Mehmet
Eroğlu

FAY KIRIĞI - 2

Emine

iletişim
İLİ'SA

agorakitaplığı, 2011 (3 baskı)

İletişim Yayınları 1911 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 277
ISBN-13: 978-975-05-1247-6
© 2013 İletişim Yayıncılık A. Ş.
1. BASKI 2013, İstanbul
2. BASKI 2015, İstanbul

EDİTÖR Levent Cantek
KAPAK Suat Aysu
KAPAK FOTOĞRAFI Zülal Tekin
UYGULAMA Hüsnü Abbas
DÜZELTİ Melek Özmüş
BASKI ve CİLT Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064
Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11
Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 38 46

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721
Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

MEHMET EROĞLU

Emine

FAY KIRIĞI ÜÇLEMESİ 2

iletişim

MEHMET EROĞLU 1948'de İzmir'de doğdu. 1971 yılında ODTÜ'den mezun oldu. Aynı dönemde, 12 Mart Darbesi ardından kurulan Sıkıyönetim Mahkemesi'nce sekiz yıl hapse mahkûm edildi. 1974 yılındaki genel aftan sonra yazmaya başladı. İlk romanı *Issızlığın Ortası*, 1979 Milliyet Roman Ödülü'nü kazanmasına karşın 12 Eylül sıkıyönetim döneminde solcu ve antimilitarist unsurlar taşıdığı gerekçesiyle yayımlanamadı. Romanları ancak 1984 yılından itibaren basılabildi. Milliyet Roman Ödülü'nün ardından Madaralı Roman Ödülü ve Orhan Kemal Roman Armağanı'nı da kazanan *Issızlığın Ortası* ve *Geç Kalmış Ölü*'yü sırasıyla, *Yarım Kalan Yürüyüş* (1986), *Adını Unutan Adam* (1989), *Yürek Sürgünü* (1994) adlı romanlar izledi. Mehmet Eroğlu 1994-2000 yılları arasında senaryo yazımı ve müzik çalışmaları nedeniyle romana ara verdi. Bu dönemin ardından *Yüz: 1981* (2000), *Zamanın Manzarası* (2002), *Kusma Kulübü* (2004), *Düş Kırgınları* (2005), *Belleğin Kış Uykusu* (2006) yayımlandı. Fay Kırığı Üçlemesi'nin ilk kitabı *Mehmet* 2009, ikinci kitap *Emine* 2011 yılında, son kitap *Rojin* ise 2013 yılında yayımlandı. Eroğlu'nun ayrıca öğrencileri tarafından kitaplarından seçilmiş *Edebi Aforizmalar* adlı bir kitabı daha vardır. Yazarın son kitabı *9,75 Santimetrekare* 2014 yılında yayımlanmıştır.

Mehmet Eroğlu'nun senaryo çalışmaları, televizyon için yazdığı dizilerin (*Sızı*, *Issızlığın Ortası*, *Tutku*) yanı sıra, 1996 yılında İstanbul Film Festivali'nde En İyi Türk Filmi ve FIPRESCI (Uluslararası Sinema Eleştirmenleri Federasyonu) ödüllerini kazanan *80. Adım* ve 1997 Antalya Altın Portakal Jüri Özel Ödülü ile 1997 Adana Altın Koza En İyi 3. Film Ödülü'nü kazanan *Solgun Bir Sarı Gül* gibi sinema filmi senaryolarını da içermektedir.

"Sadaka vermekten duyulan haz mağrur, ahlâksız bir hazdır... Sadaka, vereni de alanı da bozar. Üstelik amacına da varamaz, çünkü yoksulluğu kökleştirir yalnızca..."

– DOSTOYEVSKI, *Cinler*

Birinci Bölüm

Mayıs 2006, İstanbul

- 1 -

Birkaç ay öncesine kadar, küçük yalnızlığına kolayca sığan birisiyken şimdi rüyalarına bile büyük gelen bir zenginliğin içine yerleşmek üzereydi. İçinde bulunduğu bu durum hem garipti hem de ilginç: Kendini, bedeni büyüdüğü için kabuk değiştirmeye hazırlanan bir deniz canlısı gibi hissediyordu. Her önüne gelenin, her fırsatta, felsefi bir hadsizlikle karmaşasından söz ettiği hayat eğer buysa, gizemi betimlenenlerden farklı ve şaşırtıcıydı...

Mehmet bu kışkırtıcı –ama iki aya kalmadan ona dünyaları bağışlayacağından, o denli cömert olduğunu da bildiği– düşünceyi başını sallayarak onayladı, sonra göz ucuyla yanında duran Emine'ye baktı. Eğik açıyla gelen yumuşak ışığın aydınlattığı güzel yüzünü, yine ikide bir ortaya çıkan o anlamsız gülümseme kaplamıştı! Gerekli gereksiz, nedensiz gülmek: Bu, terbiye eksikliğinin değil, gençliğinin işaretiydi. Emine, Boğaz'ı kucaklayan gösterişli salonun dört kanatlı büyük penceresinin –en son kimbilir kimin eli değmiş o garip mekanizmalı– antika ispanyoletini bir türlü açmayı başaramamıştı.

Genç kadın inatçı mandalla uğraşmaktan vazgeçerek bir an hareketsiz kaldı. Düşünüyor olmalıydı: Kavrayamadığı şeyler onu büyülüyordu. Mehmet tekrar, bu kez daha da kararlı, başını sallayarak düşüncelerini onayladı. Birazdan gülümseyeceğini de biliyordu. Emine'nin şaşkınlığının sonu her zaman bir gülümseme oluyordu. Heyecanlandığında ortaya çıkan sevimli sakarlığı, el becerisinin kıtlığı da çoğunlukla bu şaşkınlığa eşlik ediyordu... Öyle de olsa, kusurları onu asla sevimsizleştirmiyor, aksine ona kendine özgü, kavrayıcı bir içtenlik katıyor... Mehmet, yeniden ispanyoletle boğuşmaya başlayan Emine'yi izlerken bunları düşündü. Nişanlısının –onu artık böyle adlandırıyordu– varlığı siyahlar içindeki o beyaz nokta gibi şaşırtıcı ve umut vericiydi. Onunla bilinmeyeni yaratabilecek miyim? Kulağının arkasındaki sinsi, felaket tellalı o ses tersini söylese de az ötedeki genç kadının masumiyeti, el değmemişliği ve yabancısı olduğu ahlâkı, Mehmet'in üzerinde gizemli bir şehvet yaratıyordu. Üstelik Emine'nin çekiciliği ve üzerindeki etkisi bunlarla da sınırlı değildi: Onunla birlikteyken tükettiğini sandığı –üç ay öncesine kadar kendisinin de aptalca diye adlandıracağı– küçük zevkleri yeniden tattığını fark etmişti: Çiçeklere bakmak, tenha parklarda gezinmek, yıldızları seyretmek, hatta demli çay içmek kadar basit şeyleri...

Salonun girişinden yükselen gürültüler artınca, Mehmet kendine özgü şaşkınlığı ve türbanlı profiliyle bir portreye model olabilecek kadar ilginç görünen Emine'yi ölçüleri abartılmış pencerenin önünde bırakarak, üst kata çıkan merdivenlere yöneldi. Tırmandıkça düşünceleri birbirinden ayrıştı, tülbentten süzülüyormuş gibi tortusunu geride bırakarak saflaştı. Süzgünün üstünde kalan neydi? Zenginlik; hiç kuşku yoktu, yalının mahremiyetine doğru attığı her adım, yakında ne denli büyük bir zenginlikle iç içe olacağını kanıtlıyordu.

Giriş seviyesinden dördüncü, salondan sonraki üçüncü kata kadar yükselen merdiven boşluğunu, dışarıdaki ılık Mayıs'ın aksine nemli bir Ağustos sıcağı kaplamıştı. Mehmet, baharı çabucak yaşayıp tüketmiş antreye çıkınca, soldaki serinlik vadeden loş koridora göz attı. Yarım saat önce bahçe kapısından içe-

riye girdiğinde başını kaldıran ve o zamandan beri bastırmaya çalıştığı suçluluğunu ele veren kararsız adımlarla ilerledi. Salonun üstündeki katta nispeten küçük üç oda vardı. Yazın içinde yanan bu kattaysa en alttaki büyük ve yüksek tavanlı salonun yerini, Boğaz'a bakan iki oda almış, aşağıdaki o muhteşem pencereli gösterişli yalı, burada manzaralı, geniş bir apartman dairesine dönüşmüştü.

Mehmet bir süre merdiven boşluğundan yankılanarak yükselen ve nedense ona okul bandosunun, ritmi kaçıran acemi davulcusunun o telaşlı, aceleci vuruşlarını hatırlatan düzensiz ayak seslerini dinledi. Fahri'yle Neşe boş salonda koşuyor olmalıydılar. Çocuk, eşittir gürültü; son bir haftada onlar hakkında öğrendiklerinin en katlanılmazı buydu... Sorsalar inkâr etmezdi; yeğenlerinin varlığı mutluluk yerine sıkıntı veriyordu. Sessiz itiraf, suçluluğunu daha da arttırdı. Ayşe'ye duyduğu ve bir türlü açığa vuramadığı öfkenin acısını çocuklarından mı çıkarıyordu?

Gürültülerden uzaklaşmak –belki de şu yapışkan suçluluk duygusundan kaçmak– için koridordaki ilk odaya girip etrafla oyalanmadan, perdesiz boşluğa doğru yürüdü. Boğaz, terk edilmiş bu pencerede de bir tabloydu: Solda Paşabahçe ve Çubuklu; karşıda korunun içine gizlenmeye çalışan Hıdiv Kasrı; sağda, çerçevenin bir kısmını keserek, kompozisyonun dışında bıraktığı Kanlıca... Kulağının içindeki, şeytanın rolünü üstlenmiş, alçak sesli fısıltı, seyrettiği –salondakine göre daha küçük sayılabilecek– tablonun adını koydu: 'Temmuz ortasından sonra her sabah bakarak uyanacağın manzara...'

Teslim olmuşken hâlâ kışkırtmaya çalışıyor! Mehmet, aylardır onu yönetmeye çabalayan sesi geriye iterek, bakışlarını dışarıdaki soluk kesici görüntüden içeriye çevirdi. Çıplak oda, Boğaz'dan yansıyan ışıkla, sıvı gümüşle doldurulmuş bir akvaryumu andırıyordu. Taban, bütün katlarda olduğu gibi burada da ahşapla kaplıydı. Krem rengindeki iki duvarda büyük tabloların bıraktığı izler göze çarpıyordu. Cenk? Hayır, Mehmet Cenk'in duvarlarını resim yerine hayvan başlarıyla süslemeyi yeğleyeceğini biliyordu. 'Bu oda Kevser Hanım'ın' di-

ye mırıldandı ve kadının adını anar anmaz dudaklarından kesik bir kahkaha yükseldi. Ses pencereye çarpıp yansıyınca irkilerek dikkat kesildi. Birkaç saniye sonra merakı duyulma endişesini bastırdı. Gülen kimdi? Kulağının ardındaki İkizi mi? Kahkahanın sahibinin kim olduğuna aldırmadan tekrar güldü. Zavallı Kevser Hanım! Adını bir türlü aklında tutamadığı, sürekli Ahmet diye çağırdığı, kravatına yağlı bezmiş gibi baktığı o adamın, günün birinde yatak odasını elinden alacağı hiç aklına gelmiş miydi?

Sıcak iyice artmıştı. Alnında biriken terleri sildi. Çatı yalıtımının da elden geçmesi gerekecek diye düşündü. Yalı dışardan göründüğünden daha eskiydi. Aldatılmış gibi durakladı.

Aşağıdan yükselen tok ses, tek kuruş bile ödemeden sahip olduğu yalıyla ilgili düşüncelerini kesti. Çocuklardan biri koşarken düşmüş olmalıydı. Bir süre yükselecek acı çığlığını bekledi. Ancak çok geçmeden düzensiz ayak sesleri nemli sessizliği tekrar dalgalandırdı. Ya ötekiler? Kulak kabarttı. Hayır, sadece ayak sesleri, başka ses duyulmuyordu: ne Emine'nin ne Ayşe'nin ne de 11 Mart'tan beri, bir an için bile yanlarından ayrılmayan Fatma'nın...

11 Mart; altmış gün öncesi! Abdullah Bey'le Kadıoğulları'nın beyaz bir tapınağı andıran merkezinde yaptıkları gergin pazarlığın ardından Emine'nin akşamüstü telefonla arayıp –sevinçten ağlıyordu; Mehmet'in duyduğu ilk sözcüğü hıçkırık sesi olmuştu– babasının onu akşam eve çağıracağını söylemesinin üzerinden tam iki ay geçmişti. Mehmet o gece Beykoz sırtlarındaki beş katlı –apartman mı villa mı olduğu belirsiz– anıtsal görünüşlü eve vardığında, geniş, ancak insanda ezileceği kaygısı uyandıran alçak tavanlı salonda, birkaç saat önce ona fırsatçı diyerek bağıran Abdullah Bey'i iki yanına oturttuğu oğullarıyla birlikte kendisini beklerken bulmuştu. Kadıoğulları'nın kadınları ortalıkta görünmüyorlardı ama erkekleri tam kadro hazırdılar. Mehmet eve vardıktan iki dakika sonra üçünün karşısındaki, yüksek arkalığı ahşap oymalarla süslü, tahtı andıran, rahatsız kolçaklı, büyük koltuğa otururken, seçilen renklere, mobilyalara, salondaki her ayrıntıya sinmiş zevksizliğin kime

ait olduğunu düşünüyordu. Sarı duvarlar neredeyse boştu. Maun rengine çalan ahşap rabıtayla kaplı taban, yan yana, hiç boşluk bırakmadan serilmiş desenli halılarla tamamen örtülmüştü. İçeriye ibadethane havası veren buydu.

Mehmet kendini kurallarını bilmediği, öğrendiğinde kabul edeceğinden kuşku duyduğu başka bir dünyaya adım atmış gibi hissetse de, buradan çıkarken elde edeceği sonuçtan emindi. Oraya, Emine'yi istemeye değil, Abdullah Bey'in teslim oluşunun şartlarını belirlemeye geldiğinin farkındaydı. Konuşmaya başlamadan önce müstakbel kayınpederine, karşısına çıkma gücünü kimden aldığını bir kez daha hatırlatmak için, bakışlarını sağ taraftaki divana, kaidesi yana yatmış bir büst gibi sağa eğilmiş biçimde oturtulan Yakup'a, daha doğrusu yıllarca önce mayın tarlasından yarı canlı –belki de yarı ölü– kurtardığı adamdan arta kalana çevirmişti.

Yakup'un gözlerinde, âmâlığını gizlemekten çok ilan eden kara gözlükler, her gördüğünde ona sevdiği kadını hatırlatan Muttalip'inkilerindeyse, sanki ikiz kardeşini değil, sevgilisini elinden almaya gelmiş birisinin öfkeli, öç almaya niyetli bakışları vardı. Mehmet, sergilediği bu düşmanca tavra rağmen genç adama merak, hatta özlemle bakmıştı. Çünkü hem Emine'nin ondan esirgenen varlığının, hem de türbanının küçültüp bütünlüğünü böldüğü, bu yüzden ancak düş gücüyle tamamlayabildiği güzelliğinin ipuçları, Muttalip'in yüzünde gizliydi ama o gece Muti'nin yüzü şaşkınlıkla gölgelenmişti. İkizinin nasıl olup da karşılarında oturan böyle bir adama verildiğini çözememiş olmalıydı.

"Hoş geldin Mehmet Bey oğlum."

Abdullah Bey rahat görünüyordu; hep yaptığı bir şeyi yapacaktı: pazarlık. Konuşmayı –öfkesini ele vermeyen ama dostluk da vadetmeyen– kontrollü bir ses tonuyla, bu sözlerle başlatmıştı. Mehmet karşılık vermeye hazırlandığında bu kez de Yakup'u duymuştu.

"Buyur, seni dinliyoruz kardeşim."

Mehmet, dua eder gibi başını sallayan Yakup'un sözlerinden cesaret alarak, Beykoz'a gelirken yolda ezberlediği sözleri tek-

rarlamak için Abdullah Bey'e dönmüş, ailesinde kendisinden büyük erkek olmadığını, bu yüzden kendi başına geldiğini söyleyivermişti.

Onay, Abdullah Bey'den değil, babasının rolünü devralan Yakup'tan gelmişti:

"Ailede büyük olsa bile, esasen evlenmek istediği kızı bizzat erkeğin kendisinin istemesinde, hiçbir ayıp ve günah yoktur kardeşim. Hatta Peygamber Efendimiz zamanında kızları, bizzat evlenmek isteyen erkeğin kendisi isterdi ve bu hiç de anormal karşılanmazdı. Nitekim Hz. Ali, Hz. Fatıma'yı Peygamberimiz'den kendisi istemiştir..."

Mehmet, Yakup'un dersi andıran açıklamasını bitirip Abdullah Bey'in de devam etmesi için başıyla işaret etmesi üzerine, en pahalı hayali Seferihisar'da denize bakan bir kulübe olan bir adamı, aklına sığdıramayacağı zenginliğe ve çok uzun zamandır görmediği kadına kavuşturacak yolculuğu başlatan sözcükleri seslendirmişti:

"Buraya, Allah'ın emriyle kendime Emine'yi..."

Sonrası şaşırtıcı bir biçimde gelişmişti: Abdullah Bey, Mehmet sözlerini bitirir bitirmez her şeyi bir an önce tamamlamaya çalışan birinin o telaşlı aceleciliğiyle, bu 'işi' –evet, işi demişti– kabul edeceklerini, ancak, önce kızının onayının alınması gerektiğini söylemiş ve açıklamasının ardından Emine salona çağrılmıştı.

Gri, uzun, zevksiz bir etek, koyu yeşil bir hırka; canlılığı gözlerine çekilmiş, bakışlarından başka her şeyi ölü bir yüz ve Fatma'yı andıran çelimsiz, kavruk bir beden... Aldatıldım! Bu Emine değil, onun hayaleti... Mehmet'in hayal kırıklığıyla örselenmiş düşünceleri çığlık çığlığa, birbirinin ardına ekleniyordu. Yokluğunda, bir gün kavuşacağını düşlediği güzelliğiyle avunduğu kadının değişimi dehşet vericiydi. Ayrılık, eritip yok etmenin eşiğine getirmişti Emine'yi. Mehmet'in korkusu, durumu kavrar kavramaz derin bir acımaya dönüşmüş, bakışlarını, orada olduğunu, onu sevdiğini söylemek için erişebileceği tek kapıya, Emine'nin gözlerine şefkatli bir el gibi uzatmış ama bunun bir yararı olmamıştı. Emine, salonda geçirdiği dört dakika

boyunca ne Mehmet'e, ne de babasına bakmış, yere eğdiği başını hiç kaldırmamıştı. Dili de ölüydü. Sorulduğunda 'onunla evlenmek istiyorum' da dememişti. Hiç konuşmadan salondan çıktığında, Mehmet kararsızlık içinde, sanki onu görebilecekmiş gibi yardım isteyen bakışlarla Yakup'a dönmüştü. Evlenmek istemiyor olabilir miydi? Peki, akşamüstü telefonda aşkını itiraf eden kadın kimdi? Babası; rızasını vermeyen o muydu?

Yakup belki göremiyordu ama hissedebiliyordu. Yine herkesten önce o konuştu.

"Süküt, kabul anlamına gelir. Susması, terbiyesinden."

Yakup'u, Abdullah Bey'in Mehmet'in kaygılarını tamamen yatıştıran sözleri izlemişti.

"Allah'ın emri üzere kızım Emine'yi..."

Emine kahveleri getirdikten sonra, –verirken bakışları hâlâ kaçaktı– hayırlı ve mübarek olması için Yakup Kuran okuyup dua etmiş, böylelikle yolculuğun söz kesme evresi sona ermişti. Sıra, alınacak eşyalar, takılacak takılara gelince Yakup tekrar sözü ele almış, kız tarafının, damat tarafından ağır, pahalı ve ona zor gelecek şeyleri istemelerinin İslami bir davranış olmadığını söyleyerek konuyu kapatmıştı. Yardımı bu kadarla da kalmamıştı. Ziynet faslının ardından, belki de oldu bittiye engel olmak için nişan ve evlilik tarihleri konusunda Emine'nin ve annesi öldüğünden beri ona annelik yapan ablası Fatma'nın görüşünün alınmasının daha iyi olacağını eklemişti. Böylelikle Abdullah Bey'e de töreni yöneten, bir anlamda baba rolünü ondan çalan oğlunu onaylamaktan başka bir şey kalmamıştı.

Ziyaretin kız isteme bölümü bittiğinde Mehmet, tahta benzeyen o garip koltukta rahatsızlığını gizlemeye çalışarak otururken, müstakbel kayınpederinin sonuca vardırmak istediği konunun, pazarlığın geri kalanı olduğunun farkındaydı. Abdullah Bey kızından aslında sekiz saat önce, o akşamüstü vazgeçmişti. Şimdi tek amacı, Yakup'un hissesini temsil etme yetkisini ondan alıp yanında çalışan bir adama vermesi sonucunda ortaya çıkan –hıyanet diye de adlandırdığı– durumu tamir etmek, yıllardır elinde tuttuğu Kadıoğulları'nın kontrolünü yitirmemekti. Meselenin can alıcı özü buydu.

"Mehmet!" Mehmet, duyduğu sesle Mart'tan Mayıs'a döndü. Geriye baktı; arkasında kimse yoktu. Cebindeki paketten sigara çıkarıp yaktı. Yine aynı şey olmuştu! Son iki haftadır sık sık Emine'nin onu çağıran yankılı sesini duyuyordu. Ofiste çalışırken; gece yalnız uyurken; arabada tek başına giderken... İlk kez 11 Mart gecesi Beykoz'daki evin kapısından Emine'nin sözlüsü ve Kadıoğulları'nın iki numaralı adamı olarak çıktığında duymuştu o sesi; çalan telefonu açtığında: "Mehmet!" Karşısında bir saat önceki dilsizliğinden kurtulan Emine vardı. Sanki onu ilk kez adıyla çağırıyor, art arda, durmadan Mehmet, diyordu. "Mehmet, Mehmet, Mehmet!" Adını mı ezberliyordu, yoksa dua mı ediyordu, belirsizdi. Tekrarlandıkça anlamını yitiren bu sözcük, imdat çığlığına, yardım yakarışına da benzemiyordu. Emine hiçbir gizi, melodisi olmayan bir adı, isteyen, veren, alan, vadeden, yorgun ama gelecek yüklü bir sözcüğe dönüştürmüştü. "Allah'ıma o kadar çok yalvardım ki, sonunda bizi birbirimize kavuşturdu." Sonra Mehmet'in cevap vermesine fırsat vermeden ekleyivermişti. "Yarın! Yarın mutlaka buluşmalıyız. Ben her şeyi düşündüm. Her şeyi; her şey yetişir. Sen merak etme..." Emine, Mehmet'in geride bıraktığı evde değildi. Kulaklarına ulaşan ve giderek canlanan sesin içinde, yanı başındaydı.

Mehmet kulaklarında çınlayan –adından başka bir şeye dönüşmüş– o sesi iki ay öncesinde, Beykoz'da bırakıp odadaki sıvılaşmış ışığı dalgalandırarak koridora çıktı ve koridorun sonunda üst kata dayanmış eğreti, dar bir tahta merdiveni andıran basamaklara yöneldi. Akşamüstü mimarlarla ofisinde yapacağı toplantıdan önce bakması gereken bir yer daha kalmıştı: çatı katı! Cenk'le Simin'in sevgililiklerini yıllarca herkesten gizli yaşadıkları o aşk yuvası; yalının mahremiyetinin gerçek ve günahkâr kalbi.

Bu yalıda yaşarken, eğer salondaki pencerenin önünde oturmuyorsam, şu karşı pencerenin önündeki sedirde olacağım... İçeriye girer girmez –bir bilinç sıçramasını andıran uyarıcı titreşimin ardından– Mehmet'in zihninde beliren düşünce bu oldu. Önündeki boş çatı katı, iki yöne eğimli tavanına rağmen –belki de bölünmemiş olduğundan– oldukça ferahtı. Geniş

boşluğun ortasına vardığında kararını vermişti: Burası benim; istediğim zaman zenginlikten kendime dönebileceğim, yalnızlığıma saklanabileceğim sığınak... Şimdi, tam ortada dururken Cenk'le Simin'in aşklarını neden bu çatıya gizlediklerini anlayabiliyordu. Burası alt katlara, oradaki yaşama, kurallarına uzaktı.

Avcı ve cadı! Mehmet, garip çiftten iz bulmak ister gibi bakışlarıyla etrafı araştırdı. Yirmi yıl önce burada oynamışlar, burada birbirlerine aşık olmuşlardı. Aklına gelen düşünceyle durakladı; nerede sevişmişlerdi? Sağa döndü. Tabii ki merdiven çıkışından uzaktaki sağır duvarın dibinde. Yatak konacak tek yer orasıydı. 'Ben olsam...' Birden Emine'yle üst bölümü –çatıya uydurulmuş– üçgen pencerenin önündeki sedirde yan yana oturduklarını, Boğaz'ı seyrederken el ele tutuştuklarını, sonra da seviştiklerini hayal etti. 'Daha saçlarını bile görmedin!..'

Ses haklıydı. Saçlarını görmediği, dokunup okşamadığı bir kadınla sevişmeyi düşlemek! Sigarayı söndürecek bir yer aradı. Yirmi yıl önce yatak konan köşeye yürüdü. İzmariti yerdeki boş teneke kutunun içinde ezerek söndürdü.

"Yönetimde iki başlılık olmaz! Sen Leyla ile Mecnun'un yanında Grup'un reklam faaliyetlerini, bir de ne zamandır söylüyorlardı, şu halkla ilişkiler dedikleri zımbırtıları yoluna koyar, hepsini birlikte yürütürsün! Biz de diğer işlere bakarız... Hem, eski yerinde de kalırsın. Düzenin bozulmaz."

Mehmet, Kadıoğulları'nın Halkla İlişkiler diye bir bölümünün olmadığını, Grup'un hemen hemen hiç reklam vermediğini bilmesine rağmen, Emine'yi istemeye gittiği o akşam başka türlüsü garip ve kaba olacağından, Abdullah Bey'in önerilerini onaylıyormuş gibi başını sallamakla yetinmişti. Adamın bunları oğullarının yanında söylemesinin bir, belki de iki nedeni vardı. Yakup'a, şirketteki yüzde ellilik payını temsil yetkisi verdiği adamı damatlığa kabul edip ona iş vererek adil davrandığını göstermek; ötekine de işlerin değiştiğini anlatmak.

"Mehmet!"

Mehmet, kimseyi göremeyeceğini bile bile onu çağıran hayalet sese döndü. Bu kez yanılmıştı; Emine merdivenlerin ba-

şında gülümseyerek ona bakıyordu. Son bir haftadır nişanlısını her gördüğünde aklına gelen düşünceyle gülümsedi: Yeni açmış çiçeği andırıyor! Ama bu kez... Yalnız! Fatma aşağıda kalmış! Yalnız ve aşağıda... İki sözcüğün anlamını kavrayınca koşar adım nişanlısına atıldı.

Önce merdivenin başında duran şık giysiler içindeki biçimli bedene sarıldı, sonra yaptığının onu utandıracağını bile bile dudaklarının yanından hafifçe öptü. Çok güzel kokuyordu; adını bilmediği o çiçek gibi.

"Şişşşt!"

Mehmet, ablasının onları görebileceği korkusuyla ürperen Emine'yi bırakarak geri çekildi. Az önce kollarının arasında tuttuğu, dudaklarından kaçamak öpücük çaldığı kadın, Mart öncesinde, ayrı kaldıkları süre boyunca verdiği kiloların çoğunu geri almış, yanakları ve gözleri tekrar o eski canlı parlaklığına, davetkâr ışıltısına kavuşmuştu. Aşk acısı gençlikte ölümcül bir hastalıktı, 11 Mart'ta Emine'yi haftalar süren ayrılığın ardından tekrar gördükten sonra, eve dönerken böyle düşünmüştü.

"Ne harika bir yer değil mi?" Mehmet, Emine'ye hak verdiğini başını sallayarak gösterdi. "Babama çok şey borçluyuz." Başını bu kez sallamayacaktı. Babası o akşam Plevneli Yalısı'ndan söz etmemişti. Oysa pazarlığa bu da dâhildi. Mehmet, Abdullah Bey'i yalı konusunda ikna etmek için ertesi gün onu tekrar tehdit etmesi gerektiğini unutmamıştı. Emine mutlu bir sesle devam ediyordu. "Bence her şey iyi. Mutfak değişir; banyolar elden geçer ve bina baştan aşağı boyanırsa, mükemmel olacak. Sence 13 Temmuz'a yetişir mi?"

13 Temmuz Perşembe! Babası ve ablasından gelen her isteği bir emir sayan bu itaatkâr, munis kız, nişan ve evlilik tarihleri konusunda her ikisine de direnmişti; hem de ondan beklenmeyecek, güçlü kişiliği çağrıştıran bir kararlılıkla. Dört ay içinde hem nişan hem de evlilik! Fatma'nın "hamile misin ki," demesine aldırmayan Emine'nin bu akıl dışı isteği Mehmet'i de şaşırtmıştı. Sözlüsü, bu kadar kısa zamanda gerekli hazırlıkların yapılamayacağını söyleyenlerin laflarına kulaklarını tıkamış, Temmuz ortasında evlenme konusundaki ısrarından vazgeçmemiş-

ti. Kendine göre haklı nedenleri vardı: Ağustos sıcak; Eylül zavallı anneciğinin ölüm ayı, hem de Ramazan'a rastlıyordu; iki bayram arasında evlilik olamayacağından sonraki uygun tarih, ancak Kurban Bayramı bitimine, Ocak ayına sarkar... Bu da yaz düğünü isteyen Emine'nin razı olmayacağı bir zamandı.

Yine de kararı bundan böyle isteklerine boyun eğeceğini belli eden bir tavırla Mehmet'e bırakmıştı.

"Ya dört ay sonra, bu Temmuz'da evleneceğiz, ya da 2007 Temmuzu'nda. Gelecek yıla kalsın dersen, on altı ay boyunca beni hiç yalnız göremeyeceksin. Sen nasıl istersen öyle olsun."

Emine'yi yalnız görememek! Buna katlanabilir miydi Mehmet? Sorunun ardından –yumuşamış karın tetiklediği heyelan gibi– birdenbire beynini dolduran düşüncelerle irkilmişti: On altı ay içinde Emine ya da Yakup fikir değiştirebilir, hatta Yakup ölebilir; Abdullah Bey onları ikna edebilir... Mehmet, içindeki o tatlı heyecanı kaygıya dönüştüren olasılıklar art arda sıralanınca karşısındaki zayıf, canlılığı gözlerinin içine göçmüş yorgun kadına hemen peki, demişti. Ya ikinci peki!

"Peki, neden ayın 13'ü?"

Emine, Mehmet'in sorusuna, önemli olanın tarih değil, gün olduğunu söyleyerek, nedeni açıklamaya koyulmuştu.

"Pazartesi, Perşembe günleri önemlidir, çünkü ameller o günlerde semaya çıkarlar. 3 Temmuz ve 20 Temmuz günleriyse..." Ablasının o kadar kısa sürede ev bulunup düzülmeyeceğini söylemesine de aldırmamıştı. "Gerekirse bir süre Mehmet'in evinde kalırız."

Ev konusundaki olası engel de böyle çözülünce, evlilik tarihi, 13 Temmuz Perşembe olarak kesinleşmişti.

"Ne dersin, 13'üne yetişmez mi? Akşam mimarlara tembihlemeyi unutma olur mu?"

Yine 13 Temmuz. Mehmet, Mart'tan Mayıs'a geri gelerek Emine'yi pencerenin önüne sürükledi. Güneş, tepede bir lamba gibiydi. Nereye asıldığı belli olmayan bu ışık kaynağının altındaki Boğaz, suyun üstünde yavaş yavaş yüzerken güneşlenen ilk çağ canavarlarının sırtını andırıyor, sanki hareket ediyor, biçim değiştiriyordu. Eliyle işaret etti.

"Bak!"

"Çocuklar acıktı. Onları yemeğe götürmeliyiz." Mehmet hayal kırıklığını gizlemeden canavarı işaret eden elini geriye çekti. Emine babasının bağışladığını düşündüğü harika manzaraya bakmamıştı bile. "Yeğenlerini çok seviyorum." Konuşurken bir yandan da geriye, merdivenlere bakıyordu. "Kız kardeşini de; çok samimi."

Samimi! Mehmet, Ayşe'nin samimiyetinin sınırlarını kestirebildiğinden endişeyle irkildi. Eğer annesinin kızıysa... Emine'ye döndü.

"Sana Seferihisar'daki arsadan söz etti mi?" Genç kadın başını öne eğdi. Evet, Ayşe, annesinin kızıydı. Utancı yanaklarını dağlarken Mehmet tekrar sordu. "Sen ne cevap verdin?"

"Abin bilir dedim... Ona kızma."

O da anlamış olmalıydı?

Mehmet, "Zenginliği seviyor," dedi.

"Bu ayıp mı?"

Emine'nin sorusu Mehmet'in suratına bir tokat gibi çarptı. Kız kardeşi konusunda yanılmıştı; hayır, yanılmakla kalmamış, ona haksızlık da etmişti. Ayşe, annesine değil, onu ayıplamaya kalkışan, ikiyüzlü abisine benziyordu. Mehmet yine de kendini savundu:

"Ayıp olan zenginliği sevmesi değil, sevgisini göstermesi," dedi, gülümsemesinin utancını azaltmayacağını bilerek. Ardından alçak bir sesle itiraf etti: "Ben hiç olmazsa gizlemeyi beceriyorum."

"Zenginliği herkes sever. Peygamber Efendimiz de."

"Ya Yakup Abin? Bir de ona sorsak."

Emine, Mehmet'in neyi kastettiğini anlamıştı; hırsla devam etti:

"Yakup Abimin zengin düşmanlığı, hep o komünist yüzünden."

Hasan Hoca'yı hatırlayınca yüzü birden incelmişti; hem de neredeyse iki ay önceki o sağlıksız zayıflığını hatırlatacak kadar. Konu komünistler olduğunda –erkek kadın ayrımı gözetmeden– Kadıoğulları'nın içgüdüsel öfkesi kabarıyor, sık sık Al-

lah'ın adını anarak, yerli yersiz dile getirdikleri o ünlü merhametleri buharlaşıveriyordu. Mehmet gülümsemesini dudaklarının kenarlarında tutmayı başardı. Emine müstakbel kocasının iki aydır o komünist hocaya para verdiğini bilse ne yapardı?

Belki gerçeği söylemeliydi.

"Emine! Emine!"

"Ablam!" Alt kattan yükselen, havada şaklatılan bir kamçıyı andıran azar çığlığı Emine'yi Mehmet'ten koparıp uzaklaştırdı; suçüstü yakalanmış gibi telaşlanmıştı. Boyun eğen, bağışlanma dileyen çocuksu sesiyle hemen karşılık verdi. "Geliyorum ablacığım! Geliyorum..." Aşağıya doğru iki kez bağırdıktan sonra ablasını yatıştırma çabasına ara verip Mehmet'e döndü. "Önce yemek yiyeceğiz, sonra seçtiğimiz mobilyaları Ayşe'ye göstereceğim... Aydın bizi götürür mü?" Cevap eklemeden devam etti: "Biliyor musun, nişandan beri, bana da komutanım diyor."

On bir yıl önce Mehmet'e Hakkâri'nin dağlarında hizmet eden eski habercisi[1] bir buçuk aydır yanındaydı. Birkaç ay evvel dükkânını kapattığından işsizdi; eski komutanının 13 Temmuz'dan sonra Emine'nin şoförü olması için yaptığı teklifi bu yüzden sevinçle kabul etmişti.

Mehmet, Emine'nin cevap beklediğini görünce,

"Tabii ki götürür," dedi. "Komutanı değil misin?"

Emine komutanlığı kabul eden, içten bir gülümsemeyle sordu.

"Ona neden Balina diyorsun? Küçücük bir adam."

Mehmet gülümsedi. "Askerdeki adı buydu. Arkadaşları takmış. O tarihlerde Sinop kıyılarında halkın sevgilisi haline gelen, Rusya'daki kafesinden kaçmış bir balina vardı; Sinoplular ona Aydın diyordu." Sonra birden Balina'nın hikâyesini anlatmayı bırakıp onu kolundan tutarak kendine çekti. Değerli vakti boşa harcıyordu. "Hiç yalnız kalamayacak mıyız?"

"Gitmem gerek..." Emine'nin sesi, gerçeği söylediğine inandırmak istercesine incelmişti. "Hemen aşağıya inmezsem ablam buraya gelebilir."

Bedenini kaçırmadı! Yoksa kösnül hayal gücü ona oyun mu

1 TSK'de de komutanların hizmetlerini gören er.

oynuyordu? Mehmet kollarını gevşetti ama henüz onu bırakmaya niyeti yoktu.

"Hani Cumaları parti toplantılarına katılıyordu?"

Emine, "Cumaları değil," dedi. "Perşembeleri." Sözlerini bitirmiş, yumuşak bir hareketle Mehmet'in kollarından sıyrılıyordu. "Biraz sabır." Merdivene dönmeden ekledi. "Nikâh şahidi için hâlâ karar vermedin mi?"

Sabır! Biri bunu içindeki erkeğe anlatmalıydı. Resmi nikâhtan önce ona dokunmanın bir yolunu bulmalıydı!

- 2 -

Mehmet, yüzü asık mimarlar odadan çıktıktan sonra arkasına yaslandı. Sonuçsuz bir toplantı olmuştu. Israrına rağmen ikisi de yalıdaki işlerin tamamlanma tarihi konusunda söz yerine, umut vermeyi seçmişlerdi. Omuzlarını silkti. Yalı yetişmese de düğün olacak... Önemli olan bu diye düşündü; o imzayı atarak Kadıoğulları'na damat olmak...

On beş dakikadır elinde beklettiği sigarayı dudaklarına yerleştirip masanın üzerindeki gazeteye uzandı. Günün manşetteki önemli haberi ölümle ilgiliydi; *Türk Sinemasının usta yönetmeni Atıf Yılmaz, seksen bir yaşında İstanbul'daki evinde yaşama veda etti*... Yazıyı okuduktan sonra gazeteyi masaya bıraktı. *Gece, Melek ve Bizim Çocuklar*... 94 Nisanı'nda Ejder Harekâtı[2] öncesinde kantinde masanın üzerine bırakılmış bir gazetede o filmin vizyona girdiğini okuduğunda verdiği sözü hatırlamıştı: Eğer sağ dönersem, o filme gideceğim... Ağzında emzik gibi tuttuğu sigarayı yaktı. Filmi de kendine verdiği sözü de unutmuştu. Belki de harekâttan sağ değil, yarı ölü döndüğünden... Yaraları sızlamış gibi sırtını koltuğa bastırıp etrafa göz attı. Burayı sevmiyorum, diye düşündü. Çalıştığı mekâna nüfuz etmiyor, eşyalarla kaynaşamıyordu.

Emine'den hâlâ ses çıkmamıştı. Saate baktı. Ayşe'yle çocuk-

2 TSK'nin 1994 Nisanı'nda Kuzey Irak'ta PKK'ya karşı yaptığı yurt dışı operasyon.

lar bu akşam da Emineler'de kalacaklar mıydı? Nedensiz bir sevinçle titredi. Beş gün daha... Çarşamba sabahı tekrar yalnızlığına dönebilecekti. Kız kardeşinin nişan nedeniyle bir haftalığına diye başlayan ziyareti, dün on beşinci gününü doldurmuştu. Ayşe, nişan faslı kapanmış olmasına rağmen her akşam birkaç cümlelik sohbet sona erdiğinde birden aklına gelmiş gibi, nişanlın kalmamızı istiyor diyerek İzmir'e dönüşünü erteliyor, gün boyu sayısız işi olan Emine'nin peşinden ayrılmıyordu. Orta sınıfın zenginliğe duyduğu sırnaşık hayranlık. Simin'in onda gördüğü bu olmalıydı? Birden küçümsendiği duygusuyla irkildi.

Telefonun sesi Mehmet'in düşüncelerini böldü. Sekreter, görmek istediği son insanın haberini veriyordu: Simin! Onu anar anmaz karşısında bulmuştu. Tanrı'nın şakacılığı üstünde diye düşündü.

Siyah soru işareti bir dakika sonra odasındaydı. Söze başladığında, Mehmet unuttuğu o iç sıkıntısıyla doğruldu.

"Burada olmamdan hoşlanmadığını biliyorum. Ama mademki artık Kadıoğulları'nın da yönetimindesin, o Kayserili zata gitmektense, sana gelmeyi yeğledim. *Better the devil you know...*"[3]

Sana geldim, çünkü sana hakaret edebiliyor, aklıma geleni söyleyebiliyorum. Yeğlediği buydu. Rahatsız edici yeşil gözleri dışında üzerindeki her şey yine siyahtı. Zayıflamış mıydı?

Mehmet, soruyu bir kenara bırakıp eliyle koltuğu işaret etti.

"Seni dinliyorum."

Simin acele etmeden, sağ bacağını solunun üstüne atarak oturduğu koltukta geriye yaslandı. Sonra yine yavaş bir hareketle hafifçe doğrulup üstteki bacağını alta aldı; ardından birkaç kez ileri geri sallandı ve sonunda koltuğa yerleşti. Giydiği siyah pantalon bacaklarını daha da inceltmiş, birbirine sarılmış koyu, hastalıklı asma köklerine dönüştürmüştü. Mehmet sıkıntıyla derin bir soluk aldı. Seyredeni yoracak kadar yavaş hareket etmesi, ziyaretinin kısa sürmeyeceğinin habercisiydi.

---

3 İngilizce: Bildiğin şeytan bilmediğin şeytandan iyidir, deyiminin kısaltılmış hali.

"Nasılsın?" Simin, hareketlerine sinen yavaşlığa karşın, Mehmet'in iyilik haberini beklemeden hızla, art arda sıraladığı sözcüklerle devam etti: "Görünüşe bakılırsa gayet iyisin. Evet, çok iyisin. Bu arada, her ne kadar davet edilmediysek de tebrikler."

Nişandan söz ediyordu.

Mehmet, "Teşekkür ederim," dedi gönülsüzce. Açıklama yapmak zorunda olmamasına rağmen, nedensiz bir mahcubiyetle ekledi: "Tören aile arasındaydı."

Simin alaycı tavrıyla elini sallayarak onu susturdu. Özrünü kabul etmemişti.

"Biliyor musun, cesaretine hayranım. Daha doğrusu cüretine."

Cüret! Mehmet sormaması gerektiğini bile bile, merakının ardından giderek mırıldandı.

"Neye cüret etmişim?"

"Ahenksizliği ahenge çevirmeye: Evliliğinizin, koyu kızılla kırmızıyı uyumla birleştirmek kadar cüretkâr olacağını kabullenmelisin..."

Süslü konuşma isteği, kimsenin akıl edemeyeceği benzetmeler, sadece alay ederken ortaya çıkan iğneleyici zekâ... Mehmet omuzlarını geriye atarak, karşısındaki yeşil gözlü kadına bakmadan cevap verdi.

"Ne koyu kızıl, ne de kırmızı; ona aşık oldum. Olayın açıklaması bu."

Simin birden şaşırtıcı bir kahkaha attı. Kahkahası şaşırtıcıydı çünkü içtendi.

"Rahmetli Üstad, toprağı bol olsun, derdi ki: Aşktan başımız döndüğünde ayılmak için seçilecek yolların en aptalcası, aşkı evliliğe dönüştürmektir..." Ara vermeden bağırdı; ellerini kurutmak ister gibi sallıyordu: "Seni nasıl hatırlayacaklar biliyor musun Mehmet Bey? Kırkına gelmeden, ruhunu kırk kere satarak zenginleşti..."

Kara cadının niyeti hakkında yanılmamıştı. Buraya hakaret etmeye gelmişti ve işte ediyordu. O umutsuz, koyu sıkıntı daha da yoğunlaşmış, boğazını tıkayan bir yumruğa dönüşmüştü. Mehmet yine de öfkesini bastırmaya çalışarak mırıldandı.

"Bence sadede gelmelisin."

"Artık koyun koyunasın, desene." Sadede gelmeyecekti. Mehmet, karşılık vermeden sözlerinin şehvetine kapılmış, kendi zekâsıyla coşmuş kadının söyleyeceklerini tamamlamasını bekledi. "Emine Hanım'la değil tabii. Zenginlikten söz ediyorum."

"Ben zengin değilim. Sadece..." Mehmet sözlerine inanarak durakladı. "Az önce senin de dediğin gibi Kadıoğulları'nın yönetimindeyim."

Simin gözlerini kısarak kısa bir kahkaha daha attı. Gülmek, yüzündeki yeşilliği örttüğünden, onu daha da sevimsizleştiriyordu. Mehmet bir fırsatını bulup bunu ona söylemeliyim diye düşündü. Simin'in sorusu ona fırsat vermedi.

"Peki biliyorlar mı?"

Tuzak kuruyor! Mehmet kulağının ardındaki ikizinin uyarısına aldırmadan sordu.

"Neyi bilecekler?"

"Senin asla Müslüman olmayacağını..." Mehmet bu kez sormadı. Nasılsa cadı nedeni söyleyecekti. "Çünkü senin dinin başka: Hızlı zengin olma dinine mensupsun sen."

Mehmet ellerini koltuğun iki yanına dayayarak doğruldu.

"Ne istiyorsun?" Aslında ne istediğini biliyordu; o yüzden Simin'in cevap vermesini beklemedi. "Para. İstediğin bu değil mi?"

Simin durakladı. Şaşırmıştı. Küçümsemesini geri iten bir sesle sordu:

"Nasıl anladın?"

"Dindaşlarımı tanırım."

"Bak sen! Ve zenginlik birimizi sivri dilli yapmış."

Mehmet, "Belki biraz da zekileştirmiştir," dedi, yüzüne tokat gibi çarpan sesteki alaycı tınıyı taklit ederek. "Nasıl unuturuz Simin Plevneli'nin para konusunda tedavi edilmez bir açgözlülüğü olduğunu?" Kadın sözünü bölecek gibi dudaklarını aralayınca çabucak sözlerini tamamladı. "Bütün alacaklarının ödendiğini sanıyordum."

Simin aç gözlülüğü kabullenmiş gibi hemen karşılık verme-

di. Konuşmaya başladığında hem sesi, hem de tavırları ciddiydi, alaycılıktan vazgeçmişti.

"Evet, doğru; buraya gelişimin nedeni para. Ama istediğim para bana ait değil... Kadıoğulları'nın Cenk'e olan borcundan söz ediyorum. Holdinge devrettiği L&M hisselerinin ve yalıdaki payının karşılıkları hâlâ ödenmedi."

'Cenk'in borcu onu neden ilgilendirsin ki?' Mehmet merakla doğrularak, ikizinin sorusunu tekrarladı:

"Cenk'in parasından sana ne? Yanlış hatırlamıyorsam birkaç ay evvel onu ölü görmek için her şeyi yapacağını söylüyordun."

Simin sert bir biçimde başını salladı. Şimdi, hareketleri hızlı, sesi, hareketlerinin aksine bayağı sakindi.

"Hiçbir zaman Cenk'in ölmesini istemedim. Ben sadece, bana yaptıklarını ödeyecek, dedim."

Mehmet, "Ödettin de," diyerek onu susturdu. "Herkese yutturabilirsin ama bana değil. Cenk'i vurması için Şebnem'in beynini yıkadığına kalıbımı basarım..." Aylar önceki o utanç anını, Şebnem'in evindeki merdivenin başında iki çıplak kadın bedeninin birbirine sarılışını hatırlıyordu. "O kızın üstündeki etkini biliyorum."

"Bu mümkün değil. Çünkü Şebnem'in yıkanacak bir beyni yoktur."

Simin –aşağılayıcı bir espriden sonra her zaman yaptığı gibi– gülmemişti. Hatta söylediklerini unutmuş, kapağını araladığı büyük, heybeyi andıran çantasında bir şey arıyordu. Mehmet tedirginlikle bekledi. Karşısındaki garip kadın, ona, daha bilmediği, icat edilmemiş kötülükleri yapacak biri gibi duruyordu. Söyledikleri de oldukça garipti.

"Cenk'in parası seni neden ilgilendiriyor?"

"En yakın akrabası ben değil miyim?" Simin'in bakışları hâlâ çantanın içindeydi. Mehmet, ya annesi, kardeşi, diye düşündü... Simin sanki onu cevaplıyordu: "Kevoş kayıp; yurtdışında ama nerede olduğunu, hangi klinikte ikâmet ettiğini bilen kimse yok. Ekrem'se Diyarbakır'da film çekiyormuş... Hah, işte!" Mehmet, Simin'in çantasından çıkarıp uzattığı kâğıda kararsızlıkla baktı. "Al, sorularının cevabı burada."

Mehmet uzanıp kalın beyaz kâğıdı aldı ve yeşil damgalı evrağı hızla okudu. Cenk, Simin'e genel vekâletname vermişti. Bu şaşırtıcıydı.

"Şaşırdım," dedi, vekâletnameyi geri verirken. "Onu nasıl ikna ettin?"

Simin yine omuzlarını silkti.

"Belki de o beni ikna etmiştir." Yüzü şimdi daha siyahtı. Birisini küçümserken de güldüğündeki gibi gözlerini kapatıyordu. "Ne düşündüğün umurumda değil. Umurumda olan, Abdullah Kadıoğulları'nın Cenk'e ödemesi gereken para. Kayınpederinle seni birlikte uyarıyorum! Eğer para bir hafta içinde ve bir kerede ödenmezse, açtığım davanın ayrıntılarını gazetelerde okursunuz... Sizinle ilgili haber yapmaya meraklı gazetelerin varlığından haberdarsındır herhalde..." Vekâletnameyi çantasına koyarken alaycı bir tona verdiği sesini inceltip devam etti: "Anadolu sermayesiyle İstanbul burjuvazisini evlendiren o cömert kayınpederle, cemaat dışından seçilen, ünlü eski atlet, savaş kahramanı damat... İkisi de ipliklerini pazara çıkaracağımdan emin olabilirler... Ünlü atlet! Savaş kahramanı! Kuzum, seninle ilgili bu aptalca lafları kim buluyor? L&M'in halkla ilişkileri eskiden daha becerikliydi."

Mehmet cebindeki paketten aldığı sigarayı yaktı. Karşısındaki kadının amacı öç mü almaktı? Hayır, Cenk'ten başka kimi öç alacak kadar önemserdi ki o? Öyleyse neyin peşindeydi? Tabii ki...

"Cenk'in parası! Peşinde olduğun bu değil mi?" Simin'in cevap vermeye niyeti yoktu. Para onu ya geveze ya da sağır yapıyordu. Mehmet, gözlerini içinde kötülüklerin pusuya yattığı yeşil bakışlardan kaçırarak sözlerini tamamladı: "Öldür, öldüremezsen parasını al... Anlaşılan sana yaptıklarının bedelini ona böyle ödeteceksin."

Simin hemen, "Hayır!" dedi. "Onu ne öldüreceğim ne de parasını çalacağım..." Elini, aldırma dercesine sallıyordu. "Tabii sen bunu anlayamazsın; çünkü sen hem öldürdün hem de para çaldın... İnanmasan da gerçek bu."

Ondan kurtulmanın bir tek yolu vardı:

Mehmet, "Pekâlâ," dedi çabucak. "Cenk'in alacağının ödenmesi için gerekeni yapacağım."

"En kısa sürede."

Mehmet sözlerini tekrarlayarak Simin'in istediği garantiyi verdi:

"En kısa sürede."

"Ne garip! On ay önce buraya geldiğinde ellerini nereye koyacağını bilmeyen, iğrenç kravatlar takan sarsağın tekiydin; bir de şimdiki duruma bak. Cenk'in sahip olduğu her şey senin oldu. Şirket, yalı, itibar... Kılığın da epeyce düzelmiş."

"Bana neden bu denli kızıyorsun?"

Soru Simin'i duraklattı. Koyu, bakışların işlemediği meşinsi yüzünün şaşkınlıkla irkildiğini görebiliyordu Mehmet. Kara cadı, içini yakan öfkesinin kaynağını hiç merak etmemiş olmalıydı. Bu da Mehmet'i şaşırttı. Simin'le neden uzlaşamadığını şimdi biliyordu: O, hiçbir tartışmada kusurları paylaşmaya yanaşmıyordu.

"Akıldan yoksun bir duyarlılık, kurnazlıktan yoksun bir açgözlülük..." Simin yine saldırgan bir tavırla söze başlamıştı ama sonra nedense bu tespitin varacağı şeyi söylemekten vazgeçmiş gibi sesini alçalttı. "Kim bilir, belki anlayamadığımdan kızıyorum sana. Senin gibi birisi neden ve nasıl başarılı olur?" Sorusuna cevap aradığı süre boyunca sustu. "Sanırım hep şimdiki zamanın içinde kaldığından... Bu aralar sık sık, seni hafife almakla ne denli budalalık yaptığımı düşünüyorum." Başını yapmacık bir umutsuzlukla salladı. "Sıradan, orta sınıf insanının bilincine uzanan o dar yollar, hepsi birer labirent... Oysa bütün bu yollar bir tek amaca uzanıyor: çıkar."

Çıkar, dedikten sonra sözcük sanki bıçakmış da, ortalığa saçılan kanı seyretmek istiyormuş gibi –lafını bitirdiğini belirten gösterişli bir mimiğin ardından– sustu.

"Zengin olmayandan hoşlanmıyorsun! Öfkenin nedeni bu olabilir mi?" Mehmet, sözlerine ara vererek, Simin'in soru sorduğunda yaptıklarını taklit etti ve güldü. "Kullanamadığın erkeklerden, ağzına gem takamadıklarından haz etmiyorsun. Cevap bu da olabilir." Daha fazla uzatmamalıydı. Elinde içmeden

tuttuğu sigarayı kül tablasına bıraktı. "Bana seni işaret edip bu kadın kim, diye sorsalar, bir mahküm derim: Kendi korkularının, açgözlülüğünün tutsak ettiği bir mahküm..."

Simin dudaklarını iki yana esnetti ama uçlarını orada tutamadı. Başaramamıştı; artık öfkesini gülümsemesinin ardına gizleyemiyordu. Öyle ki, Mehmet bir an, belki bana da Cenk kadar öfke duyuyor, diye düşündü.

"Korkuymuş! Bana bak, eğer benden o karın olacak Müslüman kadın gibi, dişiliğe özgü bir boyun eğiş bekliyorsan, sonsuza kadar beklersin." Yere tüküren bir mahalle kabadayısı gibi fısıldadı. "Seni öpen zehirlenir..."

Mehmet bir süre konuşmaya cesaret etmeden karşısındaki öfkeli kadını izledi. Tartışırken ikna etmeye değil, yenmeye, aşağılamaya çalışıyordu. Hemcinslerini, hatta dişi olan her şeyi küçümsüyordu. Ona bakan kadının yeteneklerinin erkeksi olduğunu hatırlayınca düşüncesinin doğruluğuna inandı. Simin aslında delice bir çabayla kendine benzememeye çalışıyordu; kendinden nefret ettiğinden değil, o, vajinası olan bir erkekti. Şimdi Cenk'i de dişileştirecekti. Peşinde olduğu buydu.

Mehmet düşüncelerini bırakıp ince bir sesle mırıldandı.

"Bu arada haberin olsun. Yalının çatı katını ben kullanacağım... Ve hep seni hatırlayacağım..."

Sonra gülebildiğini kanıtlarcasına kısa, hoyrat bir kahkaha atıp geriye yaslandı. Vajinalı erkeğin yumuşak karnını bulmuştu: Anıları; onu bu susturamazsa, hiçbir şey susturamazdı.

Emine, Simin gittikten yarım saat sonra telefon etti. Nihayet Beykoz'a dönmüşlerdi. Daha konuşmasının başında Mehmet'in duymayı umduğu haberi verdi:

"Ayşe ve çocuklar bu gece bizde kalacaklar." Sesi gizli bir kederle titriyordu. Onu böylesine üzen şey, az sonra ortaya çıktı. "Ablam, seçtiğimiz yatak odasını da perdeleri de beğenmedi. Bunlar, dünyada olmaz diyor."

Mehmet boşuna olduğunu bile bile onu teselli etmeye çalıştı. Emine'nin açmazını anlıyordu: Ablasının zevkine evet, kararınaysa, hayır, diyemiyordu. Kadıoğulları'nın o kasvetli salonunu hatırlayınca dehşetle irkildi. Yalıyı Fatma'nın o salonu süs-

leyen beğenisine teslim edemezdi; etmeyecekti de. Emine'ye, ablanla konuş dese? Aslında Fatma'yı ikna etmenin boş bir hayal olduğunu, onun kararlı bir tek yanlılıkla biçimlendirilmiş düşünceleriyle kimsenin baş edemeyeceğini biliyordu. Zavallı sevgilim, diye düşünmekten alıkoyamadı kendini. Fatma'nın Emine'ye yönelik bağnaz merakı irkiltici, ilgisiyse boğucuydu. Onunla konuşmak kapıları aralamıyor, aksine, sürgülüyordu. Emine, ablasını savunmak için sık sık, "O benim annem," diyordu ama Mehmet, Fatma'nın Emine'ye yönelik bu özel sevgisinin içinde anne şefkati barındırmadığının farkındaydı. Bunun nedeni, anneliğinin biyolojik içgüdüyle değil, görev duygusuyla yönlendirilmiş olmasıydı belki de.

Mehmet o gece yatmadan önce aynaya baktı. Karşısındaki yüz, kendine hiç soru sormayan birisininki kadar mutlu görünüyordu. Yatağa girip gözlerini kapadığında, önüne perde gibi gerilen ufuksuz ama derin, katmanlı karanlıkta belirgin bir resim vardı: Emine; artık her gün görebilmesine, hatta yüzükle birbirlerine bağlanmalarına rağmen, bedenine de aklına da bir türlü sahip olamadığı kadın. Emine'yi ne zaman düşünse, hep aynı soruyla karşı karşıya buluyordu kendini: Onu ne kadar tanıyorum? Aslında, nişanlandığı genç kadını tam olarak kavrayamamasının nedenini biliyordu: özlem. Aralarına giren, birbirlerini berraklıkla görmelerini, keşfetmelerini engelleyen ilişkilerinin her safhasına hakim olan, o yatışmamış özlem duygusu değil miydi? Emine ilk bakışta açık, gizemi olmayan biri gibi görünüyordu. Yumuşaktı; ancak gerektiğinde tartışmadan kaçınmıyordu. Tartıştığında da istekli ama alçak gönüllüydü. Mehmet iki küçük tartışmadan sonra ondaki bu iki hâli de sevdiğini fark etti. Arada sırada ortaya çıkan öfkesiyse tutkusuzdu, kimseyi incitmiyordu. Bu yüzden Mehmet de kızdığında öfkesini kabalığa değil, alaycılığa yönlendiriyordu. Ama ne zaman bu yolu seçse, Emine'nin durumdan rahatsızlık duyduğunun farkındaydı. Sevdiği kadın kabalıkla baş edebilirdi. Zekâyla? Emin değildi. Mehmet, böyle anlarda Emine'nin hayal gücünün canlı ama yaratıcılıktan yoksun olduğunu görüyordu. Esnek de değildi; ya dediğini kabul ettiriyor ya da boyun eği-

yordu. Uzlaşmayı bu yüzden beceremiyordu. Mehmet bu eksikliğin düşünceleri iki yandan kuşatılanlarda görülen bir sınırlılık olduğunun farkındaydı. Sevdiği kadında keskin olan, sezgileriydi. Fikirlerim dedikleriyse, karmaşık, çoğu kez kulaktan dolma bilgilerden oluşuyordu. Öte yandan her şeye, her yeni insana coşkulu bir ilgi duyuyordu. İlgisi yapay mıydı? Hayır, aksine son derece içtendi. Hayatında hiç çalışmamış, hiçbir iş yapmamıştı. Zamanını –pek ağır olmayan eğitimi ve kısa Viyana macerası dışında– hep boş geçirmiş, bu büyük boşluğu hayal kurarak doldurmuştu. Mehmet aslında kendisinin de o boş zamanın mahsulü olduğunu biliyordu. Emine'nin, ruhu ve bedeni parçalanmış abisinin başında geçirdiği aylar sırasında, duvardaki bir fotoğraftan esinlenerek yarattığı, sonra da kahramanlık elbisesi giydirdiği bir hayal... Coşkusunu, baskın karakter özelliği haline getirmişti. Sesi! Eşsizdi; öylesine berrak bir temizliği vardı ki!

Sesinden başka, Mehmet'in onda hayran olduğu özellikleri de vardı: seyahat etme isteği. Balayı için Dubai: "Hayır, Temmuz'da çok sıcak olur. Daha katlanılabilir bir yer olmalı, değil mi? Paris! Galiba Paris de olmayacak. Çok nemliymiş o mevsimde. Uzakdoğu; hep zelzele oluyor..." Emine'nin neşeli bir pınardan fışkıran suya benzeyen bu gezme isteği, –köksüzlüğünden olmadığına göre– o güne kadar bastırılmış özgürlük isteğinin dışa vurumu muydu? Belki de öyleydi.

Mehmet'i asıl heyecanlandıran, Emine'nin onda yarattığı kavrayış derinliğiydi. Nişanlısına baktıkça insanın başka birisini sevmesinin iki nedeni olduğunu kavrıyordu. Karşımızdakini ya onun için ya da kendimiz için seviyorduk. O, –doğruluğunu uzun uzun, tartıp düşünmüştü– Emine'yi Emine için değil, kendisi için seviyordu. Evet, Emine'yi, Aslı'nın onu sevdiği gibi seviyordu: kendisi için... Oysa Emine'nin duygularının bunun tam tersi olduğuna emindi. O kimseye benzemiyordu. İkizinden bile değişikti. Aslında iki kardeş arasındaki temel farklılık seçimlerinde gizliydi: Servetine göre değil, değer yargılarına göre yaşamak! Kadıoğulları'nı birbirinden ayıran buydu. Muttalip servetten yanaydı, Emine'yse kararsızdı; ablası Fatma'yla, sah-

tekâr ikizi arasında kalmışa benziyordu. Muttalip'in sahtekârlığının kanıtları en çok konuştuğunda ortaya çıkıyor, sözlerini aşırı vurgularla süslemesinden belli oluyordu. "Şunu kesinlikle söylemeliyim ki... Kesinlikle tarzım değil... Asla böyle yapmam ben!" Böbürlenme fırsatı bulduğunda hiç kaçırmıyordu. Neşeliymiş gibi davranıyordu, oysa neşeli değil, yaygaracıydı. Ama Mehmet ne zaman bu sahtekâra baksa, sinir bozucu, sonradan görme bir yeniyetme değil, kendini ondan saklayan Emine'yi görüyor, bu da Muttalip'in bütün sevimsizliğini örtüyordu. Onda şeytan tüyü vardı: Kusursuz yüzü bakanı mutlaka ele geçiriyordu. Sırrı buydu. Sevilmek, beğenilmek için yaratılmış biriydi. Mehmet'e kalsa, Muttalip'in tarafında olmazdı; değer yargıları her zaman daha önemli değil miydi? Ama başkalarında takdir edeceği bu davranışın, inançlı bir ailenin yaşam biçimi olarak karşısına çıkmasından Mehmet'in rahatsızlık duyduğu da bir gerçekti. Tedirgin edici olan, değer yargılarının Fatma'nın davranışları ve sözlerinde dogmaya dönüşmesiydi belki de.

Gözlerini araladı; yalının üst katındaki o yapışkan sıcak burada, evde de hâlâ peşindeydi. Yataktan kalkıp pencereyi açtı. Ciğerlerine dolan havada yosun kokusu vardı. Düşündü; daha önce bu evde hiç deniz kokusu almamıştı. Özlediğim deniz mi? Aradığı cevabı bulacakmış gibi bu kez derin bir soluk aldı. Aslında denizi değil, yüzmeyi özlemişti. Yatağa dönünce dudaklarının ucuna gelen soruyla durakladı: Emine yüzme biliyor mu? Benimle yüzer mi? 'Tenhada belki...' Issız bir koy! Bu hayal için yine o ışıltılı karanlık gerekliydi. Gözlerini kapadı. Issız bir kumsal, derin, berrak suda birbirine dokunarak ilerleyen iki beden; cam rengi sıvıya giren ışıklar kırık şimşekler gibi dibe saplanıyor; arada dalıp kumda bulduğu deniz kabuklarını çıkarıp ona gösterecek; eğer kıyıdaki taşlara, deniz kestanesi korkusuyla basmaktan çekinirse, onu kucağında karaya çıkaracak... Ama! Birden şaşkınlıkla irkildi. Kucağındaki kadın mayoluydu. Yanılmıştı; karanlığın içinde beliren resimler bir hayal değil, 1992 Mayısı'nda, Aslı'yla birlikte Mordoğan yakınlarındaki o gözden uzak koya yaptıkları hafta sonu kaçamağına ait bir anıydı.

Mehmet, Emine'ye ulaşmak için yola çıkıp Aslı'ya varmıştı. Sıçrayarak doğruldu. Hâlâ onu üç kez terk eden kadını istediğini fark etmek hem utanç hem de haz veriyordu. Kadınsızlık, diye mırıldandı öfkeyle. Onu yanıltan buydu; aylardır bir kadına dokunmamış olmak. Düşüncelerini silmek ister gibi eliyle alnını sıvazladı. Emine'nin ondaki izleri tensel hazlar içermiyordu.

- 3 -

Sağdaki uzun duvar, tavandan yere kadar inen, içi kalın ciltli kitaplarla dolu camekanlı bir kütüphaneyle kaplanmıştı; masanın arkasındakiyse, odanın bakımsızlığını ele veren sıva çatlaklarının görülmesini engellemek için olacak, yan yana asılan afişlerle örtülmüştü. Ancak bu tedbirlerin işe yaradığı kuşkuluydu; çünkü gizlenmek istenen köhnelik duygusu bu odaya özgü değildi, girişten itibaren binanın her köşesine is gibi bulaşmıştı. Solda, bir deliği andıran –muhtemelen sonradan açılmış– küçük pencere, sanki ışık almak için değil de dışarıdaki loşluğu aydınlatmak için oraya konmuş gibiydi, insanın kapıldığı yalnızlığı daha da arttırıyordu.

Mehmet içeriye girer girmez elle tutulacak kadar yoğun, her yana sinmiş sigara kokusuyla karşılaştı. Odada masanın önüne rastgele bırakılmış, suni deriyle kaplı, kolçaksız üç sandalyeden başka oturacak bir şey yoktu. Altan'ın uzattığı eli sıkıp sandalyelerden masaya en yakın olanına ilişti. Altan'ın sözü hazırdı.

"Seni bu komünist yuvasında ağırlamak ne mutluluk." Altan'ın yüzünde kapıda onu gördüğünde beliren o ışıltılı, dostça gülümseme daha ilk cümlesini bitirmeden silinip gitmişti. Şimdi dudaklarında onu olduğundan –en azından sesinden– daha öfkeli gösteren bir ifade vardı. "Burada olduğunu bilse, işçi seven kayınpederin ne yapardı acaba?"

Mehmet, bakışlarını karşısındaki gergin yüzden duvarlardaki afişe kaçırdı. 1993 Temmuzu'nda Van'dan Şemdinli'ye hareket hazırlanan askeri konvoydaki otobüste yanına oturduktan

sonra koyu ela gözlerini üzerine çevirip, "Altan ben," diyerek kendini tanıtan, savaşırken bile gülümsemeyi becerebilen, mermi yağmuru altında şakalar yapan, o güler yüzlü, sevimli arkeoloğa ne olmuştu? Altan'ın uzattığı sigarayı başını sallayarak geri çevirdi. Bu odada her şey öfkeyle yüklüydü: renkler, duvardaki afişler ve ona bakan canlı, cansız tüm gözler...

"Söze tebrik ederek başlamanı bekliyordum," dedi.

Altan kaşlarını havaya kaldırarak sordu. "Ne tebriği?"

Şaşırmış mıydı, yoksa şaşırmış gibi mi yapıyordu? Mehmet bir an karar veremedi. Unutmuş olabilir miydi?

"Sen de davetliydin," dedi sonunda.

Altan, özür dileyip dilemediğini ele vermeyen bir hareket yaparak, parmağını salladı. Hatırlamıştı. Ya da rol yapmaya devam ediyordu.

"Doğru," dedi. "Nişandan, pardon kutlama yemeğinden söz ediyorsun?"

Mehmet lafı uzatmadan, dün Simin'e sorduğum soruyu ona da sormalıyım, diye düşündü.

"Bana neden bu kadar kızıyorsun?"

Altan soruyu duyunca sigarasını yakmaktan vazgeçerek, paketin içine yerleştirdi. Bu kez gerçekten şaşırmışa benziyordu. Duraklamış, oturmaktan da vazgeçmişti. Soru onu gafil avlamıştı. Yine de karşılık vermesi gecikmedi:

"Çok sevdiğimden... Prof, öyle diyor. Sana bu denli kızmamın nedeni, seni çok sevmemmiş."

Mutlu mu olması gerekiyordu? Hayır! Mehmet, "Sevmen böyleyse, Tanrı beni nefretinden korusun," dedi.

Altan cevap vermek yerine dışarıdaki sıvasız, kirli tuğla duvara bakan pencereye doğru yürüdü. Adımları kararsızdı. Bunu sık sık yapıyor gibiydi. Vaktinin çoğunu geçirdiği, mahkûm olmadan hapis yattığı bir hücreyi andıran odanın kasveti onu eziyor olmalıydı.

"Tamam, biraz geç ama, seni ve nişanlını candan tebrik ederim... Ancak o sabah tersanede ölümlü bir kaza oldu. Yoldaşımızın geride kalan ailesine göz kulak olmak gerekiyordu; akşam cenazeyi memleketine gönderdik..." Sözlerine birden ara

verdi; suçluluk ve utançtan kurtulmanın yolunu bulmuş gibi sevinçliydi. Canlılığını geri almış bir sesle sordu: "Prof söylemedi mi?"

Mehmet başını salladı. Pis yalancı! Mazeret arıyordu.

"Söylemedi," dedi.

Altan konunun değişmesinden memnun olmuştu.

"Emektarı çağırmakla iyi ettin," diyerek masasına geri döndü. "Çünkü ona kızdığını düşünüyormuş. 'Onu küçümsediğimi sandı...' Bana, senin böyle sandığını söyledi."

Mehmet birkaç ay önce, Eyüp'teki kahvenin arkasındaki küçük, kare şeklindeki bahçede yaptıkları o gergin konuşmayı hatırladı. Evet, Prof onu küçümsemeye kalkışmış ama hemen gerilemişti. Altan'a döndü.

"Küçümsemek sadece sana bahşedilmiş bir ayrıcalık değil mi?"

Altan masaya bıraktığı paketine uzandı; az önce vazgeçtiği sigarayı içmeye karar vermişti.

"Barış yapalım mı?" Sonra beklemeden, sanki istediği cevabı almış gibi, devam etti: "Seni buraya getiren nedir?"

Mehmet, "Yakup," dedi.

"Yakup'a ne olmuş?"

Mehmet, "Aslında bir şey olmadı," dedi. "Ya da benim bildiğim bir olay yok. Nişandan sonra ortadan kayboldu." Ona düşünecek kadar zaman bırakarak bekledi. "Son bir ay içinde onu hiç gördün mü?"

Altan sigarasını yaktı, başını salladı. "Hayır! Ben Hasan Hoca'yla görüşüyorum. Her seferinde Yakup'un selamını getirdiğini söylüyor."

Açıkça sormalı mıydı? Mehmet, eğer bu yerden bir an önce kurtulmak istiyorsam, vakit kaybetmemeliyim, diye geçirdi aklından.

"Hasan Hoca hakkında ne düşünüyorsun?" Altan'ın bakışlarındaki soruyu görünce, açıkladı. "Sence neyin peşinde?"

"Peşinde olmak!" Altan onun sözlerini tekrarlarken, omuzlarını silkip bir şey arıyormuş gibi bakışlarını etrafta gezdirdi. Mehmet çok geçmeden onun neyi aradığını fark etti. Az önce

bir kenara bıraktığı öfkesini yeniden kuşanıyordu. "Peşinde olmak ha... Bu tabir sizin muhitte menfaatle ilişkilendirilir, öyle değil mi?" Mehmet'in cevap vermeyeceğini anlayınca bıçaksı sesini kınından çıkardı. "Sana Hasan Hoca'nın neyin peşinde olduğunu söyleyeyim ahbap; o adamın peşinde olduğu şey, kul hakkı... Sen buna işçi hakkı, sendikal haklar da diyebilirsin." Sözlerini bitirmeye karar verdiğinde başını sallıyordu. "Kuzum sana ne oldu? Nasıl oldu da bu kadar kısa zamanda zenginliğin dilini öğrendin ve o dille konuşmaya başladın? Nasıl oldu da bu denli değiştin?"

Değiştin! Demek o da Simin'le aynı sonuca varmıştı. Mehmet bakışlarını Altan'ın kuşkulu gözlerine çevirdi. Haklı mıydı? Öfkeli dostuna Şemdinli'de savaşırken kulağımın arkasında, beni kendimi seçmem için ikna etmeye çalışan o şeytani ses yoktu, kurnaz ikizim Emine'yle birlikte ortaya çıktı, dese! Karşısındaki adam neden değiştiğini anlar mıydı? Birden çabasının yararsızlığını hissetti; yine de karşı koymaya çalıştı.

"Belki de değişmedim. Hep böyleydim." Şimdi Altan başını daha da hızlı sallıyordu. "Beni tanıdığını sanıyorsun ama tanımıyorsun; topu topu birkaç ay birlikteydik. O da..."

Altan'ın hıçkırığı andıran sesi Mehmet'in devam etmesini engelledi. Sanki hakarete uğramış, incinmişti.

"Sus! İnkâr etme! İnsan, yolculukta ve içki masasında belli olurmuş. Ben seninle hem içtim hem de yolculukların en tehlikelisini yaptım..." Sesi şimdi bir vaizinki gibi inanma ihtiyacıyla titriyordu. "Arkadaşı için mayın tarlasına hiç düşünmeden dalan, her zaman erlerini koruyan, küçük bir çoban için kendini silahların önüne atan o koşucuya ne oldu?"

Mehmet elini kaldırdı. Eğer karşısındaki gevezeyi susturmazsa kulağının arkasındaki ikizinin uyanacağını biliyordu. Yutkunup yıllarca kabullenmediği gerçeği fısıldadı.

"O koşucu hep ikinci gelirdi ahbap. Bu kez niyetim birinci olmak." Artık onu utandırmayan itirafın ardından Altan'ın konuşmasına izin vermeyeceğini ihtar eden sert bir sesle konuyu değiştirdi: "Peki, bir an için Hasan Hoca'nın kul hakkı iddiasını kabullenelim. Ya şu Müslümanlıkla sosyalizmin işbir-

liği projesi? Böyle bir işbirliğinin oluşturulabileceğine inanıyor musun?"

Altan bir süre bekledi: Vereceği cevabın konuşmayı nereye götüreceğini kestirmeye çalışıyordu. Sonunda omuzlarını silkti.

"Hayır; bilmiyorum, bildiğim bunun aşırı iyimser bir düşünce olduğu."

"Öyleyse bu sofularla işin ne?"

"Ne işim mi var? Öncelikle o sofular bana Allah'tan değil, insandan, işçiden söz ediyorlar..." Kısa bir duraklamanın ardından sesini yükselterek nedeninin ikinci yarısını da seslendirdi: "Üstelik paraları var..." Vaizlikten vazgeçmiş, yine öfkesine geri dönüyordu. "Hasan Hoca için, illa da bir şey söyle dersen, ilginç biri derim."

İlginç! Bu ne demekti? Hiçbir şey; bu sözcük hiçbir şey söylemiyordu.

Mehmet, "İlginç olup olmadığını bilemem," dedi. "Bildiğim, Yakup'un üzerinde göz ardı edilmeyecek bir etkisi olduğu."

Altan meraklı bir kuşkuyla, "Yani?" diye mırıldandı.

"Etkisi bir gerçek ve bu gerçek de tehlikeli," dedi Mehmet. "Hem de göze alınmayacak kadar." Yutkundu. "Yakup, Kadıoğulları Grubu'nun yarısına sahip."

Altan tekrar omuzlarını kaldırıp indirmeye başlamıştı.

"Ama Yakup vekâletnameyi ona değil, sana verdi."

Yarın geri alabilir. Mehmet, korkusunu açığa vurmadan cevap verdi.

"Yine de her şeyin bu adam tarafından kontrol edilebileceğini düşünmek tedirgin edici."

"Her şey?" Altan onun cevap vermesine fırsat vermeden kendi sorusunu cevapladı. "Para... Demek istediğin bu değil mi?" Elini kaldırıp korkuyla salladı. "Hayır, cevap verme. Sen ne dersen de ben, hep ikinci gelen o adamı hâlâ seviyorum."

Mehmet duvardaki afişleri işaret etti:

"Yakup'un bu işlerle ne alâkası var?"

"Bu işler mi? Bak eski dostum; iş diye küçümsediğin konu, insan hayatı. Pardon, hayat değil, ölümleri demek daha doğru olur. O duvarda fotoğraflarını gördüğün tersanelerde sendika-

sız, hiçbir güvencesi olmayan kaç işçi öldü dersin?" Altan, masanın çekmecesini çekerek bir kâğıt çıkardı. "2003'ten bugüne kadar, her yıl artarak, gemi sökümünde tam otuz beş işçi öldü. Duydun mu, otuz beş! Ölüm nedenlerini sıralıyorum: yüksek yerden düşme; çeşitli patlamalar; forkliftlere sıkışmak; denize düşerek boğulma; vinç halatlarının kopması sonucunda ağırlığın altında kalarak ezilme; demir sacların altında kalma; yangınlar..."

Mehmet, "Yeter!" diye sözünü kesti.

Altan ani bir kararla kâğıdı masaya bıraktı. Gözleri dev iki girdaba dönüşmüştü. Odadaki, duvarlardaki kasveti, afişlerdeki, bütün dünyadaki öfkeyi soğuruyor, içine çekiyordu. Susacak mıydı?

"Sence otuz beş ölüme karşılık kaç tersane kapatıldı?.." Hayır, tabii ki susmayacaktı. Mehmet tartışmaktan vazgeçtiğini belirtmek ister gibi ellerini iki yana açtı. Ama Altan'ın ölüm türküsünü bitirmeye niyeti yoktu. "Söyleyeyim. Sadece iki. Ve o iki kapatma da geçiciydi. En uzun sürelisi altı gün sürdü. Üç işçi için, altı gün... Kafası ezilmiş, boğulmuş ya da yanmış bir işçi karşılığında iki gün. Arada örtbas edilenler de var. Bazı ölümlerin bir günlük bile değeri yoktu..." Kâğıdı kutsal bir kitap gibi özenle tekrar çekmeceye yerleştirdikten sonra yine o vaiz sesiyle konuşmasını noktaladı. "Yakup belki kör ve sakat ama yüreği hem görüyor, hem de amaçlarının peşinden iki ayaklılardan çok daha hızlı koşuyor."

Yakup'u tanımıyor... Mehmet, Altan'ı susturamayan ellerini indirip düşüncesini seslendirdi.

"Onun işçilerle de, seninle de bir işi yok." Kiminle olduğunu söylemek için biraz bekledi. "Derdi Tanrı."

"Tanrı mı?" Mehmet başını iki yana salladı. Altan merakla sordu. "Yakup'un Tanrı'yla ne derdi var?"

"Tanrı'nın Balkaya'da onu değil, seni gözettiğini düşünüyor ve bunun nedenini arıyor."

"Tanrı'yı bu sefil odada mı arıyor?" Altan önce boğuk bir kahkaha attı, sonra sorusuna cevap bulmuş gibi devam etti: "Desene, Tanrı nihayet taraf değiştirdi ve yoksullardan yana ol-

maya karar verdi." Sandalyesine oturmuştu. Oturunca içmeyi unuttuğu sigarasını da söndürdü. "Biliyor musun, Hasan Hoca buraya geldiğinde elimi öpmeye davranıyor?"

El öpmek! Bu da... Mehmet meraklanmamıştı. Yine de sordu. "Neden?"

"Allah'ın sevgili kulu olduğum için."

Cevap komikti; hem de çok. Mehmet kendini tutmadan güldü.

"İnsan inanmadığı birisinin nasıl kulu olur ki?"

"Hasan Hoca diyor ki..." Altan'ın sesi koyulaşmış, derinleşmişti. "Kim ki, merhametlidir; kim ki gece gündüz adalet, eşitlik peşinde koşar; kim ki, kul hakkı çiğnemez; o aslında Allah'a inanıyordur. Eşitlik, özgürlük, kardeşlik, emek ve adalet Kur'an'ın temel direkleridir diyor."

Mehmet korkuyu andıran bir duyguyla irkildi. Altan'ın öfkesi ona geçmek üzereydi.

"Seni de etkilemiş. Komik olma; senin Tanrı'yla ne işin olabilir?"

Altan, cevap Tanrı'yla onun arasındaki gizli, açıklamayacağı bir sıra bağlıymış gibi sesini alçattı, elini ağzına götürdü. Sonra onu işaret etti.

"Allah ikimize de para veriyor. Sen cebine atıyorsun, bense sendikanın kasasına..." Elini ağzından çekti. "Tekrar soruyorum, Yakup mazeretti, buraya neden geldin?"

Sesi işçilerden söz etmediğinde yorgun bir ihtiyarınkini andırıyordu. Mehmet ona uyarak alçak bir mırıltıyla cevap verdi.

"Yemek yiyelim... Sen, ben ve Prof. Eski günlerdeki gibi."

"Yemek mi? Buraya, eskisi gibi birlikte yemek yiyelim demek için mi geldin?" Altan, Mehmet başını sallayınca sabrının sonuna gelenlere özgü, titreyen bir sesle tekrar sordu. "Neden yemek yiyelim ki?"

"Arkadaşlar arada birlikte yemek yer, içer. Biliyor musun seni gördüğümde neden ürperiyorum? Bakışlarındaki, sesindeki, dudaklarındaki, elindeki kırbacından. İndir şu mereti."

Altan hemen cevap vermeyince Mehmet kontrol edemediği bir korkuyla irkildi. Hâlâ arkadaş mıyız? Masanın öteki tarafın-

dan onu kuşkuyla süzen öfkeli adamın ölçüp biçtiği buydu. Altan sonunda arkadaş olduklarını kabullenmiş gibi mırıldandı.

"Demek yemek yemek istiyorsun?" Ondan cevap beklemeden ekledi. "Yine de garip."

Garip! İtiraf et! Demek istediği buydu. Mehmet ele vermeyen bir sesle mırıldandı:

"Pekâlâ... Dertleşecek pek arkadaşım yok diyelim."

Altan'ın yüzünde garip bir ifade belirip kayboldu. Üzülmeli mi, sevinmeli mi karar verememişti.

"Yüz milyonlarca dolarlık bir servetin üstünde oturuyorsun ve yalnızsın. Öyle mi?"

Mehmet, "Evet," dedi. "Yalnızım."

Altan, kandırılmak istendiğini fark eden birinin kırgınlığını taklit ederek başını salladı.

"Hadi... Buraya sadece yemek yiyelim demek için gelmiş olamazsın."

Haklıydı. 'Bırak şu herifi, gidelim buradan...' Mehmet iç sesinin kışkırtmasına kapılmadan mırıldandı.

"Pekâlâ... Belki senden bir şey de isterim."

"Bekliyorum..." Altan dediği gibi biraz bekledi. Mehmet'in cevap vermeye niyetli olmadığını görünce mırıldandı. "Benden bir şey istemek bu kadar zor mu?"

"Temmuz'un 13'ünde ne yapıyorsun?"

"13 Temmuz mu?" Mehmet başını eğdi. Altan doğruldu. "Ben yarın ne yapacağımı bilmiyorum. Bugün günlerden ne diye sorsan pazartesi mi, salı mı..."

Mehmet onun sözünü kesti. "Perşembe'ye rastlıyor."

Altan merakını gizlemeyen bir kahkaha attı.

"Daha Mayıs bitmedi. Arada Haziran da var..." Temmuz'a gelince gülmekten vazgeçip sordu: "13 Temmuz'un önemi ne?"

"O gün evleniyorum." Mehmet, ardından Altan'dan ne istediğini söyledi. "Nikâh şahidim olur musun?"

Altan kalakaldı; şaşırmıştı ama şaşkınlığı gülümseyerek ayağa kalkmasına engel olmadı.

"Olurum tabii... Hayır, bir şartım var?" Kollarını açmış yaklaşıyordu. "Kadıoğulları'nın şahidi ya Başbakan ya da Cumhur-

başkanı olmalı." Mehmet'e sarılarak kahkaha atarken bir yandan da eğlenmeye devam ediyordu: "Nikâh masasında söyleyeceklerimi düşünebiliyor musun?"

Mehmet ayağa kalkarak Altan'ın kucaklamasına karşılık verdi. Bu sivri dilli sendikacı, hâlâ onu ilk gördüğü andaki gibi içini ısıtıyordu. Onu herkesten farklı kılan ne? Cevabı biliyordu: içindeki o isyan ateşi.

"Ağzını bile açmayacaksın!" Altan'ın başka bir şey söylemesine izin vermeden ekledi. "En son ne zaman sinemaya gittin?"

"Çok oldu."

"Bende bir film var; bir gün birlikte seyredelim mi?" Altan ne demek istediğini anlamak ister gibi geriye çekilirken, anlamını ele vermeyen bir biçimde başını sallıyordu. Mehmet sözlerini tamamladı. "*Gece, Melek ve Bizim Çocuklar*... Filmin adı bu."

"O filmin bir önemi mi var?"

"Atıf Yılmaz'a söz vermiştim."

Altan güldü. "Ne garip bir adamsın..." Sonra unuttuğu bir şeyi hatırlayanlara özgü bir heyecan ve çabuklukla ekledi. "Balina'yı yanına aldığın için sağol... Bir şey daha: Hasan Hoca sandığından farklı birisi. Onu hafife alma... Onu ciddiye alanların sayısı sandığından çok daha fazla. Yakup onlardan sadece birisi." İtiraf eder gibi ekledi. "Ben de söylediklerinin boş olmadığını düşünenlerdenim."

Mehmet az sonra dışarıda, arabasına binerken Altan'ın Balina'dan yakınıymış gibi söz etmesinin garipliğini fark etti. Eğer birisine Aydın'ın yakını denecekse, o kişinin kendisi olması gerekmez miydi? Yardım etme, koruma içgüdüsü; Altan bütün yoksulların, yardıma muhtaçların akrabasıydı. Ne yorucu iş diye aklından geçirse de bu düşünce onu öfkelendirdi.

- 4 -

Mehmet, Ömer'in gelişini haber veren sekreter çekilirken sigarasını söndürdü. Şimdi bürosuna bitişik özel banyosuna geçip kalın ahşap çerçeveli aynaya baksa, yüzünde –alaycılıkla mas-

kelemeye çalıştığı– o küçümseyici gülümsemeyle karşılaşacağına emindi. Rollerin ne kadar kısa sürede tersine döndüğünü hatırlayınca Tanrı'nın şakacılığını teslim etti. Ömer, artık hesap sormaya değil, –adına bilgi aktarmak dense de– basbayağı hesap vermeye geliyordu. Abdullah Bey, söz kestikleri geceyi izleyen hafta başında yaptıkları düzenlemeye uyuyor, pek karşılaşmamaya çalıştığı damadına ana şirketin haftalık faaliyetleriyle ilgili bilgileri, en yakın yardımcısı vasıtasıyla aksatmadan iletiyordu. Kayınpederinin sağ kolu, düzenli olarak şirketin yüzde ellisini kontrol eden ortağın vekili sıfatıyla Mehmet'e haftanın önemli kararlarını özetliyor, gerekli evrakı imzalatıyordu.

Ömer, babası saydığı –yanında her zaman evet diyen bir adama dönüşse de akıl hocalığını yaptığı– sevgili patronunun, günün birinde kendisiyle evlendireceğini düşündüğü kızını, her hafta hesap sormaya gönderdiği bir adama verdiğini duyduğunda neler hissetmişti acaba? İkizi, hınç alan bir sesle mırıldandı: 'Derin, içinden haftalarca çıkamadığı bir şaşkınlık.' Ömer sadık, çalışkan ve bilgili birisiydi ama kişiliğinin bir süsü yoktu. Ne Kadıoğulları'nın güzel kızının ne de babasının gözünü boyayabilmişti.

Mehmet koltuğunda doğruldu. Sinsi ses ne derse desin, Emine'yle birlikte Ömer'e teşekkür borçluydular. Kevser Hanım'la Ekrem'i –uzun hukuki kavgalar yerine– hisselerini satmaya ikna eden, yalıyı iki aydan kısa bir sürede hem de öngörülenden daha düşük bir rakama Plevneliler'den uzlaşarak alıp onlara teslim eden, şu kapıdan içeri giren Ömer değil miydi?

Mehmet bunları düşünürken küçük bir şaşkınlıkla durakladı. Daha önce dikkat etmemiş olmalıydı. Ömer'in titrek, sıçramalı, seyredeni kaygılandıran bir yürüyüş biçimi vardı. Şule kapıyı kapatınca elini dengesini her an yitirecekmiş gibi duran adama uzattı.

"Hoş geldin!"

"Hayırlı günler Mehmet Bey."

Zenginlere ya da zenginliği temsil edene koşulsuz saygı! Yoksullardaki gibi, zengin olma hayali kuranlarda da içgüdüsel bir davranıştı bu. Mehmet karşısında saygıyla bekleyen adamın

elini sıktı, pencerenin yanındaki oturma grubunu işaret etti. Ömer ufak tefek bir adam olduğundan, elini tutmak kısa bir ırmağın kaynağına yakın olmak gibiydi. Tokalaşırken insan onu omuzlarından kavradığını düşünmeden edemiyordu.

Ömer, teşekkür ettikten sonra her zaman yaptığı gibi pencereye arkasını dönerek oturdu ve birazdan yeni patronunun eline tutuşturacağı dosyadaki bilgileri özetlemeye koyuldu. Konuşmasına hakim olan –yaptığına inanan birisinin o gerçek– içtenliği, sesinin tekdüzeliğini örtmüyordu. Mehmet'e göre çoğu gereksiz olan bilgilerden oluşan uzun açıklamasını bitirince, varsa, soruları beklediğini anlatmak için saygılı bir tavırla bakışlarını kucağında kavuşturduğu ellerine çevirdi.

Aslında vardı; hem de iki tane. Mehmet adını hiç duymadığı bir şirkete danışmanlık ücreti olarak aktarılan önemli miktardaki parayı sorarak başladı. Ömer ödeme yapılan şirketin imar planları yaptığını ve Kadıoğulları ana şirketinin yürüttüğü projelere teknik danışmanlık desteği verdiğini söylemekle yetindi.

Mehmet, "Ya Cenk Plevneli'ye yapılacak ödeme?" dedi, Ömer'in açıklamasının ardından. "Şimdiden bir buçuk ay geciktirmedik mi?"

Ömer sıkıştığında ya da rakamlardan söz ettiğinde, onu derin su balığına benzeten ağız hareketlerini yapmaya hazırlanıyordu ki, telefonu garip bir melodiyle çalmaya başladı. Mehmet adamın kabahat işlemiş gibi suçlu bir tavırla telefonunu cebinden çıkarışını izledi. Ömer, kim olursa olsun, kendini bütün varlığıyla efendisine veriyordu. Vazgeçilmezliğinin sırrı bu olmalıydı.

"Gazeteden arıyorlar," dedi alelacele. "Müsaadeniz olursa... Bilirsiniz, her zaman lazımdırlar..." Mehmet başını sallayarak izni verince, Ömer telefonu açıp kulağına yasladı ve karşısındakini dinlemeden konuşmaya başladı: "Selamünaleyküm Hüseyin Bey, nasılsınız? Hayır, hayır, estağfurullah; ne Abdullah Bey'in ne de benim maruzatımız var. Sadece gözünüz aydın demek için aradık... Evet, evet, artık zulüm sona erdi... Hoca Efendi belki artık dönerler... Öyle mi? Doğru, doğru; daha Yargıtay safhası var... Haklılar, haklılar... Hele her şey kesinleşsin;

o zaman gönül rahatlığıyla dönerler... Neyse efendim, vaktinizi almayayım; Hoca Efendi'yle konuşma fırsatını bulursanız hürmetlerimizi sunun; hepimiz sağlığı için duacıyız... Nakit sıkıntısı; ödemenin gecikmesinin nedeni bu."

Ömer gazeteciyle konuşmasını bitirir bitirmez Mehmet'e dönmüş, az önce telefonun engellediği cevabı veriyordu.

"Peki, ödeme listesinde olup da bir buçuk ay bekleyen başka alacaklı var mı? Kevser Hanım, Simin Hanım, Ekrem Bey paralarını aldılar, değil mi?" Mehmet, Ömer'in söylediklerini onaylamasını bekledikten sonra devam etti: "Danışmanlık yapan firmaya bile para var da, neden Cenk Plevneli'nin alacağı ödenmiyor?" Bu kez Ömer'in sözlerini kesmesine izin vermeden sordu: "Hastanede yattığı için mi?"

"Hâlâ yoğun bakımdaymış."

Mehmet yerinden doğruldu. Ölürse ödemeyiz... Bunu mu demek istiyordu? Birden karşısında bağırabileceği birisinin olduğunu bilmenin öfkesini coşturduğunu fark etti.

"Demek zenginliğin kökeninde bu var; borcunu ödememek!"

Ömer suç ortaklığı öneren bir sesle açıklamaya koyuldu. Aynı tarafta olduklarını hatırlatmak istiyordu.

"Abdullah Bey, zenginliğin bir iyi, bir de kötü tarafı vardır, der; iyi tarafı, çok paranızın olması, kötü tarafıysa bunu kaybetme riskiymiş. Ama bana sorarsanız, zenginlik, alacağınızla vereceğiniz arasındaki farktan çok, alacağınızı çabuk tahsil etmekle, borcunuzu geç ödemenin arasında biriktirdiklerinizle oluşur."

Belki de haklıydı. Zenginleri ve zenginliği ondan daha iyi tanıyordu Ömer. Yine de... Mehmet sert sesle sordu:

"Sence borcunu ödememek günah değil mi?"

Ömer günah sözcüğünü duyunca cehennemin ateşini hissetmiş gibi oturduğu yerde kımıldanarak mırıldandı.

"Öyle ama yaşadığımız, ticaret yaptığımız düzen İslami düzen değil. Şartlara uymalıyız..." Savunmaya devam edecekti ama Mehmet'in bakışlarını görünce vazgeçti. "Durumu Abdullah Bey'e ileteceğim."

Demek ödemeyi bekletme kararı bizzat Abdullah Bey tarafından verilmişti. Öyleyse başına neler geleceğini de bilmeliydi.

Mehmet, "Evvelsi gün Simin Plevneli geldi," diyerek başladı. "Elinde Cenk Plevneli'nin vekâletnamesi vardı. Eğer para bir hafta içinde ödenmezse patırtı çıkaracağını söyledi. Anlayacağın, Cenk'in ölmeye niyeti yok."

"Peki, anladım Mehmet Bey. Bunu da Abdullah Bey'e hemen aksettireceğim... Bu arada sizden bir ricamız var. Biliyorsunuz, Kadıoğulları yaklaşık yedi yıldır İstanbul'da; artık odalarda güçlü bir şekilde temsil edilme zamanımız geldi. Yani, yönetim kurullarında. Hoş, seçimlere daha vakit var ama ne kadar erken başlarsak..." Ömer onay bekliyordu. "Bazı toplantılar yapmamız gerekiyor. L&M, merkez binadan daha uygun. Herkesin Beykoz'a gelmesi oldukça..."

Mehmet elini kaldırıp başını salladı. Her gün bu saatte, aynı duyguyla yalnızlığını özlüyordu. Aslında özlediği yalnızlık değil, Emine'ydi, bunun farkındaydı.

"Toplantılar burada yapılabilir," deyip aceleyle ekledi. "Bu haftalık bu kadar olsun. Çıkmak zorundayım."

Mehmet, Ömer gittikten sonra ofisten çıkmadan Emine'yi aradı. Telefon uzun uzun çalmasına rağmen açılmadı. Saatine baktı; namaz kılıyor olmalıydı. Çaresi yoktu; bu akşam Ayşe ve çocuklara katlanmak zorunda kalacaktı. Yol boyunca Emine'nin cevap vermesini bekledi. Eve vardığında tekrar aradı. Telefonu bu kez de meşguldü.

Emine'yle yarım saat sonra, çocukların gürültüsünden kaçmak için kendini hapsettiği yatak odasından konuşabildi. Nişanlısı söze, "Ev yine gergin," diye başladı; bu kez de Muttalip'le kavga etmişti. Mehmet'in ısrarına rağmen kavgalarının nedenini söylemedi. Cuma günü buluşmak için söz verdikten sonra telefonu kapadı.

Mehmet, hücreye dönüşen odadan ancak çocuklar yattıktan, ortalık sessizleştikten sonra çıktı. Ayşe, yemek masasının yanında hizmetçiyi hatırlatan sessiz bir saygıyla onu bekliyordu; yemeğini yediği süre boyunca konuşmadan –iki kez oturmasını istemesine rağmen– ayakta durdu.

Ondan hoşlanmıyorum! Mehmet kan bağının, sevgiyle pekiştirilmemişse o denli güçlü olmadığını kız kardeşine bakarken kavrıyordu. Yutkundu; lokmalarına eşlik eden bu düşünce, hem suçluluk verici hem de rahatsız ediciydi. İnsanın kardeşinden, hem de başka bir yakını yokken, böyle rahatsızlık duyması garip değil mi? Ses kulaklarında yankılanırken bir neden bulma umuduyla göz ucuyla yanında hâlâ ayakta duran yabancı kadını süzdü. Mutsuzluk yaymasından... Ondan hoşlanmamamın nedeni bu olabilir miydi? Sigara paketine uzandı.

"Abi, sana bir şey söylemek istiyorum."

Mehmet, geçmişin kapılarını aralayan, nerede duyarsa duysun hemen hatırlayacağı o sözler Ayşe'nin dudaklarından dökülür dökülmez beyninde beliren zihin açıklığıyla durakladı: Onunla konuşan kız kardeşi değil, annesiydi. Şerife Hanım da bir şey isteyeceğinde hep arsızlaşır, söze böyle başlardı. Aynı cümle, aynı ses tonu, aynı vurgular... Karşısında hatırladığında acı duyduğu birisinin hayaleti vardı; hoşlanmamak için aradığı neden buydu.

Ayşe'nin devam etmek için izin beklediğini fark edince, kız kardeşinin isteyeceğinin paradan daha önemli olduğunu düşündü.

"Seni dinliyorum."

"Emine, İzmir'i bırak, gel buraya yerleş, diyor."

Mehmet önündeki tabağı yana iterek elinde beklettiği sigarayı dudaklarına yerleştirdi. Ayşe'nin annesiyle ortak özelliği sadece fiziksel benzerlikleri değildi; o da tıpkı Şerife Hanım gibi, söylenenleri eğip bükme yeteneğine de sahipti.

"Demek Emine böyle, dedi. Öyle mi?" Ayşe gözlerini kaçırarak başını salladı. Mehmet devam etti. "Bana bu konuda hiçbir şey söylemedi." Sigarasını yaktı. "Yoksa buraya taşınma fikri başkasına mı ait?" Ayşe cevap vermeyince fikir babasını mırıldandı. "Mesela kocana?"

Ayşe, bir süre cevap vermeden bekledi, sonra direnmekten vazgeçerek atıldı.

"Hayır! Benim fikrim..." İşte, gerçeği büküyordu. "Emine'ye de açtım. O da çok iyi olur, dedi."

Mehmet, yıllardır kocasının yalanlarını bir çocuk gibi özenle büyütmeyi kendine görev edinen kız kardeşine bakmadı. Oysa ona kızmalı, öfkelenmeli, ağzına geleni söylemeliydi. Ama içinden sadece acımak geliyordu. O bir tutsaktı: Aptalca bir tutkunun hem de. Onu uyarsa!

Sigarayı kül tablasına bıraktı.

"Bence o adamdan boşanmalısın. Farkındasın değil mi, seni hep kullandı? Şimdi de aynı şeyi yapıyor. Önce Seferihisar'daki, ancak iki evin sığacağı arsaya yirmi ortaklı kooperatif kurma fikri, bu kez de İstanbul'a taşınma..."

"Eşref, benim kocam!"

Mehmet, Ayşe'nin uyarı çığlığıyla durakladı. Onun gibi silik, sahte bir kadının, konu kocası olunca içerikli, acı çeken birisine dönüşmesi hem komik hem de trajikti. Melodisiz çığlık, otuz beşine merdiven dayamış karşısındaki kadının derin yoksulluğunu, Eşref denen bir serseriden başka hiçbir varlığının olmadığını ele veriyordu. Mehmet kardeşine bakmadan başını salladı.

"Kocam dediğin adam, işsiz, boş gezenin boş kalfası..."

Sahtekâr da diyecekti ama vazgeçti.

"Unutma! Bir zamanlar sen de onun gibiydin; işsizdin..." Sekiz kelime! Mehmet, suratına tokat gibi çarpan sözlerle geriledi. Ayşe –konu abisi olduğunda, tıpkı annesi gibi– doğru tespit yapıyordu. Ona kim haksız diyebilirdi? Mehmet, sekiz ay öncesine kadar, şimdi küçümsediğim o adamdan ne farkım vardı, diye düşündü. "Şimdi eline bir fırsat geçti... Emrinde bir sürü fabrika, büro var. Ne olur ona da bir iş versen..."

Mehmet kardeşine hak veriyordu, yine de elini kaldırıp onu susturdu.

"Para; sana sadece para vadedebilirim... Buraya geleceksen, yalnız gel!"

"Ya o?"

Mehmet oturduğu sandalyeden doğruldu.

"Eşref'i sana annem buldu, o seçti." Ayağa kalkıp salona doğru yürüdü. Ayşe peşinden geliyordu. "Sana kalsaydı onunla mı, yoksa alt sokaktaki... Adını unuttum, gitar çalan o çocuk-

la mı evlenirdin?" Konuyu kapattığını belirtmek ister gibi henüz dört beş nefes çektiği sigarayı söndürdü. Canı içki istiyordu. "Başka söyleyeceğin bir şey var mı?"

"Adı Selim'di."

Mehmet, arkasından yükselen yumuşak, özlem dolu sese döndü. Ayşe, Şerife Hanım olmaktan vazgeçmiş, onu yeniden yirmi yaşına döndüren bir sesle ağlıyordu. Kimin için? Eşref mi Selim mi? Bir an sormayı düşündü ama vazgeçti. Onu yatıştırmalıydı.

"Hadi, sus! Şuraya otur!"

Ayşe küçük bir çocuk gibi söz dinleyerek koltuğa oturdu. Ama gözyaşlarının dinmesi epeyce zaman aldı. Mehmet kadehini tazelerken tekrar onu duydu. Sesi hâlâ ıslaktı.

"Fatma..."

"Ne olmuş Fatma'ya?"

Ayşe, "Senden hiç hazzetmiyor," dedi. Sesi, Fatma'nın hazzetmediği kendisiymiş gibi endişeyle koyulmuştu. "Bana da ters davrandı; namaz kılmadığım içinmiş."

Mehmet elini salladı.

"Aldırma, o herkese ters davranır."

"Meraklı da. Senin hakkında bir sürü soru sordu." Ağlamaktan vazgeçmiş, yine annesine benzemeye karar vermişti. Bunu başarıyordu da; başkaları hakkında konuşmaya başladığında Şerife Hanım'a dönüşüyordu. "Yok komünist miymişsin, yok Hüseyin Hoca diye biri varmış, onu İzmir'den tanıyor muymuşsun?"

Mehmet, "Hasan Hoca," diye araya girdi.

"Sadece o değil. Emine de bir sürü soru sordu." Ayşe'nin sesi tekrar o pazarlıkçı tonuna kavuşuyordu. "Aslı hakkında."

Mehmet tedirginlikle ona döndü.

"Aslı mı? Aslı'dan nasıl haberi olabilir ki?"

Ayşe, yalanlamaya çalışan ama telaşından kendini ele veren bir cevap verdi.

"Tabii ki yok. Ama senin İzmir'de bir sevgilin olup olmadığını sordu üstü kapalı."

Sevgili. Mehmet dikkatle Ayşe'nin yüzüne baktı. Onun Emi-

ne'ye yaranmak için boşboğazlık ettiğine emindi. Öfkesiz bir sesle sordu:

"Sen ne dedin?"

"Hiçbir şey. Sadece..." Onun gibi birisinden sıkı ağızlı olmasını beklemek, safdillilikti. "Askere gitmeden önce bir kız arkadaşının olduğunu, sen Hakkâri'deyken kızın senden ayrıldığını söyledim."

Ayşe'nin yüzü artık tam bir dedikoducunun yüzüydü. Bakışlarına gelince Emine'ye daha fazlasını anlattığını söylüyordu.

Mehmet, "Başka!"diyerek tekrar sordu.

"Oğlan; Muttalip ya da Muti... Pek çapkın. Emine, o zıpırın kırdığı cevizleri Abdullah Bey'den ve Fatma'dan saklayabilmek için kırk takla atıyor. Güya ikizler ama oğlan Emine'ye hiç benzemiyor."

Mehmet elini kaldırıp Ayşe'yi susturdu. Merak ettiği Muti değildi.

"Emine'ye Aslı'nın adını söylemedin, değil mi?" Ayşe tereddüt etmeden başını salladı. Peki, ona neden inanmıyordu? Kaçak bakışları, yuvasının içine saklanan gözleri yüzünden... Mehmet bu kez sesini sertleştirdi. "Doğru söyle! Emin misin?"

"Eminim ama..."

Mehmet ayağa kalktı. Endişesini saklayamıyordu.

"Ama ne?" diye bağırdı.

"Aslı üç hafta önce, buraya gelmeden önce beni aradı. Nişanlanacağını duymuş, doğru mu diye sordu. Ben de doğru dedim."

"Başka?" Ayşe yine başını salladı. "Son kez soruyorum: Hepsi bu mu?"

"Görüşelim falan dedi."

Demek hepsi bu değildi.

"Onunla görüştün mü?" Ayşe bakışlarını yine kaçırınca Mehmet üsteledi. "Onunla buluşup konuştun mu?"

"Buluşmadık..."

Doğru mu söylüyordu? Dürüstlük kız kardeşinin dilinde yer alan bir sözcük değildi. Mehmet, Ayşe'nin başını çenesinden tutarak kaldırdı.

"Hepsini anlat!"

Neredeyse avaz avaz bağıracaktı. Ayşe kekeleyerek anlatmaya koyuldu.

"E-ve gel-gel-di. Ço-cuk-la-la-ra he-he-diye ge-tir-miş. Biliyorsun, Fahri'yi çok severdi." Konuşması birden düzeldi. Abisinin memnun olacağını bildiği bir şey söyleyecekmiş gibi rahatlamıştı. Mehmet çenesini bıraktı. "Kocası ağır hastaymış. Umutsuz... Yani ölecekmiş."

Yani ölecek... Yani artık yalnız ve zengin bir kadın... Mehmet, sesini yükselten İkizini susturarak yüzünü Ayşe'ye, gözlerini kaçıramayacağı kadar yakınına yaklaştırdı.

"Beni iyi dinle! Yarın İzmir'e dönüyorsun. Ve..." Aslı'yla diyecekken son anda kendini tuttu. "Onunla bir daha asla konuşmayacaksın. Anladın mı? Telefonda bile."

Ayşe, evet der gibi başını eğdi ancak Mehmet, yatak odasına gitmek için salondan çıkarken arkasından seslendi.

"Ne olur, bizi İstanbul'a aldırma işini bir daha düşün abi."

Mehmet geri dönmedi. Ayşe asla vazgeçmiyordu. Kabul etmeliydi, kız kardeşinin incelikten uzak, kaba da olsa, kesinlikle pazarlık becerisi vardı. 'Yoksulken soylu olmak zordur!' Bir an Ayşe'ye haksızlık yaptığını düşünse de öfkesi baskın çıktı, İkizine cevap vermeden uzaklaştı.

Filmi bu gece mi seyretsem, yoksa Altan'la Prof'u mu beklesem? Mehmet kararsız bir halde yatağa elbiseleriyle uzandı. Onları ikna edebilir miydi? Ya Zeynep Bilmez! Gözlerini kapattı. Onun ölüme gitmeden önce verilen sözlerin önemini anlayacağına emindi. Derin bir soluk aldı. Sözünü ne zaman tutacaktı?

İkinci Bölüm

- 1 -

Mehmet elinde tutuğu sigarayı dudaklarına götürdükten sonra geriye yaslandı. Pusun silikleştirdiği köprü ileride, kefeleri iki yakaya konmuş, dengedeki bir terazi gibi duruyordu. Dört ay önce burada Emine'yi beklerken Boğaz'ı menderesler çizen bir ırmağa benzetmişti. Bugün de aynı betimlemeyi yapardı. Emine'yle ilk kez buluştuğu, Fatma'nın haftalar sonra onları yakaladığı İstinye İskelesi'ndeki bu küçük çayevi, etrafındaki camlar kaldırılınca –Boğaz trafiğini taşıyan caddeye yirmi metre uzakta olmasına rağmen– kalabalıktan uzak, tenha bir açık hava kahvehanesine dönüşmüştü. Kolundaki saate baktı. Cuma biteli epeyce olmuştu. Emine geç kalmıştı. Gözlerini kapayarak az sonra buluşacağı kadını hayal etmeye koyuldu. İçeriye girdiğinde genç yüzünde gülümseme ve güzellik iki alımlı çiçek gibi açmış olacaktı. Çiçeklerin renklerini fark edince tedirgin edici bir düşünceyle irkilerek gözlerini açtı: Her çiçek sonunda solar... Dudaklarıyla ezdiği sigarayı yaktı. Aslı, Maggie, Simin... Üçü de kendine özgü güzellikleri, gizleri olan kadınlardı. Emine'de –güzelliğinin ötesinde– farklı olan neydi? Tazelik duygusu! Hem taze hem de çekici; çekiciliğinin nedeni-

ni biliyordu: her zaman çocuksu, geleceğe yönelik bir iyimserliğin içinde yaşamak..

Sigarasından derin bir nefes aldı, dumanı ciğerlerinde tutarak tekrar saatine baktı. Haftalardır ilk kez yalnız kalma fırsatını bulmuşlarken, Emine neden gecikiyordu? Sıkıntıyla iç çekti. Fatma'nın ortalıkta olmadığı bir günün yarısını şimdiden heba etmişti. Emine'nin nişandan bu yana değiştiğinin farkındaydı. Sanki ondan kaçıyordu; ama bulunmak ister gibi bir kaçıştı bu. Mehmet ne zaman bir fırsatını bulup ona sarılsa, aralarında var olduğuna inandığı tensel hazzın izlerini aramaya koyulsa, kendini geriye çekiyor ama kavuşma isteğini her seferinde sözleriyle haykırıyordu; hem de alev almış bir keman gibi. Onu utandıran, ileriye doğru adım atmasını engelleyen sonunda bir erkekle sevişeceği fikri miydi? Nişanlısının cinselliğe bakışıyla ilgili hiçbir şey bilmiyordu.

'Akıldan yoksun bir duyarlılık, kurnazlıktan yoksun bir açgözlülük...' Mehmet'in Emine'yle ilgili düşünceleri, kulağında yankılanan bu cüretkâr, küçümseyici fısıltıyla bölündü. Hep soldakinde ortaya çıkan iç sesi, genellikle İkizinin kimliğine bürünürken nedense bu kez Simin'i seçmişti! Neden şimdi, Emine'yi, bir meleği beklerken, bir cadıya ait sözleri hatırlamıştı? Bir süre Köprü'nün altındaki siste beliren hayalet tankeri izledi. Yönsüz bir duyarlılık ve aptalca bir açgözlülük... Mehmet kendini tanımlayacak olsa, yola bu sözlerle mi çıkardı? Başını hırsla iki yana salladı. Evet, fikirleri taraflı değildi; belki merakı da kördü. Bunları kabul edebilirdi. Ama ya vicdanı! Az önce yaktığı sigarayı söndürdü. Paranın sahibini geniş güçlüklerin üstünden aşıran bir köprü, her yüksekliğe ulaştıran bir merdiven olduğunu kavramıştı. Ancak bu vicdanının sığlaştığı, gölgesiz bir varlığa, ağırlıksız bir yüke dönüştüğü anlamına gelmezdi.

İçinden karşı çıkmak, bağırmak geçti. Umutla girişe döndü. Yardımını isteyebileceği bir tek kişi vardı: Emine.

Emine görünürlerde yoktu. Mehmet, onda yansıyan aşkının, tutku kusurlarının, endişelerinin, tedirginliklerinin üstüne serilen bir örtü olduğunun farkındaydı. Ne zaman köşeye sıkış-

tığını hissetse bu örtünün altına sığındığını itiraf ederdi. Arada Emine'ye öfkelendiği de oluyordu. Ama böyle durumlarda sevdiği kadının neredeyse saflığı çağrıştıran masum içtenliği direncini kırıyor, her seferinde onu daha ileri gitmekten alıkoyuyor, Emine'yi suçlamak elinden gelmiyordu. Öte yandan hayatını paylaşmaya hazırlandığı kadının fikirlerini besleyen kaynaklar öylesine az, olanlar da öylesine yüzeyseldi ki, Mehmet bunu fark ettikçe umutsuz bir tedirginlikle ürpermiyor değildi. Onda ne ablasının sofu inancı, ne ağabeyinin tutkulu insan sevgisi, ne de ikizi Muttalip'in açgözlü hazseverliği vardı. Emine üçünün karmasıydı ama –itiraf etmesi acı verse de– aralarında en az içerikli olandı.

İçerik! Zihinsel bir titreşim olan sözcük biçim değiştirip sese dönüşünce Mehmet durakladı: Emine'yi beğenmesinin nedeni onda keşfettiği bu boşluk olabilir miydi? Masum ve içten bir içeriksizlik! Bir erkeği hayatı boyunca sevecek bir kadın! Peşinde olduğu böyle bir kadın mıydı? Ses, yine sol kulağının dibinde, bu kez uyarıcı bir azara dönüşmüş, fısıldadı: 'Saçmalıyorsun.' İkizi haklıydı; düpedüz saçmalıyordu. Ne Fatma, ne Simin, ne de Aslı gibisi; ona en uygunu, koşulsuz sevgi sunan, istemek yerine, hep veren olmayı seçen bir kadındı.

'Hem de zengin!'

Mehmet, konuşanın Simin mi, İkizi mi olduğuna aldırmadan önündeki paketten tekrar bir sigara çıkardı. Cebindeki telefon o sırada çaldı. Ekrandaki numaraya baktı; sonra şaşkınlıka kapağı kaldırdı. Emine değil, babası arıyordu.

"Nasılsın Mehmet Bey oğlum?"

Ne 'damat', ne de tek başına 'oğlum', Abdullah Bey inatla, sanki hiçbir şey değişmemiş gibi hitap ediyordu.

Mehmet, kapıya göz atarak,

"İyiyim, buyrun efendim," dedi.

"Şu Ömer'e söylediklerin. Cenk Plevneli'nin geciken ödemesi..." Abdullah Bey uzun uzun ödemenin neden geciktiğini, nasıl öngörülmeyen kısa süreli bir nakit sıkıntısı yaşadıklarını anlatmaya koyuldu. Cenk'in ödemesi en kısa zamanda yapılacaktı. Mehmet, onunla konuşmaktan mümkün olduğunca kaçınan

adamın sadece bunu söylemek için aramasının garip olduğunu düşündüğü sırada Kadıoğlu baklayı ağzından çıkardı. "Ömer Pazartesi sana imzalaman için bazı evraklar getirecek. Yeni bir şirket kuralım diye düşündük. İnşaat sektöründe... Geciktirmeden imzaları tamamlarsan iyi olur..."

Demek bunu söylemek için aramıştı. Mehmet nezaket sözlerinin ardından telefonu kapattı. Grubun inşaat sektöründe faaliyet gösteren iki büyük şirketi varken üçüncüsünü kurmaya kalkışmak! Bu hem garip hem de anlamsızdı.

Eğer Emine'yi fark etmeseydi, belki Abdullah Bey'in neyin peşinde olduğunu düşünürdü. Ama sevdiği –ve bu ara sevmekten de öte, arzuladığı– kadını görür görmez bütün benliğini o karşı konulmaz duygu ele geçirdi: Ona sahip olmak; neye mâl olursa olsun! Ayağa kalkarak kollarını açtı. Karşısında şık, çekiciliğini vurgulayarak sergileyen bir kadın duruyordu. Altında dar bir kot pantalon, üzerindeyse kısa, beline oturan ekose desenli bir ceket vardı. Yüksek, ince topuklu ayakkabılar giymişti. Mavi rengin hakim olduğu, omuzlarına dökülen türbanı şık bir eşarbı andırıyordu. Geniş, koyu kahverengi çerçeveli gözlüğü yüzünü kapatmış ama çiçeksi duruluğunu örtememişti. Mehmet, erdemlilik ve güzelliğin birbirine bu denli yakın olduğu başka bir yüz görmediğini düşündü.

"Merhaba!"

Mehmet önce sarıldığı bedeni kendine çekti, sonra mırıldandı.

"Merhaba." Gelecek; umut; istek; onunla tek bir beden olup öyle kalma hayali... Ancak Emine oturmaları gerektiğini hatırlatmak istercesine kımıldadığında düşüncelerini istemeye istemeye terk ederek kollarını gevşetti. Ona kalsa göğsüne yasladığı kadını sonsuza kadar kucaklayabilirdi. Emine'den ayrılınca, birazdan tamir edilecek hayal kırıklığını gizleyerek, "Geç kaldın," dedi.

"Evet..." Emine, neden geç kaldığını açıklamaya başlamadan önce masaya oturdu. Hızlı hareket ediyordu ama hareketleri gergin ve tutuktu. "Sana anlatacaklarım var."

Gerginliğini doğrulayan sözlerinin ardından gözlüğünü çı-

kardı. Gözleri şişmiş, şişlik de yüzündeki o iki çiçeği yok etmişti. Ağlamış...

Mehmet düşüncesini soruya dönüştürerek alçak, yatıştırıcı bir sesle sordu.

"Ağladın mı?" Emine'nin cevap vermesi gecikince kuşkusunu seslendirdi. "Ablan yüzünden mi?" Emine başını iki yana sallıyordu. Üçüncü kez sordu. "Baban?"

Emine sonunda, "Muttalip," diyerek karşılık verdi.

Yeniden ağlamaya başlayacaktı; göz pınarlarında biriken yaşlar yanaklarına dökülmek üzereydi. Mehmet onu öteki kadınlardan uzak tutan, Aslı'dan, Simin'den koruyan nişanlısını –az önce tamir edilebileceğini umduğu– hayal kırıklığıyla süzdü. Çok uzun zamandır ilk kez baş başa kalabilmişlerdi ama bu değerli anlar yaygaracı, sersem kardeşi yüzünden berbat olmak üzereydi. Boğaz'a arkasını vererek, Emine'nin karşısına oturdu. Hayalet tankeri izleyemeyecekti.

"Ne oldu?" Emine'nin dudaklarından cevap yerine sessiz hıçkırıklar dökülüyordu. Mehmet sıkıntıyla, olabildiğince derin bir soluk aldı. "Hadi anlat!"

"Başı dertte..." Mehmet açıklamanın devamını beklerken yanan sigarasına uzandı. Emine, "Paraya ihtiyacı var," diye inledi. Bu şaşırtıcı değildi. "Çok paraya."

Konu giderek ilginçleşiyordu. Mehmet sigarayı istemeye istemeye söndürüp sordu.

"Çok para?" Emine evet der gibi başını yukarı aşağıya salladı. Mehmet keyifsizliğini gizlemeden yeniden sordu. "Ne kadar?" Emine cevap vereceğine bu kez de başını iki yana sallamaya koyuldu. Kararsızdı; arada dudaklarını aralıyor, sonra söyleyecekleri ayıpmış gibi vazgeçip tekrar başını sallamaya devam ediyordu. "Neden babandan istemiyor?"

"İsteyemez. Çünkü..."

Emine konuşmasını sürdürecekmiş gibi çünkü demesine rağmen yine o anlamsız suskunluğuna geri döndü; devam etmekten vazgeçmişti. Mehmet, nişanlısının sessizliğinin nedenini kestirebiliyordu. Utanıyor olmalıydı.

"Çünkü istediği para çok. Öyle mi?" Emine Mehmet'in soru-

sunu gözlerini açıp kapayarak cevapladı. "Peki, para... Yani çok para istiyorsa, bunun seninle ne ilgisi var?"

Emine bu kez –yine de bir süre düşündükten sonra– cevap verdi.

"Parayı benden istiyor." Demek Emine'nin parası vardı. Mehmet nişanlısına baktı. Emine'yi duyunca hem yanıldığını anladı, hem de şaşkınlığı daha da arttı. "Yani senden..."

Alçak, diye düşündü; geriye yaslandı. Durum anlaşılmıştı. Muttalip paraya ulaşmanın kolay, kestirme yolunu bulmuştu: Kardeşine eziyet edip onu paranın peşine salmak... Acaba kaç paraya ihtiyacı vardı şarlatanın? Emine'ye baktı. Şimdi yoksulu andıran bir çift gözle, umutla, sevdiği erkeği süzüyordu. Mehmet eğer onu bu denli mutsuz eden sorunu çözerse sevdiği kadının gözündeki yerinin sarsılmaz bir şekilde güçleneceğini hissetti.

"Parayı niçin istediğini biliyor musun?"

Emine heyecanla atıldı.

"Arabası için. Yine kaza yapmış. Babam geçen sefer, 'bir daha olursa, gözüme gözükme' demişti."

Mehmet kısa bir süre düşündü. Sonra bulduğu çözümü karısına açıkladı.

"Şöyle yapalım. Sen telefonla Muttalip'i bul. Aydın gidip arabayı ondan alsın. O arabayı tamir ettirir. Seni eve ben bırakırım."

Emine hızla telefonuna atıldı. Beş dakika sonra Aydın Beykoz'a, Muttalip'i almaya gidiyordu. Sorun çözülmüştü, en azından şimdilik.

Emine yatışır yatışmaz uzanıp karşısındaki adamın elini tuttu.

"Sana nasıl teşekkür etsem. Çok zor durumdaydık... Hızır gibi yardımımıza yetiştin..." Mehmet karşısında çoğul ekiyle konuşan çekici kadının elini sıkıca kavradı. Belli oluyordu: Muttalip'le aralarındaki bağ, iki kardeşin arasında var olandan çok daha güçlüydü. İkiz olmak bu demek... Emine'nin çağrılı sesi düşüncelerinin arasına girdi. "Biliyor musun, bir an önce o gün gelsin istiyorum. Her şey bitsin, kendi evimize geçelim. Sadece sen ve ben; ikimiz..."

O gün! 13 Temmuz... O da bir an önce birlikte olmayı isti-

yor! Mehmet, –İkizinin fısıltısı mı, yoksa kendi mırıltısı mı olduğunu çıkaramasa da– umutla gülümseyerek, tebessümünü bir davet gibi dudaklarına yerleştirdi. Emine'nin de aynı şeyi düşünmüş olması mümkün müydü? Mehmet, 'sor,' diyen fısıltıyı izledi.

"Neden bekliyoruz? Dediğini hemen yapalım. İstersen yarın."

Emine, yarın sözcüğünü duyar duymaz sanki ateşe değmiş gibi elini geri çekti. Sesi o çağrılı tonunu yitirmişti.

"Ne demek istiyorsun?"

Mehmet umutla açıklamaya koyuldu.

"Demek istediğim, eğer hemen evlenmek istiyorsan. Yarın iki şahitle nikâh kıydırabiliriz."

Emine'nin yüzünü kararsız bir gülümseme yokladı. Ama kararsızlığı da tebessümü de kısa ömürlüydü.

"Olmaz," derken Mehmet'in daha önce görmediği bir sertlikle başını sallıyordu.

Mehmet, "Bir an önce evlenelim diyen sendin," diye karşılık verdi. "Ben sanıyordum ki, dini nikâh fikri sana..."

"Resmi nikâhla birlikte... Daha önce olmaz..." Emine'nin karşı koyuşu öyle kararlıydı ki, Mehmet onu yatıştırmak, niyetinin ciddi olmadığını anlatmak için ellerini kaldırmak zorunda kaldı. Ama Emine –öfkeyi çağrıştıran– aynı kararlı heyecanla devam ediyordu: "Ablama resmi nikâhtan önce dini nikâhı kıymayacağıma yemin ettim, Kuran'a el bastım..."

Önce Muttalip, şimdi de Fatma; karşısında bir yetişkin gibi oturan güzel kadını ne zaman tek başına –sadece kendine ait– bulacaktı? Mehmet soran bakışlarla Emine'yi süzdü. Tavırları garipti; neden bu denli heyecanlanmıştı? Cevabı ses verdi: 'Telaşının bir tek açıklaması olabilir: Kardeşleri; Muti ya da Fatma...'

"Fatma Ablan dini nikâha neden karşı?"

Mehmet meraksız görünmeye çalışmıştı. Ama Emine, soru gizli bir hakaret imasıyla yüklüymüş gibi geriye çekildi. Yüzü gerilmiş, çiçeksi beyazlığı koyulaşmıştı. Dudakları bir süre –unuttuğu bir duayı hatırlamak istercesine– sessizce kıpırdadı. Dilinin ucuna gelmeyince,

"Hadi başka şeylerden konuşalım," diyerek duadan vazgeçti.

Başka şeyler... Mehmet bakışlarını yana, Boğaz'a çevirdi. Boş tanker, arkası metal bir aynaya dönüşmüş, Karadeniz'e doğru ilerliyordu. Pekâlâ, Emine'nin günlerdir merakla sorduğu ama bir türlü cevabını alamadığı konuyla başlayacaktı:

"Nikâh şahidimin, tabii resmi nikâhtan söz ediyorum, kim olacağına karar verdim."

"Kim?"

Emine sevinmemişti; mırıltıya bürünmüş sorusu, merakını değil, tedirginliğini ele veriyordu.

Mehmet, "Altan," dedikten sonra Emine'nin konuşmasına fırsat vermeden sözlerini tamamladı. "Şu komünist arkadaşım."

Komünist! Sözcük, herhangi bir kişiye bağlanmadan, tek başına bile, Kadıoğulları'nı sindiriyordu. Emine, Altan'ın adını duyar duymaz o sessizlik perdesinin arkasına çekildi ve Mehmet sigarasını yakıncaya kadar bekledi.

Duman, koruyucu bir levha gibi önüne gerdiği perdeye ulaştığında, Emine'nin boyun eğmiş fısıltısı da duyuldu.

"Sen bilirsin..."

Karşısındaki –görünüşüyle çekici, sözleriyle çocuksu– kadın neden bu denli çabuk ve kolayca mutsuz oluyordu? Mehmet bakışlarını Emine'nin gözlerinden kaçırdı. Tanker Beykoz'a doğru dümen kırmış, Boğaz'ın oturdukları yerinden görünen kısmını terk etmek üzereydi. Sıkıntıyla birkaç kez derin derin nefes aldı. Bütün hafta boyunca iple çektiği buluşma şimdiden kocaman bir hiç doğurmuştu. Nişanlısına döndü. Bir yolunu bulup onu – zorda kaldığında kapattığı, istediğinde açtığı bir perdeye dönüştürdüğü– o sinir bozucu sessizliğinin içinden çıkarmazsa, duyduğu hayal kırıklığı daha da derinleşecek, geri tırmanılmayacak bir umursamazlık uçurumuna dönüşecekti. Boğazını temizledi.

"Bana her şeyi anlatmıyorsun! Düşüncelerini..."

"Kızma!" Mehmet, isteğinin tam tersini yaparak, kızdığını belli eden bakışlarını –sözlerini kesen Emine'nin belirsiz bir anlamla yüklenmiş– gözlerine dikti. Nişanlısı hâlâ direniyordu: "Anlatırsam, beni hiç affetmez..." Artık kendi kendine konuşuyordu. "Bedduasını alamam."

Mehmet, bedduasını almaktan korktuğun kim diye sorma-

dı. Bu aptalca bir soru olurdu: Tabii ki Fatma'dan söz ediyordu Emine. Sakin görünmeye çalışarak sordu:

"Ablanla ilgili söylemek istemediğin nedir? Ne oldu?"

Emine durakladı; konuşulması yasak olan konuya girmişti. Gözleri sessiz bir dille yalvarıyordu. Mehmet bir an üstelemekten vazgeçmeyi düşündü ama Fatma'ya duyduğu kışkırtıcı öfke onu durdurmayacak kadar güçlüydü. Susup bekledi. Emine başını sallamanın yetmeyeceğini anladığında fısıldadı.

"Sır söylemek, helal sayılmaz!"

"Ya karı koca olacakların birbirlerinden sır saklaması?"

Emine acı çekiyormuşçasına art arda inledi. İki zorunluluğun arasında sıkışıp kalmıştı. Neden sonra pişmanlık yüklü kararsız sesi duyuldu.

"Fatma Ablam beş yıl önce dini nikâhla evlendi..."

Fatma evlenmiş! Onun cinselliğinin olabileceğine inanmak mümkün değildi. Mehmet böyle düşünse de şaşkınlığını bir kenara bırakarak sordu.

"Kiminle?"

Emine, "Bir mücahitle,"[1] diyerek atıldı. Dili çözülmüştü. "Yani mücahit olduğunu söyleyen bir yalancıyla... Ablama Afganistan'da, Bosna'da savaştığını söylemiş."

Bu inanılması çok zor ama ilginç bir hikâyeydi. Fatma ve yalancı bir serüvenci... Mehmet yavaşça mırıldandı:

"Adam şimdi nerede?"

Emine dudaklarını büktü. Küçümseyeceğinde yapıyordu bunu.

"Hapiste..." Bu kadar kısa bir açıklamanın yetmeyeceğini bilerek ekledi: "Dolandırıcılıktan. O, borçlarımı ödeyemedim, iflas ettim diyor ama..."

Mehmet, Emine'nin uzayacağa benzeyen açıklamasını kesti. Ayrıntıları istemiyordu.

"Baban durumu biliyor mu?" Emine başını korkuyla salladı. "Yakup ağabeyin?"

Emine başını sallamayı sürdürdü. Fatma bir sahtekârı nereden bulmuştu? Mehmet, bu kez merakla, sordu:

1 Din için savaşan kişi.

"Peki, ablan onu seviyor mu?"

Emine, "Hayır," diye karşılık verdi hemen. Kirlenmiş gibi yüzünü buruşturmuştu. "Mücahit karısı olmak, dini görevdir, diye evlendi zaten."

"Öyleyse neden boşanmıyor?"

Emine, "O yalancı düzenbaz, boş ol demiyor," dedi. Öfkesi pişmanlıkla yüklüydü. "Demeyince de nikâh düşmüyor."

Her şey şimdi yerli yerine oturuyordu. Fatma'nın dini nikâh karşıtlığının ardında kendi aldanışının pişmanlığı kadar, kız kardeşini koruma isteği de vardı.

Mehmet bütün hikâyeyi öğrenmek için sorularını sürdürdü.

"Ablan o adamı görüyor mu? Yani onunla hâlâ bir ilişkisi var mı?"

"İki ayda bir ziyaretine gidip ona para veriyor; kayınvalidesine göz kulak oluyor..."

Öyleyse... "Demek ablanın parası var?"

Emine, "Hayır, yok," dedi, hemen. Sonra utangaç bir sesle ekledi: "Ev için verilen paradan ayırıyor."

Kadıoğulları'nda para erkekler içindi; kadınlar ancak onlara verilenle yetinmek zorundaydı. Mehmet geriye yaslandı. Fatma'nın da, tıpkı Muttalip gibi, paraya ihtiyacı var... 'Bu iyi haber...' Kulağının ardındaki fısıltıya hak vererek hafifçe başını sallayıp bir süre düşündü. Emine kendini emniyette hissettiğinden, o koruyucu perdenin ardından çıkmaya karar vermişti.

Mehmet, o zaman söyleyeceklerini daha iyi duyacak diye düşündü.

"Ben ne sahtekârım ne de hapishaneye girmeye niyetim var." Emine bir şeyler söylemek için dudaklarını aralayınca, durumun verdiği üstünlükle devam etti: "Bundan böyle şöyle yapacağız: Ben her ay sana para vereceğim, sen de ablana vereceksin: Ve sen..." Bekleyip Emine'ye baktı. Emine, Mehmet'in önerisini reddedecekmiş gibi dikleşmişti. Ama bu kısa sürdü, –kararı neyse– vazgeçip başını eğdi. "Yarın gidip birlikte beğendiğimiz o takımları ve perdeleri ısmarlayacaksın. Bundan böyle kendi kararlarımızı kendimiz, yani sen ve ben, birlikte vereceğiz. Eğer ısmarlamakta geç kalırsan, yalı, 13 Temmuz'a hazır

olmaz." Sonra Emine'nin teşekkür –belki itiraz– etmesine fırsat vermeden sordu. "Yakup Abinden haber aldın mı?"

Emine önce haber almamış gibi başını salladı. Oysa cevabı başını doğrulamıyordu.

"Evet, hastaymış." Ardından konu ağabeyi olduğunda hep yaptığı gibi yakınmaya koyuldu: "Eve dönsün diye yalvardım, dinletemedim. Bana, benim evim burası, dedi. Muttalip doktor götürmek istedi. Reddetti. Bana da sen gelip durma, git, işlerini hallet diyor, durmadan." Sözlerini bitirmeden önce derin bir soluk aldı. "Sen uğrar mısın?"

Mehmet bir süre düşündü. Ardından cevap verdi:

"Uğrarım."

Emine ummadığı kadar çabuk gelen cevabın ardından uzanıp tekrar Mehmet'in elini tuttu. Yüzü değişiyordu: O iki çiçek yeniden açacak, küskün bakışları derinleşecek, sözleri de her zamanki gibi gelecek vaat eden mısralara dönüşecekti. Sözler, biçimli, Mehmet'in henüz tadını çıkaramadığı dudaklarından dua gibi döküldü.

"Allahıma şükür; iyi ki varsın..." Bir an etrafı süzdükten sonra sesini alçaltarak ekledi: "Seni seviyorum; hem de çok. Ne olur bana kızma! Biraz sabır."

Sabır! Belki karşısındaki adamın sabırsızlığının nedenini bilmek isterdi. Mehmet bakışlarını Emine'nin gözlerine saplayarak o nedeni söyledi:

"Çok uzun zamandır bir kadına sarılarak uyumadım..."

Emine, sanki Mehmet ona sarılacakmış gibi geri çekildi. Durdu. Cevap verirken kararsız değildi.

"Anlıyorum. İstediğini ben de istiyorum..." Hızla kızaran yanakları söylediğini doğruluyordu. "Ama Fatma Ablama yemin verdim. Lütfen..."

Fatma, Fatma, Fatma... Artık sorma sırası gelmişti. Mehmet, sol elini uzatıp Emine'nin sağ elini de tuttu. Şimdi iki eliyle bırakmayacağını anlatacak bir biçimde kavramıştı onu.

"Söyler misin, ablan benden neden hoşlanmıyor?"

Emine'nin bakışları kararsızlıkla gölgelenince Mehmet başıyla onu yüreklendirdi.

"Belki... Belki namaz kılmaman, yani pek..."

Emine hâlâ sır verecekmiş gibi son sözü söylemekte tereddüt ediyordu. Mehmet, onun yerine Fatma'nın kız kardeşiyle evlenecek erkekte gördüğü eksikliği söyledi.

"Dindar olmamam mı?"

"Evet!"

Fatma'nın canı cehenneme diye düşündü Mehmet. Peki, ya Emine, o ne düşünüyordu?

"İyi de, namaz kılmamam, dindar olmamam, senin için de bir sakınca değil mi?"

Emine bu kez hiç tereddüt etmeden başını salladı. Adı kadar emindi.

"Yakup Abim senin çok iyi, kalbi temiz birisi olduğunu söyledi. Kalbi temiz olan, Allah'ın sevgili kuludur; kâfir olamaz."

Kâfir! Demek Fatma'nın ona yakıştırdığı sıfatlar arasında bu da vardı. Mehmet kendini gülümsemekten alıkoyamadı. İki kardeş, iki zıt kanı: Biri kâfir diyor, ötekisi iyi... Emine'nin inandığı gibi iyi birisi miydi? 'Aptalca bir soru...' Mehmet hak verse de, kulağına yerleşen sesin uyarısını dinlemedi. Emine'nin ellerini bıraktı.

"Belki sandığın gibi birisi değilimdir. Beni o kadar da iyi tanımıyorsun."

Emine inatla karşı koydu.

"Seni seviyorum."

"İnsan sevdiğine yansız bakamaz," dedi Mehmet.

Sonra sigarasını yaktı. Şaşırtıcıydı; Boğaz, ıssız bir ırmak gibi boştu: Ne gemi ne de rüzgâr; sadece akıntı. Caddedeki gürültü hâlâ küçük kahvenin dışında dolaşıyordu. Sigaradan art arda nefes aldı. Emine tutkulu bir inançla ona kim olduğunu anlatıyordu:

"Sen hem iyi birisin hem de kahramansın. Abimi kurtardın; bak, şimdi de hepimize yardım ediyorsun. Ya Aydın! Seni anlata anlata bitiremiyor. Onu da donmaktan kurtarmışsın."

Hayır; kahraman değildi. Cesur olduğu bile tartışılırdı. Varsa bile, tedbirli bir cesaret olmalıydı onunki; çünkü sahibini hiç tehlikeye atmamıştı.

"Onu işe aldım diye minnettar," dedi Mehmet. "Beni kötüleyecek değil ya."

"Patronu olsan da doğru söylüyor: O donmasın diye üstündeki muşambayı ona vermişsin."

Towe Dağı! Metrelerce kar. Açlık; yanan tüfek dipçikleri... Önce hiç unutmadığı o görüntüler gözlerinin önünde yanıp söndü, ardından Saldıray'ın tümen komutanının telsiz mesajından sonraki sızlanışı kulaklarını doldurdu: "Oğlum, bu adamın göbek adı Enver olmalı. Hepimiz burada donacağız. Allah yardımcımız olsun..."

Mehmet elindeki sigarayı kül tablasına bıraktı. Parmakları onu şaşırttı. Titriyordu, ancak titremesinin ardında soğuk değil, Saldıray'ın, daha doğrusu Saldıray'dan arta kalanların görüntüsü vardı. Emine, öfkeli Laz asteğmenden habersiz, Allah'a teşekkür etmekle meşguldü:

"Cenab-ı Hak gönlüme göre verdi. Rabbim bize..."

Şansı vardı. Mehmet, "Şansın var; Mayıs'tayız," diyerek Emine'nin şükür duasını böldü. Sonra o sormadan açıkladı. "Tanrı soğukta duymaz..."

"Soğuk mu? Anlamadım."

Mehmet, "Önemli değil," dedi. "Yaz geliyor."

Emine bir süre boş gözlerle ona baktı; dudakları kımıldadığında birbirine bağlayamadığı cümlelerle uğraşmak yerine, konuyu değiştirmeye karar vermişti.

"Dün akşam Ayşe'yle konuştum. Burada çok iyi vakit geçirdiğini, onu ve çocukları çok iyi ağırladığımızı söyledi. Uzun uzun teşekkür etti."

Sesi, utangaç bir kız çocuğununkini andırıyordu. Sanki övülmek –hak etmiş olsa da– onu utandırmıştı.

"Sen mi aradın?" Emine hemen evet, demeyince Mehmet, özneyi değiştirerek tekrar sordu. "O mu aradı?" Yine sessizlik. Demek Ayşe aramıştı. "Sana ne anlattı?"

Emine aceleyle karşılık verdi.

"Hiçbir şey."

Mehmet bir süre inkâr etmeye kararlı yüze daldı. Evet, kararlı ve güzeldi ama saftı da: Hem abisini hem de kız kardeşi-

ni tanımıyordu. Ayşe'nin utanç hissinin zayıflığı Mehmet'i bir kez daha utandırdı.

"Ayşe'nin her söylediğine aldırma," dedi uyaran bir sesle. "Çok konuşur. Çoğu..."

Emine onun sözünü keserek araya girdi.

"Bir şey anlatmadı."

Mehmet ona doğru eğilerek gülümsedi. Yalan söylemeyi beceremiyordu. Bu ahlâkının mı, yoksa kısır hayal gücünün mü sonucuydu? Soruya cevap aramak yerine Emine'nin durumu anlamasına yardım edecek örneği verdi.

"Onun da Fatma'nınki gibi sahtekâr bir kocası var."

Emine doğrulmuştu. "Hapiste mi?"

"Hayır, Eşref, Fatma'nın kocasından daha akıllı. Hep paçayı kurtarır. Ayşe'yi kışkırtan da o. Paranın kokusunu her yerden alır."

Emine şaşkınlıkla omuzlarını silkti.

"İyi de benim param yok ki; görmedin mi? Muttalip'e, Fatma Ablama parayı sen veriyorsun."

Mehmet şaşkınlıkla durakladı. Karşısındaki varlığın saflığı iç kıyıcıydı. Saklamak için düşüncelerini gülümsemesiyle örttü.

"Babanın ve ağabeyinin mirasının üçte biri senin olacak. Bu da çok para eder..."

"Babam, işini Muttalip'e devredecek..." Emine ona yanıldığını anlatmaya kararlıydı. "O erkek çocuk."

Hakkının gasp edilmesine itirazı yokmuş gibi, son derece olağan bir tavırla konuşuyordu. Mehmet merakla sordu.

"Kendisi mi söyledi?"

"Fatma Ablam... Tabii bunun için Muttalip'in okulu bitirmesi gerek. Eğer okulunu bitirmezse, babam onu Kayseri'de süründüreceğini söylüyor."

Mehmet aynı fikirde olmadığını anlatmak için başını salladı.

"Baban istese de ablanla senin hakkını Muttalip'e veremez. Bu kanunen mümkün değil."

"Öyle de?" Emine duraklamıştı. Sanki kanunun baba buyruğundan öne alınmasını onaylamıyordu. "Para da şirketler de

onun. Kim karışır... Neyse; ben çay içeceğim. Hiçbir şey ikram etmedin."

Mehmet elini kaldırıp dakikalardır onları gözleyen garsonu çağırdı. Emine bir süre sessizce çayını yudumlayarak etrafı seyretti, neden sonra ona döndü. Mehmet üzerine çevrilen gözlerin içinde soruların uçuştuğunu görebiliyordu. Emine'nin, Ayşe'nin ektiği kuşku tohumlarının yeşerttiği, dilinin ucuna kadar gelen tedirginliği bir türlü seslendiremediğinin farkındaydı.

Belki onu yüreklendirmeliyim... Mehmet düşüncesinin izini sürerek onu cesaretlendirmeye çalıştı:

"Bana ne istiyorsan sorabilirsin. Sırrım yok."

"Hiç mi?"

Mehmet başını iki yana salladı. "Hiç."

"Hiç mi?" Mehmet tekrar başını eğince Emine ilk sorusunu sordu. "Aslı seni aradı mı?"

Mehmet'in beklediği soru buydu. Ayşe hakkında asla yanılmamıştı. Demek Aslı'nın adını söylemişti. Emine'nin endişeli yüzüne baktı. Ona yalan söylemeyecekti.

"Evet," dedi. "Aradı."

Emine, kollarını havada tutan ipi kopmuş bir kukla gibi elindeki çayı masaya bıraktı. Mehmet'in aramadı, diyeceğini mi düşünmüştü? Hayal kırıklığıyla mırıldandı. Sesi parçalanmış, pütürleşmişti.

"Ne istedi, neler konuştunuz?"

"İstanbul'a gelmiş; beni görmek istedi." Mehmet, Emine'nin araya girmesinden önce devam etti: "Onunla buluşmayı reddettim." Uzanıp sevdiği kadının küskün elini tuttu. "Ama bu konuşma tam beş ay önce oldu. Yılbaşında. Yani..."

"Daha ben yoktum; yani henüz beni sevmiyordun..." Emine'nin gözlerinin içindeki o nokta yeniden ateş almıştı. "Onu ben olmadan geri çevirdin." Mehmet, Emine'nin sözlerini başını eğerek onayladı. "Nişandan sonra aramadı... Oysa Ayşe'ye arayacağım demiş..." Emine endişeyle ellerini geri çekti. "Ay... Ağzımdan kaçtı. Lütfen ona benden duyduğunu söyleme."

Mehmet, "Peki, sen de..." Yalan söyleme demek yerine, "Ben-

den bir şey saklama," diyerek devam etti. Kendini küçük bir çocuğa nasihat verir gibi hissediyordu. "Ve Ayşe'den uzak dur."

Emine mutlulukla atıldı.

"Tamam sevgilim. Bir daha asla sana..." O da –sanki ilişkilerinin saflığını kirletecekmiş gibi– yalan sözcüğünü kullanmaktan kaçındı. "Hep doğru söyleyeceğim. Bir şey saklamayacağım."

"Anlaştık."

"Onu çok mu sevdin?"

Mehmet karşılık vermeden önce sevdiği kadının tedirgin ve meraklı yüzüne baktı. Doğruyu söyleyip evet, derse, Emine bütün hayatı boyunca asla iyileşmeyecek bir yara edinecek ve bunu hiç unutmayacaktı. Ne zaman ona dokunsa, onu çırılçıplak soysa, ruhundaki yaranın izini sevdiği kadının bedeninde bulacağından emindi. Yalan söylemeyi bundan daha haklı kılan bir durum olamaz... Mehmet, iç sesine hak verse de, eğer doğruyu söylemezse, Emine'yi Ayşe'nin kucağına itmiş olacağını fark etti.

Gerçeği biraz değiştirmek; en iyi çözüm buydu.

"Üniversitedeyken evet, askere gittiğimde beni terk ettikten sonra ona karşı hislerimi tek bir sözcükle ifade ederdim: nefret..."

Bu karşılık Emine'ye yetmemişti.

"Ama askerden sonra çağırınca yine ona gitmişsin."

Demek Ayşe ilişkinin tüm sefahatını anlatmıştı. Mehmet sonunda Emine'yi ikna edeceğini bilerek, "Tembelliğimden," dedi. "Avustralya'dan döndükten sonra, 'hayır,' demenin zahmetine katlanamadığımdan."

Emine tekrar konuşmadan önce bir süre düşündü. Mehmet aralarına giren bu sessizliğin, Emine'nin kendisini ikna etmesi için gerek duyduğu zaman olduğunun farkındaydı; bu yüzden kımıldamadan bekledi.

"Ya Kaş'taki yabancı kadın..." Emine heyecanla başladığı cümlesini yarım bırakarak açıklamaya koyuldu. "Ayşe'ye ben sordum. Ona anlatması için çocukları üstüne yemin verdirdim."

Mehmet, Emine'nin Ayşe'den öğrendiklerinin pek de önemli olmadığını anlatmak için –aklına daha iyisi gelmediğinden– gülerek karşılık verdi.

"Onunla arkadaştık. Onun dükkânına bakacak bir Türk'e, benim de bir işe ihtiyacım vardı. Adını bile unuttum."

"Peki..." Emine merakının sonuna gelmişti. Daha fazla sormayacağını ele veren kısık, özür dileyen bir sesle devam etti: "Ya burada; İstanbul'da birisi oldu mu?" 'Simin'den asla söz etme!' Simin en masum, en içten itirafı bile bir bedduaya çevirecek kadar zehirli bir sözcüktü. Mehmet, İkizinin önerisine uyarak, başıyla inkâr etti. Emine ısrar edecek miydi? "Askerde hemşireler varmış... Yakup Abim söylemişti..."

Merakı –obje aynı kalsa da– bu kez on üç yıl geriye sıçramıştı.

Mehmet, "Onları pek görmezdik," dedi. Simin'den kurtulmak rahatlatıcıydı. "Sadece geliş gidişlerinden haberdar olurduk. Yeni hemşireler tabura geldikleri gece rütbeliler aydınlatma mermisi atarlardı." Sonra Saldıray'ı hatırladı. "Ama öğretmenler vardı. Bazen onları köylere götürüp getirirdik... Hatta bir arkadaşımız birisiyle nişanlanmayı düşünmüştü."

"Neden nişanlanmadılar?"

Çünkü Saldıray öldü... Böyle diyecekken vazgeçti.

"Olmadı işte," dedi.

"Her şey kısmet." Mehmet, Emine'nin sözlerine katıldığını belli ederek başıyla onayladı. "Sen oradayken ben daha on bir yaşındaydım." Sesi kısmet sözcüğünün büyüsünü vurguluyordu. "Kim derdi ki..."

Acaba Emine görmüş müydü? Heyecanla atıldı.

"Bir film vardı. *Gece, Melek ve Bizim Çocuklar*... Gördün mü?"

Emine kaşlarını kaldırıp gözlerini açtı. Mehmet'in telefonu çalmasaydı, belki hayır da diyecekti. Mehmet telefonunu açtı. Aydın sıkıntılı sesle karşısındaydı. Muttalip hafta sonu için arabayı istiyordu.

Mehmet, Emine'ye baktı. Sonra sormadan, "Olur," dedi.

Emine'yi Beykoz'a bıraktığında hava kararıyordu. Emine arabadan inerken uzanıp Mehmet'i dudaklarından öptü. Bunu ilk

defa yapıyordu. Sabrının, belki de Aslı'ya yüz vermemesinin ödülüydü bu sürpriz öpücük.

- 2 -

Abdullah Bey, Ömer'in pazartesi geleceğini söylemişti ama Mehmet daha sabahın onunda L&M'in en üst katındaki ofisine geldiğinde kayınpederinin sağ kolunu onu beklerken bulunca şaşırmaktan kendini alıkoyamadı.

Ömer odaya girer girmez, soluk bile almadan Abdullah Bey'in Cuma günü telefonda sözünü ettiği yeni müteahhitlik şirketine neden ihtiyaç duyulduğunu açıklamaya koyuldu. Merkezi Londra'da olan –ama adındaki sözcüğün Körfez sermayesiyle bağını ele veren– bir yatırım şirketi, Mehmet'in adına birkaç gün önce haftalık ödeme listesinde rastladığı, şu imar planları yapan danışmanlık bürosu ve Kadıoğulları'nın büyük olan inşaat şirketi Kay-Yapı iştirakiyle üçlü, yeni bir ortaklık kuruluyordu. Bu ortaklık Türkiye'deki büyük projelerde işbirliği yapmak amacıyla oluşturulacaktı. Kadıoğulları, yabancı ortakları geçen hafta İstanbul'da ağırlamışlardı; heyet akşamüstü Londra'ya geri dönüyordu.

Arap sermayesi, uzmanlık alanı imar planları olan –ortaklıkta çok küçük bir pay ayrılan– bir proje bürosu ve Kadıoğulları... İlginç bir buluşmaydı.

Mehmet, bir yandan açıklama yapan bir yandan da imzalaması gereken yerleri parmağıyla işaret eden Ömer'in sözünü keserek, küçük ortağı işaret etti.

"Geçen hafta büyük bir ödeme yaptığımız şirket değil mi bu?"

"Evet."

Mehmet geriye yaslanıp karşısındaki adama baktı. Abdullah Bey'in aklına bu fikirleri o mu sokuyordu? Ömer de onu süzüyordu.

"Bu proje bürosunun gerçek işi ne?"

Ömer şirketin dosyasını işaret ederek,

"İmar planları," dedi.

"Gerçek işi dedim." Ömer, bu kez cevap verip vermeme konusunda kararsızdı. Damat beyin sınırı aştığını mı düşünüyordu? Mehmet, "Belki sana söylemişlerdir," diye devam etti. "Bir kez de ben söyleyeyim." Koltuğunda doğrulup karşısında oturan adama doğru eğildi. "Çok akıllı sayılmam. Ama aptal da değilim. Bunu hiç unutmamalısın!"

Sözlerini bitirince tekrar geriye yaslandı. Çok beklemedi, Ömer de yeterince akıllıydı; kararsız dili çözülmüştü:

"Belediye ile ilişkileri iyi."

Mehmet, Ömer'in ardından –içinde cevapları– da gizleyen kısa sözcüğü tekrarladı:

"Ne kadar iyi?"

Ömer, "Önemli projelerde işimize yarayabilecek kadar," diyerek karşılık verdi. "Küçük de olsa, ortaklıkta payları olmasının yararları var."

Önemli projeler! Mehmet bu iki sözcüğü duyar duymaz, son haftalarda gündemden hiç düşmeyen, Belediye'nin değerli arsası üzerine inşa edilecek, hem yüksekliği hem de mimarisi nedeniyle tartışma yaratan gökdelenleri hatırladı. Durum açıklığa kavuşuyordu. Kurulacak yeni ortaklığın hedefi belli olmuştu. Gerisini sormama gerek yok diye düşündü. Arazi için finansmanı sağlayanlar, inşaat alanının büyütülmesini ayarlayacak olanlar ve bu devasa inşaatı yapacak olanlar bir araya geliyordu. Geçen hafta o paranın Cenk'in borcunun ödenmesi yerine neden küçük bir projeye ayrıldığı şimdi anlaşılıyordu. Para belki de şimdiden yerine ulaşmıştı. Pek zekice olmayan ama her zaman etkili olmuş bir yol! İtiraz edecek değildi. Sadece...

Mehmet tekrar Ömer'e doğru eğildi.

"Cenk Plevneli'ye hisseleri karşılığında ödenecek para hesabına geçti mi?" Ömer, evet demeyince Mehmet, Ömer'in önüne koyduğu anlaşma örneğini ona geri uzattı. Akıllı ve aptal değilim ama inatçıyım... Bunu öğrenmelerinin vakti gelmişti. "Şöyle yapalım. Benim şimdi üçüncü katta katılmam gereken bir toplantı var. En fazla yarım saate biter. İmzaları o zaman tamamlarız." Ömer'in işin aciliyetinden dem vurmasına izin ver-

meden ayağa kalktı. "Sen de o zamana kadar Cenk Plevneli'nin ödemesini halledersin."

Mehmet verdiği süreye uyarak, tam yarım saat sonra odaya döndü. Ömer dik bir yokuşu tırmanmış gibi ter içindeydi. Gülümsemesi yeni patronunun mesajının alınıp gereğinin yapıldığını haber veriyordu. Mehmet ince işaret parmağını izleyerek kısa boylu adamın istediği imzaları attı. Büyük bir kazanca giden yolun ilk taşı yerine yerleştirilmişti.

Ömer son imzanın ardından başarıdan kendine pay çıkaran coşkulu bir sesle cevap verdi:

"Her şey tamam. Bitirdik."

"Körfez sermayesi, belediye ve Kadıoğulları... Bu yaratıcı fikir senden mi çıktı?" Ömer, kısa bir kararsızlığın ardından ödülü hak ettiğini saklamadan gülümsedi. Mehmet meraksız görünmeye çalışarak sorularını sürdürdü. "Peki Dubaililer'i kim tanıyordu? İlişki nasıl kuruldu?"

Ömer'in yüzündeki o gülümseme dudaklarından taşmış, yanaklarına yayılıyordu. Adını vereceği önemli kişinin kimliğinin gizli kalması gerektiğini vurgular gibi Mehmet'in kulağına eğilerek, fısıltıyla gizli ortağı da açıkladı.

"Nizamettin Bey. Kendisiyle vakıftan tanışırız. Ayrıca partinin de kurucu üyesidir."

Ayaklar tamamdı. Mehmet, takdir bekleyen bir çocuk gibi ona bakan adama gülümsedi.

"Abdullah Bey sana ne kadar teşekkür etse azdır."

"Kendisinin fikirleri ilginçtir ama..."

Ömer ama'dan sonra birden sustu. Çizgiyi aştığını fark etmiş, telaşlanmıştı; sonrasını anlatmayacaktı. Hiçbir patronu ötekine çekiştirme! Mehmet onu rahatlatmak için gülümsedi. Abdullah Bey'in düşünceleri belki ilginç ama bunları ondan daha akıllı birisinin ileriye götürmesi, gerçekleştirmesi gerekiyor... Ömer, işte bu rolü ben oynuyorum, demeye çalışıyordu. Mehmet, pratik becerisi iyi olanların sonunda düşünmeyi reddettiğini biliyordu. Abdullah Bey'in eksikliği belki de burada ortaya çıkıyordu.

Endişelerini giderecek övücü birkaç söz ettikten sonra imza-

ladığı belgeleri eline tutuşturup Ömer'i uğurladı. Onunla arasını iyi tutması gerektiğinin, kayınpederinin –göründüğünden daha hırslı olduğu açığa çıkan– sağ kolunun aklına gelecek her fikrin Kadıoğulları'yla birlikte kendisini de zenginleştireceğinin farkındaydı.

Mehmet, Ömer gittikten sonra, o gün saat üçe kadar birkaç kez Emine'yle konuşmasının dışında –arayan hep oydu– pek bir şey yapmadı. Emine ilk arayışında Aydın'ın Beykoz'a gelmesine gerek olmadığını, Muti'nin onu istediği yerlere götüreceğini söyledi. İkinci arayışının nedeni Muti'nin işlerini bitirince arabayı akşam alıkoyup koyamayacağını sormaktı. Üçüncü kez aradığında sesi hem sevinçli hem de tedirgindi: Birlikte beğendikleri perdeleri ve yemek odası takımını ısmarlamış, ancak bunu ablasına nasıl söyleyeceğine karar verememişti. Mehmet pek yararı olmayacağını bile bile onu cesaretlendirecek birkaç söz ettikten sonra telefonu kapadı.

Saat dörtte Haydar aradı. Telefonu bağlayıp bağlamamak konusunda kararsızlığı sesine yansımış olan Şule, arayanın kim olduğunu söylediğinde Mehmet nedense şaşırmadı. Onu –üstadın cenazesine gelmemişti, hatırlıyordu– romanının yayınlanması nedeniyle verilen tanıtım kokteylinden beri görmemişti. Şule'ye Haydar'la konuşacağını söyleyince son aylarda popülaritesi artan –Üstad ona bu ünvanı layık görmese de– yazarı karşısında buldu. Haydar, Mehmet'in endişesinin aksine pek uzatmadığı nezaket sözcüklerinin ve tebriğin ardından onu aramasının nedenini söyledi: Ziyaretine gelmek istiyordu; konuşmak, daha doğrusu aktarmak istediği bazı şeyler vardı. Sonra sanki Mehmet'in onu geri çevireceğini hissetmiş gibi çabucak ekledi.

"İstersen bu akşamüstü Bebek Oteli'nde bir şeyler içerken de konuşabiliriz. Ben saat altı gibi orada olacağım. Bu mevsimde pek kalabalık olmaz. Sen istediğin zaman gelirsin."

Mehmet, "Olur," diyerek telefonu kapattı.

Daveti –kendisinin de Haydar'ın da– beklemediği kadar çabuk kabul etmesinin nedeni onun söyleyeceklerini merak etmesi değil, nişandan beri birbirinin aynısına dönüşen günlerin sıkıntısını seyreltme fırsatını bulabileceği biriyle birlikte iç-

ki içebileceği düşüncesiydi. Haydar, pek kalabalık olmaz dediğine göre, Simin ya da çetesiyle karşılaşma olasılığı da yoktu.

Emine'yi bu kez o aradı. Telefon uzun uzun çaldıktan sonra açıldı. Cevap veren yorgun ses, Beykoz'a dönmek üzere olduklarını haber veriyordu. Ablasına ne söyleyeceğine hâlâ karar vermemişti. Mehmet, yaptığı, yapacağı hatta düşündüğü her şeyi ona aktaran nişanlısına Haydar'la buluşacağından söz etmeden, akşam onu tekrar arayacağını söyleyip telefonu kapattı.

Altı gibi çıkabilirdi. Saatine baktı; sıkıntıyla iç geçirdi. Daha önünde iki saate yakın bir süre vardı.

Saat altıya beş kala çıkmaya hazırlanırken kapı çalınmadan açıldı, kapıda beliren Şule özür dileyen bir sesle misafiri olduğunu söyledi. Kızın yüzündeki ifade, dışarıda zorlukla tuttuğu belli olan davetsiz misafiri geri çeviremediğinin habercisiydi.

"Aleyküm selam enişte, nasılsın?" Mehmet, sekreterin ardından izin beklemeden içeriye dalan Muti'ye bakakaldı. Bir an Emine geldi sanmıştı. Muti'nin yanında, elinden tuttuğu, çocukluktan yeni kurtulmuş bir kız vardı. "Sana araba için teşekkür etmek istedim." Dar, yırtık pantalon giymiş kızı kolundan tutarak öne çekti. "Bir de Esin'e L&M'i göstermek istedim. Bizim olduğuna inanmadı da."

Mehmet hâlâ ne yapacağını kestiremeyen Şule'ye çıkması için işaret etti. Haydar biraz bekleyecekti. Muti'nin asıl amacının yanındaki güzel gözlü kıza gösteriş yapmak olduğunun farkındaydı. Onun gibilerin teşekkür etmeyi bilmediklerini öğreneli epeyce olmuştu.

Elini uzatarak, "Hoş geldiniz," dedi.

Önce Muti'nin, ardından kızın elini sıktı.

Muti pencerenin önündeki oturma grubunda kendine bir koltuk seçer seçmez konuşmaya başladı. Aslında konuşmuyor, sorduğu sorular ve yaptığı aptalca yorumlarla, her şeyin sahibi olduğunu kanıtlamaya çalışıyordu.

"Esin modayla yakından ilgili. Mankenliği de düşünüyor..."

Mehmet kızla göz göze gelince irkildi. Kız küçüktü ama bir kadının gözleriyle süzüyordu onu. Yetişkin kadınlarda derinlik olarak görünen çocuksu gözlerin, karşısındaki yüzde alet edil-

diği amaç, tiksinti vericiydi. Bakışlarını kaçırdı. Kızın naif ya da hüzünlü ilişkiler için yaratılmadığı ortadaydı. Her şeyi cismaniydi. Renkli gözlerinden tensel canlılık fışkırıyordu.

Kız Muti'yi doğruladı.

"Bunun için eğitim görmeyi düşünüyorum. En iyisi New York'taymış. FIT."[2]

Muti kıza dönerek, küçümseyen tavırla sözünü kesti.

"Ama bunun için İngilizce bilmen gerek bebeğim... Sen bence mankenlik üzerine yoğunlaş." Kızın dizine vurduktan sonra Mehmet'e döndü. "Haklı değil miyim Enişte?"

"Önce eğitim," dedi Mehmet, kıza bakmamaya çalışarak. "Hem moda okulundan, hem de mankenlikten önce lise bitmeli."

"Bitirmediğimi nereden biliyorsunuz?"

Mehmet'in bir şey söylemesine fırsat vermeden Muti tekrar araya girdi. Arabasının tamirinden başlayarak hangi spor arabaları beğendiğini, ileride bir gün mutlaka hepsinden birer tane alarak birlikte fotoğraf çektireceğini anlatmaya koyuldu. Zenginliğin sınırında imrenerek, ağzının suyu akarak gezinmekten yorulmuş birine benziyordu. Ailesinin onca parasına rağmen lükse ölçü olmadan, nedensiz ve her istediğinde sahip olamamak onu çıldırtmıştı.

On dakika sonra Mehmet, ona hayatta en çok beğendiği yüzü armağan eden adamın sevimsizliğine artık katlanamayacağını düşünürken Muti kıza döndü.

"İşte sevgilin böyle bir adam," diyerek gösteriyi bitirdi; sesi çamur gibi cıvıklaşmıştı..

Mehmet onları kapıdan yolcu ederken gülümsüyordu. Muti'nin kendine, ben adamım demesi, hayal gücünün gelişmiş olduğunun kanıtıydı. Başarı, erdemleri, başarısızlıksa alçaklığı ortaya çıkarıyordu. On beş dakika sonra arabaya bindiğinde kendini tekrar ait olduğu kente geri dönmek üzere olan birisi gibi mutlu hissediyordu. Şoföre keyifle, "Bebek," dedi.

Yolda Prof'u aradı. Acaba Altan'ı hep birlikte film izlemeye ikna eder miydi? Prof ağlamaklıydı. Profesörlüğe müraca-

2 Fashion Institute of Technology.

at etmek için dosya hazırladığını söyleyerek öneriyi geri çevirdi. "Seansı Ağustos'a alırsanız gelirim," dedi. Temmuz'da bir aylığına Almanya'ya gidiyordu. Düğünde de burada olmayacaktı.

Haydar yine uzun boylu, uzun saçlı ve çayır kaşlıydı. Mehmet balkonla birleştirilen lobiye girer girmez oturduğu yerden adeta zıplayarak kalkıp koşar adım yaklaştı. Gelmeyeceğini düşünmeye başlamış olmalıydı. Daha şimdiden kimbilir hangi egzotik ülkede yanmış, tropiklere özgü bakır rengi bir yüz edinmişti.

"Merhabalar, merhabalar..."

Mehmet, tokalaştıklarında elini göğsüne doğru kaldırarak adamın onu öpmesine izin vermedi; tebessüm etmekle yetindi. Haydar gülümsememişti, dudaklarında farklı bir şey vardı. Ama bu da hiç canı sıkılmayan bir adam ifadesi veriyordu yüzüne.

Mehmet, "Görüşmeyeli epeyce oldu," dedi, adamın gösterdiği yere otururken. "En son Üstad'ın cenazesinde miydi?"

Haydar, "Evet, evet," diyerek Mehmet'in sözünü kesti. "Ruhu şad olsun." Fırsat bulduğunda, yazarken yaptığı gibi yalan söylüyor ve bunu yaparken yüzündeki o ifade hiç bozulmuyordu. Heyecanını, gözleri ve dudakları yerine sesiyle belli ediyordu. "Bir kadeh de onun için içelim bari..."

Mehmet, "Anlaştık," dedi. "Bir kadeh de onun için içeceğiz."

"Buranın harika bir kokteyli vardır. Onunla başlayalım mı?"

"Oldu," dedi, Mehmet. "Onunla başlayalım."

Gelen içkinin toprakımsı bir tadı vardı. Mehmet manzaranın hatırına, ilk yudumdan sonra içtiği şeyden zevk alıyormuş gibi Haydar'a baktı.

Haydar beklediği izni almıştı, konuşmaya başladı.

"Tanıştığımızdan beri ne kadar çok şey oldu. Ne kadar çok şey değişti." Mehmet, Haydar'a cevap vermek yerine, umudunu, tat alacağı ikinci içkiye bırakarak önündeki kokteyle eğildi. "Plevneli Yalısı ve L&M sahip değiştirdi, Cenk önce Şebnem'den ayrıldı, sonra vuruldu. Sevgili Üstad öldü. Simin..."

Haydar, Simin dedikten sonra tepkisini görmek ister gibi bir süre bekledi. Mehmet istifini bozmadan önündeki bulamacı iç-

meye devam etti. Aklına kokteylden kurtulmak için değişik fikirler geliyordu. En iyisi, Haydar bakışlarını bir an için onun üstünden ayırdığında kadehi dökmekti. Popüler yazarımız sözü uzatmaya niyetliydi. Boşuna konuşuyor diye düşündü Mehmet. Oysa söylemek istediği oldukça kısaydı: Bak, sen nerelere geldin.

Haydar tespit ettiği değişiklikleri sıralamayı bitirince, konuşmayı bu kez soruyla sürdürdü.

"Her şey yolunda mı?"

Her şey! Ne öğrenmek istiyordu?

"Sen daha da ünlü oldun," dedi Mehmet, soruya cevap vermeden. Haydar, Simin'den söz edecekse, onun da esrik şairi vardı. "Üstad görseydi, çok memnun olurdu."

Haydar sözlerinin üzerine durakladı. Bu kadarını beklemiyor olmalıydı. Yüzündeki o, benim tadımı asla kaçıramazsın ifadesi hafif bir şakınlıkla gölgelenmişti.

"Öyle," dedi tedirgin sesiyle. "Rahmetli beni hep destekledi."

Mehmet, gülümsemesini dudaklarında boy atmadan ezip başıyla Haydar'ı onayladı. Üstat, Haydar'ın söylediklerini duysa, onu dövmeye bile kalkışırdı. Birden yaşlı kurdun popüler olmayı seçenler hakkında söylediklerini hatırladı: "Sanatı insanları gözeterek yapılan bir şey sanıyorlar." Üstad Haydar'ı ve insanları mı küçümsüyordu? Hayır, farklılığı vurgulamak istemişti. Onun hedefi her zaman Tanrı'ydı.

Mehmet, bakışlarımı adamın kaşlarından uzak tutmalıyım diye düşündü. İçinde gülme isteği kabarıyordu. Gözlerini önüne çevirdi. İçkinin tadı iyice kaçmıştı. Belki zamanı gelmişti: Kadehi hafifçe ittirip içkiyi masaya döktü.

Haydar'ın işaretiyle garson koşup geldi. Mehmet mutluluk diyeceği bir duyguyla geriye yaslandı. Sonunda istediğini içebilecekti. Yeni kadehten ilk yudumu alınca Haydar'a gülümsedi.

"Her şey yolunda," dedi, az önceki soruyu hatırlamış gibi. "Ya senin cephede işler nasıl? Reklamlar, şirket..."

Haydar kadehini masaya bıraktı, başını dikleştirdi, sırtını gerdi; hareketleri ötmeye hazırlanan bir horozu andırıyordu. Böbürlenecekti.

"Fena değil. Ama eskisi kadar çok çalışmıyorum artık. Reklamcılık ister istemez, geri planda kaldı. Şimdi daha çok yazmayla uğraşıyorum."

Viski ve Boğaz harikaydı. Bunu Haydar'ın –Üstad'a göre inanılmaz, hatta hadsiz– yazarlık iddiası bile bozamazdı. Mehmet etrafı süzmeye koyuldu. Yandaki masalar da dolmuştu. Konuşmak için fırsat kollayan Haydar'a sanki bunu yapmazsa onu hayal kırıklığına uğratacakmış gibi gülümsedi. Bu adamın sırrı neydi? Kadınların dikkatini çekmek! Aslında edebi yönü de, değeri de bundan ibaretti. 'Sadece onun değil, herkesin çabası kadınların dikkatini çekmek,' dedi sol kulağındaki ses. 'Bu yüzden kimseyi ayıplayamayız.' Kabul etmeliydi. Karşısındaki adam etkileyici bir erkekti ve bu etkileyiciliği kadınlara yöneldiğinde baştan çıkarıcılığı da içeren bir silaha dönüşüyordu.

"Sizin çete ne yapıyor? Ya da Simin'in çetesi mi demeliyim?"

Mehmet, Haydar'ı bir kez daha şaşırtmayı başarmıştı. Simin'den söz edemeyeceğini sanıyor olmalıydı.

Bay bol kaş, "Biliyorsun," diye başladı söze. "O olaydan, yani Cenk'in vurulmasından sonra, doğal olarak happy hour'lara ara verdik. Belki önümüzdeki sonbahara yeniden başlarız... Bu arada, Şebnem hastaneden çıktı. Tahliye olmayı becerdi." Sesini alçaltarak devam etti: Şimdi dedikoducu bir kadına benziyordu. "Galiba hastaneden akıl sağlığının yerinde olmadığına ilişkin rapor almışlar. Yırttı yani; yargılama bir anlamda bitti sayılır. Herhangi bir ceza alacağını sanmam."

Mehmet, "Ona bakan, hasta olduğunu anlar," dedi.

Haydar dedikoduya devam edeceğini ele veren bir heyecanla atıldı. Sesi daha da incelmişti.

"İlginç olan ne biliyor musun?"

Mehmet, "Neymiş?" diye sordu, meraklı görünmeye çalışarak.

"Şebnem, hastaneden çıkar çıkmaz soluğu Simin'in yanında aldı. Onun evine yerleşti."

Mehmet önce garsona içkisini tazelemesi için işaret etti, sonra onu bekleyen Haydar'a döndü.

"Desene, Simin Plevneli tetikçisini yanına almış. Dikkatli olmalıyız, bundan sonra istediğini Şebnem'e vurdurabilir. Nasılsa kadının cezai ehliyeti yok."

Haydar yüzündeki ifadeyi iyice yassılaştıran bir şaşkınlıkla durakladı. Bu kez afallamıştı. Mehmet'in şaka yapıp yapmadığını anlamak ister gibi bakışlarını karşısında keyifle içkisini yudumlayan adamın yüzünde dolaştırdı.

Sonra, "Hepsi bu kadar da değil," dedi. "Simin'le Hamza boşanıyorlarmış."

Bu haber ilginçti.

"İlginç," dedi Mehmet.

Haydar aynı kanıda değildi.

"Bence ilginç olan boşanmaları değil, evlenmeleriydi. Kimse Simin'in Hamza..." Suskunluğu kısa sürdü. Küçümsemeye karar vermişti. "...gibi birisiyle beraber olacağına inanmazdı. Evet, Hamza çok varlıklı bir ailenin tek mirasçısıydı ama böyle bir beraberliğe kargalar bile gülerdi."

Demek Simin, Hamza'yla evlenmesinin ardında yatanları ona anlatmamıştı.

"Belki kargaların bilmediği, akıllarının ermediği bir nedeni vardı," dedi Mehmet.

Haydar, "Kimse inanmazdı derken, buna Hamza'yı da katabilirsin," dedi. Başını sallıyordu. "Zavallı, ne neden evlendiklerini, ne de neden boşandıklarını anlayabildi..." Yeniden Mehmet'e doğru eğildi. "İki haftadır şaşkın bir şekilde ortalıkta dolaşıyor. Evvelsi gün uzun uzun anlattı."

Mehmet, garsonun getirdiği ikinci kadehten bir yudum aldı. Yudumunu yutunca sırf bir şeyler söylemek için,

"Onu pek tanımıyorum, iyi bir insandı," dedi.

Haydar ağzını büzdü. Aynı fikirde değildi:

"Bence Hamza iyi olmaktan çok, kötülük yeteneği olmayan birisi." Zekice bir tespitti; hem de Üstad'a yakışacak kadar. Çayır kaşlı yazar Mehmet'i şaşırtan derinliğini sergilemeyi sürdürdü. "Bana sorarsan, iyi insanların bizi yanıltma olasılığı, kötülere göre daha fazladır, derim."

Mehmet ikinci yudumu alırken merakla Haydar'a baktı. Aca-

ba onu önyargıyla mı değerlendiriyordu? Eğer önyargıyla bakıyorsa, bu, Üstad'dan bulaşmıştı ona.

"Suçsuzum," dedi.

Haydar durakladı. "Hangi suçtan söz ediyorsun?"

Mehmet, "Önemli değil," diye cevap verdi. Hepsi bu muydu? "Benimle konuşmak istediğin konu neydi? Simin'le Şebnem'in hikâyesi mi?"

Haydar bu anı bekliyormuş gibi geriye yaslandı.

"Her ne kadar anlatacaklarım Simin'le ilgiliyse de, hayır. Aktaracağım konu Şebnem'den daha ciddi." Mehmet onu cesaretlendirmeden bekledi. "Simin birkaç gün önce bize geldi. Yardım istiyormuş." Ş'yi uzatarak söyledikten sonra sustu. Merakını ölçüyordu, Mehmet yine sessizce bekledi. Nasılsa anlatacaktı. Haydar, haberin önemini vurgulayacak derin bir soluk alıp anlatmaya koyuldu. "İş kuracakmış. Cenk'le birlikte; hatta adını bile düşünmüş ya da müşler: S&C..."

Simin ve Cenk! Demek kara cadının Cenk'in parasının peşine düşmesinin nedeni buydu? Mehmet meraksız tavrını sürdürerek sordu.

"Peki senden istediği ne?"

Haydar, "Tam bir proje çalışması," dedi bir uzman tavrıyla. "S&C için pazar araştırması, tanıtım, kurumsal kimlik, reklam kampanyası, logo vs..."

"Bunlar sizin ajansın yaptığı şeyler değil mi?"

Haydar, "Öyle," diye karşılık verdi. "Hepsi bizim yıllardır yaptığımız işler. Ama ilginç olan bu değil..." Yine kısa bir süre sustu. "İlginç olan seçtikleri sektör." Bu kez Mehmet'e bakmadan, sormayacağını hissetmiş gibi sektörü de söyledi. "L&M ne yapıyorsa, onu yapacaklar. Anlayacağın size ciddi bir rakip geliyor."

Mehmet kadehi boğazına boşalttı. Daha birkaç saat evvel Ömer'e zorla parayı ödeterek Simin'in ekmeğine yağ sürmüştü. Budalanın teki... Haberi duyduklarında hem Ömer, hem de Abdullah Bey böyle düşüneceklerdi...

Haydar yarım saattir hiç Boğaz'a bakmamıştı. Mehmet, garip bir şey bu, diye düşündü. Birkaç ay sonra buraya çok uzak ol-

mayan bir pencerenin önünde yaşıyor olacağım... Düşünce, içki kadar mutluluk vericiydi. Bakışlarını, göremeyeceğini bile bile Yeniköy'e doğru çevirdi. Haberin yarattığı endişe Boğaz'ın sularında kaybolmuştu.

"Ne diyorsun?"

Mehmet Haydar'a döndü.

"Eğer ben de yeni bir iş kuruyor olsam, iyi reklamcılarla çalışmayı isterdim." İltifat etmiyormuş gibi, omuzlarını silkti. "Simin de böyle düşünmüş olabilir."

"Ama biz Simin ve Cenk'le değil, L&M ve Kadıoğulları grubuyla çalışmayı tercih ederiz... O yüzden seninle konuşmadan, Simin'e bir cevap vermemeye karar verdim."

Üstad haklıydı. Karşısındaki adam edebiyatçı değil, pazarlamacıydı. Masaya o sırada bir kadın yaklaşmasa Mehmet bunu Haydar'a da söylerdi. Kadın kırkına yaklaşmıştı ama hâlâ alımlıydı. Küçük bir çığlığın ardından Haydar'a eğilerek onu yanağından öptü. Öpücüğü ikinci çığlık izledi.

"Aman Tanrım! Kim buradaymış, ünlü yazarım..."

Kadın, son kitabının başarısını tekrarlayıp onu bir kez daha öperek uzaklaştıktan sonra Haydar kadınların ilgisinden, tüm enerjisini nasıl emdiklerinden söz etmeye koyuldu. Arada komik sayılacak anektodlar anlatıyor, şakalar yapıyordu. Mehmet, Haydar gibi ikiyüzlü birisinin neden insanlardan kabul gördüğünü onu dinledikçe daha iyi anladı. İnsanlar ikiyüzlülüğünü bayağılıkla değil de espriyle sarmaladığından katlanıyorlardı ona. Hiç durmadan kadınlar konusundaki başarısından söz ediyordu ama, şehvetinden yorgun düşmüş bir adama hiç benzemiyordu.

Mehmet sonunda kendi kararını verdi: Garsonun tazelediği içkiler olmasa Haydar'a katlanamazdı. Elini kaldırıp onu susturdu.

"Bize bir dosya hazırla. Bakalım, neler önereceksin."

"Öyleyse Simin'e hayır diyeceğim?" Mehmet soruyu cevaplamadı. "Evet, hayır, diyeceğim." Haydar kararının ardından elini uzattı. İstediğini almıştı. Tadımı kaçıramazsın ifadesi dudaklarının kenarına yerleşiyordu; az sonra yüzünü de ele geçire-

cekti. "İslami hareketin kentleşmesi, kentleşirken liberalleşmesi hakkında ilginç görüşleri olan bir rapor göndereceğim sana. Ben türbana da karşı değilim. Bana..."

Yaltaklanıyor muydu? Hayır, ikiyüzlülüğü bu kez maskesizdi. Mehmet, Allahtan artık patronluk taslayabilirim, diye düşündü. Elini kaldırarak Haydar'ı ikinci kez susturdu. Üstad! İçki içmenin tüm evrelerinden geçip tüm aşamalarını başarıyla tamamlayıp ayyaşlığa tutsak olmadan, nüktedanlığa, hazırcevaplığa, eşsiz bir entelektüel haza ulaşabilen adam, karşısındaki sahtekârdan ne kadar üstündü. Kapıdan içeriye giren garip mahluku o sırada gördü. Haydar'a işaret etti.

"Bak, lafı üzerine geldiğine göre, dediğim gibi iyi olmalı."

Haydar, Mehmet'in elini izleyerek beş metre ötede, birini bekler gibi kımıldamadan duran adama bakıp geri döndü. Çağırmak için izin istiyordu. Mehmet, başını sallayınca,

"Hamza," diye seslendi.

Hamza değişmişti. Zayıflamamıştı; insan hâlâ ona bakarken kendini oburluğun bir zenginlik kusuru olduğunu düşünmekten alıkoyamıyordu ama onda bir farklılık vardı. Rengi mi sararmıştı? Saçları? Sonra fark etti Mehmet. Alnında beliren üç derin hat... Her şeyi değiştiren, yüzüne yeni bir ifade veren, alnındaki bu üç çizgiydi. Belki de Hamza'nın bilmedikleri ilginç bir yeteneği vardı: Budalalığından gelen o sessizliğini ağırbaşlılığa dönüştürmüştü.

Hamza masaya gelir gelmez başıyla, kime yöneltildiği belli olmayan bir selam verip oturdu ve Haydar'a bakarak –üç gün önce ona her şeyi anlattığını unutmuştu– ilan metni okuyan tellalı hatırlatan çağrı yüklü bir sesle, şaşırtıcı, şaşırtıcı olduğu kadar da üzücü bir haber vermek zorunda olduğunu, Simin'in ondan boşanmak istediğini söyledi. Haydar şaşırmış rolü yaparak ellerini iki yana açıp sırasını savınca, Hamza bu kez Mehmet'e döndü ve boşanma hikâyesini –bu sanki güneşin batıdan doğması kadar garip ve herkesin konuştuğu, merak ettiği bir konuymuşçasına– ortasından başlayarak anlatmaya koyuldu. Özetle, Simin'le kısa bir macera yaşamış, –Mehmet'e kalsa o buna karabasan derdi– ama rüya sona ermişti.

"Eğer Şebnem hastaneden çıkmasaydı, boşanmazdık," dedi Haydar'ın önündeki içkiyi alırken. Mehmet onun iyi içip içmediğini unutmuştu. Hamza uzun yudumun ardından başını sallamaya başladı: "Çürümüş bir şeyler var Danimarka Krallığı'nda."[3]

Mehmet birden Şebnem'in evinde, üst kattaki salona çıkan merdivenin başında birbirine sarılmış iki çıplak bedeni hatırladı. Hamza'nın neyi ima ettiği açık olsa da, kafası Hamlet kadar karışmıştı. Hamza başındaki siperlikli, beyaz şapkayla fırtınaya tutulmuş, hangi limana sığınacağını kestiremeyen beceriksiz bir kaptanı andırıyordu.

"Üzülme dostum."

Hamza, onu teselli eden Haydar'a dönerek, soru sormuş gibi,

"Simin'le iki kere yattık," diye karşılık verdi. "İkisinde de sarhoştu..." Sonra sevinçle ekledi: "İkisinde de ağladı..."

Mehmet utancını saklamadan yanındaki adama baktı. Haydar bu adamı yatıştırmalıydı. Bu onun göreviydi. Yazar avuçlarını yere döndürerek, ellerini aşağı doğru birkaç kez salladı. Ardından Mehmet'e eğildi.

"Şimdi sakinleşir."

Hamza gerçekten de Haydar'ın dediği gibi birkaç dakika sonra sakinleşti. Hâlâ başını sallıyordu, bu artık üzüntü ya da şaşkınlık ifadesi değildi: Hüzünsüz bir ayrılığın tadını çıkarır gibiydi. Bir süre kimseye araya girme fırsatı vermeden, birbiriyle ilintisiz konulardan söz etti. Uzay yolculuklarıyla denizaltı keşiflerinin at başı gitmemesi şaşırtıcı değil miydi? İnsanlar Ay'a gitmişler, Venüs'e –Mars'ı nedense listeye katmadı– uzay aracı göndermişlerdi ama daha hiç kimse dünyanın en derin yerine inmemişti; bir yerde yılan ve baykuşların çokluğu orada farenin de bol olduğuna işaret ederdi. Farelerin birçok ülkenin bir yıllık üretiminden daha fazla tahıl yediklerinin farkında mıydık? On dakika sonra Mehmet bir kez daha onun bir budala olduğuna kanaat getirmişti. Ama garip olan bu değil, Hamza'nın budalalığından bir erdemmiş gibi mutluluk duymasıydı. Simin'den bulaşmış, diye düşünüp içkisine

3 Shakespeare'in *Hamlet*'indeki Marcellus'un ünlü repliği.

döndü: Hamza, Simin gibi kendine aşık değildi ama kendinden hoşlandığı da açıktı.

Mehmet, Emine'yi eve döndükten epeyce sonra, içkiye devam etmekle etmemek arasında gidip gelirken kararsızlığının ortasında aradı. Zavallı yorgunluktan baygın düşmüştü. Konuşmaya hali yoktu. Uykulu bir sesle, kısa cevaplar verdi.

Mehmet o gece gözlerini kapatırken günlerdir göğsünde bir sızı gibi varlığını hissettiği bilmeceyi çözdüğünü düşündü. Nerede olduğunu biliyordu artık: Aradaydı, tam ortada; kendine ait olan, içine kimseyi almayı başaramadığı bir dünyada. Ne Haydar'ın ne de Emine'nin dünyasına aitti. Peki Emine'yi yanına alabilecek miydi? Soru keyfini kaçıracak gibi olduysa da yalının o görkemli penceresini hatırlayınca yatıştı. Hayallerine kavuşmasına, o pencerenin önünde oturmasına az kalmıştı. Üstelik artık bir de çatı katı eklenmişti o pencere düşüne.

- 3 -

Trafik giderek sıkışıyordu; Mehmet saatine baktı. Bu gidişle geç kalacaktı. Ama etrafı seyretmekten, önlerindeki sıkışıklığın açılmasını beklemekten başka yapacak bir şey yoktu. Bir süre sonra dışarıya bakmaktan vazgeçip arkasına yaslandı. Haberi aldığından beri aynı soruya cevap arıyordu. Yakup neden benimle görüşmek istiyor? Haftalar süren sessizlikten sonra birden "iki saat içinde görüşelim," mesajı... Bir aksilik mi var? İçindeki şeytan daha şimdiden –her birinin öngörüsü farklı olsa da, hep aynı sonuca ulaşan– sayısız felaket tasarısı yapmıştı: Yakup onu azledip vekâletnameyi başkasına, muhtemelen Hasan'a verecek. Mehmet, Hasan Hoca'nın telefonunu aldığından beri, her geçen dakikayla mayalanarak kabaran bu endişeyi Emine'nin nişanlısı olmasının Kadıoğulları'ndaki konumunu koruyacağını tekrarlayarak yatıştırmaya çalışıyordu.

Zil sesi düşüncelerini ince, birleştirilemeyecek kadar küçük parçacıklara bölünce irkilerek doğruldu. Cep telefonunu cebinden çıkardı. Ekranda Simin'in adı yanıp sönüyordu. Cevap

vermesem... Ama bunun hiçbir yararı olmayacağını, Simin'in ne söylemek istiyorsa eninde sonunda söyleyeceğini bildiği için kararından vazgeçti.

Tuşa bastı. Saldırgan cadı onu bekliyordu.

"Alo, merhaba."

Mehmet, konuşmayı kısa kesmek istediğini saklamayan sert, soğuk bir sesle karşılık verdi.

"Günaydın."

Simin'in cevap veren sesin ısısına da vurgusuna da aldırmaya niyeti yoktu.

"Nasılsın?"

Mehmet, "İyiyim," dedi; bu kez sesini de yükseltmişti.

"Farkındayım, konuşma çabuk biterse, daha da iyi olacaksın. İnan, durum benim için de öyle." Mehmet cevap vermeye kalkışmadı. Kısa ve anlaşılır bir biçimde konuşmanın, Simin'in çok sayıdaki yetenekleri arasında yer almadığını biliyordu. "Ama merak ettim. Acaba bu yakınlarda Haydar'ı gördün mü?"

Mehmet, "Bir şey değil," dedi.

"Bir şey değil mi?" Öfkeli olduğunda Simin'i şaşırtmak mümkün değildi. Yeniden konuşmaya başladığında sesindeki saldırganlık yumuşamamıştı. "Ne demek istediğini öğrenebilir miyim?"

Öğrenebilirdi. "Cenk'in parasının yattığını öğrenince, bana teşekkür etmek için aradığını düşündüm de," dedi Mehmet.

"Hah! Bu ne küstahlık! Bizim olan para için sana neden teşekkür edeyim? Borç, belki Abdullah Bey için bir anlam taşı..."

Mehmet, kurulu bir oyuncak gibi konuşan kadının sözlerini böldü.

"Bizim mi? Cenk'in parası ne zamandan beri senin oldu?"

Simin ona aldırmadan devam etti. Cenk'in parasının hesabını vermeye niyeti yoktu.

"Borç, Abdullah Bey için bir anlam taşımıyor olabilir... Tekrar soruyorum. Haydar'la bugünlerde konuştun mu?"

Kimden öğrenmişti. Hamza'dan mı? Belki de Haydar'ın kendisinden.

"Sorduğuna göre cevabı da biliyor olmalısın."

"Ona ne vadettin?"

Önlerindeki sıkışıklık açılır gibiydi. Mehmet,

"Hiçbir şey," dedi.

"Güldürme beni. O asalak, kan emmeden kimseyi bırakmaz."

"Anlaşılan bizim kanımız, senin... Yoksa sizin mi demeliydim; her neyse, senin ya da sizin kanınızdan daha lezzetli."

Simin karşılıklı atışmaya dönüşen konuşmadan yorulmuş gibi sustu. Söze tekrar başladığında, sesindeki o çeliksi sertlik kırılmıştı.

"Bunu neden yapıyorsun? Haydar'ı neden ayartıyorsun?"

Mehmet, "Onu ayartmadım," dedi Araba hızlanıyordu. "Beni o aradı ve..." Sonra açıklamaktan vazgeçerek sözlerini tamamladı. "İster inan istersen inanma; ona bir şey vadetmedim."

"Belki doğru söylüyorsun. Ama sana inanmıyorum, daha doğrusu, inanamıyorum..." Simin'in inançsız sessizliği kısa sürdü. Tavrı değişmişti. "Biliyor musun, en az kayınpederin kadar sahtekârsın." Bu kez sessizliği –kararsızlığından, ya da cevap bekliyor olduğundan– daha uzun sürdü. "Ne o, neden sahtekârmış benim sevgili babacığım, diye sormayacak mısın?"

Mehmet Simin'in sesindeki küçümseyici alaya aldırmadan, "Hayır," dedi. "Sormayacağım. Nasılsa söyleyeceksin."

"Tabii ki söyleyeceğim. Hatta belki ilan da ederim. Hepiniz uyuyorsunuz; Abdullah Bey yeniden evlendi." Mehmet'in tepkisini beklemeden devam etti: "Evlenmesinde garabet yok. Ama Kayserili Beyefendi başı açık birisiyle nikâh kıydı; tabii imam nikâhından söz ediyorum..." Küçümsemesini bu kez de tokadı andıran kahkahasına iliştirmeyi ihmal etmemişti. "Müslüman erkekler nedense başı açık, genç kadınlara bayılıyorlar. Tabii senden söz etmiyorum. Sen türbanlı bir kadın seçtin, ancak sen Müslüman değilsin."

Şoför iyice yavaşlamıştı.

"Şimdi arabadan inmek zorundayım," dedi Mehmet.

Simin onun telefonu kapatacağını anlamış gibi hızla sözlerini tamamladı:

"İnanmıyorsan, neden Ömer denilen o adama, patronunun

Beykoz'da aynı sitede, kendi villasına yakın bir yerde, Füsun adlı bir kadına kendisininkinin eşi bir villa alıp almadığını sormuyorsun."

Mehmet, sorarım demeden telefonu kapattı. Abdullah Bey evlenmiş! Emine bunu biliyor muydu? Sorunun peşine takılmasına fırsat bulamadan telefon tekrar çaldı. Yine Simin! Tuşa bastı. Yılan ıslığını andıran ses tekrar karşısındaydı:

"Kravat seçmeyi öğrendiysen, bunu da öğren! Ben aradıysam, telefonu ben kapatırım... Kayınpederinle ilgili bilgiyi kim verdi biliyor musun?" Lafı uzatmayacaktı. "Ayartmaya çalıştığın, herkesin nabzına göre şerbet veren alçaktan söz ediyorum. Unutma, Haydar, sadakat dışında, bir köpeğin bütün özelliklerine sahiptir."

Ardından telefonu kapattı.

Mehmet on dakika sonra Fatih Camii'ni gören bir köşede arabadan indi. Hasan Hoca'nın iki yanındakine göre eski görünüşlü olan iki katlı evi, sokağın başındaydı. Şoföre beklemesini işaret ettikten sonra yeşil renkli, tahta kapıyı çaldı.

Kapıyı uzun etek giymiş, başı açık, gözlüklü bir kız açtı. Kız, onun şaşırdığını hissetmiş olacak, gülümsedi.

"Mehmet Bey, değil mi?" Mehmet başını salladı. "Sizi bekliyorlar."

Bir kız; hem de türbansız! Kimdi acaba? Çoğul eki kullandığına göre Yakup ve Hasan Hoca birlikteydiler. Mehmet kızı izlemeye hazırlandı ama o durmuştu.

"Galiba sizi daha erken bekliyorlardı. Hasan Hoca'yla Yakup Abi, aşağıya indiler." Kız, üst kata çıkan merdivenlerin karşısındaki –eşiğinde birçok ayakkabının dizildiği– kapıyı işaret ediyordu. "Misafirler de geldiler. Hasan Hoca az sonra konuşmaya başlayacak."

Demek çağrılan sadece kendisi değildi, başkaları da vardı. Mehmet kızın gülümsemesine karşılık vererek,

"Teşekkürler," dedi.

Sonra ayakkabılarını çıkarıp kapıyı açtı. İçerisi umduğundan daha kalabalıktı. Salonun üç yanı sedirle kaplıydı; ortada kürsüyü andıran tahta bir masanın ardındaki Hasan Hoca'yla, köşede-

ki büyük kadife bir koltuğa iki yanına konulan yastıklarla desteklenerek oturtulan Yakup'un dışında, on beş kadar erkek vardı. Ama asıl dikkatini çeken, erkeklerin arasındaki beş kadın oldu. Üçünün başı açıktı bu kadınların. Topluluğun homojen olmadığı da belliydi. Mehmet'in bu kanıya varmasının nedeni kadınların varlığı ya da türbanlı olmamaları değildi. Ortadaki, düzgün bir çember biçimi verilmiş sakallı üç kişinin pahalı olduğu anlaşılan giyimleri, onları ötekilerden ayırıyordu. Başı açık kızların yanında oturan blucinli gençler, Yakup'un sağında, pencerenin önünde oturan uzun sakallı, siyah cübbeler giymiş, öfkeli bakışlı adamlara hiç benzemiyordu. Başı bağlı iki kıza gelince, onlar da yanlarındaki üç genç erkekle ayrı bir grup oluşturmuştu.

Mehmet, bir duvarı iki küçük pencereyle bölünmüş, büyük sayılabilecek salonu eski Osmanlı köşklerine dönüştüren u şeklindeki uzun sedirin kapıya yakın kısmındaki boş yere oturdu. Yanındaki, emekli bir memuru andıran adamın dışında kimse dönüp ona bakmamıştı. Herkesin dikkati Hasan Hoca'nın üstündeydi. Hasan Hoca kalabalığı fazla bekletmedi. Söze Allah'a şükrederek başlayıp toplantının amacını özetledi. Kur'an'ın üstü örtülen, görmezden gelinen gerçeklerini ortaya çıkarmak, hatırlatmak! Sonra görüşlerinin tartışmaya açık olduğunu, herkesin her sorusunu cevaplamaya çalışacağını söyleyerek sözlerini tamamladı.

Gergin sessizliği pencerenin önünde oturan üç cübbeli adamdan, –lider o olmalıydı– ortadaki böldü. Sesi de bakışları gibi öfkeliydi:

"Hocam, bu salonda nasıl bir cemaat bulunmaktadır?" Azarlayıcı bir tonla ama kimseyi işaret etmeden devam etti: "Bakıyorum, aramızda dinsizler de var."

Mehmet tedirginlikle irkildi. Merakla etrafını süzdü. Adamın kastettiği başı açık kızlar olmalıydı. Herkes merakla Hasan Hoca'ya bakıyordu.

"Değerli kardeşim. Size birkaç tane din kuralı söyleyeyim... Hem de en önemlilerini: adalet, doğruluk, dürüstlük; hakkı, eşitliği, kardeşliği ve özgürlüğü gözetmek..." Sesi konuştukça cemaatini ikna etmek isteyen yumuşak vaizden, tutkulu bir mi-

litanınkine dönüşüyordu. "Kim ki bu kurallara sahiptir, kim ki bu kuralları gözetir, bu kurallara göre yaşar; o benim nezdimde en muteber Müslümandır... Şimdi kardeşimiz emin olsun ki, bugün bu odada yer alanlar böyle insanlardır."

Sözlerini tamamlayınca, topluluğun çoğu başlarını sallayarak Hasan Hoca'ya katıldığını belli etti. Soru soran sakallı genç-le, iyi giyimli üç kişi aynı fikirde değilmiş gibi hareketsiz duruyorlardı. Mehmet, öfkeli genç tekrar konuşmaya hazırlanınca tahmininde yanılmadığını anladı. Üçünün lideri oydu.

"Hocam, diyelim ki, dediğiniz gibi olsun. Ama imanımızı yayacak, geliştirecek cemaatler, tarikler varken bu toplantıların amacı nedir? Size dergimizin sayfalarını açmadık mı?"

Hasan Hoca genç adamın dediğinin doğru olduğunu başıyla teyit etti.

"Allah razı olsun, açtınız Seyfullah kardeşim. Ama mesele, bir partiyi desteklemekten çok, Müslüman hareketin nasıl bir partiye ihtiyacı var, bunun belirlenmesi. Ben bu sualin ardına düştüm."

"Siz inanç yaymanın mı, yoksa az önce dile getirdiğiniz adalet, eşitlik ve özgürlüğün mü peşindesiniz?"

Soruyu adı Seyfullah olan gencin sağında oturan başı açık bir kız sormuştu. O, sakallı gibi öfkeli değildi ama erkeksi kalabalığa yönelen ince sesi, kuşkusunu ele veriyordu.

"Bizce her ikisi de iç içedir," dedi Hasan Hoca.

Kız, –cübbeli adamların rahatsız edici bakışlarına aldırmadan– akıllı sayılabilecek bir soruyla devam etti:

"Peki, bunu nasıl bir partiyle yapacaksınız? Var olan İslamcı hareketler sizi tatmin ediyor mu?"

Hasan Hoca elini kaldırdı. Uzun bir açıklama yapmak gerektiğini düşünüyor olmalıydı. Mehmet dikkatle karşısındaki adamı süzdü. Eğer Üstad'ın dediği gibi, herkesin gizli bir yarası varsa, onunki neydi acaba?

"Bakın kardeşlerim!" Kardeşlerim demişti ama bacım daha uygun olurdu; çünkü art arda iki soru soran kıza bakıyordu. "İslamcı hareket için parti kavramı oldukça yeni sayılır. Biz 1980'lerde hâlâ bu iş partiyle olur mu, diye soruyorduk birbi-

rimize. İslam, parti değil, devrimci bir halk hareketi olarak var olma eğilimindeydi. Birkaç kişiyi bir kenara bırakırsak, İslamcılığın siyasi önderi yok sayılırdı. Hareket, gündelik siyasete uzaktı. Daha çok muhalif bir karaktere sahipti. Ama o zamanlar dürüsttük. Neden?" Hasan Hoca'nın sorusunda kendini adamış birisinin heyecanı vardı. "Çünkü politik bir hesabın yoksa, her konuda dürüst ve tutarlı olabilirsin... Bugün İslamcılar başlangıçtaki o dürüstlüklerini, o sağlamlıklarını, o dirençlerini yitirdiler mi? Cevaplanması gereken sual budur."

"Yani bugünkü İslamcı hareket bozuldu, öyle mi Hoca Efendi?"

Küçümser tondaki soruyu iyi giyimli adamlardan yaşlı olanı sormuştu.

"Müslüman burjuvazi kendini koruyor. Sermaye her yerde sermayedir..."

Mehmet başını çevirdi: Marksist jargonu kullanarak mırıldanan, bir kızdı. Yoksa solcu muydu? Çağlayan ses, düşüncelerinin peşinden gitmesine izin vermeden kulaklarını doldurdu. Hasan Hoca sermayeye cevap veriyordu:

"İslamcılar değiştiler muhterem kardeşim; artık radikal değiller. Hareket şu anda bir orta yaş ideolojisi konumunda. Yıllar keskinliklerini aşındırdı, radikallikten uzaklaştı, tamamen liberal bir yapıya büründü. Evet, bizi yönetenler Allah'a inanıyorlar, dindarca bir yaşamın önündeki engelleri kaldırmaktan söz edip bunu her fırsatta tekrarlıyorlar. Ama Allah'a inanmakla, dindarca bir yaşamın, zenginlik ve makam getireceğine inanmak arasında fark var. Unutmayalım. Dinler de tıpkı devrimler gibi, iktidara gelinceye kadar insanlık vicdanının patlamalarıdır, saftır ama iktidara gelince görünen o ki, durum değişiyor."

Tartışmayı az önce soru soran kızın yanındaki genç sürdürdü:

"Yani bugünkü durum, ya da son yirmi beş yıllık gelişme, İslam'ın yapısından değil, onu uygulayanların tutumundan ileri geliyor, öyle mi?"

"Öyle, İslam asla bir tapınak dini değildir; hayatın dinidir." Hasan Hoca hiç beklememişti: "Kur'an'ı mezarda ölülere oku-

nan bir kitap haline dönüştürdüler. Oysa Kur'an, hayatın atardamarıdır: Siyasi, ekonomik ve askeri olarak okunması ve anlaşılması gereken bir kitaptır. Zaten bunun için gönderilmiştir. Kim, Peygamber efendimizin din adamı olduğunu söylüyorsa, yalan değilse, eksik söylüyordur. O, hedefine savaşarak ulaşan bir devrimciydi. O yüzden ben toplum için dine biçilen role, esastan itiraz ediyorum. Bugün bize dayatılan, burjuvazinin, aydınlanmanın din tanımıdır."

"Peygamberimize nasıl devrimci dersiniz Hocam? Devrimcilik dediğin, dinsizliktir. O, dinsizliğe karşı duran bir kişiydi."

Sermayenin sözcüsü daha fazla dayanamamıştı. Hasan Hoca bu kez –karşısına almaktan çekinmediğini ilan edercesine– ona dönerek cevap verdi:

"Dinsizlik dediğimiz nedir aziz kardeşim? Tarihte bütün peygamberler dinsizliğe karşı değil, dine karşı mücadele etmişlerdir. Bu anlamda peygamberimiz bir ruhban değildi, onun karşısındaki müşrikler dindar kişilerdi. Hz. İsa'yı hahamlar çarmıha gerdi, Buddha Hindistan'da Brahmanlara karşı çıktı, Zerdüşt, Mani, Hz. Musa din adamlarına karşı mücadele ettiler."

"Aziz Hocam, sizce Müslümanlığın böyle evrimleşmesindeki neden, nedir?"

Hasan Hoca tekrar salona döndü.

"Bakın kardeşlerim, İslamiyet, Peygamberimizin vefatından sonra aşama aşama, Emevi ve Abbasi imparatorluklarının dini, yani resmi ideolojisi haline getirildi. O günden bu yana İslam'ın, özellikle de iktidar ve mal mülkle ilişkiler konusunda, devrimci refleksleri köreltilmiş, Kur'an-ı Kerim zararsız bir kutsal metin haline getirilmiştir. Yani Kur'an'ın gerçek hayatla bağları kopartılmış durumda. Biz, İslam'ın özündeki saflığı yeniden ortaya koymaya çalışıyoruz."

"İktidarda Müslümanlar varken, neden böyle fitne fücur peşinde koşuyorsun Hocam?"

Seyfullah dayanamamıştı. Hasan Hoca cevap vermeden önce gülümsedi. Gülümseme, pek de sevimli sayılmayan yüzünde iki yana açılmış bir çift kolu andırıyordu. Doğru bildiğini söyle-

meye devam edecekti. Hasan Hoca korkunun en alçakçası olan çevredekileri kızdırma korkusunu alt etmişti.

"Peşinde koştuğumuz fitne fücur değil kardeşim. Biz iktidarda olanların, onların dediklerine karşı çıkıyoruz. Onlar, 'Allah bizi zenginlikle, onları da yoksullukla imtihan ediyor, Allah kulları üzerinde nimetlerini görmek ister,' diye açıklıyorlar. Bu bakış açısı, sınıflar arasındaki uçurumu dini kullanarak meşrulaştırmaktır. Din, eğer olacaksa, yoksullukla akraba olmalıdır. Zenginlikle değil."

"Bu komünistlik! Söylediklerinin İslam'la alakası yok!"

İyi giyimli sermaye sözcüsü, Allah'ın yoksulların yanında olma fikrine dayanamamıştı. Hasan Hoca inatla karşı koydu:

"Var! Peygamberimizin Medine Komünü ya da cemaati uygulamasına baktığımızda ne görürüz? Açıklayayım: Fransızca Commune'nün Com'u ile Cemaat'in Cem'i aynı kökten gelir ve toplumculuğu, iştirakçiliği, ortaklaşacılığı ifade eder. Medine Cemaat uygulamasının cahiliye döneminin, vahşi kapitalizmine tepki olarak doğduğu görülür. Sosyalizmin modern kapitalizme itirazı neyse, İslam'ın cahiliye kapitalizmine itirazı aynı şeydir. Bu açıdan İslam'ın sosyal adalet ilkeleri ile sosyalist idealler örtüşür demek yanlış olmaz. İslam, insanları kavmiyet, milliyet ve mülkiyetin üstünlük ve ayrıcalıklarının olmadığı bir cennete çağırır. İslam'ın cenneti bu anlamda dünyada kurulacak evrensel adalet ve barış yurdunu –Daru's-selamı– ifade etmektedir. Yani, Cennet, Kur'an'ın dünyevi ütopyasıdır. Bu yüzden dünyada da sınıf farkı olmamalıdır."

"İslam mülkiyete nasıl bakar?"

Soruyu soran meraklı kız, oturduğu yerde ayağa kalkacakmış gibi kımıldayan iyi giyimli adamdan önce davranmıştı.

"Açıklayayım kardeşim." Hasan Hoca onu bekletmeyecekti. "İslam büyük mülkiyetlerin ortaklaşa, küçük mülkiyetlerin de şahsen sahiplenilmesine izin verir." Soruyu kız sormuştu ama Hasan Hoca hâlâ öfkeli adama bakıyordu. "Kur'an'ın ilk yirmi üç suresine baktığımızda ne görürüz? Yoğun bir tefeci bezirgân eleştirisi. Karşımıza çıkan budur. Bu ayetlerdeki cehennem tehditleri, yoksulların mülk sahiplerine yönelik öfkesini yansıtır.

Tabiat ayetleriyse, yerin ve göğün mülkiyeti Allah'a aittir derken, Lehu'l-mülk ilkesini hiçe sayarak toprağı, suyu, ateşi, yani üretim araçlarını sahiplenen ihtiras sahiplerini dizginlemeye yöneliktir. Onların sahiplenici kibrini kırmak içindir. Peygamberimiz şöyle der: 'Üç şey ortaktır; su, ateş ve toprak...'"

"Toprak mı? Yapma Hocam, neredeyse Peygamber Efendimiz komünistti diyeceksin... Tövbe tövbe... En büyük din düşmanı, 'din afyondur' diyen, Marx değil midir?"

Hasan Hoca pencerenin önünde oturan cübbeli adama döndü. Uzun, sivri sakallı adam öldürücü bir darbe vurmuş gibi, kendinden emin bir tavırla etrafı süzüyordu.

"Evet, Marx 'Din halkın afyonudur,' demiştir ama aynı Marx'ın şahidi olduğu vahşi, adaletsiz ve acımasız bir dünyanın vicdanı olduğunu da kabul etmeliyiz. Evet, Marx'ın sözü olumsuzluk ifade ediyor. Ama söyledikleri halkın ezilmesini hazmeden, yoksulların acısına duyarsız kalan, buna ses çıkarmayan Hıristiyan-Katolisizmi için geçerlidir."

"Siz özetle, İslam'ın zenginliğe, mülkiyete karşı olduğunu mu söylüyorsunuz?"

Mehmet yana dönerek, merakını bir türlü bastıramayan kıza baktı. Masanın arkasındaki adamdan etkilenmişe benziyordu.

Hasan Hoca, "Evet," dedi. Sesi her zamankinden daha inançlıydı.

Ama kız kısa bir cevapla yetinmeyecekti:

"Öyleyse neden cemaatlerin çoğu, şeyhlerinse hepsi zengin? Neden Müslüman politikacıların bir tanesi bile yoksul değil? Bu çelişki değil mi? Belki de zengin olmak fikri söylediğinizin aksine Kur'an'da yer almaktadır."

"Tespitlerinizde haklısınız genç kardeşim. Müslüman önderlerin hemen hemen hepsi zengin ve politika yaptıkları dönemde daha da zenginleştiler, hâlâ da zenginleşiyorlar." Hasan Hoca'nın sesi burulmuştu. Ona bakan hemen anlardı; hayatı boyunca acı çekmişti. "Ama Kur'an'a laf söyletmem. Çünkü Kur'an'ın mal, mülk, para, zenginlik ve yoksullukla ilgili ayetlerine hep müdahale edilmiştir. Yani Kur'an'da bu konuda maksatlı bir düzenleme yapılmış ve kutsal kitap, zengin-

lerin istediği şekle sokulmuş. Allah da zenginlerin Allah'ı olmuş. Emevî karşı-devriminden söz ediyorum. Bana sorarsanız, Kur'an devrimi yarım kalmış, İslam, imparatorluk dinine dönüştürülerek yenilgiye uğratılmıştır derim. Fakat buna rağmen Kur'an'ın teorik içeriği, yeterince açık ve güçlüdür. Umutsuzluğa kapılmaya gerek yoktur."

"Söylediklerin yalan Hoca Efendi. İslam, zenginleri sever!"

Söze sermaye sözcüsünün yanındaki adam da katılmıştı. Kuşku yok ki, o da zengindi. Hasan Hoca o yana döndü. Dakikalardır konuşmasına rağmen halinde ve sesinde hiçbir yorgunluk belirtisi yoktu. Mehmet, tartışmanın ona güç verdiğini hissetti.

"İslam'ın zenginleri sevdiği doğru değil. Neden mi? İşte size Peygamber Efendimiz'den bir kanıt: Peygamberimiz bir yıllık ihtiyacını bir kenara ayırır, gerisini dağıtırdı. Evet, dağıtırdı. İslam zenginliğe karşı değildir. Karşı olduğu, zenginliğin bir elde birikmesidir. Peygamber Efendimiz, 'elinizdekinin yıllık ihtiyaçtan fazlasını dağıtın,' diye buyurmuşken, İslamiyet eldeki anaparayı, yani sermayeyi, yani kapitali artırma sistemi olan kapitalizme nasıl karşı olmaz? Bir Müslümanın yıllık ihtiyacından fazla bir miktarı, bir yıldan daha fazla yanında tutmaması ve derhal dağıtması gerekir. Biriktirmek, yığmak yani Kur'an'ın tabiri ile istiksâr/tekâsür haramdır. Bunu devlet üzerinden, hele de din üzerinden yapanın vay haline! Kur'an'da nuzül sırasına göre 16. ve 17. sırada yer alan iki sure var ki, ele aldığı konu itibariyle ilkini 'kapitalizmin', ikincisini de 'abdestli kapitalizmin' panzehiri olarak görüyorum."

"Yalan bu!" Avazı çıktığı kadar bağıran sermayenin birinci sözcüsüydü; o oturduğu yerden fırlayınca yanındakiler de ayağa kalkmıştı. Adamın boynundaki damarlar birer urgan gibi belirgindi. Belki komünistlere dayanabilirdi ama aynı hoşgörüyü bir Müslüman'a gösterememişti. "İhtiyaç fazlası da neymiş? Be adam, on dört asır önceki gerçekle bugünün gerçekleri birbirlerinden farklı değil mi? İhtiyaç fazlasını nasıl, hangi ölçüyle tespit edeceksin?"

Hasan Hoca ilk defa sinirlenmiş gibi eliyle bir işaret yaptı.

"İhtiyaç fazlası tespit edilemez diye de işi yokuşa sürmek Emevi yorumudur ve yanlıştır. Bu da Yahudiler gibi, ineğin rengiyle uğraşmaktır. Görüyorum ki, on dört asırdır durum pek değişmemiş."

Adam çevreye destek bekler gibi baktı, ardından –yapacak başka bir şey kalmamıştı– bir kez daha bağırdı.

"Zındık."

Sonra yanındakilerle birlikte burnundan soluyarak salondan çıktı. Mehmet ortalığı kaplayan sessizlik boyunca kalabalığı süzdü. Herkes gergindi, merakla Hasan Hoca'yı bekliyordu. Yakup, oturduğu –oturtulduğu demek daha doğru olurdu– koltukta hafif hafif sallanıyordu.

Kapı kapanıp salon sakinleşince, Hasan Hoca zenginliğe saldırmaya devam etti. Adamların tepkisi onu daha da bilemişti.

"Kardeşler, sözünü ettiğim ayetler *'Tekâsür'* ve *'Mâun'* surelerindedir... Hepiniz Kur'an okuyabilirsiniz. Gidin bakın, dediklerimin doğru olduğunu göreceksiniz. Bu ayetler çoğaltmayı ve mülkiyeti açıkça mahkûm eder. Dikkat edilirse Kur'an 'almayı' değil, sürekli olarak 'vermeyi' teşvik eder. Yani insanlara 'İhtiyaçlarınız için yardım isteyin' demiyor, 'İhtiyacı olanlara yardım edin' diyor. İstemek söz konusu olunca Fatiha'da geçtiği gibi 'Ancak senden yardım isteriz' (iyyake nesta'in) dedirtiyor ve Allah'tan başkasından istemeyi çok görüyor. Ama vermek söz konusu olunca zekât, sadaka vs. hepsini ısrarla öğütlüyor, teşvik ediyor. 'Veren el, alan elden üstündür' deyişinde geçtiği gibi, alan değil, sürekli veren el olmak... İşte, bizim İslam anlayışımızın özü budur kardeşlerim. Komşun açken tok yatıyorsan, insanlar açlık sınırındayken villâ üstüne villâ alıyorsan, sokaklar dilenci, öksüz, yoksul, garip çaresiz, kimsesizlerle doluyken bu villâlarda sabahlara dek yünlü seccadelerde namaz kılıyorsan, vay haline! Mazlumun ahı arş-ı âlâya yükselirken, yoksulun açlığı yeri delerken, öksüzün ağlaması göğü çatlatırken sadece kıldığın namaza güvenerek ruz-i mahşere gitmeyi düşünüyorsan vay haline! Tekâsür ve Mâun sureleri... Kapitalizmi ve abdestli kapitalizmi zirru zeber ediyor."

Tutkulu ses susunca, bir süre kimse konuşmadı. Mehmet sa-

lonu ezen ağır sessizlik boyunca Hasan Hoca'nın fikirlerinin yıkıcılığını iliklerine kadar hissetti. Altan 'ilginç' diye nitelemekle Hasan Hoca'yı hafife almıştı. Karşıdaki masada yıkıcı biri oturuyordu. Ölçüsüz iyilik! Hasan Hoca'nın anladığı tek dil buydu ve bu dil onu, tıpkı taptığı iyilik gibi, ölçüsüz derecede tehlikeli kılıyordu.

"Peki, İslamiyet'te kadının durumunu hakkında ne diyeceksiniz?"

Soru herkes gibi Mehmet'i de merakla irkiltti. Şaşkınlığa dönüşen merakın nedeni sorunun sahibinin bir kadın olması değil, türbanlı da olmasıydı.

"Dinin kurallarını türban takmak, zina edeni recmle cezalandırmak, mirası erkeğe iki, kadına bir şekilde vermek, dört kadınla evlenmek şeklinde anlıyorsanız, bunlar, tıpkı hırsızın elini kesmek gibi, dinin evrensel değerleri değildir. Bunlar, bu değerlerin Arap toplumunda nasıl hayata geçeceğine dair verilmiş örneklerdir. Bu kadar da değil: Müslümanlık yasaklar manzumesi değildir. Kimse Müslüman olmaya, dine girdikten sonra da namaz kılmaya, oruç tutmaya, örtünmeye ve dinde kalmaya zorlanamaz. Neden mi? Çünkü din tehdit değil, tekliftir."

Hasan Hoca'nın sözlerinin her bitişinin ardından salona hâkim olan sessizliği, mülkiyet ve parti konusunda art arda sorular soran kızın –bu kez meraklı değildi– kararsız sesi böldü.

"Peki, Aleviliği nasıl değerlendiriyorsunuz?"

Kızın sorusu salonun üstüne elle tutulacak kadar belirgin bir gerginlik serdi. Herkes sorunun sahibinin Alevi olduğunu düşünüyor olmalıydı. Kalabalık, sedir boyunca bir zincir gibi sallandı. Mehmet, iyi cesaret, diye düşündü. Ama durum, belki de kızın cesaretinden çok, Hasan Hoca'nın hoşgörüsünün sonucuydu. Az ötede, cübbeli adamlar da biraz önce salonu terk edenler gibi ayaklanmak üzereydiler, sonra kalkmaktan vazgeçtiler. Onlar da Hasan Hoca'nın cevabını merak ediyorlardı.

"Ben tarihsel anlamda Sünniliği İslam'ın klasik aklı, Aleviliği de ruhu olarak görüyorum. İslam'ın sonsuzluğunda ikisine de yer var." Hasan Hoca bir yandan konuşuyor, bir yandan da masanın üstündeki kâğıtları topluyordu. "Muhterem kardeşle-

rim, izin verirseniz, sohbetimizi bitirelim. Bugün yeterince konuştuk; artık Allah ve yoksullar için çalışma vakti geldi. Geldiğiniz için Allah sizden razı olsun... Arzu eden için dışarıda risaleler var, alıp okuyabilir, dağıtabilirsiniz."

Hasan Hoca konuşmasını bitirince ayağa ilk kalkan grup, cübbeliler oldu. Adamlardan ikisi dışarıya çıkarken, konuşmalara katılan, Hasan Hoca'yı iktidarı desteklemeye çağıran uzun boylusu masaya yaklaştı. Başı açık kızlar ve onlara eşlik eden iki genç, Hasan Hoca'yla konuşmaya devam edip etmeme konusunda kararsızdı. Mehmet yanındaki adam kımıldayınca onu karşılayan kızı görmek umuduyla kapıya göz attı. İçeriye giren yoktu. Tekrar pencere tarafına döndü. Daha önce görmediği iki adam, Yakup'u koltuktan tekerlekli sandalyeye alıyordu. Saatine göz attı. Vakit gelmiş miydi? Derin bir soluk aldı. Ne zaman görüşeceklerdi?

Mehmet, Emine'ye gecikeceğini haber vermeye karar vermişti ki, masadan yükselen öfkeli sesle durakladı.

"Zındıklık bu Hocam! Nifak sokmak!" Az önce Hasan Hoca'yla konuşmak için masaya yaklaşan uzun boylu, sakallı adam öfkeden tir tir titriyordu. "Bunun bedelini ödersin!"

Adam, açık tehdidin ardından yanlarından hışım gibi geçerek salondan çıktı. İçeride kalanlar endişeyle birbirlerine bakıyorlardı. Yanındaki adam tedirgin bir sesle ona doğru eğilerek, mırıldandı.

"Allah Hocamızı korusun!"

Hasan Hoca, az önce tehdit edilen o değilmiş gibi sakin bir tavırla, sonunda onunla tartışmaya karar vererek yanına gelen kızlarla konuşuyordu. Mehmet adamın bugün burada sergilediklerinin düpedüz siyasi, hatta militanca bir hareket olduğunu düşündü. Hasan Hoca'nın birbirine zıt görüşleri kışkırtmasının ardında yıkıcılık vardı. Kulağının içindeki ses, 'Yakup'u onlardan uzak tutmalısın,' diye mırıldandı. Tekrar bakınca Yakup'u göremedi. Arka tarafta başka bir kapı olmalıydı. Emine'yi aramak için elini cebine attığında tanıdık yüzle karşılaştı. Kapıda onu karşılayan gözlüklü kız yanı başında bitivermişti.

"Buyrun Mehmet Bey, Yakup Abi yukarıya geçti."

Mehmet davete uyarak salondan çıktı. Kız hafifçe iki yana açtığı kollarını aynı yönde hareket ettire ettire, hafifçe sıçrayarak adım atıyordu. Bu da yürümediği, uçarak geldiği, yere konmaya hazırlandığı intibağını veriyordu.

Yakup üst katta, salonun yanındaki bir odadaydı. Kızın araladığı kapının ardındaki mekân o kadar küçüktü ki, Mehmet bir an hücreye atıldığı düşüncesiyle irkildi. Neden böyle bir yerde yaşıyordu? 'Görmüyor ve hareket etmiyor. Tabut kadar küçük, ya da saray kadar büyük, ne fark eder!' Emine onu burada görse, kahrolur... Mehmet, Emine'nin, kulağının ardındaki sesi duyacağı endişesiyle yatak ve bir koltuktan başka bir eşya bulunmayan odaya girdi.

"Mehmet Bey geldi Yakup Abi."

"Sağolasın Nuran Bacım." Nuran! Bu pek Müslüman ismine benzemiyordu. "Mehmet kardeş!"

"Buradayım."

Mehmet eğilerek, Yakup'un daha da ufalmış görünen gövdesine sarıldı. Gözlerini tamamen kaplayan geniş çerçeveli kara gözlükleri ve her tarafını sarmış siyah sakallarına rağmen, karşısında sarı yüzlü biri vardı. O zaman anladı. Yakup hastaydı.

"Selamünaleyküm..."

"Aleykümselam," dedi Mehmet.

"Sefalar getirdin kardeşim. Geldiğin için Allah senden razı olsun." Yerde ağarmış, eski bir halı; yatağın yaslandığı duvarda Kâbe, karşısındakinde palmiyeli bir vaha görüntüsü olan iki seccade vardı. Mehmet, dış cephedeki pencerenin önünde yerleştirilen tekerlekli sandalyenin yanındaki koltuğa oturdu. Yerine yerleşince Yakup'un kurumuş, çatallı sesi tekrar duyuldu.

"Nasılsın?"

"İyiyim."

"Ya Emine?"

"O da iyi," dedi Mehmet. "Buraya geleceğimi bilmiyor. Tembihlediğin gibi, ona seni göreceğimi söylemedim."

"İyi yaptın kardeşim. Söyleseydin, bu telaş arasında gelmeye kalkışırdı." Kesik kesik öksürdükten sonra sordu. "Demek iyi?"

"Evet. Ama dediğin gibi, çok telaşı var. Her işle o ilgileniyor."

"Ah Fatma! Bir de onunla uğraşıyordur." Mehmet, öyle, onunla da uğraşıyor demedi. Yakup, nemsiz sesiyle Fatma'yı çekiştirmeye koyuldu: "Kendini cemaatten kurtaramadı. Ama temiz kalpli, iyi, imanlı birisidir." Başını kederle salladı. "Çok da cefakârdır. Hakkını ödeyemeyiz; hepimize annelik yaptı."

Yakup, Fatma'yı gönülsüzce övdükten sonra tekrar öksürdü. Sorun ciğerlerindeydi. Mehmet alçak sesle sordu.

"Hasta mısın?" Yakup, hayır, demek yerine durumundan beklenmeyecek kadar sert ve hızlı bir hareketle hayır dercesine başını salladı. "Yine de bir doktora görünsen iyi edersin."

"Gerek yok... Biraz üşütmüşüm. Elhamdülillah iyiyim."

Mayıs'ta üşütmeyi başarmıştı! Sıkıntı, Mehmet'in içinde bir yay gibi geriliyordu. Eğer mimarları ve Emine'yi yalıda yakalamak istiyorsa, acele etmeliydi. Sanki onun başka bir tarafa baktığını görebilecekmiş gibi gözlerini Kâbe'den Yakup'a çevirdi.

"Beni iyi olduğunu söylemek için mi çağırdın?"

"Hayır kardeşim..." Yakup neden çağırdığını söyleyecekken vazgeçip sustu. 'Vekâletnameyi geri alacak. Bunun için...' Yakup'un sessizliği kulağının içinde canlanan ikizini endişelendiriyordu. Birazdan midesinde başlayacak yangını, başlamadan söndürmek umuduyla derin bir soluk aldı. "Yerinde rahatın iyi mi? Sana rahat veriyorlar mı?"

'Lafı uzatıyor, söyleyemiyor...' Mehmet tekrar derin bir soluk aldıktan sonra cevap verdi.

"İdare ediyorum. Nasıl biri olduğumu yavaş yavaş anlıyorlar."

Yakup kuru sesiyle onayladı.

"Doğru kardeşim! Sen hep göründüğünden daha iyi, daha muktedir birisiydin. Ben de, affet beni, seni taburda gördüğümde başka düşünmüştüm." Yakup içten özrünün ardından, o taburdan kırk kilometre ötedeki patlamada mayın tarlasının ortasına fırlayan, saatlerce kimsenin gidip alamadığı o elini uzatacakmış gibi sonuçsuz bir hareket yaptı. "Çok düşündüm. Allah'ın izniyle bir karara vardım." Beklemeden kararını açıkladı: "Kadıoğulları'ndaki hisselerimi devredeceğim."

Bu, vekâletnameyi geri almasından da kötü bir haberdi. Mehmet dudaklarını, ancak iki kere denedikten sonra kımıldatabildi.

"Hayırlı olsun, kime?"

'Hasan Hoca'ya. Bundan daha budalaca soru olur mu? *Tekâsür* ve *Mâun* surelerini hatırlasana! Onu dinleye dinleye Yakup biriktirmekten, elde tutmaktan vazgeçti...' Mehmet kendini kulağının içindeki sese teslim etti. Şimdilik, hayal kırıklığının ardında bekleyen öfkeyi belli etmemeye çalışmalıydı.

"Emine'ye."

'Emine'ye mi?' Mehmet, Yakup'u duyan ikizinin sevinç çığlığını, yüksek sesle tekrarladı.

"Emine'ye mi?"

Yakup başını eğdi. Kardeşinin adını haykıran sesteki titrek sevinci fark edip etmediği belirsizdi.

"Evet," dedi çığlığı cevaplayarak. "Nasipse hemen."

Hisseleri hemen Emine'ye devretmek istiyor! Ani davetin nedeni buydu demek. Mehmet geriye yaslandı. Birazdan kaslarına yayılacak gevşeme midesindeki yangını söndürecek miydi? Koltuğun kolçaklarını kavrayan parmakları çözüldü. İçini tutuşturan o kavurucu korku, yersiz çıkmıştı. Sessizce, sadece dudaklarıyla gülümsedi. Şimdi Kadıoğulları'nın zenginliğine sabahkinden daha yakındı! Soru o sırada belirdi; o rahatlama duygusuyla. Peki, neden Emine'ye? Yakup'a döndü.

"Hisseleri Hasan Hoca'ya devredersin diye düşünmüştüm."

"Hoca'ya devretmeye kalksam, onlar mahkeme yoluyla kararı kaldırtırlar... Zaten Hoca kendisi de katiyen istemez..." Yakup'un 'onlar' diye çoğul ekiyle tanımladığı babası ve babasının gücüydü. Abdullah Bey'in hamlesini önlemenin, sahip olduğu zenginliği kontrol etmesine engel olmanın bir yolunu böyle bulmuştu. "Hisseleri Emine'ye devredersem kimsenin söyleyecek lafı olmaz..." Sözlerini noktalamadan önce mutlu bir soluk aldı. "Emine'yle evlendiğinde de vekâletname sende kalır."

"Vekâletname zaten bende."

Yakup onun söylediğini duymamış gibi açıklamasını sürdürdü.

"Çünkü kadın için kocanın lafı, babanınkinden önce gelir. Bu aklında olsun, Abdullah Bey, bir ara annemi dedemle görüşmekten men etti."

Mehmet, Yakup'un onu dinlemeden devam edeceğini hissedince, araya girdi.

"Biz henüz evlenmedik." Neden acele ediyordu? "Nikâhı beklemeyecek misin?"

Yakup'un karşılığı kısa ve kesindi:

"Hayır! Şimdi devredeceğim ama devir, 14 Temmuz'da, siz evlendikten sonra yürürlüğe girecek."

Az önceki soru kulaklarında tekrarlandı: 'Acelesi ne?' Ses haklıydı. Neden... 'Ölecek! Neden bu.' Mehmet elini kulağına götürerek sesi susturdu. İkizi belki şom ağızlıydı ama ondan daha zeki, sezgileri onunkinden daha keskindi.

"Hastasın, değil mi?"

"Allah'ın takdiri... Mukadderat..."

Mukadderat! Mehmet tedirginlikle ürperdi. Ya Yakup nikâhtan evvel ölürse? İçindeki korku tekrar canlanıyordu. Elini karnına götürdü. Birazdan o kızgın yay da ortaya çıkacak... Parmakları tekrar kolçağa saplandı. Eğer Yakup iki ay daha yaşamaz ve ölürse Abdullah Bey'in onun Emine'yle evlenmesine asla izin vermeyeceğini biliyordu. 'Ne istiyorsa yap! Onun korkusu da bu.'

Mehmet kulağındaki sese itaat etti:

"Ne yapmamı istiyorsun?"

Yakup, "Yarından sonra, Perşembe günü Emine'yi buraya getir," dedi hiç beklemeden. "Nüfus cüzdanını ve fotoğraflarını da getirsin. Biz noteri, doktor raporlarını ayarlayacağız. Her şey yarım saatte bi..."

Yakup daha sözlerini bitirmeden öksürmeye başladı. Bu haliyle Emine'yi kandıramazdı.

Mehmet, "Emine hasta olduğunu anlayacak," dedi.

"Üşüttüm. Ben öyle diyeceğim; sen de, evet öyle dersin kardeşim."

Sormalı mıydı? Mehmet biraz bekledi, sonra sormaya karar verdi.

"Ne kadar..." Vaktin var diyecekken lafı değiştirdi. "Doktorlar ne diyorlar?" Yakup cevap vermeyince tekrar sordu. "Doktora gitmedin değil mi?" Bu kez Yakup'un cevap vermesini beklemedi. Ne yapmak istediğini anlıyordu. Allah'a karşı gelmeden kendini öldürmenin bir yolunu bulmuştu. "Emine hisseleri neden devrettiğini merak etmeyecek mi?"

"Düğün hediyesi, diyeceğim."

"Ya Fatma, Muti... Muttalip?"

"Biri cemaatle, öteki de arabalarla bozmuş aklını. Muttalip eline geçeni iki günde har vurup harman savurur. Fatma'ysa her şeyini Şeyhine kaptırır... Onlara güvenemem..." Yakup, güvenemem dedikten sonra sustu. Mehmet bakışlarını vahalı seccadeye çevirdi. Canı sigara istiyordu. Ama ciğerlerinin onu Temmuz'a kadar öldüreceğini uman birisinin yanında içmesi pek uygun düşmezdi. Yakup, görmediği adamın düşüncelerinden haberdarmış gibi yarım bıraktığı sözlerini yeniden başlattı: "Bana bir söz vermeni istiyorum kardeşim." Mehmet, merakla tekerlekli sandalyede oturan adama baktı. Ses birden nemlenmişti. "Kazandığınız paradan her yıl Emine'yle ihtiyacınız neyse, onu alacaksınız; gerisini dağıtacaksın. Hasan Hoca'ya; Altan'a; ihtiyacı olana. Sen karar ver."

Karanlığa mahküm yarım adam her şeyi aydınlık bir resimde görür gibi tasarlayıp planlamıştı; ölümünden sonra olacakları bile. Mehmet yakmayacağını bile bile cebinden sigara paketini çıkardı. Demek yaralı Kadıoğulları kendi kanından olanlara değil, hayatı boyunca hep silik roller üstlenmiş birisine güveniyordu. Şaşkınlıkla durakladı; Yakup'un sahip olduğu her şeyden vazgeçen o büyük yüreği onunki kadar küçük bir göğse nasıl sığıyordu? Kulağının arkasından 'sus,' diye bağıran sese aldırmadan sordu:

"Olur, dersem, sözümün yeterli olacağına inanıyor musun?"

"Tabii ki, inanıyorum Mehmet kardeşim. Sen hem dürüst, hem de vicdanlı birisisin."

Simin'le konuşsa belki fikrini değiştirirdi. Mehmet sormaktan çok mırıldandı.

"Öyleyim, demek?"

Ses, 'kör ve kötürüm olmasa, zenginlikten vazgeçer miydi?' diye sorarken, Yakup, dürüstlüğünü sorgulayan şeytandan habersiz, heyecanla karşılık verdi:

"Öylesin kardeşim, öylesin."

Mehmet beş dakika sonra on üç yıl önce onu Hakkâri'nin dağlarında terk eden Allah'a küskün olduğunu bir türlü itiraf edemeyen Yakup'u hücreye benzeyen loş odada, hiç aydınlanmayacak karanlığıyla baş başa bırakarak aşağıya indi. Merdivenlerde, ayağını bir alt basamağa her koyduğunda Yakup'un sözleri kulaklarında yankılanıyordu: 'Dürüst, vicdanlı...'

Nuran sahanlıkta onu bekliyordu.

"Eğer vaktiniz olursa, Hocamız sizinle konuşmak ister. Pardon... Biz burada sigara içmiyoruz."

Mehmet, Yakup'un yanında cebinden çıkardığı paketini cebine geri koydu; eliyle işaret edince, kız, yirmi dakika önce Hasan Hoca'yı dinlediği salonun kapısını açtı.

İçeride –salondan çıktığından beri masanın arkasında oturuşunu hiç değiştirmemiş gibi görünen– Hasan Hoca'dan başka kimse yoktu. Karşıdan bakan ya da ilk karşılaşan ona din adamı demezdi. Önündeki harekat planlarını gözden geçiren kararlı, sert bir kumandana benziyordu. Sessizliğinde bile öfke vardı. Kapının açıldığını duyunca başını kaldırdı. Sonra acele etmeden ayağa kalktı.

"Buyrunuz muhterem kardeşim. Sefalar getirdiniz."

Başkasının ağzında ikiyüzlülük, hatta sahtekârca bir yaltaklanma gibi algılanacak selamlama onda içten bir dilek gibi duruyordu. Mehmet, salonun ortasında buluştuklarında adamın kısa parmaklı, güçlü elini sıktı.

"Hoş bulduk. Beni görmek istemişsiniz."

Mehmet selamlaşmanın ardından Hasan Hoca'nın elini izleyerek sedire doğru yürüdü ve adamın işaret ettiği –neredeyse yerden tavana kadar yükselen kitap ve broşürlerin yanındaki– yere oturdu. Yalıda malzeme seçimi için mimarlarla yapılacak toplantıyı yakalama şansı kalmamıştı. Emine nerede kaldığını sormak için birazdan arardı. Ona ne diyecekti?

"Size yardımlarınız için teşekkür etmek istedik."

Alay mı ediyordu? Mehmet adamı süzdü. Hayır, etmiyordu. O zaman ona gerçeği söyleyebilirdi.

"Size ve Altan'a verdiklerim, Yakup'un parası."

Adam düşüncelerini okuyormuş gibi beklemeden sordu.

"Size kalsaydı?"

"Benim dağıtacak kadar birikmiş param yok," dedi Mehmet.

"Yine de size minnettarız... Bize hiç zorluk çıkarmadınız."

Zorluk çıkaranlar var! Söylemek istediği buydu. Onu bu nedenle görmek istemişti.

"Kim zorluk çıkarıyor?"

Hasan Hoca birbirlerinin düşüncelerine cevap vermeye dönüşen konuşmayı sürdürdü. Sözünü sakınmayacaktı:

"Ömer Bey... Tabii kendi başına hareket ediyorsa. Bizi nifakçı, diye siyasilere, cemaatlere şikayet ettiğini duyuyoruz. Bizi sindireceklerini sanıyorlar."

Az önce bağırıp çağıran cübbelilerin saldırgan tavırları, adamın doğruyu söylediğini kanıtlıyordu.

Mehmet, "Ömer Bey'le konuşurum," dedi. "Gerekirse, kimin namına hareket ediyorsa, onunla da."

Kısa süren sessizliği adamın suçluluk hissetmeyen sesi böldü.

"Yakup kardeşin bize ve Altan kardeşe yardım etme kararı kendisine aittir. Biz katiyetle bu konuda bir istekte bulunmadık, tek kelime bile etmedik."

"Hep çoğul ekiyle konuşuyorsunuz? Siz kimsiniz?"

"Ben ve üniversiteden eski iki asistanım." Hasan Hoca onları anmak mutluluk veriyormuş gibi gülümsüyordu. "Bir de düşüncelerimize teveccüh gösteren dostlar var tabii." Mehmet'in bakışlarının kapıya kaydığını fark edince, açıkladı. "Nuran henüz lise son öğrencisi. Altan kardeşimizin bize emaneti. Babası geçen yıl Pendik Tersanesi'nde iş kazasında ölmüş. Kimsesizmiş; nasipse, bu yıl üniversite imtihanlarına girecek. Şimdilik Yakup'la ilgileniyor. Biz de derslerinde ona yardım ediyoruz." Titremeye başlayınca Mehmet tuşa basıp cebindeki telefonu susturdu. Hasan Hoca meydan okuyan bir tavırla başını kaldırmıştı. "Ben, emekli maaşımın yarısıyla geçiniyorum. Asistanlarım da ders veriyorlar."

Mehmet bakışları karşılaşınca karşısındaki adamı ilgiyle inceledi. Kendini gözlemeyi bilen birisi gibi –dışarıya değil, içine doğru– bakıyordu. Toplantıya geç kalmıştı; üstelik canı sigara istiyordu. Yine de meydanı karşısındaki adama bırakmaya niyeti yoktu.

"Yakup doktora gitmek istemiyor, değil mi?" Hasan Hoca kısa bir süre bekledikten sonra başını eğerek söylediğini doğruladı. Mehmet devam etti. "Size neden ölmek istediğini, Altan'a neden saygı duyduğunu anlattı mı?"

Hasan Hoca kederle başını salladı.

"Anlatmak istediğinde Yakup kardeşimizi dinleriz."

"Ama çok zamanı kalmadığının farkında olmalısınız."

"Allah'ın takdiri," dedi Hasan Hoca inanarak. "Ama haklı olabilirsiniz."

Mehmet öfkelenmemeye çalışarak mırıldandı.

"Anlamıyor musunuz, intihar ediyor. Umudu kalmadığı için ölmek istiyor."

"Umut ya hayatımızdaki ya da yüreğimizdeki boşluğu doldurmak için vardır. Yakup kardeşimizin hem hayatı hem de yüreği dopdolu."

Hasan Hoca ne demek istediğini anlamıştı ama anlamamış gibi davranmayı seçiyordu. Mehmet az önce onun yaptığı gibi başını salladı.

"Yakup'un yitirdiği başka bir umut." Nasıl umutsuz bir umut olduğunu karşısındaki adamın siyah, tedirgin edici gözlerine bakarak söyledi: "Allah'la barışma umudu... Yakup'u mayın tarlasında terk eden; onun gibi içi iman dolu birisi dururken, yanında yürüyen, kendisine küfretmekten çekinmeyen Altan adında bir arkeoloğu kurtardığı için küstüğü Allah'la barışmaktan söz ediyorum."

Cebindeki telefon yeniden titremeye başladı; tekrar kapattı. Hasan Hoca söylediklerine neden tepki göstermiyordu? Garip, diye düşündü Mehmet. Hoca sıfatını kullanan biri Allah inancını önemsemiyor mu? Göstermiyor çünkü 'Allah'a inanmıyor,' dedi ses. O da...

"Yakup kardeşin yüreği insan ve Allah sevgisiyle dolu."

Mehmet, düşüncelerine cevap veren adama baktı. Belki o da inanmıyordu. Ya da inandığı Allah değil, insandı. İlginç olan, bu düşünce tedirginlik yaratacağına onu adama daha yakın kılıyordu. En büyük eseri insanlara bakınca, Tanrı'ya inanmak zordur... Demek onun yıllarca önce dağlarda keşfettiği gerçeği, Hasan Hoca insanlara bakarak keşfetmişti.Peki, şimdi ne yapıyordu? Yakup'un yaptığını taklit ediyordu: Yok diyemediği için Allah'a yeni bir rol biçmiş, onun yokluğunu gizlemek için bir yol bulmuştu: insan sevgisi...

Mehmet, "On gün sonra tek kuruşu kalmayacak," dedi. Hasan Hoca'nın kılı bile kıpırdamamıştı. Siyah gözleri tepkisizdi. "Hisselerini nişanlıma devredeceğini biliyordunuz değil mi?"

Hasan Hoca, "Hayır, bilmiyordum," dedi. Bilmiyordum, derken gülümsüyordu. Gülüşü bir mutluluk anlatımımı mı, yoksa alaycılığının habercisi miydi, belirsizdi. Mehmet, birini seç deseler, ona yakışmasa da mutlu olduğunu seçerdim diye düşündü. Hasan Hoca'nın söyleyecekleri bitmemişti. "Desenize, yakında dağıtacak paranız olacak."

"Ben Mâun ve Teska..."

Mehmet ikinci surenin adını yarım bırakınca Hasan Hoca sözcüğü düzelterek, tamamladı.

"Tekâsür..."

"Pekâlâ, Tekâsür," dedi Mehmet. "İki sureyi de okumadım, bugüne kadar hiç söz edildiğini de duymadım."

"Vakit geç değil." Hasan Hoca sözlerini tamamlamadan önce yan tarafa uzanarak yerde duran tomardan bir broşür çekti ve ona uzattı. "On dakikanızı ayırmanız yeterli."

Mehmet adamın eline tutuşturduğu kâğıda kararsız gözlerle baktı. Biriktirmeyin, dağıtın diyen sureler!

"Yakup, zenginliğini onun yerine benim dağıtacağımı düşünüyor."

"O zaman dağıtacaksınız."

Karşısındaki kışkırtıcı adam da tıpkı Yakup gibiydi. Mehmet omuzlarını silkti.

"Az önce sizi dinledim. Söylediklerinizi doğru bulmuyorum. Daha doğrusu uygulanabilir görünmüyor. Siz politikacı..."

Hasan Hoca elini kaldırıp onu susturdu. Fikri değişmemişti.

"Yakup kardeşim, o mübarek gözleriyle insanların yüreğini hepimizden iyi görür."

Adam dalgın değilse, deliydi. Bir âmânın gözlerinin keskinliğinden söz ediyordu. Mehmet alçak sesle gülüp Hasan Hoca'ya cevap verdi.

"Garip, benden başka herkes, iyi biri olduğuma inanıyor. Galiba sonunda ben de inanacağım."

Hasan Hoca yeniden, zaferini vurgulamayan bir alaycılıkla güldü. Mehmet bunun sevinçten de yoksun bir gülüş olduğunu fark etti. O da güvenenler tarafındaki yerini almıştı.

Kapı telaşla açılmasaydı, Mehmet, baldızım beni müslüman bile saymıyor, diyecekti. Eşikte daha önce görmediği genç bir adam vardı. Hasan Hoca adamı sert bir sesle uyardı.

"Sana görüşmem olduğunu söylemediler mi Hayrullah?"

"Çok önemli Hocam."

Genç adam izin beklemeden oturdukları sedire yaklaştı. Yüzü allak bullaktı. Karşılarına gelince kuşkuyla Mehmet'i süzdü.

"Misafirimizden gizli bir şeyimiz yok." Genç adam yine tereddüt edince, Hasan Hoca sesini yükseltti. "Sakin ol evladım. Telaş etme!" Hasan Hoca'nın şefkati yumuşak değildi, hatta kabacaydı ama içtendi. "Şimdi söyle bakalım, önemli ne olmuş?"

"Biri Danıştay'ı basıp hakimleri kurşunlamış. Ölüler var..."

- 4 -

Mehmet, arabaya biner binmez önce Emine'yi aradı ve nişanlısının sesindeki siteme aldırmadan, kırk beş dakika sonra yalıda olacağını, gelinceye kadar mimarları oyalamasını söyledi. Ömer telefonu hemen açtı. Telaşlıydı. Art arda üç kez, önündeki yazılı bir metni okuyormuş gibi, Danıştay saldırısını işaret ederek, "olayın açık ve vahim bir provokasyon olduğunu, kışkırtıcıların saldırının sorumluluğunu ülkeyi istikrara kavuşturan başarılı hükümetin üstüne yıkmayı amaçladıklarını" tekrarladı. Belli ki, saldırı haberini aldıktan sonra çok sayıda tele-

fon görüşmesi yapmış, sonunda olayın bir –pravukosyun, diye telaffuz ediyordu– provokasyon ve kışkırtma eylemi olduğunu vurgulayacak böyle bir cümle oluşturmuştu. Konuştuğu herkes, bu menfur saldırıyla neyin amaçlandığının farkındaydı, bu yüzden 'pravukosyundan' bir şey çıkmayacaktı. Bütün bu gerekçelere rağmen Abdullah Bey'in sağ kolunun açıklamalarında belirgin bir tedirginliğin izleri vardı. Mehmet, adamın böyle telaşı varken Hasan Hoca'nın şikayetini dile getirmenin gereksiz olduğuna karar vererek telefonu kapattı.

Mehmet beklettiği o sigarayı iki telefon konuşmasından sonra yaktı; duman damağını dağlarken geriye yaslanıp hiçbir şey düşünmeden art arda derin nefesler çekerek saatlerdir özlediği acılığın tadını çıkarmaya koyuldu. Hayat denilen karmaşa dışarıda Yakup'tan, Emine'den, Hasan Hoca'dan, Ömer'den ve Danıştay'da ölenlerden habersiz, yansız bir biçimde bir hiçlikten ötekine doğru akıyordu. Araba TEM'e[4] çıktığında Mehmet o düzensiz akış içindeki yerini almış, o başıboş akışa karışmış, 'menfur saldırıyı' unutmuştu bile. Soru –önce bir sızıyı andırıyordu– sigarayı söndürdükten sonra belirdi zihninde. Dağıtır mıyım? Sızı acıya dönüşürken cevap aramaktan vazgeçti; çünkü vermesi gereken cevap, o denli büyük bir zenginliği dağıtıp dağıtmayacağı değil, Yakup'a bu konuda söz verip vermediğiydi. Acının bulanıklaştırdığı zihnini zorladı. O odadan çıkarken Yakup tek kelime etmemiş, isteğini tekrarlamamıştı. Servetini teslim edeceği kişiye bunu ikinci kez hatırlatmak hakaretmiş gibi sessizdi; geçirimsiz, onu bir zırh gibi çevreleyen –ve koruyan– o koyu karanlığının içine çekilmişti.

Mehmet, tadı kaçan sigarayı söndürüp saate baktı. Evet, Yakup'la –bir vahayla Kâbe'nin arasına sıkışan bir odada– yaptığı ve bedeli yüzlerce milyon dolar olan o kısa konuşmanın nasıl sonuçlandığını hatırlamaması şaşırtıcıydı. Odadan çıkıp merdivenlerin başına geldiğinde, göğsünde büyük bir basınç oluşmuştu; hatırladığı tek şey buydu. Ne mutluluğa ne de hayal kırıklığına benziyordu bu duygu. Aslında içini dolduran şeyin bir duygu olduğundan da emin değildi. Peki, neydi?

4 İstanbul'u çevreleyen ilk otoyol: Trans European Motorway.

'Tohum!'

"Tohum mu?"

"Bir şey mi söylediniz efendim?"

Mehmet başını kaldırınca dikiz aynasından arkaya bakan şoförün meraklı gözleriyle karşılaştı. Kime cevap vermişti? Cevabı bulması için beklemesi gerekmedi. Kulağının içindeki şeytan, 'İhanet,' diye devam etti. 'Göğsündeki tohumun içinde bu var. Kendini verdiğini hatırlamadığına inandırdığın söze ihanet edeceksin.'

İhanet! Asla... Mehmet pencere camını aşağıya indiren düğmeye bastı. Hayatın gürültüsü beynine kuşku tohumları eken alçak ikizinin sesini anında bastırdı.

"Arabayı biraz daha soğutmamı ister misiniz?"

Mehmet, "Sen acele et," dedi şoföre. "Çok geciktik."

Sonra sesini iyice alçaltarak sesini kıstığı şeytana meydan okudu: "Göreceğiz."

Yalıya öngördüğünden kırk beş dakika sonra varabildi. Emine'nin yüzü beklediği gibi asıktı; sevdiği adamı her görüşünde içinde ışıklar tutuşan gözleri, ucu davetkâr bir el gibi bükülen dudakları küsmüştü. Buna saatler süren kararsızlığının içinde bocalayarak, binbir zorlukla seçtiği seramiklerin, banyo aksesuarlarının, duvarlar için belirlediği renklerin nişanlısı tarafından beğenilmemesi eklenince, keyfi daha da kaçtı. Mehmet kendine, zevkleri duyguya çok yakın birisi demezdi ama Emine'nin onunla tartışırken ileriye sürdüğü ve her seferinde "zevkim," diye ardına saklandığı mazeret, aslında zevksizliğin ta kendisiydi. Üstelik bugün halinde bir gariplik de vardı; giyimi sevdiği erkekle buluşmaya gelirken gösterdiği her zamanki özenden yoksundu. Neden? Çünkü! Mehmet tartışmayı uzatmadan sona erdirdi. Emine'nin garip inatçılığının nedenini çözmüştü.

"Ablan burada mıydı?"

Emine telaşla, "Birazdan gelecek," dedi. Sonra bakışlarını kaçırıp tartışmadan uzak durmaya çalışan mimarlara duyurmamaya çalışarak sıkıntılı bir sesle ekledi: "Beni Muti'yle sanıyor."

Durum ortaya çıkmıştı: Gösterişli, pahalı ve tabii ki, zevkli olandan uzak dur! Silik ya da kasvetli olanı seç! Renklerin

en gösterişlisi yeşildir... Seçimi Emine değil, –sonunda her şeyi kontrol edecek olan– Fatma yapmıştı.

Mehmet konuşmayı çabucak bitirip çatı katıyla ilgili istek ve düşüncelerini onlara ertesi gün ofisinde anlatacağını söyleyerek mimarları gönderdi. Gergin günün sonunda Emine'yle yalnız kalabilecekti. Ya Fatma?

"Ablan ne zaman gelecek?"

Emine saatine bakmadan cevap verdi. Sesi hâlâ küskündü.

"İkindiden sonra."

Mehmet, kılmasam da namaz vakitlerini öğrenmeliyim, diye düşündü.

"İkindi namazı kaçta?"

Emine, "Kırk beş dakika önceydi," diye mırıldandı. Sonra pişmanlıkla başını salladı. "Yine kazaya kaldım..." Mehmet, Emine'nin sesindeki küskünlüğe eklenen suçluluğa aldırmadan sevinçle irkildi. Fatma'sız yarım saat! Salonun ortasında duran genç kadına doğru yürüdü. Ona sarılırsa belki göğsündeki o zehirli tohumu yeşermeden, birlikte kurutabilirlerdi. Ancak Emine, ona yaklaşan erkeğin niyetini anlamış gibi daha ilk adımında geriye çekildi. "Birazdan burada olur." Başını önüne eğmiş, telaşla çantasını karıştırıyordu. "Uf! Yalnız olduğumuzu görünce başımın etini yiyecek. Muti de nerede kaldı?" Mehmet, sevincine iştirak etmek yerine, hâlâ şikayet eden sesle karşılaşınca durup başka bir dünyanın diliyle konuşan kadını seyretmeye koyuldu. Emine cep telefonunu çıkarmış, onu ablasının öfkesinden koruyacak ikizini arıyordu.

Fatma varken ona asla ulaşamayacağım... Düşünce acı vericiydi; Mehmet, Emine'yi salonun ortasında bırakarak onu yeniden düş alemine taşıyacak büyülü pencereye doğru yürüdü. Emine arkasında birkaç kez aradığı halde cevap alamayınca söylenmeye başlamıştı.

"Neredesin birader? Bugün kimse telefonlarıma cevap vermeyecek anlaşılan..." Aramalar sonuçsuz kalınca sonunda salonun ortasındaki yerini terk etti. Kararsız ayak sesleri, ince darbeli değil, toktu. Yüksek topuklu giymemiş... "Neden bu kadar geç kaldın?"

Mehmet yavaşça geriye döndü. Emine –inatçı yüzü hâlâ asıktı– koluyla ona ulaşamayacağı bir uzaklıkta durmuş, kımıldamadan bir heykelin boş gözleriyle onu süzüyordu. Mehmet hiçbir şey vadetmeyen bakışları görünce merakla irkildi. Acaba... Geceleri beni düşünüyor mu? Sonra soruyu düzeltti. Tabii, benim düşündüğüm gibi...

Ama, beni düşünüyor musun, demek yerine,

"Yakup Abinle birlikteydim," diye karşılık verdi genç kadına. "Beni görmek istemiş."

Haber, Emine'yi taş bir heykel olmaktan vazgeçirdi. Telaşlanmıştı.

"Bir şeyi mi var? İyi mi?"

"Geceleri beni düşünüyor musun?"

Soru, kontrol edemediği bir hıçkırık gibi dudaklarından kurtulur kurtulmaz Mehmet eliyle ağzını kapadı. Neden sormuştu bunu? Utançla karşısındaki uzak yüze baktı. Emine şaşırmıştı; garip, konuyla ilgisini kuramadığı soru onu bir an için duraklatsa da cevap gecikmedi.

"On bir yaşımdan beri her gece..." Hiç duraksamadan verdiği cevabın ardından, telaşını saklamadan tekrar sordu. "İyi mi Yakup Abim?"

Ona kalsa, 'Temmuz'a kadar ölmeye kesin kararlı,' derdi ama Mehmet içindeki çıkarcı, kurnaz şeytana uymayı seçti:

"İyi, yani olabildiği kadar... Seni görmek istiyor..." Hangi gündü? Amellerin semaya çıkacağı gün! "Perşembe, seni ona götüreceğim; işlerini ona göre ayarla... Bu arada, abin nüfus cüzdanını ve vesikalık fotoğraflarını da yanında getirsin dedi."

Emine'nin hayal kırıklığının gölgesinden kurtulan gülümsemesi, o davetkâr, kışkırtıcı kıvrımı dudaklarının uçlarına astı. Nüfus cüzdanını ve fotoğraflarını neden istediğini sormamıştı bile. Mehmet umutla kımıldadı. Sevdiği kadın geri mi geliyordu?

"Allahıma şükürler olsun; biliyorum, düğüne gelecek. Çok dua ettim. Rabbime o kadar yalvardım ki..."

Davet ona değil, Allah'a sunulmuştu. Mehmet, karşısında şükür duaları eden kadına doğru kararsız bir adım attı. Bilmek

iyi gelecekti; üstelik de tam şimdi, ihanet göğsünde kök salmaya çalışırken.

"Beni nasıl düşünüyorsun?" Mehmet, Emine'yi kolundan tutup onu kendine doğru çekti. "On üç yılın gecelerini istemiyorum. Merak ettiğim, son yüz seksen gece. Düşüncelerinde ne yapıyorum? Birlikte neler yapıyoruz?"

"Sana ne oldu?"

Kirlendim; ihanet kuşkusuyla... Emine'nin telefonu çalmasaydı, Mehmet'in cevabı bu çığlık olacaktı. Emine suçüstü yakalanmışlar gibi kolunu kurtarıp geriye çekildi.

"Alo... Hangi cehennemdesin? Peki, peki... Hemen dön buraya! Ablam gelmek üzere... Hemen dedim... Dinle... Eğer geldiğinde onu burada bulursan, Muttalip, sigara almaya gitti diyeceğim, beni yalancı çıkarma; ona göre..." Emine konuşmasını bitirince bir süre Mehmet'e baktı, dokunmak istiyormuş gibi elini uzattı, sonra bundan hemen vazgeçti. "Neyin var?" Sesi şefkatli değildi; hesap sorar gibiydi. Fikir değiştirmişti. "Aslı yüzünden mi? Ayşe, İstanbul'a gelmek istiyor demişti." Aslı mı? Mehmet, göğsündeki o basıncı söküp atan güçlü bir kahkaha attı. "Doğru mu? Geldi mi? Bana lütfen gerçeği söyle."

Madem istiyordu, gerçeği söyleyebilirdi ona.

"Korktum."

Cevap Emine'yi çok şaşırmıştı. Bir yandan geriye doğru adım atıyor, bir yandan da sayıklar gibi mırıldanıyordu.

"Sen kimseden korkmazsın ki. Korkmazsın..." Mehmet, iki bademin içine yerleştirilmiş gözlerin içindeki ışığı görünce durakladı. Emine'nin şaşkınlığı onu da şaşırtmıştı. Demek korkusuz olduğuna gerçekten inanıyordu. Emine çekildiği yerden soruyu tekrarladı: "Neden korktun?" Fırsat bulsa öpeceği kıvrık dudaklara, giderek pembeleşen yüze baktı Mehmet. Ne yapsa onu inandıramayacaktı; taşrada kadınlığa adım atarken biçim verdiği bir hayâle, on bir yaşında duvarına astığı fotoğraftaki, ağabeyini ölümden kurtaran bir asteğmene aşıktı o. Emine üçüncü kez sordu; yıllardır binlerce gece boyunca düş kurarak tasarladığı, istediği rolü verdiği hayalin zedelenmesi sabrını tüketmişti: "Neden korktun? Allah aşkına söylesene!"

'İhanet etmekten...' Böyle karşılık vermeliydi Mehmet. Ama o lanetli sözcüğün dilini dağlayacağını, dudaklarını bir daha temizlenmeyecek bir kirle lekeleyeceğini bildiğinden, bundan vazgeçti.

"Beni sevmemenden."

Emine'nin yüzü anında aydınlandı. Yüzünde o alımlı çiçeği –güzelliği– bugün karşılaştıklarından beri ilk kez açıyordu. Titrek sesle konuştu:

"Sen ne yaparsan yap, ne olursa olsun, başıma ne gelirse gelsin, ölünceye kadar seni seveceğim. İnşallah rabbim öyle yazar, senden evvel ölürüm de, doğru söylediğimi anlarsın."

Ölüm bilinci edinmemiş bir çocuğun, yok olmanın dehşetini küçümseyen ama içten dileğini duyunca, –bir yeminini andırıyordu bu sözler– Mehmet'in kanı dondu. Sevdiği tek kadını, onu seven tek kadını yitirebileceği düşüncesiyle ilk kez yüz yüze geliyordu. Korkuyla titredi; sonra –aklına yapabileceği başka bir şey gelmediğinden– atılıp elini Emine'nin ağzına koydu.

"Sus! Asla böyle bir şey söyleme bir daha!"

Emine meydan okuyan, inatçı bir tavırla devam ediyordu:

"Senin için her şeyi yaparım. İstediğin her şeyi..."

Mehmet, şeytanı –belki uzun zamandır araya girmeye çalışıyordu– o sırada duydu; Emine, 'her şeyi' dediğinde. 'Neden kanıtlamasın?'

Serbest koluyla sarıldığı kadını daha da sıkı kavradı. Şeytani ses kulağının dibinde 'neden kanıtlamasın, neden?' diye mırıldanmaya devam ediyordu. Dilini tutmalı, şeytana uymamalıydı. Ama tutamadı. Sesi, ona mı şeytana mı ait, belirsiz, dudaklarını araladı.

"Her şeyi mi?"

Emine yine o yemin eden tonla cevap verdi.

"Her şeyi..."

'O zaman saçını açsın.'

Mehmet, "Hayır," diyerek Emine'yi uzağa itti.

"Ne oldu?"

Mehmet cebindeki paketi çıkardı. Karşısında allak bullak olmuş bir yüz vardı. Ya onunki, onunki nasıldı?

"Hiçbir şey," dedi.

"Kime hayır, dedin o zaman?"

Gerçekten bilmek istiyor muydu?

"Bilmek istiyor musun?" Emine gözlerini açtı. Hem korkmuş, hem de meraklanmıştı. Mehmet, "Şeytana," dedi. "Bana diyor ki..."

"Tövbe, tövbe!" Emine bir süre sözlerini Mehmet'in duyamadığı bir duayı okudu. Şeytanı kovuyor olmalıydı. Bitirince başını kaldırıp mırıldandı. Merakı korkusunu yenmişti. "Yine 13 Temmuz'u beklemeyelim mi diyeceksin?"

Mehmet, onun devam etmesine izin vermeden,

"Hayır," dedi. Sonra sigarayı yaktı. "O konu kapandı. Söylediğim gibi, resmi nikâhı bekleyeceğim."

Emine'nin yüzü yeniden aydınlandı. Aslı ve dini nikâhı! Onu bunun dışında hiçbir şey korkutamazdı. Yine de şeytandan söz ederken dikkatliydi.

"O şey... Ne diyor?"

"Seviyorsa kanıtlasın!" Emine merakla devam etmesini bekliyordu.

"Saçını merak ediyorum." Mehmet eliyle onun türbanını işaret etti. "Bu halinle benden gizlendiğini, uzaklaştığını düşünmeden edemiyorum."

Emine, Mehmet'in göstermesini istediği kanıtın ne olduğunu anlar anlamaz çaresizlikle mırıldandı.

"Yapamam!" Konuşmuyor, sanki inliyordu. "Sabır; şunun şurasında..."

'İşte yine aynı mazeret. 13 Temmuz...' Mehmet sigarayı ağzından çekti. Yanılmıştı; onu kışkırtan içindeki şeytanın sesi değildi. Konuşan kendisiydi; hem de başından beri.

"Peki," dedi. "Sabrederim."

Kendine acıyorsan karşındakinden özveri, fedakârlık bekle! İncinen benliğini saçmalayarak tamir etmeye kalkışmıştı. Yaptığı en hafif tabiriyle budalalıktı. Mehmet, Emine'yi sevgisiyle inancı arasında bırakıp geriye dönerek bir kez daha pencereye yürüdü. Belki hayatı boyunca hep ikinci gelmiş, hiç önemli bir yarışı kazanamamıştı ama kimseye ihanet de etmemişti. Duma-

nın göğsündeki o kuşkuyu nereye gizlendiyse bulup boğmasını dileyerek sigaradan derin bir nefes çekti. Yıllarca önce operasyona çıkmadan önceki gece, arabanın önüne, şoförün yanına binerken de böyle olmaz mıydı? Şeytana söylüyordu: Ödüm kopsa da on iki ay boyunca kimseyi geride bırakmadım...

"Aslı'nın saçları güzel miydi?" Mehmet, Emine'nin sorusunun ardına tutunarak Şemdinli'den Plevneli Yalısı'na geri döndü. Pencerenin önünde, Boğaz'ı seyrediyordu. Aslı! Yıllarca taptığı bedenini bile unutmuşken, saçlarını nasıl hatırlayacaktı? Ama Emine'nin o yorucu, kıyaslayıcı merakı arkasında sürüyordu. "Sarışın mıydı?" Bir kez sarıya boyamıştı; hayır, iki kez, diye düzeltti düşüncelerini askerden döndüğünde onu değişmiş bulduğunu hatırlayınca. 'İkisinde de seni terk etti' Mehmet'in sigarayı ağzına götüren eli havada kaldı. Bu kez konuşan, kesinlikle ikiziydi. "Saçlarını beğenir miydin?"

'Yalan söyle, hayır, de!' Mehmet ense kökünde bağıran sese kulak asmadı.

"Saçlarını beğenirdim. Güzeldi. İki defa sarıya boyadı..."

Emine başka soru sormayınca sigarasına döndü. Duman zehirli tohumu boğmuş muydu? Neden sonra, arkasında büyüyen sessizliğin kürek kemiklerini arasına saplanmaya hazırlanan sivri bir mızrağı andırdığını fark ettiğinde sigarayı söndürüp geri döndü. Ses, sevinçle 'Evet!' diye bağırdı. 'İşte kanıt!'

Arkasında mızrak değil, dakikalardır inancıyla aşkı arasında ezilen –haram olanı göze alıp aşkı için günaha giren– o kadın vardı. Ama aynı Emine değildi ona bakan; başka birisi olmuş, kımıldamadan kendini sevdiği erkeğe sunan bir Emine'ydi bu. Saçları tunç bir miğfer gibi yüzünü çevrelemişti. Mehmet bağırmamak için dudağını ısırdı. Yine de çığlığı dişlerini dudağına saplandığı yerden söküp sessizliği –yere düşen bir cam vazo gibi– un ufak etti. O, Emine'ye sarılırken ikizi mırıldanmaya başlamıştı bile: 'Çok güzel; kardeşinden daha parıltılı.' Haklıydı; ancak kullanacağı yüzlercesi varken, yanağına dokunan yüzün güzelliğini betimlemek için 'çok'tan, 'daha'dan başka sözcük bulamıyordu. Ona dokunmaya çalışsa? Elini uzattı; hayal gücü –bir kör gibi– dokununca canlanıyordu.

Sonunda, inler gibi mırıldandı:

"Beni affet; beni affet..." Rengini görmek, kokusunu içinde duymak, yumuşaklığını hissetmek isterdi ama bunu yapmayacaktı; burnuyla, dua eden Emine'nin saçlarını aralayıp kulağına fısıldadı. "Teşekkür ederim. Hadi, tak artık."

Sözlerini tamamlar tamamlamaz, kollarının arasında titreyen genç kadına son kez sarıldı, onu göğsünden uzaklaştırdı ve gözlerini çıplak bir bedenden kaçırır gibi Emine'nin saçlarından kaçırıp geriye döndü. Pencere ve Boğaz onu bekliyordu. Mutluluk, sevildiğini görmek, incinen benliğini tamir etmiş, göğsünü ele geçiren korkuyu silivermişti. Derin bir soluk aldı. Bir kez daha anlamıştı: Kendi benliğine çıkan merdiveni, az önce incittiği kadın ayakta tutuyordu. Hayatını onun etrafında kuracaktı. 'Tatmadığım o kadar zevk varken ölmek!' diyecek Simin'den farklı birisiydi o. Mehmet duygu yüklü birisi sayılmazdı ama düşünceleri duyguya en yakın hal olan müziği çağrıştırıyordu şimdi.

Birkaç dakika sonra yanında hafif bir gürültü yükseldi. Dönmeden, göz ucuyla baktı. Emine de pencerenin önüne, sanki aylar önce bu manzarayı ilk gördüğünde tasarladığı o büyülü tablodaki yerini almaya gelmişti. Mehmet elini uzatıp genç kadının serin, nemli elini tuttu. Emine bir süre kımıldamadı, sonra onu çağıran erkeğe yaklaştı. Yalnızlık, mutsuzluğun sembolüydü; o yüzden katlanılmazdı. İkisi de bunu içlerinde hissediyorlardı şimdi.

"Sevilmeyi bilmiyorum," dedi Mehmet, affedilmeyi umandan çok, utanan bir sesle. "O yüzden kanıt arıyor olmalıyım."

Kendine bile çok mantıklı gelmeyen sözlerini Emine anlayacak mıydı? Mehmet, tepkisini görmek için göz ucuyla genç kadını süzdü. Az önce arkasında sessizce döktüğü gözyaşları yanağında gümüş bir iplik gibi parıldayan, ince bir iz bırakmıştı. Küskün dudakları kımıldadıktan sonra yavaşça –yere konan bir kuşun kanatları gibi– kapandı; sesi yorgundu:

"Neden bilmiyorsun?"

"Çünkü daha önce hiç sevilmedim," dedi Mehmet.

"Ya Aslı?" Emine'nin sesi ve dudakları canlanıyordu.

Mehmet kabullenmesi yılları alan, hâlâ da acı veren gerçeği söyledi:

"Bizimki çift yönlü bir alışveriş değil, tek yönlü bir verişti. Ben hiçbir şey almadım. Anlayacağın, ilişkimizin hiçbir safhasında o beni sevmedi..." Soluk almak için durunca Emine'nin sabırsızlıkla onu beklediğini fark etti. "Neyse, artık benim için Aslı diye biri yok. Hayatım seninle –ki senden önce kocaman bir budalalık, bir hiçti– burada, bu pencerenin önünde başlıyor."

Emine önce hafifçe, sonra daha güçlü, art arda iki kez elini sıktı. Aşk ve tutku, küskünlüğünü dudaklarından ve sesinden silmişti. Birkaç saniye sonra yaklaşıp başını, bağışladığı erkeğin omzuna bıraktı. Onu affetmişti ama merakı dimdik ayaktaydı.

"Demek sarı saçtan hoşlanıyorsun. Benimkini nasıl buldun?"

Mehmet sonuna doğru incelen, tiz, kendini de şaşırtan bir sesle güldü.

"Seninkini hatırlayamıyorum." Nedenini de söyledi. "Utandım; bakmadım; sanki..."

Emine heyecanla, "Sarı, kızıl, kömür siyahı, hatta yeşil," dedi. "Bir sürü peruğum var. İstediğini takarım." Bir çocuk gibi küskünlükten mutluluğa sıçrayıvermişti. Söyledikleri şaşırtıcı olmanın yanı sıra, garipti. Mehmet ona döndü. Yanaklarındaki üzüntünün izleri, gözlerindeki ışıkla kuruyuvermişti. Ona baktığını fark edince, "Ben de senin gibi saça çok önem veririm," diye açıkladı Emine.

Mehmet bir adım atıp geriye çekildi, karşısındaki kadını süzdü. Şaka yapmıyordu.

"Şaka yapmıyorsun... Nereden çıktı bu koleksiyon merakı?"

Emine –neredeyse şakacı bir tavırla– açıklamaya koyuldu. Anlatırken eğleniyordu.

"Burada üniversiteye girerken, türbanı çıkarıp peruk kullanmak gerekiyordu. Fatma Ablamın bana, al tak dediği o kadar kötüydü ki, sanki at kılından yapılmıştı, biz de Gülizar'la gizlice gerçek birer peruk aldık. Daha sonra okulu Avusturya'ya nakledince, o peruğa başka renklerden de ekledim."

Mehmet, Emine onay bekliyormuş gibi bakınca cevap verdi.

"Bak, seninle ilgili bilmediğim bir şey öğrendim."

"Daha bilmediğin bir sürü şey var."

Üzgün kadından, kışkırtıcı kadına! Mehmet, Emine'deki değişimin nedenini kestirebiliyordu. Aslı! Rekabet, kadınsı yönünü ortaya çıkarıyordu.

Belki söz açıldığından, Mehmet günlerdir aklını meşgul eden soruyu sordu.

"Bu aralar Gülizar'dan hiç söz etmiyorsun? Düğün hazırlıklarında sana yardım edeceğini düşünmüştüm."

Emine'nin yüzündeki o muzip çocuk, dudaklarındaki kıvrım ve usul usul büyüttüğü neşesi birden kayboldu; cevap verirken, aldırmadığını anlatmak için omuzlarını silkiyordu.

"Çok işi varmış..."

Mehmet elini cebine götürdü. Emine neler olduğunu saklıyordu; hem de beceriksizce.

"Yoksa küs müsünüz?"

Emine, önce hayır demeye hazırlandı, ancak sonra –saklamaktan vazgeçmişti– öfkeli ve meydan okuyan bir tavırla,

"Evet," dedi. "Ne hali varsa, görsün!"

"Neden küstünüz?"

"Önemli değil. Barışırız."

Oysa kaçak gözleri söylediklerini doğrulamıyordu. Mehmet meraksız görünmeye çalışarak sordu:

"Konu ben miyim?" Emine cevap vermedi. "O da ablan gibi..." Dinsiz diyecekti ama vazgeçti. "Dini bütün olmayan birisiyle evlenmene karşı, öyle değil mi?"

Emine kararlı bir adım atarak karşısına geldi. Gülizar'a gösteremediği öfkeyle titriyordu.

"Kimseye aldırdığım yok. Ölsem de seninle evleneceğim."

"Ama yalnız kalacaksın." İkizi 'sus,' diye bağırırken Mehmet sözlerini tamamladı. "Arkadaşların, ablan, bütün tanıdıkların karşı çıkıyor... Bu seni rahatsız etmeyecek mi?"

Emine beklenmedik bir hareket yaptı: Öne doğru atılıp ona sarıldı.

"Sadece seninle, bütün ömrümü geçiririm. Başka kimseyi istemiyorum. Sen ve ben. Burada, bu çıplak salonda, ebedi..."

"Selamün Aleyküm!"

Emine –neredeyse aynı biçimde, hareketi tersine sarar gibi– sıçrayarak Mehmet'ten ayrılıp geriye döndü. Muti asık bir suratla –yine Mehmet'i Emine'yi erkek giysileri içinde, türbansız görmüş gibi şaşırtmıştı– salonun girişinde duruyordu. Emine gelenin kim olduğunu anlar anlamaz ona doğru yürümeye, yürürken de öfkeyle söylenmeye başladı.

"Hangi cehennemdeydin be adam? Telefonunu neden açmıyorsun? Hani beş dakika demiştin. Gideli iki saat oldu. Sen beş dakika..."

Muti elini kaldırıp kardeşini susturdu. Zamanı saatle, takvimle ölçmüyordu sanki. Önemli olan kendi ihtiyaçları ve istekleriydi; bu iki dürtüye göre hareket eden, çevresindeki –herhalde ağabeyi ve babası dışında– herkesin ona, onun ritmine uymasını bekleyen birisi olmalıydı.

"Hop, yavaş ol hemşire... Geldik işte! Yolda arabayla Fatma Ablamın yanından geçtim. Beni görmedi. Beş dakikaya kalmaz, burayı basar. Haberiniz ola."

Kabalığı, kadınsı inceliği olan görünüşüne hiç uymuyordu. Sözde kardeşine tehlikeyi haber veriyordu ama tehdidi yönelttiği kişi, konuşurken gözlerinin içine baktığı, kız kardeşine sarılmışken gördüğü adamdı.

Mehmet, aleykümselam yerine, "Merhaba," dedi. Sonra, sanki misafire yol gösterir gibi eliyle merdivenleri işaret etti. "Emine'yi al ve üst kata çık!"

Muti, "Yu-karı mı?" diye kekeledi. Birdenbire karşılaştığı emirle şaşırmıştı; şaşkınlığı geçince hep yaptığını yapacak, öfkelenecekti. Ancak bu kez bir şey söylemeden beklemeyi seçti. Karşısında ona emir veren adama nasıl davranacağına karar veremiyordu: Terslesin mi, aldırmasın mı? Sonunda tatsız bir sesle karşılık verdi. "Yukarıda ne işim var benim?"

Mehmet, Muti kadar şaşkın görünen Emine'ye yaklaşıp onu elinden tutarak kardeşinin yanına götürdü.

"Emine sana birlikte seçtiğimiz seramikleri gösterecek." Muti itiraz etmeye hazırlanırken ekledi. "Yerinde olsam bu fırsatı kaçırmazdım. Bakarsın bir daha görme fırsatın olmaz."

Muti, soran gözlerle önce ona, sonra ikiz kardeşine baktı. Basbayağı bir tehdidi andıran uyarı aklını karıştırmıştı. Durumu kavrayan Emine oldu.

"Ablamla mı konuşacaksın?"

Mehmet soruyu başını eğerek cevapladı. Emine ona engel olma niyetiyle kımıldayınca ekledi:

"Tek başıma!" Sonra Muti'ye döndü. "Hadi!"

Muti –şimdi o güzel yüzü ressamın renk vermeyi unuttuğu bir portre gibi silikti– bir süre ne yapacağını kestiremeyenlere özgü, birbiriyle çelişen, birbirini tamamlamayan hareketler yaptı: Mehmet'in söylediklerine aldırmayan bir tavırla pencereye doğru birkaç adım attı, sonra geri dönüp merdivenlere doğru yürüdü; itiraz etmek için omuzlarını dikleştirdi, ardından peki dercesine gözlerini kaçırdı... Kararsızlığını yenemeyince, yardım isteyen bakışlarla tekrar kız kardeşine döndü. Çaresi yoktu; ya birkaç hafta sonra enişte diyeceği adama boyun eğecek, ya da onunla çatışacaktı. Karar anı gelmişti.

"Tamam! İlle de bakalım diyorsanız, bakarız."

İnsan tehlikeyle karşılaştığında, silahına sarılır. Bu gerçek, Muttalip, Mehmet'in karşısında bir budalaya dönüştükçe bir kez daha doğrulanıyordu. Şarlatan onu kurtaracak silahı biliyordu.

Mehmet, Emine'yle Muti üst kata çıktıktan sonra merdivenlerden inerek yalının kapısını kapadı. Birkaç dakikası kalmış olmalıydı. Sigara yakarak –onu bir mıknatıs gibi çeken– pencerenin önüne yürüdü. Eli göğsüne gitti. Derisinin altında, kaslarının arasında kendine yer edinmeye çalışan o sinsi ihanet, nereye gizlenmişti? Duman, nefes borusundan aşağıya bir burgu gibi indi. Gün, korku ve endişeyle başlamış, cinayet haberiyle gerilmiş, az sonra erteledikçe çözümü zorlaşan hesaplaşmayla sona erecekti.

Boğaz'ı kuzeyden güneye taradı. Görünürde hiç tanker yoktu. Şaşırtıcı, diye mırıldandı. Fatma'nın, Gülizar'ın yerinde olsa, onlar gibi mi düşünürdü? Belki... 'Karar Emine'nin,' dedi, ikizi. 'O, ikisinden de farklı...'

Farklı olmaktan çok, "Aşık," diye düzeltti Mehmet, sesi.

"Aşk, Tanrı'dan önce icat olmadı mı?" Birkaç ay önce böyle dediğinde Emine'nin kapıldığı dehşeti, "tövbe et," diye atılışını hatırlıyordu. Acaba aşkı seçtiğinin farkında mıydı?

Zil sesini duyduğunda Mehmet tankersiz Boğaz'ı bırakmış, salonun ortasına yürüyordu. Acele etmeden giriş katına indi. Fatma, açılan kapının ardında onu görünce saldırıya uğrayacakmış gibi geriye çekildi.

"Bismillah!"

Mehmet, "Hoşgeldin," dedi; sonra gözlerini kaçıran kadına elini uzatmadan yana çekildi.

Fatma, kapıyı açanın kim olduğunu görünce bir süre –içeriye girip girmemeyi düşünüyormuş gibi– bekledi, ardından cesaretini toplayarak hızlı adımlarla merdivenlere yöneldi. Mehmet kapıyı kapatıp salona çıktığında Fatma'yı köşeye çekilmiş, tedirgin bakışlarla onu beklerken buldu. Şekilsiz gözleri titrek, siyah lekeleri andırıyordu. Bedeni daha da küçülmüş gibiydi.

"Emine nerde? Muttalip yok mu?"

Bir zamanlar genç olduğunu ele veren tek şey, ergenlik çağını hatırlatan utangaç sesiydi. Bir erkekle –bu erkek eniştesi bile olsa– yalnız kalmak onu utandırıyordu. Aynı uzun manto, aynı türban... Kıyafeti ikinci tene dönüşmüştü. Bir yanda o, bir yanda Emine ve Muttalip! Üçünün aynı anne ve babanın çocukları olduğuna inanmak ne kadar zordu. 'Allah'ın işi,' dedi, kulağındaki geveze. Öyleyse, Tanrı'nın değişiklikten bu denli hoşlanması şaşırtıcı olduğu kadar komikti de.

"Yukarıdalar. Malzemelere bakıyorlar."

Fatma sığındığı köşeden çıkarak, hızla merdivenlere yöneldi. Ama daha üçüncü adımda durdu; Mehmet'in yolunu kesmek için araya girdiğini fark etmişti.

"Fesuphanallah!"

"Seramiklere, fayanslara bakmana gerek yok," dedi Mehmet. "Nasılsa beğenmeyeceksin."

"Neden bakmayacakmışım? Parasını biz vermiyor muyuz? Sana mı soracağım, neyi beğeneceğimi."

O da öteki Kadıoğulları gibi konuyu paraya bağlamakta gecikmemişti.

Mehmet sakin olmaya çalışarak onu duymamış gibi devam etti:

"Malzemeleri Emine'yle seçtik. Burada birlikte oturacağımıza göre, eşyalar bizim zevkimizi yansıtmalı." Onu kızdıracağını bilerek, ekledi. "Banyolardan perdelere, oturma odasından yatak odasına, her şey..."

"İsraf, gösteriş, debdebe haramdır." Başkasında mantıklı görünecek bu düşünceler Fatma seslendirdiğinde neden itici duruyordu? Mehmet o zaman fark etti. Fatma'da katlanamadığı, düşüncelerinden çok, sesiydi. Keşke az önceki gibi tekrar utansa, o ergenlik sesine geri dönse... Şansı yoktu. Fatma haftalardır, gizli bir biçimde, Emine'nin arkasına siperlenerek sürdürdüğü tartışmayı sonlandırmak niyetindeydi. Çocuğuna dönüştürdüğü kız kardeşini sindirmişti, şimdi sıra kâfir saydığı adamdaydı. "Yok ipekmiş, altın varaklı aynaymış, helada havuzmuş. İşretin eksik kalsın! Biz gâvur değiliz, adam. Biz Müslümanız... Kızımı kurutacaksın."

Kurutacaksın! Fatma'nın konuşmasındaki o tırmalayan, rahatsız edici ton, sesinin kulağıyla uyum sağlayamamasından ileriye geliyor olabilir miydi? Belli ki, kulağı onu hiç uyarmıyordu. O sustuğunda dünyanın daha katlanılabilir bir yere dönüşeceğini düşündü Mehmet. İnsan, biraz da sesiyse, – artık utancını aşmış, erkeksi, ataerkil bir öfke nöbetinin içinde titreyen– karşısındaki kadın, içinde korkutucu bir şey besliyordu.

"Sus!" Fatma, bağırarak emreden erkek sesini duyar duymaz içgüdüsel bir boyun eğişle, hemen sustu. Mehmet aralarındaki uzaklığı, geniş bir adımla, Fatma'nın kendini emniyette hissetmeyeceği kadar azaltıp tehdidi fiziki bir varlığa dönüştürdükten sonra devam etti. "Sen kâfir, zındık saysan da, Emine'yle evleneceğim. O da kocası olacak adamın sözlerini dinleyecek, anladın mı?" Sıra dersini vermeye gelmişti. "Sen, koca sözü dinlememenin günah olduğunu bilmez misin? Bilirsin tabii. Ben kimseden gizli iş çevirmiyorum. Onu babandan istedim, o da verdi. Sana Emine'ye yardımcı olmak düşer. Kocan sahtekâr bile olsa, onu dinlemez misin? Cevap versene!"

"Esteizu billah..."[5]

Mehmet, anlamadığı sözlerle inler gibi mırıldanan kadına bakınca kendini alçak gibi hissetti. Bir kadını, sırrını açıklamakla tehdit ederek sindirmeye kalkışmıştı. Midesi bulanıyordu. Şimdi karşısında öfkeli bir softa değil, kırk yaşında, tanıdığı tüm erkeklerin kahrını çekmiş, aldatılmış, çaresiz bir kadın vardı. Üstelik de Emine'ye annelik yapmıştı. Birden küçük, savunmasız bedenine dokunmayı düşündü ama bunun onu ürküteceğini hatırlayınca durakladı.

"Benden neden hoşlanmıyorsun?" Fatma, onu içine düştüğü tuzaktan kurtaracak geçitmiş gibi gözlerini üst kata çıkan merdivenlere dikmişti. Elinden gelse kaçacak, diye düşündü Mehmet. Onu ikna edemeyecekti; korkusunu yatıştırabilir miydi? "Dinle, benden sana hiçbir zaman zarar gelmeyecek. Seni kırmayacak ve üzmeyeceğim. Beni sayarsan, ben de seni sayacağım. Sana yardım da edeceğim. Ancak Emine'ye eziyet etmeyeceksin. İkimiz de onu seviyoruz. O, senden farklı; seni üzmek, kırmak istemiyor, sen de onu zora koşma..."

"Ablacığım, geldin mi?"

Mehmet, Fatma'yla birlikte, bakışlarını üst kattan seslenen Emine'ye çevirdi. Dayanamamış, ne olup bittiğine bakmaya gelmişti. Mehmet sesini yumuşatmaya çalışarak cevap verdi.

"Burada, şimdi yanınıza geliyor." Sözlerini bitirince gülümsemenin onu yabancı bir dilde selamlamak anlamına geleceğini bilerek dudaklarını bükmeden karşısındaki çaresiz kadına döndü. "Hadi, seni bekliyorlar. Dediklerimi sakın unutma..."

Onu ikna edebilmiş miydi? Bilmiyordu ama korkuttuğuna emindi. Bu midesindeki bulantıyı sancıya çevirdi.

Bir saat sonra arabayla Emine'yi Beykoz'a götürürken Emine açıkladı. Gülizar, Ömer'in yeğeniydi ve hep Emine'nin onunla evleneceğini düşünmüştü. Fatma Ablası da dahildi bu plana. Mehmet, 'ya kendisi' diye sorunca, Emine, 'Muti dünyada evlenmez onunla' dedi. Öfkelenince ikizine benziyordu. Mehmet için, korku ve endişeyle başlayan, ihanet kuşkusuyla devam eden, kadın korkutmasıyla midesine sancı eken gün, aldı-

5 Allah'a sığınırım.

ğı ödülle güzel bitti. Fatma'yla Muti'nin öndeki arabadan indiklerini gördüklerinde Emine ona dudaklarını verdi. Bu kez istek ve tutku vardı öpüşünde; çok şey vadediyordu. Demek, o da geceleri sevgilisini düşünüyordu.

- 5 -

Yakup'un, Emine'yle onu Fatih'e çağırdığı Perşembe günü Mehmet öğleye doğru ofisine geldiğinde, Muti'yi odasında buldu. Şule belli ki şarlatanı bekleme odasında tutamamıştı. Mehmet, holdingin veliahdı sayılan birine engel olamadığı için özür dileyen gözlerle ona bakan kızı yatıştırıp içeriye girdi. Muti pencerenin önündeki koltukta, ayaklarını sehpanın üzerine koymuş, telefonla konuşuyordu. Bir elinde telefon öteki elinde parmaklarının arasında tespih gibi çevirdiği bir araba anahtarı vardı. Televizyon açıktı, sesi kısılmıştı. Mehmet'in içeriye girdiğini görünce konuşmasına ara vermedi, ayaklarını indirmekle yetindi.

"Ben ikiye kadar şirketteyim balım. İstersen uğra... Evet, tanıştırırım tabii... Ne sandın, bir sürü yeni model var bu sene..." Mehmet masasına yerleşirken Muti telefonu karşısındakine öpücük göndererek kapadı. "Selamün aleyküm enişte. Nasılsın?"

Mehmet, "İyiyim," dedi.

Seni hangi rüzgâr attı, diye devam edecekti, Muti ondan önce davranıp geliş nedenini açıklamaya koyuldu:

"Bu sabah ne oldu biliyor musun enişte? Namazdan sonra uyumuşum, kalkınca, yapacak bir iş yoktu; bari biraz düşüneyim dedim. Oturup düşünmeye koyuldum. Çok geçmedi, ne keşfettim dersin?" Biraz bekledi, Mehmet sormayınca işi pişkinliğe vurarak devam etti: "Enişteyle, yani seninle birbirimizi pek tanımadığımızı. Sonra, gideyim, onu bulayım, Temmuz başında en yakın akrabam olacak kişiyle biraz ahbaplık edeyim dedim."

Arada sırada biraz düşünen, düğünün tam tarihini bilmedi-

ğine iddiaya girebileceği bir budalayla yakınlık kurmak! Temmuz'dan sonra gerçekten dediği gibi mi olacaktı? Mehmet sıkıntıyla ürperdi.

Yine de, "İyi yaptın," dedi genç adama. "Ama bir dahaki sefere telefon ederek gelirsen, beklemek zorunda kalmazsın."

Muti heyecanla, "Yok canım,"diye atıldı. "Sıkılmadım. Telefonla konuştum; televizyon seyrettim..." Aklına o sırada gelmiş gibi doğruldu. "Sıkı adammışsın enişte. Fatma Ablamı, ne yaptıysan, kuzuya çevirdin. Vallahi artık söylenmiyor; sabah namazlarını kaçırsam bile... Laf aramızda, ondan Yakup Abimden korktuğumdan daha çok korkarım."

Mehmet cevap vermeden ayağa kalktı, televizyondaki yarı çıplak kadınların yürüdüğü moda kanalını değiştirdi.

"Demek bunun için geldin? Ahbaplık etmeye! Öyle mi?"

Muti konuşmanın amacından saparak ahbaplığa kayacağını fark edince sözü değiştirdi:

"Aklıma başka şeyler de geldi. Düşünürken.."

Mehmet, "Neler geldi?" dedi gülmemeye çalışarak.

Muti heyecanla yerinden fırladı.

"Çalışmak... Biraz çalışayım, dedim. Dersler nasılsa pek ağır değil."

Biraz düşünmüş ve biraz çalışmaya karar vermişti.

Mehmet, "İyi," diyerek onu yüreklendirdi. "Nerede çalışmayı düşündün?"

Muti keyifle, "Burada, Leyla ile Mecnun'da," diye atıldı. Babasına benzemese de onun ağzıyla konuşuyordu. Ahbaplık, istediği konuya gelmişti. "Bana bir oda ayarlarsın." Baştan çıkarıcı bir tebessümle sesini alçaltarak isteklerini sıraladı. "Bir sekreter, bir de araba."

Gel keyfim, gel! Mehmet devam etmesine izin verse, Muti belki böyle diyecekti. Ama enişteşinin elini görünce sustu.

"Peki, ne iş yapacaksın?"

Muti şaşkınlıkla durakladı. 'Biraz' düşündüğünden olacak, bir iş yapacağı hiç aklına gelmemişti. Bir süre somurttu. Sonra heyecanla tekrar konuşmaya başladı. Bir iş bulmuştu.

"Senin yaptığın işi yaparım. Bana öğretirsin."

Mehmet irkildi. Karşısındaki sersem, bir budalanın edebileceği en akıllıca lafı etmişti. Hiç iş yapmak istemiyordu; durumu bundan daha iyi ifade edemezdi. Mehmet, uygun bulduğunu işaret etti.

"Benim yaptığım işi yapmak istiyorsan, bunu babanla abine onaylatmalıyız."

Muti, "Olmaz!" diye bağırdı. Bıçaklanmış gibi yerinden fırlamıştı. "İkisine de söyleme!"

"Neden?"

Muti korkusunu saklamadan, hemen açıkladı.

"Peder bey, 'gel, benim yanımda otur' diyor yıllardır."

"Neden oraya gitmiyorsun?"

Muti, karşısındaki adamın nasıl olup da bu kadar aptalca bir laf ettiğini anlamamıştı. Gözleri irileşmişti. İki elini avuçlarını ona çevirerek salladı. Olmaz, diyordu:

"Orada iş var! Hem şirket ta Kavacık'ın ötesinde; Allah'ın kırında." Sözlerinin ardından teslim olmuş gibi ellerini kaldırdı. İtiraf edecekti. "Bak enişte, burası çok, ne diyeyim, hani cool, diyorlar ya, havalı bir yer... Hem Kadıoğulları'nı kimse bilmiyor, herkes..." Bu kez doğru adı söylemeyi tercih etti. "L&M'i tanıyor."

Demek sorun, herkes, dedikleriydi. Mehmet bilmezden gelerek sordu.

"Herkes kim?"

Muti doğruyu söyleyip söylememe konusunda kısa süren bir kararsızlığın ardından itirafını tamamladı.

"Esin! Geçen gün getirmiştim ya. Hani şu moda, New York falan diyen karı."

Mehmet, Emine'yi dövüyormuş gibi hissetmeyecek olsa, bu sersemi evire çevire pataklayabilirdi. Avustralya'da, o kusuncaya kadar içtiği gece, 'savaşan herkes orospu çocuğudur' diyen denizciyi dövdüğünden beri hiç kimseye yumruk atmak için bu denli istek duymamıştı.

'Sakin ol!' Mehmet, "Canın cehenneme," dedi onu uyaran sese. Sonra ne dediğini anlamamış görünen Muti'ye döndü.

"Esin dediğin kız kaç yaşında?"

Muti omzunu silkti. Şimdi yüzünde Emine'ninkinde asla görmeyeceği pis bir sırıtma vardı. Yaşı değil, bedeni önemseyenlerdendi o.

"Sen yaşına bakma enişte! Kız ham değil, olgunlaşmış. Öyle diyorlar." Sonra birden ciddileşti. "İnşallah sen de tez vakitte geberirsin pis komünist! Allahsız zındık! Titrek kâfir!" Mehmet, Muti'ninkilerini izleyerek bakışlarını yan tarafa çevirdi. Televizyonda, üç gün önce öldürülen Danıştay üyesinin cenaze töreni naklen yayınlanıyordu. Serserinin küfür ettiğiyse, o sırada kameranın ekrana getirdiği Bülent Ecevit'ti. Muti, ona yönelen bakışları görünce, tedirgin bir sesle sordu. "Hayrola enişte, kızdın mı?" Mehmet, kızdığı anlaşılsın diye ağır ağır başını salladı. "Ecevitçi misin yoksa?"

Mehmet ayağa kalkıp ona doğru yürüdü.

"Babam sever, Karaoğlan derdi."

"Baban mı?"

Muti, üzerine doğru gelen adamın babası olmasına çok şaşırmıştı. Belki sadece kendisinin babası olduğunu düşünüyordu.

"Evet, babam," dedi Mehmet. "Ecevitçi olduğu için durmadan, bulunduğu okuldan, şehirden başka okula, başka şehre tayin ederlerdi onu. Öyle ki, kız kardeşim babamı çekirge sanıyordu, çünkü hiç aynı yerde durmuyordu." Şimdi güzel ama budala suratı tam karşısındaydı. "Anlayacağın, Ecevit'e küfür ederek, babama da küfür etmiş oldun."

"Tövbe! Hiç olur mu? Haşa enişte..."

Ödlek herif, hemen vazgeçiyordu. Bu Mehmet'in öfkesini daha da arttırdı.

"Ölünün arkasından kötü konuşulur mu? Sen Müslüman değil misin?"

"Elhamdülillah!"

Muti çığlık atar gibi Elhamdülillah demişti ama gözlerindeki inanç köksüzdü; sığdı.

"Bak sana ne diyeceğim!" Muti endişeli bir merakla ona bakarken, Mehmet elini sevdiği kadının kötü kopyasının omzuna koydu. "Sen şimdi git; bir daha da buraya çağrılmadan gelme!" Onu tokatlamamak için kendini zor tutuyordu. "Benden

sana nasihat: O kızdan uzak dur. Çalışmak istiyorsan da Ömer'i ara. O sana istediğin gibi bir iş ayarlar. Buradakini ben kaptım."

Muti –ödleklere özgü gösterişle– bir an diklenecekmiş gibi omuzlarını kaldırdı ama kararından çabuk vazgeçti. Karşısında tehlikeli biri vardı; birkaç gün önce yalıda üst kata çıkmaya karar verdiğinde bunun farkına vardığını hatırlamış olmalıydı.

Muti kaçar gibi, neredeyse koşarak odadan çıktıktan sonra Mehmet bir süre televizyondaki cenaze törenini izledi. Günün birinde bu zıpırı döveceğim dedi, kulağının arkasındaki yaltakçı sese. Yatışmamış öfkesi için bir şeyler yapmalıydı. Sigara içse?

Paketi cebinden çıkarıp masasına geçti. Haydar, Kadıoğulları'nın kurumsal kimliği için hazırladığı dosyayı uzunca bir ön yazıyla göndermişti. Sigarayı yakarken gördü. Önce telefon etmeyi düşündü ama sonra vazgeçti; dosyayı üzerine bir not iliştirerek Ömer'e iletmeye karar verdi. On dakika sonra Şule, şaşkın bir sesle, Zeynep Bilmez adlı bir gazetecinin aradığını söylediğinde Muti'yi ve Haydar'ı unutmuş, abisinin şaşırtıcı kararını duyduğunda Emine'nin nasıl tepki göstereceğini düşünüyordu.

Mehmet ahizeyi kulağına götürdü; on iki yılda sadece üç kez gördüğü halde, adı eski bir tanıdığı çağrıştıran kadını karşısında buldu.

"Merhaba... Yoksa Aleykümselam mı demeliydim?"

Mehmet, "Merhaba yeter," dedi.

Kadının sesinde böyle bir ton olmasa da, eski bir dostla karşılaşmış gibi mutlu olmuştu. Zeynep gülerek ekledi.

"Senin şu tatlı sesli kıza söyle, bilen değil, bilmeyen makbuldür."

Sekreterin soyadını garipsemesiyle dalga geçiyordu.

Mehmet, "Söylerim," dedi. "Bana, sizi bir gazeteci arıyor," dedi. "Yanlış duymadım, değil mi?"

"Bir süredir..." Bilmez, eskiden bilinen, son yıllarda adı unutulmaya yüz tutmuş bir derginin adını verdi. "Burada çalışıyorum. Eee, ne yaparsın. Yaşamak için para gerek. Herkes..."

Ardını getirmekten vazgeçince, Mehmet onun yerine cümleyi tamamladı.

"Zengin birini bulamıyor, değil mi?"

Zeynep Bilmez kısa bir kararsızlığın ardından,

"Kızma," dedi. Mehmet yanılmamıştı, Bayan Bilmez böyle diyecekti? Az sonra sesindeki –sadece onun duyabildiği– o dostluk tonu yok olacaktı. "Seni aramamın nedeni..."

"Borç mu isteyecektin?"

Zeynep, "Bunu hak ettim," dedi. "Para değil, istediğim yardım. Az önce Anadolu Ajansı geçti. Senin Cenk'in kardeşi, Ekrem Plevneli, Diyarbakır'da gözaltına alınmış. Bilmek istersin," diye düşündüm."

"Ekrem Plevneli seni neden ilgilendiriyor?"

Zeynep kısık sesiyle güldü. Artık kesinlikle dost değildi.

"İlgilendiğim o değil, yanında bizim Berfin varmış. Film çekiyorlarmış."

Berfin! Kevser Hanım'ın 'şu Kürt kızı,' diye tanımladığı, geçen yılbaşında Simin'in verdiği partide Zeynep'in yanında gördüğü sinemacı!

Mehmet, "Benden ne yapmamı istiyorsun?" dedi. Kadının ikiyüzlülüğünü suratına vurmalıydı. "Ekrem için."

Zeynep, ne demek istediğini anlamazdan gelmişti.

"Bilmem. Belki sizinkilerin tanıdıkları vardır. Serbest bırakmasalar da, eziyet görmezler."

Mehmet, "Peki," dedi. "Cenk'in hatırı için ilgilenirim."

"Seni kızdırdım galiba."

Mehmet güldü. Mağarada, diyecekken vazgeçti.

"İlk karşılaştığımız günden beri beni hep kızdırıyorsun," dedi. Neden? "Belki küçümsediğinden."

Telefonun ucundaki ses bir süre sustu.

"Sana bir ara yemek ısmarlarsam, öfken geçer mi?"

Yemek! Hayır! Daha iyi bir fikri vardı. Altan da gelirse...

Mehmet, "Öfkem yemekle geçmez," dedi. "Birlikte film seyredersek, belki. Bir iki arkadaş daha çağırırım..."

Teklif Zeynep'i şaşırmıştı. Art arda öksürdü. Demek hâlâ gülerken öksürük nöbetine tutuluyordu.

"Film mi? Ne filmi!"

"*Gece, Melek ve Bizim Çocuklar*... Atıf Yılmaz'ın..."

Zeynep Bilmez bu kez –öksürüğünü söküp atan– şiddetli bir kahkaha attı.

"Aklını mı kaçırdın sen? O film en az beş yıllık."

"On iki," dedi Mehmet. "İlk kez 1994 Nisanı'nda gösterildi."

Zeynep, evet ya da hayır, demeden sustu. Sonra hızla konuştu. Telefonu kapatacaktı.

"Bak, çok işim var. Elimize bomba gibi bir dosya geçti. Yakında ortalık alt üst olacak. Ama okuyacak çok doküman var."

Filmi gördün mü, diye soracaktı ama hat kapandı. Mehmet bir süre elindeki ahizeye baktı. Sonra Şule'yi arayıp Ömer Bey'i bağlamasını söyledi.

Emine, Ömer'le konuştuktan yarım saat sonra geldi. Balina onu öğle namazını kıldıktan sonra alıp Maslak'a getirmişti. Meraklı ama mutlu görünüyordu. Ablasına, Yakup Abisinin onu çağırdığını söylemişti. Kiminle gideceğini de saklamamıştı. Ablasının hiç soru sormamasını garipsemişti ama durumdan memnun olduğu da ortadaydı. Arabaya binerlerken Mehmet'in elini tutup bir kez daha merakla sordu.

"Onu nasıl... Yani nasıl oluyor da bu kadar yumuşadı?"

Mehmet genç kadının yumuşak elini tutarak kulağına fısıldadı.

"Kadının kocasını dinlemesi gerektiğini söyledim ona."

Balina, eliyle selam vermese de –Mehmet bunu defalarca söyleyerek yasaklamıştı– arabadan inerlerken yine esas duruşa geçti. Sevimliliği Emine'yi eğlendiriyordu. Mehmet, Balina'ya onları beklemesini söyleyerek Emine'ye Hasan Hoca'nın evini gösterdi.

Emine yarı yolda durdu.

"Ne olur, eve geri gel abiciğim, diye yalvaracağım. O komünist karşı çıkarsa, ona da söyleyeceklerim..."

"Suss!" Mehmet, öfkelendiğinde Muti'yi andıran nişanlısını sert bir şekilde uyardı. "Dinle! Abin eve dönmeyecek. Bunu aklından çıkarma. Kimse onu burada zorla tutmuyor. Komünist dediğin adama da çok saygı duyuyor. Ağzından bir şey kaçırırsan onu hem kızdırır, hem de üzer, kalbini kırarsın. Anladın mı?"

Emine şaşırmıştı. Onun dünyasında komünist sayılan biri-

ne kızmak, beddua ve küfür etmek olağan olduğundan nişanlısını neden öfkelendirdiğini anlamamıştı. Kızararak gözlerini kaçırdı.

Kapıyı, evvelsi gün Hasan Hoca'yla konuşurlarken içeriye girerek, Danıştay baskınını haber veren genç adam açtı. Pazartesi geldiğinde onu karşılayan kızsa ortalıkta görünmüyordu. Mehmet, küskün yüzle bekleyen Emine'ye merdivenleri işaret edecekken arkalarındaki adam –adı Hayrullah'tı, hatırlamıştı– Yakup'un onları salonda beklediğini söyledi. Mehmet ayakkabılarını çıkararak Emine'nin ardından salona girdi.

Pazartesi günkü gürültülerin aksine, serin bir sessizliği kuşanmış salonu dışarıdaki bahardan habersiz hüzünlü sonbahar gölgeleri kaplamıştı. Yakup, yine –sanki sokağı seyrediyormuş gibi– pencereye yakın bir yerde, tekerlekli sandalyesinde oturuyordu. Yanında Nuran duruyordu. Hasan Hoca'ysa görünürlerde yoktu.

Emine içeriye girince, Yakup aynı yuvanın kokusunu taşıyan kardeşinin varlığını hissetmiş gibi başını kaldırıp seslendi.

"Emine!"

Bu bir ad değil, bir özlem çığlığıydı. Emine, abisinin çağrısını duyar duymaz ayak uçlarında yaylanarak yarın adama doğru adeta kanatlanarak koştu. İki kardeş birbirlerine, bir daha ayrılmayacaklarmış gibi sarıldılar. Hasret kucaklaşması uzayınca, Nuran, Mehmet'e bakarak işaret etti; onları yalnız bırakmak için arka kapıdan çıkacaktı. Mehmet başıyla kıza izin verdi; sonra kenara çekildi.

İki kardeş bir süre –Emine sesli, Yakup sessizce– birlikte ağladılar. Mehmet geri döndü; o da Nuran'ın yaptığını yapmalı, onları yalnız bırakmalıydı.

"Kardeşim."

Yakup'un kulakları da burnu kadar keskindi; Mehmet, açmak üzere olduğu kapının önünden geri dönerek Yakup'la –sandalyesinin önünde diz çöken– Emine'nin yanına yürüdü. Attığı her adımda salonu boyayan hüzünlü gölgeler, kasvetli bir koyuluğa dönüşüyordu. Acıklı bir kavuşmayı andıran kucaklaşmayı bozmamak için hafifçe seslendi.

"Buradayım."

Bir elini Yakup'un koluna, öteki elini de Emine'nin başına koydu.

"Sağol Mehmet kardeşim. Hoş geldin. Hayırlar getirdin." Yakup öksürüğünü ciğerlerinde tutabilmek için kendini zorluyor, bu da göğsünü içten gelen bir basınçla titretiyordu. "Gel otur... Emine, kızım, sen de nişanlının yanına geç artık." Emine, abisinin elini son kez öperek ayağa kalkıp sedire oturan Mehmet'in yanına ilişti. Kolları birbirine dokunacak kadar yakınına gelmişti. Mehmet utansa da hazla ürperdi. "Emine'ye kararımdan bahsettin mi kardeşim?"

Mehmet, bir felaket haberi alacakmış gibi ona dönen genç kadına bakarak,

"Hayır," dedi.

"Ne oldu? Bir şey mi var?"

Yakup, "Telaşlanma, kötü bir şey yok," dedi Emine'ye. "Seni buraya hayırlı bir iş için çağırdım."

Sonra kısa cümlelerle, Kadıoğulları Holding'deki hisselerini ona devretmeye karar verdiğini açıkladı. Devir işlemleri şimdi yapılacaktı; ama Emine evlendiğinde açıklanacaktı.

Yakup, "Hisseni, halen olduğu gibi, Mehmet'in, yani kocanın temsil etmesi şartıyla," diye bitirdi kısa konuşmasını.

Sözlerini öksürmeden tamamlayabilmesi mucizeydi. Mehmet yan gözle Emine'nin yüzüne baktı. Nişanlısının yüzünde, abisinin sağlığıyla ilgili kötü haber almadığı için aydınlık, mutlu bir ifade vardı. Yakup susunca, uysal, sevgisini sunan bir sesle karşılık verdi.

"Nasıl uygun görürsen abicim."

Ne olduğunu tam olarak anlamadı! Mehmet böyle düşünürken, kulağının ardındaki şeytan canlandı: 'Sus!'

"Kim ne derse desin, özellikle de baban..." Yakup, inatla babam, demiyordu. "Vekâletnamen hep kocanda olacak! Anladın mı? Asla değiştirmeyeceksin."

Mehmet'in koluna yaslanan ve o ana kadar mutluluk yayan dirsek, bir nabız gibi atmaya başlamıştı. Mutluluğun sonu! Emine babasının adını duyar duymaz tedirgin olmuştu. Kuşkusunu gizlemeden mırıldandı.

"Nasıl dersen abi."

Yakup, Emine'nin yatıştırıcı evetine rağmen, sanki Abdullah Bey'le tartışıyormuş gibi öfkeli bir tavırla üsteledi:

"Unutma, koca sözü, babanınkinden önce gelir. Bu vasiyetimdir. Haşa, vekâletnameyi Mehmet'ten alıp babana ya da bir başkasına vermeyeceksin... Ola ki yaparsan, iki elim iki cihanda yakandadır, bilesin!" Emine, Mehmet'e döndü. Yüzü allak bullaktı. Tek kollu abisinin, sanki varmış gibi iki eliyle yakasına yapışma tehdidi onu hem şaşırtmış, hem de korkutmuştu. "Mehmet kardeşim! Beni duyuyor musun? Böyle bir şeye asla izin verme. Bu senden son isteğimdir."

Mehmet uzanıp, sonunda konunun sandığından daha çetrefilli olduğunu kavrayan Emine'nin elini tuttu. Nişanlısının avcu buz kesmişti.

"Merak etme," dedi. "Gerek olacağını sanmam, böyle bir şeye izin de vermem."

Emine ona döndü. Abisinin kararının eninde sonunda onu babasıyla karşı karşıya getireceğini anlamıştı. Az önce kontrol edebildiği korkusu şimdi saklayamadığı dehşete dönüşmüştü. Ama onu en çok sarsan, abisinin 'vasiyetimdir' sözü olmuştu. Sıkıntıyla sordu.

"Abi, bunu neden yapıyorsun? Beni neden böyle bir yükün altına sokuyorsun? Neden eskisi gibi sende kalmıyor hisseler?"

"Ben böyle uygun gördüm yavrum. İtiraz da istemem!" Yakup –şefkatini sesindeki uyarıcı tonla dengelemişti– devam etti: "Artık para, pul, bunlar bana külfet, hatta eziyet. Hem kocan parayı dirayetle, benden daha iyi gözetir, yönetir... Ondan kendimmiş gibi eminim."

Mehmet yine o sıkıntıyla yüz yüze buldu kendini. Bu çılgın kötürüm, neden böyle körü körüne, hiç kuşkulanmadan güveniyordu ona? Tıpkı minnettarlık gibi, diye mırıldandı sessizce: Bu lanet güven duygusu, mutluluk vermesi gerekirken, giderek taşınması ağır bir yüke dönüşüyordu.

Düşüncelerini Emine'nin şikayet etmeye hazırlanan çocuksu sesi kesti.

"İyi ama..."

"İyisi kötüsü yok be kadın!"

Yakup'un itaat edileceğine emin olduğu erkeksi öfkesini, şiddetli bir öksürük nöbeti böldü. Yarım adam neredeyse bir dakika boyunca ciğerlerini kusmamak için canı pahasına savaş verdi. Mehmet, iki ateş arasında kalan çaresiz genç kadına acıyarak baktı; çığlık çığlığa bağırarak ağlamak üzereydi. Gözlerinde sorular vardı: Bunu neden yapıyor? Beni babamdan kim koruyacak? Fatma Ablam, Muti ne der? Ben şimdi ne yapacağım...

Araya girme zamanı gelmişti.

Mehmet, "Tamam," dedi Yakup'a doğru eğilerek. "Dediğin gibi olacak. Ben kocası olarak böyle bir şeye izin vermeyeceğim."

Yakup, Mehmet'in onu onaylayan sözlerini duyar duymaz arkaya dönerek seslendi. Sabrının ve gücünün sonuna gelmişti.

"Hayrullah!"

Kapı ikinci kez seslenmesine kalmadan açıldı. Hayrullah yanında iki adamla birlikte içeriye girdi. Yakup'un Pazartesi söylediği gibi, her şey ayarlanmıştı. Noter katibi olan kısa boylu, şişmanca adam Emine'nin nüfus cüzdanını ve fotoğraflarını –türbanlıydı– aldıktan sonra daha önce hazırladığı belgeleri Yakup'a okuyarak, Emine'ye ise okutarak imzalattı. Yakup hiçbir ayrıntıyı ihmal etmemiş, akli dengesinin yerinde olduğuna ilişkin doktor raporu da almıştı. Yirmi dakika sonra Emine, Kadıoğulları Holding'in yarısının sahibi olmuş, iki ay sonra evleneceği adamı da –abisinin yaptığı gibi– hisselerini yönetecek vekili olarak tayin etmişti.

Salon tekrar boşalınca, o zamana kadar olup bitenleri şaşkın gözlerle izleyen Emine ayağa kalktı, iki adım atıp abisinin önünde diz çöktü. Belli ki ayaklarına, dizlerine kapanacaktı ama küçük, öksürüklü adamın ne ayakları vardı ne de dizleri. Bu Emine'yi yıldırmadı, abisinin yarım bedeninin ele gelen kısmına sarılmaya çalıştı.

"Canım abiciğim. Sen ne emretsen, ne istesen yaparım. Başım üstüne. Ama sen de kulun olayım, düğünüme gel. En sevinçli günümde beni yalnız, eksikli bırakma. Ne olur abi..."

Yakup tek kolunu uzatarak yaşlı bir kadın gibi yakaran Emine'yi susturdu.

"Şişşş. Hadi kalk ayağa! Yapma böyle... Nasipse, tabii ki geleceğim..."

Sesi daha önce duymadığı kadar şefkatliydi. Mehmet iki kardeşi yalnız bırakarak dışarıya çıktı. Muhtemelen birbirlerini son kez görüyorlardı. Biri bunu biliyorken, öteki yetim kalacak bir hayvan gibi, ancak hissediyordu.

Emine on dakika sonra dışarı çıktı. Gözleri kızarmıştı. Mehmet onu kolundan tutup Balina'nın beklediği arabaya kadar yardım ederek götürdü.

"Babama ne diyeceğim?"

Endişesini ancak arabanın kapısına kadar bastırabilmişti. Mehmet, Balina'ya beklemesini işaret etti, Emine'ye döndü.

"Buraya geldiğini biliyor mu?"

Emine "Hayır," dedi. "Sadece ablamın haberi var."

"Ablana Yakup'un ne istediğini söyleme. Nikâhtan sonra ben babanla konuşur, sorunu, tabii sorun olursa, hallederim." Mehmet, Emine'nin aklını kurcalayacağını tahmin ettiğinden, sormadığı sorunun da cevabını sözlerine ekledi. "Ablan, abin neden çağırmış diye sorarsa, nikâha gelecekmiş, ne hediye istediğimi öğrenmek için ağzımı aradı dersin."

Emine'nin çözüme aklı yatmıştı. Nişanlısını izleyerek arka koltuğa, onun yanına oturdu.

Mehmet, Balina'ya, "Kuruçeşme'ye," dedi. Boğaz'da biraz oturup konuşmak ikisine de iyi gelecekti.

Emine'nin endişesi yola koyulduktan on dakika sonra tekrar başını kaldırdı.

"Babam öfkeden delirecek." Elini, sanki babası karşısındaymış, yardım istiyormuş gibi yanındaki erkeğin kolunun üstüne koymuştu. "Ama ne yapabilirdim? Yakup Abim, sevdiklerimin başı üstüne yemin verdirdi. Vasiyetim, dedi."

Abdullah Bey'e karşı kullanabileceği mazeret bulmaya çalışıyordu.

"Baban için fark eden bir şey yok," dedi Mehmet. "Sadece ortağı değişti; oğlu gitti, yerine kızı geldi."

Emine, adında iki 'ş' harfi olan kafeye kadar sükünetini korudu. Kahve içecekleri yerin adını görünce hafifçe gülümsedi;

masaya oturduğunda da işlediği bir suçu itiraf eder gibi açıkladı: Bir kere gelmişti buraya. Muti'yle, diye ekledi çabucak. Çevreden birkaç kişi bir süre merakla onları süzdü. Boğaz kenarındaki masalarda oturanların arasında sadece Emine türbanlıydı. Sıra kahveye gelince Emine korkuyla tekrar başını kaldırdı; titriyordu.

Onu uyarmanın sırası gelmişti. Mehmet öne eğilip rahatsız olmasına aldırmadan elini tuttu.

"Bak, abinin, hisselerini senin yerine, Hasan Hoca'ya devrettiğinde neler olabileceğini hiç düşündün mü? Böyle olmasını mı tercih ederdin?"

Emine doğruldu. "Allah yazdıysa bozsun. O..." Komünist, diyecekti ama Mehmet'in bakışlarını görünce sıkça ettiği bir küfre dönüştürdüğü sözcüğü seslendirmekten vazgeçti. Nişanlısının kızacağını anlamıştı. Çabucak konuyu değiştirdi. "Şahidini kesinleştirdin mi?"

"Söylemiştim..." Sözcüğün üstüne basarak bir kez daha söyledi. "Şahidim, komünist arkadaşım, Altan olacak." Karşısındaki zarif yüz asılıyordu, aldırmadan devam etti: "Ne yapalım, abinle benim arkadaşlarımız hep komünist."

Emine'nin pes etmeye niyeti yoktu.

"Nişana gelen o şişman adam! Neden o olmuyor?"

Mehmet, "Temmuz başında Almanya'ya gidiyor," dedi.

Öfkelenecekti; hissediyordu. Elini bıraktı. Emine ona aldırmadan üsteliyordu.

"Başka kimse kalmadı mı koca İstanbul'da?"

Mehmet elini kaldırıp garsona işaret etti.

"İstanbul'da Altan ve o şişman adamdan, ki o da düğünde yurt dışında olacak, başka sadece iki kişi tanıyorum; birisi hem komünist hem de Kürt. Ötekisiyse Balina. İstersen ona sorarım."

Emine sert, küskün bir hareketle koltuğunda geriye yaslandı. Elini çabuk tutmuş, o öfkelenmişti. Mehmet'in garsona bira ısmarladığını görünce kızgınlığı bir anda yüzünde bir resim gibi belirginleşti.

"Hiçbir şeyi merak etmiyorsun, değil mi? Düğün nerede ola-

cak, balayı için nereyi seçeceğiz? Bunları on gün içinde kararlaştırıp kesinleştirmemiz gerekiyor."

Mehmet güldü. "Belediye nikâh salonuyla, o gece birlikte uyuyabileceğimiz kapalı her yer, bence uygun."

Cevap Emine'yi daha da öfkelendirmişti. Eşarba benzeyen türbanın örttüğü omuzlarını dikleştirip devam etti:

"Bu sadece ikimizin töreni değil Mehmet Bey. Bizim burada ve Kayseri'de yüzlerce tanıdığımız, hemşerilerimiz ve akrabalarımız var..." Mehmet Bey! Dört ay önce dudaklarından bir aşk sözcüğü gibi dökülen, tekrarlamaktan haz duyduğunu söylediği ad, şimdi bir sitem sözcüğüne dönüşmüştü. "Allahtan babam meselenin öneminin farkında. Bana, 'merak etme,' dedi. Hidiv Kasrı, Çırağan Sarayı ya da Cemile Sultan Korusu'ndan birisini mutlaka ayarlayacak. Araya kuvvetli adamlar koymuş. Düğünün Perşembe olması şansımızı arttırıyormuş. Cumartesi, pazarlar dolu. Ben Cemile Sultan Korusu'nu istiyorum. Havuz başından enfes bir deniz manzarası var..." Boğaz'a yine deniz demişti. Var'dan sonra konuşmasına birden ara verdi. Garson birayı getirmişti. "O ağızla bana yaklaşamazsın."

Mehmet merakla, karşısında oturan sürprizlerle dolu kadına baktı. Demek akşam onu eve götüreceğini ve vedalaşırken onu öpeceğini düşünüyordu. Öfkesi geçmişti. Gündelik hayat onu canlandırıyordu. Konuşurken biçimli bedenini ileri geri hareket ettiriyor, söylediklerine güç katmak için ellerini kullanıyordu.

Mehmet, "Benim akrabalarım Ayşe ve kocasından ibaret," dedi. "Aslında kocasını çağırmasak da olur."

Emine, "Offf, saçmalama!" diye küçük bir çığlık attı. "Tabii ki gelecek. Üstelik onları ağırlayacaksın. Millete laf mı ettireceğiz?"

Mehmet birayı masaya bıraktı.

"Pekâlâ! Dediğin gibi olsun."

"Dediğim gibi olsun! Yani? Bira mı içmeyeceksin, sizinkileri davet mi edeceksin? Hangisine ait bu 'olsun' lafı?"

Konuşmanın dümenini eline geçirmişti. Espritüel bile denebilirdi ona. Abisini, şu an İstanbul'un en zengin kadınlarından birisi olduğunu, babasını, her şeyi unutmuştu.

Mehmet, "İkisine de ait olabilir," dedi.

Emine küçük zaferiyle ilgilenmeden şikayetlerini sıralamaya devam etti:

"Ya balayı! Sen ne düşünüyorsun?" Mehmet omuzlarını silkti. "Tabii, sen dünyayı gezmişsin. Bense sadece Avusturya'ya gittim..."

"Ben de bir tek ülkeye gittim," dedi Mehmet. "Avustralya'ya. Seninle gördüğümüz ülkeler arasında sadece iki harflik bir fark var."

Emine bir an durakladı, sonra gülümsedi.

"Avusturya, Avustralya... Hayır, üç," dedi daha sonra. "Dubai'deki otel çok güzelmiş, şu yelken biçiminde olan. Ama Maldiv adalarını da çok merak ediyorum."

"Ablan bütün bunlara israf haramdır, günahtır, demiyor mu?"

Emine tanıdık bir gülümsemeyle karşılık verdi.

"Mehmet, istiyor diyorum."

Ablasıyla, abisiyle birlikteyken ortaya çıkan taşralı kimliği, kendi başına bırakıldığında değişiyor; Muti'yi hatırlatan zevkleri olan birisine dönüşüyordu. Yüzündeki gülümseme de birkaç saat önce odasından kovduğu sahtekârın tebessümünü andırıyordu.

"Demek günahı benim üstüme yıkıyorsun?"

Emine ağzını kapatarak güldü. Ama küçük kahkahasının dudaklarından dökülmesine engel olamamıştı.

"Tövbe, tövbe... Ablam, eğer ille gideceksiniz, Antalya'daki şu yedi yıldızlı otelin villaları varmış, bari oraya gidin diyor."

"Her üç yer de çok sıcak," dedi Mehmet. "Ablan haklı, israf günah." Bira içmeyecekse sigara içecekti. Cebinden paketi çıkardı. "Bana kalsa, düğünden sonra doğru yalıya giderdim."

Emine, yalı lafını duyar duymaz heyecanla atıldı.

"Sence 13 Temmuz'a yetişecek mi?"

Mehmet, "Yetişecek diyorlar," dedi; sonra sigarasını yaktı. "Ya gelinlik?"

Emine elini güvenle salladı.

"Adam çok marifetli, boşuna bu kadar ün kazanmamış." Sosyete ve şarkıcıların gözbebeği olan ünlü terzinin genç ortağın-

dan söz ediyordu. Adamın efemine tavırları kadınlara güven veriyor, bu yüzden tesettürlü kadınlardan çok müşterisi oluyordu. Emine devam etti: "Maldivler'in fotoğraflarını gördün mü? Öyle harika ki!"

Mehmet merakla ona baktı. Onu ne kadar az tanıyordu. Denizde, ıssız bir kumsalda onunla birlikte olmak! Bu çekici bir fikirdi.

"Yüzmeyi seviyor olmalısın?"

Emine, Mehmet'in sorusunu duyunca suçüstü yakalanmış gibi durakladı. Yüzü de kızarmıştı. Sanki herkes onu dinliyormuş gibi neredeyse fısıltıyla cevap verdi.

"Ben yüzme bilmem."

Gülmemeliydi ama güldü. Kahkahası etraftan birkaç meraklı bakışı üzerlerine çekti. Mehmet o zaman yan masalarda oturan çiftlerden ne kadar farklı olduklarını fark etti. Acaba dışarıdan nasıl görünüyorlardı? Muhtemelen onu da Emine gibi sanmışlardı. Emine gibi! Utançla bakışlarını karşısındaki yüzü kızarmış kadından kaçırdı. Evleneceği kadını tıpkı yanda onları seyredenler gibi, kendinden farklı, hatta aşağıda görüyordu.

Uzanıp giderek daha fazla sevdiğini hissettiği kadının elini tuttu.

"Bir bikini al, ben sana öğretirim."

Emine, olur ya da hayır, demeden bir süre bekledi. Sonra sırrını açıkladı.

"Bir sürü bikinim var." Mehmet'in sormasına bırakmadan –yanakları kıpkırmızıydı şimdi– açıkladı. "Biliyorum, belki saçma ama tek başımayken giymek hoşuma gidiyor. Bu günah sayılmaz." Mehmet'in gülümsemesini görünce sanki onu çıplak seyrediyormuş gibi eliyle koluna vurdu. "Mayoları bırak, damatlığa gel! Söyle bakalım! Ne zaman alışverişe çıkacağız?"

"Ne zaman istersen," dedi Mehmet. "Ben hep uygunum."

"Peki o zaman. Pazartesi'ye ne diyorsun?"

"Dediğim gibi," dedi Mehmet. "Pazartesi de uygunum."

"O zaman sana bir şey soracağım. Ama beni ayıplamayacaksın?" Mehmet, başıyla ona istediği ayıplamama sözünü verdi. "Yüz görümlüğü için bir şey düşündün mü?" Yüz görüm-

lüğü! Düşünmemişti. Mehmet aklında bir şeyler varmış, söylemek istemiyormuş gibi susunca Emine cevap beklemekten vazgeçti. "Altın, öyle beşi bir yerdeler falan istemem... Çok Kayseri işi olur..."

Mehmet o zaman karşısındaki ilginç kadının evliliğini bütün ayrıntılarıyla çok uzun zamandır düşünüp planladığını kavradı. Acaba tasarısındaki erkek figürü hep kendisi miydi? Emine'nin utangaç ama çağrı yüklü bakışlarını görünce sordu.

"Aklında bir şey mi var?"

Emine atıldı. "Evet, tanıdık bir kuyumcuda, bir gerdanlık beğendim; enfes bir tasarımı vardı..."

Sözlerini bitiremedi. Telefonu tiz bir sesle çalmaya başlamıştı. Emine, telaşla, kimin aradığını bilerek çantasını açtı. On saniye sonra hesap veriyordu:

"Bitti ablacığım. Geliyorum şimdi... Sesler! Dışarıdayım, bir şeyler bakıyorum. Hayır, kılmadım. Tamam..."

Yüz görümlülüğü olarak –demode altın takı yerine– elmas kolye beğenen, tek başına olduğunda bikini giyen bir kadından, kazaya kalan namazını kılacağını söyleyen bir kıza... Sevdiği kadın hangisine yakındı? Ya da hangisi olmak istiyordu? İki soruyu üçüncüsü izledi: Acaba seçim yapmasına izin verecekler miydi?

Mehmet hesabı öderken ablasının telefonundan beri sürekli saatine bakan nişanlısını süzdü. Acaba onu, başının açık olduğu, görenlerin türbanlı olduğu için değil de, güzelliğinden dolayı ona baktıkları bir durumu mu yeğlerdi? Birden Emine'yi hiç kıskanmadığını fark etti. Emine'nin türbanı sanki onu erkeklerin bakışlarından ve isteklerinden koruyor, uzak tutuyordu. Bu düşünceyi garipsese de pek üzerinde durmadı.

On beş dakika sonra arabada iç cebindeki zarfı Emine'ye uzattı.

"Al, bu parayı, ablana ver, o da kocasına versin. Sorarsa, Mehmet bana harcamalar için verdi, oradan ayırdım, dersin."

Emine minnetle elini sıktı. Mehmet, evin önünde bira içmediği için, beklediği gibi, ödüllendirildi. Ancak Emine arabadan inmek için kapıyı açmışken, birden durup ona döndü.

"Allah'a inanıyorsun, değil mi?"

Sonra Mehmet'in cevabını beklemeden kaçarcasına uzaklaştı.

İnanmak ya da inanmamak! İşte sorun buydu... Mehmet Beykoz'dan dönerken yol boyunca, cevabı ya Emine'yi ya da kendisini memnun etmeyecek bu sorunun, Emine'yle evliliklerinde doğurabileceği zorlukları düşündü.

Eve girmek üzereyken Zeynep aradı. Ekrem'le Berfin salı verilmişti, filmlereyse el konmuştu. Onun telefonunun yardımı olup olmadığını bilmiyordu ama yine de teşekkür etmek istemişti. Mehmet, Zeynep Bilmez'in teşekkürüne üstünkörü cevap verdi. Emine'nin hazırlayıp Balina'yla gönderdiği yemeği buzdolabından çıkarıp yedikten sonra bir ara televizyonu açtı. Ecevit, öğlenki cenaze töreninin ardından evinde beyin kanaması geçirmişti. Salondaki sehpadan içki aldı. Var olup olmadığını, inanıp inanmadığını bilmediği Allah, Muti'nin beddualarını yerine mi getiriyordu? O zaman farkına vardı: Babasını ne kadar uzun bir zamandır hatırlamamış, düşünmemişti. Divana oturup üç saat önce bir öpücük uğruna vazgeçtiği bira yerine sert içkiyi yudumlamaya koyuldu. Ecevit de memur Mustafa Efendi gibi beyin kanamasından mı ölecekti?

Emine saat on buçukta aradı. Sesi gergin değildi. Ablası geç kaldığı için kızmamış, Yakup Abisiyle neler konuştuklarını da pek sormamıştı. Paraya da çok sevinmişti. Şimdilik sorun yoktu. Konuşmanın bitmesine yakın, buğulu bir sesle sordu:

"Tahmin et bakalım, birazdan ne giyeceğim?" Sonra konuşmasına izin vermeden, "13 Temmuz'u bekle," deyip gülerek telefonu kapattı.

Üçüncü Bölüm

- 1 -

İşte, aylardır beklenen, geçmişi sona erdirerek geleceği başlatacak gece, nihayet sona eriyordu! Hayatında ilk kez büyük bir yarışı önde bitirip geleceğin vadettiği büyük armağanı kazanmak üzereydi. Duruşunu düzeltti. Saygı isteği karşılanacaktı. İstanbul'a, yurdu olmayan bir Odyseus gibi, rüzgârın önünde sarsılarak gelmişti ama şimdi kentin geleceğinin bir parçasına sahipti.

Mehmet bütün akşam neredeyse hiç kalkmadığı koltuğunda geriye yaslandı. Boğaz'dan kopartılıp Kandilli yamaçlarına taşınmış minik, mavi bir gölü andıran havuzun başında oyalanmakta olan son davetliler de birbirleriyle vedalaşıyorlardı. Çerçevesini bir yanda –solda– Rumelihisarı'nın, öte yanda –karşıda– Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'nün ve –altta– Boğaziçi Köprüsü'nün oluşturduğu manzara, havanın kararmış olmasına karşın hâlâ nefesini kesiyordu.

Şahitlik görevini büyük bir ciddiyetle yapan, üstelik Abdullah Bey'in politikacı ahbaplarına sataşmama sözünü, dilini ısırma pahasına tutan Altan ve karısı, yirmi dakika önce, Cemile Sultan Korusu'ndan Balina'nın ayarladığı arabayla ayrılmışlar-

dı. Onların gitmesiyle Mehmet'in hissetmeye başladığı yalnızlık şimdi daha da koyulmuştu. Robinson Crusoe gibi, kendini bilmediği bir dünyada tek başına kalmış hissediyordu.

Önce saatine, ardından birkaç metre sağında, daha önce görmediği, muhtemelen bir daha da karşılaşmayacağı dört şişman kadının arasında rüzgârdan sarhoş olmuş bir dal gibi sallanan Emine'ye baktı. İki kolunda –sağındakiler daha çoktu– neredeyse omuzlarına kadar üst üste dizilen onlarca bilezik, gelinliğinin uzun dantel eldivenlerini sarı halkalardan yapılmış bir zırhın bronz kolluklarına çevirmişti. Ayakta durmasını zorlaştıran, belki de omuzlarına binen bu dengesiz yüktü. Hafif terle ışıldayan yüzünde yan yana duran ve birbirlerini tamamlayan o gizemli çiçekler gözalıcı bir buket oluşturmuştu: güzellik; tazelik ve mutluluk. Mehmet o zaman fark etti, ne yorgunluk ne de dengesizlik; mutluluktu Emine'nin başını döndüren. Mutluydu, çünkü en çok istediği yerde evlenmişti; mutluydu çünkü dünden beri gökyüzünü kaplayan bulutlara rağmen tek damla yağmur yağmamıştı; mutluydu, çünkü gelinliğini herkes çok beğenmiş, öve öve bitirememişti; mutluydu, çünkü tamamlanmayacağını düşündüğü tamirat ve temizlik bir hafta önce sona ermiş, eşyalar yerlerine yerleştirilmiş ve bundan böyle Kadıoğulları yalısı olarak anılacak –şimdi eskisinden daha da göşterişli bir görünüşe kavuşan– yapı, evliliklerinin ilk gününe yetişmişti; ve mutluydu, çünkü bundan on üç yıl önce, daha on bir yaşındayken, Kayseri'deki evlerinin duvarında gördüğü fotoğrafla başlayan aşkı, varabileceği en mutlu sona ulaşmıştı.

Bu saf, hak edilmiş mutluluğu lekeleyen tek konu, Yakup'un onu, kardeşinin düğününe katılmaktan alıkoyan hastalığıydı. Eğer hasta olmasaydı, hiçbir masraftan kaçınılmadan hazırlanan bu şaşaalı patırtıda yer alır mıydı? Mehmet, sorulsa hiç düşünmeden, "hayır" derdi. Gözlerinin önünde saatlerdir sergilenen bu debdebe, onun ve Hasan Hoca'nın inanıp savundukları her şeye tersti.

Aslında, Yakup'un, hastalığı nedeniyle düğüne gelemeyeceği, son dakikada ortaya çıkan bir durum değildi; iki hafta ön-

ce, Temmuz başında bir türlü iyileşmeyen –çalışır durumdaki az sayıdaki organından– ciğerlerini ele geçiren inatçı öksürüğünün, yarın adamın yataktan kalkmasına izin vermeyeceği belli olmuştu. Başka bir dönemde olsa onu çok üzecek, yataklara düşürecek haber, düğünle ilgili her ayrıntıyı tek başına izlemesinin yarattığı gerginlik ve telaşın ardında kaldığından olacak, Emine'yi o denli sarsmadı. Belki de başından, Mayıs'ta onu Hasan Hoca'nın evinde ziyaret ettiğinden beri abisinin düğüne gelemeyeceğini hissetmiş ama bu düşünceyi sürekli reddetmişti; gerçek, sonunda inadını kırmış, o da durumu sessizce kabullenmişti.

Bu tatsız gelişme düğün hazırlıklarını sekteye uğratmamıştı ama düğün sonrasıyla ilgili planlar konusunda Emine'nin önemli bir karar vermesiyle sonuçlanmıştı: Maldivler'e gitmeyeceklerdi.

"Balayını iptal etsek, bana kızar mısın?" Emine'nin kararına en az Fatma kadar sevinen Mehmet, –bu baldızıyla aynı fikirde olduğu ender durumlardan biriydi– mutluluğunu saklamayı ihmal etmeden, çok üzülen sevgilisini teselli edip Maldivler'e abisinin iyileşmesinden sonra gidebileceklerini söyleyerek onu rahatlatmıştı. Yakup'un öksürüğü Mehmet'i sıcak bir haftadan kurtarmakla kalmamış, Emine'nin belki de anlayışlı bir eş olacağına ilişkin duyduğu gizli kuşkuyu da yatıştırmıştı.

Emine, gecenin tek mutlu kişisi değildi; duyduğu mutluluğu en az Emine kadar dışarıya yansıtan, eğlencenin tadını çıkaran başka birisi daha vardı: Son bir haftadır kayınvalide rolünü büyük bir keyif ve gösterişle oynayan Ayşe. Düğün boyunca en itibarlı masada oturuyor olmanın ayrıcalığını kullanmış, her önüne gelenle tanışmış, gözüne kestirdikleriyle de uzun uzun sohbet etmişti. Eli, sanki gelin oymuş gibi kınalıydı. İzmir'den geldiği gün yaptıkları kısa konuşma sırasında, ev ödevini yapmış çalışkan bir öğrenci tavrıyla Kayserililer'in düğün adetlerini öğrendiğini söyleyip abisinden istediklerini sıralamıştı. Hazırladığı listeye, Salı gecesi yapılacak kına gecesinde gelinin iki avcuna koyacağı altın ve takacağı takı da dahildi. Mehmet, Emine'nin ısrarlı isteğini geri çevirmiş ve Ayşe ile ko-

casını kendisinin misafir edeceğini söyleyerek, onları bir otele yerleştirmişti.

Mehmet için gecenin sürprizi, Eşref'le karşılaşmasıydı. Yatsı namazı vakti geldiğinde havuzun başındaki kalabalığın seyrelmesinden yararlanarak –Emine, Kayserili akrabalarıyla meşgulken– oturdukları masadan kalkıp sigara içebileceği bir yer bulmak için korunun en iyi manzarasına sahip olan Hünkâr Köşkü'ne doğru yürürken karşılaşmıştı eniştesiyle. O da sigara içiyordu. Sorduğunda, seyrelen bulutları işaret edip yıldızları seyrettiğini söylemiş, bunun, onu, hayatta en çok mutlu eden şeylerden birisi olduğunu eklemişti ardından. Mehmet karşısında, korunun üstündeki loşluğa sığınan yıldızları adlarıyla tek tek sayan adama bakakalmıştı. Şaşkınlığı öfke de içeriyordu. Onun gibi bir adamın yıldızlardan hoşlanmasını tiksindirici bulduğunu düşünmüştü; bu, güzelliğe hakaret değil miydi?

Eniştesini gökyüzüyle baş başa bırakıp oradan kaçarcasına uzaklaşmıştı. Az sonra yıldızlara bakmamaya çalışarak masasında oturuyor, arada ona gözleriyle selam gönderen Emine'ye gülümsüyordu.

Mutlu olanlar gibi, mutlu olmayanlar da vardı. Fatma, Ömer ve ne kadar saklamaya çalışırsa çalışsın, Gülizar. Ömer, perde arkasındaki düzenleyicisi olduğundan, mutsuzluğunu düğüne katılan politikacılarla ilgilenerek gizlemeyi başarıyordu. Fatma'nın mutsuzluğunu ifade ediş biçimiyse katı, somurtkan bir sessizlikti. Gülizar'sa sahtekârlığı seçmişti. Fatma'nın aksine durmadan gülümsüyordu.

Ne mutlu ne de mutsuz görünenlere gelince; Muti ve –Mehmet'e düğünden önce sorsalar, mutsuz kategorisine dahil edeceği– Abdullah Kadıoğulları yer alıyordu listede. Muti, neredeyse bütün geceyi telefonuyla –konuşarak ya da mesaj göndererek– geçirmişti. Onu odasından kovan ve artık enişte demek zorunda olduğu adamı sevmeyeceğine karar vermiş olmalıydı; sadece nikâhtan sonra tebrik için yanına yaklaşmış, sonra kendisi gibi gençlerin bulunduğu masadan hiç kalkmamıştı. Öyle ki, Kayseri halk oyunları için onu piste sürüklemek isteyenlere neredeyse şiddet kullanarak karşı koymuştu. Onda bir mi-

rasyedinin en belirgin iki özelliği vardı: kendini beğenmişlik ve can sıkıntısı. Mehmet öfkeyle tekrar ona baktı. Tanrı'nın aklını anlayamıyordu: Karşısındaki salağın bedduasına kulak verip Ecevit'i komaya sokmuştu.

Kayınpederinin mutsuz olmamasının –ya da görünmemesinin– nedeni neydi? Damadının, onun ve ailesinin ait olduğu dünyanın dışından gelmesine gerçekten aldırmıyor muydu? Mehmet solda, Ömer'le birlikte kalabalık bir masada, politikacı olduklarını düğünün başında tanıştırıldığı sırada öğrendiği adamlarla oturan Abdullah Kadıoğulları'na baktı. En azından aldırmıyor görünüyordu. Kendinden emin tavırlarına, masanın en önemli kişisi olduğunu ilan eden oturuşuna bakan biri, rahat tavırlarının nedenini anlayabilirdi: gerçekçilik. Büyük bir ekonomik güç haline getirdiği şirketin kontrolü elinde oldukça, ona bu gücü veren işleyiş değişmedikçe, yani, damadı kurduğu düzeni tehdit etmedikçe durumdan bir şikâyeti olmayacaktı.

Mehmet göz ucuyla kolundaki saate baktı. Kayınpederi, değeri binlerce Yeni Türk Lirası eden bu saati, aralarındaki sessiz antlaşmanın bir belirtisi olarak koluna takmamış mıydı? Yarından sonra, Yakup'un hisselerini Emine'ye devrettiğini öğrendiğinde nasıl bir tepki verecekti? İş adamları arasında statü ilanı olarak kabul edilen saat, özellikle iki kişinin tepkisini çekmişti: Altan'ın ayıplayan, Muti'nin kıskanan gözleri...

Mehmet, bakışlarını parmaklarıyla iyice azalan –havuzun çevresindeki birkaç masaya sıkışmış– kalabalığın üstüne hüzünlü sonbahar yaprakları gibi dökülen, içli Türk Sanat Müziği parçasına kaçırmadan ritim veren kayınpederinden, bileğine çevirdi. Bunu takmayacağım... Vakit gece yarısına gelmek üzereydi.

Tekrar önüne döndü. Düğüne katılan yüzlerce kişinin arasında dostum diyebileceği kaç kişi vardı? Altan ve gerideki, gözlerden uzak bir masada ailesiyle birlikte oturan Balina. Topu topu iki kişi... İki ay önce, Mayıs başında, boşaltıldıktan sonra Emine'yle yalıyı ilk kez ziyaret ettiklerinde, pencereden Boğaz'ı seyrederken, kendi küçük yalnızlığından, hayallerine

bile sığmayacak kadar büyük bir zenginliğin içine yerleşmeye hazırlandığını düşünmüştü. Şimdi, karısına devredilen hisselerle daha da büyüyen bir zenginliğin içinde, sadece Emine'yle yaşayacaktı. Bir an irkildi. Yalnızlığı da zenginliği kadar büyüyecek miydi? Tekrar Emine'ye döndü. Hâlâ o şişman kadınlarla konuşuyordu. Artık sadece o var! Düşünce hem korkutucu hem de mutluluk vericiydi. İçi, kıvamlı, duyduğu mutluluğu emen bir sıcaklıkla doldu. Karım! Hem dini, hem de resmi nikâhla karısı olmuştu az ötedeki kadın.

Emine'nin, ona ilk önerdiğinde dehşetle reddettiği –her imam nikâhı dediğinde dini, diye düzelttiği– nikâh, kına gecesi öncesinde Beykoz'da yapılmıştı. Küçük bir töreni andırıyordu nikâh. Onun şahidi Balina'ydı. Yakın akraba olduğu söylenen Emine'ninkini tanımıyordu Mehmet. Ayşe ve Eşref de oradaydı. Nikâhı kıyacak hoca, Mehmet'e mehrin ne olduğunu sorduğunda, Emine 'ben mehir[1] hakkımdan vazgeçtim,' demişti. Cevap, o denli zengin bir kadının gelecek korkusu olamayacağını anlayamayan hocayı şaşırtmış, adam sorusunu tekrarlamıştı. Hoca, emin olmasının ardından –ana babaların adını anarak– onların adlarını tekrarlayıp birbirlerini zevce olarak kabul edip etmediklerini sormuş, olumlu cevabın ardından, hayırlı olması için dua etmiş ve tören bu duayla sona ermişti.

Emine kına gecesine katılmak için üst kata çıkmış, Mehmet de evine –aynı evde uyumak için birkaç gün daha beklemek zorunda olsa da– bir eş edinmiş olarak geri dönmüştü.

"Çok şükür, yağmursuz, kazasız bitti." Mehmet omzuna konan kınalı elin sahibine döndü. Emine –artık ona karım demeliydi– havuzun yanındaki hareketliliği işaret ediyordu. Abdullah Bey masadan kalkıyordu. "Herkese allahaısmarladık deme vakti geldi." Gülerek göz kırptı. "Artık baş başa kalabileceğiz."

Mehmet bir kez daha emin oldu: Karşısında çocukluktan kurtulmuş, olgunlaşmış bir kadın vardı. İki bademin içine sığan, parlak, ışıltılı gözler; göz çukurlarını çevreleyen yay biçimi, zarif, belirgin kaşlar; oval yüzünü biraz daha uzatan hafif

1 Evlenen kadının geleceğini teminat altına almayı amaçlayan maddi bir değer. Kadının ailesinin mehir üstünde hiçbir hakkı yoktur.

basık yanaklar; üstteki küçük bir üçgen oluşturan, alttaki ortaya doğru dolgunlaşan pembe dudaklar... Evlilik onu değiştirmiş, kadınsılaştırmıştı.

Mehmet bu keşfin ardından sevinç ve hazla ürperdi. En geç bir saat sonra karısını güzelliğini tamamlayıp taçlandıracak saçlarıyla görebilecekti. Canı sigara istiyordu ama isteğini bastırdı. Düğün boyunca aklından çıkmayan soruyu tekrarladı. Emine'nin türbanı neydi; ona tamamen sahip olmasına izin vermeyen bir engel mi? Hayır! Böyle diyemezdi. Emine'nin bekareti onu sadece kadınlığından ayırıyordu; türbanıysa Mehmet'e ait olan dünyadan. Aylardır arzu ettiği bedeni, sabaha kocasının kolları arasında bir kadın olarak uyanacaktı. Ama ya ruhu? Ruhu, türbanın belirlediği sınırın öteki tarafındaki dünyada mı kalacaktı? Mehmet o zaman anladı: Türbanının simgelediği şey, geçici değildi, sabah da orada olacaktı.

- 2 -

Bir saat sonra Balina'nın kullandığı araba açık bahçe kapısından içeriye giriyordu. Yalı, dışarıya yerleştirilen projektörlerin cepheyi aydınlattığı noktalarda sıcak bir sarının, gölgeli yerlerde de mavimsi bir rengin içinde titreşen masalsı bir yapıyı andırıyordu. Arka cepheye bakan antre ve üst kattaki koridor pencerelerindeki soluk aydınlıktan, salonla, yatak odalarının yer aldığı üçüncü katın ışıklarının açık olduğu anlaşılıyordu.

Mehmet, Balina'nın hazırolda durduğu kapıya yürüyerek, gelinliğinin uzun eteği yüzünden arabadan inmekte zorlanan Emine'ye yardım etti.

"Evine hoş geldin." Emine cevap vermek yerine elini iki kez sıktı. Mehmet, Balina'ya döndü. "Teşekkürler Aydın. Artık gidebilirsin."

"Baş üstüne komutanım."

Ona komutanım yerine, 'efendim' demeyi öğretemeyecekti. Mehmet bundan böyle karım diyeceği kadının elini tutarak, kapıda bekleyen Nahide Bacı'ya doğru yürüdü. Yalıda kızıyla bir-

likte onlara hizmet edecek kadını Emine Beykoz'dan getirmişti. Ellisini geçen Bacı, kızıyla birlikte alt katta, mutfağın yanındaki odada kalacak, bahçeye bakmak ve alışveriş yapmakla görevli olan kocası Rıza efendi, sabah gelip akşam gidecekti.

"Yavrum..."

Emine aceleyle Nahide Bacı'nın elini öptü ve hayır duasını uzatmasına fırsat vermeden kadına arkalarından kapıyı kapatıp yatmasını söyledi. Kadın göz ucuyla Mehmet'e selam verdikten sonra ortadan kayboldu. Bir dakika sonra tarz olarak ikiye bölünmüş, tepeden sarkan görkemli avizenin kristalleri arasına saklanmış onlarca ampulden dolayı adeta ışıkla yıkanan salonda yalnızdılar. Sol tarafta pastel, açık renkli kumaşlarla kaplanmış yarı klasik bir oturma grubuyla, antika sayılabilecek büyük masa ve camlı iri bir vitrinden oluşan yemek takımı, sağ taraftaysa duvara yaslanarak geniş bir alana yayılmış modern bir oturma grubu vardı. Yerdeki halılar, Plevneliler'den kalan değerli İran halılarıydı. Emine duvarlara tablo asılmasına itiraz etmemişti. Sadece salonda göz önünde olacak tabloların manzara ya da natürmort olmasını arzu ettiğini hissettirmişti.

Mehmet sağa ya da sola yönelmeden Emine'yi, önüne iki koltuk yerleştirilen o büyülü pencereye sürükledi ve bir süre konuşmasına izin vermeden, elini tutarak Boğaz'ı seyretti. Aslında önünden akıp giden canlı suya bakmıyor, aylarca önce tasarladığı, o zaman gerçekleşmesi bir hayâl olan o resmi çizip canlandırıyordu.

"Çok güzel!"

Mehmet, Emine'nin fısıltısını duyunca ona döndü. Tedirginlik duymadan, istediğinde öpebilmek, öpüşmek: Demek evlilik buydu. Karısına doğru eğildi.

"Hayır, şimdi değil." Emine, Mehmet'in niyetini anlamış, geriye çekilerek kocasının ellerini tutmuştu. "On dakika sonra... Yukarı gel." Kocasının kararsızlığını görünce tekrar yaklaştı. "Bu gecelik dediklerimi yap lütfen! Sana ne dersem... Yarın efendimsin." Geri dönmeden önce ekledi. "Ne olur, sigara içme!"

Sonra eteklerini toplayarak merdivenlere doğru koştu.

Mehmet on dakika sonra salonun ışıklarını kapatarak merdivenlere yürüdü. Odaları henüz tefriş edilmemiş ikinci kat, karanlık içindeydi. Yandaki odadan bir bölüm alınarak daha da büyütülen yatak odasıyla, Emine'nin kendine ayırdığı –yatak odasıyla bağlantılı– odanın bulunduğu üçüncü katın koridorunun ışıkları açıktı.

Yatak odasının kapısı kapalıydı. Mehmet kolu çevirerek kanadı ittirdi. Tavandaki avizenin ışıkları kapalıydı. Emine apliklerden yayılan loş ışığın altında, geniş odanın tam ortasında, içeriye gireni karşılamak üzere, yüzü kapıya dönük, duruyordu. Üzerinde hâlâ gelinlik vardı.

Emine kocasını görür görmez yumuşak ama söylediklerine uyulmasını bekleyen bir sesle konuşmaya başladı:

"Odaya Euzu Besmele[2] çekerek, sağ ayağınla gir..." Sözlerine ara vermeden devam etti: Her şeyi düşünmüştü. "Euzubillahimineşeytanirracim ile Bismillahirrahmanirrahim sözleri. Birincisine Euzu, ikincisine Besmele, ikisine birden Euzu Besmele denir." Mehmet'in, dini bir derse dönen konuşmanın yarattığı şaşkınlıkla durakladığını fark edince heyecanla atıldı. "Ne olur, dediğimi yap!"

'Senin için ne fark eder? Onu mutlu et!' Mehmet elini sol kulağına götürerek günlerdir sesi çıkmayan ikizini susturdu. Ama ses haklıydı. Emine'nin yıllardır, onun aylardır beklediği geceyi Emine'ye haram etmeye, önündeki saatlerin tadını kaçırmaya niyeti yoktu.

Sağ ayağını atarak, Emine'yi mutlu edecek sözleri mırıldandı.

"Şimdi yanıma gel; elini başıma koy!" Mehmet, her yeni isteğiyle daha da ilginçleşen töreni sürdürmek için Emine'nin dediğini yaparak, elini genç kadının başına koydu. "Dediklerimi tekrarla." Sonra sesini alçaltarak Mehmet'e söyleyeceklerini fısıldadı. "Bismillahirrahmanirrahim... Ey Allahım! Senden onun hayırlı olanını ve hayırlı olan huy ve tabiatını dilerim, yine." Mehmet cümleyi ikiye bölerek, karısının isteğini yerine getirdi. Eli hâlâ ona sufle veren Emine'nin başındaydı. "Alla-

2 Taşlanan ve (Allah'ın huzurundan) kovulan şeytandan Allah'a sığınırım. Rahman ve rahim olan Allah'ın adıyla.

hım! Eşimi ve ailesini benim için bereketli kıl; bizi birbirimize hayırlı eyle; bize razı olacağın bir nesil bağışla. Beni ve ailemi de eşim için bereketlendir. Hayırlarda birleştirdiğin sürece bizi birlikte yaşat." Mehmet, Emine'nin sözlerini garipsese de hızla tekrarladı. "Şimdi duvağımı açabilirsin..." Törenin sonuna gelmişlerdi. Mehmet iki eliyle Emine'nin yüzünü öreten tül duvağı kaldırdı. "Bir şey unutmadın mı?"

Yüz görümlüğü! Unutmamıştı. Mehmet cebindeki kutuyu çıkardı. Altın takı yerine aldığı –aylarca önce Boğaz'da birlikte otururken Emine'nin heyecanla beğendiğini söylediği– pırlanta gerdanlığı, karısının arkasına geçerek, beyaz saten kumaşla kapanmış boynuna takmaya çalıştı. Ama başaramadı. Şaşırtıcıydı ama elleri titriyordu. Heyecanlı mıydı?

Emine'ye baktı. Durum şaşırtıcıydı. Sanki roller değişmişti. Bunu ona da söyledi.

"Heyecanlı değilsin."

Emine, "Hayır," dedi. Geri dönmemişti. "Çok heyecanlıyım." Ardından telaşla açıkladı. "Ama duyduğum mutluluk o kadar büyük, o kadar yoğun ki, ne üzüntümü ne de heyecanımı hissediyorum. Rabbime şükürler olsun bu günü gösterdiğine."

Mehmet sonunda klipsini kapatabildiği gerdanlığa baktı. Taşlar, beyaz kumaşın üstünde kaybolacaktı. Bunu düşünür düşünmez aylardır aralarında geçit vermez bir duvar gibi duran yasağı kaldırabileceğini hatırladı. Artık çıkarabilirdi. Elini uzattı.

Emine hafifçe geriye çekildi.

"Saçlarımı, taradıktan sonra görmeni istiyorum." Teselli eder gibi uzanıp Mehmet'i öptü. "Şimdi, yan tarafa geç, beni bekle." Kocasının itiraz edeceğini düşünerek, yatıştırıcı bir sesle sözlerini noktaladı. "Gelinliği çıkaracağım, başımı açıp geleceğim."

Saçlarını, gizlenmemiş yüzünü, asıl Emine'yi göreceğim... Mehmet onu alnından öpüp soyunma bölümü olarak kullanılan kabinden yan odaya geçti. Az sonra iki bölüm arasındaki banyodan su sesi geldi.

Emine epeyce sonra kapıda belirdi. Mehmet su sesinin kesilmesinden beri, dakikalardır bu anı bekliyordu. İşte sonun-

da olmuş, yasak kalkmıştı; Emine'nin başı açıktı. Kabarık, canlı, iri dalgalı, omuzlarının üstüne dökülen saçları sanki tellerinin içinden gelen bir ışıkla parlıyordu. Ayaklarına kadar inen, beyaz renkli, ipekten yapılmış uzun bir elbise vardı üstünde; belki de gecelikti. Hayâl ettiğinden daha güzel, daha çekici, bir masal kahramanını andıran bir kadın vardı karşısında Mehmet'in. Ama kapıda duran karısını tanımlayacak sözcük ne güzel, ne de çekici olurdu; sorsalar, başkası derdi. Sokakta görse, ilk bakışta tanıyabilir miydi onu? Yüzünü iki yandan saran saçlar burnunu ve gözlerini ortaya çıkarmış, ovalliğini yumuşatmıştı. Birden fark etti. Sevindirici olan, şimdi ikizine daha az benziyor olmasıydı.

"Geldim!" Bu artık seninim mi demekti? Mehmet ona doğru ilerledi. Ama Emine'nin yasakları daha bitmemişti. Elini kaldırıp ona dokunmasını engelledi. "On beş dakika daha. Sen de duş al." Kocasının bir şey söylemesine izin vermeden açıkladı. "Yatsıyı kılıp geleceğim... Pijamaların banyoda."

Mehmet, elbiselerini soyunma odasındaki gelinliğin yanına bırakıp duş almak üzere banyoya geçti. Su çabuk ısınmadı. Yıkandıktan sonra Emine'nin onun için seçtiği –pek ince sayılmazdı– pijamaları giyerek yatak odasına geri döndü. Oda boştu. İki odayı birleştiren soyunma bölümüne geçerek kapıya yaklaştı. Emine namazını bitirmiş, alçak sesle –belki de kocasına duyurmak için– dua ediyordu.

"Allahım; beni sen yarattın, dualarımı sen kabul ettin, sen verdin. Senden başka yaradan yoktur. Allahım; beni, yuvamı ve sevdiklerimi belalardan, şeytanın tuzaklarından, sevmediğin tutum ve davranışlardan koru. Allahım; bize hayırlı evlatlar ver, helal ve bol rızık ihsan eyle. Yarabbi, senin emrinle bir araya geldik. Kalplere hükmeden ancak sensin. Aramızda sevgi ve yakınlık muhabbet hasıl eyle. Bize senin için birbirini seven ve senin yolunda birbirini gözeten eşler olmayı nasip eyle..."

Mehmet, namazının sonunda oturduğu yerde dua eden Emine'yi rahatsız etmeden, eşikte bekledi. Saçları karısını değiştirmiş, başkalaştırmıştı ama değişen başkalaşan başka bir şey daha vardı: İçinde Emine'yle birlikte yaşayacağı dünya. Yeni, ku-

rallarını bilmediği, kutsallığını hissetmediği, bambaşka bir aleme ayak bastığının bilincine ilk kez ve bu denli açık bir biçimde varıyordu. Bu, yabancısı olduğu, barınıp barınamayacağından emin olmadığı bir yerdi. Bir süre seccadeyi alışık hareketlerle toplayan kadını izledi. Dua ezberlemeyi becerebildiğinden beri namaz kılan birisi vardı az ötesinde. Ya O? En son ne zaman namaz kılmıştı? Cevabı ikizi verdi: 'Nisan 1994'te; Ejder Harekâtı'ndan önce.' Hava buz gibiydi ve pusluydu; karanlığı bölen beyaz nefeslerle seyrelmiş soğuk geceyi hatırlıyordu. Garipti, belleği görüntüleri silmemişti! Omuzlarını silkti. Kim ertesi gün öleceğine emin olduğu geceyi hatırlamazdı? Taburun avlusunda, yüzlerce askerle birlikte, Balina'yı izleyerek namaz kılmıştı. Emine'ye göz attı. Acaba namaz kılmasını da isteyecek miydi?

Geriye doğru çekildi. Birbirlerine duydukları aşk ve tutku, sorunları halledecek, onları engellerin üstünden aşırabilecek miydi? Mehmet, üstelerse korkuya dönüşeceğini bildiği endişeyle ürperdi. Şimdi bütün açıklığıyla farkına varıyordu: Türban, aralarındaki engellerin en küçüğüydü; evlilik onu ortadan kaldırmıştı. Ya ötekiler; ardındakiler? 'Eğer o, zorlukları göze alıyorsa, sen neden korkuyorsun?' Mehmet, kulağındaki şeytanın sözleriyle irkildi. İçeride namaz kılan masum kadın durumun farkında mıydı? Neden tedirginim; neden korkuyorum; neden Emine kadar cesur değilim? Cevabı yine kulağındaki ses verdi: 'Çünkü onu, onun seni sevdiği kadar sevmiyorsun. Aşk, gelecek endişesi taşımadan her şeyi göze almak değil midir?'

Mehmet, ayak parmaklarının ucuna basarak yatak odasına döndü. Pencere bildiği yaşama açılan kapı gibi onu çağırıyordu. Yavaş adımlarla, krem duvarların arasında siyah, parlak bir manzara resmini andıran açıklığa yürüdü. Sakin Boğaz, yalının dibinde koyu renkli bir kumaş gibi nazlı nazlı dalgalanıyordu.

"Geldim!"

Mehmet geriye döndü. Emine ya da ona benzeyen çekici kadın, yatağın ucunda ayakta durmuş, ona bakıyordu. Sesi, varlığını haber veren değil, çağrı yüklü bir istekti. Bölüm bölüm,

her anını kurguladığı gecede son sahneye gelmişlerdi. Bundan sonrası doğaçlama oynanacaktı. Mehmet gülümseyerek kolunu kaldırdı.

"Buraya gel!"

Emine hafif adımlarla, neredeyse hiç ses çıkarmadan pencerenin önüne, yanına geldi. Dudakları kocasına cevap veriyor ve gülümsüyordu, gözlerinde az sonra tanrılara kurban edilecek bir bakirenin teslimiyeti vardı. Kocasının işaretini görünce sığınır gibi ona sarıldı. Mehmet kollarının arasındaki bedenin titrediğini hissetti. Eliyle saçlarını okşayınca, Emine kısık sesiyle fısıldadı.

"Beğendin mi?"

"Saçların harika," dedi Mehmet.

Cevap Emine'yi hafifletmişti; parmaklarının ucunda yükselerek, dudaklarını kocasının yanağına değdirdi. Dudakları da titriyordu. Saatlerdir mutluluğuyla bastırdığı heyecanı, itildiği yerden çıkmış, bedenini ele geçiriyordu.

"Sen de Rabbime şükrettin mi?"

Allah inancını doğrulatmaya çalışıyor! Mehmet, Allah'a inanmayan birisiyle evlenmesinin, kollarının arasında tuttuğu, bir çiçek gibi kokladığı kadını içinden çıkamayacağı bir umutsuzluğun içine iteceğini bilerek,

"Evet," dedi. "Şükrettim."

Emine bu kez dudaklarını uzattı. Bir teşekkür, tatlı ve kışkırtıcı bir ödüldü dudakları. Mehmet, karısının öpücüğünü istekle karşıladı. Ona kendini vermeye hazırlanan kadının, bildiği o masum nişanlısından farklı birisi olduğunu unutmamalıydı. Ellerini, bu kışkırtıcı kadının beline indirirken kısık sesi kulaklarına erişti.

"Işıkları azaltır mısın?"

Mehmet onu pencerenin önünde bırakarak yatağın yanındaki panele yürüdü. Aplikleri kapadığında sadece okuma ışıkları açık kalmış olacaktı. Düğmeye bastı. Geri döndüğünde Emine yatağın içine girmişti. İnce yorganı kaldırıp yanına uzandı. Onu rahatlatmalıydı; elini tuttu. Avuçları nemlenmişti. Narin bedenini ele geçiren titreme derinlere bir yere gizlenmiş ol-

malıydı. Neler düşünüyordu? Aklından geçenleri okuyabilsem! Korkuyor muydu?

"Korkuyor musun?"

Emine ona döndü, kararsızlığı kısa sürdü. Ardından bedenini kocasına yasladı. Bu bir işaret miydi? Yatakta olacakları da kurgulamış mıydı?

"Korkmuyorum..." Sonra itiraf etti: "Hayır korkuyorum. Ama biraz..." Kararsızlığı Mehmet'in boynunda dolaşan ılık nefesi kadar kışkırtıcıydı. "Hem... Hem hiçbir şey bilmiyorum... Yani, yani... Beni beğenmeyeceksin."

Mehmet parmağını Emine'nin dudaklarının üzerine koyup onu susturdu. Sözlerin sonuna gelmişlerdi. Kendilerini teslim ettikleri sessizliğin ardından gelecekleri bilmek sadece Emine'yi değil, onu da utandırıyordu. Mehmet loş ışığa gizlenmeye çalışan, bundan böyle karın diyeceği kadına baktı. Yanakları şimdiden alev almıştı. Parmağını çekip dudaklarına dudaklarını bastırdı. Emine'yi, öpücüklerin onları nereye götüreceğini bilerek öperken iç ürperten bir baygınlık duygusuyla irkiliyordu. Onu kendinden geçmenin eşiğine taşıyan bu mutluluk duygusu dudaklarının her birleşmesinde ondan ayrılıyor, Emine'nin körpe bedenine konuyor, böylelikle aralarında görünmez ama kopmaz bir bağ oluşturuyordu. Bir süre sonra, başını genç kadının göğsüne yaslayınca fark etti. Karısının bedeninde, bilinmeyenin, yeni dünyanın tatlı, esrik müziği vardı. İşte o zaman küçük kulağını bulup onu sevdiğini söyledi. Asla cinsel kibirliliği olmayacak bir melek tutuyordu kollarının arasında.

Vakti gelince Mehmet onu sevecen bir yardımseverlikle soydu. Emine'nin ortaya çıkan kırılgan çıplaklığı, titremeyen bir mum alevi gibi tuhaf ve narindi. Ancak yine de kadınsıydı. Göğüsleri biçimliydi ama göründüğü kadar dolgun değildi. Şaşırtıcı olan omurgasıydı; öyle belirgindi ki, etinin altında seramikten yapılmış helezonik bir yay gibi ortaya çıkmıştı. Çıplak kaldığında, sarılırken onu kırabileceğini düşünmeden edemedi Mehmet. Bir ara, kollarının arasında bir ışık kaynağı gibi parıldayan genç kadına baktı. Belki göz alıcı bedeni gelişmişti, körpe hayatıysa kocasıyla birlikte serpilecekti. Emine'nin kendini

erkeğine kapamayacak bir eş olacağına emindi. Bu düşünce, aldığı bedensel hazza, ruhsal bir mutluluk kattı.

Emine sevişme süresince sessizdi. Şehveti dilsiz ve masumdu. Mehmet alışık olmadığı bu şehvetin masumiyetiyle, kışkırtıcı bir tanrıçayla birlikteymişçesine ürperdi. Karısının gözleri kapalıydı. Kendini geriye çekerek her şeyi kocasından beklemesine rağmen yüzünde farkında olmadığı bir ışık yanıyordu. Sergilemekten utandığı zevki almak ve vermek için bedeninin yaktığı bir ışıktı bu. Görse utanırdı diye düşündü Mehmet. Aslında sevişirken onun utanmasını seyretmek de isterdi. Acaba zevk çığlıkları atacak mıydı? Orgazm onu güzelleştirir miydi, yoksa çirkinleştirir miydi? Seviştiği kadınları hatırlamaya çalıştı. Asli'yi hatırlıyordu: Onun dünyayı dolduracak arzusu, bu arzuyu ateşe verecek yankılı sesi olurdu. Emine'yse sağır ve sessizdi. Sadece bedeninin kısık diliyle konuşuyordu: küçük kramplar, geriye çekilme isteği ve arada bir titreyen kapalı gözkapakları... Biraz zorlanarak içine girince, Emine bir çağrıya karşılık verir gibi acıyla inledi. Zaman donmuştu, hareket eden sadece bedenleriydi. Mehmet, kavradığının karısının varlığı değil, ölümsüzlük olduğu hissine kapıldı. Bedeninin bir yerinden kasıklarına doğru hareketlenen önlenemez dalgayı hissedince kararsızlıkla durdu. Çocuk! Bunu hiç konuşmamışlardı. Geriye çekilmeye hazırlandı. Emine'nin dili o zaman çözüldü:

"Hayır, hayır..."

Mehmet, niyetini sezip ona engel olan karısının isteğine uydu. Kasıkları tekrarlanan kramplarla titremeye başladı, birkaç saniye sonra da içindeki basıncı boğuk bir sesle boşalttı. Aylar sonra gelen gevşeme, kaslarındaki tüm gücü emmiş, onu zevk uçurumundan aşağıya itmişti. Uyku sarhoşluğuyla gözleri kapandı. Gecenin, hayatının bir safhasının sonuna varmıştı. Şaşkın ve hâlâ titremekte olan Emine'yi şefkatle öperek üzerinden yana kaydı. Hakkari'de geçirdiği on altı ayın, hatta bütün hayatının, onunla şu yatakta geçirdiği yarım saatten daha kısa sürdüğünü fark etti. Göz ucuyla karısına baktı. Emine dalgın, sessiz bir incelik ve huzurlu bir doygunlukla yanında yatıyordu. Hazzı ruhsaldı. Gözleri açıktı. Hemen gülümsemedi. Bir süre

sonra çıplaklığını pikeyle örtmeye çalışınca Mehmet elini tutarak bedenini gizlemesini engelledi. Acaba tensel hazdan utanmamayı ona öğretebilecek miydi? Görüntüsü nefes kesiciydi. Güzelliğin onca sıfata, onca bilindik yüzlere sahipken hep yeni tanımlar aramasının nedenini şimdi anlıyordu. Ne zaman Emine'yi düşünse aklının kenarında ortaya çıkan soruyla bir kez daha irkildi. Onun güzelliğini çoğaltabilecek miydi? Yoksa... Kulağındaki ses, Fatma'nın bir bedduayı andıran kehanetini sessizce tekrarladı: 'Onu kurutacak mısın?'

"Evlendik, değil mi?"

Mehmet, onu korkutucu düşünceden kurtaran sese döndü. Güzelliğini yeniden yaratmak, sadece kendinin ve kalıcı kılmak istediği parlak saçlı kadın, sol dirseğinin üzerinde doğrulmuştu. Göğüslerinin koluna değdiğini hissediyordu. Saçlarını okşayıp karısına cevap verdi.

"Kuşkun mu var?"

"Hayır ama şu anda bile her şeyin bir rüya olmasından korkuyorum..." Emine'nin sesi fısıltıya dönüşmüştü. "Rüyalardan korkarım ben. Hep yarım kalır. Sanki bir şey olacak... Uyanacağım ve sen yine duvarda bir fotoğraf olacaksın."

Mehmet onu dudaklarını acıtacak kadar güçlü bir istekle öptü.

"Sen yanımdayken bir daha duvara dönmeye niyetim yok... Gidersem seni de götürürüm..."

Emine mutlulukla gözlerini açıp kapadı. Çıplak bedenini ondan sakınıp sakınmayacağına hâlâ karar verememişti. Göğüslerini yasladığı kocasının çıplak kolunu kaldırıp altına girdi.

"Bir şey söyleyeceğim." Devam edecekti ama Mehmet'in parmaklarını omurgasını izleyerek beline kadar indirmesini bekledi. Okşanmaktan çocuk kadar hoşlanıyordu. Teninde ürpertiler yayan parmaklar durunca sordu. "Yer değiştirelim mi? Neden mi? Sen denize yakın olursun, ben de kapıya. Sabah kalktığımda seni uyandırmamış olurum."

"Ne o? Yoksa kaçmayı mı planlıyorsun?"

Emine şaka olduğunu bildiği halde öfkelenmiş gibi başını salladı.

"Çok beklersin."

Mehmet sağındaki bedenin üzerinden –ağırlığını vererek– pencere tarafına geçti.

"Oldu mu?"

Emine yerine yerleşmek için kalçalarını ve bacaklarını birkaç kez oynattı. Yatağın sol tarafını beğenmişti; derin bir soluk aldı.

"Oldu. Bilesiniz Mehmet Esen Bey, bundan böyle, burası Emine Esen'in."

Emine Esen! Demek soyadını taşımak, bir gün birini mutlu edecekti. Mehmet elini, nişanlısını karısına dönüştüren ve onu bir mıknatıs gibi çeken saçına götürdü.

"Emine Esen hâlâ mutlu mu?"

Emine, "Evet," dedi. Ancak hemen sonra, "Ama..." deyip sustu. Ama'nın ardında her ne varsa onu utandırıyordu. Gözlerini kapamıştı. Mehmet o zaman fark etti. Gözleri utangaç olsa da elleri canlanmıştı. Kısa kararsızlığın ardından dudaklarını erkeğin kulağına yasladı. "Bana öğretmelisin... öpüşmeyi... belki başka şeyler de." Birden hafif bir çığlık attı. "Bu da ne?"

Mehmet, "Kurşun yarası," dedi; Emine sırtındaki izleri keşfetmişti.

"Aman yarabbi! Kaç tane? Dönsene!"

Mehmet olduğu yerde dönüp bekledi. Emine telaşla aplikleri açtı, sonra yaralarını sabırla, uzun uzun inceledi. Parmaklarını on üç yıllık yaraları sanki tazeymiş gibi özenle sırtında dolaştırıyordu. Bir süre sonra parmaklarının yerini dudakları aldı.

"Yarın ilk işim pijamalarını değiştirmek olacak... Kim erkekler ipek giyemez derse desin..."

Emine hem konuşuyor hem de kocasının sırtını öpüyordu. Dudaklarında merak ve şefkat vardı. Ancak bir süre sonra –sırtında gezinen öpücükler okşayan bir ele dönüştüğünde– Mehmet'in içindeki erkek ayaklandı ve üstüne uzanmış çıplak kadını kolundan tutup yanına çekti. Emine hazırdı; gözleri, dudakları ve ıslaklığıyla. Işığı kapatmasını isteyince, bu kez,

Mehmet, "Hayır," dedi.

Emine'nin isteğine yarım saat sonra uydu. Işığı kapattığında, Emine uyku yolculuğuna başlamıştı. Mehmet gözlerini ka-

patmadan önce dakikalarca onu seyretti. Karısı, büyülü bir varlığı andırıyordu. Uyurken bir ara hafif bir ses çıkardı. Bu onu çok şaşırttı. Öylesine bu dünyaya ait değilmiş gibi duruyordu ki, soluk alması bile şaşırtıcıydı. Mehmet neden sonra gözlerini onu görme umuduyla kapattı. Ama rahat uyuyamadı; gecenin sabaha kavuştuğu saatlerde tedirgin bir halde uyandı. Duyguları onu yanıltmamıştı. Yatakta yalnızdı. Emine'nin yattığı yer boştu. Saati kestirmeye çalıştı. Ortalık aydınlanmamıştı, havada hâlâ gecenin o gizemli tadı vardı. Derin bir soluk aldı. Gözleriyle odayı taradı. Banyonun kapısı aralıktı; ara bölümden ışık sızıyordu. Namaz kılıyor! Demek yatağın o tarafında yatmayı öteki odaya rahatça geçebilmek için istemişti.

Mehmet iç rahatlığıyla tekrar gözlerini kapattı. Birkaç saat sonra uyandığında yatakta yine yalnızdı. Emine yattığı yerde neredeyse hiç iz bırakmamıştı. Sanki ağırlığı yoktu: çarşafta düzenli buruşukluklar; başın ezdiği yastığın ortasındaki hafif çukurluk ve o belirsiz nem... Onun tarafı, bahardaki bir bahçe kadar serin ve iç açıcıydı. Oysa kendi yattığı tarafta karısının masumiyetinin kızıl lekesi, çarşafın üzerinde duruyordu.

"Sabah şerifleriniz hayırlı olsun beyefendi." Mehmet sesin geldiği tarafa döndü. Emine pencerenin önünde, ayakta ona bakıyordu. Belli belirsiz de olsa, makyajlıydı. Saçlarını geriye tarayarak atkuyruğu yapmıştı. Üstünde askılı, dizlerinin üzerinde biten yeşil bir elbise vardı. Başka birinde, başka bir şeyin rengi olarak sırıtacak olan böyle bir yeşilin ona yakışması şaşırtıcıydı. Dışarıya mı çıkacak? Mehmet, aklından geçirir geçirmez bunun aptalca bir düşünce olduğunu fark etti. Sokakta asla böyle giyinmezdi o. Karşısında duran çekici kadın sadece ona ait olan, evde onun olan karısıydı. "Dilimizi mi yuttuk? Pekâlâ, iyi sabahlar desem!"

Mehmet, "İyi sabahlar," diye karşılık verdi Emine'nin sorusuna. "Orada ne yapıyorsun?"

"Kocamı seyrediyordum."

Dizleri, omuzları ve tabii, dudakları çarpıcıydı ama farklı olan gözleriydi. Kendini sunan, karşısındakini alan, bir el gibi kucaklayan yeni kadının eşsiz bakışları.

Mehmet çağrıya karşılık vererek elini uzattı. Emine yanına gelince onu uzun uzun öptü. Parfümü çiçek kokuluydu. Emine, karşılık vermesine karşın öpücüklerinin nereye gittiğini anlar anlamaz, kararlı bir tavırla kendini geri çekti.

"Kalk ve duş yap Mehmet Esen, kahvaltı seni bekliyor."

Tekrarlamanın, sahibini kendisine ait kıldığına inanıyor olmalıydı. Mehmet, karşılık vermeliyim, diye düşündü.

"Peki, Emine Esen hanfendi."

Mehmet ad tekrarının ardından gülümseyerek yataktan kalktı. Garipti; karnı acıkmıştı. Oysa çoğu kez kahvaltı etmez, karnı ancak öğleye doğru acıkırdı. Duşa doğru yürüdü, yarı yolda Emine'nin sesi onu durdurdu.

"Bir dakika! Gün ışığında görmek istiyorum." Görmek istediği sırtındaki yaralardı. Mehmet banyonun kapısında, kamçılanacakmış gibi kollarını yukarıya kaldırarak meraklı kadının yaklaşmasını bekledi. "Bir, iki, üç..." Arkasına geçen Emine'nin soluğu ve duası, izleri dokunarak sayan eline eşlik ediyordu. "Rabbim seni korumuş. Ona şükürler olsun..." Kurşunları saptırsaydı, ben de şükür ederdim, diye düşündü Mehmet. "Nasıl kurtuldun?"

Mehmet, öldürmeyi başaramadığım bir kadın yaralarıma işedi, öyle kurtuldum demek isterdi, ancak Emine'nin inançla yüklü bakışlarını görünce,

"Söylediğin gibi oldu," dedi. "Allah korudu." Sonra Emine'nin yeni sorusundan önce banyoya girdi.

Yan odada çiçeklerle süslenmiş iki kişilik masanın üzerinde zengin, ikramda abartılmış kahvaltı onları bekliyordu. Emine, neler yemesi gerektiğini söyleyerek masadaki hemen hemen her kahvaltılıktan bir parça alarak Mehmet'in tabağını doldururken öğle yemeğinde neler istediğini sordu. Günde genellikle tek ana öğün yemeye alışan birisi için bu zor bir seçimdi, Mehmet, altı yemek önerisinin içinden onun pişireceklerini seçtikçe, Emine mutlulukla gülümsedi. Aşığı gibi tutkuyla ilgileniyordu yemeklerle. Mehmet laf arasında kahvaltıyı yatak odasına yakın olmak istediği için mi burada hazırladığını sordu; Emine, evet ya da hayır demeden gülümsemekle yetindi.

Mehmet bir süre dikkatini önündekilere verse de, arada ona fark ettirmeden, tazelik duygusu veren karısını seyretti. Biçimli omuzları, sevapmış gibi durmadan gülümsemesi, yüzünü değiştiren, her seferinde güzelliğine başka bir görünüm, yeni bir bakış açısı veren saçları... İçindeki ağırlık yitiminin mutlulukla ilgisi olduğunun farkındaydı. Onun gibi göz alıcı, çekici bir kadının yanında olmak her şeyden çok, yabancısı olduğu o hafifletici mutluluk duygusuyla ilgiliydi. Bugün yanından ayırmayacaktı onu. Ya namazlar?

Onaylamayan değil, merak eden bir sesle sordu.

"Beş vakit namaz için nasıl vakit buluyorsun? Yani gününü nasıl ayarlıyorsun?"

Emine soruyu duyunca bakışlarını önündeki tabaktan kaldırıp gülümsedi. Sanki konunun açılmasından memnun olmuştu. Çatalı masaya bırakıp uzun zamandır anlatmak istiyormuş gibi sabırsız ama kendinden emin bir sesle anlatmaya koyuldu.

"Sen nasıl gününü üç öğün yemek için ayarlıyorsan, bu da öyle bir şey." Bu kısa ve kesin hükmün ardından yine nasıl'la devam etti: "Nasıl bedenimize özen gösteriyorsak, ruhumuza da aynı özeni göstermekte ne zorluk var? Namaz bizi çalışkan, düzenli ve kararlı birisi yapar, bize ruhsal rahatlama verir." Namaza inanan birisiydi. Şimdi ablasına benziyordu. "Sabah 05.30'da, Öğle 12-14 arası, İkindi 15, Akşam 17, Yatsı, 22-23 arası... Eğer namazları kaçırırsak, kazaya kalırız. Bu da art arda gelirse, günah demektir..."

'Uyarıyor!' Kulağındaki ses yanılıyordu: Uyarmıyor, küçük bir ders veriyordu. Mehmet –hayal kırıklığına uğradığında hep yaptığı gibi– bakışlarını Boğaz'a kaçırdı. Pek sık uğramayan keyfinin onu terk etmesine izin vermemeliydi. Karısının söylediklerini kabullenmesini kolaylaştıracak bir şey aradı... Kıyafeti ya da namazı! Yanında oturan alımlı kadının hep dışıyla ilgileniyordu. Peki, ya içi; düşünceleri? Var olduğuna inandığı ruhu...

Mehmet Boğaz'dan vazgeçti, uzanıp Emine'nin elini tuttu. Bilmesi gerekeni ilk günden öğrenmeliydi.

"Sana söylemek istediğim bir şey var. Ve söylediğime inan-

malısın." Emine merakla –biraz kaygı da vardı bu merakta– onu süzüyordu. "Sen benim eşitimsin. Sana hiç, asla..." Nasıl söyleyeceğini bilmiyordu. Anlamasını istediğini belirtmek için elini salladı. "Belki sana garip gelecek ama, koca, karısından üstündür, sözümü dinleyeceksin, demeyeceğim. Kocalık haklarımı kullanmayacağım."

Emine şaşırmış mıydı? Hayır, kaygısı dağılmıştı ama bakışları hâlâ merakını yansıtıyordu. Hemen karşılık verdi.

"Söz mü?"

Mehmet, "Söz," dedi.

"Senin gibi önemli birisi asla yalan söylemez, değil mi?" Emine bu yeterli değilmiş gibi doğrulatmaya çalışıyordu. Önemli biri! Mehmet omuzlarını silkti. Değilim demeliydi. Kendi önemsizliğini ne zaman kabullenmişti acaba? Emine'yle evlenme isteği belki de zengin olma isteğinden çok, önemsizliğe karşı çıkıştı. 'Bu düşüncelerden vazgeç!' Öyle mi yapmalıydı? Böyle harika bir günü berbat etmemeliydi. Mehmet, kulağındaki ikizini dinleyerek düşüncelerini daha ileriye taşımadı. Cevap bekleyen Emine üsteledi: "Söylemezsin, değil mi?"

'Evet, söylemem de!' Mehmet bu kez ikizinin uyarısına aldırmadan,

"Kocalık hakkımı sadece bir konuda, o da gerekirse kullanacağım," dedi. "Abinin hisseleriyle ilgili benden habersiz bir karar vermeyeceksin; ben ne dersem, onu yapacaksın."

Emine masadaki çatalı almaya hazırlanırken durakladı.

"Babama hayır demek o kadar zor ki..." Sözlerini sessizlik izledi. Kocasından yardım gelmediğini görünce soruyla devam etti: "Ama ne yapabilirim?" Yine cevap alamayınca Mehmet'in elini bırakarak geriye çekildi. Yüzü asılmıştı. Sorularına cevap bulamıyordu. "Yarın Beykoz'a gitmeliyiz. Bugün öğleden sonra da Yakup Abime uğrasak?" Mehmet uygun bulduğunu belirtmek için başını eğdi. "Tabii Ayşeler de var. Onları da burada ağırlamalıyız."

Konuyu sürekli değiştiriyor, eninde sonunda yüzleşeceği sorundan kaçmak için daldan dala atlıyordu. Mehmet boşalan fincanını ona uzattı.

"Artık babandan bu kadar çekinmemelisin."

"Ama o babam!" Emine'nin cevabı çaresiz bir çığlığı andırıyordu.

Mehmet, onun babasının annesinden korktuğunu söylese Emine ne derdi?

"Sen de evli bir kadınsın," dedi. Acaba onu bu konuda ikna edebilecek miydi? "Sana bir şey sorabilir miyim?"

Emine çay koyduğu fincanı geri verdi.

"Tabii, sor."

Belki zamanı değildi ama Mehmet eninde sonunda soracağını bildiği soruyu seslendirdi.

"Neden örtündün? Sana hiç örtün diyen oldu mu? Baban, ablan, abin..."

Emine şaşkınlıkla durakladı. Sanki ne zaman, nasıl ve neden örtündüğünü hatırlamıyordu. Sonra omuzlarını kaldırdı.

"Kimse örtün demedi ama..."

"Ama..."

"Başka nasıl olabilirdi ki? Ablamın, annemin, anneannemin, babaannemin; onların da annelerinin, anneannelerinin, babaannelerinin, anlayacağın etrafımdaki herkesin başı örtülüydü. Başka türlüsü olamazdı. Bu bizde bir..."

Mehmet sözü Emine'nin ağzından aldı.

"Adet, görenek..."

"Öyle ama örtünmek Peygamber Efendimizin de emri..." Emine biraz bekleyip sordu. "Bu seni rahatsız mı ediyor?"

"Ya seni?"

"Tabii ki hayır, bu benim inancım." Emine şiddetle başını iki yana salıyordu.

"Senin inancınsa, beni rahatsız etmiyor," dedi Mehmet. "Ama örtünme kararın gelenek ve adet yüzündense, din, örf ve adetler manzumesi değildir."

Emine bir süre şaşkınlıkla ona baktı.

"Sen bunları kimden öğrendin? O..." Yine komünist, diyecekti ama vazgeçti. "Hasan Hoca'dan mı?" 'Uzatma!' Mehmet iç sesini dinleyerek sustu. Ama Emine devam ediyordu: "Dıştan içe doğru örtünenler, kolaylıkla açılırlar. Ben içten dışa doğru

örtündüm... Beni sadece türbanım ya da inancımla değerlendirmiyorsun değil mi? Çünkü ben..."

Mehmet elini uzatıp onu kucağına çekti.

"Sen benim karım ve sevdiğim kadınsın."

"Kadın ve..." Emine biraz bekleyip vurgulayarak ekledi: "İnsanım."

Haklıydı. Mehmet, "Haklısın," dedi utanarak. "Eksik söyledim..." Keyfinin ucunu bırakmamalıydı; ikizi, 'kaçmanı önleyeceğim,' diye mırıldandı.

"Ne dedin?"

Mehmet, "Hiç," dedi. "Hadi konuyu değiştirelim."

Emine, öpücüğüne kısaca karşılık verdikten sonra barışmaya niyetli bir sesle cevap verdi.

"Aslında benim de konuşmak istediğim şeyler var." Kucağından kalkmak istedi ama Mehmet'in kollarının izin vermeyeceğini anlayınca vazgeçerek devam etti: "Orta kattaki odalardan küçük olanını sinema, müzik ve spor odası olarak düzenlemeye ne dersin?"

Müzikle arasının iyi olduğunu biliyordu. Sinema! Ve spor? Mehmet, Emine'nin cevap beklediğini görünce,

"İyi bir fikir," dedi. Evet, fikir iyi ama şaşırtıcıydı. "Sen spor yapıyor musun?"

Emine neşeyle, "Yüzme bilmesem de bisiklete binerim," dedi. "İki yıl da pilates yaptım... Belki tekrar başlarım. Senin için de şöyle iyi bir koşu bandı alırız." Mehmet itiraz etmedi. "Anlaştık. Diğer iki odayı da misafir yatak odası olarak düzenleyelim derim." Mehmet, Emine'nin saçını okşarken başını salladı. "Ya çatı katı? Orasını çalışma odası olarak mı kullanacaksın?"

'Niyetini anladı mı?'

"Evet," dedi, Mehmet, sese cevap vermeden.

"Pekâlâ, bir soru daha." Emine bu kez hızlı bir hareketle Mehmet'in ellerinden kurtulup ayağa kalktı. "Aslı'nın fotoğrafı var mı sende?"

Hâlâ Aslı! Mehmet önce gülümsemeyi düşündü ama durum şakadan daha ciddiydi.

"Merak ettiğin nedir?"

"Var mı, yok mu?"

Evet, durum ciddiydi. Mehmet, yerine yerleşen genç kadını bekledi.

"Yok... Yıllarca önce hepsini yırtıp attım..." Emine sormadan ekledi. "Zaten birlikte çektirdiğimiz fotoğraf sayısı beşten fazla değildi."

"Neden bu kadar az?"

Neden? Mehmet bunun nedenini daha önce düşünmediğini fark etti.

"Benimle birlikte görünmekten çekinirdi; galiba bu endişe fotoğraflarda da sürdü."

Emine masalın sonunu merak eden bir çocuk yüzüyle sorularını sürdürüyordu.

"Birlikte görünmek istememesinin nedeni neydi?"

Mehmet, "Ailesi," dedi. "Benimle olmasını istemiyorlardı." Emine yine neden diye soracaktı. O yüzden, "Annesi ve babası," diye devam etti. "Kızlarının zengin olmayan birisiyle evlilik bir kenara, arkadaşlık etmesine bile tahammülleri yoktu."

"Peki, Aslı ailesine karşı gelmedi mi?" Mehmet, Emine'nin sorusunu susarak cevapladı. "Demek seni o kadar sevmiyordu."

Mehmet, Emine'nin küçümseyen sözlerine bu kez karşılık verdi.

"Öyle, sana benzemiyordu..."

Emine birden elini kaldırıp onu susturdu.

"Bir Nikon'um var... Senin ve benim, birlikte yüzlerce fotoğrafımız olacak."

"Pekâlâ," dedi Mehmet. "Ne zaman başlıyoruz?"

Emine, "Neden şimdi olmasın," diyerek bir çığlık atıp odadan çıktı. İki dakika sonra geri döndüğünde elinde bir fotoğraf makinası vardı. "İşte, başlıyorum. Bu birincisi: Gülümseyelim lütfen..."

Fotoğraf çekimi neredeyse yarım saat sürdü. Emine'nin poz verirken, çekerken, ışığı, kadrajı ayarlarken ortaya çıkan fotoğraf bilgisi ve aletlere yönelik el becerisi şaşırtıcıydı. Daha evliliklerinin ilk gününden tek tek ve birlikte poz verdikleri sayısız fotoğrafları olmuştu. Mehmet bütün hayatı boyunca sahip

olduğundan daha çok fotoğraf çektirdiğine emindi. Emine sanki kocasının ondan önceki hayatının izlerini örtmeye, ona içinde sadece kendisinin yer aldığı yeni bir hayat yaratmaya niyetliydi. Mehmet bir süre sonra Emine hakkında, babasının ve ailesinin gölgesinde kaldığında ortaya çıkan edilgen tavrına, boyun eğen davranışlarına göre karar vermesinin aldatıcı olduğunu fark etti; karısının kendi başına olduğunda, gündelik hayatla ilgili konularda tutarlı ve keskin hatları olan belirgin bir kişiliği vardı. Sanki türbanını çıkarınca altından başka –modern ve tutkulu– bir kadın ortaya çıkıyordu.

Fotoğraf ve mutluluk seansı, Mehmet'in Atıf Yılmaz'ın filminden söz etmeye hazırlandığı sırada Emine'nin telefonunun çalmasıyla sona erdi. Arayanın ablası olduğunu anlar anlamaz Emine'nin yüzü, sesi hemen değişti. Şimdi kabahat işlemiş bir çocuğun annesinden özür dileyen sesiyle konuşan bir kız vardı karşısında. Türbanlı Emine geri dönmüştü. Mehmet, duyulmasını engellemek için soyunma odasına kaçan karısının sesini kısarak, "kıldım," dediğini duyunca, odadan çıktı. Anlaşılan Fatma geceyle ilgili sorularına namazla başlamıştı.

Kahve masası, okuma koltuğu ve ayaklı ışık, bar olarak kullanmayı planladığı tezgah ve love seat...[3] Kırık beyaz, krem ve leylak renklerinin hakim olduğu çatı katında eksik olarak sadece sağır duvara yaslanan tek kişilik yatağın üstüne asılacak, varaklı ayna kalmıştı. Çatıda yapılan izolasyon işe yaramıştı. İçerisi Mayıs'taki halinden çok daha serindi. Mehmet duvarlara göz attı. Seçerken salondaki kısıtlamalara uymadığı tablolar, işaretlediği yerlere asılmıştı. Şeklinden dolayı oyuncak bir evi çağrıştıran salonda sıkışmış loşluğu delen ışığa doğru yürüdü. Bir gün, önündeki sedirde Emine'yle sevişeceğini hayal ettiği üçgen pencerenin kenarlarına asılan perdeler, yerdeki halıdan bir ton daha koyuydu. Sedire oturdu. Yanına alsaydı, burada sigara içebilirdi. Duman varmış gibi pencereyi açtı. Boğaz'ın arada bir vapur çığlıklarıyla bölünen uğultusu – sıcakla kıvamı azalmış– bir sis gibi içeriye yayılırken gözlerini kapadı. Sabah yataktan kalktığında hissettiği o hafiflik kay-

3 İngilizce: Aşk koltuğu: İki kişilik divan.

bolmuştu. Fatma'yı Emine'den, daha doğrusu evliliklerinden uzak tutmanın bir yolunu bulmalıydı. 'Karını ikna etmelisin!' İkizine kulak vermeliydi. Eğer Emine ablasına çocuk gibi itaat etmeye devam ederse, Fatma'dan kurtulmasının zor olduğunun farkındaydı.

Gözlerini aralayıp saatine baktı; daha on olmamıştı. Pencereyi kapattı, sonra telefonu çıkarıp Altan'ı aradı. Uzun uzun çaldırmasına rağmen telefon açılmadı.

"Demek buraya kaçtın?" Emine yanına kadar sessizce gelmişti. Mehmet birkaç adım ötesinde duran çekici kadının yüzünü görür görmez anladı: Fatma'nın kardeşi olmaktan vazgeçmiş, tekrar karısı olmuştu. Emine, uzattığı elini tutarak yanına oturdu. "Ne o, birisini mi aradın?"

Pencerenin pervazına koyduğu cep telefonunu işaret ediyordu.

Mehmet, "Evet," dedi.

"Kimi aradın?" Emine, Mehmet'e cevap verme fırsatı vermeden devam etti: "Sana kıskanç olduğumu söylemiş miydim?" Bakışlarını telefona dikmişti. "Bilesin! Eğer meydanda bırakırsan, telefonunu karıştırırım."

Mehmet onu kendine çekti. Kıskançlık da ona yakışıyordu.

"Neyi merak ettiğini söylersen belki karıştırmana gerek kalmaz."

Emine dudaklarını kocasından kaçırarak sordu.

"Aslı'nın numarası kayıtlı mı?" Hâlâ Aslı! Mehmet gülümseyerek kaşlarını kaldırdı. Emine bir süre bekledi. Sonra omuzlarını silkti. "Kayıtlı olmasa da ne fark eder? Nasılsa numarayı ezberlemişsindir." Mehmet gülümsemeye devam edince sabırsız bir sesle izin istedi. "Bakabilir miyim?" Mehmet telefonu ona uzattı. Kıskançlığı eğlendiriciydi; Emine üç dört dakika boyunca telefondaki kayıtlı numaraları, mesajları kontrol etti. "Rehberde kayıtlı beş kadın var... Şule sekreterin; Ayşe kız kardeşin; Emine karın... bu arada izin verirsen Emine'nin soyadını değiştireceğim..." Kadıoğulları yerine Esen yazarken konuşmaya devam etti: "Diğer iki kadın kim? Simin ve Zeynep Bilmez."

Telefonu geri uzatıyordu. Mehmet uzanıp acele etmeden aldı.

"Zeynep Bilmez bir gazeteci; bir bacağı takma, üstelik de komünist."

"Ya Simin?"

"Simin Plevneli bu yalının ve L&M'in eski sahiplerinden biri. Geçen yıl buraya geldiğimde babanla onun arasını bulmak için epey uğraştım."

"Neden adres defterinde sadece adı var? Soyadını yazmamışsın."

Yüzü asılmıştı. Kıskançlığının bundan sonrası artık eğlendirici değildi. 'Kadınsı içgüdüleri tehlikeli.' Mehmet iç sesine kulak vermeden sordu.

"Bunun ne önemi var?"

"Sadece ad yazmak yakınlık, her zaman samimiyet belirtisidir." Mehmet, itiraz etmesine izin vermeden Emine'yi kendisine çekti. "Hayır, dur! Cevap ver!"

Boynundan öpülmek hoşuna gidiyordu. Mehmet gece sevişirken bunu aklının bir köşesine yazmıştı. Dudaklarını karısının kulağına yaklaştırdı.

"Sadece Simin yazıyor, çünkü soyadı benim eski telefonumun adres boşluğuna sığmayacak kadar uzun diye düşünmüş olmalıyım. Soyadı uzun olunca böyle yaparım."

Emine başını geriye atarak dudaklarından uzaklaştığı adamı süzdü. Gözbebekleri terazinin kefeleri gibi hareketliydi. Duyduklarının doğru olup olmadığını tartıyordu. Bir süre sonra ikna olmuş gibi boynunu tekrar kocasının dudaklarına geri verdi.

"Sana en kısa zamanda yeni bir telefon alacağım..." Mehmet, açıklamasının ardından ona sunulan haz pınarına eğildi. Emine hemen hafifçe inledi. "Sen beni kıskanıyor musun?" Sesi boğuklaşmıştı.

Mehmet, "Hayır," dedi.

Aptallık etmişti. Emine gözlerine bakmak için tekrar geriye çekildi. Boynunu bir kez daha dudaklarından kopartmıştı.

"Neden kıskanmıyormuşsun?"

Mehmet aceleyle nedeni söyledi.

"Ablanın sana göz açtırmayacağından eminim. O varken etrafında erkek sinek bile uçamaz."

Emine başını tekrar onun göğsüne yasladı.

"Ama bir yıl Avusturya'da yalnız kaldığımı unutuyorsun." Mehmet soruyla oyalanmak yerine onu öpmeye devam etti. "Benimle ilgilenen biri vardı. Bir doktor..." Emine, Mehmet sormayınca devam etti. "İki kere sinemaya gittik."

Sonra tekrar sustu ve kendini bir kez daha geriye çekti. Hareketleri ileriye ve geriye gidip gelen bir oyunu çağrıştırıyordu.

Mehmet, "Hepsi bu mu?" diye sordu. "İki kez film seyretmek?"

Emine sesinin duyulmasından çekiniyormuş gibi iki yana baktıktan sonra Mehmet'in kulağına eğildi.

"Öyle deme! Hissettim, elimi tutacaktı."

"Tutmadı mı?"

Emine, "Hayırrr..." diye bağırdı.

Mehmet, eğer onu ağız tadıyla öpeceksem, oyunu sonuna kadar götürmek zorundayım, diye düşündü.

"Neden vazgeçti?"

"Gülizar, adama öyle bir baktı ki..."

Emine sözlerini burada yarıda bırakıp keyifli bir kahkaha attı. Ablası yoktu ama anlaşılan Gülizar, Fatma'nın yokluğunu aratmamıştı. Mehmet sorulara devam etti.

"Nasıl birisiydi bu doktor?"

Emine yüzünü buruşturdu. Mehmet'in oyuna dahil olması hoşuna gidiyordu.

"Bilmem. Hoşuma giden tarafları da vardı, gitmeyenler de."

Acaba hangisiyle başlamalıydı? Mehmet ilk seçenekte karar kıldı.

"Nesi hoşuna gidiyordu?"

Emine'nin yüzü Mehmet'in sorusunu duyar duymaz aydınlandı. Demek doğru seçeneği bulmuştu.

Emine, "Adı," dedi. "Adına bayılıyordum."

Mehmet bu kez meraklanmıştı. İlgiyle sordu.

"Adı neydi?"

Emine, "Mehmet," dedikten sonra dudaklarını kocasına uzattı. Mehmet onu divana yatırınca da, mırıldandı. "Çocuk istiyorum, hem de çok..."

Mehmet nefes kesen güzelliğe doğru eğilirken Tanrı'nın kendine inanması için ona bir kanıt daha gönderdiğini düşündü. Kurduğu düşlerden birisi daha gerçekleşiyordu.

- 3 -

Mehmet, dar odadaki ölüm sessizliğinin içinde bir yandan onu geçmişe çeken güçlü ele direnirken bir yandan da yatağının yanındaki sandalyede oturmuş, abisini endişeli gözlerle süzen Emine'nin hareketlerini izliyordu. Birkaç saat önce kollarının arasında karısıyken şimdi küçük kız kardeş rolüne bürünen kadın, kararsızdı: Yüzü sakallarıyla, gözleri karanlıkla örtülmüş abisinin söylediklerine mi yoksa duyduğu yorgun sesine mi inanmalıydı? Yakup, Emine ne zaman sorsa, "İyiyim, merak etme" diyor ama daha cümlenin ortasında soluksuz kalan bitkin sesi, hastalığını ele veriyordu. Sabah kollarında uyandığı mutluluğunu sürdürme isteği Emine'ye duyduklarına inanmasını söylerken, kan bağı, yüreğini bir felaket önsezisiyle titretiyordu.

Mehmet belki onuncu kez sıkıntıyla kımıldadı. İki kardeş dakikalardır el eleydiler. Aslında birbirlerine dokunmuyor, birbirlerini –diğerinden gizleyerek– sessizce okşayıp seviyorlardı. İlginç olan, sevgilerini açığa vurmaktan kaçınmaları değil, yatağın kenarında iki küçük, öksüz kediyi hatırlatan ellerin yarattığı tedirginlikti. Mehmet gözlerini kapatıp sessizce ikizine sordu: Bu görüntü neyi hatırlatıyor? İki el, tıpkı utangaç iki aşık gibi buluştuğundan beri bunu düşünüyordu. Merakının cevaplanması için çok beklemedi; Yakup, sanki ayağa kalkmak ister gibi bir hareket yapınca unutmak istediği anıların önündeki perde birden aralanıverdi. Eğer oda loş olmasaydı o görüntü tozun arasından tekrar ortaya çıkmayacaktı. Hatırlıyordu; tedirginliğin gerisinde eller değil, elin hareketi vardı. Aralanan perdenin arkasındaki sabahın üstüne toz yağıyor, daha ötede mayınlı patika uzanıyordu: Kulaklarını sağırlaştıran patlamanın ardından ilk algıladığı, adlandıramadığı için 'şey,' diye tanım-

ladığı, o şeydi; bacakları kesik bir dilencinin yerde sürünerek yaklaşmasını andıran şekilde hareket eden garip, bütünlüğünü yitirmiş beden... Şimdi, yıllar sonra, hata yapmadığını, kendini yağan tozun içine doğru atmadan önce yaptığı dilenci benzetmesinin aşırı ya da saçma olmadığını tekrar görüyordu. Yerdeki o yarım beden gerçekten dileniyordu: Hem de hayatını...

Sigara içmeliyim...

On üç yıl öteden kopup gelen sigara içme isteği o denli güçlüydü ki, Mehmet sağ elini cebine sokup gözlerini araladı. Hayır, Balkaya Dağı'nın tepesine çıkan geçidin girişinde değildi, İstanbul'da, küçük, Kâbe'yle palmiyeli vahanın arasına sıkışmış loş bir odada Emine ve Yakup'la birlikteydi. Bakışlarını duvardaki halıdan kaçırdı. Yakup arada bir kardeşiyle konuşuyordu ama bunu yaparken bile herkesten uzak, yapayalnız görünüyordu. 'İdeal büyükse, yalnızlık da büyüktür...' Kulağındaki ses canlanmıştı. Yakup'un yalnızlığını daha da koyultan gerçek neden bu muydu? Belki bu haliyle hayatını anlamsız trajedilerle harcayan birisine, geleceği değiştirme yeteneği olmayan bir zavallıya benziyordu, ancak ne kadar aldatıcıydı bu görüntü. O sadece bir misafirdi; kendi deyimiyle, 'bu alemdeki mahpusluğunun sona ermesini bekleyen bir yolcu.' Bacaklarının parçalanmasına, elinin kopmasına, gözlerinin kör olmasına dayanabilirdi; dayanamadığı Allah'ın onu geri çevirdiği düşüncesiydi. Hayatını bağışlaması için dilencilik yaptığına çoktan pişman olmuştu. O gün ona bahşedilen canı, artık iade etmek istiyordu.

Yakup, sonunda hayatla vedalaştığı eli bırakıp artık gitmelerini söyledi. Son sözü Emine'yeydi:

"Kocanın dediğini dinle! Vekâletnameni ondan alma. Yoksa hakkımı helâl etmem. İki elim, iki cihanda yakanda olur!"

Beykoz'a gitmek üzere arabaya bindiklerinde Emine abisiyle birlikte olduğu süre boyunca dökmeden göz pınarlarında tuttuğu yaşları serbest bıraktı. Bir süre sonra gözyaşlarına hıçkırıkları ve titreyen omuzları da katılınca Mehmet, serbest olan sağ eliyle karısının küçük elini tuttu.

"Çok hasta..." Mehmet cevap vermedi; garip bir duyguya ka-

pılmıştı. Sanki Emine'nin elini tutmakla uygun olmayan bir şey yapıyordu. Türban, yanındaki kadını yabancılaştırıyor, kendisine yasaklıyordu. Kulağındaki misafir –artık nakarata dönüşen sözcükle– düşüncelerini kesti: 'Saçmalama!' Sesin ardından Emine sordu:"Öyle değil mi?"

Onu teselli edebilir miydi?

Mehmet, "Öyle görünüyor," dedi. "Ama..."

Emine umutla atıldı. "Ama, ne?"

"Yakup dayanıklıdır; on üç yıldır bu halde yaşamayı beceren biri, kolay kolay teslim olmaz."

"Öyle, değil mi?"

Mehmet yalancı başını salladı.

"Evet; hadi kendini boş yere üzme." Sonra uyarıcı bir kahkahayla güldü. "Baba evine evlendiğinin ertesi günü gözü yaşlı, şiş gözlerle gidersen ne düşünürler?"

Emine telaşla elini geri çekip çantasını açtı; gözlerini kurulayacaktı.

"Haklısın... Şimdi kendimi toplarım." Burnunu çekerek devam etti: "Bu arada, bunu takmayı unutmuşsun." Elinde babasının düğün hediyesi, küçük bir servet eden saat vardı. "İtiraz yok. Bak! Ben senin gerdanlığını taktım."

Mehmet itiraz etmeden Emine'nin uzattığı gösterişli saati aldı.

"Bu gece babana Yakup'un hisselerini sana devrettiğini söyleyeceğim." Emine yardım ister gibi bakınca, "Merak etme," diye yatıştırdı. "O işi, senin konuşmana gerek kalmadan ben halledeceğim."

"Öfff. Beni neden iki arada bırakırlar ki?"

Yüzü allak bullaktı. Emine'nin bu sözlerle başlayan hayıflanması Beykoz'a kadar sürdü. Mehmet arabayı –mabet görünüşlü, sarı– evin önündeki parka sokarken, Emine aynada kendine çeki düzen verdikten sonra kocasına döndü. Uyaracaktı:

"Babamı çok üzmemeye çalış, olur mu? Alıştıra alıştıra söyle. Unutma, çabuk parlar ama çabuk da yatışır." Sonra ekledi: "Yemekler ağırdır; çok yeme."

Alçak tavanlı, koyu renklerin birbirlerini daha da kararttığı

salondaki masada –Yakup dışında– Kadıoğulları ailesinin bütün mensupları yerlerini almıştı. Kayseri'nin geleneksel –hemen hemen hepsi unlu ve etli– yemekleriyle hazırlanan küçük ziyafet pek uzun sürmedi. Abdullah Bey'in dışında kimsenin konuşmadığı yemek, kutlamadan çok matem ziyafetini andırıyordu. Üç çocuğu, sanki yemeği babalarından önce ya da sonra bitirmek ayıpmış gibi, önündekileri onunla aynı anda bitirdiklerini görünce Mehmet de onlara uydu. Masada yemek boyunca konuşulan tek konu, ki bu da Abdullah Bey sordukça sürüyordu, düğüne katılanlar ve katılanların geline taktıkları takılar oldu. Babasını genellikle Fatma cevaplandırıyordu. Abdullah Bey aldığı cevaba göre ya "Allah razı olsun," diyordu ya da takılan hediyeyi uygun bulmadığını belirtecek bir tarzla yüzünü ekşitiyordu. İtibarına verilmiş bir karşılık olarak gördüğü düğüne katılımdan memnundu. Hemşehrileri, tanıdıkları, özellikle de politikacıların hemen hemen hepsi davete icabet etmişler, hatta yurt dışında olan partinin en tepe noktasındaki yöneticiler de telefonla arayıp onu kutlamışlar, hayır dualarını iletmişlerdi.

Emine utangaç yeni gelin görünümündeydi. Hep önüne bakan, soru sorulduğunda yanakları kızaran taze. Mehmet yemeğin sonunda ailesinin karısını ondan koparıp aldığına emin olmuştu. Bu sıkıntılı ziyaret ne zaman sona erecek? Sormadığı sorunun cevabını beklemeden önce pahalı saatine, sonra kayınpederine baktı. Emine ve Muti'nin bu adamın çocukları olduğuna inanmak ne kadar zordu: Hayal gücü gelişmiş olanlar bile ikizleriyle karşısındaki adam arasında genetik bir benzerlik bulamazdı. Ya karısı! Mehmet bakışlarını Emine'ye çevirdi. Cevabını alamayacağı bir soru daha: Acaba annesi nasıl bir kadındı?

"Kahveleri aşağıda, havuz başında içelim mi damat?" Abdullah Bey sonunda masadan kalkmaya karar vermişti. "Çocuklar da biraz hasret gidersinler."

Bu bir öneri değil, soru biçimine sokulmuş bir emirdi: Kayınpederi kibar olmaya çalışıyordu ama kibarlığı ancak bu kadarına el veriyordu. Mehmet adamı izledi. Haberi yalnızken vermeyi tercih ederdi.

Kayınpederiyle birlikte –Mehmet'in şimdiye kadar kimsenin yüzmediğine bahse girebileceği– havuzun kenarına yerleştirilmiş hasır koltuklara oturduktan az sonra Emine kahveleri getirdi. Mehmet, gözlerini karısının endişeli bakışlarından kaçırarak kayınpederine döndü. Abdullah Bey aceleyle kahvesini yanındaki sehpaya bıraktı. 'Konuşmaya başlamak için Emine'nin uzaklaşmasını bekliyor; istediği bir şey var!' Mehmet kulağındaki sese cevap vermeden başını önüne eğdi. Vereceği haberi duyunca ne yapacaktı acaba? Buradaki gece içeridekinden sıcaktı. Abdullah Bey'in çeşme başı diye adlandırdığı havuzun etrafındaki alanı aydınlatmak için yerleştirilmiş süslü pik döküm elektrik direklerinden yayılan ısı, sıcağın daha da artmasına yol açıyordu. Her lambanın etrafında bir sinek bulutu uçuşuyordu.

"Eee, Mehmet Bey oğlum, bugünden itibaren artık sen de aileden sayılırsın." 'Sen de aile fertleri gibi bana biat et!' İkizi, söze başlayan kayınpederinin sözlerini tercüme ediyordu. "Artık daha yakın çalışmalıyız." 'Sözlerimi dinle!' Mehmet cevap vermeyince Abdullah Bey devam etti: "Bazı düşüncelerim var." 'Yeni işler peşindeyim.'

Abdullah Bey böyle demesine rağmen –damadının üç kez karşılık vermemesi hevesini kırmış olacak ki– düşüncelerini açıklamaktan vazgeçerek sustu ve kahvesine uzandı. Devam etmek için onaylanmak istiyordu.

"Sizi dinliyorum," dedi Mehmet.

Abdullah Bey kahvesini bu kez önlerindeki sehpaya bıraktı. Bu kadarı ona yetecekti. "Allah'a şükür, Dersaadet[4] bize kapılarını açıp mutluluklar bahşetti." İyi bir giriş: Bu cümleyi bir yerden mi duymuştu? "Ama durmayacağız... Yeni işler; büyük işler... Yeni konular peşinde olacağız."

Abdullah Bey susarak ona bakınca, Mehmet sorması gerektiğini fark etti:

"Yeni konular?"

"Beynelmilel firmalarla mukaveleler yaptık, inşallah onlarla yeni işler alacağız..." Kayınpederi, belediye arsasına dikilecek

4 Mutluluk kapısı; İstanbul'un adlarından birisi.

kuleden söz ediyor olmalıydı. Tavırları kibar, hatta sevecendi. Abdullah Bey, para kazanmayı sevap gibi gördüğünden olacak, sevecenlik gözlerinde ancak zenginlikten söz ettiğinde ortaya çıkıyordu. "Bir de aklımda medya işi var. Bir gazete alalım diye düşünüyoruz. Malum, elinde gazete varsa herkes sana daha dikkatli davranıyor." Mehmet, bu da Ömer'in fikri olmalı diye düşündü. "Ne dersin?"

Mehmet bitirdiği kahveyi kayınpederi gibi önlerindeki sehpaya bıraktı. Adamı bekletmeden, "Mantıklı görünüyor," dedi.

Cevap Abdullah Bey'i gülümsetti. Memnun olmuştu.

"Evet, öyle..." Önündeki fincanı aldı. O, kahvesini bir türlü bitirememişti. "Ama bunun için şimdikinden çok daha dinamik bir yapılanmayı, hızlı karar mekanizmasını hayata geçirmeliyiz."

Dinamik yapılanma; hızlı karar mekanizması; hayata geçirmek! Mehmet kayınpederine baktı. Bunlar, onun değil, Ömer'in sözleriydi. Az sonra ne söyleyecekse, hepsi Ömer'in fikriydi.

"Doğru," dedi. "Yeni bir örgütlenme gerekiyor."

Abdullah Bey iştahlı bir yudumla kahvesinin kalanını bitirdi.

"Mevzuyu epeyce tahkik ettirdim. Bazı neticelere vardım." Mehmet'in sormasına kalmadan ağzındaki baklayı çıkardı. "Ceyo; bize bir ceyo gerekiyor."

CEO![5] Tabii bunun için bir de adayı vardı. Mehmet geriye yaslandı.

"Yani yetkilerimizi ona devredeceğiz; öyle mi?"

Abdullah Bey, "Bir kısmını," dedi aceleyle. "Yakup'la konuş. İtiraz etmez diye düşünüyorum."

Sırası gelmişti. Abdullah Bey ondan hızlı davranmıştı. Mehmet haberi olabildiğince sakin bir sesle verdi.

"Yakup hisselerini devretti."

"Ne!" Abdullah Bey öyle bağırmıştı ki, lambaların tepesinde uçuşan böcekler etrafa dağıldı. İlk çığlığını, korku ve me-

5 İngilizce: Chief Executive Officer: Yönetim Kurulu'nun altındaki en üst yönetici.

rak dolu ikincisi izledi. "Kime?" Sonra da üçüncüsü: "O komüniste mi?"

Mehmet, evet, Hasan Hoca'ya demek için neler vermezdi.

"Hayır, Emine'ye," dedi.

"Emine'ye mi?"

Abdullah Bey'in sorusu, haftalarca önce Mehmet'in haberi Yakup'tan duyduğunda dudaklarından dökülen soruyla aynı vurguyu taşıyordu: Şaşkınlık; ve ölçülü bir rahatlama.

Mehmet, "Evet," dedi. "İşlemleri Pazartesi tamamlayacağım. Ömer gelirse, belgeleri ona veririm." Abdullah Bey cevap vermedi. Mehmet adamın aklından neler geçtiğini tahmin edebiliyordu. Onu daha fazla merakta bırakmamalıydı. "Bu arada, Emine de bana genel vekâletname verdi."

Abdullah Bey hâlâ sessizdi. Oysa Mehmet, karşısındaki şaşkın adamın yerinden kalkıp koşarak kızını bulmak, onu vekâletnameyi iptal etmesini söylemek için yanıp tutuştuğuna emindi. Sonunda kayınpederinin fısıltısı duyuldu.

"Yine sen."

"Fikir, Yakup'undu," dedi Mehmet. "Benim hiç dahlim yok. Benden sadece söz vermemi istedi."

"Ne sözü?"

"Yakup'a, Emine'nin bana verdiği vekâletnameyi iptal ettirmek için ona baskı yapmanıza mani olacağıma söz verdim."

Abdullah Bey kızının üstündeki gücünden emin bir tavırla koltuğundan doğruldu.

"Nasıl yapacaksın bunu? Bana engel olabileceğini mi sanıyorsun bre gafil!"

Az önceki aldatıcı sevecenlik dağılmış, durum ortaya çıkmıştı. Kayınpederinin kibarlığı giysiye benziyordu; öfkelendiğinde üzerinden çıkarıyor, o zengin, büyük hayalleri olan adam birdenbire kaba bir esnafa dönüşüyordu.

Mehmet, "Engelleyebileceğimi sanıyorum," dedi. "Onu zorlarsanız, Emine'nin sizi görmesini yasaklayabilirim."

"Kızımın benimle görüşmesini mi yasaklayacaksın?" Abdullah Bey şimdi ayağa kalkmıştı. "Bunu kimse yapamaz! Emine'ye ne diyeceksin?"

Mehmet, "Siz yapmışsınız," dedi. "Neden ben yapmayayım? Otuz yıl önce karınıza babasıyla konuşmayı yasaklarken ne dediyseniz, ben de Emine'ye aynısını söylerim."

Abdullah Bey sinsi bir sesle sordu:

"Öyle mi?"

Bu bir soru değil, kayınpederinin öfkesini gizlediği kılıftı. Sinsiliği haris kişiliğinin kınıydı. Karşısındaki adamın ruhunda, zenginlik ile din sıkı ve kopmaz bir ittifak oluşturmuştu.

Mehmet eliyle işaret etti.

"Oturun. Söyleyeceklerim bitmedi." Onu duymasına rağmen Abdullah Bey kımıldamadı. Ancak daha sonra –Mehmet'in dediğini yapacağını anlayınca– fırlayarak kalktığı koltuğa tekrar oturdu. Mehmet sakin bir sesle sordu. "Yakup'un bunu neden yaptığını merak etmiyor musunuz?"

Abdullah Bey'in bakışları değişmedi. Merak etmemişti. Sadece toparlandı. Aylardır görmediği oğlunun neden böyle bir şey yaptığını bir an bile düşünmemişti. Önce para; sonra yine para; belki sonra başka bir şey... İlgisi bu sırayla ilerliyordu.

"Neden mi yaptı? Ben sana söyleyeyim. Çünkü o allahsız komüniste uydu, isyankâr oldu..."

Mehmet, "Hasta," dedi adamın sözünü keserek. Sonra ölüyor diyemediği için, "Hem de çok," diyerek ayağa kalktı. "Bence onu bir an önce ziyaret etmelisiniz." Gitme vakti gelmişti. "Dediğim gibi, Ömer'i Pazartesi bana gönderin. CEO işini de onunla konuşuruz."

"Ölecek mi?"

Mehmet cevap vermeden, şaşkın adamı geride bırakarak binaya doğru yürüdü. Hisselerini devretmemiş olsaydı Yakup'un ölümüyle kalacak mirasla hisselerin çoğunluğunu ele geçirebileceğini acaba ne zaman fark edecekti? 'Ya o öldüğünde?'

Mehmet içindeki şeytanın sorusunu duyunca irkildi. Bu, aklına gelmemişti; en azından şu ana kadar. Durup hâlâ koltuğunda oturan adama baktı. Abdullah Kadıoğulları ölünce Emine'ye babasının mirasının üçte biri kalacak ve böylelikle karısı, holdingin yaklaşık yüzde altmış yedisine sahip olacaktı.

Adamın başını ellerinin arasına aldığını görünce utançla geri döndü. Yoksa şimdi, o da bu olasılığı mı düşünüyordu?

Mehmet on beş dakika sonra arabanın yanında durmuş, vedalaşmak için geride kalan Emine'nin gecikmesinden yararlanarak sigara içiyordu. Vedalaşmanın bu kadar uzun sürmesinin nedeni babasının onunla konuşmak istemesi olabilir miydi? 'Ya zayıf bir anına gelip Abdullah Bey'in isteğine evet derse?' Sese aldırmadı. Emine ona verdiği sözden cayacak olsa bile bunu Yakup hayattayken yapması mümkün değildi. Bir süre hiçbir şey düşünmeden sigarayla oyalandı. Abdullah Bey neden parayı bu kadar önemsiyordu? 'Belki de elinden para kazanmaktan başka bir şey gelmediğinden...' Mehmet onu kışkırtan sese yine karşılık vermedi. Kayınpederinin –Allah'a şükrederken– sık sık sahip olduğunu söylediği erdemlerden hiçbirinin kanıtlarına, kişiliğinde ya da davranışlarında rastlamak mümkün değildi. Her şeyi önce insani açıdan değerlendirmek! Hasan Hoca'da, Altan'da varken, Abdullah Bey'de eksik olan buydu. 'Ya sende? Sende var mı?' Sigarasından derin bir nefes alıp yere attı.

"En azından verdiğim sözü tutuyorum!"

"Kendi kendine mi konuşuyorsun?"

Mehmet arkasına döndü. Emine, elinde bavulu andıran bir çantayla merdivenlerde ona bakıyordu. Yaklaşınca yardım etmek için elini ona uzattı.

"Bu da ne?"

Emine fısıltıyla, "Düğün takıları," dedi. Ardından alçak sesle güldü. "Zengin olduk." Para sevme sırası ona gelmişti. Mehmet kısa ama şiddetli bir kahkaha attı. Emine durakladı. "Ne oldu? Komik bir şey mi söyledim?"

"Hem de çok," dedi, Mehmet.

Emine arabaya binerken üsteledi.

"Nedenmiş o?"

"Zaten çok zenginsin de ondan. Abin hisselerini sana devrettiğinden beri İstanbul'un en zengin kadınlarından biri sayılırsın."

Büyük para haberi Emine'nin yüzündeki küçük paranın sevincini gölgelemeye yetti.

"Babamla konuştun mu?" Mehmet arabayı çalıştırıp başını salladı. Emine yatışmamıştı, tekrar sordu. "Benim için bir şey dedi mi?"

"O söylemedi, ben onu uyardım."

"Ne konuda?"

Mehmet, "Seni zorlamaması konusunda," dedi. "Buna kalkışırsa senin onunla konuşmanı yasaklayacağımı söyledim."

"Ciddi misin? Yasaklar mısın?"

Mehmet, "Tabii ki hayır," dedi. "Para da, karar da sana ait."

Emine uzanıp kocasının eline dokundu.

"Hadi evimize gidelim!"

Sesi, Kadıoğulları'nın kızından, tekrar karısına dönüştüğünü haber veriyordu. Mehmet Emine'nin elini tuttu.

"Yarın akşam da Ayşeleri davet et, ertesi sabah da hepsini İzmir'e geri gönder."

Mehmet aklındaki soruyu o gece uyumadan az önce sordu.

"Annenin fotoğrafı var mı?"

- 4 -

Ömer Pazartesi günü beklediğinden daha erken geldi. Mehmet bu kez, konuşmalarının öncekilerden farklı olacağını anlatmak için, odaya girer girmez yöneldiği pencerenin önündeki koltuklar yerine, onu masasının karşısına oturttu. Sigarasını yakarken adamdaki rahatsız edici şeyi fark etti: Ömer'in kravatları da bir yıl öncesine kadar onun taktıkları gibi berbattı. Ancak hali eğlendiriciydi: Yüzü, bilmediği bir konuda sınav olacak bir öğrenci kadar şaşkın görünüyordu. Mehmet ona cesaret vermek ister gibi gülümsedi. Karşısındaki adamın sıradanlığı öylesine göz alıcıydı ki, onunla ilk kez karşılaşan hemen hemen herkes bunu budalalıkla karıştırıyordu. Oysa Ömer'in sezgilerinin güçlü olduğunun, üstelik yetenekli gibi görünmeyi de becerdiğinin farkındaydı.

"Abdullah Bey sana söz etti mi?" Mehmet, adamın cevap vermesini beklemeden elindeki kâğıtları uzattı. "İşte, gerek-

li işlemleri yapman için hisselerin devrine ilişkin evrak ve yeni vekâletname..."

"Hayırlı olsun. Gerekeni yaparım."

Ömer iyi dileğinin ardından kâğıtları okumadan hemen çantasına yerleştirdi. Kontrol etmeye gerek görmemişti. Mehmet, adam işini bitirince konuştu.

"Sana önemli bir şey söyleyeceğim."

"Buyrun efendim."

Abdullah Kadıoğulları'nın böbürlenen sağ kolu olmaktan 'efendim' diyen birine! Ömer duruma çabuk uyum göstermişti. Mehmet sesini yükseltmedi.

"Aklında tutmanı istediğim şu..." Sözcüğün üstüne basarak devam etti: "Karım bana verdiği vekâletnameyi asla geri almayacak. Bunun şirket yönetimiyle ilgili olarak uzun vadede neler getireceğini, hangi sonuçlara yol açacağını tahmin edebiliyor musun?"

Ömer bildiğinden emin bir tavırla cevap verdi.

"Kadıoğulları sizin olacak."

Hesabını iyi ve çabuk yapmıştı. Peki, hesabın sonucunda ortaya çıkan tabloyu içine sindirmiş miydi? 'Efendim dedi ya!' Mehmet, ikizine cevap verecek olsa, bir tek sözcüğün durumu kabullendiğini kanıtlamayacağını söylerdi. Sesi bırakıp adama döndü.

"Kadıoğulları benim olmayacak. Hisselerin çoğunluğu Emine..." Bu sözcüğü de vurguladı. "Esen'e geçecek."

Ömer ilk kez gülümsemeye benzeyen bir hareketle, yüzündeki o şaşkın ifadeyi değiştirdi.

"Durumu gayet iyi anladım efendim."

Mehmet memnuniyetle geriye yaslandı. Artık sadakatinden emin olabilirdi. Ne de olsa karşısındaki adam Abdullah Bey'den ders almış, bencilliğin başarıya giden yolu kısalttığını öğrenmişti.

"O zaman şimdiye kadar olduğundan çok daha yakın bir şekilde çalışmamız gerektiğini de anlıyor olmalısın." Ömer başını salladı. Bunu da anlıyordu. "Mümkünse aklına gelen fikirleri ilk kez ben dinlemek isterim."

Ömer bu kez cevap vermeden önce durakladı. Ne yapmalıyım? Kendine bu soruyu soruyor olmalıydı.

"Peki..." Kısa bir kararsızlığın ardından ekledi: "...efendim."

İşbirliğine hazır olduğunun kanıtları art arda geliyordu. Mehmet, işbirliği davetini anlamış gibi yumuşak bir sesle sordu.

"Yeniden yapılanma; şu yönetime bir CEO atama ve bir gazete alma düşüncesi... Bunlar senin fikirlerin değil mi?"

Ömer, "Evet," dedi; utangaç bir çocuk gibi gözlerini önüne eğmişti.

"Bence senin Kadıoğulları'nın tepesinde olman son derece iyi ve yerinde bir fikir..." Ömer'in yüzü ikinci adamlara özgü o mutluluk ifadesiyle gevşeyerek iki yana yayıldı. Gözleri evcil bir hayvanın, kendini efendisine sunan içten ışığıyla parıldıyordu. "Gazete konusunu dostlarınla konuştun mu?"

Ömer, "Dostlar?" diye sordu.

"Partiden tanıdıkların; vakıftakiler; sizin dernek yönetimi; Amerika'dakiler..."

Ömer hak ettiği aferini bekleyen birisi gibi heyecanla açıklamaya koyuldu.

"Onlar da destekliyor. Zaten hükümet desteklemezse, gerekli finansmanı sağlayamayız. Biliyorsunuz, böyle bir proje için özel bankalar pek kredi vermezler; geriye devlet kontrolündekiler kalıyor."

Belki de gazete Ömer'in değil, onların fikriydi.

"Nasıl bir çizgide olması düşünülüyor?" Mehmet elini sallayarak soruyu açıkladı. "Alacağımız ya da kuracağımız gazete."

"Herkesi kucaklayacak, toplumun iradesine ve inançlarına saygılı, demokrasi ve hürriyet kavgası verecek, yeniliğe açık olanların yazacağı ve okuyacağı bir gazete planlıyoruz."

Altan'a sorsa, İslamcı, liberal soslu bir bulamaç derdi. Ömer çoğul ekiyle konuşuyordu. Demek epeyce hazırlık yapmışlardı.

"Projenin başına getirmek için temas ettiğiniz biri var mı?" Ömer hiç beklemeden son yirmi beş yılda birkaç büyük gemiye binip her seferinde yelkenini doldurmayı başarmış, zamanı gelince de kapağı başka bir tekneye atmış, ünlü bir gazetecinin adını verdi. "Demek iktidar aşığı birini buldunuz."

"Aslında..." Ömer anlatacakken bir an her şeyi açıklamaktan vazgeçer gibi sustu ama uzun vadedeki çıkarları aklına geldiğinden olacak, dudakları tekrar aralandı. "O bizi buldu... Vakıftaki dostlarla temastaymış..." Bir profesörle, bir tarikat temsilcisinin adını tekrarladı. "Bizi onlar cesaretlendirdi."

Vakıf: Din ile paranın buluştuğu, akademisyenlerin boy ve yol gösterdiği mahfil. İlişkilerde bunun önemini aklında tutmalıydı.

Mehmet, "Pekâlâ," dedi. "Proje olgunlaşırken bana bilgi verirsin." Ömer başını eğdi; anlaşmışlardı. "Bir şey daha. Eğer rüşvet vereceksiniz bundan da haberim olmalı."

Ömer verirken suçüstü yakalanmış gibi durakladı. İnkâr edecekti, sonra vazgeçti. Bir itiraf gibi kısaca, "Peki," dedi.

Şule çayları tazelemek için tekrar içeriye girince konuşmaya ara verdiler. Acaba neler konuştuklarını dönünce Abdullah Bey'e de anlatacak mıydı? Anlatmamasını istediği konuşmaları değil, verdikleri kararlar ve sözlerdi. Mehmet gözlerini adamın gözlerine dikti. Çıkarlarını hatırlamasını ummaktan başka elinden bir şey gelmezdi. Birden irkildi: Abdullah Bey Emine'yi aramış mıydı? Karşısındaki adamla işi biter bitmez telefon etmeye karar verdi.

Sekreter çıkınca Ömer toplanmaya başladı. Belki onu biraz şaşırtabilirdi. Elini uzattı ama sigarası tablada kül olmuştu. Boğazını temizledi.

"L&M'in satın alınması konusundaki fikrin neydi? Satın alınmasından yana mıydın?"

Ömer biraz bekledi, sonra duymak istediği cevabı verdi.

"L&M'in satın alınması tamamıyla bir halkla ilişkiler meselesiydi. Yani... Abdullah Bey'e bir yerde 'taşralı' demişler, o da kestirmeden İstanbullu olmaya karar verdi."

"Bu sene zarar edecek gibi görünüyor, değil mi?"

Ömer, "Öyle," dedi. "Ama bunun sizin yönetiminizle bir alâkası yok."

"Tabii ki yok... Muhtemelen gelecek sene de edecek. Peki, şirket senin olsa ne yapardın?"

Ömer, "Satardım," dedi; hiç duraksamamıştı.

Mehmet adamı cesaretlendirerek gülümsedi.

"Seninle aynı fikirdeyim. Şirketin adını, diğer kıymetlerini elden çıkaralım, bu binayı tutalım. Kavacık'ta, yüzü doğuya dönük merkezi olan bir şirket, asla Dersaadetli olamaz." Ömer merkez olarak neden Kavacık'ı seçtiklerini açıklamaya kalkınca Mehmet ona izin vermeden devam etti: "Biliyorum, Abdullah Bey depremden çok korkuyor. Bırakalım o orada otursun. Ama bu güzel ve tarihi binayı bir vitrin olarak kullanabiliriz. Avrupa'ya geçtik deriz."

Ömer'in yüzü önce şaşkınlıkla dudaklarına toplandı ancak gülümseyince tekrar geriye gitti. Sabah ziyaretinde umduğundan çoğunu elde etmişti.

"Peki kime satacağız?"

Mehmet, "Orasını bana bırak," dedi. "Sen Abdullah Bey'i ikna et."

"Peki, efendim..." Ömer belki bu kadarıyla yetinecekti ama birden fikir değiştirip Abdullah Bey'e bir türlü kabul ettiremediği görüşünü açıkladı: "Böyle düşünmenize sevindim. Ekonomik fayda her zaman birinci kriterimiz olmalı... Öte yandan bu yakaya taşınma konusunda da görüşlerinize katılıyorum. Yeni projeler, hatta bir gazete söz konusuysa yeni bir kurumsal kimliğe ihtiyacımız var. Muhafazakâr yenilikçi..." Sloganı bile bulmuştu. Mehmet onun düşüncelerini onaylıyormuş gibi gülümsedi. Ömer susmuyordu. "Gönderdiğiniz dosyadaki reklam ajansına bu konuda bir çalışma yaptırabiliriz."

"Başkalarından da teklif al," dedi Mehmet. "Daha büyüklerinden, daha iyilerinden." Sonra Ömer'i ilk gördüğünden beri aklında olan ama bir türlü diline indirmediği soruyu sordu. "Abdullah Bey'le ne zamandan beri berabersin?"

Ömer durakladı; az sonra yüzü de asıldı. Mehmet adamın rahatsızlığını anlıyordu. Birdenbire sorduğu soru, Ömer'e, arkasından iş çevirdiğini düşündüğü hamisine borçlarını hatırlatmış olmalıydı. Cevap durgun bir sesin eşliğinde geldi:

"Çok uzun zamandır..." Vefa duygusu, belki de duyduğu suçluluktu onu rahatsız eden. Gözlerini Mehmet'ten kaçırarak anlatmaya koyuldu: "Kadıoğulları bizim uzaktan akrabamız

olur. 1978'de babam öldüğünde, beni o okuttu. Abdullah Bey'i hep hayırla yâd ederim, bana çok yardımları dokundu..." Anlattıkça keyfi kaçıyordu. "İngiltere'de master yapmamı isteyen ve sağlayan da odur. Sağ olsun, döner dönmez bana yanında iş verdi; her konuda imkân tanıdı."

Duyduğu saygı, suçluluğunu bastırmıştı. Mehmet, Ömer'in açmazını kavrıyordu. Çok beğendiğimiz, saygı duyduğumuz bir kişiyi sevemeyiz. Ömer'e –bu tespitin izlerini bulmak amacıyla– dikkatle baktı: Yanılmıyordu; karşısında gergin bir şekilde kımıldayan adam aslında Abdullah Bey'i sevmiyordu. Duyduğu minnet ağır bir borca dönüşmüştü. Abdullah Bey ona imkân vermiş ama kızını vermemişti. Bunu unutturmamalıydı. Hainlik, gözden düşenlerin sıkça seçtiği bir meslektir; bunu da kendisi hatırlamalıydı.

"O zaman yeni görevinle ona ve ailesine borcunu ödeyebilirsin." Mehmet adam cevap vermeden önce onu uyardı. "Dediklerimi göz önünde tutacağına inanıyorum. Öyle yaparsan çok uzun süre birlikte çalışabiliriz. Sen de Kadıoğulları'nı olduğundan daha ileriye taşırsın. Karım da sana duacı olur."

Mehmet, Ömer gider gitmez telefona sarıldı. Emine'nin sesi titriyordu. Korktuğu gibi olmuş, Abdullah Bey o evden çıkar çıkmaz kızını aramıştı. Emine sorularına –sağanak yağışı andıran bir düzensizlikle ağladığından– cevap veremeyince yalıya dönmeye karar verdi.

Yolda öfkesini –yavaş gittiği, boş yolları bulamadığı için ona azarlama fırsatı veren– Balina'dan çıkararak, karısıyla kayınpederinin arasındaki konuşmanın sonuçlarını kestirmeye çalıştı. Emine verdiği söze sadık kalmayı başarabilmiş miydi? Mehmet, Emine'nin Cuma sabahı ona, öğleden sonra abisine verdiği sözü, despot babasına karşı tutmasının zor olduğunu biliyordu ama içinde yine de bir ümit vardı. Abdullah Bey'in haris yüzü, gözlerinin önüne geldikçe içi öfkeyle kabarıyor, o yaşlı diktatöre iyi bir ders verip Emine'yi taciz etmesini engellemenin bir yolunu bulması gerektiğini kendi kendine tekrarlıyordu. "Bu olay bir daha olmamalı," diye mırıldandı. Tabii, eğer Emine babasına direnebilmişse.

Emine üçüncü kattaki odadaydı. Yüzü allak bullak, kocasının kapıdan girdiğini görür görmez hıçkırıklarla ona atıldı. Gözyaşları, bedeninin alımlılığını geriye itmiş, onu küçük kız çocuğuna çevirmişti.

"Sustum, sustum... Hiçbir şey söyleyemedim..."

Mehmet de bir şey söylemeden ona sarıldı. Karısını teselli edecek tek şey kolları ve ne kadarını aktarabileceğini bilmediği o saklı şefkatiydi. Emine'nin vekâletnameyi geri alıp almadığını öğrenmesi için gözyaşlarının sona ermesini bekledi. Karısı dakikalar sonra sakinleşti. Ama olanları anlatmaya başladığında göğsü hıçkırıkların geride bıraktığı sarsıntıyla hâlâ bir körük gibi inip kalkıyordu.

Abdullah Bey, Mehmet'in tahmin ettiği gibi sabah telefon ederek ona kocasına verdiği vekâletnameyi iptal ettirmesini emretmiş, eve Muti'yi göndereceğini ekleyip kardeşiyle birlikte hemen notere gitmesini söylemişti.

"Dilim tutuldu... Hiçbir şey diyemedim."

Emine sözlerini yine sonucu söylemeden bitirmişti.

Mehmet sordu: "Muttalip geldi mi?"

Sonra Emine'yi göğsünden uzaklaştırıp masanın önündeki koltuğa oturttu. Emine Mehmet'in kuşkusunu doğruladı.

"Beş dakika sonra. Dışarıda bekliyormuş."

Demek her şey planlanmıştı. Belki de evden çıktıklarından bile haberleri vardı. Mehmet perişan durumdaki karısına baktı. Kulağında ses bağırıyordu: 'Notere gitti mi?'

Mehmet sonunda çığlığı seslendirdi.

"Sen ne yaptın? Notere gittin mi?"

Emine'nin dudakları titremeye başladı; yine ağlayacaktı.

"Ona, yani Muti'ye, Yakup Abime ve sana söz verdiğimi söyledim." Son bir çabayla hıçkırıklarını bastırmaya çalışarak ekledi. "O da babam gibi bağırıp çağırdı bana..."

"Sonra?"

"Beni götüremeyeceğini anlayınca gitti." Emine artık kendini tutamayacaktı. Bir çocuk gibi çığlık atarak, omuzları sarsıla sarsıla ağlamaya koyuldu. "Neden böyle yapıyorlar? Hadi öteki, babam, ya ona ne oluyor? O benim canımın yarısı..."

Emine'nin kalbini asıl kıran, o alçak soytarı olmuştu. Mehmet saatlerdir kolunda biriken, şimdi de parmaklarına inen krampı sıkarak yumruğunun içine aldı. Yoksa! Ona dokunmuş muydu?

"Sana vurdu mu?" Emine başını sallamayı başardı. "İtti mi?"

"Hayır, bayılmışım... Ama..." Doğruyu söylemiyordu. Mehmet karısının bakışlarını izleyerek yana döndü. Duvarın dibinde kurdeleleri, ambalajı yırtılıp atılmış bir kutu duruyordu; eğilip paketi aldı. Hediye kutusunun içinde, parçalanmış bir telefon vardı. Emine'nin kırık sesi gördüklerini birleştirdi. "Cumartesi sabahı sen uyurken, gidip almıştım. Bu akşam verecektim..."

Sözlerini ikinci gözyaşı sağanağı izledi. Demek Muti içeriye girmiş, onu itmiş. Gözdağı vermek için masanın üstünde duran paketi yırtmış, bulduğu telefonu da parçalamıştı. Mehmet ezilmiş, üçe ayrılmak üzere olan telefonu ceketinin sağ cebine koydu. Kendini aldatmaya kalkışmayacaktı. Sessiz kalır, tepki göstermezse bu hareketlerin tekrarlanacağı kesindi. Abdullah ve Muttalip Kadıoğulları'na buna izin vermeyeceğini anlayacakları bir dille söylemeli, yapabileceklerinin bir sınırı olduğunu göstermeliydi.

Karısının yanına gidip onu koltuğundan kaldırdı. Parmakları katılaşmıştı; titriyordu da. Çift taraflı bir öfkeye kapılmak üzereydi. Emine'yi böyle bir açmazın içine soktuğu için Yakup'a, karısını koruyamadığı içinse kendine kızıyordu.

"Buraya gel, biraz yat, dinlen," dedi. Bir an baygınlığını sormayı düşündü ama sonra vazgeçti. Koluna girerek gözyaşlarını silen yorgun kadını yatak odasına geçirdi. Oysa sabah kollarının arasında bir çiçek gibi açmıştı.

Merakla sordu. "Ablan da aradı mı?"

"Hayır."

Bu şaşırtıcıydı. "Cep telefonun nerede?" Emine omuzlarını kaldırdı. Bilmiyordu. Mehmet karısını alnından yavaşça öptü. "Kapatacağım; kimse bir süre seni aramasın diye. Onun için sordum."

Telefon artık Emine'nin odası diye adlandırdığı odada, pencerenin yanındaki masanın altına düşmüştü. Bir kanıt da-

ha: Öfke, Mehmet'in zihninde beliren resimle birlikte elektrik akımı gibi kolunu kat etti. Muti denilen alçak belli ki, güç kullanmıştı; hem de kız kardeşine, ikizine karşı. Eğilip yerdeki telefonu aldı. Ne yapacağını kararlaştırması için çok düşünmesi gerekmedi. Yolunu buluncaya kadar biraz uğraştı, sonunda Muti'ye, Emine'nin ağzından, fikir değiştirdiğini, onu beklediğini bildiren kısa bir mesaj yazabildi. Zorbanın onu körleştiren açgözlü budalalığına güvenmeli miydi? Emine'ninkini ötekine koyarak –ceketinin iki cebinde iki telefon– çatı katına çıktı.

Yukarısı daha aydınlıktı. Derin bir soluk alıp saatine baktı. Muti'nin öğle namazını kılması uzak bir ihtimaldi. Oyalanmadan, tezgâhın bar olarak kullanmayı planladığı kilitli alt dolabını açtı. Mustafa Bey'den ona kalan ama hiç kullanmadığı eski meşin çanta içki şişelerinin önünde duruyordu. Metal kilidi açıp elini içine soktu. Hatırlamaya çalıştı. Kabzasını kavramayalı ne kadar olmuştu? On iki? Belki de on üç yıl. Tabanca sarıldığı bezin içinde bıraktığı gibi duruyordu. Yağları beze sildi; kapatmak üzereyken, bezin ucundan bir parça kopardı. Cebindeki telefon o anda titremeye başladı. Telefonu çıkarıp mesajı okudu. Muti hemen geleceğini haber veriyordu. 'Birinci safha tamam,' dedi kulağındaki ses. 'Ya araba?' Evet! Yalıda olduğunu ele veren hiçbir iz bırakmamalıydı.

Aceleyle Balina'yı aradı ve ona arabayı alarak şirkete dönmesini söyledi. Sonra hızlı adımlarla aşağıya indi. Sırada Nahide Bacı'yı aşağıda tutmak vardı. Ortalıkta Muti'yi kuşkulandıracak hiçbir şey olmamalıydı.

Muti gelmeden önce Emine'nin telefonu bir kez daha titredi. Abdullah Bey arıyordu. Kızının emrine boyun eğeceği haberini oğlundan almış olmalıydı. Mehmet telefonu açmadan bekledi. Arama sona erince, kaydı silerek telefonu tekrar cebine yerleştirdi. Sonra oturup geriye yaslandı. Pusu atılmıştı, artık beklemekten başka yapacağı bir şey kalmamıştı.

Muti arabasını park edip zili çaldığında saat yarıma gelmek üzereydi. Mehmet arkasına çekilerek kanadı araladı. Muti kapıyı açanın kim olduğuna bakmadan merdivenlere doğru yö-

nelince Mehmet kapıyı kilitledi. Budala, pusuya hiç kuşkulanmadan girmişti.

"Merhaba demek yok mu?" Muti sıçrayarak geri döndü. Bir av kadar ürkekti. Mehmet tekrar sordu. "Dövecek birini mi aramıştın?"

Muti donup kalmıştı. Mehmet onunla göz göze gelince fark etti: Başlamıştı: Daha önce dağlarda ölümün eşiğine gelenlerde defalarca gördüğü şey oluyor, az ötede titreyen adam da başkasına dönüşüyordu. Korku, yüzünü bir ressamın eli gibi yeniden çizecekti. Mehmet gece ışığa yakalanan bir tavşana dönüşen soytarının şaşkınlığından yararlanarak üç hızlı adımda merdivenlerle onun arasına girdi, sonra kasları donmuş yaratığa gülümsedi. Çok beklemeyecekti. Ressam işini bitirmek üzereydi. Karşısındaki adam artık Emine'ye benzemiyordu. Yüzüne vurabilirim! Sevinçle titredi. Ama...

"Eni.. eniş..."

Muti'nin dilinin kasları çözülüyordu. Bağırmasını engellemeliyim. Mehmet hızla düşüncesini uygulamaya koydu. Belindeki tabancayı çıkarıp şaşkın budalanın burnuna doğru uzattı.

"Sakın sesini çıkarma... Dediğimi anladın mı?" Mehmet, Muti'ye benzemeyen adamın faltaşı gibi açılmış gözlerinin dibine bakarak devam etti: "İyi, ağzını sonuna kadar aç..." Silahı genç adamın burnuna dayadı. "Açmazsan bununla açarım."

Muti bir süre tehdidin ciddiyetini anlamamış gibi boş gözlerle ona baktı. Sonra dudaklarını aralayarak konuşmaya çalıştı. Buz henüz erimemişti; sadece kekelemeyi becerebildi:

"Şa.. ka... de-de-ğil mi- e-e-nişte."

Mehmet haftalardır avcunda tuttuğu tokadı karşısındaki kişiliksiz surata doğru savurdu.

"Sence şaka mı yapıyorum?" Kırbaç sesini andıran bir şaklamayla geriye doğru savrulan Muti'nin gözlerinde beliren şaşkınlığın, duyduğu korku kadar büyük olduğuna iddiaya girebilirdi. Elini uzattı; tokat umduğu gibi işe yaramıştı. Küçük zorba, sağ eli yanağında, acı ilacı içmeye hazırlanan bir çocuk gibi gözlerini kapatarak ağzını açtı. Bunun da tadını beğenmeyecekti. "Misafir umduğunu değil, bulduğunu yermiş." Sözlerini

bitirmeden cebinden çıkardığı yağlı bezi Muti'nin ağzına tıktı. Artık bağırsa da sesini sadece kendisi duyacaktı. Canı sigara istiyordu. Muti'nin titreyen bedenini –saçından tutarak– tırabzana yaklaştırdı. "Şimdi dediklerimi iyi dinle. Dinliyor musun?" Muti başını eğip kaldırdı. "Bir: Buraya bir daha çağrılmadan gelmeyeceksin. Gelirsen, seni tekmeleyerek dışarıya atarım... İki: Bir daha karıma bağırır, onunla konuşurken sesini yükseltirsen, dilini koparırım... Üç: Bir daha ona..." Sesi istemsiz bir şekilde kısılınca önündeki adamın kulağına eğildi. "...dokunursan, bu kez kafanı kopartırım... Bana cep telefonunu ver." Muti önce konuşmaya çalıştı, sonra kotunun arka cebini işaret etti. Mehmet telefonu alıp rehberi aradı. Numara 'a' harfinde de 'b' harfinde de yoktu. Vazgeçecekken arama düğmesine bastı; Abdullah Bey, listede, peder diye kayıtlıydı. "Şimdi çeneni tut. Ses çıkarma, yoksa canını yakarım... Diz çök!"

Muti inleyerek itaat edeceğini anlatmaya çalıştı. Sonra bundan vazgeçerek kendini yere attı. Tek tokat tüm direncini kırmıştı. Bütün alçaklar gibi tehditle karşılaştığında korkmak yerine hemen dehşete kapılıyordu.

Mehmet tuşa bastı. Telefon daha zilin ilk çalışında açıldı. Demek kayınpeder sabırsızlıkla Muti'den gelecek müjdeyi bekliyordu.

"Muttalip, becerdin mi?"

Mehmet, "Muttalip değil, benim..." dedi. "Beceremedi; şimdi beni dinle."

"Alo. Kimsin! Damat! Sen..."

Mehmet, "Benim," dedi. "Şimdi beni iyi dinle!" Adam homurdandı; şaşkınlıktan kurtulmaya çalışıyordu. Mehmet ondan önce devam etti: "Bir daha karımı rahatsız eder, evime birini göndermeye kalkarsan, ben de aynısını senin karına yaparım." Sözlerini uzun sayılabilecek bir sessizlik izledi. Abdullah Bey birkaç kez konuşmaya çalıştıysa da her seferinde daha ilk hecede takıldı. Nutku tutulmuştu. Mehmet öfkeyle sözlerini bitirdi. "Karının adı Füsun'du değil mi, nerede oturduğunu da biliyorum. Şimdi oraya gidip aşağılık oğlunun karıma yaptığının aynısını ona yapmamak için kendimi zor tutuyorum. Anladın mı?"

Cevap bu kez çabuk geldi. Herkesten gizlediği karısı, Kayserili çapkının yumuşak karnıydı.

"Mehmet Bey oğlum... Sak-ın... Yanlış an..."

O da oğluna benziyordu. Çabuk pes etmişti.

Mehmet, "Sus!" diye bağırdı. "Sus ve dediklerimi asla unutma. Ben dediğimi yaparım. İnanmıyorsan iki oğluna da sorabilirsin." Kayınpederinin cevap vermesine fırsat vermeden telefonu kapattı. Artık bu rezaleti sona erdirmeliydi. Yoksa kusacaktı. "Ayağa kalk!" Muti komutu duyar duymaz sıçrayarak doğruldu. Mehmet çok pahalı olduğuna yemin edebileceği telefonunu havada salladıktan sonra tırabzanın üstüne koydu; ardından tabancanın kabzasıyla vurarak ikiye ayırdı. "Bunu ve..." Öteki cebinden Emine'nin cumartesi sabahı erkenden gidip aldığı telefonu çıkardı. "...Bunu al!" İki telefonu da Muti'nin arka cebine soktu. "Bana bir telefon borçlusun. Kırarken markasına modeline bakmışsındır. Üç gün içinde alıp hediye paketiyle buraya gönder." Sıra, listedeki son işteydi. "Elini tırabzanın üstüne koy!" Muti'nin kararsızlığını görünce. Tekrarladı. "Koy dedim!"

Mehmet, serseri, tırabzanın üstüne koyar koymaz tabancanın kabzasını bütün gücüyle suçlu elin üstüne indirdi. Ağzındaki beze rağmen Muti'nin çığlığı ortalığı çınlattı. Mehmet bir süre ayağının dibinde kıvranan yaratığı seyretti. Sürekli alçaklık yapmak! Ne zor bir işti onunki. Kız kardeşine kaldırdığı elini en az bir ay kımıldatamayacağına iddiaya girerdi.

On dakika sonra silahı yerine koymuş, yatak odasına geri dönmüştü. Emine hâlâ usul usul ağlıyordu.

"Neredeydin?"

Mehmet yatağın kenarına oturdu.

"Bir iki ufak şey vardı, onları hallettim," dedi. Onu gerçekten seviyordu. Bunu şimdi ona bakarken daha önce hiç hissetmediği kadar derinden hissediyordu. Eğilip karısının tuzlu yanağından öptü. "Bak ne diyorum. Öğleden sonra alışverişe çıkalım. Hani alttaki oda için sinema sistemiyle, koşu bandı alacaktık. Bakarız."

Emine dirseklerine yaslanarak yatakta doğruldu.

"İşte." Elinde ona şaşırtıcı bir biçimde benzeyen başı örtülü

bir kadının fotoğrafı vardı. Annesi. Güzelliğini nereden aldığı belliydi. "Kabri Kayseri'de... Onu o kadar özledim ki..." Burnunu çekti. "Öldüğünde çok küçüktüm, öyle ki, sokakta biri 'anne' diye bağırınca durup dakikalarca ağlardım."

Mehmet, "En kısa zamanda Kayseri'ye gidip ziyaret edelim," diyerek karısına sarıldı.

Emine başını kocasının göğsüne yasladı. Teklif onu mutlu etmişti.

"Oradan da İzmir'e geçeriz. Annenle babanın kabirleri orada değil mi?"

Mehmet, "Öyle yaparız," dedi.

"Ayşe, anneni çok sevdiğini söyledi."

Mehmet, "Babamı da severdim," dedi. Sonra kalbinin sesini dinleyen karısının kulağına eğilerek fısıldadı. "Bundan sonra kimse seni asla incitemeyecek. Söz veriyorum."

Emine, ona inandığını anlatmak istercesine huzurla gözlerini kapadı.

"Seni öyle seviyorum ki, ah bir de..."

Mehmet, sözlerini tamamlamasına izin vermeyerek karısının dudaklarını dudaklarıyla örttü. Aklına yine bayılması geldi. Acaba başını mı çarpmıştı?

Dördüncü Bölüm

- 1 -

13 Temmuz 2006, 29 Ağustos 2006: Her büyük başarıyı izleyen tembel, gururlu bir vurdumduymazlık içinde geçen kırk yedi gün ve gece. Mehmet kendini hâlâ tatilde gibi hissediyordu: enerjik ama tembel. O güne kadar önemsemeden yanından geçip giden hayat, sonunda ayaklarının dibinde uzun bir mola vermişe benziyordu. Hiç batmayacağı bir denizde yüzmek, lezzeti birbirini aşan yemekler yemek, derin, her gün daha da keskinleşen cinsel hazlarla ürpermek gibiydi yeni hayat. Sorsalar, her istediğini yapabilmek diye tanımlardı durumu: Ama bundan daha baş döndürücü olan, bu yeni durumun ona –insan özgürlüğünün en saf biçimi denebilecek o– istemediğini yapmama özgürlüğünü de vermesiydi.

Mehmet utançsız bir tebessümle, pencerenin aynaya dönüşen koyu camında içkisini yudumlayan adama baktı. Artık zengin gibi düşünmek, davranmak ve yaşamak onu lekelemiyordu. Gölgelerle kaplı bu çatı katında biraz daha kabul edilebilir bir biçim alan zenginliği rahatça kabullenmesinin tek nedeni rahatlık ve konfor değildi. Emniyet duygusu! Yıllardır kendini bu denli emniyette hissetmemişti: Tıpkı Hakkâ-

ri'nin, Kuzey Irak'ın sarp dağlardaki operasyonlardan tabura geri döndüğünde koğuşa girip yorgun bedenini yatağına attığı andakine benziyordu bu duygu. İnsanın kendi güvenliğine duyduğu keyifli istek, hem sıradanlığın, hem de alçaklığın ilk adımıdır... Bu erdemli düşünceye de metelik vermiyordu. Böylesine süslü laflar eden biri, ya hiç savaşmamış ya da hiç aç kalmamıştı.

Saatine baktı: Emine'nin namazını bitirmesine az kalmıştı. Bardağı yıkayıp ağzını çalkaladı, sonra tezgahın içine gizlenmiş dolabı kilitledi. Sıra sedire oturup dışarıdaki ışıklı ırmağa bakarak sigarasını içmeye gelmişti. Emine birazdan yukarıya çıktığında şikâyet edecekti, kendini bu keyiften mahrum etmeye niyeti yoktu.

Emine'ye içten, varlığını bütünüyle anlamasını mümkün kılacak bir kavrayışla bakmayı istiyor ama ne zaman bunu yapmaya kalksa, her seferinde tedirginlikle duraklıyordu. Neresinden bakılırsa bakılsın, onu tanıma fikri hem kışkırtıcı hem de korkutucuydu. Korkutucuydu çünkü onu tanımak, onun dünyasına girmekse, aradaki kapanmaz uzaklığı, bağdaşmaz farklılıklarını görerek ondan uzaklaşmak tehlikesini içeriyordu. Belki bu yüzden Emine'yi iki kişilik bir dünyaya hapsetmek, orada sevmek arzusuyla doluydu. Ama böylesi bir tutumun, onları çift kişilik bir hücreye hapsedeceğinin de farkındaydı.

Mehmet pencereyi aralayarak dumanı dışarıdaki gürültülü, nemli geceye üfledi. Emine on dakika sonra hafif ayak sesleriyle birlikte yukarıya çıkacak, yüzünü aydınlatan gülümsemesi, kanat çırparak yaklaşan bir aşk sözcüğü gibi kışkırtıcı olacaktı. Sessizce güldü: Karısının coşkusu, çiçeklerin usaresinden sarhoş olan kelebekleri hatırlatıyordu ona. Onunla olduğunda hayatın o gizli akıcılığı derinlerden ortaya çıkıyor, kahredici yüzeyselliği kayboluyordu. Emine sanki acısız, gizemli bir evrenin mahlukuydu. Bunları düşününce içi istek ve coşkuyla doldu. Az sonra yanına geldiğinde ona sarılacak; bir şiirin dizeleri gibi uyumla birbirini izleyecek öpücükleri dudaklarından zevkle devşirecekti.

'Hayatından memnun musun?' Mehmet, geçen hafta yurt dı-

şından dönen Prof, tebrik için telefon ettiğinde hiç düşünmeden 'evet' demişti. 'Ya o?'

'O da memnun...' Prof'un ikinci sorusuna da aynı karşılığı vermişti. Birden durakladı. Gerçekten dediği gibi, Emine de evlilikten memnun muydu? Birbirlerini anlıyorlar mıydı? Düşüncelerinin durulmasını bekledi: İnsan aşık olduğunda, tıpkı korktuğunda yaptığı gibi, anlamak yerine inanmayı seçiyordu. Bazen Emine'nin birbirine tamamen zıt iki düşünceye kısa bir aralıkla hak vermesine şaşırıyordu. Belki bu yüzden Emine düşüncelerini kendi biçimlendiren birisi gibi gelmiyordu ona. Kafasını karıştırsa da sonunda Mehmet'in dediklerini –kocası olduğunu hatırlayarak– tartışmayı uzatmadan kabulleniyordu. Emine'yi tek kelimeyle tanımlamaya kalksa ne derdi? Köle: Hep sadakatinin kölesi olmuştu; inancına, abisine, babasına, ablasına, şimdi de...

Duraklayıp mırıldandı: "Kocasına..." Emine, aşkı erkekten üstün tutuyordu. Mehmet'in bunu fark etmesi çok zaman almamıştı. Evet, kocasının içindeki erkeğin sevişme isteğine her zaman karşılık veriyordu ama bu cinsellikten tad almasının mı, yoksa bir an önce çocuk sahibi olmak arzusunun bir sonucu muydu, belirsizdi.

'Emine'yi seviyor olsan da beğenmiyorsun. Sadakatini kullanıyor, onu hor gören bir şefkatle, kölesini seven bir efendinin kibriyle seviyorsun...'

Mehmet şiddetle başını salladı. Yılan dilli şeytan sanki kulağının arkasında değil de önündeki karanlıkta gizleniyormuş gibi, Boğaz'a doğru bakarak, "Onu beğeniyorum," diye mırıldandı.

Ses cevap vermedi. Mehmet ayağa kalktı, sigarasını söndürdü ve pencereyi kapattı. Zor bir beraberlikti onunki: İçinde ona güvenmeyen biri yaşıyordu.

"Ben geldim!"

Mavinin ondan başka kimseye öyle yakışması mümkün değil... Mehmet geriye dönüp Emine'yi görür görmez diline bir şairin kaleminden çıkmışa benzeyen bu sözcükler düştü. Merdivenlerin başında yürümeye hazırlanırken bir şal gibi dalgalanan kadın öyle güzeldi ki, bir an ona yüklediği bu sıfatın gü-

zelliğini sınırlayacağını, daraltacağını düşündü. Üç hızlı adımda karısını salonun ortasında karşılayarak istekle ona sarıldı. Bir yandan karısının kollarının arasına aldığı yoğun güzelliğini hissediyor, bir yandan da saçlarını okşayarak, insanda ferahlık yaratan kokusunu içine çekiyordu. Mehmet, hiç şüphe yok ki, mutluydu ama dengesiz, oynak bir mutluluktu onunki: Karmaşık duygular arasında gidip çalkalanıyordu. Görünüşte kimsenin görmediği bir hazineye tek başına sahipti ama değeri bilinmeyen, sahip olana hayranlık duyulmayan, gıpta edilmeyen, dış dünyada taçlandırmayan bir güzellikti bu.

"Burayı neden bu kadar seviyorsun?" Mehmet, zihninde uçuşan soruları bir yana bırakarak koluna giren Emine'yle birlikte sedire doğru ilerledi. "Penceredeki manzara sana bir şeyler hatırlatıyor olmalı. Evet, hep buraya kaçmanın ardında böyle bir neden olmalı."

Mehmet otururken nedeni söyledi.

"Manzara değil..." Emine kendisinin bulduğundan daha inandırıcı bir neden bekliyordu. "Galiba sedir. Çocukluğumda, Seferihisar'da, dedemlerin eski, yıkık dökük bir evleri vardı. Bazı yazlar biz de giderdik. Oradaki sediri hatırlatıyor."

Emine, sanki Seferihisar'ı, Mustafa Bey'in tamir için gerekli parayı bir türlü biriktiremediğinden giderek bir viraneye dönüşen evi biliyormuş, hatırlamak istiyormuş gibi bir süre gözlerini kapadı.

Açtığında "Biliyor musun," dedi heyecanla, "O arsayı Ayşelerin hissesini ödeyerek almalı, bir yazlık yaptırmalıyız..."

Mehmet içine derin bir soluk çekti. Şimdi kokuyu da alabiliyordu.

"Sedirin içi saman doluydu, yaslandığımızda batan, çıtırdayan yastıkları vardı." Ve tavan! "Çatıda kimseye görünmeyen ama evde fare bırakmayan iki gelincik yaşardı. O evde çok mutluydum." Emine bir sır duymuş gibi geriledi. Bilinmeyen, gizli bir el gözlerindeki ışığı yakmıştı. Mehmet karısının öpücüğüne karşılık verdikten sonra sordu. "Mutlu musun?"

Emine, "Bu soru da nereden çıktı şimdi?" diye sordu. "Tabii ki çok mutluyum."

"Neden? Bunu düşündün mü?"

Emine geriledi. Şimdilik şaşkındı, birazdan hakarete uğradığını düşünecekti. Küskün bir sesle, gözlerini kocasından kaçırarak sordu.

"Sence? Cevabı bulmak çok mu zor?"

"Peki, hiç, daha da mutlu olabilirdim, diye düşündüğün olmuyor mu?" Emine ona hâlâ –ilk günkü gibi– bademi hatırlatan gözlerini kapattı. Sessiz cevap: Demek düşündüğü oluyordu. Mehmet karısının küçük elini tutup onu yanına çekti, saçlarını okşayarak başını göğsüne yasladı. Emine'nin kalp atışını duyduğunda dayanamadığını, itiraf ettiğini biliyordu. Hafif, yatıştırıcı bir sesle mırıldandı: "Sadece, seni daha iyi anlamak istiyorum."

Emine, ezberlediği şiiri okuyan bir çocuk gibi, vurgusu değişmeyen sesle mutluluğunun nedenlerini sıralamaya koyuldu:

"Mutluyum, çünkü hep hayalini kurduğum adamla evlendim; mutluyum, çünkü Allahıma şükür, saray gibi bir evde yaşıyorum; mutluyum, çünkü ailemle ilişkilerimiz düzeldi; kimse artık bana bir şey söylemiyor, karışmıyor, istediğimi yapabiliyorum; Muti'yle de barıştım ve mutluyum, çünkü kocam beni seviyor..."

Emine kocasının yer aldığı –ve buğulu bir sesle fısıldadığı– maddeden sonra sustu. Ancak bir süre sonra, istediğini elde edemediğine karar verdiğinde, gölgelenen gözlerini kocasına çevirdi. 'Sevildiğini bir kez daha duymak istiyor.' Mehmet iç sesine kulak verdi.

"Evet, seni seviyorum."

"Tek derdim Yakup Abim ama o da mukadderat; yapacağımız bir şey yok..." Emine, şiiri okumayı bitirmişti. Geriye çekilirken sordu. "Oldu mu?"

'Olmadı, daha fazla mutlu olmaktan söz etmedi...'

"Öyleyse eksikliğini çektiğin hiçbir şey yok?" dedi Mehmet.

Emine kararsızlıkla durakladı. Kollarında olduğu adamın amacını kestirmeye çalışıyordu. Yaklaştı. Başını tekrar kocasının göğsüne yasladı.

"Belki... Belki..."

Mehmet, "Belki?" diye sorarak onu yüreklendirdi.

"Biraz tedirginim."

"Tedirgin mi! Neden?"

"Çünkü başka birisi olmaya çalışıyorum... Daha önce olmadığım, olduğumdan farklı birisi. Bu belki normaldir ama çabam beni yalnızlaştırıyor..." Emine heyecanla devam etti; sesini yükselmişti: "Sakın yanlış anlama; bu yalnızlıktan mutluyum da... Neden mi? Çünkü içinde sen varsın. Kimseye aldırmak, kimseye hesap vermek zorunda değiliz..." Hesap vermek konusunda çoğul ekini kullanmıştı. Aslında, kendinden söz ediyordu. "Öte yandan, sana hem çok yakınım ama zaman zaman seni benden uzaklaşmış görüyorum."

Emine de aynı çözüme ulaşmıştı: Bir kırığın karşı tarafındaysan, işe başkalarını karıştırma; kendi köprünü kendin kur...

Mehmet, "Anladım," dedi.

"Bir de..." Emine konuşmaya heyecanla başlamıştı ama söyleyeceklerinin kocasını rahatsız edeceğini düşündüğünden olacak, ilk sözcükten sonra durakladı. 'Yüreklendirilmeye ihtiyacı var. Ona yardım et!' Mehmet, göğsüne yaslanmış karısının saçlarını öptü. "Çok üzülüyorum; geceleri uykularım kaçıyor..." Sesinde gizli, pişmanlık duasını andıran bir titreşim vardı. "Neden sen..."

Mehmet ne diyeceğini bildiğinden, Emine'nin sözünü kesti.

"Bütün hayatım boyunca namaz kılmadım. Beni tanıdığında da kılmıyordum... Ben sana..."

"Hayır, sorun namaz değil," dedi Emine. "Sorun senin Allah'a..." Yine sustu. Sonunu getirmekten, köprüleri atmaktan vazgeçmişti. Başını çaresizlikle salladı. "Hazreti Nuh Aleyhisselam, kendi oğlunu tufandan kurtaramamıştır. Yakup Abim, 'birini dine çekmek çok çok zordur,' demişti. Haklıymış."

"Sen mi, Fatma mı? Namaz kılmamamı sorun eden hanginiz?" Mehmet, Kadıoğulları'ndan yardımını isteyebileceği tek kişiye dönerek devam etti: "Abin benim kim olduğumu bile bile sana benimle evlenmeni söylemedi mi?" Emine, abisini duyunca durakladı. Mehmet üsteledi. "Seni rahatsız eden bu mu?"

"Namaz, dinimizin ana direğidir. Namazsız ev bereketsiz olur. Şeytan'ın hakimiyetine girer."

Şeytan'ın hakimiyeti; bereketsiz... Demek Fatma hâlâ kışkırtmaya devam ediyordu? Mehmet alaycı bir tavırla gülümsedi.

"Benim korkum yok... Karımın şeytanı buradan uzak tutacağına, şeytanın onu görünce yabasını bacaklarının arasına kıstırıp arkasına bakmadan kaçacağına eminim."

Emine kocasının ne dediğini anlamamış gibi yüzüne baktı; gülümsememişti bile. Mizah duygusu: Karısındaki en büyük eksiklik, buydu?

"Kuran'da veya sünnette yani İslam'ın temel kaynaklarında namaz kılmayana ceza verilir diye bir emir bilmiyoruz ama... namaz kılmayanın olduğu bir ev, huzursuz bir evdir."

Emine bu kez de karşı görüşü seslendiriyordu. Sanki onunla değil, ablasıyla konuşuyordu.

Mehmet, "Sen merak etme," dedi. "Ne şeytanın ne de ablanın huzurumuzu bozmasına izin vereceğiz." Bunu nasıl yapacağını bilmiyor ama söylediğine inanıyordu. Ya Emine neyi tercih ederdi? Az sonra, "Merak ettiğim için soruyorum," dedi. "Ömer gibi birisi mi olmamı isterdin?"

Emine sanki kocasını kaybediyormuş gibi bağırdı.

"Tabii ki hayır! Kendin gibi ol!"

"O zaman kimsenin dediklerine kulak asma."

Emine, "İstediğim değişmen değil, cennette yalnız kalmamak," dedi. Elini uzatıp yanına çekmek ister gibi kocasının kolunu tuttu. Demek kocasının cehenneme gideceğini düşünüyordu. Bir süre ayrı kalmışcasına konuşmadılar. Sessizliği yine o böldü. "Ne dersin, arkadaşlarını, nişana gelen şu hocayla, Altan'ları yemeğe çağıralım mı? Karısı çok iyi birine benziyor."

Mehmet, İpek'in iyi olduğunu biliyordu; ya fikir?

"İyi olurdu," dedi. "Ancak bir sorun var."

Emine, "Neymiş o sorun?" diye sordu; meraklanmıştı.

"Onlar yemekte içki içerler... Misafirler içerse, ben de onlara katılmak zorunda kalırım."

Emine bir süre düşündü. Sonra,

"Onlar içebilir," dedi. "Herkesin günahı kendi boynuna.

Ama sen..." İçemezsin demeden devam etti: "O zaman yemekten sonra, oturmaya çağırırız. Çay, pasta ikram ederiz."

Orta yol! "Anlaştık," dedi Mehmet. "Öyle yaparız. Ancak unutmaman gereken bir şey daha var: Altan bir komünisttir."

"Nasılsa Hasan Hoca'dan iyidir," dedi Emine. "Hasan Hoca her şeyi inkâr ediyor. Her şeyi sorgulayıp şüphe ediyor." Dudaklarını büzmüştü. "Allah'ın aklından şüphe edilir mi? Tövbe tövbe..."

Allah'ın aklından şüphe edilir mi? Bunu Prof'a sorsa, 'Edilir: şu yarattığı insanlara bak!' diyeceğine emindi.

Mehmet karısına doğru eğilerek,

"Aslında Hasan Hoca'nın sorunu Allah ya da aklıyla değil, yarattıklarıyla," dedi. Emine tepki vermeden susmayı tercih etti. O, Allah gibi, insanlara da inanıyordu. Karısı katılmayınca, konuyu değiştirdi. "Muti buraya pek uğramıyor galiba?"

Emine, konunun birden ikizine dönmesini garipsemeden,

"Hayır," dedi. "Dışarıda buluşuyoruz... Sahi!" Şimdi şaşırmıştı. "Neden buraya uğramıyor acaba?"

"Kim bilir, belki sana burada yaptıklarından dolayı utanıyordur."

Emine, "Aramızda kırgınlık kalmadı," dedi. Gülümsüyordu. "Kırdığı telefonun aynısını gönderdiğinde affettim onu." Sesi ulvi, kutsal bir varlıktan söz eder gibi saygılıydı. "Aslında iyi, manevi değerleri olan birisidir." Maneviyat! Muti gibi hayatıyla sarhoş olmuş, her şeyi dünyevi olan birisinin kendini ulvi duygulara bırakacağına, ruhsallığa teslim edeceğine inanmak safdillik olurdu. Ama Emine bunu asla anlamayacaktı. İkizine bakınca kendini görüyordu o. "Bir de... Babamın mide ağrıları geçmiş. Onları da bir akşam yemeğe çağırsak!"

Demek kayınpederi artık yüz yüze bakma zamanının geldiğine karar vermişti. 'Bir şey isteyecek!' Mehmet iç sesine düşüncesine katıldığını belirtir gibi başını sallayıp ayağa kalktı.

"Çağır tabii." Sonra elini mutlulukla gülümseyen karısına uzattı. "Hadi gel, aşağıya, salona inelim..."

Emine merdivenlerden inerken iki kat boyunca, mönüden söz etti:

"İkram çömlek peyniri, çaman ve bazlamayla başlayabilir. Çorba olarak, bamya çorbası ya da börek aşı çorbasından biri; tabii Kayseri mantısı, fırın ağzı kuzu ama mutlaka üç saat pişmeli, etli yaprak sarma, kıymalı ve peynirli yağlama, sucuk içi, patlıcan güveç, su böreği... Tatlı faslında nevzinenin yanına güllü baklava, açma tatlısı, muska tatlısı ve sarma tatlısı, hepsi bir arada ikram edilebilir." Salona indiklerinde kolundan tuttu. "Ne dersin?"

Mehmet, "O gece mide fesadından öleceğimiz kesin," dedi.

- 2 -

Mehmet bir yandan kendinden emin, hatta biraz da küstah diyebileceği metalik sesli adamın yaptığı açıklamaları dinlerken bir yandan da önündeki sarı ve kırmızı renklerle boyanmış paftaları izliyordu. Keçi sakallı genç mimarın dikkati Ömer'e yönelikti; imar planında yapılacak değişikleri ona anlatıyordu. Bu tavrında anlaşılmayacak bir durum yoktu. Kadıoğulları'na sunduğu hizmetin, şimdiye kadar olduğu gibi, yine Ömer tarafından değerlendireceğini düşünüyor olmalıydı.

Mehmet sıkıntıyla pencereden dışarıya göz attı. Sokaktan bakıldığında sükûnetle çevrelenmiş, huzurlu bir yuvaya benzeyen bu gözlerden uzak villada, böyle pek de temiz sayılmayacak bir pazarlığın sürdürülmesi ironikti. Bakışlarını tekrar içeriye çevirdi. Konuşma uzamıştı. Mimar açıklama faslını bitirmiş, her küçük başarıyı izleyen o böbürlenme faslına geçmişti. Mehmet adamın keyfini kaçıracağını bile bile sordu.

"Yani özetlediğiniz bu değişiklik önerisi bugün kabul edilirse, kuleler için inşaat alanı aslında altı ya da yedi kat büyümüş olacak. Öyle mi?"

Genç adam ona döndü. Gözleri iri olmasa şaşırdığı düşünülebilirdi. Tahmin ettiği gibi keyifsiz bir sesle cevap verdi.

"Evet."

"Komisyonun kararının Meclis'ten geçeceğine eminsiniz, değil mi?"

Mimar kolayca cevap vereceği soru karşısında istekle gülümsedi. Gülümsemek yüzünü genişletiyor, onu Asya'dan göç etmiş atalarına dönüştürüyordu.

"Değişikliğin geçmesi kesin. Hiç kuşkunuz olmasın."

Mehmet ikna olmuş gibi Ömer'e döndü. "Peki, bu açıklama bana yeter."

Ömer toparlanarak, toplantıyı bitirecek teşekkürlere ve övgülere başlarken, Mehmet onu içeride bırakarak bahçeye çıktı. Parlak gün, ışığı bol, renkleri canlı bir tabloyu andırıyordu. Onu görünce telaşla arabanın kapısına koşan Balina'ya eliyle beklemesini işaret etti. Cebindeki paketten sigara çıkarıp yaktı. On milyonlarca dolarlık kazancın elde edilmesinin bu kadar kolay olmasına inanmak zordu. Düşüncesini birkaç dakika sonra yanına gelen Ömer'e de aktardı.

"Katsayının bu denli artması mutlaka ses getirecektir." Ömer itiraz edecek olunca Mehmet devam etti: "Bence karar çıkınca, paranın bir kısmını ver. Mümkün olduğunca da az olsun. Gerisini, her şey yolunda giderse tamamlarsın."

"Ama bu rahatsızlık yaratır. Biliyorsunuz, onlar da ödeme konusunda söz vermişler."

Mehmet yarım sigarasını duvarda söndürdü.

"Rahatsız olursa olsunlar... Biraz bekleyecekler. Taş atıp kolları mı yoruldu?"

Ömer bahçe kapısını açmak için eğilirken kararsız bir sesle uyardı.

"Abdullah Bey'e şikâyet edecekler."

Mehmet, durup Ömer'e döndü.

"Sen de ona benim tereddütlerim olduğunu, tüm ödemenin bir kerede yapılmasına karşı çıktığımı söylersin..."

"Peki efendim... Bu arada." Ömer kapıyı açmaktan vazgeçmişti. "Abdullah Bey bu akşam size L&M'in satılmasının iyi olacağından söz edecek."

Demek onu ikna etmişti. İşini söz verdiği gibi –ve iyi– yapıyordu.

"Sana sormak istediğim bir şey var." Ömer soruyu bileceğinden emin olan bir öğrenci gibi gülümsedi, Mehmet de keyfini

kaçıracak soruyu bekletmeden sordu. "Füsun Hanım'dan hiç söz etmedin bana. Neden?" Ömer'in yüzündeki o geniş gülümseme adı duyar duymaz dondu. Şimdi gözleri çekilmiş, enlemesine esnemişti. "Yoksa bu işin arkasında da mı sen varsın?"

Ömer çığlık atar gibi itiraz etti.

"Hayır! Haşa..."

Mehmet, "Anlatmanı bekliyorum," dedi.

Ömer onun dışarıya çıkmasına izin vermeyecekmiş gibi az önce açtığı bahçe kapısını tekrar kapattı. Balina şaşırmış, kararsız bakışlarla onları süzüyordu. Müstakbel CEO sesini alçaltarak açıkladı:

"Füsun Hanım; kendisi emlakçıdır. Üç yıl önce bize bazı araziler gösterdi; o zaman sık sık şirkete gelip gitti..." Sesi duyulmayacak kadar kısılmıştı. "Beykoz'daki evi bize satan da odur..."

"Nasıl birisi?" Ömer soruyu anlamamış gibi boş gözlerle bakıyordu. Mehmet cevap seçeneklerini sıraladı. "Genç, evli, dul, bekâr?"

"Genç sayılır... Otuz beş yaşlarında; kocasından ayrılmış. Çocuğu yok."

Fotoğraf tamamlanmamıştı. Mehmet sorularına devam etti:

"Füsun Hanım tesettürlü mü?" Ömer, yargılamayan bir sesle hayır, dedi. Sıra can alıcı sorulara gelmişti. Mehmet hafifçe sesini yükseltti. "Abdullah Bey ona Beykoz'da ev almış, bu doğru mu?" Ömer soruya yine başıyla karşılık verdi. Evi alan oymuş gibi bakışlarını önüne eğmişti. "Ne zaman evlendiler?" Ömer bu kez cevap verdi. Mırıltısı duyulmayacak kadar alçaktı. Mehmet sesini daha da yükselterek uyardı. "Anlamadım."

"Bir buçuk yıl oldu..."

"Resmi nikâhla mı?"

"Hayır, dini nikâh. O, resmi nikâh kıyılmasını istiyor ama Abdullah Bey..."

Mehmet elini kaldırıp adamı susturdu. Demek onu İstanbul'a davet etmeden önce evlenmişlerdi.

"Bu evlilikten kimlerin haberi var?"

Ömer'in cevabı bu kez anlaşılıyordu.

"Birkaç kişi... Bir de..."

Mehmet, "Bir de, kim?" dedi. "Sesini biraz yükseltir misin!"

Ömer, azarlanmayı hak etmediğini ele veren sitemkâr bir sesle, "Yakup," diye karşılık verdi.

Yakup! Acaba evden ayrılmasının nedenlerinden birisi de bu muydu? Başka ne öğrenebilirdi?

"Çocukları oldu mu?"

Ömer, "Hayır," dedi. "Füsun..." Küçümsediği kadının sıfatı, adından sonra geldi: "Hanım. İstiyor ama..."

Karşısındaki adam, kesinlikle patronunun yeni karısını sevmiyordu. Mehmet, bunu aklımda tutmalıyım, diye düşündü. Anlaşılan Füsun Hanım şimdilik ne resmi nikâh kıydırabilmiş ne de hamile kalabilmişti.

Elini dostça Ömer'in sırtına vurdu.

"Pekâlâ, burada işimiz bittiyse, gelecek hafta görüşürüz. Bu kez ben sana gelirim. Yeni CEO'yu tebrik etmek için."

Ömer mutlulukla gülümsedi. Hem onu rahatsız eden konu kapanmış, hem de yeni ünvanı hatırlatılmıştı.

"Çok teşekkürler. Size ve Emine Hanım'a. Her zaman emrinize amade olacağım..." Mehmet minnetini sunan adamın açtığı kapıdan çıktı. Ömer'deki, Abdullah Bey'in büyütüp geliştirdiği, o çiğ yaranma isteği nedense artık itici gelmiyordu. Hatta böyle davranmasını bekliyordu. "Bu arada eğer siz itiraz etmezseniz, şu kurumsal kimlik çalışmasını arkadaşınız Haydar Bey'in ajansı yerine..."

Mehmet elini kaldırarak Ömer'i düzeltti.

"Haydar arkadaşım değil. Sadece bir tanıdık." Arabaya binerken sözlerini tamamladı. "İşi, iyi olduğuna inandığına ver. Buna itiraz etmem."

Ömer'i bırakıp arabaya yürüdü. Balina arka kapıda her zamanki gibi hazırolda bekliyordu.

"Şirkete!"

"Emredersiniz efendim!"

Efendim! Hayret her zaman yaptığı gibi komutanım dememişti. Mehmet şaşkınlıkla koltuğa oturdu. Araba hareket ettikten sonra tekrar denedi.

"Aydın?"

"Buyurun efendim!"

Yine efendim... Mehmet, merak ve istekle onu bekleyen adamı bırakıp gazetelere uzandı.

"Yok bir şey."

Ne değişmişti? Cevabı kulağındaki ikizi verdi. 'Sen. Artık patronsun...'

Demek Ömer gibi, Balina da ondaki farklılığı sezmişti. Ya kendisi? O değiştiğinin farkında mıydı? Geriye yaslandı. Bu soruyla oyalanmayacaktı. Gazeteyi açtı. Yedisi çocuk, on ölü, on altı yaralı... Manşet ve dün Diyarbakır'da meydana gelen patlamanın ardından çekilen fotoğraflar iç karartıcıydı. Her yer alev içindeydi. Gazeteyi geri bıraktı. Magazin sayfasındaki yüzü o zaman gördü. Kevser Hanım, onu tanıdığından daha da genç, ona bakarak gülümsüyordu. Merakla fotoğrafın yanındaki açıklamayı okudu:

> İstanbul Sosyetesinin tanımış simalarından ve uzun zamandır yurt dışında olan Kevser Plevneli nihayet ortaya çıktı. Garden partileriyle ünlü Kevser Hanım'ın, gözlerden uzakta olduğu süre boyunca yeni bir aşka yelken açtığı ve Ürdünlü zengin iş adamı El Muktedim'le evlendiği öğrenildi. Beyrut'tan İstanbul'a gelen çiftin, altı ay önce Kadıoğulları'na satılan eski Plevneli Yalısı'yla yarışacak bir yalı alma niyetinde oldukları söyleniliyor....

Mehmet, Kevser Hanım'ın mutlulukla gülen fotoğrafına göz attıktan sonra gazeteyi önündeki koltuğun filesine bıraktı. Acaba Kevser Hanım yıllarca uyuduğu, o pek sevdiği odasında sabahları uyanan adamın adını artık hatırlıyor muydu? Ama asıl merak ettiği Cenk'in bu haber karşısında ne yaptığıydı.

Cep telefonu o sırada çaldı. Emine'nin heyecanlı sesi Mehmet'in düşüncelerini Kevser Hanım'dan uzaklaştırdı.

"Unutmadın, değil mi?" Neyi unutmaması gerekiyordu? Sormasına kalmadan Emine tekrar konuştu. "Ne olur, lütfen saat beş gibi evde ol... Hazırlıklara son kez bir de sen bak. Biliyorsun, babam ilk kez görecek evimizi." Yine ev! Bütün İstan-

bul'un yalı diye bildiği bir malikâneye Emine ısrarla ev demeye devam ediyordu. Kevser Hanım onu duysa ne yapardı? Mehmet boğazından fırlayan kesik kahkahaya engel olamadı. Emine telaşla sordu. "Ne oldu? Komik bir şey mi dedim?"

"Hayır, başka bir şeye güldüm. Merak etme, saat beşte orada olurum."

Mehmet kırk dakika sonra ofise girerken Şule'nin eline tutuşturduğu listeye baktı; Haydar iki kez aramıştı. Gülümsedi. Kovaladığı işi alamayacağını anlamış olmalıydı. Koltuğuna oturunca masadaki gazetelere tekrar göz attı. Hemen hemen hepsi Diyarbakır'daki patlamanın fotoğraflarıyla doluydu. Az sonra Şule günün ikinci kahvesini getirdi. Mehmet, fincanı bıraktıktan sonra çıkmaya hazırlanan kızın arkasından seslendi.

"Şule!" Kız geriye döndü. "Eğer Haydar Bey bir daha ararsa, onu atlat!"

"Peki efendim."

'Sorma!' Mehmet, sese aldırmadan dakikalardır birisine sormak için sabırsızlandığı soruyu seslendirdi.

"Hiç Diyarbakır'ı gördün mü?"

Şule aslında şaşırmıştı ama cevap veremeyecek kadar derin değildi şaşkınlığı.

"Hayır efendim," dedi çabucak. Gülümsemesi kararsızlıkla bölünmüştü. Bu karşılığın yetmeyeceğini düşünüyor, ancak ne demesi gerektiğini de bilmiyordu. Sonunda, "İzninizle efendim," dedi.

Mehmet söz verdiği gibi saat tam beşte kapıdan içeriye girdi. Emine onu eşikte bekliyordu. Kocasının vaktinde geldiğini görünce ıssız adadan kurtulan bir kazazede gibi sevinçle ona doğru atıldı.

"Sağol, sağol. Çok teşekkür ederim canım." Mehmet'i üstünkörü öptükten sonra onu elinden tutup salondaki masaya doğru sürükledi. "Bir de sen bak bakalım."

Mehmet onunla birlikte önce masayı kontrol etti, ardından salonu ve ara katı dolaştı. Hazırlıklar tamam görünüyordu. Ancak Emine'nin sevimli telaşı yatışacak gibi değildi. Her ayrın-

tıda bir kusur buluyor, sık sık onlarla birlikte dolaşan Nahide Bacı'ya dönerek yeni keşfettiği eksiklikleri işaret ediyor, hemen yapılmasını istediği şeyleri sıralıyordu. Aşağıya inince, Mehmet bir şey söylemiş olmak için salonun iki köşesine çiçek konmasını önerdi.

Kadıoğulları saat yedide geldiler. En önde yürüyen Abdullah Bey yüzüne gerektiğinden daha neşeli bir maske takmıştı. İki ay önce olup bitenleri, aralarında geçenleri unutmaya karar verdiğini haber vermek istercesine abartılı bir samimiyetle Mehmet'in elini sıktı, sonra hızlı bir hareketle ona sarıldı.

"Damat hoş bulduk!" Birkaç kez sırtına vurdu, ardından kızına da aynı heyecanla sarıldı. "Canım. Dürdanem..."[1]

Demek yine damat olmuştu! Mehmet, karısıyla babasını bırakarak, Abdullah Bey'in arkasından –ama sırada ablasının önünde yer alan– bakışlarını ondan kaçırarak içeriye giren Muti'nin elini kavrayarak kuvvetlice sıktı. Eğer kabzanın acısı geçmişse, şimdi tekrar hatırlayacaktı. Fatma, beklediği gibi elini uzatmadı; göz göze gelmekten sakınarak, yanından geçip Emine'ye doğru yürüdü.

Ortasında buluştuklarında Abdullah Bey etrafında dönerek salona kısaca göz attı. Bakışları ilk kez gördüğü yalıyı beğenip beğenmediğini ele vermiyordu. İlgisi kendine yönelikti; öyle ki, kızı çağırmasa, pencereden dışarıya bile bakmayacaktı. Emine babasına pencereden görünen ışıklı manzara hakkında bilgi verdi, sonra ablasıyla Muti'ye üst katları göstermek için yukarı çıkardı. Baş başa kalınca Abdullah Bey Mehmet'e yaklaşıp binayı ucuza aldıklarını, iyi bir yatırım yaptıklarını söyledi. Yalıyla ilgili ilk ve tek değerlendirmesi bu oldu.

İki çeşit çorba olmasına rağmen yemekte kimse çorba içmedi. Asma yaprağında etli dolma, yağlama lahmacun, –Abdullah Bey'in annesinin yaptıklarının daha da küçük olduğunu, öyle ki bir kaşığa pişmemiş kırk tanesinin sığdığını söylediği– Kayseri mantısı, fırında pişmiş patlıcanlı kuzu pirzola ve pekmezli, tahinli, cevizli nevzine... Mehmet her çeşitten sadece birkaç lokma tadarken, Abdullah Bey önüne konan her tabağı büyük

1 Dürdane. Farsça: İnci tanesi.

bir iştahla bitirdi. Emine nerdeyse hiçbir şey yememişti. Telaşlı bakışları babasının ve kardeşlerinin tabaklarındaydı.

Sıra çaya geldiğinde Kadıoğulları, Fatma bile, tıka basa doymuştu. Abdullah Bey dolmaları saranın, mantı hamurunu açanın Nahide olduğunu bilmiyormuş gibi çatalını yana bırakır bırakmaz bir uzman tavrıyla, kızının yemek yapmaktaki becerisini uzun uzun övdü. Ardından Emine'nin 'evini' çok güzel çekip çevirdiğini ekleyerek Mehmet'e döndü.

"Biraz baş başa konuşsak damat. Ne dersin?"

Mehmet çayını bitirdikten sonra kayınpederine işaret ederek onu bahçeye çıkardı. Arka tarafta kısa bir yürüyüşün ardından yalının önündeki rıhtıma geçtiler. Eni dar olmasına rağmen yalının cephesi boyunca uzanan dikdörtgen düzlüğe yerleştirilen hasır koltuklar misafirlerini bekliyordu. Suyun kenarında ılık bir hava vardı. Yalısı gölgeler içinde arkalarında dikilirken, Boğaz, bütün canlılığıyla önlerinde onları kucaklıyordu. Bu çağrıya rağmen Abdullah Bey de oturmak için, pazar sabahları kızının yaptığı gibi, suya en uzak koltuğu seçti.

"Manzara çok güzelmiş."

Suya düşmeyeceğine emin olduktan sonra konuşmuştu.

Mehmet, "Öyle," dedi. "Çok güzel."

"Rabbime şükür." Mehmet manzaradan kayınpederine döndüğünde Abdullah Bey ellerini iki yana açmış küçük bir çember çiziyordu. "Bak, kısa zamanda nereden nereye geldik. Ne kadar çok şey değişti."

Çoğul ekiyle konuşmuştu. Aslında, kısa sürede büyük yol alan, değişen sensin demek istiyordu.

Mehmet, Allah'ı karıştırmadan,

"Evet," dedi. "Sanırım ben bunun için Yakup'a şükretmeliyim."

"Ah... Ah!" Mehmet kayınpederinin hayıflanmasına aldırmadan dumanı enfes geceye üfledi. Bir gezinti gemisi, berbat bir şarkı tutturmuş, yirmi metre ötede neşe yerine gürültü saça saça Karadeniz'e çıkıyordu. Abdullah Bey hayıflanmanın ardından, "Durumu çok kötü," dedi. "Geçen hafta gittim." Sesi titredi. Mehmet nedense karşısında gözyaşlarını gizlemeye çalışan adamın samimi olduğuna inanamıyordu. Ona bakmak yerine

patırtıcı gemiyi izlemeye koyuldu. "Helalleştik... Neyse. Allah her şeyi aynı anda vermiyor. Mukadderat."

Mukadderat! Mehmet kışkırtıcı bir soruyla adamın sözlerini böldü.

"Ona hisselerini neden kardeşine devrettiğini sordunuz mu?"

Abdullah Bey utanç verici bir olaydan söz ediyormuş gibi gözlerini ondan kaçırdı.

"Hayır, hayır. Eski güzel günlerden söz ettik... İyi bakılıyormuş, öyle söyledi."

Mehmet sigaradan aldığı iki nefes arasında onu süzdü. Evet, karşısındaki adama kesinlikle inanmıyordu. Vekâletname için kızından sonra, şansını bir kez de oğluyla denediğine emindi.

"İyi bakılıyor," dedi. "Emine de sık sık yokluyor."

"Damat bak... Şu olay... Hani Muti'nin densizliği... Gelmiş geçmiş olsun. Olanları unutalım, oldu mu?"

Buraya bunu söylemek için mi gelmişti? Mehmet teklifi kabul ettiğini belirtmek için başını salladı.

"Oldu, unutalım," dedi. Abdullah Bey gevşemiş, gülümsüyordu. Erken rahatlamıştı. "Ancak bir daha böyle bir şeye kalkışır, karımı incitir ya da rahatsız ederseniz, o gün yapacağım dediğim her şeyi yaparım." Adamın konuşmasına izin vermeden devam etti: "Hiç kuşkunuz olmasın, neye mal olursa olsun, yaparım."

Abdullah Bey cevap vermedi; anlaştıklarını belirten bir tavırla başını önüne eğdi. Başını büken utanç mı, yoksa tehdit miydi, Mehmet karar veremedi. Konuşmaya başladığında sesi durgun ve uzlaşmacıydı.

"Bunları geride bırakalım damat. Elbirliğiyle ile şirketi, işleri büyütelim... Benim aklımda yeni projeler, yeni hamleler var."

"Yeni projeler?"

Abdullah Bey buluş yapmış bir kâşif gibi atıldı. Neredeyse bağıracaktı.

"Evet, mesela yeni bir medya hamlesi."

Bu konuyu Temmuz'da Beykoz'daki evde açtığını unutmuş olmalıydı. Mehmet konuyu ilk kez duyuyormuş gibi yüzüne şaşkın bir ifade yerleştirip sordu.

"Yeni gazete, öyle mi?"

Abdullah Bey, "Evet," dedi. Yarattığı şaşkınlıktan memnundu. "Eğer medya ayağımız olursa, sesimizi daha iyi duyururuz."

Kime doğru sesleneceklerdi? Mehmet sesindeki alayı gizleyerek sordu.

"Sesimizi halka mı duyuracağız?"

"Ne halkı? Halkı ne yapacağız?" Abdullah Bey'in kahkahası içten ve dolgundu. "İlahi damat! İktidara; sesimizi onlara duyuracağız ki, istediğimizi daha kolay alalım."

Mehmet oyunu sürdürerek omuzlarını kaldırdı.

"İktidar zaten..." Sizi demek üzereydi, düzeltti. "Bizi duymuyor mu? İstediğimizde onlarla konuşamıyor muyuz?"

"Tabii ki konuşuyoruz. Ama sence bizim gibi rahatça konuşabilen başka kaç kişi vardır?" Abdullah Bey tam sayıyı biliyormuş gibi elini havada salladı. "O kadar çok ki. Sıraya girince epeyce beklemek gerekiyor."

"Gazete olursa öne geçeceğiz. Öyle mi?"

"Aklınla bin yaşa damat. Konunun püf noktasını hemen kavradın. Sende iş kafası var."

İş kafası! Bu iki sözcüğün, kayınpederi gibilerinin dilinde büyük bir iltifat olduğunu biliyordu. Mehmet sigarayı kül tablasına bırakarak karşısındaki adamın açıklamalarını sürdürmesi için gereken soruyu sordu.

"Peki, bu işi kim yürütecek?"

Abdullah Bey her şeyi düşündüklerini belirtme fırsatı bulmaktan memnun, gülümseyerek arkasına yaslandı ve Ömer'in daha önce adını açıkladığı gazeteciyi anlatmaya koyuldu. Adamı uzun uzun övmesinin ardından sıra, projeye geldi. Kayınpederinin çizdiği resim, tasarladığı yapı etkileyiciydi. Mehmet bir süre sonra onu dikkatle dinlediğini, hatta kayınpederinin hayal ettiği gücün heyecanını paylaştığını hissetti. Abdullah Bey'e benzemek! Paketten ikinci sigarayı çıkardı. Gerçekten Balina'nın dediği gibi, 'efendi' mi olmuştu?

"Bunda mutabıksak, bir mesele daha var."

Mehmet ikinci sigarasını yaktı. Abdullah Bey onay bekliyordu.

Adama dönerek, "Mutabıkız," dedi. "Ama Rafet Bey'le bir de ben konuşmak isterim. Projeyi onun ağzından dinlemek iyi olur..."

Abdullah Bey isteğini makul bulmuştu. Elini kaldırdı.

"Tamam, söylerim, Ömer buluşmayı ayarlar..." Rahatlamıştı; geriye yaslandı. "Gelelim öteki meseleye. Biliyorsun, beşi büyük, on dört şirket var elimizde." Öteki meselenin ne olduğu belli olmuştu; kayınpederi konuyu L&M'e getirecekti. "Bunların arasında ciddi sayılabilecek miktarda zarar eden tek şirket, senin L&M. Ömer zararın gelecek yıl daha da artacağını söylüyor"

Mehmet, "Öyle gözüküyor," dedi. Abdullah Bey şaşırmıştı; damadının kendini savunacağını sanmıştı. Öyle yapmayacaktı. Mehmet devam etti: "İşi bilmiyoruz. Simin Plevneli ve ekibi olmadan hamle yapmak, L&M'in o öncü rolünü tekrar elde etmek de oldukça zor."

Abdullah Bey önce durakladı, ardından, gizlemediği bir memnuniyetle gülümsedi. Şaşkınlığı daha da artmıştı, konunun böyle kolayca çözüleceğini ummamış olmalıydı.

"O zaman ne yapacağız damat?"

"Ya Simin Plevneli'yi geri çağıracağız ya da..."

"Ya da?"

Mehmet, Abdullah Bey'in bütün akşam boyunca beklediği cevabı verdi.

"Satacağız."

"Hay aklınla bin yaşa. Dediğim gibi, sen kesinlikle ticaretten anlıyorsun damat."

"Ama bir sorun var," dedi Mehmet.

Abdullah Bey durakladı. Sıra oyunun –haberi olmadığı– ikinci safhasına gelmişti. Merakla doğruldu.

"Sorun dediğin de neymiş?"

Yine damat, diyecekti ama nedense vazgeçti.

Mehmet, "L&M'in binası," dedi kayınpederini bekletmeden. "Onu satmamalıyız. Kadıoğulları'nın Avrupa Yakası'nda böyle prestijli bir binası olmalı. Hem, gazete projesi gerçekleşirse, ona da yer lazım."

Abdullah Bey açıklamayı mantıklı bulduğunu belli eden hareketle başını hafifçe salladı ancak daha sonra aklına gelen düşünceyle ellerini yana açtı.

"Öyle de, binası olmayan Leyla ile Mecnun'u kim alır?"

Mehmet, "Çok parası olmayan ve onu çok seven birisi," dedi.

"Plevneliler!" Abdullah Bey'in alıcıyı tahmin etmesi uzun sürmemişti. "Simin karısı... Aklı, Leyla gibi aşık olduğu şirkette kaldı, değil mi?"

Mehmet, "L&M'i onlara teklif edelim," dedi kayınpederini onaylayarak. "Hem rahatça satarız, hem de aramızı düzeltmiş, medyadaki itibarımızı arttırmış oluruz. Ben, Cenk ve Simin Plevneli'yle konuşurum."

Abdullah Bey, Mehmet sözlerini tamamlayınca uzanarak dizine vurdu.

"Aferin sana! Bu akşam çok gözüme girdin damat. Artık gözüm arkada kalmaz."

Abdullah Bey, çocukları yatsı namazını kıldıktan sonra kalktı. O, damadıyla konuşmak için namazını kazaya bırakmıştı. Arabaya binerken yüzü gülüyordu. Medya projesiyle L&M'in elden çıkarılmasını damadına kabul ettirdiğini düşünüyor olmalıydı. Bu gece rahat uyuyacaktı. Tabii kendi yatağında uyursa, diye düşündü Mehmet.

Baş başa kalır kalmaz Emine boynuna atıldı. Her şey ışıl ışıldı: bakışları, dudakları saçları, hatta sesi:

"Her şey harikaydı. Hiçbir şey aksamadı. Evi de beğendiler. Ve..." Emine göz ucuyla Nahide Bacı'nın aşağıya inip inmediğini kontrol ettikten sonra yaklaşarak kocasının boynuna sarıldı. "Ve babam giderken kulağıma, senden çok memnun olduğunu fısıldadı."

Mehmet, önce karısının hâlâ tazeliğini koruyan dudaklarından ona sunduğu öpücüğü aldı, sonra sordu.

"Ya ablan? Muti?"

Emine, "Önemli olan babam," dedi. Yüzü buruşmuştu "Onlara aldırmıyorum." Ardından çok şey vadeden bir gülümsemeyle kulağına fısıldadı. "Beş dakika sonra yukarı gel. Sana bir sürprizim var."

Mehmet on dakika sonra yukarı yatak odasına çıktı. Sürpriz soluk kesiciydi. Bir süre –kımıldarsa kaybolacağından korkarak ve karısı olduğunu unutarak– pencerenin önünde onu bekleyen kışkırtıcı kadını seyretti. Üstündekilerini nereden, ne zaman fırsat bulup almıştı? Mehmet onu kollarının arasına alıp yatağa taşırken göz göze geldiklerinde fark etti. Kollarının arasındaki kadının endişeleri azaldıkça bedeni de özgürleşiyordu. İlk sürprizi, ikincisi izledi. Emine o gece sevişirken ilk kez zevkle titreyerek, art arda, utançsız çığlıklar attı. Elleri, bacakları, solukları çığlıklarına eşlik ediyordu. Mehmet sevişme sonrasında kendini yatağa bıraktığında iki yönlü bir mutlulukla sarhoş gibiydi. Hem Emine'yi haz katına taşımış, hem de merakını gidermişti: Orgazm, karısını güzelleştiriyordu.

Mehmet uzun bir süre konuşmadan, tavanda yansıyan ışıkları seyrederek kımıldamadan yattı. Balina'nın ona, 'komutanım' demekten vazgeçerek 'efendim' dediği, içindeki yeni adamı fark ettiği gün, Emine kadınlığını keşfetmişti. Mutluluk ve düşünceler uykuyu gözlerine kondurmuyordu; gün boyu zihninde dolanan soru, sonunda diline indi.

"Hiç Diyarbakır'a gittin mi?" Mehmet, cevap gelmeyince yanında sere serpe yatan karısına döndü. İlk kez tattığı keskin cinsel haz onu kendinden geçirmiş, üstüne uykunun kalın örtüsünü örtmüştü. Mehmet buna rağmen, sanki söyleyeceklerini duyuyormuş gibi devam etti: "Ben bir süre kaldım." İlk yarısını yarı baygın geçirdiği, kırk beş gün ve kırk beş gece! Sadece ölümü hatırlatan beyazlık; yirmi gün boyunca sisli bir uykunun koynunda karşısındaki duvarı, tepesindeki çıplak tavanı seyretmişti... "Ama pek bir şey gördüm denemez." Dışarıdan bir tanker boğuk düdüğünü öttürerek geçiyordu. "Hayır, hapiste değildim..." Gündüze itirazı yoktu; dayanamadığı gündüzlerden daha uzun, kâbuslara gebe gecelerdi. "Hastanedeydim. İpin üstündeydim yani; düşmemeye çalışıyordum... Neler mi düşünüyordum." Yutkundu. "Aslında tek bir şey; yaşamayı düşünüyordum... Bir de Atıf Yılmaz'ın filmini!"

Gece, Melek ve Bizim Çocuklar... Filmi unuttuğunu o anda hatırladı. Sonra birden ikizinin de uzun zamandır sesinin çık-

madığını fark etti. Yoksa o da yeni efendiden ürkmüş, geriye mi çekilmişti?

- 3 -

Aynı bina; aynı koridor; etrafa zamk gibi yapışmış aynı beyazlık: Mehmet, on dört ay önce, İstanbul'a gelişinin ikinci gününde burada Cenk'in peşinde kuşkuyla yürürken, şimdi o koridorda –onu bir adım geriden izlemeye dikkat eden– Ömer'le birlikte, her şeyin sahibi olarak kendinden emin, ilerliyordu. İstanbul'da uzun süren düşüşünü sona erdirebilecek bir iş edinebilmek umudundan, Kadıoğulları'nın yarısına sahip olmaya uzanan bu kısa, mutlulukla dolu yolculuk, peri masallarını hatırlatıyordu. İnanmadığı, aklına güvenmediğini söylediği Tanrı'nın parmağı olmadan böyle bir şans elde edebilir miydi?

"Buyurun."

Ömer'in kapısını açarak Mehmet'in girmesi beklediği oda, çok büyük değildi ancak Abdullah Bey'inkinden daha zevkli, daha modern çizgilere sahip mobilyalarla döşenmişti. Kayınpederinin sağ kolu, doğu tarafındaki blokta daha büyük alanlar dururken patronunun alt katındaki bu odayı seçmekle belli ki büyük patronuna, CEO unvanını çok abartmadığını göstermek istemişti.

Mehmet içeriye girmeden durup Ömer'i tekrar tebrik etti. Adamın parlak gözleri küçük jestlerle kalıcı bir minnettarlık edinmenin mümkün olduğunu kanıtlıyordu. Mehmet, efendinin sahip olması gereken en önemli özelliğin, kullarının yüreğine –bire yirmi veren– minnettarlık tohumunu ekebilmek olduğunu kısa zamanda kavramıştı. Eken, hasat da eder.

Mehmet, "Hayırlı olsun," dedikten sonra Ömer'in önünden odaya girdi. İlk izlenimi doğruydu. Taşra zevki dışarıda kalmıştı. Adama dönerek gülümsedi. "Odan çok güzel. Ne düşündüm biliyor musun? Sana, bizim orada da bir yer ayarlayalım. Nasılsa iki tarafta da çalışacaksın."

Ömer, Abdullah Bey'den sonra edindiği yeni patrona işbirliği öneren bir gülümsemeyle karşılık verdi.

"Lütfedersiniz..." Sözlerindeki saygı tavırlarında da izleniyordu. Koltuğa misafirini bekledikten sonra oturdu. "Size de burada bir oda hazırlatalım mı? Geçen gün Abdullah Bey de söylüyordu."

Mehmet bunun onun fikri olduğundan emindi.

"Ben yerimden memnunum. Buraya geldiğimde toplantı odası bana yeter."

Mehmet'in sigara yakmasını bekledikten sonra Ömer konuşmayı yeniden başlattı. Geçen hafta ona gönderdiği kravatlardan birisini takmıştı.

"Akşamki yemek iyi geçmiş. Abdullah Bey çok memnundu..." Yüzü sadakatinden kuşku uyandıracak sinsi bir gülümsemeyle aydınlandı. "L&M konusunu kolaylıkla hallettiğini söyledi... Bu arada Rafet Bey'i sizinle tanıştırmamı da istedi."

Mehmet karşısındaki adama baktı. Evet, en değerli özelliği sadakatiydi; o gölgelendiğinde suratı sıradan birisine dönüşüyordu. Ömer'in cevap beklediğini hatırlayınca,

"Hafta ortasında olabilir," dedi. "Sen de orada ol." Ömer anlaştıklarını belirtmek için başını eğince, devam etti. "Önce Simin Plevneli'yle konuşacağım."

Ömer yan tarafa eğilerek, üst üste duran gazetelerden birisini alıp ona uzattı.

"Evvelsi günkü uyarınız çok yerindeymiş."

Mehmet gazetenin ön sayfasında, sarı kalemle işaretlenmiş haberi okudu. Mimarlar Odası kamuoyunda tartışma konusu olan arsayla ilgili olarak yapılan imar planı değişikliğinin iptal edilmesi için mahkemeye başvurmuştu.

Mehmet gazeteyi geri bıraktı.

"Mimarlar Odası daha önce de böyle davalar açmış mı?" Ömer, evet deyince sordu. "Davalar nasıl sonuçlanmış?"

"Genellikle istediklerini elde ediyorlar." Ömer'in cevabı kısa süren kararsızlığının ardından gelmişti. "Hep yargı yüzünden..."

Hiç olmazsa doğru söylüyordu. Mehmet sigarasını önündeki boş tablaya bıraktı.

"Her şey pervasızca, göz göre göre yapılırsa, sonuç tabii ki böyle olur. Şimdi durumu yabancı ortağa nasıl açıklayacaksın?"

Ömer kırık bir sesle cevap verdi.

"Yatırımın bir süre gecikeceğini söyleyeceğiz."

Mehmet oturuşunu dikleştirdi.

"Bence bu işi unutun. En azından bu dönem. Pusu yeri belli olduysa, orada kalmazsın... Daha fazla para harcama ve işi en az zararla atlatmaya çalış." Ömer bakışlarını kaçırdı; farkındaydı, koltuğuna dört başı mamur bir fiyaskoyla oturmuştu. Mehmet gülümsedi. Onu utancından kurtarma vakti gelmişti. Yetkilerinden söz edebilirlerdi. "Kendine yardımcılar seçecek misin?" Ömer yine başını salladı. "Peki onlara ünvan verecek misin?"

Ömer, "Henüz değil," dedi. Sonra nedenini açıkladı. "Abdullah Bey bu gibi şeylerden pek hoşlanmaz."

"Askerliğini nerede yaptın?"

Mehmet'in sorusu Ömer'i şaşırtmıştı. Biraz düşündükten sonra ihtiyatla cevap verdi.

"İstanbul'da..." Karşısındaki adamın beklediğini görünce devam etti: "Levazımcıydım."

Mehmet, "Belki duymuşsundur," dedi. "Ben Hakkâri'deydim. Sıradan bir ere, onbaşı dediğimizde, çok daha iyi savaştığını gördüm. Eminim, bunu Abdullah Bey'e anlatmanın bir yolunu bulursun."

Konunun değişmesinden memnun olan Ömer kimleri yardımcı olarak atamayı düşündüğünü anlatmaya koyuldu. Mehmet arada kısa sorular soruyor, planlarını açıklaması için onu teşvik ediyordu. On dakika sonra Ömer'in nasıl bir kadroyla çalışmayı düşündüğü ortaya çıkmıştı. Yanına almayı tasarladığı dört kişi de kendisi gibi Kayserili'ydi ve hepsi üyesi olduğu dernekle ilişkililerdi. Mehmet, Hasan Hoca'nın sözlerini hatırladı: Vakıf, eşittir tarikat!

Mehmet, "Neden hiç olmazsa dört kişiden biri, farklı düşünen biri olmasın?" dedi, Ömer susunca. "Aranıza bir tane de İstanbullu alsanıza."

Ömer itiraz edecek gibi ağzını açtı ama sonra Mehmet'in söy-

lediğinin bir öneri değil, emir olduğunu kavrayarak sustu. Keyfi bir kez daha kaçmıştı. Hafif bir sesle mırıldandı.

"Şimdiye kadar hep hemşehrilerle çalışmıştık."

"Ben Kayserili değilim, unuttun mu?"

Ömer gecikmeden memnuniyetsizliğinin üzerini gülümsemesiyle örttü. Değişmek gerektiğini kavramıştı.

Mehmet ikram edilen çayı içip biraz oyalandıktan sonra, Ömer'e kayınpederine uğrayacağını söyleyerek tebrik ziyaretini bitirdi. Ama Abdullah Bey saat on bir buçuk olmasına rağmen henüz ortalıkta yoktu. Ömer daha ona sormadan omuzlarını kaldırarak patronunun nerede olduğunu bilmediğini söyledi. Bakışları söylediğinin doğru olmadığını fısıldıyordu. Anlaşılan Abdullah Bey genç karısından ayrılamamıştı.

Mehmet yarım saat sonra, araba köprünün üzerindeyken dikkatle önüne bakan Balina'ya sordu.

"Beni ilk kez nerede gördüğünü hatırlıyor musun?"

"Hatırlıyorum efendim. Tabur yemekhanesinde, size menemen yapmıştım."

Mehmet memnuniyetle geriye yaslandı. Demek unutmamıştı?

"Diyarbakır'a geldin mi?"

"Hayır efendim, yaralandığınızı duyduğumda Altan Komutanımı aradım. Ziyaretçi kabul etmediklerini söyledi; boşuna gelme dedi. Kaçacaktım, beni hapsettiler."

Mehmet minnetle gülümsedi. Balina'nın gözünde o efendiliğe terfi etmişti, Altan'sa hâlâ komutandı! Bundan memnun olması mı gerekiyordu? Rahatsız olmamıştı. Geriye yaslandı. Telefonunu cebinden çıkardı, tuşa bastı.

Sonra Balina'ya, "Maçka'ya," dedi.

Galeri değişmemişti; ne girişi ne de içi. Hatta resimler bile on dört ay önceki yerlerinde asılıydı; zamanın aşındırıcı, yeniden biçimlendiren rüzgârları Maçka'nın bu gösterişli binasına uğramamışa benziyordu. Mehmet, kapı açılırken tepesinde çalan çana rağmen ortaya kimse çıkmayınca cebindeki sigara paketini buldu.

"Artık burada sigara içmiyoruz?" Mehmet sesin geldiği yöne döndü. Simin'di; soldaki antika bölümündeki, üzerinde sedef

kakmalı Japon geyşalarının bulunduğu siyah bir paravanın arkasında gizlenmiş gibi duruyordu. Tam ona yakışan bir karşılama! Simin, yarattığı etkinin farkındaymış gibi dudaklarındaki alaycı bükülmeyle paravanın arkasından çıkarken seslendi. "Yanında çanta yok değil mi?"

Söze yine garip, tuzak kokan bir soruyla başlamıştı. Mehmet sigara paketini cebine koyup ellerini havaya kaldırdı.

"Yok; ne silah ne de çanta."

"Biliyor musun, sen konuştukça hep o şarkıyı dinlediğimi düşünüyorum: İhanetin şarkısını."

Mehmet, "Daha dudaklarımdan tek nota bile dökülmedi," dedi. "Kuşkulanmana gerek yok."

"Haklısın ama öfkeliysek, kuşku yeterli kanıttır, değil mi?" Simin'in yukarıya kalkan kaşları, aklına gelen düşünceyi haber veriyordu. "Aslında, silahı çantana tercih ederim." Mehmet karşısında hareket etmeden bekleyen ince kadını süzdü. Onu görmek yarasa görmek kadar ürperticiydi. Onun gibi bir kadınla nasıl sevişebilmişti? Simin, "Ne zaman koltuğunun altında bir çantayla ziyaretimize gelsen, elimizdekilerin yarısını alıp götürdün," dedi.

Mehmet gülümsemeye çalıştı, sonra vazgeçti. Nasılsa işe yaramayacaktı.

"Emin olabilirsin. Bu kez imzalanacak bir şey getirmedim."

"Peki, ne getirdin?"

Mehmet beklemeden, "Öneri," dedi.

"Öneri mi?" Siyah bir ünlem işareti. Tanrı onun gibi iç karartan simsiyah bir varlığa nasıl olmuş da bu denli güzel yeşil gözler bahşetmişti? Simin öneriyle ilgilenmeden elini salladı. "Evlilik sana yaramış, irileşmişsin." O her zamanki gibi zayıf görünüyordu. Bir sopa gibi dikti. Üstad olsa, 'iyiliğin yükü belini hiç bükmemiş de ondan' derdi. "Kravatın da sınıfı geçer." Ani bir hareketle geriye dönüp seslendi. "Canım, sen devam et. Benim biraz işim var."

Kime seslenmişti? Simin paravanın arkasındaki kişinin cevap vermesini beklemeden masasının bulunduğu tarafa yürüdü. Anlaşılmıştı, elini uzatmayacaktı. Mehmet onu izledi.

"Üstad'ı özlüyor musun?"

Simin soru üzerine durakladı. Sanki Üstad'ın dostluğunu başkasına kaptırmış gibi irkilmişti.

"Biliyor musun? Mayalar'ın ayları birbirine eşit değilmiş."

Üstad'tan Mayalara! Mehmet kadını izleyip masanın önündeki koltuğa oturdu.

"Bizimkiler de öyle," dedi. "Yirmi sekiz çeken de var, otuz, otuz bir de."

Simin sanki yirmi sekizin, otuzun ve otuz birin birbirine eşit olmadığını hiç düşünmemiş gibi durakladı.

"Ama bizim beş gün süren ayımız yok, değil mi?" Sonra masasının arkasındaki tabloyu işaret etti. "Bugün geldi. Mayalar'ın en kısa ayı olan Uayeb'in adını taşıyor."

Mehmet zayıf, hastalıklı görünüşlü çıplak bir kadını andıran tabloya baktı.

"Kısa ya da uzun mu bilemem. Bana aydan çok, bir fahişenin portresine benziyor gibi geldi."

Simin durakladı. "Yoksa tabloya değil de bana mı bakıyordun?" Kendi esprisine kendisi de gülmemişti. "Fahişelerden hoşlanmıyorsun, değil mi?"

Konuşma yine saçma sapan bir yöne sapmıştı.

Mehmet, "Hayır," dedi. Kadının en güzel yerine, gözlerinin içine bakarak cevap verdi. "Hoşlanmam."

Simin küçük –ve tabii ki, hor gören– bir kahkaha attı.

"Fahişeleri küçümseme, onlara kutsal kitaplarda bile yer verilmiş."

Onun gibi bir çenebazla baş edemezdi. Mehmet anlamakta güçlük çektiği metaforlarla konuşan kadını süzdü. Göründüğü ya da duyduğu kadar karmaşık birisi miydi? Belki de sadece anlaşılmama oyununu iyi oynayan bir düzenbaz vardı karşısında. İnisiyatifi ona bırakmamalıydı. Konuyu kapatacağını belirtmek için öksürüp sordu.

"Cenk nasıl?"

Simin, "Sanırım iyi," dedi.

Soru onu hiç şaşırtmamıştı.

"İyi! Ne kadar iyi?" Simin, cevap vermeyince, Mehmet tekrar sordu. "Yeni iş kuracak kadar iyi mi?"

"Buraya neden geldin?"

"Hamza'yla boşanma işi sona erdi mi?"

"Şu bordoyla koyu kırmızıyı uyumla birleştirme cüretkârlığı nasıl gidiyor?"

Soruya –öncekini cevaplamadan– yeni soruyla karşılık verme oyunu! Yaptıkları buydu.

Mehmet, "Yanlış!" dedi. "Renkleri karıştırdın. Geçen sefer, koyu kızılla, kırmızıyı uyumla birleştirmek kadar cüretkâr demiştin."

Simin, "İkisi de aynı şey," dedi. "Evliliğin, birbirine yakın iki koyu rengi uyumla yan yana getirmek kadar imkânsız." Sonra kendi uyumundan söz etti. "Evet, Hamza'dan boşandım. Evet, Cenk'le yeni şirket kuracağız." Ardından hınçla güldü. "Eee! Ne demişler? Başarıya giden yolda amansız düşmanın da payı vardır."

"Belki de düşman olmamız gerekmiyor?"

Simin, Mehmet'in önerisini duymamış gibi davranmayı seçerek eliyle havada bir daire çizdi.

"Senin işler nasıl gidiyor? Dur söyleme! Ben sana söyleyeyim. Berbat! Çünkü kurumsal imajınız çok zedelendi. Başı bağlı, türbanlı eşi olan birisinin yöneteceği yer mi L&M? Müşteri aptal mı, size inansın?" Mehmet'in cevap vermeyeceğini bile bile tekrar sordu. "Doğru mu söylüyorum?"

"Cenk nerede?"

"Cenk, Cenk, Cenk... Ne o, birden Cenk aşkı mı başladı?"

Mehmet onu taklit ederek eliyle bir işaret yaptı.

"Diyelim ki, öyle oldu. Tekrar soruyorum, Cenk nasıl ve nerede?"

"Cenk bizde..." Simin'in o esmer yüzü ilk kez asılmıştı. "Ve olabildiği kadar iyi."

Biz, demişti. Mehmet merakla doğrularak sordu. "Hâlâ Hamza'yla mı oturuyorsun?"

"Şebnem'le... Üçümüz birlikteyiz..." Simin haklı olduğunu anlatmak istercesine önce kaşlarını, ardından omuzlarını kaldırdı. "Sürekli ilgiye, bakıma ihtiyacı var. Şebnem atına da çok iyi bakardı." Sonra ekledi. "Cenk'in belden aşağısı tutmuyor."

Arkasında bomba patlasa bu kadar şaşırmazdı. Mehmet dudaklarını kıpırdatmaya çalıştı ama bunu hemen beceremedi. Cenk'i öldürmeye kalkışan kadın, bakımıyla ilgileniyor, onu öldürmeye yemin etmiş bir başkası da onu evine kabul ediyordu! Sonunda mırıldandı.

"Şaka yapıyor olmalısın."

Simin, "Hayır," dedi, "yapmıyorum..."

Neden? Para için mi? Hayır, bu garip, şeytani üçlü beraberliğin nedeni bu kadar basit olamazdı.

"Onu sevmiyorsun, şefkat de duymuyorsun. Öyleyse..."

Simin, Mehmet'in sorusundan önce araya girdi. Cevabı uzun uzun düşündükten sonra bulmuş olmalıydı:

"Çoğu tutkulu ilişkide başrolü sevgi değil, merak ve hırs oynar. Şunu da aklından çıkarma: Her sevgi, şefkat içermez."

Yatalak birisiyle tutkulu bir ilişki yaşamak. Geceleri kiminle yatıyorsun? Mehmet sorabilse, Simin'e bunu sorardı. Karşısındaki garip, garip olduğu kadar da ilginç olduğunu her karşılaşmalarında bir kez daha teslim ettiği kadına baktı: Doğru mu söylüyordu? Belki de yalan söyleme yetisini yitirmişti. Cenk'e bakıyor! İnsan bu kadında iyilik bulabilir miydi? Tıpkı bir ırmakta kumla altın zerreciklerinin birlikte akışı gibi, bu garip kadının iyiliği de kötülüğüyle birlikte mi yol alıyordu? Mehmet bir insanı bir tek özelliğiyle tanımlamanın, onu bu sıfatın içine sıkıştırmanın haksızlık, hatta dar görüşlülük olduğunun farkındaydı ama yine de Simin'i tek bir sözcükle tanımlardı: kötü... Karşısındaki kadına tekrar baktı: Belki de ona haksızlık ediyor, onda olmayan dürüstlükleri arayıp bulamayınca kötülüğü yakıştırıyordu. İtiraf etmeliydi: Simin, genel kabullere göre değil, ayrıcalıklara uygun insanlardandı.

"Neyse, önerin neydi?"

Mehmet düşüncelerini bırakarak Simin'e döndü. Buraya neden geldiğini unutmamalıydı.

"Yeni bir şirket kurmanın, pazar payı kapmanın ne kadar zor olduğunu biliyor musun?"

Mehmet sorusuna cevap bekleyince Simin ilgisini ele vermeyen bir sesle karşılık verdi.

"Devam et!"

"Siz bir şirket kurmak istiyorsunuz, bizse aynı konuda faaliyet gösteren bir şirketi yönetemiyoruz."

"Yani?"

"Yani, şirket falan kurmayın, L&M'i size satalım."

Şaşırma sırasını ona devretmişti. Mehmet geriye yaslanarak Simin'i keyifle süzdü. Teklifin ciddi olduğunu hemen hissetmişti. Bir süre yeşil gözlerini kapadı. Hesap yapıyordu. Birkaç saniye sonra yerinden doğruldu. Heyecanını kontrol etmeye çalışıyor ama ellerinin titremesine engel olamıyordu.

"O kadar paramız yok. Biliyorsun, ödediğiniz paranın yarısı Kevoş'la Ekrem'e gitti."

Mehmet cebinden paketi çıkarıp işaret etti. İtiraz gelmeyince çoktandır burnunda tüten sigarayı yaktı.

"O zaman size L&M'in yarısını satarız."

"Ortak olmak ha!" Simin hayır der gibi başını sallıyordu. "Asla! Davul benim boynumda, tokmak..."

Daha devam edecekti ama dinlemesini işaret eden eli görünce sustu. Susunca Mehmet teklifi tamamladı.

"Bina bizde kalır, isim dahil, L&M'in her şeyi sizin olur."

"Ya borçlar?"

Mehmet "Borç olmayacak," dedi.

Simin yerinden kalkıp Uayeb'i incelemek istiyormuş gibi tabloya doğru yürüdü.

"O bina L&M'in alameti-farikası... Kurumsal kimliğinin merkezinde silueti var." Kendi kendine konuşuyordu. Mehmet ona karşılık vermeden ağzını dolduran dumanı damağında ezerek burun deliklerinden dışarıya attı. Simin'in az sonra inatçı kararsızlığını yenerek teklifi kabul edeceğini biliyordu... Ama Simin öyle yapmadı. "Bunu düşünmem, yani düşünmemiz gerek."

Mehmet hafifçe toparlandı. Zor olan ilk adım atılmıştı.

"Kevser Hanım Cenk'i gördü mü?"

"Dün ziyarete geldi." Simin'in dudaklarındaki küçümseme bir yara izi kadar belirgindi şimdi. "Sahtekâr karı! Güya üzülmüş. Ama biz ne kadar dikkatle baksak da anlayamadık. Yü-

zünde bön bir ifade: Yanaklarında o kadar dolgu malzemesi var ki, üzüntü herhalde büküp esnetemedi." Masasına döndü. Yengesine duyduğu nefret küfre dönüşüyordu. "Kibirli fahişe." Mehmet gülümseyince durakladı. "Neden güldüğünü öğrenebilir miyim?"

"Kibir! Buna güldüm," dedi Mehmet. "Sende bol bol bulunurken, bunun sana değil, Kevser Hanım'a yakışan bir kusur olmasına."

"Bakınız bayım. Kibir, bir sanatçıda kusur gibi durmaz. Aksine ona bir süs gibi yakışır."

Mehmet, Üstad'ın neden onunla konuşmaktan tat aldığını bir kez daha anlıyordu. Ayağa kalktı.

"Cenk'i gerçekten seviyorsun, değil mi?"

Simin gülümsedi, ardından sesi neşeyle büküldü.

"Ah, keşke yılanın derisinden kurtuluşunu taklit ederek etimden sıyırıp ruhumu geride bırakabilseydim. Bu denli yorulmaz, acı çekmezdim."

Mehmet birden onu anladığını hissetti. Kendini alaycı bir neşenin ardına gizleyen karşısındaki bu kadın, haz ve öfke gibi birbiriyle uyumsuz iki kavramdan oluşan bir dünyada yaşıyordu. Eğer ille de acı çekecekse, bedensel olanı yeğlerdi. Ruhundan şikâyet etmesinin nedeni buydu. Cenk onun bedenine değil, inkâr edemediği ruhuna ait bir anıydı.

Simin, Mehmet'e gelişinde esirgediği kibarlığı uğurlarken göstermek için ayağa kalktı. Birlikte kapıya doğru yürüdüler. Son sözü o söyledi.

"Cenk'le konuşup sana cevap vereceğim."

Bu kez birlikte değil, tek başına karar vereceğini saklamamıştı. Mehmet kapıdan çıkarken arkalarından yükselen bir ses yanındaki kadını çağırdı.

"Simin!"

Mehmet, Simin'le birlikte geriye döndü. Şebnem paravanın arkasından onlara bakıyordu. Yüzündeki o donukluk yok olmuş, yerini renkli ama kişiliksiz bir canlılığa bırakmıştı. Biraz kilo almıştı. Giyimi de özensizdi; bu haliyle az sonra şarkı söylemeye başlayacak güzelce bir Bavyeralı'ya benziyordu.

"Efendim canım. Bak burada kim var!"

Şebnem gülümseyerek onlara doğru ilerledi.

"Merhaba Mehmet, nasılsın?"

Mehmet şaşkınlıkla, onlara yaklaşan Şebnem'i izledi. Tanıştıklarından beri onunla en fazla üç cümle konuşmuştu, bu dördüncüydü. Kadın ona adıyla ilk kez hitap ediyordu. Haydar'ın kitabını tanıtma kokteylinde gözyaşlarıyla ıslanmış yüzünü cama dayayarak, Cenk'i öldüreceğini söyleyen, birkaç ay sonra da bunu deneyen o soluk kesen mahlük, bu muydu? Değişiklik çok şaşırtıcıydı ama daha da şaşırtıcı olan şimdi yatağa mahküm ettiği adama bir ata göstereceği ihtimamla bakıyor olmasıydı.

"İyi görünüyorsun."

Mehmet, "Teşekkürler iyiyim," dedi, şaşkınlığını bastırarak. "Sen de öyle görünüyorsun."

Arabaya binince Ömer'i aradı, Simin'e yaptığı teklifin, biraz zaman alsa da, kabul edileceğini söyledi. İyi de, Şebnem galeridеyken Cenk'e kim bakıyordu?

- 4 -

Kayseri ve İzmir! Küçük Anadolu turu diye nitelenebilecek bu geziye gecikmeden, Ramazan'dan hemen önce çıkma fikri, Emine'nindi. Mehmet hafta içinde önemli işleri olduğunu ileriye sürerek onu İstanbul'dan altı gün uzaklaştıracak bu öneriye önce karşı çıktıysa da, sonunda karısının küsmeye kadar varan ısrarına boyun eğmek zorunda kaldı. Emine Kayseri ve İzmir'e, aile büyüklerinin kabirlerini ziyaret etmek için gitmek istediğini söylüyordu. Mehmet böyle alelacele yola çıkma ısrarının, karısının yalnızlığından ve bu yalnızlığın etrafına bir ipekböceği içgüdüsüyle ördüğü, sonra da içine sıkıştığı sıkıntı kozasından kaynaklandığının farkındaydı.

Mehmet, vardığı sonucu kabul etmek istemese de suçluluğunu hissediyordu: Emine'yi kendi türünün yaşadığı bir akvaryumdan almış, tek başına yüzeceğini bildiği bir başkasına koymuştu. Oysa, her görüşünde içini titreten, ona canlılık katan

bu narin varlığın yüzmek istediği suların küçük havuzlar değil, açık denizler olduğundan haberdardı. Emine'yi coşturan bu dürtüyü, Yakup'un hastalığı ortaya çıkmadan önce balayı için gidecekleri yeri seçmek için yaptığı araştırma sırasında yakından izlemiş ve şaşırmamış mıydı?

Aslında Emine'nin yalnızlığıyla neden baş edemediğinin de farkındaydı Mehmet. Karısının sevecen yüreğinde kök salan, yalnız kaldığı anları ona zehir eden düşünce, kendi tabiriyle 'bir türlü' hamile kalamamasıydı. Akşamları neredeyse tek eğlenceleri haline gelen film seansları sırasında perdede küçük bir çocuk gördüğünde ortaya çıkan iç çekişlerinden, gece kollarının arasındayken sorduğu sorularından, gelecek tasarılarındaki kalabalık aileden, Emine'nin aklını kurcalayan şeyin çocuk özlemi olduğunu anlamıştı Mehmet. Yine de evliliklerinin daha ikinci ayında karısının, aslında normal sayılabilecek çocuk sahibi olma isteğinin, anlamsız bir kısırlık endişesine dönüştüğünü fark etmemiş, Emine'nin sızlanmasının üzerinde pek durmamıştı. Aslında bu özlemin iyi bir tarafı, tutkulu bir yönü de vardı: Emine'nin hamile kalma isteği hemen hemen her gün sevişme demekti; ancak bu cinsel şölen mevsimi, bir süre sonra Mehmet'in –sevişmelerinin, doğada türünün devamını isteyen hayvanlarınkini andıran– içgüdüsel bir dürtüden kaynaklandığını keşfetmesiyle büyüsünü yitirmişti. Karısı haz için değil, üremek için baştan çıkarıyordu onu. Ağustos sonunda, sıcakta, sık sık ortadan kaybolmaya başlayınca Balina'yı sıkıştırmış ve Emine'nin Eyüp Sultan'dan başlayarak İstanbul'un bütün türbe ve yatırlarını ziyaret ettiğini öğrenmişti. İlk günlerde sayısı aralarında bir şaka konusu olan çocuk sahibi olmanın, karısının sabit fikri haline dönüştüğünü böylelikle anlamıştı.

"Aslı senden hiç hamile kaldı mı? Ya Avustralya'daki kız arkadaşın?"

Sorular garipti ama daha da garibi, bu ve buna benzer soruların ardında kıskançlık değil, anlaşılmaz bir eksiklik duygusunun yatıyor olmasıydı. Mehmet ne zaman onu yatıştırmaya kalkışsa, ortada –en azından şimdilik– bir sorun olmadığını söyle-

se, Emine hemen küsüyor, çok üstelerse de ağlamaya başlıyordu. Dünyayı gezmek isteyen birisinin daha yirmi beşine gelmeden doğurmak istemesinin ardında ne vardı? Yalnızlık. Durum açıktı: Karısı mümkün olduğu kadar kısa sürede içine düştüğü boşluğu dolduracak bir varlık arıyordu. Emine'ye yetmiyorum... Bu düşünce Mehmet'in hem yüreğini burkuyor, hem de onu –karısı gibi– zehirliyordu. İki ayın sonunda kendilerine ve birbirlerine itiraf etmedikleri, belki de edemedikleri ortak bir noktada buluşmuşlardı: Yalnızlıkta; evlilikleri, sandıklarının aksine henüz yeni bir dünya yaratamamıştı.

"Üzerimizde bir uğursuzluk var. Evet, var..."

Emine böyle diyordu. Aslında uğursuzluk lafının –namaz kılınmayan evden uzak olmaz diyen– Fatma'dan kaynaklandığının farkındaydı Mehmet. Emine bu yüzden olsa gerek, namazlarını kazaya bırakmamaya çalışıyor, her gün güneş doğmadan kocasının kolları arasından kalkma pahasına, sabah namazlarını bile kaçırmamaya çalışıyordu.

Mehmet, orgazmı keşfetmesinin sevdiği kadını değiştireceğini ummuş, çocuk fikrini aklından biraz uzaklaştırır sanmıştı ama çok geçmeden bu umudun ancak sevişme anıyla sınırlı kaldığını görmüştü. Emine güçlü orgazmın ardından soluğu düzelir düzelmez yine aynı sabit fikrin tutsağı olup çıkıyordu. Sevişme sonrasında yataktan kalkmıyor, en az yarım saat sırtüstü yatıyor, hamile kalma olasılığını zorlaştıracağını düşündüğünden cinsel fantezilere itibar etmiyor, asla ayakta, ya da jakuzide sevişmiyordu.

Mehmet sonunda sorumluluğu almaya karar vererek, 'eğer bir sorun varsa belki bendedir' diyecek olmuş ama bu olasılık Emine'nin kesin itirazıyla reddedilmişti. Karısının kurduğu hayaller çocuklarla ilgiliydi. Nedense hep aynı rüyayı görüyordu: Üç erkek çocuk; hepsinin erkek olması iyiydi; böylelikle onların başörtüsü sorunu olmayacaktı.

"Sen ne dersin?"

Hayatında çocuk sahibi olmayı hiç düşünmemiş birisi için zor bir soruydu bu. Emine gezi için ısrar edince Mehmet bu yüzden fazla direnemedi.

Kayseri beklediği gibiydi. Yüzeyde modern ve gelişmiş bir kent, altta, usul usul akan ve bu modern kenti kontrol eden –kartvizitinde muhafazakârlık yazan– gizli pençe. Hilton Oteli'nin terasından etrafa bakarken Mehmet bunları düşünüyordu. Kaldıkları otel, Emine'nin onu gezdirirken gösterdiği Alparslan Mahallesi, Beştepeler gibi lüks semtler, havuzlu parklar, geniş ve temiz caddeler modernliğin ve zenginliğin, Emine'nin akrabalarını ziyarete gittiklerinde kendini içinde bulduğu o garip atmosferse, dindarlık ve tutuculuğun aynasıydı. Daha ilk akraba ziyaretinde ona gösterilen ihtiyatlı yakınlıktan ve buram buram dışlama kokan kibarlıktan Mehmet aile arasında ne denli yadırgandığını hissetmiş, kendini, çocukluğunda dedesinin şeker karşılığında küçük tarlasından köklettiği ayrık otuna benzetmişti. Emine durumu fark etmiş gibi her ziyarette ağabeyini ateş altındayken hayatını hiçe sayarak, mayın tarlasından kurtaran bir kahraman gibi tanıtıyor, Mehmet'in bile unuttuğu savaş öykülerini art arda sıralıyordu. Ama çabaları faydasızdı. İstanbul'da sadece bir Fatma varsa, burada hemen hemen her evde yenileriyle karşılaşıyorlardı. Aslında Kayseri'de Müslümanlığın yanında bir din daha vardı: ticaret. Kimle konuşsa, konu bir süre sonra ticarete geliyor ve sohbet hep aynı sözlerle sona eriyordu: Peygamberimiz de bir tüccardı... Akrabaların diğer ortak böleni komünistlere ve solculara duydukları içgüdüsel öfke ve nefretti. Dünya üzerinde neredeyse hiç komünist düşman kalmamasına rağmen ne zaman yeri gelse duygularını Muti gibi açığa vuruyorlardı.

Emine, akrabalarını –tıpkı yoksulların yaptığı gibi– çok önemsiyor ve onlara değer veriyordu. Mehmet, karısının anlattıklarına eklemeler yapan bu akrabaları dinledikçe Kadıoğulları'nın serüveninin Kayseri'nin zenginlik öyküsüne paralel bir seyir izlediğini görebiliyordu. Önce mobilya, sonra tekstil, ardından inşaat ve sanayi: Bugün İstanbul'da bile sözü edilen bir şirket olan Kadıoğulları'nın zenginliği, Emine'nin anne dedesinin mobilya imalat atölyesinde başlamış, uyanık ve iş bilir damat –kayınpederinin soyadını alan– Abdullah'la birlikte tekstil ve sanayiye atlamıştı. Kayseri, ardından Adana, oradan İstanbul; Kayserili paranın iz-

lediği yol buydu. Hırslı Abdullah Kadıoğulları'ysa, Adana'ya uğramadan dosdoğru İstanbul'un yolunu tutmuştu.

Çifte Medrese, Melikgazi Türbesi, Ulucami; Kadıoğulları'nın Bölge Müdürü'nün ısrarına rağmen tepeye çıkma davetini geri çevirdiği, Erciyes ve Talas... Emine, kocasına Kayseri'nin tarihi eserlerini ve doğal güzelliklerini, hiçbirini atlamadan göstermek niyetindeydi. Bu yüzden Kayseri'ye vardıkları öğleden sonra annesinin kabrinin başucunda yasin okuduğu mezarlık ziyareti dışında, iki gün tam bir koşuşturma içinde geçmişti. Gezinti, kabristan ziyaretinden sonra aile tarihiyle devam etti. Mütevazı bir taş evden villaya, villadan köşkü andıran gösterişli bir malikâneye... Emine'nin doğduktan İstanbul'a taşındıkları 2000 yılına kadar yaşadığı üç ev, ailenin zenginleşmesini de sergiliyordu. Emine, mezun olduğu İmam Hatip Lisesi'ni gösterirken pek heyecanlanmamıştı. O gece otelde yatmadan önce Mehmet ona Kayseri'ye geri dönmek isteyip istemediğini sorduğunda, Emine kararlılıkla ona bakmıştı. Özlediği tek yer vardı: evi. Mehmet o zaman anlamıştı; o da kocası gibi iki dünyanın arasındaki köprünün üstünde kalmıştı. Ne ileriye doğru adım atmak, ne de geriye dönmek istiyordu.

"Merhaba, buralı mısınız?" Mehmet sese doğru döndü. Soruyu soran, yanına kadar sessizce gelen zayıf, ince ve oldukça uzun bir adamdı. Çenesinde toplanmış, belirsiz, seyrek bir sakalı vardı davetsiz misafirin. O da çöken akşamı mı seyrediyordu? "Rahatsız ettiğimi biliyorum, sadece, yalnız olmadığınızı söylemek istedim." Elindeki bardağı şerefe der gibi havaya kaldırmıştı. "Ben de sizin gibi içine biraz votka eklettim."

Mehmet uzun zamandır içmeden elinde tuttuğu kadehe baktı. Demek meraklı gözlerden kurtuluş yoktu. Bir an adamı terslemeyi düşündü ama hemen vazgeçti. Karşısındaki yüz, üç gündür etrafında gördüklerinden oldukça farklıydı. Üstelik gözleri, yadırgamadan, garip bir dostlukla bakıyordu.

Mehmet kadehini adamınkine değdirerek,

"Hayır," dedi. "Buralı değilim."

"Anlamıştım. Kayserililer içkiyi Kayseri sınırları dışında içerler. Bizim gibilerse, meşrubatın içinde."

"Demek, siz de buralı değilsiniz?"

Adam omzunu kaldırdı. Bu hareket tiki olmalıydı.

"Benim durumum biraz daha farklı. Bir bakıma buralı sayılırım." Eliyle kentin bir tarafını işaret etti. "Ortaokulu Talas Koleji'nde bitirdim. Bu hafta üniversitedeki bir konferansa katılmak için geldim." Saklı içkisinden uzun bir yudum aldı. "Hemşehrilerimi nasıl buldunuz?"

Mehmet, "Bilmem," dedi. "Birbirlerine benziyorlar desem!"

Adam onun değerlendirmesine katılıyormuş gibi başını eğdi. Omzu yine atmıştı.

"Aynı kalıptan çıkmış deseydiniz daha doğru olurdu. Kalıbın üstünü muhafazakârlık dedikleri softalık, altını da para oluşturur..." Elini salladı. "Eskiden şeker fabrikasının, Sümer Bez Fabrikası'nın, Demiryolları'nın lokallerinde içki içilirdi. Hatta meyhaneler ve barlar vardı... Sonradan değişti bu durum. Önce Talas ve Talas Polikliniği kapatıldı. Bütün içkili lokantalar tek tek içkiden vazgeçirildi." Mehmet şaşırmıştı. Adam içki yasağından söz ederek, ezberlediği bir metni okuyormuş gibi –meşrubatın içine sığınmanın öfkesini Kayserililer'den çıkarmaya– devam etti: "1970'den sonra Kayseri'de bir tek Ermeni kalmadı. Hepsi, kararan havadan ürküp İstanbul'a kaçtı. Devlet Tiyatrosu'nun Türkiye'de kaç kentte sahnesi var dersiniz? On beş; ama burada yok. Oysa o on beş kentin çoğu Kayseri'den küçük... Tabii yangınları da unutmamalıyız: 1969'da TÖS[2] kongresinin yapıldığı Alemdar sineması, Sivas'tan tam yirmi dört yıl önce, aynen Madımak Oteli'ne[3] benzer şekilde yakılmak istendi. Aynı gün oteller basıldı, soyulan konsomatrisler sokaklarda çırılçıplak, saatlerce yerlerde sürüklendi... Daha devam edeyim mi?" Sormuştu ama etmeyecekti. Sözlerinin ve soluğunun sonuna gelmişti. "Ülkemizin aydınlık ya da karanlık geleceği,

2 Türkiye Öğretmenler Sendikası; 12 Mart 1971 darbesinden sonra solcu olduğu için askeri yönetim tarafından kapatılmış ve yöneticileri yargılanarak mahkûm edilmiştir.

3 2 Temmuz 1993 tarihinde Pir Sultan Abdal Şenlikleri için geldikleri Sivas'ta Madımak Oteli'nde kalan aydın ve sanatçıların otuz yedisi, şeriatçı bir grubun güvenlik kuvvetlerinin gözü önünde çıkardıkları yangında öldürülmüş, otelde bulunan Aziz Nesin faciadan raslantıyla kurtulmuştur.

hangi tanımı seçerseniz seçin, önce burada prova edildi... Etrafınızı, Anadolu kaplanı, Müslüman sermayesinin mucizesi gibi yutturmacaların dışında, bir de bu pencereden seyredin." Kadehini dibine kadar içeceğini belirtir gibi kaldırdı. "Bugün nerede doğmuş olursa olsun, bizi Kayserililer yönetiyor, bunu unutmayın." Omzu artık atmıyor, titriyordu. "Bir de Cumhuriyeti sevmezler. O Anadolu kaplanı dedikleri fabrikaların ardında Cumhuriyet'in burada kurduğu tesisler var: Ana Tamir Tank Fabrikası, Şeker Fabrikası, Sümer Bez Fabrikası, Hava İkmal Uçak Tamir Bakım Fabrikası... Bu fabrikalarda yetişen teknik güç, bilgi birikimi olmasa, Kayseri'de sanayi mi olurdu?"

"Muhtar Bey!" Mehmet karşısındaki, beş dakika boyunca neredeyse hiç susmadan konuşan öfkeli adamla birlikte yana döndü. Cebinin üstündeki yaka kartında Hüseyin yazan otel görevlisi, gülen bir yüzle adamın koluna girmeye hazırlanıyordu. "Hanfendi sizi almak için geldiler."

Adam kolundaki saate bakarak, oyuna doyamayan çocuk gibi küskün sesle mırıldandı.

"Bugün erkenci."

İtiraz etmeden ve allahaısmarladık demeden, Hüseyin'le birlikte uzaklaştı. Birkaç dakika sonra görevli geri geldi. Muhtar Bey'in onu rahatsız edip etmediğini merak etmişti. Şaşırtıcı olan, öfkeli adamın doğma büyüme Kayserili olmasıydı. Hüseyin, –durumdan memnun olup olmadığını belli etmeden– Muhtar Bey'in otelin devamlı müşterilerinden olduğunu, akşamları eve gitmeden önce mutlaka teras bara uğradığını ve kente misafir olarak gelenlere Kayseri'yi anlatmaktan hoşlandığını söyledi. Kim ne derse desin, adam akıllıydı; Hilton Oteli'nde, yakılma tehlikesi olmadan içki içebileceğini düşünmüş olmalıydı.

Emine, Mehmet meşrubatını bitirip sigarasını yaktığında geldi. Bir süre birlikte çevreyi seyrettiler. Hafif bir rüzgâr çıkınca Mehmet elini karısının omzuna doladı.

"Alemdar Sineması'nı hatırlıyor musun?"

Emine başını eğdi. Hatırlıyordu.

"Evdekilerden gizli, bazen giderdik. Sonra... sonra o şey oldu."

Mehmet sigaranın dumanını koyuluğu artan geceye doğru üfledi.

"Ne oldu?"

"Camilere bomba koyan solcular orayı yaktılar." Mehmet elini geri çekti. Aslında, ona merakla bakan kadına kızmamalıydı; ses onun ağzından çıkıyordu ama konuşan o değil, bunları yirmi yıl boyunca kulağına üfleyen Abdullah Bey, Fatma, Muti, hatta Yakup'tu. Emine'nin merakı Alemdar Sineması'nda oyalanmadı. "Neden Erciyes'e çıkmayı reddettin?"

Mehmet, 'savaşı, soğuğu hatırlatıyor' demeden,

"Üşendim," demekle yetindi.

Sonra tekrar kenti seyretmeye koyuldu. Keşke Muhtar'ın soyadını öğrenebilseydi. Şu anda onu mutlu eden tek şey, karısının buraya ait olmadığını keşfetmesiydi.

- 5 -

Mehmet gülümseyerek karısına baktı. İlk kez göreceği İzmir'i bir an önce tanıma isteği, bütün benliğini ele geçirmişti. Onları havaalanından otele götüren arabanın arka koltuğunda sanki bilmediği bir kentte kaybolmaktan korkar gibi kocasının elini sıkıca tutarak sürekli dışarıya bakıyor, yol boyunca rastladıkları ilginç yapıların ne olduğunu soruyor, geçtikleri yerlerin –sanki burada yaşayacakmış gibi– adlarını öğrenmek istiyordu.

Mehmet mutluluk ihtiyacından doğan bir merakla geriye yaslanıp göz ucuyla ona baktı. Acaba hayatında kadın güzelliğini ilk kez ne zaman algılamıştı? Gözlerini kapatarak hatırlamaya çalıştı. Tren istasyonuna paralel olarak uzanan 1671 no.lu sokakta, istasyondan önceki bakkalın kızı; hayır, kızı değil, hakkında –annesi de dahil– mahallenin kadınlarının dedikodu ettikleri genç karısı! Şaşkınlıkla doğruldu. Bakkalın kızı mıydı karısı mı? Dizlerini örtmeyen basma entari; nemli dudaklar; iri, gülümsemeyen gözler...

"Aaa!"

Mehmet Emine'yi, sıkı sıkıya tuttuğu elini bırakmasına yol açacak kadar heyecanlandıran şeyi görmek için gözlerini açtı. Varyant'a[4] girmişlerdi. Emine'nin çığlığını birbirini izleyen soruları izledi. Mehmet sabırla aşağıda bir haritayı andıran Körfez'i –görünmeyen kısımlarını da katarak– Konak'tan Karşıyaka'ya kadar tek tek adlandırdı. Konak; Basmane; Alsancak; Bayraklı; Alaybey ve Karşıyaka. Karısını en çok heyecanlandıran yer, Karşıyaka oldu.

"Eviniz neredeydi? Sahilde mi?"

Onunla evleninceye kadar kocasının yoksul biri olduğunu hep unutuyordu.

Mehmet, "Şemikler'deydi," dedi. "Karşıyaka'nın arkasında, denizden uzak bir semtte."

Mehmet, Emine'nin unutkanlığının nedenini tahmin edebiliyordu. Onda zenginliğin refleksleri, yoksulluğu ayırt edici o içgüdü, gelişmemişti. Karısına fark ettirmemeye çalışarak gülümsedi. Bu yüzden İstanbul'un en güzel yalılarından birisine sürekli sanki Şemikler'dekilerden birisiymiş gibi 'ev' demiyor muydu?

"Otel Alsancak'ta mı?"

Mehmet, "Basmane'yle Alsancak arasında," dedi. Cevap verirken yana döndü. Emine'nin gözleri soramadığı bir çift soruyu andırıyordu. "Evet, Aslıların eski evine yakın sayılır."

"Fuar'ı da gezeceğiz değil mi?" Mehmet, Emine'ye cevap vermedi. Onu fuara götürmek, eskiye ait sayısız soruya cevap vermek anlamına gelecekti. "Ayşeleri bu akşam yemeğe davet ettiğimi unutma." Mehmet bakışlarını dışarıya çevirdi. Varyant bitmiş, araba eski devlet hastanesinin önüne inmişti. Emine'nin Ayşe'yi bu kadar sevmesinin bir tek nedeni vardı; Aslı'yla ilgili bilgi almak. Emine, "Hepsine hediye aldım," diye devam etti, ardından kocasının itiraz etmesini engellemek için hemen ekledi. "Kabristandan sonra Ayşe de Seferihisar'a bizimle gelecek."

Yarım saat sonra Mehmet oteldeki geniş ve abartılı lüksü kusura dönüşmüş odada sırtüstü yatmış, Emine'nin banyo-

4 İzmir'de yüksekteki Eşrefpaşa semtiyle deniz seviyesindeki Konak arasında, sert virajları ve İzmir Körfezi'nin panoramik görüntüleriyle ünlü yol.

dan çıkmasını bekliyordu. Neredeyse Ege Bölgesi'ndeki bütün baş bayiler, İzmir'deki fabrika müdürleriyle tüm şantiye şefleri; lobide onları karşılayanların yarattığı şaşkınlık ve kargaşa yüzünden asansörün hangi katta durduğuna dikkat etmemişti ama penceredeki manzaradan, odanın otelin üst katlarından birisinde olduğunu kestirebiliyordu. Beş dakikadır yalnızdı. Bir yandan sigara içiyor, bir yandan da –buluğ çağında hemen hemen her gece düşlerine giren, sonraki yıllarda güzel kadın kavramına modellik edecek olan– mahalledeki o genç dilberi düşünüyordu. Koyu siyah saçlarını, beyaz tenini, göçmen olduğunu ele veren uzun bacaklarını tek tek hatırlıyor ama ortaya çıkan resimdeki kadının –ya da kızın– yaşını bir türlü kestiremiyordu. Resmin parçalarıyla nesnesinin yaşı arasına ne giriyordu? Annesinin –alttaki kırk santimini çivit mavisine boyadıktan sonra– kireçle badana ettiği, sokağa bakan iki penceresinde de yazın vita kutusuna ekilmiş fesleğenlerin, kışınsa begonyaların durduğu tek katlı ev; temizlikle birlikte yoksulluk kokan evin hemen yanındaki, geceleri ortaya çıkan bir canavar olduğunu düşündüğü o külüstür çöp kamyonunun çarpa çarpa neredeyse yere yatırdığı demir elektrik direği; bir an evvel kurtulmak için bacaklarını olabildiğince açarak koştuğu dar sokaklar; hepsini hatırlıyor ama neredeyse hemen hemen her gün bakkalın önünde gördüğü kadının yaşını hatırlayamıyordu. Sanki belleğini yitirmişti.

Birden ürperdi. Aslında gençliğinde sahip olduğu ama şimdi yitirdiği –o kadın resminden daha– değerli şeyi hatırlamıştı.

"Ne düşünüyorsun?"

Mehmet yana döndü. Emine duştan çıkmıştı. Saklamadan cevap verdi.

"Gururumu."

"Ben ciddiyim. Ne düşünüyordun?"

Mehmet pencereyi açmaya giden yarı çıplak karısına baktı. Demek kocasının yeni edindiği efendilik payesine feda ettiği gururuna o da aldırış etmiyordu.

Bu kez, "Bir kadını," dedi.

"Bir kadın mı?" Emine yatağın başına gelinceye kadar bek-

ledi. "Bir kadın ha!" Emine yanına otururken karar verememiş sesiyle sordu. "Adı neymiş bu kadının?"

Ne adını ne de yaşını hatırlıyordu ama Mehmet hatırlamış gibi,

"Sanırım Emine," deyip karısını kendine çekti.

Emine tekrar duşa girdiğinde telefonu çaldı. Arayan Simin'di. Sesi her zamanki kadar sabırsız, ancak uzlaşıcıydı.

"Teklifinle ilgili olarak ne zaman görüşebiliriz?" Mehmet İzmir'de olduğunu, görüşmenin ancak gelecek hafta başında mümkün olacağını söyleyince Simin telefonu, "Peki, senden haber bekliyorum," diyerek kapattı. Her zamanki gibi iğnelememiş, İzmir'de ne yaptığını sormamıştı.

Oteldeki akşam yemeği Mehmet'in göze aldığından da sıkıcı geçti. Ayşe'nin tekrar kayınvalide rolünü oynaması komikti. Emine de onu cesaretlendiriyor, bu eğreti kimliğe bürünmesi için adeta ona çanak tutuyordu. Tabloya iki gürültücü çocuk, Eşref ve içkisizlik de eklenince Mehmet'in keyfi iyice kaçtı. Emine namaz için odaya çıkarken Ayşe de ona takıldı. Mehmet, peşinde çocuklar ve Eşref'le birlikte lobiye geçti. Aslında biraz içmek için iyi bir fırsattı ama Mehmet Eşref'le göz göze geldiğinde bu fikirden hemen vazgeçti. Yarım saatin neredeyse tamamını Ömer'le telefonda konuşarak geçirdi. Yeni CEO, Simin'in konuşma isteğinden memnun olmuşa benziyordu. Konuyu sabah Abdullah Bey'e aktaracağını söyledi. Emine odadan hediyelerle inince çocuklar bir kez daha patırtıyı kopardılar.

Gece odada Emine yatma hazırlıkları yaparken Mehmet yine pencereden dışarıyı seyrediyordu. Sağda Karşıyaka, solda İnciraltı; yer yer düz, bazen kavisli, zaman zaman eğri bir hatta dizilen ışıklarla çizilmiş sahil çizgisi ortadaki karanlığa hapsettiği körfezi üç taraftan çevrelemişti. İki yakanın arasındaki koyuluk, yüklerini boşaltmak için sıra bekleyen demirlemiş şileplerin ve gecenin bu saatinde seferleri seyrelmiş yolcu vapurlarının hareket eden ışıklarıyla deliniyordu.

Mehmet yatağa göz attı. Emine hâlâ banyodaydı. Tekrar dışarıya döndü. Üç yandaki ışıklar, sanki göz açıp kapayıncaya ka-

dar denizi biraz daha sıkıştırıp küçültmüşlerdi. Birden fark etti: İzmir'e geleli on altı saat olmasına rağmen daha dışarıya adımını atmamıştı. Şemikler'in yerini kestirmeye çalışarak hafifçe sağa döndü. Tam karşıda olmalıydı. 6290, ardından kısa 6292 ve kilometrelerce uzayan 1671 nolu sokak.

"Yatağa gelsene!" Emine banyodan çıkmış, onu değiştiren, başka birisi yapan saçını fırçalıyordu. Mehmet gülümseyerek karısını seyretmeye koyuldu. Restoranda herkesin yadırgayarak baktığı kadını, bu haliyle görseler! "Duymadın mı?"

Mehmet, "Birazdan gelirim," dedi. "Sen yat."

"Nereye bakıyorsun?"

Emine yatmamış, yanına gelmişti.

Mehmet, "Doğduğum, yıllarca yaşadığım yere," dedi ona dönmeden. "Buradan kuş uçuşu sekiz kilometre ötede; körfezin öteki tarafında." Emine bakışlarını, işaret ettiği tarafa çevirmiş olmalıydı. "Uzaklıkları iyi tahmin ederim. Belki de koştuğumdan..." Emine hâlâ sessizdi. "Biliyor musun, bana hiç koşmamla ilgili bir şey sormadın." Sormasına fırsat vermeden ekledi. "Hayatta yaptığım en iyi şey buydu..."

"Hayır, hayatta yaptığın en iyi şey bana âşık olman." Mehmet yan gözle dışarıya, Şemikler'e bakan kadını süzdü. "Aslında ondan da başarılı olduğun bir şey var." Kocası sormadan ekledi: "İyi birisi olmak! Evet, bana aşık olmandan da daha önemli bir şey bu."

İnsanın iyi olduğuna önce kendisinin karar vermesi gerekmez mi? Ben daha karar vermedim... Mehmet böyle düşündü ama bunları söylemedi.

"Her sabah evden çıkar, 1671. sokak boyunca Karşıyaka Tren İstasyonu'na kadar koşardım. Tabii yağmursuz sabahlarda. Uzun bir mesafeydi. Yağmur yağdığında, geceleri koşardım... Şemikler'den huysuz, kocasına eziyet etmekten zevk alan kadının metalik sesinden uzaklaşmak! Lise birde beden hocası neden koşmak istediğimi sorduğunda böyle demek yerine, 'seviyorum' diye cevap verdim."

"O kadın annen miydi?"

Mehmet, "Evde kimseye rahat vermezdi," dedi alçak, itiraf-

lara yakışan bir sesle. "Yarın mezarını ziyaret edeceğimiz kadın böyle birisiydi."

Emine konuşmadan önce yana dönerek ona sarıldı.

"Yine de annen. Hem, babanın mezarını da ziyaret edeceğiz."

Mehmet tek başınaymış gibi devam etti.

"Ayşe'den hoşlanmamamın nedeni de annem. Ona o kadar benziyor ki?"

"Benden yardım istedi. Eşref Enişte'ye bulduğun iş iyiymiş ama..."

Mehmet, "Ona her ay ayrıca para da gönderiyorum..." dedi. Söylenecek başka bir şey kalmamıştı. "Hadi yatalım."

Emine de başka bir şey söylemedi. Yatağa uzandıklarında, iyiliğine inandırmak istercesine kocasına sıkıca sarıldı.

Ertesi sabah mezarlığa sadece Ayşe geldi. Eşref çocuklarla ilgilenmek için evde kalmıştı. Hava çok sıcak değildi; kimse olmamasına rağmen mezarlık nereden geldiği belli olmayan bir gürültüyle uğulduyordu. Ayşe'yle Emine, Şerife Hanım'ın mezarının başında dua ederken, Mehmet kısa bir süre yanlarında oyalandıktan sonra babasını aramaya koyuldu. Mustafa Bey'in mezarı, annelerininkinden oldukça uzaktaki bir parseldeydi. Paketten sigara çıkarırken gülümsedi. Zavallı adamın şansı geç açılmış, ancak öldükten sonra karısından uzaklaşabilmişti. Mezara yaklaştı. Toprağa dokunsa, oğlunu hep geleceği için kuşku duyan, hüzünlü bakışlarla süzen adamdan geriye ne kalmışsa; belki birkaç kemik; onlara dokunsa ve ona büyük bir zenginliğin inanmadığı o koşucuyu efendilik mertebesine taşıdığını söylese! Durakladı; yanlış adreste böbürleniyordu. Aslında öğündüğü efendiliğine Şerife Hanım'ın alkış tutacağını, buna karşın babasının onu onaylamayan bakışlarla süzeceğini biliyordu. Sigarayı yakmadan pakete bıraktı. Keyfi kaçmıştı.

Mehmet'in sıkıntısı Seferihisar'da da devam etti. Ayşe'nin gelmesine izin verdiği için hata etmişti. Emine'ye dedesinin arazisini gösterdiğinde karısının gözlerinde beliren parıltı bile sıkıntısını gidermedi. Ayşe gün boyunca küçük arazinin değerini vurgulayıp durdu. Oysa Mehmet için o arsa dedesinin yıkık evinin yanındaki gölgelik, yani Aslı demekti. Ayşe, Emi-

ne'yi kıyıda deniz kabuğu toplamaya götürdüğünde o koyuluğunu yitirmiş, yer yer ışıkla delinmiş gölgenin altına sığındı. Hoşgörüsüz güneş kaybolmuş, gün, pastel renklerle boyanmış hüzünlü bir resim gibi önüne serilmişti. Birden rahatladığını hissetti: Burada olduğunda hissettiği o cennete özgü duyguyla dolmuştu içi: Yaşamın büyülü ve vazgeçilmez tekdüzeliğine teslim olmak arzusu! Gözlerini kapadı; iki saat daha beklese gün battığında ortaya çıkan yarasaların çıkrık sesini andıran araştırıcı çığlıklarını duyabilecekti... Ya dedesi! Etrafa, çok uzun süre yaşadığı için hiç tanıdığı kalmamış gibi bakan, tanıdığı en buruşuk yüzlü, hüzünlü adam. Böcekleri, sinekleri yediklerinden dolayı yarasaları kollar; yaşadıkları çalılığa yaklaşan yılanları öldürürdü. Çok konuşmazdı. Avını yuttuktan sonra sindirmek için uykuya yatan yılan gibi, öğle yemeklerinden sonra mutlaka kestirirdi. Güneşi sevmez, gün boyu evin çevresinde dolanan gölgeyi takip ederdi. Garip huylarını da –hayır, yetenek demeliydi– unutmamıştı dedesinin. Mesela saate bakmaz, zamanı neredeyse hiç yanılmadan tahmin ederdi: 'Gölgeler, zaman saatinin akreple yelkovanlarıdır...' Böyle dediğini hatırlıyordu. Mehmet onu en son gördüğünde, ölmekten başka bütün işlerini tamamlamışa benzeyen bir adama benzetmişti dedesini. Yanılmamıştı da; yaşlı çınar, dört gün sonra, kuyuya bitişik batı duvarının arkasındaki koyu gölgeden güneşin içine yuvarlanarak düşüp ölüvermişti. Mutlu olmalıydı; kalbi serinlikte durmuştu.

Mehmet akşam şehre dönerken karar verdi. Acele işi çıktığını söyleyecek, ertesi sabah İstanbul'a uçmanın yolunu arayacaktı.

O gece Kordon boyunca Emine'yle yaptıkları kısa gezinti sırasında durum açık olarak ortaya çıktı. Yanında yürüyen karısından başka kimsesi yoktu. Birbirlerinin geçmişine yaptıkları yolculuktan geçmişlerinin kalmadığını öğrenerek geri dönüyorlardı. Mehmet, Emine'nin bütün ısrarına rağmen Aslı'nın anılarıyla kaplı olan fuara gitmeyi reddetmiş, kapısından sayısız gece gizlice süzüldüğü köşkü de ona göstermemişti. Anıların yılana benzediğini, uyandırılmaması gerektiğini biliyordu.

- 6 -

Deja vu! Eski moda büyük avizeler; küçük heykelcikler; koyu renkli perdeler; lambri kaplı duvarlar ve pencereden sızan ışığın altında yatan iki köpek! Sanki beş ay önceki o güne geri dönmüş, tekrar yaşıyordu. Simin de bu izlenimi doğrulamak, tamamlamak istercesine karşısındaydı. Mehmet onu gördüğünde kapıldığı şaşkınlığını bastırmaya çalışarak yutkundu. On gün önce galeride görmeye gittiği kadına hiç benzemeyen, bambaşka biri duruyordu karşısında; Simin'i hiç bu kadar alımlı görmemişti. Bilmediği, adını koyamadığı bir şey, tanıdığı, bildiği o koyu, karanlık kadını gençleştirmiş, ruhuna çiçekler açtırmıştı. Mutluluk? Hayır, o, önemsemediği, budalalık dediği duyguyla avunacak bir yaratık değildi.

Mehmet şaşkınlığını kontrol edebildiğini hissedince karşılaştıklarından beri bekletildiği eşikten içeriye girerek ona doğru yürüdü. Önüne gelince durdu; Simin'in ne elini sıkmaya, ne de otur demeye niyeti vardı, o da izin beklemeden, aylarca önce yaptığı gibi köpeklerden uzağa oturdu. Yalnız mıydı? Sormaya karar verdi.

"Bekleyecek miyiz?"

"Kimi bekleyeceğiz?"

Mehmet, "Cenk'i," dedi. "Birlikte konuşmayacak mıyız?"

Simin, "Hayır," dedi. "Benimle konuşacaksın. Unuttun mu, vekâletnamem var, onu temsil edebilirim."

Gülümsemesi neredeyse yüzündeki koyuluğu sıyırıp atmıştı. Neyin peşindeydi? Mehmet cebinden sigara paketini çıkardı.

"Yanlış mı hatırlıyorum? Telefonda, 'Cenk'le beraber, seni bekliyoruz' dememiş miydin?"

Simin, doğru hatırladığını belirten bir hareketle başını kımıldattı.

"Öyle dedim ama L&M işini biz ikimiz konuşacağız..." Lafı uzatmadan ekledi. "Cenk seni görmek istedi. Ama konu iş değil. Onun için burada, evde buluştuk." Eliyle tavanı işaret ediyordu. "Üst katta. Konuşmamız bitince seni yanına götüreceğim."

Cenk benimle konuşmak istiyor! Konu neydi? Mehmet, sormasına kalmadan tekrar Simin'i duydu. "Burada da sigara içmiyoruz." Mehmet paketi cebine bıraktı. Simin yanına geliyordu. O da oturmaya karar vermişti. "Hemen söyleyeyim. Teklifini kabul etmeye hazırız. Yani, eski Plevneli Palas dışında L&M'in bütün varlığını satın alabiliriz. Tabii bu durumda şirketin değerini tespit için ayrıntılı bir çalışma yapmamız gerekecek."

Önündeki kadına güzel bile denebilirdi. Ne olmuştu da bu kadar değişmişti? Mehmet gözlerini Simin'in adeta yapışarak insanı tutsak eden yeşil bakışlarından kaçırdı.

"Makul bir öneri," dedi.

"Ancak bu çalışmayı bağımsız bir kuruluş yapmalı."

Hâlâ oturmamıştı. Tepeden bakarak konuşuyordu. Mehmet elini kaldırıp onu susturdu.

"Senin için de uygunsa, Ömer yarın seni arasın. Öyle sanıyorum ki, iki tarafın da kabul edebileceği bir yöntem birlikte bulabilirsiniz."

Simin, Mehmet'in söylediklerini bir süre düşündü. Sonra kımıldadı. Nihayet oturacaktı.

"Pekâlâ, diyelim ki fiyatta anlaştık. Ama bu yeterli değil. L&M'i devralmak için bir de şartımız var."

Simin sorusunu bekler gibi susunca, Mehmet sordu.

"Neymiş bu şart?"

"Hisselerin tamamını istemiyoruz." Simin yerine yerleşip iki köpeği ayrı ayrı okşadıktan sonra devam etti: "Yüzde doksanı ya da doksan beşi bize; gerisi sizde kalacak. Ama sadece bir yıl için; daha sonra geriye kalan hisseleri de satış sırasında belirlediğimiz fiyat üzerinden alacağız." Mehmet'in ne yapacağını biliyormuş gibi elini kaldırdı. "Sanıyorum, böyle bir şeye ne gerek var diye soracaksın." Yanılmıyordu. Mehmet, evet anlamında başını eğince açıklamaya koyuldu. "Bir yıl boyunca, Kadıoğulları ortağımızdır diyebilmemiz için gerekli o küçük yüzde. Bu, bize bankalarla ilişkilerimizde fayda sağlar." Sonra, önerisinin reddedileceğini fark etmiş gibi kesin bir tavırla sözlerini noktaladı. "Bu satın alma için ön şartımız. Bir yıllık süreli ortaklık yoksa, satın alma da yok."

Mehmet aslında Simin'in önerisinin akıllıca bir hamle olduğunun farkındaydı. İşleri yoluna koyuncaya kadar mali açıdan kendini garantiye almak istiyordu.

"Bu yüzden hayır demiyorum," dedi. "Ama, bunu enine boyuna düşünmek gerek."

"Senin sözlerinle, bu da makul bir cevap," dedi Simin, onu taklit ederek. Ardından sıçrar gibi bir hareket yaparak ayağa kalktı. Konuşma bitmişti. "Şimdi, sen yanımdayken yapmak istediğim bir şey var. Şahit olmanı istiyorum." Yan taraftaki masanın üstünde duran çantasının içinden cep telefonunu çıkardı. Kimi arıyordu? Mehmet'in çok beklemesi gerekmedi. "Alo, Haydar!.. Evet, benim. Nasılsın?" Yüzü tekrar kararıyordu. Mehmet merakla bukalemun gibi renk değiştiren kadını izlemeye koyuldu. "Kiminle birlikteyim, biliyor musun? Senin asker eskisi, dediğin adamla..." Bakışlarını Mehmet'e çevirerek göz kırptı. "Yanlış mı hatırlıyorum, öyle demez miydin?" Karşı tarafın söylediklerini dinlemek için biraz sustu. "Demek eminsin, öyle demezdin? Yoksa atlet eskisi mi diyordun? Her neyse, ilk sana haber veriyorum. Az önce o asker ya da atlet eskisiyle el sıkıştık... Hangi konuda mı, Cenk'le birlikte L&M'i geri alıyoruz... Evet, evet! İnan, inan... Tebriki boş ver de, dinle. L&M'i geri almak için öne koştuğumuz şartlardan birisi de ne, biliyor musun?" Sesini bıçağa dönüştürerek Haydar'a haberi verdi: "Hem Kadıoğulları hem de biz, seninle çalışmayacağız. Senin çalıştığın, çalışacağın, yakınından geçeceğin hiçbir ajansa iş vermemeyi karşılıklı taahhüt ettik. Bunu da herkese ilan edeceğiz." Sonra sert bir hareketle telefonu kapattı. "Aşağılık herif! İnsan onu görmediği her gün için Tanrı'ya şükretmeli." Telefonu bırakıp Mehmet'e döndüğünde yine gülümsüyordu. "Nerede kalmıştık?"

"Cenk'te," dedi Mehmet. "Beni görmek istediğini söylemiştin."

Simin, "Doğru," dedi. "Hadi gidelim. Bu arada sana da bir haberim var: Sen bizi davet etmedin ama, biz seni nikâha çağırıyoruz; haftaya evleniyoruz." Mehmet'in donup kaldığını görünce devam etti: "Evet, Cenk'le." Sonra ayağa kalkan adamı kendi başına bırakırsa, yürüyemeyeceğini anlamış gibi koluna

girdi. "Şaşırdın, değil mi? Doğrusunu söylemek gerekirse, teklif edince ben de epeyce şaşırdım."

Kekelememeliydi. Mehmet ihtiyatla mırıldandı.

"Ama kabul ettin!"

Simin, Mehmet'in soruya da benzemeyen sözlerine kışkırtıcı bir kahkahayla karşılık verdi.

"Biliyorsun, onunla evlenmek hayatımın en büyük düşüydü."

Ya Şebnem! Mehmet, devam etmeden önce onu merdivenlere sürükleyen kadını durdurdu.

"Ya o? Birkaç ay önce öldürmeye kalkıştığı eski kocasının..." Nasıl adlandıracağını bilemediği için zararsız bir sözcük seçti, "çok yakın arkadaşıyla evlenmesine ne diyecek?"

Simin, "Emin ol bu..." Devam etmeden önce kolunu hafifçe sıktı. Sonra cümlesini gülümseyerek vurguladı. "Çook yakın arkadaşım için de iyi olacak." Mehmet, Simin'in ima ettiğini anlamamış gibi bakışlarını yeşil bataklıktan kaçırdı. "Bir şey daha: İkisine de seninle yattığımı söyledim."

"Ne?"

Simin, Mehmet'in çığlığa benzeyen tepkisini duyunca keskin bir kahkaha daha attı.

"Şaka şaka... Söyleyecek olsam, onlara mı söylerim?" Sessizliği kısa sürdü. Sözünü bitirmemişti. "Sence de sırrımızı açıklamak için en uygun aday Emine Kadıoğulları değil mi?"

Tehdit ediyordu. Hayır, niyeti şantaj... Mehmet, Simin'in elini tutarak, onu kolundan çıkarttı.

"Esen; Emine Esen; Kadıoğulları geçmişte kaldı; evlendik, unuttun mu?" Bir adım atarak kadının karşısına geçti. "Git, telefonunu al. Sana karımın numarasını vereceğim."

Simin bir süre bekledi. Karşısındaki adamın blöf yapıp yapmadığını tartıyordu. Kısa bir süre telefonunu alıp almamayı düşündü, sonunda omuzlarını silkti.

"Numarayı alsam bile, ona bir şey söylemeyeceğimi biliyorsun, değil mi?"

Mehmet, "Emin değilim," dedi. "Az önce Haydar'a yaptıklarına bakılırsa, öç almaya bayılıyorsun."

"İyi ya; müstakbel ortağımdan neden öç alayım?"

Şantajdan uyarıya... Demek niyeti buydu: uyarmak! Karşısındaki kadının zekâsını takdir etmemek imkânsızdı. Mehmet merdivene bakarak üst katı işaret etti.

"Beni neden görmek istiyor?"

Simin, "Bilmiyorum," dedi; cevap verirken omzunu silkmişti.

"Peki, durumu nasıl?"

Simin bu kez kahkaha atacakmış gibi dudaklarını büzdü ama nedense bundan vazgeçerek söyleyeceğini, gülmeden söylemeye karar verdi.

"Yorgunmuş, dinleniyor." Mehmet yürümeye başlayınca, yukarıya çıkacaklarını unutmuş gibi silkinerek o da hareketlendi. İki adımda yanına geldi. Hâlâ anlatıyordu: "Aylardır sırtüstü yatan birisinin yol yürümüş gibi yorulması komik ama, o öyle diyor. Bir de nereden geldiğini bilmediğimiz ağrıları var."

Basamakların ortasına vardıklarında Simin öne geçti. Cenk oldukça büyük, muhtemelen sonradan yatak odasına dönüştürülmüş, salonu andıran geniş pencereli bir yerde, ortaya yerleştirilen yatakta, yanında Şebnem, başı kapıya yakın yatıyordu.

Mehmet bir süre gerçek dışı bir tabloyu seyreder gibi önündeki garip çifti seyretti. Şebnem, ninniyi andıran bir mırıltıyla Cenk'in –birkaç ay önce beline sıktığı kurşunla hareketsiz bıraktığı– çıplak bacaklarını süngerle siliyordu. Simin içeriye girerek, sürrealist tablonun ortasına doğru yürüdü. Şimdi üçü birlikteydiler. Mehmet durduğu yerden Cenk'in yüzünü göremiyordu ama hem Simin, hem de –adeta yeniden doğan– Şebnem göz alıcıydı. O zaman anladı. Simin'i ışıldatan, ruhuna çiçekler açtıran, Şebnem'in cansız donukluğunu eriten güç, yataktaki bitkin adamdan yayılıyordu. Çektiği acılar yanındaki kadınların canlılığını besliyordu. Birbirlerine hangi iplerle bağlılar? Onları bir arada tutan ne? İnsan yaratılışının, garip, anlaşılmaz tarafı mı? Mehmet'in zihninde sorular, birbirinin ardından sökün ediyordu. Kim, neyin nesnesiydi? Bağ, tutku muydu! Tutku demek zordu, çünkü tutkunun, sergilenmeden yatışmadığını biliyordu. Ortadaysa böyle bir belirti yoktu.

Mehmet düşüncelerini birbirinin içine sokan, eklemlenmesine engel olarak aslında birbirinden koparan, gördüklerini gerçek dünyayla bağdaştırmasına yardım etmeyen cevapsız sorularla olduğu yerde bekledi. Şebnem, Simin'in zevk nesnesiydi; Simin'se Şebnem'in varlık nedeni, hayata tutunduğu –dikenli olduğunu kavrayamadığı– bir dal, ona bakarak yönünü bulduğu bir pusulaydı. Simin'in Cenk'le ilişkisine gelince, bunun, uzun süre ertelenmiş beraberliğin ardından, ister hayatının düşüne kavuşma özlemi isterse Simin'in koyu kişiliğine uygun öç yemininin zaferi olsun, ilişkinin her iki durumda da bir anlamı vardı. Ya Cenk? O, bu iki kadının arasında ne yapıyordu?

"Mehmet burada." Mehmet, uzak bir kaynaktan yankılanarak kulaklarına ulaşan sesi duyunca, uykudan uyanır gibi zihin bulanıklığından kurtuldu. Simin Cenk'e doğru eğilmiş, geldiğini haber veriyordu. Yeni kadın, birkaç saniye sonra şefkat barındırmayan bakışlarını ona çevirip işaret etti.

"Yaklaşsana."

Mehmet birbirleriyle ilişkilerini hâlâ anlamlandıramadığı garip üçlüye yaklaştıkça Cenk'in neden odanın ortasında yattığını anladı. Ayak ucu pencereye verilmiş yatağın panoramik bir manzarası vardı. Anlaşılan büyük avcı bundan sonra dağları değil, çatıları ve sis olmazsa, resmin gerisindeki soluk gökyüzünü andıran Marmara'yı seyredecekti.

Mehmet, Cenk'i –yüzünü ve bedenini– bir bütün olarak gördüğü noktada durdu. Yatakta yatan adam hatırladığı kadar iri değildi; anlaşılan askerdeyken çevresine yaydığı yalnızlığı onu heybetli birisi yapmıştı. Hayır, mizah duygusunun eksikliği: Çünkü onu yalnızlaştıran asıl neden bu değil miydi? Adamın yüzüne baktı: Zayıflamıştı, incelen, çöken yüzü kibirli bir totemi, şeytansı kadının taptığı bir putu andırıyordu. Acısıyla boğuşmak onu ölesiye yoruyor olmalıydı. O yalın erkeklik gücü tamamen yok olmuştu.

"Merhaba."

Mehmet, yatağın içinde ona bakan –ve pek de Cenk'i andırmayan– adama aynı sözcükle karşılık verdi.

"Merhaba."

Cenk onu duyunca işaret verir gibi gözlerini açıp kapadı.

"Mehmet, merhaba."

Mehmet, onu çağıran sese döndü. Şebnem ikinci kez onu aynı sözcüklerle selamlıyordu. Işıltılı güzelin selamına, hafifçe sallayarak, başıyla karşılık verdi. Şebnem oyundaki tek cümlesini söyleyen figüran gibi yeniden işine dönmüştü. Mehmet bir süre önemsiz oyuncuyu seyretti. Hevesli ve istekliydi; acaba önünde yatan adamı at mı sanıyordu?

"İyi görünüyorsun!"

Mehmet bakışlarını tekrar yatağa çevirdi. Cenk konuşurken gülümsemeye çalışıyordu ama çabası ifadesini değiştirmiyordu. Yüzünde gerçeğe uymayan bir şey vardı; rötuşlu bir fotoğrafı andırıyordu. O da Simin gibi değişmişti. Acısı, kibrini yenmişti.

Elini mi uzatmalıydı? Simin'e baktı. Uzatmamaya karar verdi. Sen de öyle, diyemeyeceğine göre ne cevap verecekti?

"Manzaran güzelmiş."

Cenk, "Öyle," dedi. Başını hafifçe yana çevirdi. "Simin'in fikri."

"Şebnem, mon bijou,[5] neden onları yalnız bırakmıyoruz?"

Şebnem önce dünyanın en garip teklifini almış gibi şaşkınlıkla Simin'e baktı ama gecikmeden gülümsedi. Gözleri, dudakları, yanaklarındaki gamzeler; gülümsemesine her şeyi yardım ediyordu.

"Peki, Simin."

Şebnem demek herkese aynı biçimde, adıyla hitap ediyor ve iki kelimelik cümlelerle konuşuyordu. Ayağa kalktığında Mehmet tahmininde yanılmadığını fark etti. Yuvarlak hatlı bir Rubens kadınına dönüşen 'tatlım'ın altında binici pantalonu vardı; kendini tavlada sanıyor, Cenk'i de kesinlikle at olarak görüyor olmalıydı.

İki kadın birbirinin koluna girerek odadan çıkınca Mehmet yatağa yaklaştı. Cenk onu bekliyordu.

"Gündüzlerden nefret ediyorum." dedi hemen. "Gece, karanlıkta baş edebiliyorum ama gün ışığı, acıyı zehre dönüştürüyor. Üstelik çok da üşüyorum."

5 Fransızca: Mücevherim, kıymetlik.

Mehmet geri çekilmemek için yatağın kenarındaki metal çubuğu tuttu. Tanrı'dan sonraki en iyi avcı, perişandı; şikâyet ediyor, –dudakları ve gözleri dışında– vurduğu bir hayvan gibi hareketsiz yatıyordu. Bedenini hareketsiz bırakıp çürüten felçten değil, varlığını ele geçiren ruhsal kıştan dolayı üşüyor olabilir miydi? Konuşmayı aptalca bir soruyla sürdürmeye çalıştı.

"İlaç almıyor musun?" Cenk aldığını belirtmek ister gibi gözlerini açıp kapadı. Her tarafı felç olmuş, beynine giden sinirlerden çoğu ölmüşken zehre benzettiği acı nereden geliyordu? Mehmet aklına gelen düşünceyle durakladı. Belki de bedeni değil, ruhu yaratıyordu o acıyı? Onu neden çağırmıştı? Merak ettiği buydu. "Simin benimle konuşmak istediğini söyledi."

Cenk tamamen olmasa da ellerini kaldırdı. Sanki Mehmet'ten hiç yapmadığı bir şeyi yapmasını, ona güvenmesini ister gibi bakıyordu.

"Onunla evleneceğim."

Mehmet, "Simin söyledi," dedi; sonra tuttuğu çubuğu bıraktı.

"Belki sana garip gelecek, biliyorum. Şahidim olmanı istiyorum."

Mehmet şaşkınlığı yatışınca, evet, garip diye düşündü; hem de çok. Reddetmeyeceğini ele veren bir sesle sordu.

"Başka kimse yok mu?"

"Hayır, yok. Birader... Annem! Arkadaş dediklerin... Öğrenmesi en zor olan sanat, insan tanıma sanatıymış. Geç öğrendim." Kibirli yalanlarla kurduğu o aldatıcı dünyada yaşamaktan vazgeçmişe benziyordu. Yine de pişmanlığı kendini avutmaya yönelik bir ikiyüzlülüğü andırıyordu. Bu adama acımak içimden gelmiyor, diye düşündü Mehmet. Onu öldürmeye yemin eden kaçık eski karısıyla, yeni karısı olacak eski sevgilisiyle aynı evde birlikte yaşamayı neden seçtiğini de sorabilirdi ama sormadı. Cenk tekrar mırıldandı. "Bu iş sana kaldı."

Şimdi gözleri ve dudaklarına elleri de yardım ediyordu. Konuşurken, ikisini birden öne doğru uzatıp ayrı beyinlerden komut alıyormuş gibi birbirinden bağımsız hareket ettirdiğinden olacak, zayıflamış kolları, iri bir karıncanın antenlerini andırıyordu. Mehmet bakışlarını Cenk'in yüzüne çevirince tek-

rar metal çubuğa tutundu. Görüntü ürkütücüydü. Yaralı avcının gözleri, eriyik halindeyken birdenbire donmuş cama dönüşmüştü.

Buradan, bu garip adamdan, garip ilişkilerinden bir an önce kurtulmalıydı. Mehmet omuzlarını kaldırdı.

"Eğer başkası yoksa, şahidin olurum," diye mırıldandı.

Cenk belki gülümseyemediğinden memnuniyetini, gözlerini kapayıp açarak gösterdi.

"Sağ taraftaki çalışma masasını görüyor musun?" Mehmet sağa döndü. "Ortadaki çekmeceyi aç. İçinde bir anahtarlık var. Onu al." Mehmet üstü deri kaplı, muhtemelen Simin'in galeriye düşenler arasından beğenerek alıkoyduğu antika masanın çekmecesini açarak, Cenk'in söylediği anahtarlığı buldu. Yatağa geri döndüğünde elinde bir keçi tırnağına takılmış üç anahtar vardı. Cenk çift tırnağı görünce direktiflerine devam etti: "Bunlar benim evin anahtarları. Yatak odasındaki komodinin alt tarafında bir 7.65'lik var; browning. Onu bana getirmeni istiyorum." Mehmet'in sormasına kalmadan ekledi. "Tabii verirken kimse görmemeli." Eliyle yastığın altını işaret etti. "Buraya koy."

Huylu huyundan, avcı avcılığından vazgeçmez! Kasabın bir hayvanda gördüğü sadece etse, yatakta yatan adamın gördüğü de üzerinde daireler bulunan bir hedefti. Peki, bu kez av kimdi? Şebnem? Simin?

Mehmet dudaklarını aralayacakken durakladı. Kim, diye sorsaydı bu aptalca bir soru olacaktı. Av belliydi? Bu kez ateş ederken aynaya bakıyor olacaktı.

"Madem kendini vuracaksın, neden evleniyorsun?"

Silahın sözü bile gözlerindeki o buzlu camı eritmiş, yerini şaşırtıcı bir ateşe bırakmıştı. Ama artık o sert kanlılığının yerinde yeller esiyordu. Cenk kendi ölçüleriyle yalvarmaya eşdeğer bir sesle mırıldandı.

"Sence başka ne yapabilirim? Neyim var neyim yoksa hepsi Simin'e kalmalı. Kevser Hanım'la Ekrem'in canı cehenneme! Hiç olmazsa ona, böyle yardım edeyim."

"Sence Simin bu işe ne der? Belki onun için yaşamalısın."

Cenk, dudaklarına dönüşen gözlerini kapattı; açtığında Simin'e vereceği cevabı bulmuştu:

"Yaşamak için her zaman bir neden olması ne büyük bir saçmalık."

Ölüm bir insanın en yalnız, en kişisel eylemiyken yatalak adam ondan bu yürüyüşe eşlik etmesini, kendi sonuna el ele ilerlemesini istiyordu. Önünde yatan adamın kişiliğinin en algılanabilir tarafı olan aşırılık, aşınmıştı. Mehmet inatla başını sallayarak anahtarı uzattı.

"Neden başka bir yol denemiyorsun? Mesela, Şebnem'e atının başını nasıl kestiğini anlatabilirsin."

Cenk anahtarı alacakmış gibi bir hareket yaptı ama sonra gücünü silaha saklamaya karar vermiş gibi bundan vazgeçti.

"Denedim. Faydası yok. Beynini temizlemişler. Atları, öfkesini unutmuş; hatta adını bile..." Yağmur! Ben bile hatırlarken, Şebnem herkesi adıyla çağırırken atının adını unutması komik, diye düşündü Mehmet. Cenk üsteliyordu. "Senden çok şey istemiyorum."

Katil olmasını istiyordu; bu da az bir şey sayılmazdı.

Mehmet, "Silahı eline vermek, seni öldürmekle eş anlamlı," diye karşı koydu. "Ve benim seni öldürmek için bir nedenim yok."

Cenk bir süre bekledi, sonra heyecanla atıldı.

"Belki bir nedenin vardır." Yalan söyleyecek, beni kışkırtacak! Mehmet böyle düşünse de merakla yaralı avcının konuşmasını bekledi. "Çoban çocuk. Hani, onu vurmamı engellemek için kendini G-3'ümün önüne atmıştın... Onu öldürdüm."

Mehmet alaycı bir tavırla güldü.

"Belki öldürmeyi düşünmüş olabilirsin ama o akşam birlikte geri döndük ve biz dönerken çocuk sağdı."

Cenk gözlerini açıp kapadı. Bu kez gülümsemeyi de başarmıştı.

"Yolda yerlerini telsizle JÖH'e[6] bildirdim. O akşam hepsini temizlediler."

---

6 Jandarma Özel Harekât: PKK ile savaşan ve zaman zaman mahalli kıyafetle dolaşan özel bir birlik.

Yalan söylüyordu. Yalan söylediğine emindi. Ama Mehmet çocuğun bütün dünyayı içine alacak iri gözlerini hatırlayınca dehşetle ürperdi. Ya doğruysa!

"Neden böyle bir şey yapasın ki? O çobanlık yapan küçük bir çocuktu."

"Hadi... Bütün çobanların o leş kargaları için istihbarat topladıklarını biliyorsun."

Gerçekten dediğini yapmış mıydı? Mehmet omuzlarını silkti.

"Söylediklerin doğru olsa da fark etmez; sana o silahı getirmeyeceğim."

"Başka neden de ister misin?" Mehmet anahtarlığı yastığın yanına bıraktı. "Senin de ölmeni istedim. Yakup mayına bastığı zaman araziye girip onu kolayca alabilirdim. Çünkü on dakika önce Altan'ın timinin o düzlüğü nereden geçtiğini görmüştüm."

Mehmet, Cenk'in gözlerini görür görmez bu kez doğru söylediğini anladı. Gözbebekleri sanki irisinin içinde değil, irinin içinde yüzüyordu. Bunu neden yapmıştı?

"Tim komutanı, birlikte savaştığı yardımcısının ölmesini neden ister?"

"Çünkü o gün yarışta beni geçtin!"

O gün! On üç yıl önce, Şemdinli'de Tabur'u koruyan bölük üssüne çıkarken onun isteğiyle yaptıkları yarışta tepeye ondan önce vararak bu alçağı geride bırakmış, o da bunun öcünü bir ay sonra, geçildiği adamı mayın tarlasının içine göndererek almıştı.

Mehmet başını iki yana salladı. Gülmeliydi. Güldü.

"Bunun için seni öldürmek saçma olur. Eğer o gün Yakup'u mayınların arasından sen alsaydın, Mehmet Esen Kadıoğulları'na ne genel müdür olabilirdi, ne de damat. Anlayacağın, beni kurtarıcı yaptığın için sana teşekkür borçluyum." Yatağa eğilip az önce bıraktığı anahtarlığı aldı. İşini kolaylaştırmayacaktı. Masaya yürürken yatalak avcının acısını daha da arttıracak sözleri aradı. "Belki de beceremeyeceğini hissettin. Belki de korktun."

"Korkmadım! Ben asla korkmam!"

İlk kez bağırmıştı. Mehmet anahtarlığı çekmeceye koydu. Cenk'in doğru söylediğini biliyordu: O korkusuzdu; çünkü önsezisi yoktu, bu yüzden tehlikeyi algılayamıyordu. Şaşırtıcı cesaretinin nedeni buydu. Mehmet ayakta olsaydı suratına tükürürdüm diye düşündü. O yüzden dudaklarını büzerek fısıldadı:

"Kendine başka bir katil bulmalısın."

"Katil mi? Ben varım ya!" Mehmet kapıya döndü. Simin hâlâ ışıltılı, eşikteydi. Konuşmanın ne kadarını duymuştu? Yavaş adımlarla yatağa yürürken sesi her zamanki alaycılığına kavuşmuştu. "Ama bunun için nikâhı beklemeli. Malûm, katillerin, karı ve kocalardan çıkması adettendir."

Mehmet de Simin'i izleyerek yatağa yaklaştı. Alçağa biraz daha eziyet edebilirdi.

Gülümseyip Cenk'e, "O zaman emin ellerdesin," dedi.

"Tabii ki emin ellerde." Simin parmaklarıyla müstakbel kocasının saçlarını okşamaya koyuldu. Gördüklerine inanmak zordu ama, Simin eğer gerçekten Cenk'e karşı şefkat duyuyorsa, bu şefkat, içine giren kum tanesini yok etmek isteyen istiridyenin kazara meydana getirdiği inci tanesi gibi, karanlık günahkârlığının içine sızan insani bir içgüdüden, güçsüz bir parıltıdan doğmuştu. Simin aynı alaycı sesle gerçeği söyledi. "Ona aşığım, hem de bebekliğimden beri. Gördün mü, on dakika bile ayrı kalamadım?"

Mehmet Simin'e baktı. Kaç kez, öyle şeytansı bir varlık ki, onunla aynı Tanrı'ya inanmak günah olur, diye düşünmüştü. Ama itiraf etmeliydi. Karşısındaki şeytansı varlık hem dış, hem de iç özgürlüğünü kazanmış birisine en yakın kişiydi. Durum da bu yüzden şaşırtıcıydı. Çünkü ona göre iç özgürlük denilen kavram, insanın kendi kendine düşünebilmesi ve vardığı sonuca tutsak olmamasıydı. Oysa bu garip kadın –alaycılığının ardına saklamaya çalışsa da– yatalak birisine, bir gençlik düşüne tutsaktı. Mehmet aklına gelen düşünceyle gülümsedi. İnsanlardan nefret eden birisinin aşık olması, Tanrı'nın ondan aldığı bir öç müydü? Tekrar, bu kez dikkatle el ele tutuşan garip çifte baktı. Onları bir arada tutan gizemli sırrı kestirebiliyordu: insanlık düşmanlığı. Onları birbirine sıkıca bağlayan, aşktan çok

daha güçlü, ortak duygu buydu. Aşkın ikisi için çözümsüzlük yaratması daha büyük olasılıktı. Bu doğrulanıyordu.

Mehmet, "Öyleyse sizi yalnız bırakayım," dedi.

"Konuşmanız bitti mi?"

Mehmet'in başıyla verdiği karşılığı gören Simin, onun da cevabını duymak için Cenk'e doğru eğildi.

"Bitti; ondan nikâhta şahidim olmasını istedim."

"Öyle mi?"

Mehmet ona dönen Simin'e bakarak,

"Öyle," dedi.

Simin memnun olmuş gibi gülümsedi. Dudakları şehvetle kıvrılmıştı. Mehmet, bakışlarını hâlâ yadırgadığı kadının sükûnet vadeden –aldatıcı– gözlerine çevirdi. Acaba yataktaki adamla sevişiyor muydu? Cenk'in felci nereye kadar uzanıyordu? Simin'le göz göze gelince sevişmediklerine karar verdi. Çünkü karşısındaki haz sever kadını tanıyordu: Onun Cenk'ten zevk alma umudu, göstereceği çabaya değmezdi.

"Seni geçireyim." Mehmet alt kata indiklerinde Simin'e Cenk'in ondan ne istediğini söyledi. Aldığı cevap kısaydı: "Biliyorum. Ama izin vermeyeceğim."

Mehmet, "Ömer seni yarın arayacak," dedi.

Ziyaret nihayet sona ermişti. Ama Simin henüz bitirmemişti.

"Son bir şey söylemek istiyorum" Çabucak söyledi. "Belki çok paran var ama henüz zengin sayılmazsın. Zengin olabilmek için bunun tadını çıkaracak hevesin olmalı. Bunu unutma."

Yüzündeki ifade ilan ediyordu: Onun hiç tükenmeyecek bir hevesi vardı. Simin karşısındaki adamın cevap vermeyeceğini anlayınca yana çekildi. Mehmet çıkarken yine o sesi duydu.

"Güle güle Mehmet."

Şebnem birdenbire sahibesinin yanında belirmişti. Kabul etmeliydi, Simin'in kötülüğü onu ilginç birisi de yapıyordu.

Mehmet arabaya biner binmez Ömer'i aradı ve Simin'le kısa süren konuşmayı özetledi. Ömer, Simin'i tatmin edecek bir çözüm bulacağını söyledikten sonra yaptığı atamaları anlatmaya başlayınca, Mehmet konuşmayı uzatmadan telefonu kapattı. Ama telefonu cebine koyma fırsatı bulamadan ekran tekrar

aydınlandı. Tuşa bastı; o tanıdık, yumuşak ses onu hemen kucakladı.

"Nasılsın ahbap?" Mesleği dostluk olan adam karşısındaydı ve selamına karşılık beklemeden devam ediyordu: "Bu akşam bana yemek ısmarlıyorsunuz; Prof'unuz, gerçek prof oldu. Az önce Altan'la da konuştum."

Mehmet saat altıda yalıdan içeriye haberi nasıl vereceğini düşünerek girdi. Evlendiklerinden beri ilk kez ondan ayrı bir akşam geçirecekti. Emine onu salonun ortasında bekliyordu. Vazoya yeni konmuş bir çiçek buketi gibiydi; rengârenk, taze ve iç açıcı. Salonun gösterişini zarafete dönüştürmüş, ressamın ustalığını yansıtan o son fırça darbesi gibi güzelliğini tamamlayıp derinleştirmişti.

Mehmet, karısı kollarını açınca ona doğru yürüdü. Yine alışverişe çıkmış olmalıydı, elbisesi yeniydi. Saçlarını kabartmış, omuzlarına bırakmıştı.

"Erkencisin."

Mehmet önce onu öptü, sonra cevap verdi.

"Çünkü yeniden çıkacağım."

"Çıkacak mısın?" Emine hiçbir açıklamayı kabul etmeyeceğini ilan eden, rüzgârda ıslık çalan tel gibi gergin bir sesle tekrar sordu. "Neden?"

Mehmet onu kollarının arasında tutarak kulağına fısıldadı.

"Prof, profesör olmuş. O, Altan ve ben kutlayacağız."

Emine kendini geriye çekerek kollarından kurtuldu. Şimdi o büyülü pencerenin önündeydi.

"Nasıl bir kutlama bu?"

Sesi de gözlerine uymuştu, artık küskündü. Mehmet açıklamaya çalıştı.

"Yemek yiyeceğiz ve..."

"Ve..."

Emine sözünü kesmiş ama kendisi de –sözcük ağzını kirletecekmiş gibi– devam etmekten vazgeçmişti.

Mehmet, "İçki demek istiyorsan, evet; içki de içeceğiz," dedi.

"Peki, ben ne yapacağım tek başıma? Emine şimdi şaşkınlığı sanki hiç geçmeyecekmiş gibi bakıyordu.

Mehmet, "Bir gece için kendini oyalayabilirsin," dedi. "Neden Gülizar'ı çağırmıyorsun?"

Emine, "O, bu eve gelmez," dedi.

Bu ev! "Neden?" Mehmet, Emine'yi beklemeden kendi sorusunu cevapladı. "Senin ev dediğin bu yalıyı mı beğenmiyor? Burada rahat mı edemiyor? Tabii ki, hayır. Gelmez, çünkü kocanı beğenmiyor..." Öfkelenecekti. "Gelmez, çünkü herkes namaz kılmıyor bu evde!" Parmağını karısına doğru uzattı. Neden öfkeleneceğini biliyordu. Gülizar'dan çok, Emine'ye, 'evimiz' yerine, küçümseyen bir tavırla 'bu ev' dediği için kızmıştı. "Pekâlâ, Gülizar'la konuşmanı istemiyorum."

"İstemiyor musun, yoksa yasaklıyor musun?" Mehmet buna cevap vermeyecekti. Emine bir süre ne diyeceğini bilmiyormuş gibi konuşmadan bekledi. Donup kalmıştı. Sonunda cansız bir sesle mırıldandı. "Hani söz vermiştin..." Sesi ıslanmak üzereydi. Vazodaki çiçek renklerini, canlılığını yitiriyor, soluyordu. Mehmet pişmanlığın damarlarına yayıldığını hissettiğinde Emine cümlesinin sonunu getirdi. "Bana eşitin gibi davranacağına söz vermiştin..."

Kusura bakma; bir daha asla böyle davranmayacağım; beni affet... Yanına gitmesi, karısına sarılarak içinden geçenleri, bu duygularını onu öperek kulağına fısıldamalıydı. Ama kadınlara özgürce kızabilmek; öfkesini kontrol etmeden gösterebilmek; istediğini kabul ettirmek! Utandırıcı olsa da davranışı bu durumda ona güç veriyordu. Efendi olur olmaz ortadan kaybolan İkizi'nin, saklanmamış olsa, inanmadığı halde Müslümanlığın erkeğe verdiği hakları kullandığını ona hatırlatacağını biliyordu.

Mehmet, "Sözüm hâlâ geçerli," dedi. "Ama o kız beni sinirlendiriyor."

Emine bir süre karşısında kımıldamadan bekledi. Yazgısı acı çekmekmiş gibi bakıyordu. Önce bir adım attı. Gözleri tekrar parıldadı ama bakışlarındaki parıltı, sönmüş ateşteki o kıvılcım kadar şaşırtıcı, o denli kısaydı. Sonra sessizce ağlamaya başladı, ardından geri dönüp koşarak merdivenlere yöneldi. Hıçkırıkları Afrika yerlilerinin tamtamları gibi yabancı ve anlaşılmaz bir mesajı andırıyordu.

Emine'nin hıçkırıklarına eşlik eden ayak sesleri dinince, Mehmet kendini Boğaz'a bakan koltuğa bıraktı. Hangisi daha kötüydü? Sözünü tutmaması mı, yoksa tutmadığı halde bundan rahatsız olmaması mı? Cebinden paketi çıkararak sigarayı dudaklarının arasına yerleştirdi. Hâlâ yukarı çıkabilir, Emine'nin gönlünü alabilirdi. Ama bu konuda da dudaklarının arasındaki –içmekle içmemek arasında gidip geldiği– sigara gibi kararsızdı.

İki dakika sonra sigarayı yaktı. Ama yukarıya çıkmadı...

Çengelköy'ü kim istemişti? Altan mı, selamı sırtı sıvazlayan şefkatli bir eli andıran Prof mu? Mehmet önündeki ikinci kadehten derin bir yudum alırken, kim istemiş olursa olsun, iyi yapmış diye düşündü. Boğaz Köprüsü'nün ayağına bakan meyhaneye geldiğinde yüreğini avuçlayarak ezen o pişmanlığı hemen dibini bulduğu birinci kadeh eritip buharlaştırmıştı. Masa dışarıdaydı; Boğaz'ın ve arkadaki caddenin gürültüsü arada bir güçlenen esinti gibi aralarına giriyor ama koyu sohbeti bölmeyi başaramıyordu.

Prof, masaya oturup içmeye başladıklarından beri yıllardır ondan esirgenen profesörlük titrini elde etme serüveninin son safhasının nasıl gerçekleştiğini anlatıyordu. Mehmet lafa pek karışmıyor, onu dinliyordu. Savaşta hiç kilo vermeyen, aksine kilo almayı beceren tek kişi olan bu sevimli adam, anlattığı öyküler gibi, her zaman şaşırtıcıydı. Kirpiklerinin uzun olması ve sık sık açıp kapaması bakışlarına belirsizlik verse de Mehmet onun zeki olduğunu biliyordu. Evet, zekiydi, akıllı laflar ederdi ama ona fikirleri için ölebilecek biri gibi görünmemişti hiç. Onu beğenmesinin ama ona Altan ve Yakup gibi saygı duymamasının nedeni bu olabilir miydi?

Mehmet gözlerini, dosyasının içine yerleştirdiği gizli mektupla jüri üyeleriyle nasıl dalga geçtiğini anlatan Prof'tan Altan'a çevirdi. Bütün benliğiyle, kendine hiçbir şey bırakmadan, Prof'u dinliyordu. Altan'ın her şeyi, dosdoğru insanın gözlerine bakışı bile erdemli birisi olduğunu ele veriyordu.

Prof, dakikalardır sürdürdüğü monologu sonunda noktaladı:

"Ne öğrendim, biliyor musun? Hayal kırıklığı, zayıf insanla-

rın öfkesi. Sisifos[7] ve ben! İtiraf etmeliyim, ortak paydamız yazgımız değil, budalalığımız."

Altan, işaret parmağı sustalının bıçağı gibi yumruğunun içinden Prof'a doğru fırlarken gülerek,

"Artık tam filozof oldun hocam," dedi.

Prof, Altan'ın söylediğine katılmıyordu; omuzlarını silkti.

"Filozoflar ortaya çıktı mı, bil ki, durum boka sarmıştır. Hem unutma, herkes kendi hayatının filozofudur." İyiymiş gibi, "Yani bu durumda hepimiz birer filozofuz," dedikten sonra kimsenin karşı çıkmasına izin vermeden ekledi. "Hadi içelim!"

Altan parmağını kınına sokup kadehini havaya kaldırdı, Mehmet de ona uydu.

"İyi de neye içiyoruz? Filozof olmamıza mı durumun boka sarmasına mı?"

Altan, "İkisi de aynı kapıya çıkıyormuş," dedi Mehmet'e. "Sorma, iç gitsin."

Mehmet kadehten bir yudum aldıktan sonra sigara paketini çıkarmak için elini cebine sokunca Şule'nin aldığı hediyeyi hatırladı. Öteki cebine koymuş olmalıydı. Önce sigarasını yaktı, ardından hediye paketini ceketinin sol cebinden çıkardı. Yan gözle Altan'ı süzdü. Boş bulunup haberim yok derse? En iyisi tedbir almaktı. Küçük dikdörtgen kutuyu Prof'a uzatırken elini Altan'ın omzuna koyup aynı anda ayağına bastı.

"Bu yoldaşla birlikte sana bir hediye aldık."

"Ooo!" Mehmet, Prof paketi açıncaya kadar ayağını Altan'ın ayağının üzerinde tuttu. "Vay! Montblanc." Prof, 'vay'ın ardından bir çığlık daha attı. "Altın uçlu hem de."

Altın sözcüğünü duyunca Altan sert bir hareketle ayağını çekti. Hediyeden ona söz etmemesine mi, yoksa pahalı oluşuna mı sinirlenmişti? Nasılsa sormayacaktı. Mehmet, öfkeli bakışlara aldırmadan Prof'a cevap verdi.

"Güle güle kullan..."

"Sağol Mehmet kardeş, sen de Altan kardeş..." Prof düşünü-

7 Yeraltı dünyasında iri bir kayayı iterek bir tepeye çıkarmaya mahkûm edilen hilekâr bir kral. Sisifos kayayı tepeye çıkardığında kaya elinden kurtulur ve tekrar aşağıya yuvarlanır. Sisifos aynı işi sonsuza kadar tekrarlar.

yordu; kalemi cebine mi, yoksa kutusuna mı koyacağına karar verememişti. "Ee, biraz da siz anlatın! Nasılsın bakalım? Evlilik nasıl gidiyor?"

Mehmet, "İyi gidiyor sayılır," dedi. Prof, kalemi kutusuna yerleştirmeye karar vermişti. Mehmet, Altan'a göz atarak devam etti: "Yakup, Kadıoğulları'nın yarı hissesini Emine'ye devretti." Haber Altan'ı değil, Prof'u şaşırtmıştı. "Yani, artık çok param var." Kadehi kaldırıp Altan'a uzattı. "Ama yine de zengin sayılmam."

"Nedenmiş o?"

Altan'ın soran sesi ona canlılık veren bir düşmanı yitirmiş gibi, gizli bir mutsuzlukla yüklüydü.

Mehmet, "Sayılmam," dedi. "Çünkü, insanın zengin olabilmesi için bunun tadını çıkaracak hevesi olmalıymış. Bugün öğrendim. Bende bu heves yok."

Altan, "Henüz," dedi. "Şimdilik pahalı hediyelerle oyalanıyorsun."

Prof, Altan'ın neyi ima ettiğini anlamamıştı.

"Yakup sence bunu neden yaptı?"

Altan, "Hasta," diye atıldı; ama sonra nedense devam etmeden sustu.

Mehmet, "Hesabı basit," dedi. Başını kaldırınca Prof ve Altan'ı basit hesabın sonucunu öğrenmek için ona bakarken buldu. "Eğer ölürse hisselerin bir kısmı miras yoluyla Abdullah Kadıoğulları'na kalacak; bu da holdingin kontrolünün ona geçmesi demek."

Prof, "Şimdi yarısını Emine Bacı, yani sen kontrol ediyorsun... Öyle değil mi?" Mehmet soruyu başıyla cevapladı. "Demek sana çok güveniyor. Ee, herkes bakarken sen gidip onu kurtardın."

Prof üçünün de bildiği, hatta gördüğü olayı doğrulamasını bekler gibi bakıyordu.

Mehmet, "Aslında ona kalsa, hepsinden vazgeçmek isterdi," dedi. "Ama hisselerini başkasına bağışlamasına babasının izin vermeyeceğini, mahkemeye gidip akıl sağlığının yerinde olmadığını ileriye süreceğini düşündü. Kaygısı pek de yersiz sayıl-

maz, kim bu kadar büyük bir servetten vazgeçebilir?" Mehmet ihmal ettiği ikinci kadehi bir yudumda bitirip Yakup'a verdiği – aylardır boynuna asılı bir yük gibi taşıdığı– sözü açıkladı. "Yakup'a her yıl hisselerinin getirdiği kazancın tümünü dağıtacağıma söz verdim."

Verdiği sözün ne anlama geldiğinin anlaşılması için sustu. Prof da Altan da anlamıştı. Masayı derin bir sessizlik kapladı. Bu öyle belirgindi ki, Mehmet etraftaki sesleri yansıtarak geriye iten sessizliği, boyutlarını, en çok da derinliğini algılayabildiği bir cisim gibi hissetti.

"Aslanım benim!" Mehmet, Altan'ın sözleriyle birlikte ileriye savruldu; çılgın herif sırtına yumruk indirmişti.

"Askerdeki o sofu, bağnaz Yakup'u değiştiren sensin; cesaretin. Sakın itiraz etme. Hem cesursun hem de cömert." Yumruğunun ardından Mehmet'i yanağından gürültülü bir şekilde öptü. "Artık benim için zengin değilsin. Sen... Sana zoraki zengin diyeceğim; kazaen zengin..."

Kazaen zengin! Altan'ın tanımı pek de yanlış sayılmazdı. Mehmet yanağını sildi. Arkadaşını zenginliğin pençesinden geri alabileceğini, onun hain olmadığını keşfetmek, Altan'ı adeta çıldırtmıştı.

Ama sevinci kursağında kalacaktı. Mehmet ona döndü.

"Yakup'u değiştiren ben ya da cesaretim değil," dedi. "Sensin."

"Ben mi? Yani."

Mehmet, Altan'ın sözünü kesmeye çalışmasına rağmen elini kaldırıp anlatacaklarının önemli olduğunu işaret ederek devam etti:

"Yakup, Ankara'da hastanede kendine geldikten hemen sonra başlayarak, yıllarca Balkaya operasyonu sırasında Tanrı'nın nasıl olup da kendisine küfreden bir zındığı..." Parmağıyla Altan'ı gösterdi. "Yani seni, havaya uçurmayıp mayını onun gibi, günde beş kez kendisine yakaran birisinin ayağının altına yerleştirdiğini sorguladı... Bulamadığı cevabı iki yıl önce ona Hasan Hoca verdi. Allah, insanlar için bir şeyler yapanı, kul hakkını koruyanı ona beş vakit yakarandan daha çok seviyor. Yakup işte bunu keşfetti..."

Altan'ın kafası karışmıştı; mırıltısından anlaşılıyordu.

"Ve cevabı bulunca her şeyden vazgeçip ermiş olmaya karar verdi."

Mehmet'in evet demesinden önce bir süredir suskun olan Prof, "Ermiş deme," diyerek araya girdi.

"Neden demeyecekmişim?" Altan'ın aklı daha da karışmıştı.

"Gerçek ermişin dini olmaz da ondan."

Prof'un açıklaması Altan'ın merakını yatıştıramamıştı; tekrar sordu.

"Tanrı'yla yetindiklerinden mi?"

Prof, "Bence kendileriyle yetindiklerinden," dedi. Başını ermişlere öfkeliymiş gibi sallıyordu. "Ermiş ya da değil. Bravo bizim Yakup'a! Para kazanma... Dikkat, isteği demiyorum, alışkanlığı olmasa, insanların daha mutlu olacaklarını sonunda anlamış."

Altan elini kaldırıp Prof'un avcuna vurdu.

"Bravo hocam, 'kahrolsun zenginlik' diye bağırmaya ne dersin?"

"Sen paraya, zenginliğe karşı değilsin ki; itirazın, paylaşılmasında."

Hem Prof, hem Altan, ikisi de Mehmet'e dönmüşlerdi.

Altan, "Ne yani," dedi öfkeleneceğini haber veren sesle. "Utanmasan, bana zengin sever diyeceksin... Neyse, tekrar bozuşmayalım. Bence asıl önemli adam, Hasan Hoca. Fikirleri hiç de yabana atılır şeyler değil."

Prof, "Geçen sefer söylediklerini düşünüyorum da," diyerek sözü Altan'ın bıraktığı yerden aldı. "Derler ki, dünyanın en büyük kâşifi Macellan'dır. Bana sorarsan, senin bu hoca, Macellan'dan daha büyük kâşif." Küçük bir kahkaha attı. "Bir şeye sahip olmadan mutlu yaşanabileceğini keşfetmiş. Ama asıl şaşırtıcı olan, bu hadsiz keşfine rağmen onu sağ bırakmaları. Dünyanın temeline dinamit koymak demek bu..."

Mehmet sonunda araya girdi. Her kadehle birlikte yaşlanan felsefeciye döndü. Demek o da!

"Sen de o toplantılara gidiyor musun?

Prof, gittiğini belirtmek için başını salladı. Hâlâ ikisinin bildiği bir şeyden söz ediyormuş gibi Altan'a bakıyordu.

"Geçen seferki görünüşü etkileyiciydi doğrusu." Gözlerini kapayıp karşılaşmayı betimlemeye koyuldu. "Gür sakalları, iri başı vardı. Kütüphanenin üst kısmına tırmanmak için tahta bir yükseltinin üstüne bir tabure yerleştirmişti. O haliyle Olympos'a tırmanmak için Ossa'nın üstüne Pelion'u[8] koyan Zeus'u andırıyordu..."

Altan, "Ne dediğini anlamadım," dedi.

Prof da onu duymamıştı. Anlatmaya devam etti:

"Onu anlıyorum. İnsanın onurlu bir varlık olduğuna inanmak istiyor." Kendisi de ne zaman insandan söz etse hüzünleniyordu. "Ne boş bir hayal!" Onay bekler gibi Mehmet'e döndü. Hüznünü bırakmıştı artık açıkça şikayet ediyordu. "Bu kesin! İnsanı çok seviyor. Ama bilmediği bir şey var: Aşırı insan sevgisi, eninde sonunda insanı insandan nefret etmeye götürür." Ardından umut kesmiş bir sesle, "İnsan," diye devam etti: "Arka ayakları üstünde yürüyen, az gelişmiş bir memelidir alt tarafı. Ondan neden bu denli ulvi şeyler bekliyorsunuz?"

Prof, uzun konuşmasını tamamladığında zor bir tırmanışın ardından tepeye ulaşmış gibi yorgundu. Omuzlarını kıpırdatmıyordu ama duruşu nedense omuz silkiyormuş gibi bir izlenim uyandırıyordu.

"Yapma hocam! İnsana inanmayacaksak, inanacak ne kalıyor geriye? Sadece Tanrı."

Altan dayanamamıştı ama Prof'un söylediklerinden geri adım atmaya niyeti yoktu. Sesini yükseltti. Tanrı'ya da inancı kalmamıştı.

"İnsan insana baktıkça, onu tasarlayıp yaratan sanatçıya hayran mı olsun, yoksa lanet mi etsin bir karara varamıyor..." Böyle dese de o bir sonuca varmıştı. "En fazla şunu diyebilirim: Sanatçı esrik değilse, kararsızmış."

Görebiliyordu; Profesörlük onu gevezeleştirmişti. Mehmet, Altan'a döndü.

"O, yani Hasan Hoca, iyi, saygıdeğer birisi olsa da tehlikeli bir adam," dedi. "Yaptıkları, mantıksız..! Aşırılıklar dizisi..."

8 İki ayrı dağ. Tanrılar Olimpos'a tırmanmak için Pelion'u Ossa'nın üstüne koymuşlar.

Prof elini kaldırınca Mehmet sözlerini yarım bırakarak sustu. Dostunun yüzü önemli bir şey söyleyecekmiş gibi ciddileşmişti.

"Hangi büyük iş vardır ki, başlangıçta aşırı sayılmasın."

Bunu söylemek için mi susturmuştu onu? Mehmet öfkeyle karşısındaki yaşlı adama karşılık verdi.

"Sen de saçmalama Prof."

"Saçmalayan ben değilim! Stendhal. Laf ona ait; *Kızıl ve Kara*'dan." Prof bu kez gerçekten omuzlarını kaldırmıştı

Altan, "Artık o tehlikeli adamla beraber çalışacağım," dedi meydan okuyan bir tavırla. O da Prof'a uymuş, omuzlarını dikleştirmişti "Ve bir bravo da o Stendhal'a. Sıkı laf etmiş... Hasan Hoca sendikaya geldi. Birlikte tersaneye de gittik. Gelecek hafta da biz vereceği konferansa katılıp orada okuyacağı bildiriyi imzalayacağız."

Altan'ın sözlerinin ardından masayı gergin bir sessizlik kapladı. Prof da gevezeliğini yitirmişti. İkisi de çıldırmıştı.

"Komünistlerle İslamcılar el ele... Bunun olmayacak bir iş olduğunu söyleyen sen değil miydin?" Altan cevap vermeyince, Mehmet üsteledi. "Sen Allah'a inanmazsın ki!"

Altan pervasızca elini salladı. İnançsızlığını saklamaya niyeti yoktu.

"Öyle ama daha önce de söylemiştim. İnsanların mutluluğu için Tanrı'nın kutsallığına katlanabilirim."

"Bunu nasıl yapacaksınız?"

Altan bu soruyu bekliyordu; vereceği cevap komikmiş gibi gülümsedi.

"Bunu, Allah'ın izni ve senin vereceğin parayla yapacağız dostum."

Mehmet geriye çekildi. Bu garip arkeoloğu on üç yıldır anlayamamıştı, şimdi de anlamayacaktı. Umudunu yitirmiş olmalı diye düşündü.

"Oldukça çaresiz olmalısın; yılana sarıldığına göre."

"Yanılıyorsun!" Altan'ın neşesi bir kere daha öfkeye dönüşmek üzereydi. "Kazancını biriktirme, dağıt diyen adama kim ne diyebilir, kimin itirazı olabilir?" Kendini mi ikna etmeye çalışı-

yordu? "Biz de bunun peşinde değil miyiz? Bizim amacımız da zenginliğin dağıtılması." Birden sustu. Sonra neşesini hatırlayarak güldü. "Sen de dağıtmayacak mısın?"

Durum aynı değildi. Mehmet kendini Altan'dan ayırarak karşılık verdi.

"Ama ben bunu söz verdiğim için yapacağım."

Altan omuzlarını silkti; onun nedenine aldırmıyordu.

"Yakup, Allah'a; sen Yakup'a söz verdin; ben de vicdanıma... Ne fark eder? Söz sözdür. Sonunda kazanan, yoksullar, işçiler olacak."

"Biraz akıllı ol!"

Altan, "İyi de," dedi. "Ya akıl bana insanların yasalarının yanlış olduğunu söylüyorsa!" Bir süre durdu. "Biliyor musun, çoğu emir gereklilikten değil, alışkanlıktan verilir. Sen de alışkanlıktan bana karşı çıkıyorsun." Elini kaldırdı. "Bize hâlâ para verecek misin?"

Mehmet durakladı. "Neden sordun?"

Altan, "Bilmem," dedi. "Asık suratını görünce sorayım dedim. Malum, mutluyken cömert olmak, mutsuzken olmaktan kolaydır."

Bir çocuğu andırıyor, mantığını yitirmiş... Budala... Mehmet, Altan iç sesini duyacakmış gibi irkildi. Bir süredir susan Prof o sırada araya girdi.

"Yazgısıyla iradesi uyumlu olan, dünyanın en şanslı insanıdır..." Hayıflanarak sözlerini tamamladı. "Yaşam idealini gerçekleştiren insan sayısı o kadar az ki, onlara nesli tükenen yaratıklar gibi saygı duymalıyız." Altan'ı mı Hasan Hoca'yı mı kastediyordu? Hangisi olursa olsun Mehmet Prof'un sözlerine itiraz edecekti, tam o sırada telefonu çalmaya başladı. Emine! İçi pişmanlıkla doldu. Onu tamamen unutmuştu. Karısını duymayı umarak telefonunun kapağını kaldırdı. Karşısında, hüzünlü ve derin sesli bir erkek vardı. Mehmet, arayanın Hasan Hoca olduğunu adam ancak Yakup'tan söz ettiğinde anlayabildi. Altan'ın politika yoldaşı, Prof'un insan aşkının başını döndürdüğünü söylediği adam, Yakup'un ağırlaştığını haber vermek için aramıştı.

Mehmet, Hasan Hoca'nın verdiği haberi merakla bekleyen Altan'la Prof'a aktarınca, Altan hesabı kendisinin ödeyeceğini belirterek, ona acele etmesini söyledi. Mehmet beş dakika sonra Balina'yla Köprü'nün ayağına varmıştı.

Emine'yi üç kez aradı, telefon üçünde de açılmadı. Dördüncüde vazgeçti. Trafik sıkışıktı; yalıya varmak saatler alacaktı. Aklına gelen düşünceyle durakladı. Hasan Hoca, Abdullah Bey'e de haber vermiş miydi? Cebinden telefonu tekrar çıkardı. Kayınpederinin telefonu kapalıydı. Karısının yanında olmalı diye düşündü. Ama ona nasıl ulaşacağını biliyordu. Ömer hemen cevap verdi. Mehmet durumu özetleyip Ömer'den Abdullah Bey'i bulmasını ve onu Hasan Hoca'nın evine göndermesini söyledi, sonra tekrar Emine'yi aradı. Telefon ilk üç seferdeki gibi çaldı, Emine yine cevap vermedi. Küs! Belki de uyumuştu. Saate baktı. Bu kadar erken uyumayacağını biliyordu. Öne eğilerek Balina'ya Fatih'e gideceklerini söyledi. Ama yirmi dakika sonra köprünün ortasında tekrar fikir değiştirdi. O Fatih'e taksiyle devam edecek, Balina yalıya gidip Emine'yi alacaktı.

Takside Yakup için endişeleneceğine Emine'yi, sonra, Prof ve Altan'la yaptığı konuşmayı düşündü. Ona hâlâ kızıyor olmasına rağmen şu anda en çok görmek istediğinin karısı olmasının nedeni neydi? Gururumuz yaralandığında, tamiri için bizi en çok sevene gideriz... Belki neden buydu. Bir tartışmadan ders çıkarabilmek için insanın gururunu öldürmesi gerekiyordu. Mehmet'in vardığı ikinci sonuç bu oldu. Emine'den sonra Çengelköy'de bıraktıklarına döndü. Kalıcı olanlar zihinsel dostluklarsa, Prof'la, Altan'la ortak ne paylaşıyorlardı? Sessiz soruya, taksiciye aldırmadan, mırıldanarak cevap verdi: hiçbir şey. Onlar dostları değil, yazgının akraba kıldıklarıydı.

Kırk dakika sonra kapıyı Nuran açtı. Mehmet aylardır Yakup'un bakımıyla ilgilenen kızın kızarmış gözlerini görünce tek kelime etmeden onu izleyerek üst kata çıktı. Yakup o hücreden büyük bir odaya taşınmıştı. Ortadaki yatağın başucunda, daha önce görmediği kısa boylu bir adam duruyordu. Mehmet,

boynundaki stetoskopa bakarak onun doktor olduğunu düşündü. Yakup'un tek koluna serum bağlanmıştı, bir yandan da burnunu ve ağzını kaplayan bir maskeyle oksijen veriliyordu. Yakup'u hastaneye götürmek yerine hastane odasını buraya getirmişlerdi. Mehmet bakışlarını yataktan sağa çevirince tanıdık yüzlerle karşılaştı. Hasan Hoca ve eski asistanı, yatağın öteki tarafında alçak sesle Kuran okuyorlardı.

Ölüm yatağın ayakucuna kadar gelmişti; görünüşe bakılırsa yatağa tırmanması an meselesiydi. Mehmet'in onu süzdüğünü fark edince Hasan Hoca gözlerini açıp kapadı. Sonra bakışlarını doktora çevirdi. Sanki gözleriyle konuşuyordu. Adam yanına yaklaşınca, Hasan Hoca'nın gizli dili ortaya çıktı: Adamdan ona bilgi vermesini istemişti.

Odadan antreye çıktılar; doktorun yürüyüşü garip, hatta komikti; adam en fazla otuz santimlik küçük adımlar atıyordu. Mehmet beklerken kısa boylu, kısa adımlı adam, kısa cümlelerle durumu açıkladı: Yakup'un ciğerleri beklendiği gibi iflas etmişti; soluk almakta zorlanıyordu; ateşi vardı. Öğleden sonra saat beşte müdahale etmişlerdi. Mehmet onu neden hastahaneye götürmediklerini sorunca, adam, Yakup'un kesinlikle evde kalmak istediğini, zaten hastaneye kaldırılsa da aynı tedavinin uygulanacağını söylemekle yetindi. Anlaşılan, o da Yakup'un işinin, umut kestiği Allah'a kaldığını kabullenmişti.

Önce Emine aradı. Balina gelmiş, kötü haberi almıştı; hemen yola çıkacaktı; ağlıyordu. Aramalarına neden cevap vermediğini söylemedi. Mehmet de üstelemeden abisinin durumunu anlattı. On dakika sonra bu kez Abdullah Bey aradı. Mehmet ona da Emine'ye söylediklerini tekrarladı. Kayınpederi söylenenleri dinlemek yerine bağırmayı seçmişti. Emirler yağdırıp duruyordu:

"Kimseye kulak asma! Onu hemen al ve hastaneye götür! Hasan Hoca denilen adamı da defet!"

Mehmet ona telefonla ulaşamadığını, nerede olduğunu sorunca kayınpederinin gürleyen sesi birden kesildi. Anlaşılan, karısının sıcak yatağından kalkıp özlediği yolculuğa hazırlanan oğlunu görmeye gelmeyecekti. Ömer'in yolda olduğunu söyleyip telefonu kapattı.

Emine kırk beş dakika sonra geldi. Mehmet onu kapıda karşıladı.

"Abiciğim?

Sözcük, yas borusunu andırıyordu. Mehmet, ağlayarak sarılan genç kadını kucaklarken ona acımadığını, daha da garibi öfke duyduğunu hissetti. Birbirlerinden ayrıldıklarında kapı tekrar çaldı. Bu kez gelen Ömer'le Fatma'ydı. Garip bir çift oluşturmuşlardı: Ömer iyice yaşlandıktan sonra ölecek adamlara benziyordu. Fatma'ysa içi boş, gri mavi bir pardösüyü andırıyordu. Sadece gözleri canlıydı. Koyu bakışları fırtına bulutları gibiydi: dağınık ve hareketli. Ömer kenara çekilince, Emine ablasına doğru atıldı.

Mehmet bir süre bekledikten sonra merdivenlerin altındaki –müdahale etmezse uzayıp gidecek– erken matemi yarıda keserek onları Yakup'un yattığı odaya çıkardı. Dördü birlikte içeriye girince –ne Ömer, ne Fatma ne de Emine, Yakup'u onlardan çalan komüniste selam vermişti– Hasan Hoca'yla asistanı sessizce yerlerinden kalkarak nöbeti Kadıoğulları'na bıraktılar. Doktor odada kalmıştı.

Mehmet, Doktor, Ömer'e durumunu anlatmaya başladığında Hasan Hoca'nın yanına, aşağıya inmeye karar verdi. İki dakika sonra salondaydı. İçeriye girince, adam, hemen oturmasını işaret etti. Öyle dostça bakıyordu ki, Mehmet kendini birden güçlü bir çift kol tarafından kucaklanmış gibi hissetti. Hemen arkasından salona giren Nuran'ın ikram ettiği çayları içerken merakla yanındaki adamı izlemeye koyuldu. Ona haksızlık mı ediyordu; gerçekten Altan'la Prof'u uyarmasını gerektirecek kadar tehlikeli birisi miydi? Tehlikeli ya da tehlikesiz, bu tartışılırdı ama ona Kadıoğulları'nın gözünden baktığının farkındaydı. Yanındaki adam, taşıdığı yük insanlığın günahlarıymış gibi iki büklümdü. Prof'un sözünü ettiği o ahengin, iradesiyle yazgısının uyumunun, yaşam gücünü tükettiği apaçıktı.

Mehmet adamın yorgun ama dost tebessümüne karşılık verdi.

"Yoruldunuz."

Hasan Hoca bir süre sanki bilmediği bir sözcükle karşılaşmış gibi sustu. Yorgunluğun anlamını çözünce mırıldandı:

"Biraz uykusuzum." Sonra şikâyet etmediğini belirtti. "Aslında uykusuzluk, düşünme alışkanlığı olanlar için o kadar da kötü bir şey değil. Hem eğer rüya görmüyorsak uyku boşa geçen zaman demek değil mi?"

Ardından sustu. Yakup'un ölümünden sonra neler olacağını mı düşünüyordu? Sessizlik uzayınca Mehmet adamı rahatlatmaya çalıştı.

"Yakup eğer... Yani ona bir şey olursa, endişe etmenize gerek yok. Ona verdiğim sözü tutacağım."

Hasan Hoca gülümsedi. Ama bu boşuna bir çabaydı. Tebessümü yüzündeki yorgunluğu daha da belirginleştirmekten öte işe yaramıyordu.

"Allah sizden razı olsun Mehmet Bey kardeşim. Zaten hiç endişemiz olmadı."

Bu adamın gülümsemesi kadar şaşırtıcı bir cevaptı.

"Hiç mi?" dedi Mehmet. "Nasıl emin olabilirsiniz? Beni tanımıyorsunuz."

"Yakup, Altan kardeşler sizi tanıyor."

İkisi de yanılıyordu. Mehmet karşı koydu.

"Doğrusunu söylemek gerekirse ben bile kendimi tanıdığımı sanmıyorum."

Hasan Hoca bu kez hemen karşılık vermedi. Sonra onu ikna etmek istercesine alçak sesle konuştu:

"Sözüne güvenilir, olgun birisi olduğunuzu biliyorum," Mehmet'in soracağını tahmin etmişti; çabucak ekledi: "Olgunluğunuzu kendinizden söz etmemenizden çıkarıyorum." Yargısını güçlendirmek için hafif hafif başını sallıyordu. Bir süre sonra durdu. Söyleyeceklerinin bundan sonrasının onu kıracağını düşünmüş olmalıydı. Özür dileyen bir tavırla ellerini açarak sözlerini bitirdi. "Eğitiminiz, inancınıza uygun olmasa da, felsefi bir kavrama yeteneğiniz var. Nereden almışsınız bilmiyorum ama böyle bir yeteneğinizin olduğuna eminim."

Felsefi kavrama yeteneği! Böyle bir becerisi var mıydı? Olsa olsa...

"Belki insan, bunu savaşırken, farkına varmadan ediniyor," dedi Mehmet. Adam dudaklarını aralayacakken devam etti:

"Ama bu yetenek, işime pek yaramıyor. Baldızım, namaz kılmadığım için bana 'kâfir' diyor. Karım da evimize uğursuzluk çökmemesi, cehennemde yanmamam için bir yandan dua ediyor, bir yandan da bana baskı yapıyor."

"Namaz kılmamak büyük günahtır." Hasan Hoca oturduğu yerde hafifçe doğrulmuş, kaşlarını da kaldırmıştı. O da aynı fikirde miydi? "Buna rağmen namaz kılmayan kâfir olmaz; sadece günahkâr olur. Allah dilerse onu cezalandırır, dilerse affeder..."

"Demek ki günde beş kez günaha giriyorum."

Hasan Hoca, "Öyle," diyerek onu doğruladı. "Miraç'tan[9] evvel namaz, sabah ve akşam olmak üzere günde iki kez kılınırdı. Ayrıca farz da değil, mendub[10] idi." Bu bir teselliymiş gibi ekledi. "Miraç kandilinde namaz kılarsanız sevap işlersiniz."

Mehmet namaz konusunu uzatmadı. Ona her şeyi söylemeliydi.

"Yakup'a verdiğim sözü tutacağım, ancak Altan'la yapmayı planladığınız..." Ne demeliydi? "İşlerde başarılı olacağınıza inanmıyorum. Bunu söylemeliyim."

Hasan Hoca, "Anlıyorum," dedi. Ardından iki kez daha tekrarladı: "Anlıyorum... Anlıyorum..." Sonra doğruldu; aklına gelen düşünce onu canlandırmıştı. "Belki başarılı olacağımıza inanmıyorsunuz ama yaptığımızın doğru olduğunu biliyorsunuz. Bazen başarı değil, doğruluk daha önemli değil midir?"

Kendini beğenmiş! Mehmet, adamın sözlerindeki –ona yöneltilmemiş olsa da rahatsız edici– o gizli küçümsemeyle ürperdi. Öfkesi büyürken resim berraklaştı. Gerçek ermiş, karşısında duruyordu. Kendi dinini icat etmeye yeltenen bir tanrıtanımazdı bu adam. Dudaklarına inen düşünceyi sözcüklere dönüşmeden ezdi: Tanrıtanımazın en büyük efendisi yazgıdır. Merakla Prof'un Zeus'a benzettiği ermişe baktı. Acaba yazgısı nereye götürecekti onu?

---

9 Hazreti Muhammed'in gökyüzüne yükselerek Allah'ın huzuruna çıkması.

10 Sünneti de kapsayan sevilen, yapılması uygun olan, işlenmesi teşvik edilen iş. Dinen yapılması iyi sayılmakla birlikte yapılmamasında sakınca olmayan ve Resûlullah'ın bazen yapıp, bazen terk ettiği işler.

Sonunda, "Öyledir," dedi. "Doğruluk daha önemlidir."

"Anlayacağınızı biliyordum Mehmet kardeş." Kardeş! Her zaman adının ardına iliştirdiği bey takısından kurtarıp bambaşka bir anlam kattığı sözcük, Altan'ın dilindeki 'yoldaş'ı andırıyordu. Bazılarıyla sohbet edilmez, sadece dinlenilir! Mehmet karşısındaki, bilgisini yaşamına yansıtan Yunan filozoflarına benzeyen adamı bekledi. Anlatacaktı. "Oscar Wilde, 'Rus yazarlarının olağanüstü, yapıtlarınınsa büyük yapıtlar olmasının nedeni, merhamete yer vermiş olmalarıdır' der... Biz de bunu yapmaya çalışıyoruz. Merhamete ve vicdana açılan büyük, geniş, hiç kapanmayacak kapılar inşa edelim diyoruz."

Mehmet yavaşça mırıldandı.

"Bu düşünceler başınıza iş açacak. Tehlikeli..."

Adam elini kaldırarak onu susturdu.

"Belki. Ama bütün yüce fikirler tehlikelidir."

Hasan Hoca söyleyeceklerinin sonuna gelmişti. Mehmet, yorgun ama kararlı adamın sedirden doğrulmasını izledi. O da ayağa kalkıp adamın elini sıktı. Ermiş uzaklaşırken Mehmet birden kapıdan çıkmakta olan adamın, kendisi için, daha önce fark etmediği önemini kavradı. Ona para vererek hayatında bir kez büyük bir fikre sadakatle hizmet etmiş olacak ve böylelikle Yakup'un, Emine'nin, Hasan Hoca'nın yüceliğinin farkına vardığı karakter özelliğini, kendisinde de ortaya çıkaracaktı.

Güneş, küçük bir mucizeyle birlikte doğdu. Haberi, uzandığı sedirde onu uyandıran Emine verdi. İnanması zordu, ateşi düşen, solunumu düzene giren Yakup neredeyse tamamen iyileşmişti. Sabaha karşı gözlerini açmış, başındakileri görünce herkesten onu yalnız bırakmasını istemişti. Bu Allah'ın bir lütfuydu; yakarışlarını duymuştu... Sonra ekledi: Gece boyunca sık sık onu da düşünmüştü. Neden onu sevdiğini, ondan neler beklediğini, neden hemen kırıldığını, neden ona sonsuza kadar küseceğim dediğini...

Emine böyle dese de konuşmasındaki duraksama, arayış ve kararsızlıklar söylediklerini daha önce düşünmediğini ele veriyordu. Barışmak istiyor! Mehmet kolunun üstündeki ele baktı.

Emine'nin parmakları, imgeleminde duyduğu müziğe ritim tutar gibi kımıldıyordu.

Ayağa kalkarak karısına sarıldı. Emine'nin duyguları da hüznünden ayrılıyor, neşesine geri dönüyordu. Çok geçmeden güldü; gülümsemesi gözlerini canlandırdı ve gözbebeklerinden yayılan ışık kasırga bulutlarını yarıp geçen güneş ışığı gibi aralarına çöken kasveti dağıttı. Hüznünün üzerinden aşıp sevince ulaşabilmesi; Mehmet, karısının bu yeteneğini seviyordu. Bu haliyle çocuğu andırıyordu; sonsuza kadar küseceğim demişti ama sonsuz kavramı bir çocuğunki kadar kısaydı. Hiçbir zaman özvarlığının parçalanmasına izin vermiyordu. Bütün geceyi abisinin başında dua ederek geçirmiş olmasına rağmen şimdi duyduğu sevinç, gece boyunca yüzüne tortu gibi çöken yorgunluğunu silip atmıştı. İçki, onu bırakıp gitmesi, ilk kavga, hepsi unutulmuştu. Azrail'i geri püskürtmek Emine'ye cömert bir yürek bağışlamışa benziyordu.

Ömer, Fatma'yı Beykoz'a götürecekti. Mehmet günün ilk sigarasını içerken iki kız kardeşin vedalaşmasını izledi. Emine yolda –şimdi yeniden sevilip sevilmediğini merak eden sevgilinin kaygılı sesiyle konuşuyordu– itiraf etti. Dün gece o çıktıktan sonra saat dokuz buçuğa kadar telefonunun çalmasını beklemiş, çalmayınca zilin sesini kapatıp masanın gözüne kaldırmıştı. Mehmet, sabah Yakup'un iyileştiğini haber vermek için babasını arayıp aramadığını sorduğunda gözlerini kaçırdı. Aramış ama ona ulaşamamıştı.

"Telefonu duymadı herhalde," dedi.

Ömer, ben yaparım, deyince de aramaktan vazgeçmişti. Emine doğru söylemiyordu ama bunu, yalancı olduğundan değil, kötülüğü iyiliğe dönüştürmeye eğilimli karakter yapısı yüzünden yapıyordu.

Emine'nin ikinci itirafı Hasan Hoca'yla ilgiliydi. Gece bir ara odaya girip onları çok rahatlatan sözler söylemişti. Bilgili bir din alimini andırdığını kabulleniyordu.

"Hiç evlenmemiş mi?" diye sorunca, Mehmet karısına, "Evlenmiş, çok genç yaşında yoksulluğu kendine eş olarak seçmiş," diyerek cevap verdi.

Emine en çok Nuran'ı sevmişti. Hele onlarla birlikte gözyaşı döktüğünü görünce birden kanı kaynamıştı. Ya Muti? Emine, utanç yerine bu kez öfkeli bir sessizlikle cevap verdi. Anlaşılan küçük serseri de babası gibi ölüm döşeğindeki –onun yerine ikizini zenginleştirmeyi seçen– abisini görmeyi reddetmişti.

Eylül, Boğaz ve Nahide Bacı'nın hazırladığı kahvaltı enfesti. Emine mutluydu; billursu bir neşesi vardı. Mehmet nedense Aslı'yı hatırladı. Onunki her zaman ateşliydi... Biri melek gibi, öteki şeytan gibi neşelenirdi... Kıyaslama! Bunu neden yapıyordu?

İkisi de kahvaltıyla oyalanmadılar. Mehmet yatağa girer girmez Emine yanına geldi. İnsan denizde bilinçsiz de olsa derinliği de hisseder; Mehmet ona doğru eğilirken duyduğu çekimle sanki denizdeki gibi bir boyut daha kazanmıştı. Karısı uysaldı. Kocasının sevişirken her zamankinden daha sert ve sabırsız olmasına aldırmadı ama kontrolünü giderek yitirdi; orgazma ulaştığındaysa ilk kez haykırdı.

"Seni seviyorum... Seni seviyorum..."

Sanki yeni öğrendiği bir türküyü söylüyordu ve bu yeni türkünün sözcükleri billur bir flütten dökülür gibi dudaklarından ortalığa saçılıyordu.

Beşinci Bölüm

- 1 -

Simin 20 Eylül'de telefon etti. Ömer'in L&M'in satışı için önerdiği planı ve değerlendirme yöntemini uygun gördüklerini söylemek için aramıştı. Bir haberi daha vardı; nikâh, 22 Eylül Cuma günü saat 13.30'da evde kıyılacaktı. 'Eğer Cenk'in şahidi olmaktan vazgeçmediysen, seni saat 13.15'de bekliyoruz,' diyerek telefonu kapattı.

Mehmet iki gün sonra, tam söylenen saatte Simin'in evinin zilini çaldı. Kapıyı açan uşağı daha önce görmemişti. Ev sessizdi; ortalıkta hiç davetli yoktu. Çağrıldıkları halde hem Kevser Hanım, hem de Ekrem, mazeret ileriye sürerek nikâha katılamayacaklarını bildirmişlerdi. Simin'in şahidinin Şebnem olması Mehmet'i şaşırtmadı. Görünüşe bakılırsa, duruma Cenk'in de itiraz ettiği yoktu. Zaten hiçbir şeyle ilgilenmiyor, ne Mehmet'e ne müstakbel karısına ne de boşandığı eskisine bakıyordu; gözleri ileride öğlen güneşinin altında gümüş rengini alan Marmara'daydı. Kirpiklerini sık sık, sanki müzik dinler gibi kapatıyordu. Acaba manzara müziğini de mi çağırıyordu? Belki de Cenk kendi hayaletini yaratmış, onunla konuşuyordu. Mehmet, Üstad'ın sözlerini hatırladı. "Hazzın binbir yüzü varken,

acı maske takmaz..." Cenk'in saçları garip bir biçimde kabarmıştı. Mehmet, damatlık resmi çektirecek olsa, kameranın kadranına sığdırmak zor olur diye düşündü. O korkutucu gücünü yitirmesine yitirmişti, ancak yine de duruşunda –yani yatışında– yadsınamayacak bir gösterişlilik vardı. Sessizlik ona adeta yakışmış, yattığı yeri genişletmişti.

Evlendirme memuru durumun garipliğinden habersiz, nikâhı kıydıktan sonra –törenin tenhalığı hevesini kırmamıştı– heyecanla söylev vermeye koyuldu. Simin yine o parıltılı pelerinini giyinmişti, hiçbir mumun yakılmadığı adak yerini andıran yatağın başında, kibirli bir mutlulukla gülümseyerek zaferini kutluyordu. Bir borç gibi gizli tuttuğu aşkına mı kavuşmuştu, yoksa en büyük avcının kafasını duvarına mı asıyordu? Cenk, niyetini anlamış gibi başına koyduğu elini geri ittiğinde bile tebessümü dudaklarından silinmedi. Sanki bugün hoşgörüsünün sınırı yoktu. İyi biri mi olmaya karar vermişti? Ona bakınca Mehmet bu düşünceden hemen vazgeçti: Simin'de iyilik, sesi kötü olan birisinin iyi şarkı söylemesi kadar şaşırtıcı olurdu. Muzaffer kadının 'evet, kabul ediyorum,' demesini izlerken bir kez daha emin oldu. Siyah şeytanın güzelliğinin besini Cenk'in acılarıydı. Tören sonrasında, memur gittikten sonra Cenk, Simin'in açtığı şampanyayı çenesine, boynuna döke döke içerken bir ara Mehmet'e baktı. Sitemkâr bir süzüş: Şahidiyle kurduğu bağ bundan ibaretti.

Mehmet evden kırk beş dakika sonra, saat ikide ayrıldı. Ramazan ise iki gün sonra, 24 Eylül'de başladı. Bu evliliklerinde yeni bir dönemin de başlangıcıydı. O güne kadar sergilemekten kaçındıkları, görmezden geldikleri, bazen de kabullendikleri –bunu daha çok Emine yapıyordu– farklılıklar, şimdi daha da belirginleşmişti. Neredeyse iki ayrı yaşam sürdürüyorlardı; Emine, oruç tutup tutmayacağını sorunca Mehmet karısına hayatı boyunca hiç oruç tutmadığını, bu kez de tutmayacağını söyledi. Emine'nin yüzünde sevindiğinde bir avuç yaz güneşi, üzüldüğünde ikindi hüznü olurdu. Söylediklerini duyunca Mehmet karısının yüzünün solduğunu, gözlerinin kederle küstüm çiçeği gibi içine büküldüğünü hatırlıyordu. Onu kollarının

arasına alarak teselli etmeye çalıştı. Açıkça söylemese de kendini haklı görüyordu. Eğer ben onu değiştirmeye çalışmıyorsam, o da beni değiştirmeye kalkışmamalı... Böyle düşünüyordu. Sonunda Diyarbakır'da, hastanede sırtındaki ameliyat izini fark ettiğinde onu yatıştıran doktorun söyledikleri imdadına yetişti.

"Susuz kalmamalıyım. Yaralandığımda kurşunlardan biri böbreğimin tekine zarar verdi. Belimin arkasında gördüğün yatay çizgi, o böbrek ameliyatının mirası..."

Sağlık nedeniyle oruç tutmamak! Bu Emine'yi ikna etmeye yeterliydi. Mehmet yine de onunla sahura kalkıyor, iftar zamanında eve gelerek sofrada orucunu açan karısına katılıyordu. Birer kez Kadıoğulları'yla karşılıklı iftar yemeği vermişler, tıka basa yemişlerdi. Emine, Mehmet'i işe gönderdikten sonra genellikle uyuyor; haftada en az iki kez ablasıyla birlikte abisine uğruyordu. Artık Hasan Hoca'ya lanetler savurmaktan, ona komünist demekten vazgeçmişlerdi. Emine bir ara adamın hiç evlenmemesine şaşırdığını söyledi. Mehmet bunun doğru olmadığını biliyordu: Hasan Hoca kendine yoksulluğu eş seçmişti. Bunu karısına tekrar hatırlattı.

Emine, abisinin başında geçirdiği akşamüstlerinde –ablası Hasan Hoca'nın sohbetlerine katılmayı tercih ettiğinden– yalnız kalınca, Nuran'la garip bir arkadaşlık kurmuştu.

"Onu eve davet etsem?"

Mehmet, sorunca Emine'ye Ramazan'ın bitmesini beklemesini ve onu yemeğe çağırmasını söylemişti.

Ama yalıdakinden başka bir Ramazan daha vardı: Müslüman olsun olmasın, oruç tutsun tutmasın, iş aleminin –iftar davetlerini baloya, ziyafetlere dönüştüren– o gösterişli Ramazan'ı. Davet sahiplerine ne denli zengin, ne denli nüfuzlu olduklarını kanıtlama fırsatı veren, kuş sütünün eksik olmadığı muhteşem iftar yemekleri. Ramazan'ın amacı nefsi terbiye etmek, maddi tutkulardan uzaklaşmaktır diyenler, bu tanımı ziyafetlerde ikram edilenleri ve ziyafet mekânlarını görmeyenler olmalıydı.

Kadıoğulları'nın sahipleri ve yöneticileri olarak neredeyse hemen hemen her gün, lüks bir otelde verilen iftar yemeğine davetliydiler. Bu davetlerin sayısı o kadar çoktu ki, bazen Ab-

dullah Bey birine, Ömer ve Mehmet bir diğerine katılıyordu. Kadıoğulları'nı temsilen üçü birlikte bir yemeğe katılamamışlardı. Sanki bir balo mevsimindeydiler; tanınmış kişiler, iktidar ve muhalefet milletvekilleri, gazeteciler, muhafazakâr kategorisine mensup öğretim üyeleri, bürokratlar ve tabii, davetlilerin en önemlileri olan bakanlar ya da iktidar partisinin yöneticileri, bu şekilde bir araya geliyorlardı.

Mehmet iftar yemeklerine Ömer'le gitmeyi tercih ediyordu. Yalnız gitmek, dilini bilmediği yabancı bir ülkede tek başına kalmak gibiydi. Davetler mideleri yorsa da, öğreticiydi. Tarikatlar, cemaatler ve bunların arasındaki güç dengelerini, bu yemeklerde, Ömer vasıtasıyla öğreniyordu. Cemaatler, genellikle etrafında örgütlendikleri camilerin adlarıyla anılıyordu ama doğdukları kasaba ya da liderlerinin adlarıyla tanınanları da vardı. Birbirine ilvan diyen, mutlaka sakal bırakan ve şalvar giyen, işçi, küçük memur, esnaf ve yoksul kentlilerin oluşturduğu cemaat genellikle siyasete uzak duruyordu. Mehmet, temsilcilerini görür görmez Hasan Hoca'yı tehdit eden sakallıların bunlardan olduğunu tahmin etti. İktidar partisinin yönetim kadrosunu oluşturan cemaat ise öncekinden tamamen farklıydı. Genellikle eğitimlilerin rağbet ettiği bu cemaat, yeni iktidarın en önemli ortaklarındandı. Parayı seviyor ve bunu sergiliyorlardı. Taşradan göç eden ve varoşlu bir kimlik taşıyan bir başka cemaat ise ilk ikisine göre daha az etkiliydi. Hangisine mensup oldukları kestirilemeyen, gücünün büyük olduğu hemen anlaşılan, uluslararası itibar gören ve ilişkileri olan cemaatse Amerika'da yaşayan ruhani önderlerinin adıyla anılıyordu.

Tarikatlar arası denge... Ömer'in yemeklere katılırken titizlikle gözettiği ilke buydu. Otellerin süslü balo salonlarında süren Ramazan, iş adamları ve cemaatler için –birçok anlamda– gövde gösterisiydi. İtibar buralarda kazanılıp sergileniyordu. Herhangi bir cemaate mensup olmayan ama fırsat bekleyenler içinse, iftarlar kariyer planlama mekânlarıydı.

İftarların iyi tarafı, erken bitiyor olmasıydı. Mehmet yemekten çıkar çıkmaz –artık Kadıoğulları diye anılan– yalıya dönüyor ve orucunu açmış Emine'yi mahmurluk içinde onu bekler-

ken buluyordu. İki hafta önce tek başına dışarıya çıktığı için ona küsen Emine, şimdi haftanın dört akşamında dışarıda olmasına itiraz etmiyordu. Bunu Ramazan'ın ve tabii zengin olmanın bir gereği olarak kabullenmişti. Saat on gibi –Mehmet'in günün yorgunluğunu hissetmeye başladığı saatlerde– yemeğin ağırlığını üzerinden atmış oluyor ve bir kedi gibi canlanarak, sevilmek için kucağına geliyordu.

Mehmet'in tutmadığı oruçların iftarını yapmak ve L&M'in satışıyla ilgili Ömer'in hazırladığı raporları okumak dışında hiç işi yoktu nerdeyse. Ama bu durum, hiçliğin gevşek tadını çıkarmak yerine –sanıldığının aksine– onu zorluyordu. Boş zaman demek, insanın kendisiyle baş başa kalması, ardı kesilmeyen düşüncelerle boğuşması demekti. Düşünceleri bir labirente dalıp çıkacak bir yol bulamadığında, yok ettiği ikizinin onu 'saçmalıyorsun,' diye uyaran sesini duymayı özlüyordu. Bir süre sonra keşfetti: Başkalarına yardım etmek, kendine yardım etmekten daha kolaydı.

Mehmet evlendikten iki ay sonra, Ramazan'ın ortasında –bu boş vaktinde saçmalayarak düşündüğü bir sırada– evlilik kurumunun neyin üstüne kurulduğunu da keşfetti: karşılıklı konuşabilme. Evet, evliliğin sürmesinin gizi, bu basit kuralda yatıyordu. Ancak her akşam, her baş başa kaldıklarında konuşabilmek için ortak bir temel ve eşit bir seviye gerekiyordu. Taraflar eşit seviyede değilse, ortada iki seçenek kalıyordu: ya vazgeçmek, ya da çıtayı aşağıya çekmek... Onların durumunda sorun kimin çıtasının daha aşağıda olduğundan çok, ortak konu bulmaktaki sıkıntıydı. Konuşmadan oturdukları akşamlarda sessizlik, kalın bir örtü gibi odanın içine serilir serilmez, aralarına giren bu perdeyi hep Emine aralıyordu. Garip ama gerçekti: Emine sessizliği bir tehdit gibi algılıyor ve böyle durumlarda genellikle seyahat planları yapmaya başlıyordu. Mehmet önceleri tutkuyu andıran bu isteği o güne kadar bastırılmış özgürlük özleminin dışa vurumu sanmıştı. Ancak karısının gözünün hep dışarıda olmasının, hep uzun, denizaşırı gezintilerden söz etmesinin, hiç içine bakmaması ve iç yolculukları göze alamamasından kaynaklandığını fark etmesi uzun zamanını almadı.

Emine'nin içi de ruhu da kendi fikirleriyle değil, inancı ve ailesinin –yani Fatma'nın– daha çocukken kulaklarına üfledikleriyle doluydu. Bu sürecin doğal sonucu olarak Emine dışına bakar olmuştu. Mehmet bunun zekice bir çözüm olduğunu çok geçmeden kabul etti.

Eğer karısının zekâsı varsa, bu zekâ, dünyevi ve pratik olmaktan daha çok düşseldi; belki bu yüzden belirtilerini her an görmek mümkün değildi. Ama Emine hayal kurarken zeki birisi olup çıkıyor, hayalinin önündeki tüm engelleri tek tek, beceriyle ortadan kaldırıyordu. Ancak yeni, daha önce söz etmedikleri bir konu hakkında konuşmaya başladığındaysa bir iki cümlenin ardından sesi zayıflıyor, zihnindeki bir düşünceyi keşfetmek ister gibi dalgınlaşıyordu. Öyle anlarda Mehmet –onu ne kadar sevdiğini tekrarlıyor– ve merakla güzel yüzüne bakıyordu: Emine ne zaman –dürüst karakterini ele veren– o geniş alnının ardında onu kararsızlığından, yalnızlığından kurtaracak bir düşünce yaratacaktı? Aslında düşünceleri yok değildi; hem de güçlü ve şiddetli düşüncelerdi bunlar. Ama onlara biçim verecek, yaratıcılığa ulaştıracak ya da çözüme dönüştürecek iradesi yoktu. Kısmetse; Allah razı gelirse; Allah'ın izniyle... Tıkandığını hissettiğinde, hemen inancına sığınıyordu. İnancının yardımını istiyordu ama dini, yardım edemezdi ona. Çünkü o, ablasının aksine, cennetini bu dünyada bulmak istiyordu.

Mehmet, ona rüyalarındaki kadınla, rüyalarında bile göremediği zenginliği veren karısını böyle bir açmazın içinde gördüğünde Hasan Hoca'yı hatırlıyordu. Keşke Emine de onun gibi inancını –adet ve geleneklerle yaşamak yerine– en uç noktasına, vicdana kadar sadeleştirebilseydi.

Ne kadar kaçınsalar da arada yine Emine'nin kuşkusunu dile getiren sorularla yüz yüze kalıyorlardı: "Neden içki içiyorsun?" Mehmet, bedenimdeki, ruhumdaki kötülükleri yıkayıp arınmak için, demek isterdi. "Ramazan'da içmiyorum. Babam da içmezdi," diyerek soruyu geçiştiriyordu. Ardından ikinci ve daha tehlikeli soru gelirdi. "Neden Allah'a inanmıyormuş gibi davranıyorsun? Biliyorum, inanıyorsun." Mehmet bir keresinde Üstad'ın sözlerini tekrarlayarak, "İnsan, Tanrı'sız daha hürdür," diye-

cek olmuş ama Emine'nin acı dolu çığlığıyla, hemen susmak zorunda kalmıştı. "Hayır! Tövbe de! Cehenneme gideceksin!" Karısının çığlığı Allah korkusundan başka bir kaygıyı da içeriyordu. Mehmet, Emine'nin cennete onsuz gitmek istemeyişini kavrayınca, içi sızlayarak onu anladığını fark etmişti. Yeni bir uzvunu keşfetmek kadar şaşırtıcı bir durumdu bu. Kendisinde olmayanı görebiliyordu: ölüm sevgisi. Emine'yi inançlı kılan, ondan ayıran buydu. "Allah'a inanmayan bir erkeği severek ne büyük günah işledim..." Korkusu o denli içtendi ki, Mehmet karısının gözyaşları için Allah'a inanabileceğini hissetti. Emine, bir daha Allah'a karşı gelmeyeceğine dair verdiği sözlere rağmen, zevk alır gibi, gözlerinden dudaklarına inen gözyaşlarının tadını çıkararak uzun uzun ağlamıştı. Onu bağışlaması için Rabbine dua ediyordu; kocasının günahlarının kefaretini erdemleriyle ödemeye hazırdı. O eşsiz ikilikler: doğum ve ölüm, mutluluk ve acı ve şu an, karı ve koca olmak. Ne kadar soyluydu! Mehmet ona haksızlık ettiğini kavrıyordu. Ne zaman karısıyla farklı düşünseler, tartışmak, sorunu çözmek yerine, güzelliğine dalarak vazgeçiyordu. Kollarının arasındaki kadın o kadar güzeldi ki, güzelliğinin parıltısı, içindeki derinliği gözden saklıyor, unutturuyordu.

Sorunlar! Gizli tohum gibi serpilmeye hazırlanan farklılıklar! İtiraf etmekten kaçınsalar da aralarındaki aşkla birlikte, hemen hemen aynı anda, acıyı andıran bir duygunun da büyümeye başladığını hissediyorlardı. Onları birbirine çekerek bağlayan aşk, ya umdukları gibi uyumu değil de uyumsuzluğu doğurur, onları ebedi bir tutsaklığa mahkûm ederse? Sevilenden bir şey saklandığında yalan söylemek yolunda da bir adım atılmış olduğunu bile bile, ikisi de bu sorudan dikkatle kaçınıyorlardı.

Buna rağmen kulağının ardındaki şeytan canlanıp geri gelecek, ona ruhlarının uyumsuzluğundan söz edecek olsa, Mehmet karşı koyar, o densiz sese bedenlerinin eşsiz uyumunu hatırlatırdı. Tabii bu uyumun ortaya çıkması için akşamın geceye yaklaşması, Emine'nin içindeki kadının uyanması gerekiyordu.

Öte yandan, sevişmeleri, adı konmamış, yarı gizli bir çekişmeyi de içeriyordu. En azından Mehmet bu garip rekabetin farkındaydı. Emine'nin ilk geceden beri sevişirken tek amacı var-

dı: hamile kalmak; Mehmet'inse, gecenin geç vaktinde ortaya çıkan sevişme arzusunu, neslini sürdürmek isteyen bir dişinin içgüdülerinin denetiminden kurtarmak, kolları arasındaki bedenin biyolojik isteğini ihtirasa dönüştürmek. Bunu sağlamanın bir tek yolu vardı: Emine'nin içindeki tutku kıvılcımını tutuşturabilmek ve sevişmenin odağına saf, katıksız hazzı koyabilmek. Eğer Emine sevişirken çığlık atıyor ya da –sonradan çok utanacağı halde– konuşuyor, ondan ne yapmasını, neresine dokunmasını söylüyorsa, Mehmet amacına ulaştığını, hazzın, doğanın çağrısını alt ettiğini düşünüyordu.

Ancak solukları düzene girdiğinde, Mehmet kendini hep aynı duyguyla yüzyüze buluyordu: Ya her şeyini sevdiğine feda et, ya da sevdiğini. Yanında yatan Emine kendini, onu üç kez terk eden Aslı'ysa sevdiğini feda ederdi, biliyordu. Ya kendisi? O, Araf'taydı. İşte o zaman karısının kıymetini anlıyordu. Onun nemlenmiş saçlarını okşayıp terli alnını öpünce Emine gözlerini açıyor ve "Sevgilim, sevgilim, sevgilim..." diyerek, tek aşk sözcüğüyle dünyanın en güzel cümlesini kuruyor; bu cümle dudaklarında bir aşk ezgisi olup çıkıyor, sonra da ikisini de uyutan bir ninniye dönüşüyordu.

- 2 -

Perşembe günü öğleden sonra saat ikide Şule telaşlı bir sesle, "Karınız burada efendim," dediğinde Mehmet nedense şaşırmadı. Emine'nin o öğlen Yakup'u yoklamaya gideceğini biliyordu; bu yüzden, dönerken uğramış olmalı diye düşündü. Tabii telefon etmeden gelmiş olması garipti ama onu asıl şaşırtan bu değil, az sonra odaya giren Emine'nin görüntüsü oldu. Uzun zaman sonra karısını tekrar türbanla görüyordu. Bu, bir süredir onunla birlikte yalının dışına çıkmadıklarını da ele veriyordu. Yanağını karısının yanağına dayayarak ona sarıldı. Ramazan'da onu öpemeyeceğini öğrenmişti. Emine telaşlı görünüyordu; sanki bir yere geç kalmıştı. Şule'yi heyecanlandıran, yüzündeki bu ifade olmalıydı.

Mehmet, Emine konuşmaya başlamadan önce konunun Yakup'la ilgili olup olmadığını düşündü ama böyle olsaydı Hasan Hoca'nın ya da Nuran'ın ona haber vereceklerini biliyordu.

"Çok önemli bir şey oldu!" Emine'nin sesi ölüm ulağı gibiydi; felaketi haber veriyordu. Mehmet, ondan uzaklaşarak karısının yadırgatıcı yüzüne baktı. Gözleri büzülmüştü. Sanki canı acıyordu. "Mut-ta-lip..."

Emine kardeşinin adını ilk defa duymuş, henüz öğrenememiş gibi zorlukla tamamladıktan sonra pencerenin önüne yürüyerek tek kişilik koltuğa oturdu. Mehmet, karısı ellerini yardım istercesine öne doğru uzattığında önemli konu, onunla ve Yakup'la ilgili değilse, Muttalip'in canı cehenneme diye düşündü. O serseme aldırdığı yoktu.

Emine devam etmek için cesaretlendirilmeyi bekliyordu.

Mehmet, "Muttalip'e ne olmuş?" diye sordu. "Yine arabasını mı çarptı?"

"Hayır, bu çok, çok önemli!"

Çok, çok önemli. Belki de konu o kadar önemli değildi ama ikiziyle, yani bir anlamda kendisiyle de ilgiliydi. Mehmet geriye yaslandı.

"Seni dinliyorum."

"Vaktin var mı?"

Mehmet, "Ömer gelecekti," diye karşılık verdi. "Gerekirse toplantıyı erteleriz." Ardından eliyle işaret etti. "Sen anlat."

"Başı dertte... O, benden değil diyor,.. Ne yapacağını da bilmiyor." Emine, bilmeyen kendisiymiş gibi başını korkuyla iki yana salladı. "Annesi, evlenmek zorundasın diyormuş."

Kendinden olmayan neydi? Kimin annesi? Mehmet elini kaldırıp karısını susturdu.

"Sakin olup her şeyi sırasıyla anlatır mısın?"

Emine ancak ondan sonra öğrendiklerini sıraya sokarak Muti'nin başına gelenleri anlattı.

"Dün akşam, üç aydır arkadaşlık ettiği kız, adı Esin'miş, Muti'yi aramış, onunla önemli bir konuyu konuşmak istediğini söylemiş. Muti kızla buluşmaya gittiğinde, yanında annesi de varmış, zaten hep o konuşmuş... Kadın Muti'ye, Esin'in hami-

le olduğunu söylemiş. Sonra da 'git babanla konuş, hapse gireceksin' demiş."

Onu uyarmıştım! Mehmet'in aklına gelen ilk düşünce bu oldu.

"Kadın, yani annesi, başka bir şey demiş mi?"

Emine gözlerini kocasından kaçırdı. Kendi hakkında konuşuyormuş gibi utanıyordu.

"Polise giderim demiş. Çünkü kız..." Yanakları kıpkırmızı kesilmişti. "Annesinin dediğine göre on dört yaşındaymış." On dört! Mehmet sessizce mırıldandı. O kadar küçük müydü? Emine devam ediyordu. "Polise gidersem reşit olmayan bir kızı hamile bırakmaktan dolayı hapse girersin demiş."

Bu hiç de fena olmazdı. Mehmet keyifle gerindi. Peki, Emine ondan ne istiyordu? Yardım! Bu keyfini kaçırdı.

"Benden ne istiyorsun?"

Sorunun sertliği Emine'yi şaşırtmıştı. Ama kocasının öfkesinin ikizine yönelik olduğunu düşündüğünden olacak, yumuşak bir sesle cevap verdi.

"Babama gitmesinler. Onu öldürür."

Durum anlaşılıyordu; Emine yine sorunu onun halletmesini isteyecekti... Mehmet sıkıntıyla bekledi. Ona gelme fikri büyük bir ihtimalle Muti'den çıkmıştı. Aşağılık serseri, yine bir çözüm yolu bulmuştu.

Mehmet, "Sana söylemeliyim," dedi sesini alçaltarak. "Muti'den hoşlanmıyorum. Hele sana yaptıklarından sonra ona yardım etmek! Hiç içimden gelmiyor."

Emine, "Ama o benim..." diye başladı, sonra devam etmekten, ne diyecekse söylemekten vazgeçti. Kocasına hak veren bir tavırla başını oyuncak gibi eğip kaldırdı. Yüzü acıyla kasılmıştı. Mehmet bir kez daha ikiz olmanın o anlaşılmaz, gizemli bağını hissetti. Emine'nin sesi artık ağlamaklıydı. "Ne desen haklısın. Ama babam yaptığını duyarsa bu kez kesinlikle onu öldürür." Belki de iyi yapar! Mehmet Emine'ye böyle cevap vermek isterdi ama karısını inciteceğini bildiğinden sustu. "Ona yardım edecek misin?"

On dört yaşındaki bir kızı hamile bırakmak! Böyle bir soru-

nu nasıl halledebilirdi? Birden durakladı. İçindeki –o uzun zamandır duymadığı– ses 'o kadar küçük olamaz' diyordu.

Emine sevinçle doğruldu. Anlaşılan dakikalardır bu soruyu bekliyordu.

"Yakında..." Sonra yakını daha da yakınlaştırdı. "Aşağıda, arabada bekliyor."

"Şimdi şöyle yapalım!" Mehmet de ayağa kalktı. "Balina seni yalıya götürsün. Muti de yarım saat sonra buraya gelsin. Ona soracaklarım var."

Emine onun da soruları varmış gibi dudaklarını araladı ama sonra vazgeçti.

"Peki sevgilim." Yanına gelmişti bile. Yanağını uzattı. "Halledeceksin, değil mi?"

Kocası başıyla karşılık verince Emine konuşmadan kapıdan çıktı. Mehmet masada bıraktığı paketten sigara çıkarıp yaktıktan sonra Şule'ye, hukuk müşavirini çağırmasını söyledi.

Muti, Emine'ye tembihlediği gibi, tam vaktinde geldi. Mehmet yaşlı avukatla görüşmesini bitirmişti, buna rağmen onu yirmi dakika dışarıda bekletti. İçinden başka şeyler yapmak da geçiyordu. Ama bunu şimdilik ertelemeliydi.

Muti içeriye girer girmez bir dilenci gibi Mehmet'in ellerine atıldı. Ödü kopmuştu; bir yandan, art arda, "Felaket," diyor, bir yandan da gizlemeden ağlıyordu. Mehmet elini geri çekti. Sersemin gözlerinde sadece kendi felaketi için gözyaşları vardı. Mehmet'i iğrendiren bu oldu. Karşısındaki itici adamın tabiatının, Emine'nin iyilik ve yumuşaklığa eğiliminin tam tersine, kötülüğe ve kabalığa yönelik olması ne kadar şaşırtıcıydı. Kurnazdı da, alçak, zorlukla her karşılaştığında yardımına başvuracağı bir kişiliği olmadığından panikliyor, önce öfkesine, sonra kız kardeşine sığınıyordu. Mehmet ona bir kez daha baktı; yakınlarının ruhlarını kemiren asalak bir kurtçuğu, garip bir yaratığı andırıyordu.

"Bana neler olduğunu anlat!"

Muti akşamki buluşmayı anlatmadan yalvarmaya devam etti:

"Bana ikinci bir şans ver enişte. Vallahi, billahi bir daha..."

Mehmet suratına vurmak istediği elini kaldırıp onu susturdu.

Çoğu sahtekârın olduğu gibi Muti'nin yemini de tutkusuzdu; hemen bozacağını biliyordu. Bazılarının, ikinci şans bir yana, bir tek şansı bile olmazken karşısındaki sersemin bu kaçıncı şansıydı? Beşinci? Belki de altıncı... Ona yalvaran güzel yüzlü bu genç adam, kötülüklerin en yürek burkanıyla, sığlıkla dopdoluydu...

"Kız, on dört yaşındaymış!" dedi.

"Yalan! Karı öyle diyor ama kız, kocaman..."

Mehmet bir kez daha elini kaldırıp onu susturdu. Kayınbiraderinin içgüdüsel bir hâl alan kabalığına katlanmak giderek zorlaşıyordu; öfkelenecekti.

"Lâflarına dikkat et! Kızın on beş ya da on altı yaşında olduğunu kanıtlayabilir misin?"

Muti bir süre düşünüp omuzlarını silkti.

"Bilmem. Tanıştığımızda bana on yedime girmek üzereyim dedi. Hatta, 'tatlı on altı' diye bir şarkı var ya; 'sweet sixteen', durmadan onu söyler."

"Esin. Adı Esin'di değil mi?" Muti onaylayınca, Mehmet devam etti. "İlk kez seninle mi birlikte oldu? Yani daha önceden başkalarıyla..."

Muti aldatılmış gibi heyecanlı bir öfkeyle karşılık verdi.

"Yok canım, benden önce en az iki kişi varmış. Benim bildiklerim bunlar. Bana sorarsan sayı daha..."

Mehmet ahmak aşığın sözünü kesti.

"Hamile olması mümkün mü?"

Muti önce soruyu anlamamış gibi bekledi ardından,

"Bana hap alıyorum, korkma, dedi."

"Hamile olduğuna eminsin öyleyse."

"Anası olacak karı öyle dedi."

Yine 'karı' demişti! Mehmet, Muti'nin kabalığının –zayıflığını ardına gizlemeye çalıştığı– bir maske olduğunun farkındaydı ama anlasa da, bu tavır onu çıldırtıyordu.

"Kızın babası yok mu?"

Muti, "Bir yaşında ölmüş," diye cevap verdi. "Üvey babası var, herifçioğlu sarhoşun teki. Karı onu evden sepetlemiş."

Mehmet yerinden kalkarak ona yaklaştı. Parmakları karıncalanıyordu.

"Bana bak! Bir daha 'karı,' ya da 'herif,' dersen seni tokatlarım." Özür dilemesine fırsat vermeden Muti'yi iterek kapıyı işaret etti. "Şimdi defol! Git, kızla annesini bul ve onları yarın saat on birde buraya getir!"

Muti tehdit edildiğini duymamış gibi teşekkürler yağdırarak çıkıp gitti. Mehmet öfkesini çıkaramadığı serseri gözden kaybolunca, Emine'yi aradı, Ömer'le yapacağı toplantıdan sonra hemen yalıya geleceğini söyledi. Emine –konu ailesi olduğunda hep yaptığı gibi– merak ve telaşla ne olduğunu sordu. Mehmet sorunu nasıl çözeceğini bilmediğini söylemek yerine ona ne olup bittiğini araştıracağını, bunun için de önce Esin ve annesiyle konuşacağını söyledi. Telefonu kapatırken gözü saatine ilişti, Ömer her an gelebilirdi. Fikir o sırada aklına geldi. Cep telefonunu çıkardı. Günlerdir beklettiği telefonu edebilirdi. Hasan Hoca, Mehmet'in Yakup'a verdiği sözü tutmasını bekliyorsa ona yardım etmeli, güvenilir birini önermeliydi.

Ömer yirmi dakika sonra –aralarındaki işbirliğinin devam ettiğini göstermek ister gibi– yüzünde geniş bir gülümsemeyle içeriye girdi. Durumu daha da belirginleştirmek için Mehmet'in ona hediye ettiği kravatlardan birisini takmıştı. Üzerindeki takım elbise de yeniydi. Bunu fark edince, o da değişiyor diye düşündü Mehmet. Ama asıl dikkat çekici olan dudaklarıydı; hiç yalan söylememiş gibi kıvrımsız, dümdüz duruyordu. Gün boyu yaptıklarından sonra bunu başarması ilginçti. Ömer konuşmaya başladığında başka bir değişikliği daha fark etti: CEO ünvanıyla birlikte edindiği yeni kibarlığı rahatsız edici ve garipti, sanki bu halinden haz alıyordu.

Son altı gün içinde iftarlarda üç kez buluşmuş olmalarına rağmen Ömer son haftayı özetlemeye koyuldu. Açıklamalara kule inşaatlarının yapılacağı alanla ilgili imar planı değişikliğinin iptalinden sonra ortaya çıkan durumla başladı. Araplar çok öfkelenmişlerdi. Umutlarını yitirdiklerini söylüyorlardı. Abdullah Bey de öfkelenenler arasındaydı. Ömer hasar kontrolü yapmaya çalıştığını söyledi. Bu gelişme, başka bir gündem maddesinin önemini ve aciliyetini ortaya çıkarmıştı: teşebbüs hürriyetinin önemini ve yabancı sermayenin hassasiye-

tini kamuoyuna anlatabilmek için bir an önce bir gazete sahibi olmayı. Basın, gizli Yahudiler ve onlarla ortak çalışan işbirlikçi sermayenin elindeydi. Eğer Mehmet Bey uygun görürse, Rafet Bey'i, gelecek hafta bir sabah ona getirmek istiyordu.

Mehmet, Ömer'in isteğine olumlu karşılık verdi. Ömer ancak bundan sonra yüzündeki o geniş gülümsemeyi dudaklarına geri topladı. Şimdi kendisi olacaktı.

"Sizinle konuşmak istediğim başka bir konu daha var?" Mehmet geriye yaslanarak eliyle devam etmesini işaret etti. "Yakında kırk yaşıma gireceğim... Biliyorsunuz, bu yaşa kadar bir izdivaç yapmadım. Kısmet değilmiş. Ama artık bekârlık hem bana hem de durumuma uygun değil."

Mehmet şaşkınlıkla doğruldu. Öncelikle, karşısındaki adamın hep daha genç olduğunu düşünmüştü. Şaşkınlığın ikinci nedeni, Ömer'in bu konuyu ona açmasından dolayıydı. Ancak bunların ötesinde, karşısındaki adamı da anlıyordu. Yıllarca Emine'nin büyümesini beklemiş, beklediği kısmet, evlilik çağına geldiğinde Abdullah Bey'in kızını ona vermesini ummuştu. Anlaşılan umutlar boşa çıktıktan sonra artık evlenmeye karar vermişti. Nasıl cevap vermeliydi?

Aklına başka söz gelmeyince, gülümseyerek,

"Hayırlı olsun," dedi. "Memnun oldum. Abdullah Bey'e de söz ettin mi niyetinden?"

Ömer, "Hayır," dedi. "Önce sizden yardım isteyeceğim." Mehmet'in dikkatini toplamasını beklemek için bir süre sustu. "Fatma Hanım'ın benimle evlenmek isteyip istemediğini öğrenmem gerek. Biliyorsunuz, kendisi birçok talibini reddetti."

Evlenmek istediği Fatma! Baldızı, Mehmet'in aklına gelebilecek en son gelin adayı bile değildi. Daha da büyüyen şaşkınlığını artık gizleyemiyordu.

"Bunu benden mi istiyorsun?" diye sordu. "Yani, Emine'nin sormasını istiyorsun, öyle mi?"

"Evet, efendim," dedi Ömer. "Emine Hanım ablasının ağzını yoklayabilir. Eğer Fatma Hanım'ın bu izdivaçta gönlü yoksa, konuyu Abdullah Bey'e aksettirmeye gerek kalmaz." Derin bir soluk aldı. "Sizce de öyle değil mi?"

Emine, olmuyorsa Fatma! Demek Kadıoğulları'dan vazgeçmeyecekti. Eğer Ömer'in yerinde olsaydı ne düşünürdü? Yıllarca büyümesine yardım ettiği zenginliğe dışarıdan gelen biri, hem de onun dünyasına yabancı biri sahip olmuştu. Pastayı –ucundan da olsa– o da ısırmak istiyordu.

Mehmet, "Uygun," dedi. "Bu akşam ona söylerim. Fatma'nın cevabını alır almaz da sana bildiririm."

Ömer koltuğunda hafifçe doğruldu. Kalkmak için izin isteğini, söze dökmeden önce bedeniyle dile getiriyordu.

"O zaman..."

"Benim de seninle konuşmak istediğim bir iki konu var," dedi Mehmet.

"Buyrun efendim."

Mehmet bakışlarını karşısındaki adamın meraksız gözlerine dikerek, ilk konuyla başladı.

"Abdullah Bey şirketten nasıl para alıyor?"

Ömer şaşırmıştı. Ama kendini toparlayıp cevap vermesi uzun sürmedi.

"İstediği zaman istediği miktarı kasadan alıyor, bu avansları bir açık hesapta tutuyor, toplamı yıl sonunda tahakkuk eden huzur hakları ve kâr payından düşüyoruz."

Mehmet anlamış gibi başını eğdi.

"Bana verilen paraları da mı aynı hesapta izliyorsunuz?" Bu kez Ömer başını salladı. "Bu hesabı kim tutuyor?"

"Muhasebedeki güvenilir biri. Epeyce zamanımı alıyor ama denetim bende."

Mehmet ayağa kalkıp Ömer'in yanına yürüdü.

"Kendine üçüncü yardımcıyı henüz atamadın değil mi?" Adamın kaçırdığı bakışları cevabı verdi: Atamamıştı. "Üçüncü yardımcını benim seçmeme ne dersin?" Ömer dudaklarını araladı ama Mehmet ondan önce davrandı. "Açık hesapları, o idare etsin. Sen de ıvır zıvır işlerle uğraşmamış olursun. Böylelikle, iki ortağın da her zaman aynı miktarda avans kullanması sağlanmış olur."

Ömer artık bakışlarını kaçırmıyordu; belki de gözleri korkuyla dolup ağırlaştığı için.

"Anladım da bunu..."

Mehmet, "Abdullah Bey'e anlatmanın bir yolunu bulursun," dedi. "Eminim o da ortaklar arasında eşit uygulama ister." Ömer bir süre bekledi. Sonra verecek cevap bulamamış gibi ayağa kalktı. İzin istemeden gidecekti. Mehmet, onu cesaretlendirmek için gülümsedi. "İkinci konu Abdullah Bey'i ilgilendirmiyor. Gülizar'la ilgili."

"Gülizar'la mı?"

"Bence ona, Emine'yi ihmal etmemesini söylemelisin. Eski arkadaşını arasın, yalıya gelsin, onunla eskisi gibi dostluk etsin." Mehmet söylediklerinin anlaşıldığına kani olunca sözlerini bitirdi. "Umarım, Fatma teklifini kabul eder."

Yalıda tekrar saçına kavuşmuş Emine, onu heyecanla bekliyordu. Mehmet, Muti'nin başının belada olup olmadığının ancak yarın sabah yapacakları toplantıda belli olacağını söyledi. Günün ikinci haberi için iftarı beklemeye karar vermişti. Karısı orucunu açtıktan, üstüne açık bir çay içtikten sonra Mehmet, onu salondaki büyük pencerenin önündeki koltuğa, yanına çekti. Sıra Ömer'in teklifine gelmişti. Emine haberi önce sevinç çığlığıyla karşıladı. Ama daha çığlığı sönmeden hayıflanarak tekrar bağırdı.

"Ama mümkün değil ki, biliyorsun..." Emine ablasının sırrını herkese duyurmak üzereyken ne yaptığını kavradığından, cümlesini yarım bıraktı. "Kocası varken nasıl olacak?"

Demek, Emine'nin, Ömer'in ablasıyla evlenmesine itirazı yoktu öyleyse!

"Belki kocası onu boşamaya karar verir," dedi Mehmet.

Emine koltuğun kenarından kalkıp önüne geçerek diz çöktü. Mehmet onu görünce derin bir soluk aldı. Görüntü, daha doğrusu birleşim harikaydı: önde iki mücevherin süslediği bir yüz, geride soluk kesici bir Boğaz. Mehmet'in dikkatini, karısının inanmak isteyen, çağrılı sesi geri getirdi.

"Bunu yapabilir misin?"

Yapabilir miydi? Belki yapabilirdi.

"Eğer biri yapacaksa bunu ben değil, para yapacak," dedi. Emine kararsızdı. Mehmet devam etti: "Hapisteki o sahtekâr

parayı seviyor, değil mi? Belki bir kereliğine yüklü bir meblağ önerirsek, ablanı boşamayı kabul eder." Emine ayağa kalktı. Hâlâ kararsızdı. "Ama önce sen, Fatma'ya Ömer'le evlenmek isteyip istemediğini sormalısın."

"Peki, şimdi onu arayacağım."

Mehmet koltuktan doğrulup masaya, cep telefonuna doğru yürüyen karısına yaklaştı.

"Bence böyle ciddi bir konuyu telefonla haber vermek yerine, onu, yarın buraya çağırıp yüz yüze konuşmalısın."

Emine ona hak vererek geriye döndü.

"Peki..." Sonra ona sarıldı. "Ah, bir de şu Muti'nin işini bir çözsek."

Para! Yarın Esin'in annesine para önerecekti; tıpkı eğer isterse, Fatma'nın kocasına önereceği gibi. Zenginliğin dilini öğreniyordu. Ama bu nedense Mehmet'i mutlu etmedi.

- 3 -

Mehmet telefonla konuştuğu Ömer'e, Emine'nin Fatma'yla bugün buluşup teklifini ileteceğini söylemesinden hemen sonra Şule –saat tam on birdi– kapıyı açtı. Sekreterinin aslında oval bir biçimi olan alımlı yüzünde, şaşırdığında ortaya çıkan o sevimli ablaklık vardı. L&M satıldığında onu yanında tutacağını söyleyerek sadakatini satın aldığı kızın gözleri, irileşmiş, yanakları görünmeyen bir el tarafından iki yana çekilmişti.

"Muttalip Bey ve..." diyerek başladığı sözlerini Muti'ye eşlik edenleri başka türlü tanımlayamayınca kısa kesip, "misafirleri," diye tamamladı.

Mehmet acele etmeden yerinden kalktı. Kapıda beliren üçlünün arasında gözüne ilk çarpan Esin oldu: Saçı o kadar kısa kesilmişti ki, kızın küçük kafası, etrafına mavi bir tül sarılmış gibi görünüyordu. Önde olan Muti içeriye girer girmez arkasındaki misafirine yol vermek için yana çekildi. Orta boylu kadın –benzerlik çok belirgindi, Esin'in annesi olduğunu söylemek için

kâhin olmak gerekmezdi– epeyce genç görünüyordu. Onun da kızınki gibi vadetmeyen ama edepsiz gözleri vardı. Boyun eğmenin bedelini bildiğinden olacak, dik dik bakıyordu.

"Biz geldik enişte."

Mehmet Muti'ye cevap vermedi; 'misafirlerin' ellerini de sıkmadı. Yeteri kadar bekledikten sonra genç anneye dönerek, ona pencerenin önündeki oturma grubunu gösterdi. Dar pantalon giymiş, aşırı makyajlı kızıl saçlı kadın, tek kelime etmeden koltuğa doğru yürüdü; ardından Esin ve Muti onu izlediler.

Kadın koltuğa yerleştikten sonra beklemeden konuşmaya başladı.

"İşte geldik Mehmet Bey! Adım Pelin..." Yana, kızına doğru göz ucuyla baktı. "Esin'i de tanıyormuşsunuz. Aslında buraya neden geldik, onu da bilmiyorum ama... Çünkü konuşacak bir şey yok. Her şey ortada." Eliyle küçümseyen bir işaret yaparak Muti'ye döndü. "Kayınbiraderiniz on dört yaşında bir kızı hamile bıraktı. Bu bir suç. Hem de hapislik bir suç. Elimde Esin'in nüfus cüzdanı ve hamile olduğuna dair evvelsi günkü tarihi taşıyan doktor raporu var."

Kadın bir süre daha aynı minvalde konuşmaya devam etti. Söylediklerine bakılacak olursa olayların buraya gelmesinden dolayı çok üzgündü ama bu üzüntüsü her şeyden önce tutarlı bir üslûptan yoksundu. Pelin Hanım bazen ağlayacakmış gibi mırıldanıyor, bazen de tehditler savuruyordu. Kadının maskesini indirmesi uzun sürmedi. O da sesinden, daha doğrusu kendinden yorulmuştu.

"Bu uçkuru düşük veliaht, kodesi boylamalı!"

Hapis sözcüğü –zavallı veliaht– Muti'yi tokat yemiş gibi yerinde zıplattı. Öfkeli ya da öfkenin, haklılığın belirtisi olarak algılandığını bildiğinden, böyle görünmeye çalışan annenin niyeti ortaya çıkmıştı. Mehmet kadınınkinin aksine yumuşak bir sesle araya girdi.

"Neden hapse girecek dediniz?"

Kadın durakladı. Belki soru, belki de ona yönelen sesin uzlaşmacı tonu, onu şaşırtmıştı.

"Başka ne olabilir ki?"

Mehmet, "Bilmem," dedi. Sonra Muti'ye bakarak başka ne olabileceğini söyledi. "Mesela evlenmelerini isteyebilirdiniz."

Sözlerini tamamlayınca annenin cevabını beklemeden Esin'e döndü. Delici bakışlar onu bekliyordu. Başını mavi sis sarmış kız, kulaklarıyla değil, o edepsiz gözleriyle dinliyordu.

"Evlenmek mi?"

Mehmet, soruyu soran Pelin'e dönmeden cevap verdi. "Evet."

"Hayır, hapse girecek!" Kadın istediği etkiyi yaratamamış gibi tehdidi tekrarladı. "Anladınız mı, bu uçkuru düşük oğlan, hapse girecek!"

Muti ikinci kez hapisle tehdit ediliyordu. Bu ona fazlaydı, inleyerek ayağa fırladı. Esin hâlâ sessizdi. Annesini izliyordu. Hareket eden tek uzvu, gözleriydi. Mehmet sonunda Pelin'e dönerek gülümsemeye çalıştı.

"Demek torununuzun babasının, kızınızla evlenmesini değil, hapse girmesini tercih ediyorsunuz."

Kadın cevap vermeden önce yardım ister gibi kızına döndü. Pazarlıktaki üstünlüğü elden kaçırdığının farkına varmıştı. Mehmet –önseziyi andıran bir esintiydi bu– mavi başlı kızın annesini onaylamadığını düşündü. Birden fark etti: Karşısında duran ve içeriye girdiği andan beri anneliğe yakıştıramadığı kadın zeki değildi ama durmadan zeki olduğunu kanıtlamaya çalışıyordu. Onu sevimsizleştiren suratı değil, bu boşuna çabaydı.

Kadın çekiciliğine kapıldığı sözcüğü yine tekrarladı.

"Hapis! Eveet, hapse girsin! Cezasını çeksin! Siz..."

Mehmet onu dinlemekten vazgeçerek koltuktan kalkıp masaya yürüdü. Belki sigara bastırır diye düşünüyordu. Sakin görünmeye çalışsa da giderek çaçarona dönüşen kadının niyeti midesini bulandırıyordu. Az sonra başı da ağrıyacaktı. Kadının hiç ara vermeden konuşması, çocukluğunun düğünlerinde çalınan uzun, kesintisiz zurna ezgilerini andırıyordu; onun da çalgıcı gibi nerede soluk aldığı belirsizdi.

Daha fazla uzatmamalıydı.

"Esin gerçekten on dört yaşında mı?" Mehmet soruyu annesine sormuştu ama kıza doğru baktı. "İnsan onun daha büyük olduğunu düşünüyor."

Kadın kavga etmeye hazır olduğunu göstermek için doğruldu.

"Nüfus cüzdanını görmek ister misiniz? İşte burada!"

"Muti kızınızın en az on altısında olduğunu düşünüyor." Kadın araya girecek oldu, Mehmet onu susturdu. "Yani, Esin on beş yaşından büyük olduğu ve sonu hamilelikle sonuçlanan bu iş, karşılıklı rızaya dayandığı için Muti'nin hapse girmesi söz konusu değil."

"Esin on dört yaşında diyorum, inanmıyor musunuz? Avukata sordum, eğer on dört yaşındaysa hapse girer."

Mehmet, "Ben de avukatlara sordum," dedi. Sigarasını yaktı. Eliyle işaret etti. "Alt katta tam altı tane var. Eğer kızınız on dört yaşındaysa, bu kemik testiyle de doğrulanabilirmiş. Basit bir test..."

"Test mest olmayacak!"

Mehmet ötekiler yokmuş gibi dosdoğru kadına doğru yürüdü.

"Bu sizin değil, mahkemenin kararına bağlı."

"Hepiniz aynısınız!" Kadın artık bağırıyordu. "İstediğinizi becerebileceğinizi, sonra da..."

Çığlıklar havada uçuşuyordu. Mehmet koltuğa oturarak bekledi. Muti, hareket etmezse soluk alamayacağından ölecek köpekbalığı gibi, durmadan aşağıya yukarıya yürüyordu. Pazarlığın sonucunda paçayı kurtaracak olması, karşısındaki anne gibi Mehmet'in de asabını bozuyordu. O sırada aklına geldi: Bu serseriye verilebilecek en mükemmel ceza, onu, insan ruhunu gösteren bir aynaya mahküm etmek olurdu.

Mehmet'in düşüncelerini tiz bir buyruk böldü.

"Anne sus!" Mavi kız, devreye o girmişti. Buyruğu annesini anında susturdu. Muti de yürümekten vazgeçmişti. "On altıysa on altı. Ne fark eder?" Elini taş atar gibi Muti'ye savurdu. "Beni hamile bıraktı."

Mehmet kıza döndü. Durum anlaşılmıştı. Kararı o verecekti. Yavaşça başını eğerek konuştu:

"Demek artık ortada hapse girme diye bir durumun olmadığını kabul ediyoruz." Kısa bir kararsızlığın ardından anneye döne-

rek sorusuna cevap beklemeden devam etti: "Ne istiyorsunuz?"

Pelin gözleriyle kızından izin aldıktan sonra istediklerini sıralamaya koyuldu.

"Çocuğu aldırmanın karşılığında bir ev, bir araba ve bir miktar para..." Sonra, miktarın önüne eklediği sıfatı, 'bir'i hemen düzeltti. "Önemli miktarda para..."

Kızını açık arttırmaya koymuştu. Mehmet bakışlarını satılığa çıkarılan Esin'e çevirdi. Kızın cüretkâr gözlerinde hiç utanç yoktu. Başını hafifçe eğerek annesini onayladığını belirtti. On altı yaşında bir kız ve annesi! Görüyordu; ikisi de tek tek değersizdi. Ancak, yan yana geldiklerinde birbirlerini daha da değersizleştiriyorlardı. Gönüllü çirkinlik, diye düşündü. Bunun peşindeyseler amaçlarına ulaşmışlardı. O sırada Muti'yi duydu. Onu cevap vermeye çağırıyordu.

"Enişte!"

Önemli para! Fatura yüksek olacaktı. Mehmet kadına döndü.

"Hayır, dersek?"

Pelin atıldı. "Onunla evlenmek zorunda."

"Evlenmek mi? Onunla evlenmem. Ailesi... Ben onu normal sandım."

Mehmet adeta çığlık atan kıza döndü. Onu anlıyordu: Abdullah Bey, Yakup, hatta Ömer gündelik şeylerden söz etseler bile kumaşlarındaki dinsel dokuyu hemen ele verirken, Muti'de bu belirsizdi. Kızın 'onu normal biri sandım,' demesinin ardında bu yatıyor olmalıydı. Belki Muti'ye itiraz etmezdi ama zenginlik sunsa da, dünyasını istemiyordu.

"Evlenmek mi? Daha çok erken. Benim hayatta amaçlarım var."

Yaygaraya aynı çığlıkla Muti de katılmıştı. Ama kimse ona ve amaçlarına aldırmadı. Pelin kızına uzanarak yan çizmesine izin vermeyeceğini belirtmek istercesine onu kolundan yakaladı. Elinde bir kart daha tutuyordu.

"Öyleyse çocuğu nüfusuna geçirmeli," dedi. "O zaman da Kadıoğulları'nın mirasına ortak olur."

Yanılıyordu. Mehmet dün alt kattaki hukuk müşavirinden öğrendiklerini teker teker sıraladı:

"Önce çocuğun ondan olduğunu kanıtlamalısınız." Çoğul ekini kullanmıştı ama Esin'e bakarak konuşuyordu; ikna etmesi gereken oydu. "Bunun için de sekiz, ya da yedi ay bekleyip çocuğu doğurmalı, ardından babalık davası açmalısın. Davanın sonuçlanması, baba adayı işbirliği yapmazsa, yıllarca sürer. Tabii sen bu süre içinde bebeğe bakmak zorunda kalacaksın. Diyelim ki, sonunda..." Esin kadar merakla onu dinleyen Muti'ye döndü. "Bu sersemin, bebeğinin babası olduğunu kanıtladın; o zaman da sadece çocuk nafakasıyla idare etmek zorundasın. Ancak o para da çocuk on sekizine geldiğinde sona erecek. Miras dersen, annenin sözleriyle, o önemli miktardaki para, ancak Muttalip Kadıoğulları öldükten sonra çocuğunun olacak; yani, sen de iyice ihtiyarladığında... Tabii aile mal kaçırmamış, geride bir şey bırakmışsa." Sigarasından derin bir nefes çekti. Artık kızın annesine dönebilirdi. "Özetle, çocuk nedeniyle anne-annesinin eline tek kuruş geçmeyecek."

"Seni korkutmak, vazgeçirmek istiyor!" Pelin öfkeden tir tir titriyordu. Anlaşılmıştı: Parayı kızı değil, o istiyordu. "Peki, ne olacak? Bu herif kızımın karnını şişirip sonra da elini kolunu sallayarak çekip gidecek mi?"

Mehmet kadının işaret ettiği tarafa baktı. Amaçlarım var... Muti az önce böyle demişti. Ahmak! Heveslerini amaçları sanıyordu. Oysa amaç için önce –onda olmayan– kişilik gerekirdi. Mehmet tekrar Esin'e döndü. Ya o? Moda! Rezilin teki olsa da, onun kesinlikle bir amacı vardı. Belki önemli miktardaki parayı annesine değil, onun amacına vermeliydi.

"Çocuğu doğurmak istiyor musun?" Kız, maviliğini su zerreleri gibi etrafa saçarak başını şiddetle salladı. "Peki, moda okumak istiyor musun?" Kız tekrar –ama hareketleri bu kez daha yavaştı– başını salladı. Mehmet dikkatle, sözcüklere tek tek görev yükleyerek devam etti: "O zaman liseyi bitirdiğinde sana New York'taki moda okuluna devam etmen için L&M olarak burs veririz. Okulu bitirdiğinde de istersen burada çalışabilirsin."

Teklifin ardından odayı kaplayan sessizliği, Pelin'in sivri, bıçaksı çığlığı dilimledi.

"Yalan söylüyor; ona inanma! Ne garantisi var..."

Esin, tersleyici bir el işaretiyle çığlıklar atan kadını susturdu.

"Anne!" Kadın birkaç kez ileri geri sallandıktan sonra gönülsüzce sustu. O, şansını denemiş, pazarlığı kaybetmişti, sıra kızındaydı. Esin oturuşunu dikleştirerek aynı uyarıcı ses tonuyla sordu.

"Size nasıl inanayım? Yani ya şeyden sonra..." Hesaplı bir çekingenlik içinde düz karnına baktı. "Elimde bir şey kalmayacak."

Mehmet yanılmamıştı, bu mavi saçlı kız da annesi kadar mide bulandırıcıydı; aralarındaki tek fark onun bir amacı olmasıydı.

"Sözüm olacak; sözüme inanmalısın," dedi Mehmet. "Ben verdiğim sözleri hep tutarım." Kıza gözlerinin dibine baktı; razı olmuştu. Bundan sonrası ayrıntıydı. Ayağa kalktı. Kıza dönerek, Muti'yi işaret etti. "On beş gün sonra seni buraya getirsin. Sana bursla ilgili bir sözleşme imzalatacağız. Sonra da eğer başının derde girmesini istemiyorsan, onu bir daha görme derim."

Bir dakika sonra üçü de odadan çıkıyordu. Mehmet kapı kapanınca pencereye doğru yürüdü, camda yansıyan görüntüsüne baktı. Siluet belirsizdi. O zaman anladı: Tarafı olduğu pazarlık onu da kirletmişti.

Mehmet önce on dakika bekleyip Muti'yi aradı; karşısındaki cıvık sesin sahte bir içtenlikle dolu teşekkürlerini savuşturduktan sonra, mutlu serseme, Emine'ye, Esin'in hamile olmadığını söylemesini tembih etti. Hamile kalamadığı için hayatı kendine zindan eden bir kadının, kocasının, on altı yaşındaki bir kızı kürtaj olmaya teşvik ettiğini öğrenmesini göze alamazdı.

Telefonu kapattıktan sonra Mehmet, Muti'ye, Emine'yi araması için yeteri kadar vakit vererek yarım saat oyalandı. Emine'yi aradığında karısının mutlu sesi, haberi aldığını ele veriyordu. Telefonunu az önce kapatmıştı. Emine, ikizinin büyük bir badireyi kocasının sayesinde atlattığını söyleyerek teşekkür etmeye koyuldu. Teşekkürden başka verecek ilginç, ilginç olduğu kadar da onu mutlu eden bir haberi vardı: Gülizar onu aramış, ziyaretine gelmek istediğini söylemişti. Mehmet sor-

madan ekledi: Ablası bu tarafa on iki vapuruyla geçiyordu; daha buluşmamışlardı.

Mehmet akşam iftara yetişeceğini söyleyerek telefonu kapattı. Önce Hasan Hoca'nın gönderdiği dosyada özgeçmişi olan Ali Hüdavendigâr'ı aradı. Yarım saat sonra ofise gelen adam kırk yaşlarındaydı; az konuşuyordu ama ondan bekleneni çabucak kavradı. Hasan Hoca'nın adı geçtikçe saygıyla gözlerini açıp kapıyordu. Mehmet, Kadıoğulları'ndaki gözü ve kulağı olacağını söyleyerek ondan işe başlamak için yarın hazır olmasını istedi.

Ali Hüdavendigâr'ın ardından, L&M'in devredilmesiyle ilgili olarak Ömer'in hazırladığı raporları gözden geçirmeye koyuldu. Şule'nin getirdiği salatayı yemek için verdiği aranın dışında hep önündeki dosyayla ilgilendi. Sesleri, ardından camdaki damlaları fark ettiğinde saat dört olmuştu. Ayağa kalktı, pencereye yaklaştı. Dışarıda başka bir mevsime ait yağmur vardı. Yollarda o kadar su birikmişti ki, arabalar caddeye çıkan sokaklarda bir katarın vagonları gibi art arda sıralanmıştı. Eğer hemen çıkmazsa yalıya varması saatler sürecekti.

Korktuğu başına geldi. Araba yalının bahçesine girdiğinde saat beş buçuktu. Mehmet, Balina'nın açtığı şemsiyenin altına sığınıp –Balina kısa boylu olduğundan neredeyse yere kadar eğilmek zorunda kalarak– koşar adım içeriye girdi. Emine onu beklemiyordu; ortalıkta yoktu. Dört buçukta, ardından beşte, her zaman yaptığı gibi geldiğini haber vermek için onu aradığında da telefonunu açmamıştı. Nahide'nin kızı, Emine'nin ablasıyla ikinci kattaki misafir yatak odasında olduklarını söyleyince Mehmet, kıza, karısına geldiğini haber vermesini söyleyerek yatak odasına çıktı.

Tropik bir fırtınaya dönüşen yağmur, Boğaz'ı adeta yok etmişti. Gri, yüzlerce kolu olan bir su kamçısı pencerenin önünde şaklayıp duruyor, camları, yalının ahşap cephesini, arada bir görünen gemileri kırbaçlıyordu. Mehmet bir süre bu garip manzarayı seyretti, sonra soyunup üstüne kuru bir şeyler geçirdi. Yana, artık Emine'den başkasının kullanmadığı odaya geçti. Telefon masanın üzerindeydi. Neden yanına almamıştı?

Sorusunun cevabını birkaç dakika sonra yatak odasına koşarak giren Emine'den aldı. Yüzü taze görünüyordu ama endişeliydi; sabahki neşesinden iz kalmamıştı. Soluk soluğa olanları açıkladı: Fatma, saat bir gibi gelmiş, Emine Ömer'in teklifini ilettikten bir süre sonra da fenalaşmıştı. Oruç dokunmuş olmalı, diye açıkladı ablasının rahatsızlığını. O uyurken başında beklemiş, yanından ayrılmamış, ikindiyi yanında kılmıştı. Mehmet ona sarılırken cevabını saatlerdir merak ettiği soruyu sordu.

"Ömer'in teklifini kabul edecek mi?"

Emine, "İftarı burada yapsın," dedi. "Babam eve gelmeyecekmiş; Muti de başının çaresine bakar. Sonra onu eve yollarız."

Mehmet, "Soruma cevap vermedin?" diyerek telefonuna uzandı. Emine bakışlarını yere eğdi. Sanki utanmıştı. Mehmet şaşkınlıkla sordu. "Yoksa red mi etti?"

"Evet. Ama..."

Mehmet elini kaldırarak Emine'ye susmasını işaret etti. Balina nihayet telefonu açmıştı. Ona yalıya geri dönmesini, iftarı burada yapmasını söyledikten sonra telefonu kapattı. Sıra Emine'nin yarım kalan açıklamasındaydı.

"Ama?"

"Ömer'le evlenmek istemiyor ama hapisteki o asalaktan kurtulmak istiyor."

"Evlenmek istemiyor..." Mehmet, Emine'nin başıyla onaylamasını bekledi. "Yine de boşanmak istiyor!"

Emine, "Evet," dedi.

"Ömer'le neden evlenmek istemiyor? Daha önce evlendiğini saklayamayacağını düşündüğünden mi?" Mehmet bir iki adım geriye çekilerek, sorularla bunalttığı karısını rahatlatmaya çalıştı. "Bu, bir şekilde hallediliyormuş; yani gizleyecekse çözümü var."

Emine kocasının neyi kastettiğini anlamış, anladığı için yanakları kızarmıştı.

"Hayır, hayır; ablam Ömer'i beğenmiyor."

Beğenmiyor! Bir kısmet bulması bile zorken, Ömer gibi birisini reddetmesi oldukça garip bir durumdu.

"Neden istemediğini söyledi mi?" Emine, Mehmet'e cevap vermeden önce durakladı. Kararsızdı. "Hadi!" dedi Mehmet. "Ömer'e bir şeyler söylemek zorundayım."

"Babama benziyormuş; Fatma Ablam, daha dini..."

Emine sözlerini tamamlamadan, kabahat yapan bir çocuğun utangaçlığıyla aniden sustu. Mehmet sessizlikle birlikte büyüyen öfkesiyle irkildi. Ömer'i bile yeteri kadar dindar bulmayan birisi, kim bilir enişteşi hakkında neler düşünüyordu?

"Demek ablanız babanı da beğenmiyor."

Emine soruyu duyunca durakladı. Soru değil, kocasının alaycı ses tonu rahatsız etmişti onu. Birkaç saniye sonra tokat yemiş gibi elini yanağına götürerek itiraz etti.

"Öyle demek istemedi."

Mehmet öfkeyle, "Ne demek istedi?" diye üsteledi.

Emine sağ elini yanağından çekip soluyla birlikte yana açtı. Teslim olmuştu.

"Öfff. Ablam bize değil; o... o Yakup Abime benzer. Her şeye daha politik bakar. Babamı, Milli Görüş'ten[1] uzaklaştığı için beğenmiyor."

Sadece Milli Görüş mü? Acaba babasının yeni karısından da haberdar mıydı ablası? Mehmet sıkıntıyla mırıldandı:

"Pekâlâ, Ömer'e söyleyebileceğimiz, onu ikna edecek bir şeyler bulmalıyız."

Emine omuzlarını silkti. Ömer'e aldırdığı yoktu.

"Evlenmek istemiyormuş dersin. Hem Fatma Ablam ona işinde eşlik edemez. Sağda solda görünmeyi sevmez."

Demek artık Emine de bu evliliği uygun görmüyordu. Mehmet konuyu kapatarak iftara kadar –niyeti yağmur altındaki Boğaz'ı seyretmekti– çatı katına çıkacağını söyledi.

Fatma iftara indi. Hastalanmasına rağmen orucunu bozmamıştı. Yüzü solmuş, varlığı iyice belirsizleşmişti. Oldukça güçsüz görünüyor, buna rağmen yine de çevresine sessiz bir gerginlik yaymayı başarıyordu. Emine masayı kaplayan sessizliği birkaç kez bozarak, konuşacak ortak bir konu bulmaya çalıştıy-

1 Necmettin Erbakan'ın liderliğini yaptığı Batı karşıtı, devletçi sanayileşmeyi savunan, bir zamanlar AKP'li kadroların da içinde yer aldığı İslami hareket.

sa da çabası her defasında Fatma'nın sert, itici cevaplarıyla geri çevrildiğinden susmak zorunda kaldı. Kaba! Hayır, Fatma kaba birisi değildi, sadece zarafet ona yakışmıyordu. Mehmet de iki kez onunla konuşmaya çalıştı. Ama ikisinde de düşmanca bir suskunlukla karşılaştı. Fatma sadece bir kez, Emine'nin seyrettiği bir diziyle ilgili yorumuna katılmadığını söylemek için konuştu. Mehmet zayıf, kavruk kadının değerlendirmelerini duyunca hayretle duraladı. Hiç sevilmemiş birinin, aşkla ilgili derin sezisi, hayret vericiydi.

Sürpriz, iftarın sonunda, Fatma birden kardeşine döndüğünde ortaya çıktı.

"O da ötekiler gibi başı açık kız beğeniyor. Görürsün, yakında ortaya çıkar."

Mehmet, önce Fatma'nın Ömer'den ve evlilikten söz ettiğini anlayamadı. Emine'ye değil, bana söylüyor, diye düşündü. Zayıf, cinsiyeti belirsiz kadına baktı ama yüzü kardeşine dönüktü. Bu, sezgiye dayanan bir varsayım mıydı yoksa bilgiye mi dayanıyordu?

Fatma, iftardan sonra Balina onu Beykoz'a götürmek üzere arabayı kapıya getirdiğinde, Emine'yle birlikte bahçeye çıkarken toparlanmış görünüyordu; yemek onu kendine getirmişti. Mehmet iki kardeşin ardından dışarıya baktı. Yağmur tamamen durmuş, akşam, tropik mevsimi tekrar güneye, yuvasına itmişti.

Emine ablasını geçirdikten sonra salonda yanına geldi. Nedense Muti'den hiç söz etmedi. Gülizar'ın yaptığı sürprizi anlatmaya koyuldu. Belli etmemeye çalışmasına rağmen eski arkadaşının aramasına çok sevinmişti. Mehmet ikircikli bir memnuniyetle onu dinlemeye koyuldu. Bir yandan karısının tekrar birlikte vakit geçirecek bir arkadaşa kavuşmasına seviniyor, bir yandan da bunun dostluk ve sadakatten çok çıkara bağlı oluşuna üzülüyordu. Nedeni ne olursa olsun, Emine, onu bunaltan yalnızlığından biraz olsun kurtulacaktı.

- 4 -

Ömer, Mehmet ertesi gün ofiste Fatma'nın kararını ona iletince, sanki cevabın böyle olacağını tahmin etmiş gibi hiç şaşırmadı. Hatta –omuzlarındaki gevşemeye bir anlam yüklemek gerekirse– üzerinden ağır bir yük kalkmış gibi rahatlamıştı. Öyle ki, hareketi Mehmet'e bir an, karşısındaki adamın Fatma'ya evlenme teklifini, reddedilmek için yaptığını düşündürdü. Eğer Emine'den ablasının ağzını bu nedenle aramasını istemişse amacı neydi? Belki de Fatma'nın dediği gibi aklında –çevresinde kabul görmeyecek– biri vardı, önce ondan beklendiği gibi davranmış, ona uygun olduğu düşünülen birine teklif yapmıştı. Akıllıca, diye düşündü Mehmet. Teklifi reddedildiğine göre şimdi eli rahatlamıştı.

Ömer, üçüncü yardımcı konusunu Abdullah Bey'le konuştuğunu, kayınpederinin teklifi kabul ettiğini söyleyince Mehmet, değişik labirentlere sapmaya uygun konuyu daha fazla deşmekten vazgeçti. Çekmeceden Hasan Hoca'nın gönderdiği dosyayı çıkarıp Ömer'e uzattı.

"Yeni yardımcın!"

Ömer hiçbir tepki vermeden dosyadaki özgeçmişi çıkarıp çabucak göz attı.

"Ali Hüdavendigâr! Hesap uzmanı! Kendisini en kısa zamanda arayacağım. Sonra..."

Mehmet, "Ben, dün onunla konuştum," diyerek soğukkanlılığını koruyan adamın sözünü kesti. "Senin adına söz verdim; CEO'muz bugün arayacak dedim."

Ömer kısa bir süre düşündü. Sonra,

"Yarım saat sonra arar, yarın da onunla görüşürüm," dedi. "İstediği tarihte işe başlar."

Emine öğleye doğru telefon etti. Gülizar'la buluşacaklarını söylemek için aramıştı. Sesi mutlu ve heyecanlıydı. Birlikte ablasını yoklamaya gideceklerdi. Telefon, kapattıktan hemen sonra tekrar çaldı. Mehmet, Emine'nin –hep yaptığı gibi– unuttuğu bir şeyi söylemek için tekrar aradığını düşünerek ekrana bakmadan cevap tuşuna bastı.

"Merhaba Memet!"

Hata yapmıştı; hem de büyük bir hata. Ortasından 'h' harfini çıkararak adını Memet'e çeviren bir o vardı.

Mehmet cevap vermemesi gerektiğini düşüne düşüne zehirli sözcüğü mırıldandı:

"Aslı!"

Bu numarayı nereden bulmuştu? Cevabı, kulağının ardındaki ses verdi: 'Ayşe'den'. Mehmet, korkuyla ürperdi. Aslı, kurtulduğunu düşündüğü, kulağının ardındaki şeytanı bile diriltmişti.

"Nasılsın?"

Neden peşini bırakmıyordu? Mehmet öfkeyle fısıldadı.

"Ne istiyorsun? Neden aradın?"

"Ne istiyorsun! Neden aradın! Oldukça kaba bir karşılama bu?"

Öyle olsa bile kabalığıyla ilk kez karşılaşmıyordu. Mehmet onunla aylarca önce yaptığı o uzun konuşmayı hatırladı. O zaman onu geçmişe gömmemiş miydi?

"Geçen sefer de kibar değildim," dedi. "Hatırlamıyor musun? Yine telefonda konuşmuştuk. İstanbul'daydın, beni görmek istemiştin."

Aslı, "Merak etme, İstanbul'da değilim," dedi. "En azından şimdilik." Sesi, söyleyeceklerinin önemini hatırlatmak için yumuşadı. "İnsan yıllarca 'büyülü kadınım' dediği birisine böyle davranır mı?"

Üç kez onun tarafından bölünen, terk edilen uzun yıllar! Mehmet soruyu ve kabalığını tekrarladı.

"Benden ne istiyorsun?"

'Ne istediğini bilmiyor musun?' Mehmet sol elini kulağına bastırdı. Şeytan şeytanı görünce uyanıyordu. Aralarına giren sessizlik, Aslı'nın da aynı sorunun cevabını aradığını mı gösteriyordu? Garip olan öfke duymamasıydı.

Aslı bir süre sonra konuştu. Sorunun cevabını bulamamıştı.

"Biliyor musun, telefonu açmayacağını sanıyordum. Ama açtın, bu da bir gelişme sayılır."

Mehmet, "Şanslısın," dedi. "Numaraya bakmadım."

"Şanslıyım demek?" Aslı sesini değiştirmeden ekledi. "Nihat öldü. Dört hafta oldu."

Kocası ölmüş! Evlenmek için bir kez, boşanmamak için iki kez terk edilmesine neden olan koca ölmüştü. Mehmet bir zamanlar öldürmeyi bile düşündüğü adamın, şimdi yüzünü bile hatırlamıyordu.

"Başın sağ olsun," dedi çarçabuk.

Aslı kısa cümleyi, sanki dostça bir kucaklaşma için ona uzanan bir çift kolmuş gibi alarak, ılık sesle teşekkür etti.

"Sizler sağ olun." Ardından araya sessizlik sokmadan, konuşmasını sürdürdü. "Bütün işler bana kaldı. Başımı kaşımaya vaktim yok. Bir yandan işleri öğrenmeye çalışıyorum, bir yanda da acil konuları halletmek için koşuşturuyorum. Meğerse..."

"Aslı!" Aslı, Mehmet'in kararlı sesini duyunca yakınmaya ara verdi. "Lütfen neden aradığını söyler misin bana?"

Aslı'nın sessizliği, içine düşüncenin bile sığmayacağı kadar kısaydı.

"Belki sadece sesini duymak, konuşmak, benden haber vermek, senden haber almak istiyorum..."

Mehmet, "Ben iyiyim," dedi. "Karım da iyi. Her şey yolunda."

"Evet, öyleymiş. Ayşe söylemişti... Bu arada, aklıma gelmişken söyleyeyim. Seferihisar'daki o arsayla ilgilenebiliriz. Oraya altı ya da yedi villa yapılabilir."

Yine Ayşe! İnanmasını mı bekliyordu? Mehmet öfkeyle silkindi.

"Neden o arsa? Kocan Çeşme'yi, Alaçatı'yı tercih etmez miydi?"

Aslı tartışmadan kaçınan, işbirliği öneren bir sesle cevap verdi.

"Bilirsin, orasını severim. Anılarımız var." Mehmet tahmin etmeliydim diye düşündü. Aslı, onun unutmayacağını, hatırlayacağını bildiği anıları yardıma çağıracaktı. "O taş evin gölgesini nasıl unutabilirim? Bu kararda tabii Ayşe'yle dostluğumuzun da etkisi var."

Mehmet telefondaki kadını defalarca çırılçıplak, sırtüstü ya-

tırdığı o asma gölgesini gözlerinin önünden kovmak için dışarıya baktı. Dostluk mu?

"Güldürme beni," dedi. "Sen Ayşe'yi, kardeşim olmasa, evine hizmetçi olarak bile almazsın."

"Hayır," Aslı'nın sesi inatçıydı. "Ayşe'yi küçümseyen ben değilim, sensin. Sen, bırak hizmetçiyi, onu kardeş olarak bile yanına almıyorsun."

Neden durdurulamaz, inatçı bir yağmur tanesi gibi bulduğu huzurun içine sızmaya çalışıyordu? Mehmet derin bir soluk alarak mırıldandı.

"Telefonu kapatacağım. Beni bir daha aradığında da açmayacağım. Ayşe'ye gelince, ona güvenme. Bana onun vasıtasıyla asla ulaşamazsın."

"Sana nasıl ulaşabilirim?"

Mehmet öfkeyle bağırdı:

"Ben evliyim!"

Kısa cümle yankılanıp sönerken Aslı, öfkeleneceğinde yaptığı gibi art arda iki kesik kahkaha attı.

"Ben de evliydim. Ama bu sana engel olmadı. Evlilik konusunda yazdığın mektupları hâlâ saklıyorum."

Mehmet, "Durum benzer değildi. Ben sana aşıktım," dedi. "Seni seviyordum."

"Neden benim de seni sevdiğimi kabul etmiyorsun?"

Mehmet sanki Aslı karşısındaymış gibi ayağa fırlayarak arkasını döndü. Öfkelenme sırasını ona bırakmayacaktı.

"Sen beni sevmiyordun. Bana sahip olmayı seviyorsun. İstediğinde koynuna alabileceğin, istediğinde kapının önüne koyabileceğin bir eşya, bir oyuncaktım ben." Aslı araya girmeye çalıştı ama Mehmet ona izin vermedi. "Senin bende sevdiğin, başka hiçbir erkekte bulamadığın neydi biliyor musun? Sadakat; köle sadakati. Hor görebildiğin, istediğin kadar incitebildiğin bir varlıktım ben..."

"Seni bu kadar kırdığımı bilmiyordum... Yemin ederim bilmiyordum." Aslı'nın sesi incelmiş, bir ezgi bulmuştu; "Sen bendim. Çocukluğum, genç kızlığım, kadınlığım, hep sendin... Hep..."

Mehmet korkuyla irkildi. O, büyülü bir kadın değildi, büyünün ta kendisiydi. Bir Siren'e[2] benzerdi; birini baştan çıkaracağında cümleleri önce mısraa, sonra da müziğe dönüşürdü. Şimdi de onu yapıyordu: İtiraflarının sonunu gözyaşlarının şarkısıyla büyülüyordu. Mehmet yavaşça mırıldandı.

"Kapatıyorum. Lütfen beni bir daha arama."

"Asmanın altındaki hasırda yatarken bana verdiğin sözü asla unutmadım. Sen unut..."

Mehmet kapattığı telefonu masaya bırakıp bir sigara yaktı. Avuçları –sevişirken Aslı'nın üzerindeki bedenini havada tutmak için hasıra bastırmış gibi– kızarmıştı. Nasılsa geçecek diye kendini avuttu. İhanetle dağlanan bir ruhun iyileşmesi, bedensel yaralardan çok daha uzun sürüyordu.

Önce Altan'ı aradı. Telefonu kapalıydı. Burada, hâlâ Aslı'nın sesinin yankılandığı yerde kalmak istemiyordu. Dışarıya, Aslı'nın büyülü melodisinin ulaşamayacağı açık havaya çıkmaya karar verdi. Yarım saat sonra Emirgan'da arabadan indiğinde saat dörde geliyordu. Etrafını tül gibi saran sonbaharı içine çekti. Buradan yalıya yürüyebilirdi. Arabayı park etmeye çalışan Balina'yı geri gönderdi. Ancak hemen yürümeye başlamadı; yarım saat kadar çınarın altında oturarak çay içti. Yalıya dönmeden önce –bunun imkânsız olduğunu bile bile– Aslı'yı düşüncelerinden temizlemek için bir süre Marmara'ya inen, Karadeniz'e çıkan gemileri saydı. Yeniköy'e doğru yola koyulduğunda saat beşe çeyrek vardı. Hafif, üşütmeyen rüzgâr Boğaz'ı ve kıyıyı yalayarak suyla birlikte aşağıya, Marmara'ya doğru akıyordu. Çok geçmeden fark etti: dengesini yitirmişti; adım attıkça dizine kadar yere batıyor, nesneleriyse havada yüzer gibi algılıyordu. Yarış sonlarında soluğu ve enerjisi tükendiğinde hissettiğine benzer bir bilinç kaymasıydı bu. Neye mâl olursa olsun Aslı'yı, Seferihisar'daki o lanet yıkıntıyı unutmalı, yan taraftaki asmanın koyu, böcek ve sineklerin sevmediği o gölgesinden uzak durmalıydı. Yürüyüşün ikinci yarısından sonra yeryüzünün boyutları yavaş yavaş yerine döndü ve tekrar yere gömül-

2 Büyülü sesli, söyledikleri şarkılarla denizcileri kayalıklara çekerek gemilerinin parçalanmasına neden olan, yarı kuş, yarı kadın mitolojik yaratıklar.

meden yürümeyi başardı. Kulağının içindeki şeytan'ın sesi kısılmıştı; bir kez daha mezarına mı çekilmişti?

Telefon etmeden, her zamankinden daha erken ve yürüyerek gelişi Emine'yi şaşırtmıştı. Kocasını görmenin verdiği sevinç, çok geçmeden şaşkınlığını mutluluğa çevirdi. Teni ve gözleri parlaktı; ona bakan, keyfinin yerinde olduğunu anlayabilirdi. Mehmet bu güzel havada, iftara kadar yalının önündeki terasta onunla birlikte oturmayı düşündü ama Emine türbanını takmak için yukarıya çıkmaya kalkınca, bu düşünceden vazgeçti ve karısının gününü nasıl geçirdiğini salonda, büyük pencerenin önünde dinlemeye koyuldu. Emine her sabah yaptığı gibi saat onda Fatma'yı aramıştı; ablası, ben iyiyim dese de sesi hâlâ yorgun geliyordu. Gülizar yine telefon etmişti; eskisi gibi uzun uzun konuşmuşlardı; ancak sohbetlerindeki o eski tat yoktu. Sanki Gülizar'ın gizlediği bir şey vardı; belki kuruntuydu ama böyle hissediyorum dedi. Sıra Muti'ye gelmişti: Emine onunla küs olduğunu söyleyerek konuyu kapattı. Ancak üsteleyince dargınlığın nedeninin ikizinin, Yakup Abisini ziyaret etmeye yanaşmaması olduğu ortaya çıktı. Muti abisinin, onu adam yerine koymamasına dayanamadığını söylemişti Emine'ye. Anlaşılan hisselerini kız kardeşine devretmesini hâlâ hazmedememişti.

"Sen neler yaptın?" Mehmet durakladı. Anlatmalı mıydı? Emine kararsızlığını fark edince keskin bir önseziyle doğruldu. "Ne oldu?"

Geç kalmıştı. Mehmet sesini alçaltmadan cevap verdi.

"Aslı telefon etti." Neden telefon ettiğini de ekledi. "Kocası ölmüş. Haber vermek istemiş."

Emine kocasının sözlerini duyar duymaz sanki biri onu itmiş gibi geriye çekildi. Bir insanın yüzünün bu kadar kısa sürede sararması inanılmazdı. Mehmet ona dokunmak için eline uzanınca Emine daha da geriye çekilerek sordu:

"Yani ne demek bu? Artık boştayım mı demek istiyor?"

Kaba ve yersiz bir değerlendirme olsa da Emine'nin sorusu, gerçeği yansıtıyordu. Mehmet gülümsemeye çalıştı.

"Hayır, böyle bir şey demek istemiyor."

Emine ikincisi için beklemedi. Sorular art arda diline yuvarlanıyordu.

"Yeni numaranı nasıl bulmuş?"

Mehmet, "Tahmin et?" dedi.

"Ayşe?" Mehmet başını salladı. Emine tekrar sordu: "Başka ne istiyormuş?" Küçümseyen bir ses tonuyla sorusunu tamamladı. "Aslı Hanım."

"Aslında, Seferihisar'daki arsaya villa yapalım demek için aramış. Kocası, yani ölen kocası, müteahhitti. Ayşe'yle konuşmuşlar..."

Emine öne doğru atılarak daha önce hiç yapmadığı gibi onu susturdu. Şimdi iyice yakınındaydı. Ama onu yaklaştıran şefkat değil, öfke olmuştu. Göz göze gelince Mehmet irkildi. Karısının bakışları, şimdi Muti'yi andırıyordu.

"Sana Ayşe'nin hissesini, o arsayı alalım dedim, değil mi?"

Mehmet ellerini yana açtı. Anlamıyor muydu?

"Bak, bu fikrin Eşref'in başı altından çıktığına eminim. O rezilin niyeti para sızdırmak."

Emine bir süre sustu. Yüzündeki sarılık, yanaklarından başlayan kızarıklığın etkisiyle tamamıyla kaybolmuştu.

"Neden kardeşine para vermek sana zor geliyor?" Sesi giderek yükseliyordu. "Hasan Hoca'ya, ablama, ablamın hırsız kocasına veriyorsun. Gerekseydi Muti'nin şey yaptığı o kıza da verecektin... Herkese veriyorsun ama kardeşinden sakınıyorsun."

Mehmet dudaklarını büktü. "Para benim değil."

"Senin değil mi?"

Mehmet söylediğini bir de başıyla tekrarladı. Emine inatla devam etti:

"Aramızda senin, benim diye ayrım mı var?"

Mehmet güldü. "Tabii ki var. Üstelik, para senin de sayılmaz."

Emine kocasının söylediğinin doğru olduğunu kabullenmiş gibi sustu. Ama hemen yeni bir soru buldu.

"Neden telefonunu açtın?"

"Aslında sen arıyorsun sandım," dedi Mehmet. "Hemen senden sonra aradı. Ekrana bakmadım."

"Başka neler konuştunuz?"

Mehmet, "Hepsi bu kadar," dedi.

"İstanbul'a gelecek miymiş?"

Mehmet ellerini iki yana açtı. Konuşma saçma sapan bir mecraya dökülmüştü.

"Nereden bilebilirim? Hem gelse ne olur? Ona teklifiyle ilgilenmediğimi, bir daha aramamasını söyledim."

Emine biraz düşündü. Belki kocasının söylediklerine inanıyordu ama sevenler arasında ortaya çıktığında, kuşkunun gerçeğin yerini aldığını biliyordu Mehmet. Emine kısa sessizliğinin ardından yerinden fırladı.

"Hemen Ayşe'yi arıyorum." Telefonu almaya niyetliydi. "Ona para yollayacağını söyleyeceğim." Şimdi boyun eğen değil, meydan okuyan bir yüreklilikle bakıyordu ona. "O arsayı sen almıyorsan, ben alırım."

Mehmet öfkeyle ayağa kalkıp karısının yolunu kesti. Sabrının sonuna gelmişti. Sert bir hareketle Emine'nin kolunu tuttu.

"Sen de Aslı'nın yaptığını yapıyor, Ayşe'yi satın almaya çalışıyorsun. Senin de ondan farkın yok."

Emine bir an irkildi. Sonra bağırdı:

"O kadından etkilendin. O yüzden bana bağırıyorsun."

Bu, gerçeği yansıtmıyordu. Aslı'dan etkilenmemişti; O, sadece ruhundaki yaranın acısını ortaya çıkarıyordu. Üç kez dağlanan yaranın. Bağırma sırası Mehmet'e gelmişti. Kendini tutmadı.

"Budalasın! Hem de kardeşin kadar. Sana daha ne dememi bekliyorsun?" Şımarık bir çocuk gibi aynı sözleri tekrarlayan Emine'yi kendine çekti. "Aslı'dan nefret ediyorum."

Emine ağlamaya başlamıştı. Gözyaşları eline düşünce Mehmet, hâlâ tuttuğu kolunu bırakmayı düşündü ama bunu yapmadı. Emine saçma sapan, dayanaksız bir kuruntu yüzünden kendine ve ona eziyet ediyordu. Mehmet onu avutup teselli etmesi gerektiğini bilmesine rağmen sanki karısının gözyaşları besiniymiş gibi onu bir süre ağlattı. Birbirine eziyet ederken üçüncü kişiye gerek duyulmayan durum: Aşk, bu muydu? Peki, hâlâ yatışmayan, parmaklarını kilitleyen, bir türlü baş edemediği öfkesinin nedeni neydi? Birkaç ay evvel onu coşturan,

aşk sandığı bu duygu, yoksa birisine kayıtsızca sahip olma isteği miydi? Sorular zihninden geçerken Mehmet cevabı bildiğini hissetti. Eşdeğerlilik! Emine'yle aralarındaki temel sorun buydu. O, iyiydi; kendisi, kötü; o, masumdu; kendisiyse hesaplı. Durum açıktı: Kötü olan, iyi olandan her zaman daha güçlüydü.

Ancak kötülüğünden kök alan bu güç, utanç vericiydi. Öfkesi birden, bir yılan dili gibi geriye çekildi. Şimdi karısına bakarken farkına varıyordu. Emine, oluşturdukları hayatı yaşamak yerine, kendi kendine kurduğu ve asla gerçekleşmeyecek hayalleri yaşamaya çalışıyordu. Bu hayallerin arasında korkuları da vardı. Onu kahreden, hayatını bir anda cehenneme çeviren mutsuzluğunun ana nedeni buydu.

"Ayşe'den neden nefret ediyorsun?"

Emine'nin sorusu Mehmet'in parmaklarını çözdü. Karısı geri çekilirken o başını salladı.

"Hayır! Nefret ettiğim o değil." Gerçeğin öteki yarısını da söylemeliydi. "Nefret ettiğim, Ayşe'ye benzeyen annem. Babama eziyet eden, onu öldüren annem."

Emine donakalmıştı. Anneden nefret etmek, babayı öldürmek! İkisi de havsalasının alamayacağı şeylerdi; şaşkınlıkla mırıldandı:

"Öldürdü mü?"

"Onu hayatından öyle bezdirdi ki, zavallı adamcağıza, ölmekten başka bir seçenek bırakmadı."

Mehmet sözlerini bitirince merdivenlere yürüdü ve basamakları ikişer ikişer atlayarak çatı katına yöneldi. Her adımında geride ne olduğunu bilmediği ama kendisini eksilten bir şey bırakıyordu. Kendine ait olan katın girişine geldiğinde durdu, önündeki hiçbir şey vadetmeyen kıpırtısız geniş boşluğa baktı. Şimdi içi bomboştu. Öfkesini basamaklara bırakmıştı. Belki biraz uyku! Umduğu, buydu. Pencereye doğru ilerledi; kendini, daha önce hiç olmadığı kadar yalnız hissediyordu. İzmir'de, kordonda Emine'yle yan yana yürürken ondan başka kimsesi olmadığını keşfetmesinin üzerinden sadece birkaç hafta geçmiş olmasına rağmen şimdi on milyonluk bir kentin göbeğin-

de tek başınaydı. Ah uykunun içine saklanabilse, canını yakan krampı, acının parmaklarını söküp atabilseydi. Umutla kendini sedire bıraktı.

Mehmet havanın karardığına bakılırsa, saatler sonra, çekiç vuruşunu andıran ritmik sesle gözlerini açtı. Tanrı düşüncelerini okumuş, dilediği uykuyu bağışlamıştı. Onu uykunun kozasından çıkaran yankılı sesin kaynağını görmek için yana döndü. Biri merdivenlerden çıkıyordu. Emine! Pencereden siyah fonda titreyen ışıklara baktı. İftarı tek başına yapmış olmalıydı. Suçluluk duygusuyla yüzleşmek için doğruldu. Çok beklemedi; birkaç saniye sonra onu merdivenin başında gördü. Ona sarılmalıyım... Mehmet, mırıltıya dönüşmeden dilinde yakaladığı düşünceyle ayağa kalktı.

"Mehmet! Mehmet! Mehmet!"

Mehmet, bir kavuşma çığlığına dönüştürdüğü adını, nakarat gibi tekrarlayan karısına doğru ilerledi. Emine ikiye ayrılmıştı; bacakları onu ayakta tutuyordu ama belinden üstü esintide kalmış bir mum alevi gibi titriyor, omuzları iki yana sallanıyordu. Yakup'a bir şey oldu!.. Mehmet'in beyninde uçuşan ilk düşünce bu oldu. Ancak hem karşısındaki aydınlık yüz, hem de bu aydınlığı daha da keskinleştiren parıltılı gözler, bu titrek, sarsıcı heyecanın ardında acıdan çok, gizemli bir şaşkınlığın varlığını haber veriyordu.

Mehmet üç uzun adım atarak karısını yarı yolda karşıladı. Bir sarkacı andıran bedene sarılırken yüreği, karanlık bir endişeyle sıkışıyordu. Korkuyla mırıldandı.

"Ne oldu?"

"Oldu! Oldu! Uğursuzluk yok! Uğursuzluk yok!" Mehmet, sormak için dudaklarını araladı ama Emine –bir yandan titriyordu– devam etti. "Allahıma şükürler olsun. Allahıma şükürler olsun... Rabbim beni... bizi seviyor... Seviyor..." Konuşurken gülümsüyor, sesindeki tonlamaları değiştirerek cümlelerini müzikal satırlara dönüştürüyordu. "Kocam, benim. Kocam..." Bir süre sonra sustu, Dudakları hemen düzleşti. Altları eski kıvrımlarını aldı. Ürkek bir gazalın soluklarını andıran sık aralıklı nefes alışları, bir melodi gibi havaya yükselirken birden

Mehmet'in elini kavrayıp karnına götürdü. Gülümsemesinin gizini ele verecekti. "Hamileyim... Hamileyim."

Hamile! Mehmet sözcüğün anlamını kavramadan karısını seyre koyuldu. Mutlu! Uykudan geri geldiği o anda önemsediği tek şey, Emine'nin Aslı'nın adının yaydığı o mutsuzluktan kurtulmuş olmasıydı. Bu yüzden, mutlu bir kadının neden ağladığını bir süre anlayamadı. Emine'nin heyecanını, haberin önemini Emine'nin sözleri arasında 'çocuk' sözcüğünü seçtiğinde çözdü.

O da karısı gibi küçük bir çığlık atarak geri çekildi. Aslında yapabilseydi, Tanrı'ya teşekkür etmek isterdi. İki saat içinde ona hem uyku, hem de bir çocuk vermişti.

Emine masalın gerisini gözyaşları arasında tamamladı. Hamile olduğundan bir haftadır şüpheleniyordu; sonunda bu akşam iki defa test yapmıştı. Sonuç, ikisinde de pozitif çıkmıştı... Mehmet'in sormasına kalmadan açıklamaya devam etti. İdrarla yapılan testte yanılma payı olabilirdi ama o, hamile olduğuna emindi. Yarın hemen kan testi de yaptıracaktı. Artık oruç tutmayacaktı, çünkü hamileliğin ilk ve son üç ayında oruç bebeğin sağlığı için sorun yaratabilirdi... Zaten o, her şeyi düşünmüş, planlamış, doktorunu önceden belirlemişti; hemen randevu alacaktı. Yaşamın tek büyük sırrını öğrenmiş gibi bakıyordu: doygun ve umutlu.

Emine o gece, ablasıyla yaptığı konuşmayı bitirip yatak odasına girdiğinde bir süre kapıda bekleyerek etrafı süzdü. Arkasından vuran ışıkta, insanlık tarihinin en tehlikeli serüveninden geri dönmüş gibiydi: yorgun, mağrur ve biraz da şaşkın. Yavaş adımlarla yatağa geldi ve çarşafın altına girer girmez kocasına sarıldı. Mehmet insanın yalnızca çocuğuna duyabileceği türden saf, koşulsuz bir şefkatle onun üzerine eğildi; baharı hatırlatan kokusunu, gelecek umutlarını, katıksız sevgisini derin bir solukla içine çekti. Artık iki değil, üç kişilerken, karısının bedeninin her noktasına şimdi böyle değerken neden kendini yalnız hissediyordu? 'Çünkü Emine anne olmak için yaratıldı?' Mehmet haftalarca ortadan yok olduktan sonra tekrar kulağında ortaya çıkan şeytanın sözleriyle irkildi. Yalnızlığının nedeni

ondan uzaklaşan Emine miydi? Aklına gelen düşünceyle irkildi. Bu yeni kadını tanıdıkça, coşkusu, bir mum alevi gibi titreyip küçülecek miydi? Acaba aşk gizemle mi besleniyordu? Bir süre sonra onu bir yere götürmeyen –büyük bir olasılıkla şeytanın seslendirdiği– soruları bir kenara bıraktı. Bu gece Allah ikisini de seviyordu. Bunu unutmamalı, aklında tutmalıydı.

- 5 -

"Evet, hamilesiniz."

İki hafta önceki türbanlı kadın doktor –Emine'nin yanında oturuyor olmasına rağmen odada bulunduğu süre boyunca Mehmet'e aldırmadan, yokmuş gibi sadece hastasına bakmıştı– karısının hamile olduğunu onaylamasıyla, hayatlarında Emine'nin başrolünü oynayacağı ve yöneteceği yeni bir dönem başlamıştı. Annelik: Emine artık oruç tutmuyor, günlerini neredeyse –Yakup'a uğradığı sabahların dışında– hiç çıkmadan odasında geçiriyordu. Şimdilik sadece Fatma ve Gülizar'a vermişti haberi. Tabii bir de Muti'ye. Babasına daha sonra söyleyecekti. Hamile kalması –belli etmemeye çalışsalar da– hem ablasını hem de Gülizar'ı şaşırtmıştı; Emine laf arasında öyle demişti Mehmet'e. Anlaşılan namaz kılınmayan bir evin uğursuzluğunu aşabilmelerine şaşırmış olmalıydılar...

Emine o gün doktordan yalıya döner dönmez hemen sağlıklı bir hamilelik için geniş ve ayrıntılı bir araştırma yapmaya koyulmuştu: Neler yenecek, nelere dikkat edilecek, nasıl davranılacak?.. Bu arada, sanki bu da alınması gereken tedbirlerden birisiymiş gibi nazar değmesini engellemek için bir köylü gibi yakınıyor, durmadan halinden şikâyet ediyordu. Mehmet de kendi payına düşeni yapıyordu; iftarlara katılmaktan vazgeçmişti; mümkün olduğu kadar erken yalıya dönüyor ve eğer Emine'yi alt kata indirebiliyorsa, yemeği orada yiyiyor, sonra sinema odasına geçerek Emine'nin sağlıklı hamilelikle ilgili olarak bulduğu DVD gösterilerine eşlik ediyordu. İlk haftanın sonunda Mehmet ona yaklaştığı gece, Emine, bir zararı ol-

madığını kabul etse de, sevişmekten uzak duracağını söylemişti. Henüz ana karnında bile belirsizken, bebeğin varlığı, doğumundan neredeyse dokuz ay önce yatak odasını ve bütün yalıyı ele geçirmişti.

Ömer üçüncü haftanın başında, medya projesinin ayrıntılarını anlatacak Rafet Sağlam'ı saat onda ona getireceğini söylediği için Mehmet o pazartesi ofise her zamankinden daha erken geçti. Ömer beklediği gibi geç kalmadı: Şule ziyaretçilerin geldiğini haber verdiğinde saat tam ondu. Ömer odaya girerken hep yaptığı gibi gülümsüyordu; yanındaki adamın yüzü, hiç kası yokmuş gibi aşağıya doğru sarkmıştı. Ünlü gazeteci altmışlarında görünüyordu. Belki yanılıyordu ama Mehmet, karşısındaki adamı sabahları geç kalkmak için hep mazereti olan birisine benzetti. İlk izlenimi bu oldu.

Ömer, Rafet Sağlam Bey deyince, adam Mehmet'i selamlayarak elini uzattı.

"Merhabalar efendim."

Mehmet ona uzatılan eli sıktı. Rafet Sağlam altmışını geçmiş olmasına rağmen soyadı gibi, dinç, hatta genç görünüyordu. Belki de yaşlılık alışkanlıklarından uzak durmayı becermişti. Üzerinde omuzlarının genişliğini ortaya çıkaran dar bir ceket vardı. Mehmet koltukları işaret edince Ömer, oturmadan –onu Rafet Sağlam'la yalnız bırakmak için ayarladığı– mazeretini dile getirdi.

"Aşağıda hukuk müşavirleriyle, L&M'in devriyle ilgili toplantım var; ben izninizi rica etsem olur mu?"

On saniye sonra baş başa kalmışlardı. Rafet Sağlam Şule'nin çay, kahve ikramını kibarca geri çevirdi. Oruç mu tutuyordu? Sağ elinin işaret ve orta parmaklarının arasıyla, seyrek bıyıklarının uçları sapsarıydı. Bu ve elbiselerinden yayılan koku bir sigara tiryakisi olduğunu ele veriyordu. Nitekim, söze başlamadan önce sigara içmek için izin istedi.

Anlatmaya başlayınca o asık suratlı, tembel görünüşlü adam değişti. Konuşması enerjikti. Konuya yaklaşımı, dersini iyi çalışmış birisinden çok, konuya hakim bir uzman izlenimi veriyordu. Projeyle ilgili düşüncelerini, uzatmadan, anlaşılır bir bi-

çimde özetledi. Sözlerini, gazetenin tutması için olmazsa olmaz olan tirajdır, diyerek sürdürdü. Bunun için de sadece sağ eğilimli ve mütedeyyin okura bel bağlanması yanlıştı, ortada olanların da gazeteyi okumasının sağlanması gerekirdi. Peki, bunun için ne yapılmalıydı? Sorusunu hemen cevapladı: kadro! Sağcılığı tescilli iki yazar, iki de milliyetçi olursa iyi olurdu. Tabii birkaç kadın; biri mutlaka tesettürlü olmalı ve –her ne kadar bu aralar ülke nefretine tutulmuş olsalar da– bol sayıda liberal akademisyen...

Konuşmasının burasında, "Aslında liberallerden hoşlanmam," dedi duraklayarak Rafet Sağlam.

Bunu özellikle vurgulamak istemesinin bir nedeni olmalıydı. Mehmet meraksız bir sesle sordu:

"Neden?"

"Bana göre, yedi kocalı Hürmüz'dür[3] onlar. Kendilerini pek önemserler; iki üç yılda bir, koca değiştirir gibi fikir değiştirirler. Tabii bundan hiç gocunmadıklarını ve utanmadıklarını hatırlatmama gerek yok..." Kısa bir duraklamanın ardından iyi taraflarını sıralamaya koyuldu. "Ama sermaye düşmanı değillerdir. Parayı sizden bizden, hatta akıl vermekten daha çok severler. Sesleri gürdür; iyi çıkar, iyi de raks ederler. Günümüzde bir gazete, onlarsız olamaz; özellikle köşelerdeki suratları, gazetenin ortada ve tarafsız görünmesini sağlayabilirse." Adamın, yüzüne uymayan kıvrak bir zekâsı vardı. Mehmet, onu dinledikçe –çıkarcı mantığını itici bulsa da– projenin başarılı olacağına ilişkin kaygılarının dağıldığını hissetti. Onun hakkında anlatılanlar doğru olsa bile, adamın kalitesinin inkâr edilemeyeceği ortadaydı. Rafet Sağlam birden susarak sordu: "Açık konuşmamı ister misiniz?" İstiyordu. Mehmet, başını eğdi. "Ömer Bey, gazetede gözetmemiz gereken en önemli yayın ilkesinin, itaat olduğunu söyledi. En büyük patron, kimi kastettiğimi anlıyorsunuz, iş adamlarıyla ilişkilerinde şartsız sadakate çok önem verirmiş." Büyük patron, hakkında öğrendiklerinden pek memnunmuş gibi durmuyor ama itiraz da etmiyordu. "Bu beklenti tabii işleri zorlaştırır. Yayın politikamız kayıtsız şartsız hükümeti destekle-

3 Zerdüştler'in hayır tanrısı.

mek olsa da, bunu –tarafsız görünmeyi gözeterek– yapmalıyız. Ustalık da işte burada devreye girer. Kayıtsız itaat, taraf olarak görünmemize yol açar ve bizi etkisizleştirir."

Adam onay bekler gibi bekliyordu. Mehmet onu onaylamadan sordu.

"Dengeyi sağlayacağınızdan eminim. Bu arada Ömer Bey başka neleri gözetmenizi istedi?"

Adam hemen cevap verdi:

"Cemaatleri gözetmek; ancak bu kez, gerekmedikçe hiçbir kesimi açıkça desteklememek."

Rafet Sağlam sözlerini bitirip tekrar sigarasına döndü. Sıra gelmişti; Mehmet, onun adını Ömer'den duyduğundan beri merak ettiği konuyu açtı.

"Neden yıllarca çalıştığınız, adı sizinle özdeşleşmiş bir gazeteden ayrıldınız?"

Rafet Sağlam'ın yüzünde gülümsemeye benzeyen bir esneme belirip kayboldu. Bu ilk kez oluyordu. Sigarasından derin bir nefes çekip anlatmaya koyuldu. Anlaşılan bu açıklamayı birçok kez yapmıştı.

"Aslında Havadis benim üçüncü kapımdı. Kutlu Bey!.. Havadis'ten ayrılmamın nedeni, odur. Kavga ettik... Ah! Onu size nasıl atlatsam? Çoğu insanınki doğuştan geliyorken, Kutlu, aptallaşmasını yaşamıyla edinmiş birisiydi. Biraz ağır kaçacak ama, emin olun, yaşamı, ölümünden başka hiçbir şeye yaramayacak, tek derinliği alçaklığı olan bir zattır kendisi... Yine de sorun bu değildi. Sorun konuşmasıydı. Hep fıs fıs konuşurdu. Yıllarca buna tahammül ettikten sonra geçen Nisan'da neden böyle konuştuğunu sordum..." Rafet Sağlam sözlerinin burasında kahkahaya benzemeyen bir kahkaha attı. "Alçak sesle konuşmasının nedeni ondan uzak durmayı seçenleri yakınına çekmekmiş. Öyle dedi..." Mehmet meraklı bir şaşkınlıkla adamı süzdü. Ciddi miydi, şaka mı yapıyordu, belirsizdi. "Sorun bu da değil..." dedi Rafet Sağlam. Sigarasını tabladan alıp sorunu söyledi. "Sorun, ağzının kokmasıydı."

Mehmet elini cebine attı. Suratsız ama zeki ve sivri dilli bir adam vardı karşısında. Küstahtı da. Onun dostluğunu da düş-

manlığını da çok ender olarak dışarıya vuracağını biliyordu. Kim ne derse desin, Rafet Sağlam'ı sevecekti. İçki yerine durmadan sigara içen yeni bir Üstad. Kendi sigarasını yaktı. Ona garanti edebilirdi.

"Bizim ağzımız kokmaz," dedi. "En azından benimki."

"Biliyorum." Adam elindeki sigarayla Mehmet'inkini işaret etti. "Ramazan ama ben değiş tokuştan yanayım. Diyorum ki, cenneti bu tarafta yaşayayım; cehennemiyse öteki tarafta." Sonra ekledi. "Kurallardan çok, istisnalar yakışır bizim gibilere."

Bu da zekice bir iltifattı. Demek aynı tarafta olduklarını düşünüyordu.

"Bu sözleri, Ömer'in yanında da söyler misiniz?"

Adam bu kez gülümsedi. Gülümsediğinde yanaklarında sevimli kıvrımlar meydan çıkıyordu.

"Hayır ama size söylerim. Hakkınızda araştırma yaptım." Ne bulduğunu da söyledi. "Zamanında ünlü bir orta mesafe koşucusuymuşsunuz... Atletizmden anlamam, ancak bu, sizin inatçı, kararlı birisi olduğunuzu gösterir... Dindar da sayılmazmışsınız."

"Ya siz? Siz nasıl birisiniz?"

"Küçüklüğümden, neredeyse gazeteyi ilk gördüğümden beri gazeteci, sonra da genel yayın yönetmeni olmak istemiştim. Tanrı'nın şanslı çocuklarından birisi olmalıyım. Çünkü çok az insan kendini hayallerinden yaratabilir..." Elini kendisi de inanmıyormuş gibi salladı. "İyi bir gazeteci miyim? Bilmiyorum. Zaten bu, o denli önemli de değildir. Sermayedarlar da iyi olandan çok, yararlı olanı yeğlerler, bunun farkındayım. Mütevazıyımdır; sermayeye, kapitalizme inanırım. Zenginlerle alıp veremediğim yoktur. Kadınlardan uzak dururum. Kırk yıldır tek dostum..." Sigarasını gösterdi. "Budur."

Rafet Sağlam, kişiliğinin bir parçası olduğunu söylediği alçakgönüllülüğü hazine gibi içinde değil, parıltılı bir giysi gibi, üzerinde taşıyordu.

Zenginlerden hoşlanırım dememişti. Mehmet birkaç yıl önce, o zaman büyük yankı uyandıran ve Rafet Sağlam'ın öncülük ettiği zengin yoksul tartışmasını hatırlamıştı.

"Peki, yoksullarla bir alıp veremediğiniz var mı?"

Adam, "O patırtılı tartışmayı kastediyorsunuz sanırım," dedi. "Ben yoksulları aşağılamadım; o zaman şöyle dedim: 'Yoksulların zenginlerden daha cömert olmasının nedeni, verecek şeylerinin az oluşudur...' Evet, öyledir. Babamdan bilirim. Rahmetli zengindi, o yüzden çok tutumluydu..." Anlattığı şeyin resmini çizer gibi, konuştuğu süre boyunca iki elini havada gezdirerek kesik hareketlerle salladı. "Hem de öyle tutumluydu ki, ömründen bile tasarruf etti, kırk beşinde ölüp gitti." Mehmet bu kez kendini tutamadı, bir kahkaha attı. Utanarak sustu. Adam onu görünce omuzlarını silkti. "Yok canım; merak etmeyin, duymaz!"

On beş dakika sonra Ömer, gelip Rafet Sağlam'ı götürdü. On dakika sonra da telefon etti. Görüşmenin nasıl geçtiğini öğrenmek için aramıştı. Mehmet, Rafet Sağlam'ı gözünün tuttuğunu söyleyerek Ömer'e krediler için işe koyulmasını söyledi. Birkaç ay içinde bir gazeteleri olacaktı.

Ömer'le konuştuktan az sonra kapı, çalınmadan açıldı. Eşikte, Şule ve Balina duruyordu. Balina, Şule'den önce konuştu. Sesi titriyordu. Birkaç kez gerçek bir balık gibi ağzını açıp kapadıktan sonra bakışlarını yere eğerek haberi verdi:

"Emine yenge rahatsızlanmış. Nahide Bacı telefon etti..."

Mehmet yarım saat sonra Emine'yi üçüncü katta, yatak odasında buldu. Hiç kımıldamadan, sırt üstü yatıyordu. Ellerini, ağrısı varmış gibi karnına bastırmıştı. Gözleri tavana dikiliydi; ağlamıyor, konuşmuyor, belki de görmüyordu. Olanları, yatak odasının kapısında bekleyen Nahide Bacı anlattı. Sabah saat on bir gibi Emine'nin çığlığını duyunca üst kata koşmuş ve onu banyoda bulmuştu. Kanaması vardı. Hemen Balina'yı aramıştı. Kadın ellerini başına vurarak ağlamaya başlayınca Mehmet, tekrar yatağa yaklaştı. Emine hâlâ kımıldamadan yatıyordu. Mehmet birkaç kez adıyla seslendikten sonra yatağa oturup Emine'nin kolunu tuttu.

"Doktora gitmeliyiz. Beni duyuyor musun? Hemen doktora gitmeliyiz!"

Emine o zaman yana döndü. Dudaklarında bir mırıltı bekliyordu.

"Varmış, varmış..."

Var olanın ne olduğunu söylemedi. Ama hastaneye kadar bu sözcüğü tekrarlayıp durdu. On beş gün önce gördükleri türbanlı doktor muayene odasından dışarı çıktığında –bu kez Mehmet'in gözlerinin içine bakarak– durumu özetledi: Emine düşük yapmıştı. Şimdilik endişe edilecek bir durum yoktu. Kanaması durmuştu; karısını eve götürebilirdi. Bazı tetkikler yapacaklardı, bunun için birkaç gün beklemeleri gerekiyordu. İlk düşük birçok nedenden dolayı meydana gelebilirdi... Sabır; her şeyin normale dönmesi için gereken, buydu. Anlayışlı, üzgün, hatta şefkatliydi.

Mehmet Emine'yi yalıya getirdiğinde Fatma'yı kapıda beklerken buldu. Nahide ona da haber vermişti. Fatma sanki kan kaybeden oymuş gibi bitkindi; geçen seferkinden daha zayıf görünüyordu. İki kardeş birbirlerine sarılırken Mehmet, salondaki pencereye doğru yürüdü. Ağlama sesleri bir süre kapıda sürdü, sonra merdivenleri tırmanıp kayboldu. Yol boyunca tek kelime etmeyen Emine, ağlamak için ablasının omzunu beklemişti.

Duyduğu yalnızlık artınca Mehmet terasa çıktı. Bulutlu bir gündü. Yaktığı sigaranın dumanını havaya üfledi. Varlığını hiç hissetmediği, belirtisi olmayan birkaç haftalık bir fetus, bir sabah annesinin rahminde kalmaktan vazgeçmiş ve geride suçluluk bırakarak yok olup gitmişti.

Emine bütün gün ablasıyla kaldı. Gece yatağa geldiğinde saat on birdi. Tam dokuz saattir Mehmet'le tek kelime bile konuşmamıştı. Yatağa girer girmez ona döndü. Mehmet elini uzattı. Karısının saçına dokunduğunda onu duydu.

"Varmış, bu evde uğursuzluk varmış."

Altıncı Bölüm

- 1 -

Sonraki üç hafta boyunca sonbahar da Emine gibi yas tuttu. Beyaz ve gri bulutlar, şafak söker sökmez daha maviliğine kavuşmamış gökyüzünü istila ediyor, gün boyu suyun üstündeki ekmek kabukları gibi tembel tembel dolandıktan sonra akşamüstü, güneş ufka doğru eğilmeye başladığında ortaya çıkan rüzgârın önünde çil yavruları gibi dağılıyor, doğuya, kararmış başka bir gökyüzüne doğru savruluyordu.

Emine kendinden bir şey çalınıyormuş gibi içine çekilmiş, sanki küçülmüştü. O kadar ufak görünüyordu ki, parçalanacak ve dağılıp gidecekmiş gibi duruyordu. Gözleri solmuş, canlılığı iyice kırılganlaşmıştı. Mehmet sesini duyamıyor, aktığını göremiyordu ama karısının içindeki umutsuzluğun bir ırmak gibi çağıldadığını biliyordu. Emine hiç konuşmuyordu; aklı, düşünceleri, bir tutam çığlıktan ibaretti. Arada göz göze geldiklerinde Mehmet, aynı merak ve umutla ürperiyordu. Karısının sevginin akpınarlarını andıran gözlerinden akan sevecenliği tekrar kana kana içebilecek miydi?

Emine bu dönem boyunca, onu suçlayan tek kelime bile etmedi. Ancak Mehmet karısının, yaptığı düşüğün, namaz kılın-

mayan bir evin uğursuzluğundan kaynaklandığı kuşkusunu aklından atamadığının farkındaydı. Gün boyu nakış işleyen bir kadının sessizliğiyle kendini, hüznünün içine hapsederek neredeyse bütün zamanını, odasında dua ederek geçiriyordu. Gülizar yine ortadan kaybolmuştu. Fatma da ayağını yalıdan kesmişti. Mehmet, Nahide'yi sıkıştırınca, Emine'nin onlarla kavga ettiğini, kocasını kötüleyenleri evinde görmek istemediğini suratlarına söylediğini öğrendi. Bu, ilginçti: Emine ilk defa ablasına karşı çıkmıştı.

Ekim'in son haftasına girilirken Emine, kendini biraz toparlamış görünüyordu. Bayram, Abdullah Bey'in aniden ortaya çıkan yurt dışı seyahati, Muti'nin de Antalya'ya gitmesi nedeniyle sönük geçti. Anlaşılan, Abdullah Bey karısıyla, gizlenmeden bir hafta geçirmek istemişti. Muti'ninse neyin peşinde olduğunu ancak Allah bilebilirdi. Mehmet, Bayramın ikinci günü, dışarıya çıkmasını sağlamak için, ısrar ederek Emine'yi, Balina'yla Beykoz'a, ablasına gönderdi. Emine akşam geri döndüğünde baştan aşağıya değişmişti. Görünüşündeki, davranışlarındaki farklılık inanılmazdı. Kışa girerken sanki yeniden baharın tazeliğini bulmuştu. Mehmet karşısındaki kadının canlılıkla dolduğunu, adeta yeni baştan yaratıldığını fark etti. Nahide'nin alt kata inmesinden sonra kendini kocasının kollarına atması, şaşkınlığını daha da arttırdı. Emine haftalar sonra ilk kez öpüşürken haberi verdi; düşük yaptıktan tam yirmi bir gün sonra yine adet görmüştü. Bu, tekrar hamile kalabileceğinin habercisiydi. Doğurganlığını yeniden kazanmak eski Emine'yi geri getirmişti. Doğa ve hormonlar, matemini bozmuştu.

L&M, Ekim'in son haftasında Ömer ve Simin'in imzalarıyla tekrar Plevneliler'in oldu. Törenin sade olması planlanmıştı ama devir işlemi sırasında toplantı salonunda epeyce gazeteci vardı. Simin işe reklamla başlamanın iyi olacağına karar vermiş, basına haber sızdırmıştı ama tören sonrasındaki ilgi, L&M'den çok, Kadıoğulları'nın alacağı yeni gazeteye yönelip sorular bu konunun üstünde yoğunlaşınca keyfi kaçmış, töreni alelacele bitirmişti. Ömer ilgiden memnundu. Mehmet onu ilk

kez sert ve keskin bir tıraş losyonu sürmüş haliyle görüyordu. Onun gibi birisinde büyük bir değişiklikti bu.

Kasım'ın başında, tam olarak ayın dördünde, Ankara'daki –Ömer'in tadını kaçıran– o büyük Cumhuriyet Yürüyüşü'nün yapıldığı günün akşamı, yaklaşık altı hafta sonra tekrar seviştiler. Hayat, evlilik, en önemlisi Emine'nin ruh hali, normale dönmüş görünüyordu. Ertesi gün, 5 Kasım'da Bülent Ecevit vefat etti. O akşam da seviştiler. Mehmet gece uyumadan önce hem Ecevit'i hem de babasını düşündü. Altı gün sonraki cenaze töreni sırasında da –hayatı boyunca sadece oğlu koşarken mutlu olan– Mustafa Esen'i tekrar hatırladı. Aslında o gün aklında başka bir şey de vardı: Muti'yi bulup sopalamak.

Yakup giderek kötüleşmesine, gününün neredeyse tamamını oksijen desteğiyle geçirmesine rağmen hâlâ kendindeydi. Sorular soruyor, yine huysuzluk ediyor ve bir türlü ölmeyi başaramadığı için kendisine öfkeleniyordu. Emine ziyaretlerine tekrar başlamıştı; haftada iki, bazen üç kez onu görmeye gidiyordu. Garip olan, Fatma'nın da zamanının çoğunu Hasan Hoca'nın yanında geçiriyor olmasıydı. Bu yeni, birdenbire ortaya çıkan ilgisini, babasından gizlediğine emindi Mehmet. Emine bayram ziyaretinin ardından ablasıyla yeniden yakınlaşmıştı; aralarındaki kavganın izleri ortalıktan kalkmışa benziyordu.

Zeynep Bilmez 15 Kasım'da telefon etti. Aylarca önce söz verdiği öğle yemeğini ısmarlamak istediğini söylemek için aramıştı. Mehmet daveti garipsese de hemen kabul etti. Cuma günü öğlen Arnavutköy'de arabadan inerken gözü karşı yakaya takıldı. Gün, pastel renklerle boyanmış hüzünlü bir resim gibi önünde duruyordu. Bir an lokantaya girmek yerine balık tutanların yanına oturup onları seyretmeyi düşündü ancak bu fikirden çabuk vazgeçti. Boğaz kenarında birkaç dakikalık yürüyüşten sonra geri dönüp lokantaya yürüdü.

Zeynep girişten uzaktaki köşedeydi; yine sırtını duvara vermişti. Misafirinin masaya yaklaştığını görünce kalkmaya davrandı. Hareketleri kesik ve yavaştı; takma bacakla doğrulması zaman alacaktı. Mehmet bu yüzden adımlarını hızlandırarak onun doğrulmasından önce masaya ulaştı.

"Merhaba."

Mehmet, onu selamlayan eli içtenlikle sıktı.

"Sana da merhaba."

Zeynep karşısındaki sandalyeyi gösterdi.

"Evlilik sana yaramış," dedi. "İrileşmişsin."

Ama geçen zaman ona yaramamıştı. Altı, yedi ayda birkaç yaş yaşlanmıştı. Çoğu teli siyah olan peruğu bile yüzündeki yorgun ifadeyi kıramıyor, onu gençleştirmiyordu. Sadece gözleri; kalan canlılığı, o iki parlak deliğe sıkışmıştı.

Mehmet, "Sen de iyi görünüyorsun," dedi otururken.

Zeynep gülümsedi. Doğru söylemediğini biliyordu. Bunun üzerinde durmadı.

"Seni neden davet ettiğimi hatırlıyor musun?"

Mehmet, "Telefon etmiştin," dedi. "Epeyce oldu."

"Neden davet ettiğimi hatırlamıyorsun. Ya neler konuştuğumuzu?"

Mehmet, "Hatırlıyorum," dedi. "Cenk'in kardeşi Kerem gözaltına alınmıştı."

Zeynep, "Ekrem," diye düzeltince, Mehmet bu kez konuşmadan başını salladı. "Üstelik onun için değil, yanındaki kız için telefon ettim sana. Berfin için..." Kirli peçeteyi biraz inceledikten sonra önüne serdi. "Peki, şu Atıf Yılmaz'ın filmi; fırsat bulup seyrettin mi?" Mehmet'in dudaklarını büzdüğünü görünce, "Anlaşılan ertelemişsin," dedi.

Mehmet omzunu silkti.

"Bu, ilk ertelediğim şey değil."

Lokanta, kısa kenarı oldukça dar olan bir dikdörtgeni andırıyordu. Tavanda bir pervane nedensiz bir şekilde tembel tembel dönüyordu. Kırmızı deriyle kaplı sandalyeler, kasvetli salonu daha da karartmıştı.

Zeynep az önce yana çektiği bacağını tekrar masanın altına almaya çalışıyordu. Seyredildiğini görünce durdu.

"Biliyor musun, kişilik kusurları, insan yaşlandıkça solup belirsizleşiyor. Bir anlamda, onlardan kurtuluyoruz." Bir türlü masanın altına girmeyen bacağını işaret etti. "Kalıcı kusurlar bedensel olanlar... İnatçı musibet! Hadi, kımılda..." Bakışla-

rını Mehmet'e döndürmeden bacağıyla neden eski bir tanıdık gibi konuştuğunu da açıkladı: "İnsan, bedenini, belki gözünün önünde olduğundan, ruhundan daha iyi tanıyor.."

"Beden hakkında epeyce kafa yormuşsun," dedi Mehmet.

Zeynep, "Öyle," dedi. "En hoyratça kullandığımız, hükmettiğimiz, ödüllendirip cezalandırdığımız, sadık ve çaresiz bir köleden farkı yok zavallının." Derin bir soluk alarak geriye yaslandı. Sonunda bacağına istediğini yaptırmıştı. Gözlerinin içinde kısa bir zafer pırıltısı yanıp söndü. "Yine de aralarında sıkı bir bağ var; bedenle ruhtan söz ediyorum. Bedenin uğradığı hakaret, en çok ruhu yaralıyor." Durup merakla sordu. "Sana hiç işkence yaptılar mı? Dövdüler mi?"

Mehmet, "Hayır," dedi.

Zeynep, "Aptalca bir soruydu," dedi. Ne kadar aptalca olduğunu anlatmak için eliyle başına vurdu. "Kürt değilsin, Komünist değilsin; neden eziyet etsinler ki sana?"

O, bir Kürt'tü. Peki, ya...

Mehmet, "Hâlâ komünist mi sayıyorsun kendini?" diye sordu.

Zeynep dudaklarını büktü. Sonra bu yetmezmiş gibi başını da salladı. Karar mı veremiyordu?

"Belki ideolojiler hayatı kısıtlıyor, yoksullaştırıyor ama yine de hayat için, içinde insanlık ideali barındıran bir ideolojiden daha iyi proje yok."

İnatçı romantik! Mehmet cebinden çıkardığı paketi ona doğru uzattı. Zeynep reddedince kendisininkini yaktı.

"Neler yapıyorsun?"

"İyi şeyler," dedi Zeynep. "Geçen hafta dahilerle ilgili bir dosya hazırladım. En az on tanesinin hayatını okudum. Leonardo'dan Mozart'a, Mozart'tan Einstein'e, ta Picasso'ya kadar..." Masaya doğru eğildi; sır verecekti. "Ne keşfettim biliyor musun? Dehaya, çoğu zaman sapkınlık eşlik ediyor. Düşünebiliyor musun? Adamlar hem dahi hem de sapık..." Tekrar geriye çekildi. "Ayrıca, bomba haberimiz üzerinde çalışıyoruz, söz etmiştim değil mi?" Mehmet hatırlamıyordu; ama söz etmiş gibi başını öne eğdi. "Dosyayı yayınladığımızda göreceksin, askerlerin tozunu atacağız..."

Müjde veren sesini izleyen sessizlik, bu kez talepkârdı. Mehmet sigarasını yakıp sordu.

"Duyulmamış bir şey mi?"

"Tahmin edebileceğin gibi dosya darbe planlarıyla ilgili..." Zeynep heyecanla anlatmaya başlamıştı ama birden fikir değiştirerek sustu. Anlatmaya başlamadan önce biraz düşünmek ister gibiydi. Sonra omuzlarını silkti. "Aslında buna, ne kadar duyulmamış, şaşırtıcı bir durum diyebiliriz, emin değilim. Askerlerin ülkeyi yönetmek istemelerinde, yeni bir şey yok. Bir anlamda, iki bin küsur yıl önce Romalı meslektaşlarının açtığı yoldan ilerliyor, onların geleneğini sürdürüyorlar." Sesi zayıflamış, sanki kendi haberinden hayal kırıklığına uğramıştı. Belki bu yüzden konuyu değiştirdi. "Sen nasılsın? Müslümanlarla aran nasıl?"

Mehmet onun şaşkınlığını yatıştıracak kadar neşeyle gülümsedi.

"Bazılarıyla iyi, bazılarıyla sorun var. Anlayacağın bazıları seviyor, bazılarıysa sevmiyor. Allah'ı bilemem..."

Zeynep, elini, aldırma der gibi sallayarak onu susturdu.

"Bana sorarsan Tanrı'nın seni sevip sevmediğini aklına takma derim. Çünkü cevap, aşikâr. Çektiğimiz acılar, Tanrı'nın insan sevmediğini kanıtlıyor."

Zeynep'in sözlerini, masaya düşen gölge sonlandırdı. Mehmet başını kaldırdı. İri yarı bir garson, masanın başında duruyordu. Görüldüğünü fark edince eğilerek dudaklarını kıpırdattı. Ne dediği anlaşılmıyordu. Konuşurken ağzını, sanki içinde bir hazine saklıymış gibi sıkı sıkıya kapatıyordu.

"Ben burada hep menemen yerim, harika olur." Mehmet ona dönerek başıyla onayladı. Zeynep bir solukta siparişi tamamladı. "İki menemen; biraz humus ve bol taze ekmek."

Garson gölgesini aralarından çekerek uzaklaştı.

"Peki, senin Kürtler'le aran nasıl?" Zeynep, soran bakışlarını ona çevirince açıkladı. "Benim Müslümanlar gibi, onlar da bu aralar seni seviyorlar mı?"

Zeynep, "Sevip sevmediklerini bilmiyorum," dedi. "Ama kızdıklarını duyuyorum."

"Onları neden kızdırıyorsun?"

"Anlaşamıyoruz."

"Hangi konuda?"

Zeynep "Zafer!" diye bağırdı. "Anlaşamadığımız konu, bu." Sonra neden anlaşamadıklarını anlatmaya hazırlandı. Yerine yerleştiğine bakılırsa uzun bir açıklama olacaktı. "Ben diyorum ki, zafer kazanmak için yola çıktığınızda ilk kazanç, fiziki ya da coğrafi değil, fikri düzeyde gerçekleşir. Bence Kürtlerin ilk elde etmesi gereken, bu. Kurtarılmış toprak! Bunlar şimdilik sadece slogan olarak kalmaya mahkûm." Kısa bir an için susunca Mehmet, umutla doğruldu; yanlış kişiyle tartıştığını fark etmiş miydi? "Neyse," dedi Zeynep. "Bunları bırakalım. Bu bizim aramızdaki bir mesele..." Öyle diyordu ama bir türlü bırakamıyor, tartışır gibi devam ediyordu: "Batı, Afrika'ya, dünyanın hayvanat bahçesi diye bakar. Güneydoğu'ya terörizmin yuvası diye bakmaktan utanan Türkler de Kürtlere ülkenin rengi diye bakıyorlar." Mehmet'in bilmediği o kişiyle yaptığı tartışmayı noktalayacaktı. "Her iki tarafın da milliyetçilikten uzak durması gerek. Çünkü milliyetçilik, en yeteneksizimizin bile çalmayı becerdiği bir sazdır."

Mehmet sessizlik uzayınca sordu.

"Seni neyle suçluyorlar?"

"Eylemsizliği savunmakla... Evet, siyasal eylemsizlik eninde sonunda köleliğe gider ama..." Birden konuyu değiştirdi. Şimdi yine tartışıyordu. "Bak, bu aralar Kürtlerle Müslümanlar arasında benzetme yapılıp paralellik kuruluyor: İki kesim de laik elitlerce horlanıp dışlanmışlar, bu yüzden işbirliği yapılabilirmiş... Ancak unutulan bir şey var: Taraflar benzese de iki isyan birbirine benzemiyor; hayır, benzemiyor. Ahlâki kökleri farklı; isyan, güçsüzken kutsaldır. Güçlünün isyanınınsa, adaletsizliği içinde barındırması olasıdır..." Kısa bir süre sustu. "Ne dersin?"

Mehmet omuzlarını silkti.

"Bunlar benim için büyük laflar, oldukça cüretkâr düşünceler," dedi.

Zeynep'in yüzü genişledi. Onu sevindiren, ya da Mehmet'in

söylediklerinde komik bulduğu neydi, belirsizdi. Neşesini bir müzik aleti gibi akort ederek güldü.

"Demek cüretkâr varsayımlardan uzak duruyoruz, öyle mi? Unutma Mehmet Esen, Kolomb'un cüretinden, bir asırlık serüven ve yeni bir kıta doğdu. Dokuz milyon yıl önceyse, kafadan bacaklı bir deniz yaratığı karaya çıkma cüreti göstermeseydi, bugün karalarda yaşam olmayacaktı."

Mehmet ona neden kızdıklarını anlıyordu.

"Seninle tartışmak, imkânsız," dedi.

Zeynep karşılık vermeye hazırlanıyordu ama garson menemenleri getirmişti. Mehmet sigarasını söndürdü. Zeynep yemeğe iştahla bakıyordu. İşe, menemeninin üstünü tuzla kaplayarak başladı.

"Ne o, şaşırdın mı?"

Şaşırmıştı. "O kadar tuz!" dedi Mehmet. "Hem de daha tadına bile bakmadan."

Zeynep onun bilmemesine şaşırmış gibi açıkladı:

"Dağda alıştım. Biliyorsun, yüksek rakımda tansiyonun düşmesin diye yemeklere bol bol tuz katılır, öyle yenir..." Sözünü bitirmeden bu kez de masanın köşesinde duran pul bibere uzandı. "Eski çağlarda az bulunmasının ötesinde, baharatın, uyuşturucu ya da petrol kadar önemli olmasının nedeni neydi biliyor musun? Avrupa ve kuzey mutfağının, tatsız tuzsuz oluşu... Domatesten, patatesten, mısırdan, çaydan ve kahveden habersizlerdi. Sadece baharat; ellerinde bu vardı. Hiç duydun mu, Venedik saraylarının çoğu Doğu baharatlarının kârlarından elde edilen gelirlerle inşa edilmiştir. O saraylar, karabiber saraylarıdır."

Mehmet, Zeynep'in uzattığı kırmızıbiberi aldı. Bu kadar çok konuşmasının bir nedeni olmalıydı.

"Hâlâ beni neden yemeğe davet ettiğini söylemedin."

Zeynep şaşırmış gibi omuzlarını kaldırdı. Oysa şaşırmamıştı.

"Söyledim; geçen telefon konuşmamızda, seni yemeğe çağıracağım dedim ya."

"O telefon konuşmasının üstünden neredeyse altı ay geçti."

Zeynep iştahı kaçmış gibi kopardığı ekmek parçasını masaya bıraktı.

"Önce şu menemeni soğumadan yiyelim mi?"

Mantıklı bir öneriydi. Mehmet çatala uzandı. On beş dakika sonra sıkı ağızlı garson tabakları kaldırırken Mehmet'in cep telefonu çalmasaydı, Zeynep, ona, ani davetin nedenini anlatmaya başlayacaktı. Mehmet ekrana baktı. Sonra tuşa bastı.

"Buyurunuz Simin Hanım. Bir şey mi arzu etmiştiniz?"

Simin ona karşılık veren alaycı sese aldırmadan arzusunu bir emir gibi seslendirdi.

"Neredesin, seninle hemen konuşmamız gerek."

"Yemekteyim."

"Nerede?"

Mehmet durakladı. Simin'in merakı kabalığa dönüşmek üzereydi.

"Arnavutköy'de," dedi yine de; sonra haberin onu durduracağını düşünerek ekledi. "Yalnız değilim."

"Ne zaman biter?"

Mehmet özür dileyen bakışlarla tabağının kenarında kalan humusu ekmeğiyle sıyıran Zeynep'e döndü. O, rahattı. Eliyle devam etmesini işaret ediyordu.

"Yarım saat," dedi. "Belki de kırk beş dakika."

"Arnavutköy'ün neresindesiniz?" Telefondaki sesi susturamayacağını anlayınca Mehmet, restoranın adını verdi. Simin, "Pekâlâ," dedi. "Kırk dakika sonra oradayım. İşini çabuk bitir."

Mehmet telefonunu cebine koyup Zeynep'e döndü. Onu neden görmek istediğini anlatmak için kırk dakikası vardı.

"Pardon. Artık seni dinliyorum."

"Seni görmek istedim çünkü haber piyasaya yayıldı. Kadıoğulları gazete çıkarıyormuş." Zeynep heyecanla başladığı sözlerini yarım bırakarak Mehmet'in tepkisini ölçmek için bekledi. Mehmet söylediklerini onayladığını görünce davetin nedeni kısa bir cümleyle özetledi. "O gazetede yazmak istiyorum."

Demek neden buydu. Yazmak!

"Hükümeti destekleyecek, üstelik de dini hassasiyetlere dikkat edecek bir gazetede yazmak, seni rahatsız etmeyecek mi?"

Zeynep başını kararlı bir biçimde iki yana salladı; bunu düşünmüştü.

"Söyleyecek lafım ve derdim var. Politikada, edebiyatta. Dillendireceğim yer, sesim kısılmadıkça önemli değil."

Mehmet ilgiyle karşısındaki yorgun yüzlü kadına baktı. Açık sözlülüğün yararını biliyormuş gibi bakıyordu. Çok düşünmesine gerek yoktu. Deneyebilirdi.

"Peki," dedi. "Rafet Sağlam'a söylerim."

Zeynep bir süre, sevinip sevinmediğini ele vermeden, aynı bakışlarla onu süzdü.

"Neden bana karşı hep anlayışlısın?"

Anlamamıştı. Mehmet, "Anlamadım," dedi.

"Telefon ediyorum, telefona cevap veriyorsun. Yemek yiyelim diyorum, geliyorsun. İş istiyorum, olur diyorsun..." Zeynep inanmayan bir tavırla peruğunun yana kaymasına aldırmadan başını iki yana salladı. "Bir saat önce dergiden çıkarken bir arkadaşım, kiminle buluşacağımı sordu. Ben de senin adını verdim." Ellerini iki yana açtı. "Tabii bana inanmadı." Tekrar sordu. "Neden?"

Neden? "Bilmem," dedi Mehmet. "Belki..."

"Belki?"

"Galiba, hiçbir şeye inanmayan biri olarak, ideal sahibi olanlara gizli saygı duyduğumdan." Mehmet gülümseyerek karşısındaki garip kadını uyardı. "Hemen böbürlenme; sen tek değilsin. Listede bir sendikacı, bir din alimi de var."

Zeynep elini uzatarak Mehmet'in sigara paketiyle oyalanan parmaklarına dokundu. Işıldayan bakışları, bacağına laf dinletebilse, ayağa da kalkacağını söylüyordu.

"Biliyor musun Mehmet Esen, iyi ki yarana işemişim. Oysa içimden, yüzüne tükürmek geliyordu."

Mehmet, "Hep açık sözlüydün," dedi. Gülümsedi, sonra doğru yapıp yapmadığını bilmeden sordu. "Başka bir şeye ihtiyacın var mı?"

Zeynep, Mehmet'in kararsız sorusunun ilk sözcüklerini tekrarladı:

"Başka bir şey!" Karşısındaki adamın tereddüt ettiğini fark etmişti. "Para mı demek istedin?"

"Elimden başka bir şey gelmiyor."

"Şimdilik param var." Bu kez hafifçe, Mehmet'in elini tekrar okşadı. "Yine de sağol." Ardından yandaki çantasına eğildi. "Ve hesabı ben ödeyeceğim. Gazetede yazmaya başladığımda, bu işi nasıl ayarladığımı sorarlarsa, bir menemen karşılığında derim."

Simin arabasıyla lokantanın önüne geldiğinde Mehmet, az önce Zeynep'i Balina'yla işyerine göndermiş, henüz içeriye dönmemişti. Simin bu yüzden onu kaldırımda buldu; kontağı kapatmadan kapıyı açıp eliyle yanına oturmasını işaret etti. Demek başka bir yerde konuşacaklardı? Mehmet direksiyonun başındaki kadının dediğini yaparken merakla onu süzdü. Koyu yüzü, gergindi; çenesi, ok başı gibi incelmiş, öne doğru uzamıştı. Simin arabayı hareket ettirdikten sonra Bebek'teki otelin önünde durduruncaya kadar, yol boyunca ağzından kısa bir merhabanın dışında başka söz çıkmadı. Hava, ılıktı; güneş solmaya başlamadan önce son bir gayretle etrafı ısıtıyordu. Simin içeriye girince, birkaç ay önce Haydar'la oturdukları köşeye yöneldi.

Siyah Kraliçe sabrının sonuna gelmişti; yerine yerleşir yerleşmez konuşmaya başladı.

"Bir sorun var. Ve yardımın gerekiyor." Mehmet nasıl yardım edeceğini sormadan geriye yaslanarak sigarasını yaktı. "Evet, gerekiyor." Simin iki kez gerekiyor diye tekrar ettikten sonra öne doğru eğilerek anlatmaya koyuldu. Sesi onu daha da koyultuyordu. Öyle ki, gözlerindeki yeşillik bile gölgelenmişti. "Cenk geçen hafta iki kez kendini öldürmeye çalıştı. Cuma günü, eğer zamanında yetişmeseydim, neredeyse başarıyordu. Salı günü de az kalsın boğuluyordu. Boğazında bir şey kaldığını sanmıştık; demek o gün de denemiş. Şimdi Şebnem başında nöbet bekliyor..." Şebnem, Cenk ölmesin diye nöbet bekliyor! Simin birden durdu. "Neden güldün? Komik mi?"

Komikti, hem de çok.

Mehmet, "Şebnem'in altı ay önce Cenk'i öldürmek için neler vereceğini hatırladım da," dedi. "Hem..."

"Altı ayda çok şey değişti değil mi?"

Mehmet, Simin'in ima ettiğini anlamazdan gelerek sözlerini tamamladı.

"Kocanın kendini öldürmek istemesinde şaşılacak ne var? Nikâhtan önce çağırdığında benden silah istediğini sana söylemiştim." Sesini alçaltarak dağlarda öğrendiği gerçeği mırıldandı: "Sıra kaçmaya geldi mi, herkes kendi bildiği yola sapar. Onun en iyi bildiği şey öldürmek! O da bunu yapıyor."

Simin, "Bu kez durum ciddi," dedi. Hali de sözünü ettiği durum gibi ciddiydi. "Yani, sonuçları açısından."

Yine neyin peşindeydi? Mehmet meraklı görünmemeye çalışarak sordu.

"Seni bekliyorum; anlatmanı."

"Cenk eğer şu anda ölürse, ne olur?" Simin sorusunu kendisi cevaplayacaktı. "Mirası benim, annesi ve kardeşi arasında paylaştırılır. Yani bu, şirketin yüzde yirmi beşine yakın bir kısmının Kevoş'la Ekrem'in olması demek."

Yine aynı mesele...

"Demek, mesele..."

Simin, "Hayır," diye atıldı. "Mesele para değil. Mesele, L&M'in tekrar o iki paragözün, değerbilmezin eline düşmesi. Ben gece gündüz uğraşayım, elimdekini bir çocuk gibi büyüteyim, onlar gelip hazıra konsunlar. Üstelik, ilk fırsatta elindekileri satacaklarına eminim." Tekrar bağırdı. "Hayır, buna katlanamam."

Pek de haksız sayılmazdı. Masaya düşen ışık azalmıştı; Mehmet başını kaldırdı. Gelen garsondu. Simin kahve isteyince, Mehmet eliyle iki işareti yapıp adamı savdı.

"Anlamadığım bir şey var," dedi Simin'e bakarak. "Cenk, seninle mirasının Ekrem'le Kevser Hanım'a kalmasını engellemek için evlenmedi mi? En azından bana öyle dedi."

Simin bir yandaş bulmuş gibi heyecanla sarsılarak konuştu.

"Öyleydi. Dün ona, hisselerini bana devret dedim. Güldü; devredermiş ama ancak ona silah verirsem."

Yine aynı pazarlık. Cenk'in fiyatı değişmemişti. Mehmet sıkıntıyla sordu.

"Peki, benden nasıl bir yardım bekliyorsun?"

Simin omuzlarını kaldırdı. Çaresizdi.

"Bilmiyorum. Eline silah tutuşturamayacağım kesin... Ama onu bir anlığına gözden kaçırdığımızı düşün: Kendini öldür-

meyi başarırsa, L&M, Kevoş'la Ekrem'in insafına kalacak."

Bu kez Mehmet omuzlarını silkti.

"Ama çoğunluk hissesi sende olacak. O kadar telaş etmemelisin belki de."

"Ölürüm, yakarım, L&M'nin bir parçasını bile Kevoş'a vermem." Simin bu kez bağırmıştı.

Kevser Hanım'ın yıllar önce Paris'te, karşısındaki öfkeden sarhoş olmuş kadının aşık yüreğinde açtığı yara, sandığından çok daha derin olmalıydı. Yeşillikle göz göze gelince Mehmet bakışlarını kaçırdı. Yanlış adrese gelmişti.

"Sana yardım edemem..."

"Ya ona? Ona yardım etmez misin? Bugünkü durumunu ona borçlusun. Seni Kadıoğulları'nın başına getirdi."

İnsanın Cenk gibi birisine bir tek borcu olabilirdi: kötülük. Mehmet başını salladı.

"Kocana borcum yok. Fikir, Yakup Kadıoğulları'nındı."

Garson kahveleri getirmişti. Simin sormadan önce adamın uzaklaşmasını bekledi.

"Onu ikna etmenin bir yolu yok mu? Benim aklıma gelmeyen bir şey."

Mehmet alaycı sesini saklamadan,

"Çocuğunuz olsaydı, her şey ikinize kalırdı," dedi. "Ama bu da imkânsız, öyle değil mi?"

"Çocuk!"

Simin mırıldandıktan sonra durdu. Sanki çoğu kadının şefkatle tekrarladığı sözcüğü daha önce duymamış gibi bakıyordu. Mehmet yavaşça mırıldandı:

"Onu hâlâ seviyor musun?" Simin cevap vermeyince sesini yükselterek üsteledi. "Tahmin etmiştim. Ne zaman vazgeçtin?"

Simin rüyadan uyanır gibi gerindi.

"Benim için acı çekmekten vazgeçtiğinde." Şimdi kibirli bir cadıya benziyordu. Harlı bir öfkeyle öç alırcasına sordu. "Bir soru da benden: Onun ölmesi seni mutlu eder, değil mi?"

Mehmet dudaklarına götürmeye hazırlandığı fincanı tekrar masaya bıraktı. Eder miydi? Omzunu silkti. Ona doğruyu söyleyecekti.

"Kocanın ölmesi de, yaşaması da beni mutsuz etmez."
Simin bir süre ona baktı, sonra elini masaya vurdu.
"Haklısın, çocuk tek çözüm. Tek çözüm, bu..."
Ve tek kelime etmeden ayağa kalkıp uzaklaştı.

- 2 -

Aralığın ilk haftasında, yaklaşık bir aydır Ömer'in yardımcılığını yapan Ali Hüdavendigâr, telefon ederek randevu istedi: Kadıoğulları'nın Ömer tarafından yönetilen açık hesaplarını incelemiş ve 2006 yılı için bir rapor hazırlamıştı. Adam iki gün sonra geldi. Masanın karşısındaki koltuğa oturarak kuru, yansız bir sesle, inceleme sonuçlarını Ömer'e de gösterdiğini söyleyerek söze başladı. Sonra, saygılı ama sıkıntılı bir tavırla, yorum yapmadan, durumu kısaca özetledi. Abdullah Bey'in yıl içinde holding ve holdinge bağlı şirketlerden çektiği avansların toplamı, önceden kâr paylaşımını akla getirecek kadar yüksekti. Bu tür işlemlerin, şirketin kazancının vergilendirilmesinden önce yapılması, kanuna aykırıydı. Rakamlar bir vergi denetimi vukuunda saklanamayacak, üstü örtülemeyecek kadar büyüktü. Yaptığı çalışma sırasında, ayrıca her ay önemli miktardaki bir paranın, düzenli olarak bilinmeyen bir kişiye teslim edildiğini de fark etmişti. Mehmet adamın sıkıntısını anlayabiliyordu. Arada kalmıştı: Kanunlardan mı yoksa hizmet ettiklerinden mi yana olacaktı?

Mehmet beklediğinden de iyi iş çıkaran Ali Hüdavendigâr'ın sözünü kesmeden, raporunu özetlemesini bekledi. Adam sunuşunu bitirdiğinde, başıyla teşekkür ederek Şule'den Ömer'i bulmasını istedi. Ali koltuğunda kımıldamadan oturuyor, onun ne yapacağını merakla bekliyordu. Ömer bağlanınca, Mehmet lafı uzatmadan şu anda Ali'yle birlikte olduğunu, hazırladığı raporu okuduğunu söyledi. Sıra ilk yumruktaydı: Mehmet az önce Ali Hüdavendigar okurken önündeki kâğıda not aldığı rakamı yüksek sesle tekrarlayarak, yıl boyunca Abdullah Kadıoğlu'na ödenen miktardaki nakitin kendisine de getirilmesini söyledi. Sözlerine ara verdiğinde hattın öteki ucu, derin bir sessizliğe bürün-

müştü. Ömer'in suskunluğu, bu isteğin Abdullah Bey'in keyfini kaçıracağının habercisiydi. Mehmet adamın cevabını beklemeden, konu halledilmiş gibi, konuşmasını sürdürdü: Açık hesaplarda kaydı tutulan ama kimliği meçhul kişi kimdi? Bu kişiye, neden her ay düzenli ödeme yapılıyordu?

Ömer bu kez cevap verdi.

"Füsun Hanım..."

Demek, Füsun Hanım, Abdullah Bey'den kopardıklarıyla yetinmiyor, ayrıca her ay şirketten de para alıyordu. Mehmet, Ömer'e, Füsun Hanım'a ayrılan miktarın aynısının, birazdan Ali'ye adını vereceği kişiye de ödenmesini söyleyerek telefonu kapattı. Ali Hüdavendigâr hâlâ merakla ona bakıyordu. Mehmet adama, Füsun Hanım'a yapılan ödemeye eşit bir meblağın, her ay Nuran'a da verilmesini söyledi. Onu tanıyor muydu? Gözleri sevinçle ışıldayan Ali, başını salladı. Mehmet, kıza, 'üniversite eğitimi için burs dersin,' diye tembih ederek konuşmasını bitirdi. Aklındaki konulardan birisini, bu toplantıyla halletmişti.

Oysa yanılıyordu. Toplantı bitmiş ama konu kapanmamıştı. O akşamüstü, Abdullah Kadıoğulları ofisinde beliriverdi. Haber vermemiş, çıkıp gelmişti. Yorgun ve sıkıntılı görünüyordu. Odaya girer girmez konuşmaya başladı.

"Nasılsın damat! Buradan geçiyordum, uğrayayım, dedim."

Mehmet kayınpederini –daha evvel onu hiç ziyaret etmemiş olmasına rağmen– ofisinde, karşısında bulunca şaşırmadı. Sabah Ömer'le yaptığı konuşmadan sonra telefon edeceğini düşünmüştü ama bu ani ziyarete bakılırsa, kayınpederi tahmin ettiğinden daha çok telaşlanmıştı. Adamın peşinden koltuklara yürüdü.

"Buyurun, hoş geldiniz."

Abdullah Bey arkasından odaya giren Şule'nin ikramını genç kadına bakmadan eliyle geri çevirdi, sonra Mehmet'e döndü. Acelesi eli kadar belirgindi.

"Biraz konuşalım. Bu sabah Ömer'e söylediklerinle ilgili..." Söze böyle, aceleyle başlamasına rağmen hemen konuşmadı. Önce hava almakta zorlanıyormuş gibi gözlerini açarak bir sü-

re derin derin soludu. Boynunda şah damarları, her soluk alışında kasılıp sonra tekrar uzuyordu. Sözlerini tamamladığında yorulmuştu. "Öncelikle şunu söyleyeyim; istediğin rakam, fahiş. Bu kadar nakdin kasadan çıkması, bizi zorlar."

Fahiş! Belki gülmeliydi ama Mehmet gülmedi.

"Siz alırken zorlamadı mı?" Adamın cevap vermesine izin vermeden sözlerini tamamladı. "Artık bir ortağınız var. Bunu unutmamalısınız."

Abdullah Bey bir süre, sözcüğü ilk kez duyuyormuş, anlamamış gibi bekledi. Ellerini havaya kaldırmıştı. Enerjisi yetse öfkelenecekti, ancak yorgunluğu onu engelliyordu.

"O paraların hepsini kendim, keyfim için harcamadım. İşler için, el altından verdiklerim oldu... Üstelik, bu hal... Yani, ortaklık dediğin durum, yeni başladı sayılır."

Mehmet adamdan gizleyerek gülümsedi. Kayınpederinin nezaketinin ardına saklamaya çalıştığı gerçek niyeti, ortaya çıkmıştı. Buraya, iyi yaptığı bir şey için, yani pazarlık etmek için gelmişti. Eğer bu tatsız ziyaretin çabuk sona ermesini istiyorsa ona yardım etmeliydi.

"Bundan böyle kendiniz için yapmadığınız harcamaları, ayrı bir hesapta tutun. Böylelikle karışıklık olmaz."

Öneri Abdullah Bey'i duraklattı. Biraz bekledi, ardından tartışmaktan vazgeçip aklını karıştıran soruyu açıkça seslendirdi.

"Bu kadar nakdi ne yapacaksın?"

Mehmet, bu kez saklamadan, açıkça gülümsedi. O da kayınpederi gibi kartları açık oynayabilirdi.

"Emine'yle ihtiyacımız olanı alacağız, gerisini dağıtacağım."

"Dağıtacak mısın? Deli misin?"

Belki de adam haklıydı.

"Yakup'un isteği," dedi Mehmet. "Ona söz verdim."

Abdullah Bey öne eğildi. Öfkesi yorgunluğunu üzerinden sıyırıp atmıştı. Sesini yükselterek atıldı.

"Kadıoğulları'nda artık Yakup'un hissesi yok. Her şey Emine'nin. Yakup bu aileyi terk etti. Ona sorman gerekmez. Emine'ye danışmalısın..."

Mehmet elini kaldırıp adamı susturdu.

"Emine de Yakup'a söz verdi; hem de yanı başımda."

"Kızım akıllıdır... Komünistin tekinin kandırdığı bir saka..."

Sakat diyecekti. Mehmet eliyle başını birlikte sallayarak sözcüğü tamamlamasına engel oldu. Ondan nasıl kurtulurdu? Onun anlayacağı şekilde: pazarlıkla.

"Bu seferlik, şöyle yapalım," dedi. "2006 yılı için sizin şirketten aldığınızın yarısı bana nakit olarak getirilsin ama bundan sonra her şey eşit. Şirket hesaplarından çektiğiniz her kuruş için ben de bir kuruş alacağım."

Abdullah Bey dudaklarını büzerek geri çekildi. Hâlâ evet dememişti ama gözlerindeki öncü ışıltı öneriyi kabul edeceğini söylüyordu.

"Peki ya öteki şey... Şu aylık ödeme..."

Mehmet, "Füsun Hanım'a yapılan ödeme mi?" diyerek adamın sözünü kesti.

"Evet, galiba bir yanlış anlama var. O hanım bize hizmet veriyor, yani danışmanlık yapıyor; emlak konusunda ama... Ama adı kayıtlara girmesin, ortalıkta dolaşmasın diye bordroda yer almıyor..."

Mehmet, "Her şeyde eşitlik," dedi. "O para, Yakup'a bakan kıza verilecek."

"Yakup, Yakup, Yakup... Keşke ge..."

Abdullah Bey damadının ayağa kalktığını görünce sözlerinin gerisini getirmedi. Mehmet bıraksaydı, utanmaz adam 'keşke geberseydi' diyecek, oğlu ölmedi diye hayıflanacaktı.

Mehmet, "Bence anlaştık," dedi kayınpederine bakmadan. "Ömer bir hafta içinde o parayı bulup getirsin."

"O kadar nakdi nereden bulacağız?"

Mehmet cebindeki paketten sigara çıkardı.

"Bilemem," dedi yakarken. "Belki Beykoz'da aldığınız villalardan birini satarsınız."

Abdullah Bey'e kibarca defol demişti. Adam homurdanarak doğruldu. Pazarlık belki istediği gibi sonuçlanmamıştı ama yine de epeyce para kurtarmıştı.

Akşam yalıya döndüğünde Emine'yi her zamanki gibi salonda onu beklerken buldu. Nefes kesecek kadar güzeldi: Dalga-

lı saçları, bedenine oturan, dizlerinin üstünde biten elbisesi, makyajı... Karısına sarılırken merakla sordu.

"Niyetin ne? Soluğumu kesmek mi?"

Emine omzunun üzerinden Nahide Bacı'nın aşağıya inip inmediğini kontrol etti, sonra boğuk bir fısıltıyla cevap verdi.

"Evet."

Sözlerinin, hazırlıklarının anlamı açıktı. Utanmazlığının peçesi yoktu. Niyeti yüzünden okunuyordu. Mehmet onu bekletmeden kucaklayıp üst kata çıkardı. Bir melekken neden şeytan gibi kışkırtıcı olmaya karar vermişti? Sorusunun cevabını, yarım saatin ardından yatakta, kasıklarındaki haz, mayalanmadan boşaldıktan sonra aldı: öteki kadınlar.

"Bugün ne yaptım, biliyor musun?" Mehmet onu, daldığı haz uykusundan geri çağıran sese cevap vermeden bekledi. "Bol bol düşündüm... Sen beni aldatır mısın?"

Mehmet şaşkınlıkla gözlerini açtı. Konu ciddileşiyordu. Şeytan, teninden sonra beynine de girmişti. Sakin olmaya çalışarak mırıldandı:

"Bu da nereden çıktı şimdi?"

"Gerçeklerden," dedi Emine. "Bu soru, öğrendiğim gerçeklerden çıktı." Bedenini kocasınınkine yaslayarak öğrendiklerini açıkladı. "Biliyor musun, bizim tarafın zengin erkeklerinin çoğunun ikinci karısı varmış..."

Mehmet kuşkuyla durakladı. Emine babasının evliliğinden haberdar mıydı?

"Ben sizin taraftan sayılmam," dedi. "Üstelik, zengin de değilim, sadece abinin parasının emanetçisiyim."

"Evet, bizim taraftan değilsin ama bu iyi mi kötü mü bilmiyorum."

Mehmet sağ dirseğinin üzerinde doğrularak karısına döndü.

"Söyler misin, bu ikinci eş konusunu nereden öğrendin?"

Emine, "İslami kadın sitelerinden," dedi. O da dirseğinin üzerine doğrulmuştu. "Dahası da var! Zengin beylerin ikinci eşlerinin çoğu, örtünmüyormuş... Yani beyler, bize örtünün diyorlar ama gidip başı açık kadınları alıyorlar."

Mehmet gülümseyip tekrarladı.

"Tekrarlıyorum; ben, onlardan değilim."

"Söyler misin, sence başı açık kadınlar daha mı çekici?"

Mehmet, bakışlarından kurtulmak için eğilip karısını öptü.

"Kapalı ya da açık; her ikisi de bir içim su."

"Ama saçlarım açıkken nefesini kesiyorum."

Mehmet merakla doğruldu.

"Ne oldu?" Emine'nin kararsızlığını fark edince üsteledi. "Hadii, ne oldu?"

Emine kendini geri bıraktı.

"Fatma Ablam haklıymış... Ömer başı açık bir kadınla birlikteymiş."

Bu oldukça ilginç bir haberdi.

"Kimden öğrendin? Ablan mı söyledi?"

"Hayır; Gülizar... Beyefendi emlakçı bir kadınla geziyormuş." Mehmet durakladı. Emlakçı! Füsun Hanım! Hayır, o olamazdı. Yine de Ömer'in Abdullah Bey gibi, emlakçılık yapan bir kadınla birlikte olması, oldukça garip bir rastlantıydı. Emine irkildiğini fark etmişti. "Ne oldu? Neden şaşırdın?"

Mehmet de onun gibi kendini geriye bıraktı.

"Ablan bu habere üzüldü mü?"

Emine önce, "Hayır..." dedi. Biraz bekledi, sonra bir karara varmış gibi tekrar konuştu. "Biliyor musun, Hasan Hoca ona mükemmel bir koca olur."

"Hasan Hoca mı?" Alay etme sırası ona gelmişti. Mehmet sesini alçaltıp büktü. "O komünist mi?"

Devam edemedi, Emine dudaklarını dudaklarıyla örttü. Eğer Gülizar Ömer'in maceralarından haberdarsa, muhtemelen Abdullah Bey ve Füsun'dan da haberdardı...

Mehmet dakikalar sonra uyumaya hazırlanırken mutluluk ve hazla ürperiyordu.

- 3 -

Abdullah Bey'in ziyaretini izleyen haftanın sonunda, Cuma günü öğleye doğru Ömer, yanında Ali ve bir bavulla çıkageldi.

Gergindi; sanki görünmez iki çift parmak yanaklarından kavrayıp yüzünü yana çekmişti. Ali'yse ciddiydi, –utangaç, saygılı bir çocuk gibi– sürekli yere bakıyor, sanki karşısındakiyle göz göze gelmekten bilerek kaçınıyordu. Mehmet masasının karşısındaki koltukları işaret etti. Ömer tahta kolçaklı, iki yanı boş koltuğa oturunca, Ali de onu izledi. Aralarında duran bavulun içinde ne olduğunu tahmin etmek zor değildi. Ömer çok beklemedi; herhangi bir şey söylemeden, gizli bir işi sona erdirenlerin tedirgin sessizliğiyle bavulu ortadaki sehpanın üstüne koyarak fermuarlı kapağı açtı. Deste deste sıralanmış, paralar! Mehmet yutkunarak derin bir soluk aldı. Ali de şaşkındı. O da bu kadar çok parayı ilk kez bir arada görüyor olmalıydı.

"Bunu imzalar mısınız?" Mehmet paraya yapışan bakışlarını adeta koparırarak Ömer'e çevirdi. Kadıoğulları'nın CEO'su hâlâ gergindi ama görüntü, onu heyecanlandırmamıştı. "Bunu efendim..."

Makbuz! Mehmet, Ömer'in uzattığı kâğıdı imzaladı; hâlâ art arda yutkunuyordu. Kalemi masaya bıraktı. Bakışları yine destelere kaydı. Bir çuval dolusu parayı dağıtmak! Göz ucuyla makbuza baktı. Ali rakamı görmüş müydü? Cevabı, kulağının dibinde yankılanan ses verdi: 'Hayır!' Mehmet kaygıyla sesin devam etmesini bekledi. Şeytanı bir kez daha mezarından kalkmıştı. Tekrar derin bir nefes aldı. Şeytan haklıydı; paranın miktarını, sadece Ömer'le kendisi biliyordu.

"O zaman, biz izin isteyebilir miyiz?"

Ömer sanki karşısındaki adamın nutkunun tutulduğunu biliyormuş gibi hafifçe gülümsüyordu şimdi. 'Kimseye hesap vermek zorunda değilsin. Kimse ne kadarını dağıtacağını bilemez...' Mehmet yardım ister gibi yana döndü; Ali bakışlarını, paradan kurtarmayı becermiş, tekrar ayaklarına çevirmişti. Düşünce bir bıçak gibi beynine saplandı: Giderlerse parayla yalnız kalacağım... Hayır... 'Hepsi senin...' Lanet ses, damarlara yayılan bir zehir gibi inatla düşüncelerinin arasına sızmaya çalışıyordu. 'Destelere bak!'... Mustafa Esen'in, yüzde birine bile ömrü boyunca sahip olamadığı, onu Şerife Hanım'ın gözünde eksikli kılan, bu para değil miydi? Mehmet pakete uzanmaya ça-

lıştı ama başaramadı. Parmakları da bakışları gibi donmuştu. 'Kimse bilmeyecek...' Ya verdiği söz? Elinde kalan tek değerli şey, sözünü tutmak değil miydi? Kendini zaaflarının eşiğinde hissediyordu. 'Erdem öldü mü, zaafın saltanatı başlar...' Bunu kim söylemişti? Babası! Acıyla irkildi. Mustafa Bey'den –eski çakmak dışında– ona kalan tek şeye, baba nasihatine ihanet etmenin eşiğindeydi.

Mehmet bakışlarını sehpadan uzaklaştırarak boğuk bir sesle atıldı.

"Ali! Ali... kalsın!"

Ömer cevap vermeden tedirginlikle doğruldu. Mehmet'in neden haykırdığını anlamamıştı.

Bir dakika sonra odada Ali'yle kalmışlardı. Mehmet acıyla doğrulmaya çalıştı. Omuzlarındaki ağırlıkla neredeyse iki büklümdü. Para, taşıması zor bir suçluluk veriyordu. Sonunda pakete uzanıp bir sigara yaktı, sonra merakla onu bekleyen Ali'ye dönerek, bir solukta, bavuldakilerin beşte birini Emine'yle ortak hesaplarına yatırmasını, geriye kalanını, ikiye bölüp Hasan Hoca'yla Altan'a vermesini söyledi.

Ali az sonra bavulla ofisinden çıkarken Mehmet, aylar sonra, kendini yeniden değerli biri gibi hissediyordu. Onu haftalarca kuşkulandıran, acı veren –annesinin oğlu olduğunu hatırlatan– açgözlülüğünü aşmıştı. Gizli bir mutlulukla ürperdi. Zenginlikten söz edildiğinde Altan'ın, Prof'un gözlerinin içine korkusuzca bakabilecekti. Belki tek başına koşmuştu ama bu kez büyük yarışı kazanmıştı.

Mehmet o akşam yemekte, Emine'ye, Ali'nin getirdiği banka cüzdanını uzattı ve karısı açıklama bekleyen bakışlarla onu süzerken paranın kaynağını açıkladı.

"Abinin bu yılki kazancı."

"Hepsi benim mi?"

Mehmet, 'bizim' mi yerine, 'benim' mi diye sormayı seçen karısına,

"Hesaptaki parayla istediğini yapabilirsin," dedi.

Emine aklına bir şey gelmiş gibi bir an durakladı.

"Biliyor musun, Türkiye'de daha önce hiç banka hesabım ol-

mamıştı." Şimdi kararsızlıkla başını sallıyordu. "Bu kadar parayla ne yapacağım ki?"

Ama kararsızlığı kısa ömürlüydü. Yemekten sonra o büyük, büyülü pencerenin önündeki koltuklarda Nahide'nin getirdiği kahvelerini içerlerken plan yapmaya başlamıştı bile. Eğer babası geçen bayramdaki gibi yine yurt dışına çıkacaksa, onlar da Dubai'ye gitmeyi düşünebilirler miydi? Mehmet başını eğdi, düşünebilirlerdi.

Emine o gece sevişirken oldukça istekliydi. Ya seyahat fikri ya da hesap cüzdanı, ikisinden biri –belki de ikisi birden– ona, bir gecelik tutku armağan etmişti.

Mehmet uykunun karanlığına dalıp gitmeden önce Emine'yle birlikte yapacakları yolculuğu düşündü. Ancak ne kadar uğraşsa, alnındaki loşlukta hiçbir resim belirmedi. Aklına gelen, hep sıcak oluyordu. Neden Dubai? Orada Emine'nin görüp de onun göremediği ne vardı? Denizden, balıktan hoşlanmazdı ki o! Yoksa alışveriş mi? Sonra soruları bıraktı. Belki sıcak bir hafta geçirecekti ama Emine nihayet istediği yolculuklardan birisini gerçekleştirecek, mutlu olacaktı. Bu düşünceyle gözlerini kapadı.

Ancak karısı ertesi sabah, 15 Aralık'ta, bembeyaz bir yüz ve titreyen bir sesle haberi verdi. Dubai'ye gitmiyorlardı. Emine Mehmet'in neden diye sormasına kalmadan devam etti:

"Çünkü hamileyim."

Mehmet ona bakınca garip bir duyguyla ürperdi. Emine bu kez sevinçli değildi. Uzun zamandır orada! Sabah namazını kıldıktan sonra yatmamış, soyunma odasının kapısında onun uyanmasını beklemiş olmalıydı. Duruşu, tehlikedeki birisi gibi tedirgin, bakışlarıysa imdat çığlığıyla yüklüydü. Mehmet yataktan fırlayıp ona koşmayı, sarılmayı düşündü ama o garip önsezi, onu durdurdu. Karısı soğuk bir iklimin eşiğindeydi. Uykusuzluk yüzünü silikleştirmemişti, şaşkınlık ifadesi gibi duruyordu.

Mehmet yumuşak, kavrayıcı bir sesle ona seslendi.

"Harika bir haber değil mi bu?" dedi.

Emine kendi sesine benzemeyen bir sesle mırıldandı.

"Bilmiyorum."

Garip olan, sesinin alışılmadık, yabancı tınısı değildi, bunun, bundan böyle yeni sesi olacağını haber veren o duyguydu. Mehmet irkildi. Kim konuşuyordu? O zaman anladı. Karısı değil, kederi konuşuyordu. Sessiz çağrıya uzun süre karşı durdu. Sonra, Emine'ye doğru yürüdü.

"Hadi giyin, doktora gidelim."

Emine geriye çekildi. Kocasının ona dokunmasını istemiyordu.

"Ablam... Ablamla gidebilir miyim?"

Mehmet şaşkınlıkla durakladı. Neden? Neden? Ancak sessiz çığlıkları soruya dönüşmedi. Çünkü cevabı biliyordu. O, uğursuzdu...

Yeni dönem, hamilelik, doktor tarafından da doğrulandıktan sonra başladı. Emine geçen seferkinin aksine sağır bir sessizliğin içine çekilmiş, neşesi, canlılığı yitip gitmişti. Artık hüzne yatkın birisine benziyordu. Kendini salmış, edindiği bu hüznün tembelliğine terk etmişti. Arada bakışları karşılaştığında Mehmet karısının güzel gözlerinin dışarıya değil, içine baktığı duygusuna kapılıyordu. Bir tür köşe kapmaca oynuyorlardı. Emine geceleri yatağa o uyuduktan sonra geliyor, sabahları kocası uyanmadan kalkmış oluyordu. Artık gözleri gibi bedenini de sevdiği erkekten esirgiyordu. Güneş sanki batıdan değil, yatak odasından, kuşkularının ardından batıyordu. Emine'nin rahmindeki cenin, onu, bir türlü kurtulamadığı zehirli bir sabit fikrin tutsağı yapmıştı: Kocası ve yalı uğursuzdu. Çok geçmeden yatak odasındaki varlığı bir hayalete dönüşüp belirsizleşti.

Havalar giderek serinliyordu ama her ikisinin de içinde –nedense Mehmet'in sıcağa yakıştırdığı– bir keder büyüyordu. Eğer bu garip dönemin ikinci haftasında, başuçlarındaki telefon sabaha karşı acı acı çalmasa, bu hayaleti asla yanında görmeyecekti. Mehmet zil sesiyle yataktan fırladığında Emine'yi yanında otururken buldu. Yine geceyi uykusuz, onu seyrederek geçirmiş olmalıydı.

Mehmet telefona atıldı. Dijital saat sabahın dördünü gösteriyordu. Karşısındaki ses telaşlı ve tanıdıktı.

"Abdullah Bey bir kriz geçirdi. Füsun Hanım'ın yanındaymış. Şimdi hastaneye kaldırıyoruz..."

Mehmet, Emine'nin haberi duymaması için yataktan kalkarak, soyunma odasına yürüdü. Ömer söyleyeceklerini bitirmiş, hastanenin adresini veriyordu. Mehmet adresi iki kez tekrarladıktan sonra telefonu kapatıp yatak odasına döndü. Emine yatakta oturmuş, onu bekliyordu. Meraklanmıştı ama merakında endişe yoktu.

"Arayan kimdi? Ne oldu?"

Mehmet, "Altan," dedi aceleyle. "Prof'u hastaneye kaldırmışlar." Elbiselerine yürürken ekledi. "Gitmem gerekiyor. Bizden başka kimsesi yok."

"Allah acil şifa versin. Üzüldüm."

Mehmet durdu, Emine'ye döndü. Gerçekten üzülmüş müydü? İçinden bir ses, karşısındaki sessiz kadının, sabahı yatakta tek başına karşılamaktan memnun olacağını söylüyordu.

Ömer onu, Kavacık'taki ışıklı, iki kanatlı, büyük hastanenin girişinde bekliyordu. Arabadan indiğini görür görmez koşarak park yerine yaklaştı. Yüzü, az önce büyük bir tehlikeden kurtulmuş gibi allak bullaktı.

"Şükür, gelebildiniz."

"Ne oldu?" dedi Mehmet. "Durumu kötüleşti mi?"

"Hayır, hayır! Fena sayılmaz." Ömer arabanın öteki tarafında kapının kolunu tutmuş, kekeliyordu. "Ya-ya-ni... Ya-yal-nız..."

Mehmet arabayı kilitleyip lafı ağzında geveleyen adamın yanına yürüdü. Ömer ancak Mehmet koluna dokununca sakinleşti. Durum bundan sonra açıklığa kavuştu. Abdullah Bey krizi Füsun Hanım'la yaptığı sert tartışma sırasında geçirmişti.

Sert tartışma? "Tam olarak ne olduğunu anlatır mısın?" dedi Mehmet.

Ömer çabucak, "Kavga etmişler," dedi. "Füsun Hanım'ın bileği çatlamış. Olayı duyunca ambulansı buraya yönlendirdim. Sahibini tanıyoruz... Siz de iftar yemeğinde tanışmıştınız."

Demek ortada örtbas edilmesi gereken bir olay vardı. Birlikte acil kapısından içeri girip asansöre yürüdüler. Mehmet saatine bakarak sordu.

"Kadın, yani Füsun Hanım, ne diyor?"

"Sakinleştirmeye çalışıyoruz..." Ömer, Mehmet'in ona döndüğünü görünce çoğul ekinin ardındaki kişiyi açıkladı. "Füsun Hanım'ın kız kardeşi yanında. Onu engellemeye çalışıyor."

Mehmet kabine girmeden asansörün açılan kapısını tutup sesini yükseltti.

"Engellemeye çalıştığı ne? Neden her şeyi bir kerede anlatmıyorsun?"

Ömer, "Füsun Hanım olanları, basına açıklayacakmış," dedi; bakışlarını kaçırıyordu.

Şantaj! Demek Muti'den sonra sıra, Abdullah Bey'e gelmişti. Mehmet asansöre bindi. Ömer de onu izledi.

"Kavganın nedenini biliyor musun?"

Ömer önce kararsızdı, sonra çok şey bildiğini ele veren bir kesinlikle cevap verdi.

"Bir süredir tartışıyorlardı."

"Tartışıyorlar mıydı? Neden?"

"Füsun Hanım evlenmek istiyor... Yani resmi nikâhtan söz ediyorum." Ömer daha önce öfkelendiği kadına şimdi hak verir gibiydi. "Abdullah Bey de buna yanaşmıyordu."

Mehmet parmağını panele uzattı.

"Bunları kimden öğrendin? Abdullah Bey mi söyledi?"

Ömer, "Hayır," dedi. Kararsızlığı yine kısa sürdü. "Aynur'dan, yani, Füsun Hanım'ın kız kardeşinden."

Aynur! Bu, bir itiraf mıydı? Gülizar'ın Fatma'ya söyledikleri şimdi anlam kazanıyordu. Ömer'in taraf tutmasının nedeni ortadaydı. Mehmet olanları anladığını ele veren sert bir sesle sordu.

"Kadın hangi katta?"

"Abdullah Bey, dördüncü katta; 403'de..."

Mehmet elini kaldırıp Ömer'i susturdu. Kadını ondan uzak tutmaya mı çalışıyordu?

"Füsun Hanım'ın odasını sordum."

"214... Onu mu göreceksiniz?" Mehmet başını salladı. "Şey, çok öfkeli..."

Mehmet uyarıya aldırmadan ikinci katın düğmesine bastı.

Soldaki kanadın ortalarındaki odada birbirine benzeyen yeşil gözlü, iki sarışın kadın vardı. Ayakta olan daha genç ve inceydi ama varlığı silikti. Küstahça bir ilgisizlikle etrafı süzen ve yatağın üzerinde oturur gibi uzanan, eşofman giymiş olanının, itici, ablak suratı öne çıkmıştı; bileği alçıya alınmıştı. Füsun o olmalıydı. Odanın merkezindeki kişi oydu. Nitekim ilk konuşan da o oldu.

"Bak Ömer, boşuna uğraşma; buraya özür dilemek için geldinse, faydasız. O kart zamparanın ipliğini pazara çıkaracağım. Bütün marifetlerini tek tek açıklayacağım. Öyle ki, insan içine çıkamayacak. Beni cariyesi mi sandı?"

"Abla, sakin ol..."

"Sen sus!" Kadın, varlığı gibi sesi de titrek olan kardeşini azarlayarak susturduktan sonra tekrar Ömer'e döndü. "Şikâyetçiyim; polise gideceğim. Resmen beni öldürmeye kalkıştı. Boğazımı sıktı; elimi kaldırıp korumasaydım, kafamı parçalayacaktı. Kendini ne sanıyor? 'Sus' deyince susacağız, 'otur' deyince oturacağız..." Ömer, araya girip yatıştırmaya kalkışınca, kadın Mehmet'i işaret ederek ona engel oldu. "Sen de kimsin?"

Füsun Hanım'ın dikkati, öfkesinden kurtulmuş, sonunda ona yönelmişti. Ömer, Mehmet'ten önce davrandı. Sesi, önemli birisini tanıştırmakta geç kaldığı için ona özgü, o garip suçlulukla yüklüydü.

"Mehmet Bey, Kadıoğulları'nın..."

Kadın bu kez de Ömer'in sözlerini kesti.

"Yarısına sahip oluveren Damat Bey, öyle mi?"

Mehmet sakin bir tavırla,

"Öyle," dedi.

"Sizi de uyarıyorum. Sakın beni vazgeçirmeye çalışmayın, faydası olmaz."

Şimdi niyetinin ciddi olduğunu ayakta kanıtlayacaktı. Demek kayınpederi on dokuzuncu asrın Avrupalı varlıklı liberal erkeklerin mazbut karılarını evde bırakıp cinsel hazları –Simin'in deyimiyle– cocettelerde,[1] süsse modellerde[2] ara-

1 Fransızca: Hafif meşrep.

2 Fransızca: Tatlı dilberlerde.

maya kalkması gibi fantezilerini bu kadınla yaşamaya kalkışmıştı? Füsun Hanım kardeşinden daha uzun ve daha topluydu. Ayaktayken sıradan yüzü geriye çekiliyor, öne çıkan alımlı bedeninin gerisinde kalıyordu. Bir süre ara vermeden konuştu. Sıfatları yanlış kullanıyordu: Yeteneksizi beceriksiz, akıllıyı kurnaz yerine kullanırken yaptığı gibi. Mehmet, gevezeliğini sürdürmeye devam eden kadını baştan aşağıya süzdü. Abdullah Bey'in böyle iri birini dövmeye kalkışmasına inanmak zordu.

Kadın konuşmasının sonunda öfkelenmek için yeni neden arar gibi sesini yükselterek sordu.

"Beni duydunuz mu?"

Mehmet, "Duydum," dedi. "Hem de gayet iyi."

"Eee, bir şey demeyecek misin?"

"Hayır. Bence, kocanızı şikâyet etmelisiniz."

"O herif kocam mocam değil, beni dini nikâhla uyutmaya çalışıyor." Kadın yüzündeki ifadeye ve öne uzattığı iri ellerine bakılırsa, yakınmayı sürdürmeye niyetliydi ama birden sustu. Karşısındaki adamın önerisini yeni fark etmişti. "Şikâyet mi edeyim?" Mehmet yavaşça başını sallayarak az önce söylediğini doğruladı. Ömer de Füsun kadar şaşkın görünüyordu. "Demek, kayınpederini şikâyet etmemi öneriyorsun bana."

Mehmet sesini tonunu değiştirmeden kadına cevap verdi:

"Polise şikâyet edeceğim demiyor muydunuz? Bence de edin."

Kadın tekrar yatağa oturdu. Öfkesi, merak ve şaşkınlığının ardında kalmış, geriye çekilmişti. Bakışlarını, yardım ister gibi Ömer'e çevirdi.

"Ömer! Damat Bey'in bundan ne çıkarı var?"

Soruyu Ömer'e yöneltmişti, cevabı kimin vereceğini biliyordu. Mehmet acele etmeden açıkladı:

"Skandal çıkarsa umduğunuz olur, Abdullah Bey zor durumda kalır. Kimsenin yüzüne bakamaz. Tabii bu durumda, yönetimden çekilmek zorunda kalır. Bu da şirkette benim konumumu güçlendirir, beni tek adam yapar."

Füsun endişeyle tekrar Ömer'e döndü. Bakışlarında yakala-

dığını sandığı balığı oltadan kaçırmış birisinin çaresizliği vardı. Yavaşça mırıldandı.

"O zaman da..."

Mehmet kadının sözlerini tamamladı.

"Kadıoğulları'yla hiçbir ilişkin, işin kalmaz. Tabii kocandan başka..." Sözlerini yarım bırakarak Ömer'e döndü. "Bir de kayınpederi dinleyelim Ömer. Bakalım, o bize ne anlatacak? Bakarsın saldırıya uğradığını, ölümle tehdit edildiğini, kendini zorlukla koruduğunu söyler."

Kadın, "Saldırı mı?" diyerek tiz bir çığlık attı. "Ona dokunmadım bile, sadece ittim."

Demek, sadece itmişti? Mehmet gülümsemekten kendini alıkoyamadı.

"Sadece ittin ama bak, adamcağız, ölümün eşiğinde. Eminim, buradan dövüldüğüne ilişkin bir rapor almayı da becerir." Kadın itiraz edecek oldu, Mehmet konuşmasına izin vermeden devam etti: "Senin sözüne karşılık, Abdullah Kadıoğulları'nınki. Sence, polis, hanginize inanır?" Kadının parlak yeşil gözleri gölgelenmişti bile. "Bence, dua et de kocana bir şey olmasın." Bundan sonrasını Füsun Hanım'ın kaygılı hayal gücü tamamlayacaktı. Mehmet, Ömer'e işaret etti. "Hadi, gidiyoruz." Koridora çıkınca endişeyle ona bakan Ömer'e fısıldadı. "İddiaya girerim, şikâyet etmeyecek!"

Doktorlar, Abdullah Bey'e yatıştırıcı vermişlerdi. İlk andaki korkusu, durumu abartmıştı. Sanıldığı gibi kalp krizi geçirmemiş, kavgayı hafif bir spazmla atlatmıştı. Yatakta yorgun, daha doğrusu dayak yemiş gibi duruyordu. Mehmet'in tahmini doğrulanmıştı: Abdullah Bey bayağı hırpalanmıştı; yüzündeki pıhtılaşmış çizikler, yan yana ilerleyen kırkayakları andırıyordu. Ağzı açıktı; yanakları, kusmak üzereymiş gibi şişmişti.

Kayınpederi ayak seslerini duyunca gözlerini açtı. Mehmet gülümsemesini dudaklarını ısırarak engelledikten sonra, yavaşça seslendi.

"Geçmiş olsun."

"Sen miydin Damat?"

Dili ağzına zor sığıyordu: Bu yüzden ağzı, kusacakmış gibi açıktı. Mehmet yatağa doğru yaklaştı.

"Benim."

"Başıma bu da mı gelecekti?" Abdullah Bey devam edecekti, Ömer'i fark eder etmez hayıflanmaktan vazgeçerek endişeyle sordu. "Ne oldu? Polis... Karıştı mı?"

Ömer şefkatli, avutmak isteyen sesiyle karşılık verdi.

"Sanırım mesele kapanacak. Mehmet Bey, Füsun Hanım'ı ikna etti."

Abdullah Bey bakışlarını Mehmet'e çevirmeden gözlerini açıp kapadı. Hareket etmek ona acı veriyordu.

"Sağolsun... Aman, kimse; kimse duymasın."

Kayınpederi iki tokatla değişmişti. Burnunun etrafı, nezle olmuş gibi kızarmıştı. Şehveti onu hem küçük düşürmüş, hem de yaşlandırmıştı. İlk kez savunmasız, aciz bir adamı andırıyordu. Ömer atıldı.

"Merak etmeyin efendim..."

Abdullah Bey, Ömer'e cevap vermeden gözlerini kapadı. Ya uyuyacaktı ya da utancına açık gözlerle katlanacaktı. Bedensel yorgunluğuna zihinsel uyuşukluk da eklenmişti. Mehmet onun uğradığı hayal kırıklığını hissedebiliyordu. Zavallı adam, şehvetin sisi kaybolunca, karşısında dırdırcı, eli maşalı bir kadın bulmuştu.

Mehmet kayınpederi dalınca koridora çıktı. Ömer patronunu son kez kontrol ettikten sonra ona katıldı.

Sıra CEO'ya gelmişti. Mehmet bir çocuğu azarlar gibi uyarıları sıraladı.

"Senin yerinde olsam, durumdan ders çıkarır, Füsun Hanım'ın kız kardeşinden uzak dururum. Kayınpedere de söyle, bu kez paçasını kurtardı, bir yolunu bulsun, o kadınla ilişkisini kessin."

"Haklısınız, haklısınız."

Ömer'in sesi kararsızdı. Mehmet'in sözlerine hak verse de bunu nasıl yapacağını bilmiyordu.

Mehmet yalıya döndüğünde saat yediye geliyordu. Emine salondaydı; onu bekliyordu. Kocasının kapıdan girdiğini görün-

ce oturduğu koltuktan merakla doğruldu. Mehmet bir an eski günlerdeki gibi karısının koşarak ona sarılacağını düşündü ama Emine, ayağa kalkar kalmaz yine o içine bakan kadına dönüştü.

"Durumu nasıl?"

Mehmet hayal kırıklığıyla gözlerini kaçırdı. Budalaydı; üç saatte ne değişeceğini ummuştu.

"İyi," dedi. "Akşama evine döner." Arkasına bakmadan merdivenlere yöneldi. "Biraz dinleneceğim."

"Kahvaltı etmeyecek misin?" Mehmet cevap vermedi. "Saat onda Nuran gelecek, birlikte Yakup Abime gideceğiz. Aslında burs için sana teşekkür etmek istiyormuş."

Mehmet o zaman durakladı, geriye döndü.

"Sana etsin; para senin."

- 4 -

"Hayatın içinde hiçbir şey yeni ve şaşırtıcı değildir; yine de her seferinde onu anlamaya çalışırız..." İçinde bulundukları durum, tam olarak Üstad'ın bu sözünü andırıyordu. Gönülsüz evetler, kaçak gözler, uzaklara dönen bakışlar, sessiz yemekler, yalnız uyanılan sabahlar... Mehmet, Emine'nin varlığının algılanabilir, görülebilir kısmıyla baş edebiliyordu. Ya görünmeyen kısmı? Şaşırtıcı olan, uzadıkça korkutucu bir hale dönüşen gizli düşman, buydu. Güzel, biçimli, kışkırtıcı olmayı bilen ve kocasını salonda beklerken zaman zaman bunu seçen bedeninin hareketlerindeki o berrak akıcılık yitip gitmişti. Mehmet ne zaman ona yaklaşsa, Emine'nin birkaç hafta önce her sabah ve gece öptüğü ince, tapılası kolu bir engel gibi araya giriyordu. Parmakları, artık elinin doğal uzantısı değil, aralarındaki uzaklığın işaretçisiydi sanki. Mehmet ona ulaşmaya çalıştıkça, o görünmez duvarı aşmaya kalkıştıkça, hep aynı şeyle, Emine'nin geçit vermeyen korkusuyla karşılaşıyordu. İşte o zaman, sıra –geciktirilen şey, inkâr edilen şeydir– Mehmet'in dilinin ucundaki o korkutucu soruya geliyordu:

Hâlâ birbirimize âşık mıyız? Mehmet, kuşkuyla ezildiği anlarda kendine –kendisinden bile gizleyerek– sessiz düşünceleriyle sorduğu bu soruya, hâlâ acı çektiklerine bakarak ve acının aşkın kanıtı olduğunu bilerek, evet, diye cevap veriyordu. Ancak ortada inkâr edilemeyecek başka bir gerçek de vardı: Emine'nin aşkıyla sabit fikri arasındaki yarışta, aşk, giderek geride kalıyordu. Emine'nin denizden on beş metre ötede yaşayıp yüzme bilmemesine, öğrenmeye kalkışmamasına hep şaşırmıştı. İşte bugün Mehmet'in durumu, karısının arkasını döndüğü o denizi andırıyordu. Acaba Emine yalnızlığın, kötülüğün de kaynağı olduğunu ne zaman anlayacaktı? Mehmet, Emine'ye nasıl olduğunu sorduğunda, biçimli, artık öpücüklerine yasaklanan dudaklarının ucundaki kıvrımlar karanlık bir önseziyle gölgeleniyor, kısa bir kararsızlığın ardından her seferinde aynı karşılık geliyordu. "İyiyim." Oysa, bu yalandı; hem de apaçık bir yalan. Mehmet acı çektiğini gördüğünü ona hatırlatacak olsa Emine, bu kez de, "dünyanın en iyi, Allah'ın en sevgili kulunun bile acı çektiğini," söyleyerek cevap veriyordu kocasına. Karısının gözlerinde –Mehmet'in onları bir yerde sıkıştırıp yakaladığı o kısa anda– uyku, hayal kırıklığı ve düş parçacıkları oluyor ama bu, uzun sürmüyor, Emine bakışlarını, kocasının Tanrısızlığın kol gezdiği inançsız gözlerinden hemen kaçırıyordu. Öylesine çaresizdi ki, anlamsız korkusuyla baş edemeyen acınası masumiyeti, insanın elindeki bütün silahları alıyordu. Mehmet onu seyrettikçe acının koyu, geri çıkılmayacak kadar derin bir çukur olduğunu görüyordu. Şimdi o büyük çukurun etrafında dolanırken, karısının bütün ağırlığıyla onu çekmesine rağmen içine düşmemek için bütün gücüyle direnerek ayakta durmaya çalışıyordu. Karanlık, Emine'nin huzursuzluğuna suç ortaklığı yapıyor, onu besliyordu.

Mehmet yüksek tavanlı, loş ama insanda kapalılık duygusu uyandırmayan, iki tarafı ofislerle kaplı koridorda ona eşlik eden ayak sesleriyle Prof'un odasına doğru ilerlerken bunları düşünüyordu. Prof'u fakültedeki odasında ziyaret etme fikri Altan'ındı ama birlikte kararlaştırdıkları bu ziyareti Altan'ın acil bir toplantısı çıktığı için tek başına yapacaktı Mehmet. Bel-

ki yılbaşına yaklaştıklarından, belki de yarıyıl tatili başladığından, ortalıkta pek öğrenci yoktu.

Mehmet yarım dakika sonra odayı buldu; kapıya vurur vurmaz içeriden Prof'un ılık sesi onu selamladı.

"Hoş geldin dostum. Buyur!"

Mehmet mandalı çevirerek odaya girdi. Kapının karşısındaki, boydan boya pencereyle kaplı cephenin dışında üç duvar da tavana kadar yükselen kitaplıkla kaplıydı. Önünde iki sandalyenin durduğu Prof'un masası, sağdaki duvarın önüne yerleştirilmişti. Taban, eskimiş, açık renkli bir halıyla örtülmeye çalışılmış, ancak halı küçük geldiğinden kapının önünde –alttaki plastik kaplamasının rengi yüzünden– bahçeyi andıran bir boşluk kalmıştı. Pencere tarafında, üst üste dizilmiş –kitaplıkta kendine yer bulamamış– dergi yığınları göze çarpıyordu.

Mehmet –tavanı yüksek olmasa bu odada oturulmaz diye düşünerek– yolu yarılamış olan Prof'a yaklaşıp onu yanaklarından öptü. Ellerinin arasına aldığı yüzde, nedense ölçüsüz içki içenlere has o karanlık ama mutlu ifade vardı.

"Hoş bulduk," dedikten sonra, duvarları işaret etti. "Birden, sanki kütüphaneye girmişim gibi geldi."

Prof, "Kiler," dedi. "Ben buraya kiler derim." Mehmet'in oturmasını bekliyordu. "Kütüphaneler bilgilerin saklandığı kilerler değiller midir?"

Mehmet, üstü yer yer çatlamış plastik kaplamalı sandalyeye oturdu.

"Sakladığın gıdalar, sağlığa yararlı mı bari?"

Prof hınzırca gülümsedi. Mehmet yanılmıştı; karşısındaki adam değişmiş, adeta gençleşmişti.

"Her kitapta mutlaka bir miktar yalan vardır." Sonra öne eğilerek fısıldadı. "Sana bir sır vereyim. En çok yalanı ahlâk kitapları söyler." Bu, sınıfta tekrarladığı deyişlerden birisi olmalıydı. Mehmet masasının arkasındaki duvara çerçevelenerek asılan profesörlük beratını işaret etti. Prof bu kez güçlü bir kahkahayla güldü. "Eee, bütün büyük başarıların resmi yapılır. Ben de kurala uydum." Mehmet cebinden sigara paketi çıkardı; Prof

elini kaldırıp salladı. Henüz ikram etmediği sigarayı, geri çeviriyordu. "Yalnız geldiğin iyi oldu. Ben de sana bir şey sormak istiyordum. Önce bir çay içer misin?"

Mehmet ikramı geri çevirmedi. On dakika sonra, genç bir hizmetlinin getirdiği bayat çayları içmelerinin ardından, Prof konuya geri döndü.

"Altan, Hasan Hoca'nın kurulmasına öncülük ettiği vakfın yönetimine girmemi istiyor. Bundan haberin var mı?" Mehmet başını eğdi. "Buraya tebrik için değil, beni ikna etmek için geldin değil mi?"

Mehmet omuzlarını silkti.

"Bir ziyaret için iki neden olamaz mı?"

"Demek sence ben bu iş için uygun birisiyim?" Mehmet tekrar başını eğdi. Prof da tekrar sordu. "Neden?"

"Tanıdığım en dürüst kişilerden birisin."

Prof, hafifçe ama içten bir biçimde kikirdedi.

"Çok insan tanımadığını bilsem de bu oldukça hoş bir iltifat." Şimdi sallayarak ellerini de sorusuna katıyordu. "Sen neden yönetimde yer almıyorsun?"

Mehmet omuzlarını kaldırdı, sonra inandığı nedeni söyledi.

"Ben, sizin kadar iyi birisi değilim."

Prof eliyle sinek kovar gibi bir hareket yaptı.

"Hadi... Benden beklediğin bir şey olmalı. Katkım ne olabilir?"

"Hasan Hoca'yla Altan'da eksik olan," dedi Mehmet. "Katkın gerçekçilik olacak."

"Demek, gerçekçilik?"

"Evet," dedi Mehmet. "Özellikle Altan'a göz kulak olmalısın."

"Haklısın. Ona göz kulak olmak gerekir. O, dünyanın en akılsız adamıdır; çünkü dünyanın gerçeklerine inanmaz. Sonra, uzun süredir düşünüyormuş gibi sordu. "Seni Hasan Hoca'ya yardım etmeye ne ikna etti?"

"Merhamete ve vicdana açılan büyük, geniş, hiç kapanmayacak kapılar inşa etme fikri... Belki bu, sadece bir laf ama yine de..." Devam etmedi. "Uzatmayayım, sen o vakıf için gereklisin."

Prof başını sallıyordu; aklına bir şey gelmiş gibi.

"Her zaman göründüğünden daha akıllı olduğunu söylemişimdir."

Mehmet eliyle karşısındaki adamın arkasında asılı çerçeveyi işaret etti.

"Prof olan sensin. Ben kıytırık bir fakülteyi beş yılda bitirebildim."

Prof hâlâ inatla başını sallıyordu.

"Altan, onlara devrettiğin parayı söylediğinde, dudaklarım uçukluyordu."

"Parayı ben değil, Yakup verdi," dedi Mehmet. "Para onundu." Sigarasını söndürdü. Az önce Prof'un sorduğu o soru için daha açık, daha kişisel bir cevap bulmuştu. "Galiba, merak edilecek tek şeyi adı olan adamlardan biri olmamaya çalışıyorum."

Prof, "Öylesin," dedi. Fazlasına da inanıyordu. "Aslında, sen bir sanatçısın."

Sanatçı! Mehmet buna gülerdi. Öyle de yaptı.

"Yapma Prof! Paradan vazgeçen, sanatçı mı oluyor?"

"Evet; hem serüven yaşadın hem de kahramandın. Yaraların, Yakup'u kurtarma öykün, bunun kanıtları." Başını sallamaktan vazgeçti; kararı kesinleşmişti, şimdi bunu söyleyecekti: "Benim kitabımda, kahramanlık ve serüven, sanatçının en göze çarpan ürünleridir. Hem gizli yetenek ve erdemleri, tehlike ortaya çıkarır..."

Mehmet ona gerçeği söylemeliyim diye düşündü. Boğazını temizledi.

"Doğruyu söylemem gerekirse, başlarda paradan da, verdiği güçten de hoşlanıyordum. Sonra... Sonra rahatsız oldum. Yanlış anlama; rahatsızlığım paradan çok, sözümü tutamamaktan."

"Aslında zenginlik, vicdanı sığ olmayan herkes için utanç vericidir ama doğrusunu söylemek gerekirse yararları da yok değildir bu utancın. Zengin hayırseverliği ve sanatseverlik, bu utançtan doğar." Prof, karşısında, hayatı boyunca öğrendiği her şeyi anlatacakmış gibi sabırsız bir aceleyle konuşuyordu. "İnan bana. Yaptığını herkes yapmazdı. Hem, her şey bir tarafa, insanı asıl biçimlendiren, eylemleri değil midir? İsteyerek ya

da istemeyerek; bilinçli ya da bilinçsiz, yaptıkları ve seçimleri... Kendine bu açıdan bakarsan..."

Prof devam edecekti ama o sırada kapı vuruldu ve ardından açıldı. Eşikte balıketinde, yirmi beş yaşlarında görünen, saçları kulaklarının hizasında kesilmiş, güler yüzlü, pek de güzel olmayan genç bir kadın duruyordu. En ilginç yanı neredeyse bir üçgen oluşturan, kalkık üst dudağıydı.

"Merhaba..." Kadın içeriye davet beklemeden teklifsizce girmişti, Mehmet'i görünce telaşla toparlandı. "Pardon hocam, yalnızsınız sanmıştım."

Prof'a yönelttiği o melodik, davet yüklü sesi de gülümsemesi de ziyaretçiyi görünce değişmişti. Mehmet merakla Prof'a döndü. Dostunun yüzünde, saklayamadığı bir mutluluk resmi belirmişti.

"Gel Gökçe, sana yakın bir dostumu tanıştırayım."

Kadın, boyundan umulmayacak kadar geniş bir adım atarak yanlarına geldi.

Prof, "Mehmet, asistanım Gökçe," diye onları birbirlerine tanıtınca da, "Memnun oldum," diye mırıldanarak elini uzattı. Mehmet, kadının elini sıkıp yerine oturdu. Genç asistan gizlemeye çalışsa da Prof'la arasında 'hocam' sözcüğünün ardına sığmayacak bir şeyler olduğu açıktı. Kadın, durumun ortaya çıkmasından korkuyormuş gibi, çabucak konuştu. "Bana izin verin, daha sonra geleyim."

Prof koltuğundan hızla kalkarak genç kadını kapıya kadar geçirdi, kısa bir kararsızlığın ardından onunla birlikte koridora çıktı. İki dakika sonra geri döndüğünde yüzünde, onu gençleştiren o resim vardı.

"Sakın bana bu genç kadınla senin aranda..."

Prof eliyle Mehmet'i susturdu. Hareketi kararsızdı.

"Biliyor musun, hep, gençlik, hayatın abartılmış bir evresidir deyip durdum. Doğrusunu söylemem gerekirse, gençlerden pek haz etmem. Öncelikle aşırıdırlar; hoş, aşırılık gençlikte her zaman bir erdemdir ama..." Durdu: İtiraf etmeden önce yeni mazeretler arıyor gibiydi. "Sürekli övünürler, oysa yaşlılar saklarlar. Şimdiyse..."

Cevabı laf kalabalığına getiriyordu. Bu kez Mehmet elini kaldırdı.

"Uzatma, ne oluyor?"

Prof ne olduğunu hâlâ söylemeyecekti; gülümsemekle yetindi. Gülüşü bir mutluluk anlatımımı mı, yoksa kendine dönük bir alaycılığın habercisi miydi, Mehmet çıkaramadı.

"Ona tezinde yardım ediyorum. Sağduyulu bir kız. Sağduyusunun bir şey öğretmediği insanı, pusulasız gemiciye benzetirim ben." Her şeyi, her sözü açıklıyordu: Yaşları, evreleri, davranışları, sanatı ve sanatçıyı, kahramanlığı ve tabii hayatı. "Hepsi bu."

"Emin misin? Hepsi bu mu?"

Prof birden irkildi. Sanki uzun süren bir dalgınlıktan tokatla uyanmıştı. Bakışlarını masaya bıraktığı, ona ait olmayan nesneler sandığı ellerine çevirdi. Düşünüyordu. Bu kez itiraf edecekti. Çok geçmeden konuşmaya başladı. Bu arada şaşırtıcı bir şey oldu, konuştukça sesi akıcılığını yitirdi:

"Biliyor musun, birkaç hafta önce mağazanın tekine girdim. Alışveriş için. Bir boy aynası vardı; neden bilmem, gözüm birden aynanın içinde garip yürüyüşlü bir adama takıldı. Hâli, çok şaşırtıcıydı; ne yapmak istediğini bilir gibiydi: Sanki... sanki intihar etmek için denize atlarken cebine ağırlık koyarak işi garantiye alan tedbirli bir denizciye benziyordu. Aynadaki ilginç görüntüye doğru ilerledim. Sanki yürüyen bir cesede bakıyordum." Birden sustu, sonra acele etmeden, ağır bir yük taşıyormuş gibi gözlerini önünden kaldırdı. Yüzü değişmiş, yeniden yaşlanmıştı. "Adam kimdi, biliyor musun?"

Mehmet, Prof'un –onu dehşete düşüren– keşfini açıklamasına izin vermedi. Yaşlılıktan ürküp gençliğin peşine takılan birisini kim kınayabilirdi?

"Kimse seni yargılamıyor," dedi. "Bırak bunları."

Prof minnetle gülümsemeye çalıştı.

"Biliyor musun, insan bilgeliğe kendi yazgısına hükmetme hayalinden vazgeçtiğinde varırmış." Mehmet dostunun ne dediğini tam anlamasa da başıyla onu onayladı. "Yakın zamana kadar sürekli ölümü düşünüyordum... İşin komik tarafı,

ölümün gerekliliğine inanırım. Ahkâm keserim sık sık." Susup masasının üzerindeki ince bir kitabı açtı. "Şuna bak, neler yazmışım: 'Ben yaşadıklarımı yazıyorum, diyen, düşündüklerini yaşayamayandır...' İşte bir başkası: 'İnsan seçebilse, kader olarak neyi seçer acaba? Ölümsüzlük diyenleri duyabiliyorum. Sesleri en gür çıkan onlar ama en budalaların da onlar olduğunu hatırlatmalıyım size. Oysa hayatı taçlandıran, onu eşsiz ve en değerli kılan, ölümdür. İyi ve kötü rastlantılardan kuruludur hayat. Eğer ömrüne üst üste –dikkat, iç içe değil– birkaç hayat sığdırabilmişseniz, bitiş çizgisinin çok da önemi yoktur...'" Yoktur, dedikten sonra yazara küfreder gibi kitabı öfkeyle kapadı. "Lâf salatası... Kötü olan, taraf tutmak dostum: Yaşlandıkça ölümle hayat arasında taraf tutmaya başlıyorsun. Sanırım ölümle savaşmak, insanlığın en müzmin hastalığı."

Yine meslek hastalığına tutulmuştu; felsefe yapıyordu. Felsefeci olmasaydı belki Tanrı'dan şüphe ederdi.

Mehmet, "Bence abartıyorsun," dedi. "Öldüğün falan yok ve genç kadınla olmak, iyidir. Bana baksana."

Prof merakla ona döndü. Biraz daha çabalasa bu kez gülümsemeyi başaracaktı.

"Aslında genç kadın sevmek, doğuranı elde etmek, yani ölümden sakınmaktır..." Durup sordu. "Emine Gökçe'den de genç... Sahi, gelinimiz nasıl?"

Mehmet Emine'nin hamile olduğunu söylemeyi düşündü, sonra vazgeçti. Gaia'yla, Rheia'ya[3] dönüşen Emine henüz bir pıhtı olan çocuğu ondan sakınmıyor muydu? Mitolojiyi bir kenara bıraktı.

"İyi," dedi. "Gayet iyi."

"Umarım ben de senin kadar şanslı olurum."

Mehmet, "Şanslı!" deyip, hafifçe güldü. "Söylesene, neden felsefeci oldun?"

Prof –omuzlarını kaldırıp indirse de– soruyu kolay bulmuştu. Hemen cevap verdi.

"Sevdiğimden: Neden mi severim? Çünkü felsefede, doğru ya da yanlış yoktur."

3 Çocuklarını onları yok etmek isteyen babalarından koruyan Yunan Tanrıçaları.

Beş dakika daha konuştu; Mehmet'e yönetim kuruluna gireceğine söz verdikten sonra sustu.

Mehmet, bir saat sonra ofisinde Ömer'in anlattıklarını dinler görünüp Prof'un söylediklerini düşünüyordu: Onu çevresinden koparark sağırlaştıran düşüncelerinin odağında Seferihisar'da, sakin bir koya bakan küçük bir taş evde sonlanacağını sandığı, şimdiyse nereye yönleneceğini kestiremediği, başıboş yazgısı vardı. Her şeyi oluruna bıraktığına, yazgısıyla –özenle büyütmeye çalıştığı bir çocuk gibi– ilgilenmekten vazgeçtiğine bakılırsa, Prof'un söylediği gibi bilgeliğe ulaşmış sayılır mıydı? Ya Prof? Olağanüstü bilgisi, derin felsefi kavrayışı vardı ama zayıf, ürkek kişiliği yüzünden bunu yansıtamıyor, karşısındakini etkileyip biçimlendiremiyordu. Bilgisi kendine dönüktü, sohbetlerde harcanıp gidiyordu. Oysa Hasan Hoca! O, Prof'un tam tersiydi: Bilgisini elinde çekiç gibi kavramış bir heykeltıraştı. Şu bir yere girdiğinde bütün hayatını da yanında getirdiğini hissettiren adamlardan...

"Hepsi, bu kadar efendim." Efendim! Mehmet'i içinde sürüklendiği labirentten çıkaran bu sözcük oldu. 'Bu kadar!' Ömer böyle demesine rağmen devam ediyordu. "Eğer banka kredileri önümüzdeki hafta yönetim kurullarından çıkarsa, Rafet Bey'e katlardan birisini vermemiz uygun olur. Yavaş yavaş kadrosunu kurması gerekecek."

Mehmet, "Pekâlâ," dedi. "Beşinci katı alabilir."

Ömer bir an bir şey söyleyecek gibi dudaklarını araladı ancak sonra vazgeçti. Manzaralı bir katı gazeteye ayırma fikri hoşuna gitmemiş olacaktı. Yoksa o kattaki odalardan birini kendine mi istiyordu? Sessizliği dosyalarını toplamayı bitirinceye kadar sürdü.

"Bir şey daha eklememe izin var mı?" Mehmet başıyla onaylayınca sesini, aferin bekleyen çocuk gibi peltekleştirerek devam etti: "O konu halledildi... Hem Füsun Hanım, hem de Aynur... Hanım. Yani artık, bir alâkaları kalmadı... Bizle de... Kadıoğulları'yla da."

Gözlerini kaçırdığına bakılırsa bu ikisine de epeyce pahalıya mâl olmuştu.

"Abdullah Bey nasıl?"

Ömer çantasını kapatırken cevap verdi.

"İyi iyi... Ramazanda aldığı kiloları verip tansiyonuna dikkat edecek."

"Ya sen?"

"Ben de iyiyim..." Devam etmeden önce hiç yapmadığı bir şeyi yapıp boğazını temizledi. "Evlenmeye karar verdim..." Anlaşılan bu kez patronunun fikrini sormaya gerek görmemişti. "Tanıyorsunuz; Gülizar'la."

Tehlikeli yerlerde dolaşmaktan vazgeçip mahallesine geri dönmüştü.

Mehmet, "İkinizin adına da sevindim," dedi. "Duyunca Emine de çok mutlu olacak."

"Perşembe günü istemeye gideceğiz. Abdullah Bey sağ olsun..." Özür dileyen sesiyle ekledi. "Siz de katılır mıydınız?"

Mehmet, "İsterdim," dedi. "Ama bu kayınpederin rolünü çalmak olur." Yalanın bu kadarı yeterliydi. Ayağa kalkıp elini Ömer'e uzattı. "Tebrikler."

Akşam yemekte haberi verdiğinde Emine,

"Öyleymiş," demekle yetindi.

Haberi Gülizar'dan değil, ablasından almıştı. Yemek boyunca sorularına kısa cevaplar verdi. Mehmet ona bakmamaya çalışıyor ama her seferinde benliğine yenik düşüyordu. Yanındaki kadın, ökseye tutulmuş, çaresiz bir kuşu andırıyor, bedeni de ruhunun peşine takılıp kaçmak, akıp gitmek istiyordu. Mehmet, kahvesini –Emine, hamile olduğunu öğrendiğinden beri içmekten vazgeçmişti– bitirirken birazdan bir bahane bulup yukarıya çıkacağını bildiği karısını durdurdu.

"Oturur musun, biraz konuşalım." Emine kısa süren kararsızlığın ardından Mehmet'in işaret ettiği koltuğa –sanki mayının üstüne oturacakmış gibi– tedirginlikle ilişti. Görünürde bedeni oradaydı ama gözleri basamakları tırmanmaya başlamıştı bile. Ona ulaşabilecek miydi? Mehmet yumuşak bir sesle konuşmaya başladı. "Ne yapmak istediğini bilmiyorum ama her ne yapıyorsan, bunun kimseye yararı yok: Ne sana, ne de bebeğe. Yorulmadın mı? Bu denli gerginlik hem yorucu, hem de sağlığın için zararlı."

Emine'nin dudakları aralandı, ağzından sözcüklerden önce bir inilti çıktı; hafif, can çekişir gibi.

"Biliyorum... Ama... Ama elimde değil... Düşünmeden edemiyorum. Düşününce de aramızda..."

Ne olduğunu söylemeden sustu. Emine'nin korkuları düşüncelerini, düşünceleri korkularını besliyordu. Kısır bir döngüye tutsak olmuştu. Ya sözünü ettiği engel! Aralarındaki Allah'ın gölgesi miydi?

Mehmet umutsuzlukla sordu:

"Ne yapmamı istiyorsun?" Emine cevap verecek gibi dudaklarını araladı ama sözcüklere hayat verecek nefesi kalmamıştı. "Evden gitmemi mi istiyorsun?"

Emine, daha kocası sözlerini bitirmeden bıçaklanmış gibi sarsıldı. Uyuşukluğu günlerdir ilk kez dağılmış görünüyordu. Hareketlerini çevreleyen o yavaşlık kozasını yırtmış, gözlerini tekrar Mehmet'in gözlerine dikmişti. Kesik el kol hareketlerini sert sesi tamamladı.

"Nereye gideceksin?"

Mehmet, "Fark etmez," dedi. "Neresi olursa."

"İzmir'e mi?"

İzmir, yani Aslı! Hâlâ aynı korku... Uğursuzluk korkusu, başka kadın korkusu, düşük korkusu... Aklına gelen, karşılaştığı, kulağına üflenen her korkuya teslim olan bir kadın... Mehmet kesin bir dille cevap verdi.

"Hayır!"

Emine tekrar konuşmadan önce bir süre düşündü. Gözleri yeniden önüne düşmüştü. Sonunda, sanki bunu söylemek teslim olmakmış gibi zorlukla mırıldandı.

"Bir yere gitmeni istemiyorum."

Sözlerini bitirince –dakikalardır ilkmiş gibi– derin bir soluk aldı. Sonuna gelmişti; sabrı buraya kadar izin vermişti. Mayının üstünde daha fazla oturamayacaktı. Kararlı bir tavırla ayağa kalktı. Döngüsüne, hapishanesine geri dönüyordu.

Mehmet bu kez onu durdurmaya çalışmadı. Arkasından seslenmekle yetindi.

"Ben çatı katına taşınacağım. Böylelikle istediğin zaman ya-

tar, istediğin zaman da kalkarsın. Sabaha kadar benden kaçmana gerek kalmaz."

Emine merdivenlere yöneldi. Ağlıyordu. Mehmet ürperdi; evet, görüyordu: Karısı acı çekiyordu, ağlıyordu, kalmak istiyordu ama yine de kaçıyordu. Ablasının yirmi yıldır onunla birlikte büyüttüğü, sonunda kölesi yaptığı korkunun iktidarı mutlaktı. İradesini ele geçiren kaygıları aşık yüreğini geriye itip eziyor, onu uyuşturucu bağımlısı gibi pençelerinin arasında tutuyordu.

Mehmet o gece çatı katında, içinden –parçası olamadığı– renkli bir dünyanın akıp gittiği pencerenin önünde, içkisini görülme korkusu olmadan yudumlarken benzerliğin farkına vardı. O da Ömer gibi mahallesine geri dönmüştü. Bakışlarını yavaş yavaş pencereden yere, ayaklarının dibine çevirdi. Aralarındaki bağın liflerini istemeden de olsa, birer birer koparan Emine, beş metre aşağıda, odasında onun kadar yalnız, oturuyordu. Durumu ilk kez bu denli berrak görüyordu. Aslında evlilikleri baştan sona bir yalnızlık öyküsü değil miydi! Birkaç hafta öncesine kadar aynı hücredeyken şimdi hücreleri ayırmışlardı; değişen buydu.

İçkinin faydaları: Mehmet ikinci kadehi doldururken ikinci keşfini yaptı: Emine'ye aşık olmuş ve bununla yetinmiş, onunla ilgili bir önsezi geliştirememişti. Acaba Simin'in dediği gibi, evlilikleri aldatıcı, hiçbir zaman gerçekleşmeyecek bir uzlaşma umuduyla mı başlamıştı? İlk yudumu uzatarak içti. Artık açıktı, evlilikte bulduğu hayat ona küçük, Emine'ye ise günahkâr geliyordu. Evlilik, boyunlarına takılmış bir taşa dönüşmüştü, şimdi ikisini de kaygı denizinin dibine batırıyordu.

- 5 -

Yılbaşı! Bir yıl öncekinden ne kadar farklıydı? 2006'yı Simin'in galerisinde, renkli bir kalabalığın içinde, Kara Kraliçe'den kaçarak ama umutla karşılamışken, 2007'yi tek başına, Boğaz'ı seyrederek kutlayacaktı. Geçen yılbaşında biri ona, sadece bir

kez gördüğü türbanlı bir kıza âşık olacağını, onunla evleneceğini, Boğaz'da bir yalıda yaşayıp büyük bir servete hükmedeceğini söylese, gülerdi. On iki aya sığan olayları art arda sıralayınca –şaşkınlıktan çok, korkuyla– ürperdi. Acaba 2008 Ocağı'nda nerede olacaktı? Sonra asıl merak ettiği soruyu –her sözcüğü dudaklarını dağlayan kor parçalarıymışçasına diliyle ıslatarak– seslendirdi: Bir... yıl... sonra... hâlâ... Emine'yle... birlikte... olacak... mıyım?

Saat on ikiye gelirken telefonu sırayla üç kez çaldı. İlki Altan'dı: Sağlık, barış ve emekçiler için iyi bir yıl diliyordu. İkincisi, Prof'tu: O, iyi bir yıl dilemekten çok, Gökçeler'de olduğunu, annesiyle tanıştığını haber vermek için aramıştı. Arayan üçüncü kişi Ayşe'ydi: Yeni yılı kutladıktan sonra gönderdikleri para için teşekkür etmişti. Seferihisar'daki arsanın hissesini Emine'ye satmak için çıkardığı vekâletnameyi en kısa sürede göndereceğini ekleyerek bitirmişti konuşmasını.

Mehmet, Ayşe'den haberi alınca ne kızdı ne de şaşırdı. Haberi garipsemişti. Bütün bunların bir tek nedeni vardı: Emine'nin onu tutsak alan kıskançlığı. Birlikte yatamadığı, neredeyse hiç dokunmadığı bir adamı, Aslı'dan kıskanmak!

Keşke karısına yardım edebilseydi. Mehmet bu dileğinin bir anlamı olmadığını, yapacağı her hamlenin yararsız olacağını biliyordu. Emine hamileliğiyle ilgili gerekli her şeyi Fatma'yla birlikte yapıyor, planlıyordu. Doktor randevusu, yemek ve en önemlisi ruhsal destek... Tekrar onun kızı olmuştu.

Mehmet on bir buçuk gibi aşağıya inmiş, odasında bir Buda heykeli gibi hareketsiz oturan karısına, onu ürkütmeyecek kadar kısa olmasına dikkat ettiği bir kucaklaşmayla sarılıp kulağına fısıldayarak iyi yıllar diledikten sonra çatı katına geri dönmüştü.

Saat tam on ikide kulaklarında onun sesi vardı:

"Seni hep seveceğim..."

Emine'nin her gece, –kendi içine göçmeden önce– bazen sevişmenin o hüzünlü mahmurluğunun ardından, bazen kirpiklerinin ucuna kadar inen uykunun koyu örtüsünü üzerine örtmeden hemen önce tekrarladığı bu kutsal nakarat, aşk serenadı artık tutulmayacak bir vaadi andırıyordu.

Yılbaşının, 2006'nın son, 2007'nin ilk gününün öyküsü, bundan ibaretti.

Aslında gün, bayram olarak başlamıştı; Kurban'ın ilk günü Mehmet'in babası, daha doğru tanımıyla Şerife Hanım'ın ebedi kurbanı Mustafa Bey'i utandıran –küçük bir çocukken, henüz yoksul olmanın bilincine varmadığından babasının neden hoşlanmadığını uzun süre anlayamadığı– o bayramlardan birisi. Eve gelen, genellikle gazete kâğıdına sarılmış paketler; kurban kesenlerin dağıttıkları etler; sadaka almanın yüz kızartmayan utancı... Bunları daha sonra kavrayacaktı. Aslında parayı, üniversiteye, Aslı'yla karşılaşıncaya kadar pek sevmemişti. Paranın anlamını ve gerekliliğini, Aslı'ya eşlik etmeye başladığında keşfetmişti.

Emine arife gecesi yemekte, babasının Kurban Bayramı'nın ilk gününde öğlen erkenden et yemekten hoşlandığını hatırlatarak, ertesi gün en geç saat on birde Beykoz'da olmaları gerektiğini söylemişti. Erken kalkıp önce Yakup'a, oradan da Beykoz'a geçseler, uygun muydu? Konuşurken gözleri masanın üzerindeki ellerindeydi.

Uygundu. Mehmet de, "Uygun," demişti.

Hasan Hoca'nın evi kalabalıktı. Sabahın bu erken saatinde alt kattaki salonda, kadınlı erkekli, otuz kişi toplanmıştı. Hasan Hoca, yanında Ali de vardı, onları görünce salonda oturduğu yerden kalkıp antreye merdivenin başına geldi, onlarla bayramlaştı. Sağlıklı ve dinç görünüyordu. Birkaç sözden sonra canlılığının nedeni ortaya çıktı. Yıllarca sadece konuşmuştu, şimdi, söylediklerini vakıfla gerçekleştirme fikri, onu heyecanlandırıyor, adeta gençleştiriyordu. Emine, Hasan Hoca'nın elini öpüp yukarıya abisine doğru uzaklaşırken Mehmet bunları düşünüyordu. Adamın teşekkür etmesine fırsat vermeden o da karısının ardından merdivenlere yönelmişti. Bir kez daha iyi birisi olduğunu dinlemeye katlanamayacaktı. Herkese, içinde karanlık şeyler olduğunu söylese! Aklına gelen düşünceyle durakladı. İnsanın içinde karanlık bir şeylerin olması onu kötü biri yapmaz! Bunu biliyordu. Tekrar yürüdü.

Merdivenin başında onu Nuran bekliyordu. Mehmet kıza eli-

ni uzatmış, ardından Yakup'un odasına girmişti. Tanrı'nın yazgılarını birbirine bağladığı yarım adam, yatakta, ölümle hayatın arasındaki o ince çizgide, sessizce yatıyordu. Kendinde mi? Yatağın kenarında duran Emine de bu sorunun cevabını arıyordu. Abisine doğru eğilmiş, umutsuzca gözlerini aralamasını, dudaklarından onu tanıdığını ele verecek bir sözcük dökülmesini bekliyordu.

Ancak odada kaldıkları on dakika boyunca Yakup derin uykusundan uyanmadı. Sadece bir kez dudakları kıpırdadı; Emine umutla üzerine eğildiğinde, tekrar sessizliğe büründü. Birkaç saniye sonra Emine doğruldu. Umudunu yitirmişti.

"Yemeğe Ömer'le Gülizar da gelecekmiş."

Yol boyunca konuşmaları, bu cümleyle sınırlı kaldı. Mehmet ona cevap vermedi. Biliyormuş gibi başını sallamakla yetindi. Emine'den sonra o da sağır ve dilsiz olmuştu.

Kadıoğulları onları salonda bekliyordu. Abdullah Bey hastanedeki halinden çok daha iyi görünüyordu. Zayıflamıştı; delik bir körüğün çıkardığı tıslama sesini andıran cansız solukları sessizleşmiş, düzene girmiş, gözleri, yitirdiği canlılığı tekrar kazanmıştı. Kızını görmek onu gülümsetmedi. Kimbilir, Emine'ye baktığında artık kızını değil, hisselerini elinden alan birisini görüyordu. Kayınpederi konuşmaya başladıktan bir süre sonra Mehmet, yanılmadığını anladı; sesi, eskisi kadar tek taraflı, hükmediciydi. Hayalete dönen, Fatma'ydı. Zayıf ve hasta görünüyor, bakanda her an uzanıp yatacakmış gibi bir duygu uyandırıyordu. Muti yine köşede, pusuya yatmış, avını gözleriyle izleyen sinsi bir avcıyı hatırlatıyordu. Öyle zalimce bakıyordu ki, onu gören biri, kurbanına çığlık atma hakkı bile tanımayacağını hemen anlardı.

Konuşmalar hemen ikiye bölündü: Abdullah Bey'in soruları ve bu sorulara verilen cevaplar. Fatma hemen hemen hiç konuşmadı. Emine'yse sadece babasının iki sorusuna cevap verirken ağzını açtı: "İyiyim babacığım..." ve "Allah size afiyet versin..." Muti! Babası ona hiç soru sormadı; salonda o yokmuş gibi davranıyordu. Emine yine güzeldi ama güzelliğini aydınlatan o ışıltı yoktu; ne gözlerinde ne de sesinde. Hamileliğinden,

Fatma dışında kimseye söz etmemiş olmalıydı. Sanki karnında bir can değil, pimi çekilmiş bir el bombası taşıyormuş gibi ürkek ve kendi içine kapanıktı. Artık ailesinin yanında da kendini rahat hissetmiyordu. Birisinden koptuğu, ötekinin parçası olamadığı iki dünyanın arasındaki o derin uçurumdan kurtulmak, sonsuz yalnızlığını sonlandırmak için tek umudu kalmıştı: bir bebek...

Saat on bir buçukta kapı çalındı; Ömer'le Gülizar, et şölenine katılmak üzere gelmişlerdi. Ömer'in yüzü ifadesizdi; tebrikleri kabul ederken bile. Gülizar'sa gülümsüyordu. Muti'yle olmasa da Kadıoğulları'na katılmanın bir yolunu bulmuştu. Şık giyinmişti; sağlıklıydı ama yine de Emine'den çok Fatma'ya benziyordu. Mehmet elini uzattığında sıkarken gözlerini kaçırdı.

Onların gelmesiyle bölünme daha da kesinleşti. Bir tarafta erkekler, öteki tarafta kadınlar. Muti görünürde onların yanındaydı ama hiç konuşmadı. Konuşmanın baş konusu, gazeteydi: Abdullah Bey sabrını yitirmişti; bir türlü sonuçlanmayan banka kredileri konusunda sağ kolunu sorularıyla sıkıştırıyordu. Ömer, açıkça söylemese de onu beceriksizlikle suçladığını hissettiren patronuna saygılı cevaplar veriyor, kredilerin gecikmesinin kanuni nedenlerini açıklamaya çalışıyordu. Abdullah Bey, Rafet Sağlam'ı beğenmesine beğenmişti ama yine de, "Adamda beni rahatsız eden bir şey var," deyip duruyordu.

Fatma ve Emine'nin dışında herkes, doya doya et yedi. Abdullah Bey bugünlük perhize ara vermiş, nasıl zengin olduğunu ele veren bir arsızlıkla, et yiyen atalarımızın ortak kafa özelliği olan çıkık çenesini sürekli açıp kapatarak, ciğerleri, külbastıları, pirzolaları birbiri ardına mideye indiriyordu. Mantı seven birisi için şaşırtıcı bir et iştahı vardı.

Kimse yılbaşından söz etmedi. Aralarında sadece, sık sık saatine bakan Muti'nin dışında, kimsenin yeni yılı kutlamaya niyeti yoktu. Muti bir ara Emine'nin yanına gitti. Karısının yüzünde duygu içeren ilk ifade o zaman belirdi. Emine, Muti'ye kızmıştı.

Ömer'le Gülizar, Abdullah Bey'in gözlerinden uyku akmaya başladığında, izin istediler: Saat dörde geliyordu. Abdullah Bey onları tekrar tebrik ederek ve araya bol çocuk temennisi sıkış-

tırarak geçirdikten sonra oturduğu yerde uyuklamaya başladı.

Kalkma zamanı gelmişti. Onlara kimse biraz daha oturun demedi. Emine salondan çıkarken babasının elini öpüp umutla bekledi. Abdullah Bey kızını çocuk temennisinde bulunmadan uğurladı. Gülizar'a bağışladığı dileği, kızından –ya da ortağından– esirgemişti.

Emine yol boyunca somurttu. Mehmet köprüye kadar sabretti. Midesindeki ne zaman hazmedeceği belli olmayan etler ve o ketum sessizlik, sinirlerini tef gibi germişti. Söze, Muti'nin ondan ne istediğini sorarak başladı.

Emine öfkeyle, "Ne olacak!" dedi. "Para."

Mehmet, ona para verme diyecekti ama vazgeçti. Kendi kardeşi de o mirasyedi gibi, para peşinde değil miydi? Üstelik Muti, ailesine ait olan paradan pay istiyordu. Ayşe'yse bir leş yiyici gibi, çalmaya çalışıyordu.

Bu yüzden bir daha konuşmaya kalkışmadı. Simin yalıya vardıktan sonra, herkes kendi sürgününe çekildiğinde aradı. L&M'in Beyoğlu'ndaki yeni binasının açılışını üç hafta sonra pazartesi, sıkı bir kokteylle yapacaklardı. 'Sıkı' sözcüğünü, vurgulayarak söylemişti. Mehmet üç hafta sonraki kokteyli yılbaşı arifesinde haber vermesine bir anlam veremeden, kokteyle geleceğini söyleyerek telefonu kapattı. Acaba hamile kalmayı başarmış mıydı?

Mehmet, güne ait soruları bir kenara bırakarak çatı katına taşıttığı tek kişilik yatağa uzandı. Saate baktı. Sekiz saat sonra yeni bir yıl başlayacaktı. Acaba beraberinde neler getirecekti?

Yeni yıl, sabahın ilk ışıklarıyla birlikte, bir çığlık eşliğinde felaket getirdi. Mehmet sabahın o tekdüze, esrarengiz seslerini delip geçen acılı çığlığın kaynağını çözemeden, kâbus gördüğünü düşünerek gözlerini açtığında çığlık, tekrarlandı. Tiz, acı ve umutsuzluk yüklü ses, aşağıdan, Emine'nin yatak odasından geliyordu.

Mehmet çığlıkların ne anlama geldiğini bilerek aşağıya koştu. Her şey ilkine benziyordu. Emine kapısı ardına kadar açık banyodaydı ve şaşkınlıkla kanla lekelenmiş geceliğine bakıyordu. Kocasını görünce hiç konuşmadı ama sessizliğinin dayanıl-

maz sesi vardı. Emine sabahın o acılı hüznünün yankısı gibi bir çığlıkla ağlıyordu. Mehmet ona doğru atılınca yazgısının ikinci kez elinden aldığı bebeğini korumak ister gibi bir elini karnına bastırıp ötekiyle onu itmeye çalıştı. Mehmet, felaket çanlarını hatırlatan üçüncü ya da dördüncü çığlıkta ona şefkatle sarıldı. Yeni bir dönem başlıyordu. Bunun farkındaydı.

Emine, "Ablacığım, ablacığım," diye inleyince, Mehmet, içi sızlayarak,

"Ona haber vereceğiz... Haber vereceğiz," diye mırıldandı.

Karısını arabaya bindirirken gözü takıldı: Yuvarlak ay uzak bir güneşten düşmüş gümüş damlaya benziyordu...

- 6 -

Yeni yılın ilk haftasında hava soğuk sayılmazdı; hatta bulutsuz gökyüzünden süzülen eğik güneş ışıkları, ortalığı sonbahara dönüştürmeye çalışıyor, Boğaz boyunca, güneyden kuzeye, iki yanı ısıtan hafif, ılık bir rüzgâr esiyordu. Ancak sonbaharın ortasındaki yalının içinde, bahçeye kadar gelen sonbaharı elinin tersiyle iten bir kış vardı. Kara, soğuk ve kasvetli bir kış: Havada, suda bir belirtisi olmayan, çevreyle uyumsuz bu kış Emine'nin ruhundan yayılıyor, bütün yalıyı kaplıyordu. Garip soğuk, hastaneden döndükleri akşam başlamıştı. Mehmet böyle olduğundan emindi; çünkü belirtilerini, ilk kez, Emine'nin buz kesen, rengini keskinleştiren gözlerinde görmüştü.

Emine'nin bedensel sağlığı, ruhen çok sarsılmasına karşın, şaşkınlık verecek kadar iyiydi. Öncelikle kanaması, daha hastaneye varmadan önce durmuş, hemen ayağa kalkmıştı. Uzun araştırmalar sonucunda bulduğu, ondan başkasına inanmadığını tekrarladığı doktorunun söylediklerine bakılacak olursa, ortada henüz anormal sayılabilecek bir durum yoktu. Doktor, "Tıbben üç ya da daha fazla sayıdaki düşükten sonra endişe etmek gerekir," dediyse de Emine'yi bir türlü ikna edememiş ve bu sözler, içini basan, gözlerine kadar yayılan buza rağmen gözyaşlarını dondurup bitirmemişti.

İkinci haftanın sonunda Emine, bir anlamda değişimini tamamlayıp başka birisi olup çıktı. Artık ağlamıyordu, sanki dilsizleşmişti. Neredeyse hiç konuşmuyor, dudakları matem tutuyordu... Kuyudan su çeken çıkrık ipini andıran tespihler... Sürekli dua eden, odasından hiç çıkmayan, kocasının sarılışına zorlukla tahammül eden ve insanı dehşete düşüren çığlıklar atan bir kadına evrilmişti. Katlanılmaz çığlıklarının garip bir iç düzeni vardı: Uzun, yalnız geceler, saat başlarını değil, dakikaları vuran çığlıklarla biçiliyor, katları, odaları kaplayan sessizliği bu haykırışlar kırbaçlıyor, lime lime ediyordu. Her gün daha büyük bir adımla, ona ulaşılamayacak, kimsenin onu geri getiremeyeceği kadar uzak bir yere, yüreğinin içindeki o korkulu saplantının içine çekiliyordu. Sanki cinnetin eşiğinde duruyor, nabzı, yüreğinin değil, evham ve saplantılarının gücüyle atıyordu. Ona bakıldığında hep aynı şey görülüyordu: Bilincinin ötesinde, uykusuz bir yüz; gözyaşı dökemeyen, hiçbir konunun ruhunda çiçek açtırmayacağını söyleyen gözler... Bu gözlerde hiç duygu yoktu. Şefkatini tümüyle yitirmiş miydi? Pişmanlığı kimseninkilerine benzemiyordu; ötekiler gibi acısız değildi. Duygularıyla aklının uyumu, Allah'la inancının uzlaşması sanki ebediyen bozulmuştu.

Mehmet de Emine'yle birlikte o labirentlerde kaybolmak üzereydi. Evlilikleri, çıkmaza yapılan yolculuğu andırıyordu şimdi. Hangi odaya girerse zamanı, orasını, ondan önce terk etmiş buluyordu. Onsuzluk, uçsuz bucaksız denizinde, derme çatma bir salın üstünde, aç ve susuz yol almak gibiydi. Yine de geceleri yalıda yürüyüşe çıkıyordu: Her an bir köşede Emine'ye rastlamak umuduyla... Ama boşuna bir uğraştı onunki. Duruma önce üzülmüş, sonra kahrolmuş, ardından kırılıp şaşırmıştı. Şimdi? Şimdi, öfkeliydi.

Geçmişte, özellikle de savaşırken, kötü biri olduğunu düşündüğünde hep, belki de iyi birisiyim, diye mırıldanmış, eğer birisi başında yeteri kadar beklerse, içinden iyi bir adamın çıkacağını hayal etmişti Mehmet. Dediği olmuştu; belki Yakup belki de Emine, başında beklemiş, kendisi inanmasa da Hasan Hoca'nın varlığını onayladığı o içindeki iyi adamı ortaya çıkarmış-

lardı. Şimdi, ne kadar öfkelenirse öfkelensin, o da aynını yapmalı; Emine'nin başında beklemeliydi...

"Bugün 22 Ocak Pazartesi; saat 06:00. Hava sıcaklığında düne göre beş derece düşüş görülecek ve yağış..."

Radyonun bu sözleriyle başlayan gün, akşama doğru Beyoğlu'na beklenen soğuğu getirmiş görünüyordu. Mehmet buna rağmen arabadan Taksim'de inerek, kalabalığın bir ırmak gibi aktığı İstiklâl Caddesi'nin karmaşasına karışmayı seçti. Issız bir vahadan, birdenbire kalabalık bir kentin göbeğine düşmüştü.

L&M'in yeni sergi mağazası, caddenin ortasındaki tarihi binalardan birisinin alttan yukarıya doğru tırmanan üç katına yayılmıştı. Simin yine simsiyahtı –yeşil gözleri gösterişli çiçeklerin yapraklarının ışıltısıyla doluydu–, davetlileri, her köşesine bir heykel gibi özenle yerleştirdiği birbirinden gösterişli mankenlerle süslenmiş giriş katında, kapıda karşılıyordu. Dudakları Baküs'ün maskesindeki gibi kıvrımlıydı. Mehmet'i görünce elinden önce gülümsemesini sundu.

"Hoş geldiniz, sevgili ortağımız."

Mehmet gizemi, güzelliğini yok eden gülümsemeye, iltifatkâr tavırlara karşılık vermeye çalışarak Simin'in elini sıktı; aynı anda art arda en az beş flaş patladı. Simin'in abartılı karşılamasının ardındaki sır bu olmalıydı. Mehmet ona başarılar diledikten sonra kameraların önünden uzaklaştı. Anlaşılan fotoğrafları yarın magazin sayfalarında yer alacaktı. Katın dekorasyonu ilginçti. Ortada mermer bir fıskiye, duvarlarda siyah beyaz, bazıları yakın plan, bazıları boydan, L&M'in yeni kreasyonunun fotoğrafları, fotoğrafların arasında kalan beyazlığı kıran çiğ yeşil, palmiye benzeri saksı bitkileri vardı. Geniş lobinin dibinden viyolensel sesi yayılıyordu.

Mehmet birkaç adım atmış sigara içmeyi düşünüyordu ki, önü, bildik bir yüzle kesildi. Şaşkınlıkla durakladı; karşısında pekişmiş bir aptallık büstü gibi duran yüz tanıdıktı ama beden, yabancıydı.

"Merhaba Mehmet! Nasılsın Mehmet?"

Adını yeni öğrendiği bir sözcüğü ezberlemek istermiş gibi tekrarlayan kadın, Şebnem'di. Yine göz alıcıydı ama onu gör-

mediği süre içinde epeyce kilo almışa benziyordu. Öne doğru fırlamış iri göğüsleri, sanki güçlü bir el tarafından kafasına yukardan bastırılarak iki yana genişletilen yüzü, Slav genlerini ele veriyordu.

Mehmet, kadının bir kez daha adını söyleyeceğini fark edince, "İyiyim," dedi. "Sen nasılsın?"

"Ben iyiyim Mehmet. Ben çok iyiyim..." Sonra sanki bir kez daha ben dememek için bu kez başkasını seçti. "Cenk de iyi. Evet, Cenk de çok iyi."

İyi! Hem durup dururken, sorulmadan Cenk'ten söz etmesi, hem de iyi olduğunu söylemesi garipti.

"Demek iyi. Ne kadar iyi?"

"İyi iyi... Artık konuşuyoruz. Bana anlatıyor. Bana çok alıştı... Görmelisin Mehmet..." Şebnem başını salladı ama sallanan göğüsleri oldu. "Herkes beni aptal sanıyor ama ben akıllıyım. Onunla dost olduk Mehmet. Artık bensiz yapamıyor."

Mehmet bir süre akıllı olduğunu onaylatmak için onu süzen kadına ne diyeceğini düşündü. Ne konuşuyorlardı?

"Nelerden söz ediyorsunuz?"

"Avcılıktan, atlardan, silahlardan..." Şebnem, silahlardan dedikten sonra duruşunu dikleştirdi. "İnsan denilen canlı türü, kendisinin de bir hayvan olduğunu unutarak karşısına çıkan bütün hayvan türlerini, soyunu tüketmek istercesine avlıyor. Acaba hangisi yanlış çağda yaşıyor? Hayvanlar mı insanlar mı?"

Şebnem sözlerini bir manifesto okurmuş gibi bir solukta bitirdi. Mehmet şaşkınlıkla durakladı. İkisinin dost olmasından da garip bir durumdu bu. Daha birkaç ay evvel, atının kafasını bedeninden ayırdığını iddia ederek vurduğu eski kocasıyla, onu –teşebbüs safhasında kalan bir cinayete– sürükleyen kâbuslarını mı konuşuyordu? Kimin fikriydi bu?

"Simin ne diyor?"

"Simin memnun Mehmet. Gayet memnun."

Öyleyse durumda gerçekten kuşkulu bir taraf vardı. Mehmet'in dilinin ucuna kadar inen soruyu, arkasından yükselen ses böldü.

"İyi akşamlar." Geriye döndü, hiç beyazlamayacak saçlarıyla Zeynep Bilmez, Simin ve Şebnem'in aksine, gülümsemeyen, asık bir yüzle karşısında duruyordu. Mehmet kadının selamına karşılık verirken yanındaki adamı fark etti. Ekrem'di: Dikkatle bakıyordu; alnının ortasına nişan alır gibi. O kadar kötü birisine benziyordu ki, insan, ona sadece bakarak lekelenebilirdi. "Nasılsın?"

Mehmet, önce Şebnem'den ayrılmak için izin istedi, sonra Zeynep Bilmez'e döndü.

"İyi sayılırım." Ekrem'e bakmadan sordu. "Sen?"

"Bu memlekette bir Ermeni ne kadar iyi olabilirse, o kadar iyiyim." Kürt olmaktan vazgeçmemişti, üç gün önce öldürülen gazeteci Hrant Dink'ten söz ediyordu. "Berbat, mide bulandırıcı bir durum..." Çaresizlikle omuzlarını kaldırdı. "Dar bütçeli bir dergide çalışmanın bedeli. Hem cinayetleri, hem de magazini izlemek zorundasın..."

O konuşurken Ekrem, bir çiftenin namlularını andıran gözleriyle, yanlarından uzaklaşmıştı. Mehmet kötü bakışlı adamı işaret ederek sordu.

"Onunla mı dolaşıyorsun?"

"Ekrem'in Simin Plevneli'nin yeğeni olduğunu unuttun mu?"

"Şimdi ne yapıyor?"

"Paralarının dibine darı ekmekle meşgul... Bırak onu. Gazete işi nasıl gidiyor? Sen ondan haber ver."

Viyolenseli, sarı bir tuvalet giymiş genç bir kadın çalıyordu. Mehmet onu şimdi, aralarına girenler dağılınca görebilmişti. Gözleri bir ara duvarın dibindeki grupta heyecanla konuşan Haydar'a takıldı. Onu kim çağırmıştı? Zeynep'e dönerek cevap verdi:

"Çalışmalar devam ediyor."

"Rafet Sağlam da burada."

Mehmet haberi olduğunu başını sallayarak belirtti. Zeynep'in beklediği karşılık bu değildi.

"Bir ara sizi tanıştırırım," dedi.

Zeynep sorularını sürdürecekti, onun sözlerini de birdenbire yanlarında beliren Simin kesti.

"Pardon, konuşmanızı bölüyorum, ortağımı bir süreliğine alabilir miyim?"

Koluna girmeye hazırlanıyordu. Mehmet içki alacakmış gibi geriye çekildi. Zeynep ilk kez gülümsedi.

"Tabii alabilirsiniz Simin Hanım," Mehmet'e, verdiği sözleri hatırlatır gibi bakıyordu. "Tanışmayı bekliyorum."

Simin, içki almasını bekleyip Mehmet'in bu kez geri çekilmesine fırsat vermeden koluna girdi.

"Sana iyi haberlerim var." Mehmet sormadan ekledi. "İşler, ilk yılda bile iyi olacak. Şimdiden planladığımızdan daha fazla sipariş aldık. Yani, zarar etmeyeceksiniz." Geriye döndü, eliyle arkasındaki adamı çağırdı. "Seni tanıştırayım, Cüneyt Kumlu; baş tasarımcımız..."

Gözlerinin altındaki torbalar, düşük göz kapakları, bükük dudaklar. Baş tasarımcı, çöküntünün eşiğindeki birisini andırıyordu. Adam birden Simin'e dönerek konuşmaya başladı. Yarım kalan bir açıklamayı tamamlamak ister gibiydi.

"Bir şeyin güzel olması için ardında bir şeyler gizlenmiş olmalı. Güzellik, yani elbise, asla şeffaf olmamalı, aksine ardında çok şeyler saklayan, insanı parçalamaya kışkırtan ketum bir bekaret zarıyla kaplı olmalı..."

Adam durmadan olmalı, diyordu. Kötü niyetli merakının kurbanı olmuş birisi gibiydi. O sırada önlerinden yarı çıplak bir manken geçti. Kadının uzun bacakları, örtülmemiş sırtı soluk kesiciydi. Mehmet haftalardır çıplak kadın görmeyen gözlerini kaçırarak yanındaki Simin'e döndü.

"Yarınki manşetleri görür gibiyim. Kadıoğulları'yla çıplaklık bir arada!"

Simin kısa –ama küçümseyen– bir kahkaha attı.

"İnsanlar, en utanmaz işlerini çıplakken değil, giyinikken yaparlar."

Haklıydı; Mehmet uzaklaşan mankene göz attıktan sonra tekrar ona döndü.

"Cenk'le senin için memnun oldum."

"Cenk'le... Aslında bir haberim daha var." Simin kolundan çıkmış, haberi verdiğinde Mehmet'in yüzünü görmek istiyor-

muş gibi gerilemişti. "Kocam, hisselerinin tamamını bana devrediyor."

Mehmet dudaklarına götürdüğü kadehi indirdi. Bu gerçekten bir haberdi.

"Onu nasıl ikna ettin? Hamile kalmak için sana tecavüz ederim mi dedin, yoksa silah mı verdin?"

Simin hafif bir çığlık attı. Gülümsemesi kimseye benzemiyordu. O özel günahları olan bir günahkâr diye düşündü Mehmet, onu öyle gülümserken görünce.

"Artık erkeklerle sevişmiyorum tatlım. Hem tat vermiyorlar, hem de elde ettikleri kadınların değerini düşürüyorlar..."

O sırada yanlarında alımlı bir kadın belirdi ve Simin'i sözlerini bölerek dudaklarının yanından öptü. Mehmet merakla kadının sarılışına karşılık veren Simin'i süzdü. Sadece kendi cinsinden cinsel haz alabilen bir kadının bir erkekle sevişme isteğinin ardında ne olabilirdi? Sadece, narsisistliği: Bedenine duyduğu hayranlık bir erkekle taçlandırılmadığında eksik kalıyor olmalıydı.

"Hayır, silah vermedim. Sadece Şebnem'i emrine verdim. Artık gece gündüz birlikte kalacaklar."

Silah yerine Şebnem! Mehmet o zaman karşısındaki kadının planını sezdi.

"Sence, Şebnem yarım bıraktığı işi tamamlayıp onu öldürecek mi?"

Simin omzunu silkti. Ona bir şey katmasa da hâlâ gülümsüyordu.

"Bilmiyorum. Tabii, benim ne düşündüğüm değil, Cenk'in ne düşündüğü önemli. Sevgili kocam bunun onun son şansı olduğuna inanıyor olmalı... Teklif ondan geldi. Bence boşa kürek çekiyor. Şebnem ölü; benliği kaldırılamayacak kadar büyük bir enkazın altında. Duygu namına hiçbir şeyi kalmadı. Öfkesi de Cenk'in bacakları kadar cansız." Dostça Mehmet'in omzuna vurdu. "Anlayacağın artık içinde cinayet büyütemez."

Mehmet bir süre karşısındaki kadını süzdü. Aklından geçenleri öğrenmek için neler vermezdi. Haklıydı; o, özel bir günahkârdı. Merakla sordu:

"Bu fikre Ekrem ne diyecek?"

Simin omzunu silkti. Açıkça ikisini de küçümsüyordu.

"Hiçbir şey," dedi. "O, Cenk'i reddetmedi mi?"

Mehmet, "O ve..." karşıdaki duvarı işaret etti. "Haydar! Onları neden davet ettin?"

"Rahatsız mı oldun?"

Olmamıştı; sadece... "İkisi de sağlam pabuç sayılmaz," dedi. "Hem hatırladığım kadarıyla, Haydar'a nankör köpek diyecek kadar kızgın değil miydin?"

Simin'in cevabı hazırdı:

"Onları çağırdım; çünkü sıkıcı değiller." Mehmet'in kulağına doğru eğildi. "Sıkıcı kimdir biliyor musun? Yalan söylemeyi öğretemediğiniz kişi."

Mehmet, eğer Rafet Sağlam'ı görmeseydi, bu anlamsız konuşma devam edecekti. Simin'e gülümseyip,

"İzin isteme sırası şimdi bende," diyerek adama yanına gelmesi için el salladı. "Biraz da başka işlerle uğraşayım."

"İzin sizin, Mehmet Bey! Ancak Kadıoğulları'ndan beklediğim küçük bir şey var." Simin'in sesinin tonu istek ileten değil, emreden bir tizlikteydi. "L&M'in hisse devrinde zorluk çıkarmamak, Cenk'in hisselerine talip olmamak... Böyle bir niyetinizin olmadığını biliyorum ama yine de uyarayım, dedim."

"Yoksa!"

"Senin evlilik nasıl gidiyor?" Simin, Mehmet'in cevap vermesine fırsat vermeden devam etti: "Rol yapma ve yalan evliliğin besinidir. İşler sıkışırsa bunu hatırla." Sıra 'yoksa'nın cevabına gelmişti: "Hisseler konusunda zorluk çıkarırsanız, bunu senden bilir ve seni üzerim."

Sözleri bitmişti. Yine Baküs maskesini takındı ve arkasını dönerek uzaklaştı. Mehmet sigarasını yaktığında Rafet Sağlam yanındaydı. Adama ikram etmedi çünkü onunki elindeydi. Öteki elini uzattı.

"Nasılsınız Mehmet Bey?"

Rafet Sağlam elini garip bir şekilde sıktı. Galiba Mason'du. Bunu daha önce neden fark etmemişti?

Mehmet, "İyiyim, teşekkürler," dedi. Lafı uzatmayacaktı;

adamı neden çağırdığını söyledi. "Size bakıyordum, bir gazeteci dostumla tanıştırmak için. Bizimle birlikte çalışmak ister."

"Tabii efendim."

Kimdir, nasıl birisidir diye sormamıştı. Mehmet sorulmamış soruyu cevaplandırdı.

"İyi, donanımlı birisidir... Eski bir dost." Sonra nedense bu kadarının yetmeyeceğini düşündü. "Dürüst, erdemli birisidir de."

Adamın yüzü kısa bir an için şekil değiştirdi. Ne zaman ilginç bir şey söyleyecek olsa, yüzü böyle oluyordu.

"Erdemleri başkasındayken, yani, sorumluluklarını ben omuzlamamışken severim." Mehmet, kesinlikle zeki birisi, diye düşündü. Acaba onunla dost olacak mıydı? Tavırları garipti. Adam düşüncelerinden haberdarmış gibi devam etti: "Aslında ben de sizinle konuşmak istiyordum."

Şimdi alt dudağı dolgunlaşmıştı. Bu yüzüne somurtkan bir ifade veriyordu. Mehmet uzun süredir elinde tuttuğu kadehi yudumladıktan sonra sordu.

"Endişe edilecek bir şey mi var?"

"Bir konu var," dedi Rafet Sağlam.

Adam gizli bir şeyi açıklayacakmış gibi bakıyordu. Kararsız mıydı?.

Mehmet, "Ömer'e açtınız mı?" diye sordu.

"Hayır, önce size iletmeyi daha doğru buldum. Biz bize konuşalım istedim." Biz bize! Demek kendini henüz Müslümanlarla aynı hendekte görmüyordu. "Ömer Bey biraz..." Kesinlikle kararsızdı ama bu, uzun sürmedi. Adam omuzlarını silkerek devam etti: "Açık sözlü olabilir miyim?" Mehmet içkisinden uzun bir yudum aldı. Konuşma giderek ilginçleşiyordu. Viski boğazını yakarak midesine inerken başıyla adama istediği izni verdi. "Doğrusu Ömer Bey'in konuyu gerektiği gibi algılayamayacağından kuşkulanıyorum. Nasıl söylesem? Yaratıcılığı kıt desem? Ona öğretildiği kadarını biliyor. Komplo teorileri de malum, yaratıcılık gerektirir."

İçki yerine sigara! Sanki Üstad mezarından çıkıp gelmişti. Mehmet gülümsemesini sakladı.

"Sizi endişelendiren konu nedir?"

"Başbakanın sözleri," dedi adam. "Sayın Başbakan on gün önce, 'Cumhurbaşkanı adayı konusunda CHP ile uzlaşmak zorunda' olmadıklarını, CHP'nin TBMM Genel Kurulu'nu terk etmesi halinde de seçimin yapılacağını söyledi."

Lafı nereye getirecekti? Mehmet merakla mırıldandı.

"Bunda endişe edilecek ne var?"

"Endişeden çok, bir öngörü diyelim." Rafet Sağlam önce yapışan sigarasını dudaklarından kopardı, ardından öngörüsünü özetledi: "Sözleri, muhalefetin, daha da önemlisi askerlerin kabul etmeyecekleri birisini seçeceklerinin işareti bence. Bizimki gibi bir ülkede, bu, hesaplaşma demektir."

"Hesaplaşma!"

"Bu çizgi sürdürülecekse, iktidarın, kalemiye ve seyfiye ile karşı karşıya gelme olasılığı çok yüksek..." dedi, Rafet Sağlam bir solukta. Sonunda sıra, endişesine gelmişti. "Ve bu zamana kadar hangi iktidar, bürokrasi ve askerlerle kavga ettiyse, alaşağı edildi."

Mehmet sigarasını söndürdü.

"Bu kez durum farklı olamaz mı?"

"Belki dediğiniz gibi, bu iktidar farklıdır. Yalnız unutmayın, bu kadronun ustaları, 28 Şubat'ta direnmediler, daha doğrusu, direnemediler."

Söylediklerinde gerçeklik payı vardı. Mehmet adama baktı. Yanılmıştı: Üstad politikayla uğraşmazdı. Sıkılmaya da başlamıştı.

"Peki, bu durumda ne öneriyorsunuz?"

"Önce sorunun nasıl çözüleceğini, yani, Cumhurbaşkanlığı seçiminin nasıl sonuçlanacağını görmekte fayda var. Gazete gibi büyük bir yatırımı yanlış ata oynayarak yapmak, söz konusu... Bence, konuyu bir de bu zaviyeden değerlendirmelisiniz. Politik ortam gerilince, yani, ufukta seçim göründüğünde, devlet bankaları tedbirli davranmayı seçeceklerdir. Bundan hiç şüphem yok."

Adamın söyledikleri mantıklıydı. Mehmet, bir dikişte kadehte kalan içkiyi midesine indirdi.

"Peki, bu konuyu konuşuruz. Siz çalışmalara, zemin yoklamaya devam edin."

Mehmet o gece yalıya döndüğünde saat on ikiye geliyordu. Bahçenin aksine, içeride –merdiven aplikleri dışındaki– bütün ışıklar kapalıydı. Gürültü etmemeye çalışarak çatı katına çıktı. Merdivenin en üst basamağında bir süre bekledi. Adımları ağırlaşmıştı. Ufukta bir cinayet var, diye düşündü; kara cadı, Şebnem'in cansızlığına güvenerek, kumar oynuyor... Aklından bu düşünce geçerken eli cebine gitti. Simin'in hisseler devredilmeden Şebnem'i Cenk'e vermeyeceğini biliyordu. Belki hisse devrine mani olmalı, Cenk'in hisselerine alıcı olarak Kadıoğulları'nı ileriye sürüp Simin'i planından vazgeçirmeliydi.

Mehmet sigarasını yakmak için çakmağı çakar çakmaz söndürdü. Yatağının üzerinde biri vardı. Görüntü o kadar ani ortaya çıkmıştı ki, bir çığlık boğazına yükseldi ama bağırmadı, hızlı bir adım atarak elektrik düğmesine bastı.

Yatağın üstündeki Emine'ydi. Köşede kalmış, oturulmayan eski bir koltuk kadar yalnız görünüyordu.

"Neredeydin?"

Başı türbanlıydı. Dışarıya çıkmak için mi hazırlanmıştı? Mehmet, oturduğu yerden doğrulmuş kadının, öfkenin bıçağa dönüştürdüğü metalik sesine aldırmadı. Göğsündeki yerinden kopup ağzının içine gelen yüreğini, derin bir solukla yerine iterek, sordu.

"Dışarıya mı çıktın?"

Emine cevapları değil, soruları seçiyordu.

"Neredeydin?"

Dışarıya çıkmamıştı. Öyleyse... Mehmet'in aklına o korkutucu düşünce geldi: Artık benim yanımda da örtünmeye karar verdi. Hızlı adımlarla –gözlerinden ortalığı yakacak kadar ateş saçılan– kadının yanına yürüdü. Az önce onu yere çeken o garip yorgunluğu birdenbire buharlaşmıştı. Ne olmuştu? Kendini günlerdir duvarların arasına hapsetmiş hayalet, neden mezarını terk etmişti? Ama önce...

"Başını aç!" dedi Emine'ye.

"Soruma cevap ver!"

Bir o, bir ben... Tokat gibi birbiri ardına savrulan, yerine getirilmeyen karşılıklı emirler... Mehmet öfkeyle karısının isteğini geri çevirdi.

"Bana uğursuzmuşum gibi davranan, dokunuşuma katlanamayan birisinin sorularına cevap vermeyeceğim."

"Bu saate kadar neredeydin?" Mehmet kımıldamasına fırsat vermeden uzanıp Emine'nin başındaki örtüyü çekip –zorlanarak– çıkardı. Emine öfkesine rağmen karşı koymadı ama hâlâ bağırıyordu. "Aslı'yla mıydın?"

Mehmet öyle şaşırdı ki, bir süre donup kaldı. Sonra, şaşkınlığını aynı soruyla seslendirdi.

"Aslı'yla mı?"

"Bilmiyor muyum sandın. Burada! Sık sık gelip gidecekmiş..."

Artık avaz avaz bağırıyordu. Bunları nereden çıkarıyordu? Mehmet korkuyla ürperdi. Matemi, duyduğu yeis, hayal kırıklığı, Emine'yi deliliğe yöneltiyordu. Bu saçmalıkları nereden çıkarıyordu? Soru bitmeden aklına geldi.

"Ayşe!" Emine cevap vermedi. Doğru yoldaydı. "Yılbaşında para göndermen; arsadaki payını alman..." Söylediklerini onaylar gibi başını sallıyordu. "Hepsi, casusluk yapması içindi, değil mi?"

"Onunlaydın! Hadi, söyle!"

Mehmet korkuyla karısına baktı. Bütün gece önünde bir ırmak gibi akan denizi, tuz kokusu almadan seyretmiş, karanlık ve kuşkuyla boğuşmuş, sonunda bitkin düşmüştü. Kuşku, insana ölüm korkusundan daha çok eziyet eder... Deliliğini anlatan gözlerinden okunuyordu bu gerçek.

"Hayır," dedi sert bir sesle. "Aslı'yla değildim. Bu konuyu kapat artık!"

Cevabın kesinliği Emine'yi yıldırmamış, vazgeçirmemişti. Tuttuğu hayali sopayla kocasına vurmak için bir adım atıp elini kaldırdı. O tükenmez sevecenliğine, erkeğine sunduğu tatlı itaatkârlığına ne olmuştu? Mehmet bir anda kapıldığı umutsuzlukla geriye çekildi. Emine'nin daha önce hiç rastlamadığı sınırsız öfkesi onu çaresiz kılıyordu.

"Bana her şeyi anlatmadan buradan bir yere kımıldamayacağım."

Onu ikna edemeyeceğim diye düşündü Mehmet. Vardığı sonuç, durumu tespit etmenin ötesinde kaygı ve umutsuzluk veriyordu. Bu kez yavaşça mırıldandı.

"Odana geri dön! Burası bana ait, unuttun mu?"

"Bu yalıdaki her şey de bana ait. Sen de bunu unutma!"

Her şey! Mehmet gerilediği yerden ayrılıp ona yaklaştı. O iki sözcük kulaklarında art arda tekrarlanıyordu: her şey; her şey... Babasının kızı! Yanılıyordu.

"Yanlış!" diye bağırdı. "Ben sana ait değilim."

Bu anın, şimdinin öfkesi, geçmişin saplantısını öğütebilecek, matemini sona erdirecek miydi? Mehmet karşısında sergilenen, taşa yazılmış yazı kadar belirgin öfkenin gücüne, yaratıcılığına inanmak istese de Emine'nin dudaklarından dökülen her sözcükle yaralandığını hissediyordu. Emine ihanet iması ya da özü taşıyan sözcüklere özel vurgular yaparak, onlara ayrı anlamlar katarak, art arda sıraladığı cümlelerle konuşmaya devam etti. Öfkesi, özellikle seçtiği bu bıçaksı sözcüklerle yetinmiyor, dudaklarına da düşmanca bir anlam yüklüyordu. Kötülüğün terbiye etmediği iyilik yoktur... Mehmet, deyişin doğrulanışını izliyorum diye düşündü. Ne söylese, Emine'nin öfkesini söndürmeyecek, aksine alevlendirecekti.

'Yapabileceğin bir tek şey kaldı...' Mehmet umutla kulağında birdenbire ortaya çıkan ikizine kulak verdi. 'Onu terk edebilirsin.'

İç sesi haklıydı. Mehmet ani bir hareketle geri dönüp dolabı açtı. Küçük valiz, üst bölmede duruyordu. En azından buradaki eşyalarını alabilirdi.

"Ne yapıyorsun?" Mehmet cevap vermedi. Vermesi gerekmiyordu. Emine onun ne yaptığını görüyordu. "Sana ne yapıyorsun diye sordum."

Pekâlâ, bu kez karşılık alacaktı.

"Yalını sana bırakıyorum. Gittiğimde, içindeki her şey sana ait olacak."

Emine önce, "Hayır," diye bir çığlık attı.

Çığlığın ardından sustu. Omuzları, rüzgâr değmiş gibi ürperdi, hafifçe yukarıya kalktı; elleriyle iki omuzbaşını tutarak, kurular gibi sildi. Şimdi hareketleri, barınağından çıkmış bir yaban hayvanı gibi ürkek ve yavaştı. Sonunda başı dönmüş gibi yatağın üstüne yığıldı.

Bayıldı! Ama Emine bir süre sonra gözlerini açarak silkindi. Mehmet karışık, birbirinden ayırt edemediği duygularla ama en çok acıyla ürperdi. Ona uzansam, onu kucaklasam, öpsem, hakimiyetim altına alsam... Şimdi dinin kocaya verdiği buyurma hakkını kullanmayacağına söz verdiği için, kendini aptal gibi hissediyordu. Bu hakkın ne denli önemli olduğu erkeklerin onu bin dört yüz yıldır ellerinde tutmasından anlaşılmıyor muydu? Neden evliliklerinin ilk gününde her şeyde onun rızasını alacağını söylemişti? Oysa itaati rıza sayan bir erkek kılığına girebilir, o rolü oynayabilirdi.

"Ne olur yapma!"

Mehmet, Emine'nin isteğinin acıklı bir hıçkırığı andırdığını düşündü. Peki, o zaman... Öfkeyle sordu.

"Beni neden kendinden uzaklaştırıyorsun?"

Emine, "Elimde değil..." dedi. Hıçkırıkları devam ediyordu. Şimdi hayal kırıklığını belli etme sırası ona gelmişti. "Beni tanımıyorsun? Beni sevmedin..."

Mehmet, Emine'nin sözleriyle durakladı. Bir keşfin eşiğindeydi. Sorular zihnini parçalıyordu: Karısı haklı olabilir mi? Onu sevmemiş olmam mümkün mü? Belki! Onu tanımak için gerekeni yapmamıştı. Çünkü birisini gerçekten sevmek için onu tamamlayan şeyleri de tanımak, bilmek ve sevmek gerekiyordu Aslında ona değil, Emine'nin temsil ettiklerine, korku ve kaygılarına yönelik değil miydi kızgınlığı? Ya Emine, elimde değil derken ne kastediyordu? O sonsuz Allah korkusundan mı?

Mehmet valizi yere bıraktı. Çaresizdi.

"Çocuk isteği seni delirtecek. Farkında değil misin?"

"Çocuksuz yaşayamam. Onlar geleceğimiz, varlıklarımızı birleştirecek, bizi ebediyen birbirimizin kılacak şeyler...."

Yani, ayrı dünyaları birleştirecek bir gelecek. Mehmet hüzünle irkildi. Onda gelecek kurma iradesi yapılanmamıştı; onun

için gelecek, hep kısa dönemli zaman dilimini içeren zihinsel sıçramalardan ibaret kalmıştı. En uzak, en tamamlanmış hayali, Seferihisar'daki küçük bir evin ötesine geçmemişti. O hayalle bile şimdi, içinde bulunduğu anın arasını dolduracak hiçbir tasarısı yoktu. Oysa çocuk sahibi olmak, insanı erişebileceği en uzak hayale taşımıyor muydu? Omuzları düştü. Anlamıştı. Karşısındaki kadınla arasındaki farklardan birisi de buydu.

"Bu gece L&M'in açılış kokteyli vardı," dedi. "Babanla Ömer Ankara'da; Kadıoğulları'nı temsilen oradaydım. Yarın fotoğraflarımı gazetelerde görürsün."

"Bu saate kadar mı?"

Mehmet sıkıntıyla derin bir soluk aldı. Çocuktan Aslı'ya; ya da bir saplantıdan ötekine.

"Aslı Aslı... Her şeyde bir kötülük arıyorsun..."

"Şeytanın bin maskesi varsa, her şeyde kötülük vardır."

Emine'nin cevabında ya kadınlara ya da inançlılara özgü bir derinlik vardı. Mehmet hangisi olduğunu çıkaramadı. Bu çılgınlıklar! Bunlar, Emine'nin severken gösterdiği, sergilediği duygularının sonucu muydu? Kestiremiyordu. Yeniden hissettiği yoğunluk yorucu, hatta eziciydi.

Mehmet bu düşüncelerle elini Emine'ye uzattı ama eli havada kaldı. Aralarına giren o uğursuzluk yakıştırması ortadan çekilmiş, yerini Aslı'ya bırakmıştı. Delirmeye kadar sevmek! Aşk, bu muydu? Farklı iki dünyadan gelip yine de mutlu olabileceklerine inanmak, acaba ortak hayallerinden çok, mükemmel bir yanılgı mıydı? Aşk –aslında bu aşkın Emine'nin aşkı olduğunu biliyordu– evliliklerinin önündeki engelleri tek tek aşmış, ortadan kaldırmış ama birlikte –çocuk sahibi olmaktan öte– bir gelecek oluşturmaya yetmemişti. Aşkla, saray inşa edilebiliyor ancak içinde yaşanmıyordu. Emine iki ay öncesine kadar gerçek dünya ona çözemediği hüzünlü bir bilmece gibi geldiğinde, hayal dünyasında kurduğu o saraya çekilirdi. Sığınağı vardı. Şimdi, gönlünde kurduğu o aşk tapınağı, yuvası yıkılmıştı. Gün boyu araştırıyor, sanki mutsuz olmak için bir neden arıyor, geceleri de yuvasını bulduğu o mutsuzluk ağacında kuruyordu.

Yedinci Bölüm

- 1 -

Çatı katındaki o geceden sonra yalıda –her şey olmasa da– bazı şeyler değişti. Emine görünürde üzerine sinen o koyu mateminden hapishaneye dönüştürdüğü üçüncü kattan kurtulmuştu ama hâlâ Mehmet'in ona dokunmasına, yatak odasına geri dönmesine izin vermiyordu. İçinde yarı küs, yarı barışık –ama günün her saatinde elle tutulacak kadar belirgin bir gerginlikle– yaşanan, odalarını, bölmelerini, her köşesini hesap soran sözler ve bakışlarla yeniden örüp biçimlendirdiği, üzerine mezar karanlığı geçirdiği, kasvetli yeni bir yalı yaratmıştı.

Emine büyük kavganın ertesi günü –Balina'dan istediği için haberi olmuştu Mehmet'in– tüm gündelik gazeteleri tek tek taramış ve L&M kokteylinin izlerini, magazin sayfalarında aramıştı. Mehmet o akşam çatı katına çıktığında Simin ve –poz verirken yanında durduklarını hatırlamadığı– mankenlerle çekilmiş fotoğraflarını gazetelerden kesilerek, yere saçılmış bir halde bulmuştu.

Mehmet gözetim altında tutulduğunu ilk kez o gün hissetmişti; aslında bu bir his, ya da bir kuşkudan çok, tekrarlanan bulgularla desteklenen bir gerçekti. O, evden ayrılır ayrılmaz

Emine, çatı katına çıkıyor, –ne bulacaksa– her şeyi kontrol ediyordu. Önce valizler ortadan kaybolmuştu. Ceplerinin karıştırıldığındansa bir rastlantıyla haberdar olmuştu. Bir gün önce ziyarete gelen iki bankacının –birisi kadındı– ceketinin cebine koyduğunu hatırladığı kartvizitleri ertesi gün aradığında cebinde yoktu. Bir keresinde duş aldıktan sonra banyodan çıktığında cep telefonunun kurcalandığını fark etmişti. Telefon, ekran ve tuşların bulunduğu yüzeyin üstüne konmuştu. Olaylar devam edince Mehmet, onunla konuşmayı düşünmüş, ancak çabaları sonuçsuz kalmıştı. Onu konuşturmak, ketum birinden sır çalmak kadar zordu. Akşam biraz geç kalacak olsa, Emine mutlaka arıyor; açınca, konuşmadan telefonunu kapatıyordu. Sabah kahvaltılarını birlikte ediyorlar, akşam yemeklerini de kahvaltı gibi birlikte yiyorlardı. Mehmet sabahları aşağıya indiğinde, akşamları yalıya döndüğünde Emine'yi hep salonda, –sofuca bir çilekeşlikle– koltuğuna oturmuş, onu beklerken buluyordu. Dilsiz, şımarık bir çocuğa benziyordu. Benzetme –Mehmet çocukluğun düşünülenden çok daha uzun sürdüğünü hatırlayınca– korkutucuydu.

Bu marazi davranışlarına karşın Emine'de, durumla pek uyuşmayan, şaşırtıcı bir değişiklik daha vardı; o hastalıklı, onu yaşlandıran solgunluğu geçmiş görünüyordu; yanakları kızarmış, gözleri –öfkeden olsa da– yeni bir ateşle parıldamaya başlamıştı. Giyinişi de –bilinçli ya da bilinçsiz bir dürtüyle– tekrar o eski, kışkırtıcı tarza bürünmüştü. Hareketleri, öfkeli, çocuksu ama daha önce hiç olmadığı kadar kadınsıydı da. Geceleri, Mehmet'in çatı katında olduğunu bildiğinde sanki yatışıyor, odasında sürekli film izliyordu. Bunu, aşağıdan gelen, ona çocukluğunun Karşıyaka'sında, geceleri açıkhava sinemalarından, kentin üstüne bir koku gibi dağılan, boğuk, yansımalı konuşmalara benzeyen seslerden anlıyordu Mehmet. Emine, ne ablasını ne de Gülizar'ı ister olmuştu artık. Ortalığa para tırtıklamanın dışında pek çıkmayan ikizini bile boşlamıştı. Ondan söz ederken, "Benim olanı öyle kıskanır ki; gözlerimi kaybetsem, o da kör olmak ister," demişti bir keresinde... Üç hafta önce hayatının odağında çocuk sahibi olmak varken, şimdi, o sap-

lantının yerini, ona dokunmasına izin vermediği erkeğe duyduğu –kardeşinde varlığını kınadığı– kıskançlık almıştı. Kısacası, ince bedenine, yumuşak ruhuna uymayan hoyrat bir tutku, savruk önsezisinin peşine takılmış ve bu iki avcı da onu delice bir kıskançlığa tutsak etmişti.

Mehmet böylesine derin ve karmaşık, kökleri başka şeylerle bağlantılı bir duyguyla –zorluğu her gün bir kez daha kanıtlanıyordu– baş etmenin ne denli güç olduğunu biliyordu. Gerçeklerin sınırı varken, kıskançlıkta hayaller sınırsızdı; korkunun olduğu gibi bu şeytansı dürtünün de mayası, hayal gücüydü. Üstelik, Emine'nin kıskançlığı –en önemli kanıtı kendi uydurduğu yalana inanmak olan– koyu bir cehaleti andırıyordu. Kıskançlık, belki sevgiyle başlıyordu ama sonra kaynağıyla bağını koparıyor, kötülüğe dönüşüyordu.

Bir başka değişiklik de para konusunda ortaya çıkmıştı. Emine kısa bir süre içinde –ölçüsüz denmese de– bol para harcama alışkanlığı edinip çıkmıştı. Yakın zamana kadar banka hesabı bile olmayan birisi için oldukça şaşırtıcı bir durumdu bu. Mehmet, "Hem zengin olup hem de yoksullara özgü erdemlerden söz etmek, ikiyüzlülük değil mi?" diye sorduğunda, "Hem zenginlik hem de fukaralık insanın imtihanıdır," diye cevap vermişti.

Mehmet havanın badem ağaçlarını kandıracak kadar ılık olduğu bir akşam –saat daha onu geçmemişti– yalının önündeki terasta yürüyerek, kıyıya yakın geçen motorların baş bodoslamasının toprağı yaran bir pulluk gibi iki yana devirdiği dalgaların rıhtıma çarpışını, ritmik su sesinin bestelediği –Seferihisar'daki kumsaldan hatırladığı– o yatıştırıcı melodiyi dinlemek istediğinde, merdivenlerde gürültü etmemeye çalışarak aşağıya inmişti. Tedbirin yararı olmamıştı; Emine'nin sesi onu daha kapıya varmadan, arkasından atılan bir kement gibi, yakalamıştı.

"Nereye gidiyorsun?" Mehmet önce cevap vermemeyi düşünmüş, sonra geri dönerek bağırmıştı:

"Terasa. Kendimi denize atacağım..."

Terasta dolaştığı o yarım saat boyunca Emine –dışarıya, suya bakmak pek âdeti olmasa da camına yapışarak– salondaki o büyülü pencereden izlemişti onu. Merak ettiği, kocasının ken-

dini denize atıp atmayacağı değildi; dışarı çıkıp çıkmayacağını bilmek istiyordu.

Yalnızlık, kendimizce seçilmediğinde, katlanılmazdır. Özetle, benimle konuşma, bana dokunma ama gözümün önünde ol; hücremde, yalnızlığıma eşlik edecek birini istiyorum... Emine'nin söylemek isteyip de söyleyemediği buydu. İyi de seslendiremediği, açıklayamadığı, bu nedenle saflığını bozacağını bilmeden başka duyguların ardına sakladığı bu şey, –evet, Mehmet sadece şey diye tanımlayabilirdi olanları– neydi? Yalnızlık mı aşk mı yoksa sahip olma içgüdüsünün sevimsiz, itici dışavurumu mu? Mehmet ne zaman bu sorularla irkilse –çoğu kez Emine'nin onu öfkelendiren bir hareketinin ardından geliyordu bu sorular– aynı cevabı veriyordu: kesinlikle sahip olma isteği! Kadıoğulları'nın genlerinde vardı bu arsız dürtü. Ardından o irkiltici tespit: İkizi gibi; ona benzemiyor mu? Muti'nin zenginliğe duyduğu ailesel açgözlülüğü, mide bulandırıcıydı; Emine'ninkiyse, para ya da zenginlikle ilgili değildi ama sapkın bir tutkudan farksızdı.

Simin, kokteyli izleyen hafta içinde iki kez aramış, ikisinde de aynı konudan söz etmişti: Hisse devri için Kadıoğulları'nın mutabakatı. Her iki seferinde de aynı cevabı vermişti Mehmet. "Daha aramızda konuşamadık..." Böyle demişti ama aslında konuyu Kadıoğulları'nın yönetimine getirmeye niyeti yoktu. Kurula ne önerebilirdi ki? Birkaç ay evvel "satalım" dediği şirketin yüzde kırk yedi buçuk hissesini –muhtemelen zararına– geri alıp tekrar büyük ortak haline gelelim mi, diyecekti kayınpederine? Simin'in açık olmasa da her konuşmalarında cümlelerinin arasına iliştirmeyi ihmal etmediği tehditlerine rağmen, onu oyalayabildiği kadar oyalamaya kararlıydı. Hisse devrine itiraz etmemek, Simin her ne kadar aksini söylese de, Cenk'in ölüm fermanını –o imzalamamıştı ama yine de– onaylamak, onu cellatına teslim etmek olacaktı. Şebnem'in daha önce bir kez prova ettiği cinayeti, bu kez hata yapmadan işleyeceğine emindi. Mehmet'in böyle düşünmesinin inandırıcı bir nedeni vardı: Cenk'in cansız bir ağaç kütüğünü bile kışkırtabilecek kadar kötü oluşu. Onu elinde silahla gören herkes bilirdi bunu.

Yalıdaki esareti yüzünden Prof'un yemek davetlerini geri çevirmek zorunda kalmak! Sadece iki tane olsa da, "katlanabildiğim tek dostum" dediği, ona yeni aşkından söz etmek için yanıp tutuşan sevimli adamı hayâl kırıklığına uğratmak, Mehmet'i hem utandırıyor hem de öfkelendiriyordu. Onu ara sıra, vakıf için yapılan toplantılarda görebiliyordu ancak.

Yakup bir bitkiye dönüşmüştü. Artık arada, yaşadığını belli etmek ister gibi Nuran'ın elini sıkmak dışında herhangi bir canlılık belirtisi göstermiyordu. Kimsenin onunla konuşmaması, konuşmaya kalkışmamasına rağmen, daha ölmeden kutsal bir haç uğrağına dönüşen evdeki buluşmaların nedeni sadece oydu. Kıpırtısız, neredeyse cansız denilebilecek varlığı, birçok şeyi bir arada tutuyordu. Mehmet, Prof'la Altan'ı, Hasan Hoca'nın kütüphane, çalışma odası ve toplantı salonu olarak kullandığı evin alt katındaki o geniş odada görüyordu. Vakıfla ilgili çalışmaları, Hasan Hoca'nın avukat –kendisi, bu sözcüğe şiddetle itiraz ediyordu– müritleri tarafından yürütülüyordu. Mehmet vakıfla ilgili toplantılara saatinden önce gitmeye dikkat ediyor, her seferinde de bir bahane bulup erken gelişini açıklıyordu ama erkenciliğinin gerçek nedeni, Hasan Hoca'yla konuşmaktan, daha doğrusu onu dinlemekten aldığı garip hazdı. Üstad, Prof, hatta Rafet Sağlam; üçü de zeki ve esprili kişilerdi ama Hasan Hoca'nın zekâsı farklıydı: Aklı değil, yüreği fethediyordu. Mehmet her karşılaştıklarında adamın ağırbaşlı sadeliğine bir kez daha hayran olmaktan kendini alıkoyamıyordu. Ya aşırı alçak gönüllüğü? Acaba bu –gözlerden ve kendinden sakladığı– ince bir kibirlilik miydi? Mehmet böyle düşündüğünde hem utanıyor hem de adamı mazur gösterecek nedenler arıyordu. Onun gibi birisinin egosunun ortaya çıkmak istemesinden daha doğal ne olabilirdi? Hiç vicdanıyla egosunun seslerini birbirine karıştırdığı olmuş muydu? Acıyı adeta kutsayan; "acı, meyveleri tatlı olan bir şeydir," diyen; paraların yoksullara dağıtılmasına, "cömertlik, ölçülü olmayı gerektiren bir erdemdir, sadakaya dönüşmemelidir," diyerek karşı çıkan, oydu. "İnsanın onuruyla karın tokluğunun arasında kopmaz bir bağ vardır, bu yüzden yoksulları arsızlaştırmak, günahtır," diyordu sık sık.

Ama imam mı filozof mu olduğuna bir türlü karar vermediği adamı Mehmet'in gözünde önemli kılan ne zekâsı ne de ahlâkı, sadece, insana bakışıydı: Bir keresinde şöyle demişti: "Sevdiğim bir edip vardır. 'İnsanın insan olabilmesi için önünde daha uzun bir yolu var,'[1] der. Evet, üzücü ama insanlık için, insan kadar tehlikeli bir düşünce yok, Mehmet kardeşim..."

Bu sözleri, ancak savaşmış birisi edebilirdi. Kim bilir, belki Hasan Hoca da Yakup gibi inancıyla büyük bir savaş vermişti.

16 Şubat'ta Balina arabayı Kadıoğulları'nın Beykoz'daki beyaz kalesinin girişinde durdurduğunda, durum buydu. Ofis, Hasan Hoca'nın evi ve yalı; Mehmet'in yaşamı –buna hayat denilip denilemeyeceğini bilmiyordu– bu üç noktanın arasına sıkışmıştı. Mehmet, Emine'nin yaşamını taklit ettiğini arabadan indiğinde fark etti. Sonunda onun istediği olmuştu: O da –karısınınkinden büyük olsa da– bir hücreye tıkılmıştı.

Mehmet, Abdullah Bey'den önce Ali Hüdavendigâr'ın odasına uğradı. Niyeti buradaki gözü kulağı olan adamı hem onurlandırmak, hem de Ömer'in öteki yardımcılarına kendisinin atadığı adamın konumunu hatırlatmaktı. Bir süredir Ali'ye yöneltilen gizli direncin farkındaydı. Ziyaret, umduğu gibi geçti. Holdingin yarısına hükmeden ortağın, üst katın dışından başka bir yerde görülmesi, hele bir genel müdür yardımcısının odasında –böyle ziyaretler için– uzunca sayılacak bir zaman geçirmesi, beklediği heyecanı ve etkiyi yaratmıştı. Ali bir süre daha rahatça çalışabilecekti.

Kırk beş dakika sonra kayınpederinin büyük, gösterişli odasındaydı. Ömer de gerekli olsun ya da olmasın, hep yanında dolaştırdığı dosyalarıyla birlikte Abdullah Bey'in yanında bir muhafız gibi ayakta dikiliyordu. Mehmet merakla, birbirlerine benzemeyen ama birbirini andıran iki adamı süzdü. Aralarındaki sadakat, ne denli güçlüydü? İki kız kardeşle neredeyse birlikte yaşadıkları maceranın tatsız bitişi aralarında suç ortaklığı kadar öfke de yaratmış olmalıydı. Mehmet, Ömer'i gözden kaçırmamalıyım diye düşünerek elini uzatan kayınpederine doğru yürüdü.

1 Fransız yazar Romain Gary.

"Hoş geldin damat. Buyur, şöyle geç!" Mehmet son gördüğünden beri daha da zayıflamış görünen adamın elini sıktı. Anlaşılan, Abdullah Bey fazlalıklarından kurtulmaya karar vermişti: Önce belalı sarışınından, sonra da kilolarından. "Nasılsın?"

Mehmet nezaket cümlelerini uzatmadan Rafet Sağlam'ın gazete konusunda söylediklerini özetleyerek, bundan sonra projeyi nasıl sürdüreceklerine karar vermeleri gerektiğini söyleyince Abdullah Bey'in yüzü birden değişti. Çok şaşırmıştı; yüzü, hareketlenmiş gibiydi: Gözbebekleri burnuna doğru yaklaştıkça hafifçe yukarı kalkıyordu; şaşkınlığın görünür nedeni de bu olmalıydı.

"Sence haklı olabilir mi?"

Abdullah Bey soruyu Mehmet'e sormuştu ama cevabı Ömer verdi. Aynı fikirde değildi. Üstelik konudan habersiz olmak onu sinirlendirmişti de.

"Boşuna kaygılanıyor," diyerek Rafet Sağlam'ın uyarısını küçümseyici bir tavırla reddetti: "Bence, çatışma falan olmayacak. Her şey yolunda giderken neden çatışma, kavga çıkaralım ki?"

Kayınpederi aniden patlayan, şaşırtıcı bir öfkeyle Ömer'i susturdu.

"Sen nereden biliyorsun! Fesüphanallah!" Anlaşılan o aynı fikirde değildi. Kuşkuları vardı. "Bu gazetecilerin kulakları deliktir. Bir yerlerden haber almıştır. Üstelik, Başbakana da güvenilmez; yani, uzlaşan birisi değildir. Biri horozlandı mı, geri çekilmez, alttan almaz..."

Mehmet, "Öyleyse ufukta gerginlik var," dedi.

Abdullah Bey, Sağlam'ın kaygısını şaşırtıcı bir çabuklukla sahiplenmişti.

Mehmet'in sözlerini, "Evet, öyle görünüyor!" diye onayladı. "Zaten Allah'ın belası komünistler boykot ederiz demeye başladılar bile... Ya askerler! Onlar ne der, asıl mesele bu." Para söz konusunda olduğunda kapıldığı heyecanını ayağa kalkarak yatıştırmaya karar vermişti. Pencereye doğru yürürken konuşmaya --daha doğrusu bağırmaya– devam etti: "Bütün bürokratlar pısarlar... İstihkaklar yavaşlar..." Perdeyi aralarken titreyen sesine sallanan başı da katılmıştı. "Gazete için bankalar kredi

vermeye yanaşmazlar. Verecek olsalar da dünyanın teminatını isterler, ipotek edilmemiş hiçbir şeyimiz kalmaz. Bu iş, devlet bankası kredisiyle olursa tatlı olur. Yoksa..."

Kayınpederi bir süre daha –artık sadece kendisinin duyduğu bir mırıltı haline dönüşen– sözlerini sürdürdü. Böylesine çabuk paniğe kapılan bir adam, nasıl olmuştu da bu kadar zengin olabilmişti? Üstad bir keresinde 'bu ülkede zengin olmak için yaratıcılık ve öngörü değil, ilişki, yakınlık ve kayırma gerekir,' demişti. İşte, özlediği sevimli ayyaşın haklılığının canlı kanıtı, az ötede, pencerenin önünde tedirgin bir sinirliliğin içinde titriyordu.

Mehmet kayınpederini bırakarak merakla yana döndü; Ömer kesinlikle hamisiyle aynı fikirde değildi. Üstelik kızmıştı da. Bunu patronunu –her zamanki gibi, itaatkâr bir boyun eğişle önüne düşürmediği– dik bakışlarla süzüşünden anlayabiliyordu Mehmet. Abdullah Bey'in inançsızlığı, olası bir çatışmada safları terk ederek güçlüden yana meyledebileceğini ele vermesi, o zamana kadar hep uysal birisinin rolünde gördüğü adamı hem hayâl kırıklığına uğratmış, hem de öfkelendirmişti.

Mehmet, "Öyleyse Rafet Bey'e durmasını söyleyelim," dedi.

"İzin verir misiniz efendim?" Ömer izni, her zaman yaptığının aksine Abdullah Bey'den değil, ondan istiyordu. Mehmet'in başını eğdiğini görür görmez, sözlerinin kesileceğini biliyormuş gibi hemen konuşmaya başladı: "Bence, şimdiye etrafta iyice duyulmuş, bizim çevrede destek görmüş, bayağı beklenti yaratmış bu projeden birdenbire vazgeçmek iyi olmaz. Eğer dediğiniz gibi kriz çıkarsa, herkes bizi pes etmekle, havlu atmakla suçlayacak. Bu da ilerisi için büyük sorunlar doğuracaktır. Ben..."

"Sus be adam!" Abdullah Bey iki adımda pencerenin önünden Ömer'in karşısına geçivermişti. Para kaybetme korkusu, onu kabalaştırdığı gibi canlandırıyordu da. "Ya harcanacak o kadar para havaya giderse? Burada milyon dolarlardan bahsediyoruz. Bekâra karı boşamak kolay. Para senin değil; yapalım, edelim dersin tabii. Hem faka basmak da var işin içinde. 28 Şubat'ta neler yaptılar, unuttun mu? Bisküvi satmak için bile benim sermayem yeşil değil, diye bağırttılar adamı."

Ömer, karşısındaki parasını yitirme korkusuyla kızaran, öfkeli adam onu azarlamaya koyulunca bakışlarını yere eğmişti ama yine de direnmeye çalıştı; belki kendini değil, inandığı düşüncelerini savunuyordu.

"Efendim, benim endişem, daha sonra kaybedebileceğimiz milyon dolarlar..."

"Sana ne! Kaybedeceksem ben kaybedeceğim."

Abdullah Bey'e paranın tümünün ona ait olmadığını hatırlatmak zamanı gelmişti. Mehmet sakin bir sesle araya girdi.

"Belki de bir ara yol bulmak mümkündür." Gizli bir çekişmenin tarafı olan iki adam ona dönünce sakin bir sesle önerisini söyledi. "Her iki görüşün de haklı tarafları var. Sonu gelmeyecek bir proje için ölçüsüz para harcamak aptallık olur. Öte yandan, daha ortada kriz yokken, projeden sırf endişeden dolayı vazgeçersek, ileride bu karanmızın zararlarını görebiliriz. O zaman orta yol bulalım. Rafet Bey'e işleri yavaştan almasını, bütçesini, durum açıklığa kavuşana kadar yarıya indireceğimizi söyleyelim."

Mehmet sözlerini bitirince Abdullah Bey'e döndü. Kayınpederinin gözbebekleri burnunun yanından ayrılmıştı, bu kez küçük daireler çiziyordu. Evet, demedi ama hayır da, demeyecekti. Mehmet onu beklemeden Ömer'e döndü. Memnun olabilirdi; istediğini yarın da olsa elde etmişti. Acaba gazete konusunda neden velinimetinin öfkesini çekecek, hatta ona karşı koyacak kadar ısrar etmişti? Bu, Ömer için oldukça şaşırtıcı bir davranıştı. Bir nedeni olmalı diye düşündü.

Sonu uzlaşmayla biten ziyaretin gergin havası, içeriye dalan hukuk baş müşavirinin müjdesiyle biraz dağılır gibi oldu. Abdullah Bey'in Beykoz, Acarkent'teki villalarıyla ilgili davada, Beykoz 1. Asliye Hukuk Mahkemesi, Orman Genel Müdürlüğü'nün tapu kayıtlarına ihtiyati tedbir konulması istemini reddetmişti. Yaşlı avukatın toplantı yapılan odaya izin almadan, adeta koşarak dalışına bakılırsa, haberin alınır alınmaz ona iletilme isteği Abdullah Bey'e aitti. Gözbebeklerini sağa sola iten gerginlik bitebilir, artık sevinebilirdi; en az birkaç milyon doları kurtarmıştı. Orman arazisi üzerine yapılan villaları yıkılmaktan kurtulmuştu. Mehmet odadan çıkarken hatırladı. Günün

kârlı isimlerinden birisi de Füsun Hanım'dı. Kendine sattığı villada, gönül rahatlığıyla oturabilecekti.

Mehmet bir saat sonra Zeynep Bilmez'le buluşacağı lokantaya vardığında sonradan kara dönüşeceği söylenen yağmur başlamıştı. Balina arabayı park ederken cep telefonu çaldı. Emine! Telefonu cebinden çıkardı. Ekranda Simin'in adını görünce telefonu açmaktan vazgeçti, zil sesi susar susmaz da telefonu sessiz konuma getirdi. Bir süre rahat edecekti. Toparlandı; Balina kapıyı açmıştı. Uzun boylu komutanının başına değmesini engellemek amacıyla, elindeki şemsiyeyi olabildiğince yukarıda tutabilmek için parmaklarının ucuna kalkmıştı. Mehmet dengesini zorlukla sağlayan Balina'ya teşekkür edip şemsiyenin altına girmeden lokantanın kapısına koştu.

Zeynep'i nerede bulacağını biliyordu; orada da buldu. Geçen seferki gibi –ortadaki büyük sobanın ardında kalan köşede– kapıdan gireni görebildiği, sırtını duvara vererek oturabileceği gözlerden uzak bir masa seçmişti.

Mehmet neredeyse eski bir dosta dönüşen kadına doğru hızlı adımlarla yürüdü. Kaderin ona hediye ettiği dost, doğrulmaya kalkışmadı. Yüzünde –kökü muhtemelen olmayan bacağına kadar uzanan– bir acı vardı. Peruğu başında henüz düz duruyordu ama ona hak etmediği bir ucuzluk vermişti.

"Merhaba."

Mehmet uzanan eli sıktıktan sonra hem onu hem de kendini şaşırtarak kadını yanaklarından öptü.

"Merhaba."

"Ooo. Demek özlenmişiz. Bunu neye borçluyuz?"

Mehmet, "Sanırım kadere," dedi. "Az önce bunu düşündüm."

"Bak sen! Neredeyse iyi ki dağa çıkmışım diyeceğim."

Mehmet, Zeynep'in sözleri daha kulaklarında sönerken zihnini kateden sızıyla –can yakmayan, uyarıcı bir elektrik akımını andıran titremeydi bu– irkildi. Zeynep onun söylemesi gerekenleri söylemişti. Eğer o dağlarda savaşmamış olsaydı, ne Emine'ye ne de bugün nimetlerini paylaştığı zenginliğe kavuşabilirdi. Sessizlik ve duraklama Zeynep'i meraklandırmış olacaktı. Yargılamayacağını ele veren bir sesle sordu:

"Ne oldu?"

Mehmet, "Hiç," dedi; sonra paltosunu yanlarına gelen garsona verip sandalyeye oturdu.

"Sigara?" Zeynep öneriyi başıyla geri çevirdi; Mehmet onun sigarayı bıraktığını hep unutuyordu. Geçen sefer de reddetmişti. Paketi cebine koyup zarfı aldı, kadına uzattı. Zeynep etrafı kolaçan ettikten sonra zarfı masanın üzerinde kendine doğru çekip çantasına yerleştirdi. "Evet, yine menemen mi yiyeceğiz?"

Zeynep başını salladı ama beklediği soru bu değildi.

"Neden para istediğimi sormayacak mısın?"

Mehmet omzunu silkti. Sormaya niyeti yoktu.

"İhtiyacın olmasa, istemezdin," dedi.

"Ama bu, çok para..."

Zeynep konuşurken çantasına bakıyordu. Utanıyor muydu? Utanmamalıydı.

Mehmet, "Borcumu ödediğimi düşün," dedi. "Gerçek de bu zaten."

"Borç mu?" Zeynep gülümsemişti ama gülümsemesi pek işe yaramıyordu; onu ne gençleştiriyor ne de şaşkınlığını anlatıyordu. "Borcun morcun yok bana."

Yanılıyordu. Mehmet, "Yanılıyorsun," dedi. "Savaşıp da hayatta kalan biri, her zaman borçlu değil midir?"

"Hadi! Dost bile sayılmayız."

Mehmet paketten bir sigara çıkardı. Karşısındaki kadın hüzünlüydü. Üstelik, yanılgısı sandığından da derindi.

"Sence o mağarada birbirimizi neden öldürmedik?" dedi. Bir süre Zeynep'i bekledi; dostluğun farkında olmayan kadın kararsızdı. Sonunda sorusunu kendisi cevaplandırdı: "Bence önemli bir nedenimiz vardı: Çünkü ortak düşmana, ölüme karşı işbirliği yapıyorduk." Sigarasını yaktı. Bundan sonrasını o getirirdi ama yine de sözlerini tamamlayacaktı. "Böyle bir düşman, herkesi dost kılar." Parayı neden istediğini değil, neler olduğunu sormalıydı. "Ne oldu?"

Zeynep, siparişi almak için masaya gelen garsonu,

"İki menemen," diyerek savdıktan sonra ona döndü. "İşi bırakıyorum. Bir süre Ankara'da kalacağım." Zeynep bu kararı

kolay almadığını ele veren bir tavırla yüzünü buruşturarak sözlerini bitirdi. "On gün sonra kongre var. Galiba bana yönetimde yer vermek istiyorlar."

"Kongre mi?"

"Evet, 28 Şubat'ta."[2]

Demek, yine politikaya dönüyordu. Mehmet hayal kırıklığıyla mırıldandı.

"Ya dergi? Hani, gazete diyordun?"

Zeynep, "Dergideki işim bitti sayılır," dedi. "Askerlerin canına okuyacak dosya hazır sayılır. Gazeteye gelince..." Birden omuzlarını silkti. Kararını vermişti, açıklamayı uzatmayacaktı. "Uzun lafın kısası, gitmek zorundayım."

Zeynep kestirip atınca Mehmet'in aklından geçen ilk düşünce, kadının kararının şaşırtıcılığı oldu.

"Hani partili dostların eylemsizliği savunduğunu söylüyorlardı?"

Zeynep cevap vermeden önce birkaç kez yutkundu. Eşikteydi; eski yaralarını anlatacakmış gibi bakıyordu.

"Bana, sana ihtiyacımız var, gel dediler. Hayır diyemezdim."

Mehmet bakışlarını eşikte bekleyen gözlerden kaçırdı; kadının kararsızlığı onu da utandırıyordu. Sigarasından derin bir soluk aldı. Nedeni ne olursa olsun Zeynep'in yaptığı ve daha sonra yapacakları akıllıca değildi.

"Başın belaya girecek," dedi. "Mahkemeler, hapishane! Bıkmadın mı?"

Zeynep bu kez duraklamadı; güldü; artık yutkunmuyordu da.

"Bir yoldaşım vardı, bir keresinde, 'cezaevleri artık mecburi konaklamak zorunda kaldığım bekleme odalarını hatırlatıyor,' demişti. O alıştıysa ben de alışırım..."

İnsanlık ideallerini politikacılarla savunmak! Böylesi bir seçim, oldukça çelişkili bir durum değil miydi? Mehmet Zeynep'in cevap vermeyeceğini bile bile ona baktı. Dostum dediği bu kadının inancında, umutsuz bir aldırmazlık vardı. Birden onu kimsenin ikna edemeyeceğini hissetti. Başını belaya sokmak: İnsan türünün geleneksel hastalığıydı bu? Sigaranın ta-

2 Demokratik Toplum Partisi kongresi.

dı giderek kaçıyordu. Şimdi daha iyi anlıyordu: Garip peruğuyla masanın öteki tarafında oturan, sözlerle yetinmeyerek, soyadıyla bile bir şeyler söylemeye çalışan bu kadını başkalarından ayırt eden, onu farklı kılan, bütün hayatı boyunca, hep bir şeyden, birilerinden yana olmak olmuştu. Belki de umutsuzluğa kapılmayı bilmiyordu. İnsanda bolca bulunan böyle bir duygu, onda yoktu. Bazen Zeynep, bazen de Rojin olarak, hep birilerinin yanında durmuştu ama yine de Mehmet'in gördüğü hiçbir insan, Balkaya'nın tepesindeki binlerce petekten birinin içinde yatan o ölü PKK'lı bile, bu yorgun kadın kadar kimsesiz görünmemişti gözüne. Kaçan dumanı ezmek için gözlerini açıp kapadı. Soyadının aksine çok şey bilen bu kadın, insana en iyi eğitimi acının verdiğinin canlı bir kanıtı gibi duruyordu karşısında.

"Sen, yerimde olsan ne yapardın?"

Kendini tart; sen nesin, karar ver! Böyle diyordu. Zeynep soruyu yanlış kişiye sormuştu.

Mehmet, "Bilmiyorum," dedi hayal kırıklığıyla.

Zeynep gözlerinin içine, sanki bilinmeyeni bilme yeteneği varmış gibi uzun uzun baktı. Sonra dudakları kımıldadı:

"Ne yazık ki, barışın temelinde, ölümler, trajediler yatıyor. Barışın yolu, barışla tezat gibi... Ama isyanın olduğu yerde, özgürlüğün de yeşereceğini nasıl unutabiliriz? Güneş ışığı sıcaktır, yani hayattır. Ay ışığıysa soğuktur ve ölümü hatırlatır ama biz yine de mehtaba övgüler düzeriz. Özetle, ne kadar hayat, hayat desem de, ölüm hakkında, yaşamdan daha çok şey biliyorum... Galiba, bu nedenle gelmiyorum demedim."

Kararı kesindi. Kendine söz vermiş birisinden daha inatçı kimse olmaz. Mehmet bakışlarını karşısındaki zeki, parlak gözlere dikti. Kurduğu hiçbir hayal gerçekleşmemiş gibi bakan bir kadını kim mazur görmezdi? Çaresizliğinde hiç suçu yok muydu? Hayallerini sadeleştirmeyi bilmiyor, diye düşündü. İnsan, düşlerini damıtmayı nasıl öğrenebilirdi acaba? Belki, Tanrısal bir müdahaleyle.

Düşüncelerini Tanrı'dan uzak tutmaya çalışarak,

"Bir şeyi suçlayacaksak, bu, savaştan başka bir şey değil," dedi. "Ama bunda bir sorun var; çoğu insan, savaş sırasında

bize emir verildi, olanlardan, yaptıklarımdan sorumlu olanlar, emir verenler deyip işin içinden çıkabiliyor. İyi de, insanın peşini bırakmayanlar, emir almadan yaptıkları..." Kadının gözlerine baktı. Ne dediğini anlıyor muydu? Anladığından emin olunca devam etti: "Emir verenler, korkmayın derler. Kolay olan, korkmayın demektir. Zor olansa, korkmamak."

Artık kadına bağışlanmak ve bağışlamak için bakıyordu. İki eski savaş yoldaşı gibi. Zeynep de bağışlanma dileğinin farkındaydı. Yatıştırıcı bir sesle mırıldandı:

"Mehmet Esen, sence insan, savaş gibi bir serüven yaşadı mı bunu yorumlayabilir mi?" Yorumlayamayacağını bildiğinden olacak, cevap beklemeden devam etti: Konuşmasında taklit edilemez bir şey vardı. "Bence, anlamaz bile... Tek saf ve belirgin duygusu, paçayı kurtardığı için açığa vurmaktan utandığı minnettir. Gerisi, fasarya. Boşuna, uğraşma..."

Kadının sözlerinde rahatsız edici olan şey neydi? Savaşa, fasarya demesi mi? Hayır, minnet! Tedirgin edici duygu, buydu. Mehmet, keşfi, acı verse de rahatladı; Zeynep'in fısıltısını borç alarak sordu.

"İnsanın minnet duyduğu, Tanrı mı sence?"

Zeynep, "Bilmiyorum, minnet işte," diye geçiştirdi. "Neden başını sallıyorsun?"

Sallıyordu çünkü... "Eğer Tanrı'ysa, işler karmaşıklaşıyor; Tanrı işe karışınca trajedi, mutsuzluk da..."

Mehmet, mutsuzluk dedikten sonra devam etmekten vazgeçti. Menemenler gelmişti. Yanında humus ve turşu da vardı. O sıcak sahanı önüne çekti. Zeynep yemekle ilgilenmedi; meraklanmıştı.

"Bana sorarsan, mutluluğu pek ciddiye alma derim. Zaten insan mutlu olmaz, mutlu olduğunu hayal eder." Mehmet cevap vermedi. Kadının sesindeki o garip tonu –geri çekilmiş olsa da– hâlâ duyabiliyordu. "Üşüdün mü?"

Mehmet, Zeynep'in bakışlarını izledi. Kadın avuçlarının arasına aldığı sıcak sahanı işaret ediyordu. Avuçlarını geri çekmeden, "Kar gelecekmiş," dedi.

"Towe'de[3] bulaştı değil mi?"

Kar çölü! Mehmet görüntüyle birlikte bedenini dilimlemeye koyulan soğukla doğruldu. Kadına sordu.

"Sana hiç Towe'den söz ettim mi?"

Zeynep, "İlk yemekte," dedi. "Kar yağıyordu; yine soğuktan konuşmuştuk."

Demek, daha ilk yemekte ufukta kar göründüğünde gizlendiği yerden çıkarak bedenini ele geçiren soğuğun nerede bulaştığını söylemişti? Onu süzen kadından –hâlâ yemeğine dokunmamıştı– neden vazgeçemediğini artık biliyordu: savaşı konuşabildiği için.

Yine de orada bulaştı demedi. Doyurmasını değil, içini ısıtmasını umduğu menemeni işaret etti.

"Hadi yiyelim," dedi.

Zeynep teselli eder gibi açıkladı.

"Ruhsal soğuk, bedensel olmadığından ben öyle diyorum, yüreğe yerleşen, mikroptur. Kolay kolay yok olmaz..."

Sözlerinin ardından cevap beklemeden, nihayet menemenine döndü.

Mehmet kısa süren yemeğin ardından, –ters yöne gittiğini söyleyerek onu arabayla istediği yere bırakma teklifini geri çeviren– Zeynep'e sarılıp açtığı kapının önünde hazırolda bekleyen Balina'ya baktı. Birkaç gündür beyninde dolaşan düşünceyi hayata geçirmenin sırası gelmişti.

"Aydın!"

Balina duruşunu dikleştirerek karşılık verdi.

"Buyurun efendim!"

"Bundan sonra bana efendim deme. Anladın mı?" Elini adamın omzuna koydu. "Komutanım. Eskisi gibi komutanım diyeceksin."

"Baş üstüne komutanım!"

Mehmet, Balina'nın eski tanıdığını bulmuş gibi aydınlanan gülümsemesine karşılık vererek arabaya bindi. Habercisini ilk gördüğü andan itibaren onun itaat etmekten zevk alan birisi olduğunu düşündüğünü hatırlamıştı. Zeynep az ötede, ayağı-

3 Güneydoğu Anadolu'da, Oramar bölgesinde yüksek bir dağ.

nı sürüyerek uzaklaşıyordu. Yermeden ve yüceltmeden, savaşı, savaşmış, türdeşini öldürmüş insanları konuşabildiği tek kişi, soyadının aksine insan hakkında çok şey bilen bu kadını son kez görüyordu. Altan, Şemdinli'yi tamamen unutmuştu; tersanelerde ölen işçiler, Hakkâri'deki cesetleri örtmüştü. Prof zaten savaşmış sayılmazdı; onun yaraları ikinci el bilgilerden ve anılardan oluşuyordu. Cenk'e gelince... Henüz çürümemiş olsa da o, çoktan bir cesede dönüşmüştü.

Kar başlamamıştı. Mehmet telefonunu çıkarıp baktı. İki kez Simin, üç kez de Emine aramıştı. Telefonun ekranı o sırada tekrar aydınlandı. Merakla doğruldu. Arayan Hasan Hoca'ydı. Mehmet, Yakup'la ilgili kötü habere hazırlanarak tuşa bastı ama karşısında Nuran vardı. Sesi titriyordu.

"Hoca'yı bıçakladılar..."

Mehmet bir süre telefona bakakaldı. Sonra Balina'ya seslendi.

"Fatih'e, Hasan Hoca'ya... Acele et."

Balina'nın acele etmesine, iki kez kırmızı ışık ihlali yapmalarına rağmen eve ancak kırk beş dakika sonra varabildiler. Kapıda daha şimdiden hatırı sayılır bir kalabalık toplanmıştı ama ortalıkta polis görünmüyordu. Mehmet içeriye Nuran'ın yardımıyla girebildi. Hasan Hoca yine alt kattaki salondaydı. Biraz sarsılmış görünse de meydan okuyan bir tavırla sandalyesinde oturan adamın etrafını saran kalabalığın içinde, Hoca'nın eski asistanı Hayrullah'la, Yakup'la ilgilenen doktoru seçti. Sürpriz onu son adımda bekliyordu. Hoca'nın en yakınındaki kişi, ilk bakışta göze çarpmayan, adeta belirsiz bir gölgeyi andıran Fatma'ydı.

Hasan Hoca onu görünce yavaşça elini kaldırdı. Anlaşılan yarası ağır değildi.

"Allah senden razı olsun, zahmet ettin Mehmet kardeşim..."

Mehmet geniş bir adım atıp adama yaklaştı. Tek değişiklik, gözlerindeydi; o karanlık ve delici bakışları, gizleyemediği acı bulandırmıştı.

"Geçmiş olsun," dedi.

"Allaha şükür iyiyim... Sadece bir sıyrık."

Mehmet adamın kaldırmakta zorlandığı elini tutup hafifçe sıktı.

"Ne oldu?"

"Ne olacak, bizi susturmaya çalıştılar..."

Şaşırtıcı olan, cevaptan çok, cevabı –Hasan Hoca'yı, beklemeden saldırıya uğrayanlara kendisini de katarak– Fatma'nın vermesiydi. Mehmet bakışlarını baldızından tekrar adama çevirdi. Yanılmıştı; Hasan Hoca'nın gözlerindeki, acı değil, hayal kırıklığıydı.

Mehmet saldırıyla ilgili bilgileri Hayrullah'tan aldı. Sık sık Hoca'nın sohbetlerine katılan, her seferinde tartışma yaratan –adını vermek istemediği– bir cemaat mensubu, öğle namazından sonraki sohbet sırasında birden cebinden çıkardığı bir bıçakla Hasan Hoca'ya saldırmış ve etkisiz hale getirilinceye kadar onu sol omzundan ve kolundan yaralamayı başarmıştı. Hasan Hoca, hüngür hüngür ağlamakta olan adamın hırpalanmasına da polis çağrılmasına da mani olmuştu. Yaraları derin değildi ama böyle bir saldırıdan dolayı sarsılmıştı. Yine de herkesi sakinleştirme görevi ona düşmüştü.

Mehmet sigara içmek için salondan antreye çıktı. Bir uğultunun içine düşmüştü. Kalabalıktakiler hep bir ağızdan konuşuyordu: "Hoca'yı Yaradan korumuştu; adam tam karşısında, aralarında kimse yokken elindeki bıçağı Hasan Hoca'nın kalbine saplamaya çalışmış ama Allah gönderdiği meleklerle meczubun eline vurmuş, hedefini şaşırtmıştı. Böyle bir saldırıdan ufak tefek yaralarla kurtulması, sadece Allah'ın bahşettiği bir mucizeyle mümkündü..." Mehmet'in yanında duran iki kişi bu görüşe katılıyor ancak bundan böyle kapıda nöbet tutulmasını, gerekirse, sohbete gelenlerin üstlerinin aranmasını öneriyordu.

On dakika sonra salonun kapısı açıldı. İlk çıkan, haberi verdi: Doktor salonun boşaltılmasını istemişti. Dışarıya çıkanların en sonunda Fatma vardı. Baldızı kapıya yöneleceğine dosdoğru yanına geldi. Benzi, yaralanıp kan kaybeden oymuş gibi bembeyazdı.

"Hocam seni çağırıyor."

Fatma, Emine'yle onu İstinye İskelesi'nin yanındaki kahvede yakalamasından beri, ilk kez gözlerinin içine bakmış ve ilk kez doğrudan onunla konuşmuştu. Mehmet şaşkınlığını kon-

trol etmeye çalışarak içeriye girdi. Hasan Hoca'nın yanında sadece doktor ve Hayrullah kalmıştı.

"Buyur Mehmet Bey kardeşim..." Mehmet adımlarını hızlandırarak adamın işaret ettiği koltuğa doğru yürüdü. "Seninle konuşmak istiyordum, kısmet bugüneymiş." Sözlerine ara vererek doktora döndü. "Beni kardeşimle on dakika yalnız bırakırsanız üstadım, konuşmadan sonra, sözünü dinleyip istirahat edeceğim."

Hasan Hoca doktorun ardından Hayrullah'a döndü. Sözlerini tekrarlamadı ama birkaç saniye sonra Hayrullah da dışarıya doğru yürüyen doktora katılmıştı. Mehmet adamdan önce davrandı.

"Saldırganı neden polise teslim etmediniz?"

Hasan Hoca gülümsemeye çalıştı ama işe yaramayacağını hissedip vazgeçti.

"Neden mi? O kardeşimiz, çok uzun yol kat etti. Direncinin son noktasında. Gözleri, kalbi, soruları haftalardır, 'size inanıyorum ama cemaatimi terk edemem' diyordu. Gözyaşları yalan söylemez. Kendine geldiğinde yolculuğunu tamamlayıp bize katılacak, artık eminim..." O gizli kibrin varlığı konusunda yanılmadım, diye düşündü Mehmet. Karşısındaki adam kendine öylesine inanıyordu ki, canına kastedilen saldırıyı bile yaydığı inanca bağlıyordu. "Benim, siz kardeşimle konuşmak istediğim konu, başka..." Mehmet merakla adamın gösterdiği koltuğa oturdu. "Konu, Fatma Hanım..." Hasan Hoca bakışlarını Mehmet'inkilerden kaçırsa da gözleri, çabuk geri geldi. "Sizi merakta bırakmayayım; Fatma Hanım'la evlenmek isterim. Lakin, bunu nasıl yapacağımı bilmiyorum. Yani, konuyu ben mi açayım, yoksa siz mi nabız yoklarsınız... Tabii kendisi de uygun karşılarsa, evlilik için kayınpederinizin de rızası gerekir." Hasan Hoca, Abdullah Kadıoğulları'nı anar anmaz elini kaldırdı: "Parasında haşa gözüm yok. Fatma Hanım da uygun görürse, mirasından vazgeçebilir."

Mehmet şaşkınlıkla adama baktı. İkinci kez Fatma'yı ondan istiyorlardı. İyi de Fatma her şeyi söylemiş miydi?

"Fatma'nın arzunuzdan haberi var mı?"

Hasan Hoca kısa bir kararsızlığın ardından mırıldandı:

"Yok ama sanırım bana hayır, demeyecektir."

Mehmet bir süre ne diyeceğini bilemedi. Uzayıp giden sessizliğinin ardından, sorunun içinde gizlenen meraktan Hasan Hoca'nın seçtiği kadını ona yakıştırmayacağını çıkarabileceğine aldırmadan sordu.

"Neden o, yani, Fatma?"

Hasan Hoca'nın cevabı kısaydı ve hiçbir kararsızlık izi taşımıyordu.

"Çok geniş ve derin bir yüreği var kardeşim. Tıpkı, seninki gibi."

Mehmet salondan çıkar çıkmaz Fatma'yı buldu. Hayrullah'ın yatıştırmaya çalıştığı grubun arasındaydı. Göz göze geldiklerinde başıyla işaret etti. Sonra adını söyleyerek onu yanına çağırdı.

"Bize gidiyoruz." Fatma karşı koymaya hazırlanınca kararlı bir sesle ekledi: "Hasan Hoca'nın bir isteği var."

Sihirli söz, Hasan Hoca'ydı; Fatma çantasını almak için yukarı çıkarken, Mehmet arabayı getirmesi için Balina'yı arıyordu.

Yolda hiç konuşmadılar. Mehmet arada yan gözle –Hasan Hoca'nın onun yürek ikizi yaptığı– kadını süzdü. Dediği gibiyse Fatma'nın yüreğinin derinliğini neden o göremiyordu? Evliliklerini saran mutsuzluğun nedeni, yanındaki bu kadın değil de Emine'nin kırılgan kişiliği olabilir miydi?

Yalıda Emine, salondaki yerini almış, öfkeli, sorularla dolu bakışlarını, düşmanı arayan nöbetçi gibi kapıya dikmişti. Mehmet'in içeriye girdiğini görür görmez ayağa fırladı ama dudaklarındaki soru, öfke çığlığına dönüşemedi. Kocasının arkasından içeriye giren ablasını fark etmişti. Utançla bedenini sımsıkı saran elbisesini dizlerinin altına indirerek toparlandı.

"Ablacığım."

İki kardeş birbirlerine sarılıp selamlaşırken Mehmet, pencerenin önündeki koltuğuna yerleşti. Gece pembe ağzını aralamış, Boğaz'ı gövdesine indirmeye hazırlanıyordu. Fatma, arkasında heyecandan tizleşen sesiyle Hasan Hoca'nın başına gelenleri anlatmaya koyuldu ama Emine onu susturdu.

"Biz yukarıya çıkacağız..."

Mehmet geriye döndü, ne söyleyeceksen söyle! Böyle demek isteyen Emine'yi eliyle işaret ederek susturdu.

"Oturun. İkiniz de. Söyleyeceklerim var!"

Koltuğun karşısındaki divana önce –sanki konunun kendisiyle ilgili olduğunu anlamış gibi umutla– Fatma, ardından Emine oturdular. Sıra habere gelmişti. Mehmet onları bekletmeden Hasan Hoca'nın –bir yük gibi omuzlarını aşağıya bastıran– evlenme isteğini Fatma'ya iletti.

"Hoca, ablamla mı evlenmek istiyor?" Fatma'nın cevap vermesine fırsat vermeden araya giren Emine'nin –haftalarca önce bunu öngörmüş, ikisini birbirine yakıştırmış olmasına rağmen– çok şaşırdığı sesinden anlaşılıyordu. Sesi, şaşkındı ama günlerdir öfkenin bulandırdığı bakışları, ilk kez mutluluğun ilham verici yumuşaklığıyla parıldıyordu. Ellerini çırparak yana döndü.

"Duydun mu ablam?"

Mehmet, Fatma'yı izliyordu. Cevabı ne olacaktı? Hasan Hoca'yı da Ömer gibi geri mi çevirecekti? Kadının ince, sert dudakları aralandı, ancak konuşacağı yerde birden ağlamaya başladı. Mehmet önce şaşkınlıkla irkildi; sonra Fatma'nın gözyaşlarıyla verdiği cevabı dinlemeye koyuldu. Bir kör bile bunun mutluluk yaşları olduğunu görebilirdi. Demek, Hasan Hoca, 'sanıyorum, kabul edecek' derken yanılmamıştı. Kadınlığını reddeden, yıllarca öfkesinin ardına saklamayı seçen, sonunda kadına benzememeyi başaran kadının, ruhunun üzerindeki o kalın örtü nihayet aralanmıştı. Mehmet bir süre onu bu düşüncelerle seyretti. Fatma'nın sevgisini açıkça göstermekte çektiği güçlüğü anlıyordu. Hiç kimseyi sevmemiş, hiç sevilmemiş ya da hep sevilmiş olmasından değildi bu. Onun gibi kadınlar, erkekleri severken saygılı bir içgüdüyle kendini geriye çekiyor, erkeği bekliyordu. Aldığı dinsel eğitimin değil, kişiliğinin hamurunu biçimlendiren taşralı ataerkil kültürün bir sonucuydu bu.

"Ağlama ablacığım, bu, çok iyi bir haber..."

Emine de sessiz hıçkırıklardaki cevabı kocası gibi çözmüş, ablasına sarılmıştı. Fatma başını sallayarak kardeşinin sözlerine karşı koydu:

"Hayır, hayır... Nasip değilmiş."

Hayır mı! Mehmet konuşmaya hazırlanan Emine'den önce araya girdi. Kadın çıldırmış olmalıydı!

"Neden? Evli olduğun için mi?"

Fatma cevap vermeden önce yine başını salladı.

"Hayır, Hocam o konuyu halletti."

Mehmet adeta bağırarak sordu.

"Halletti mi? Nasıl?"

"Hapishaneye haber gönderdi..." Kısa kararsızlığının ardından "kocam" yerine, "O da..." diyerek devam etti: "Kabul edince şahitlerin huzurunda üç kez talâk[4] yaptık."

"Boşanmışlar."

Emine, Mehmet'in anlamayacağını bilerek açıklamıştı. Demek Fatma, Hasan Hoca'yla hayatının en karanlık sırrını açıklayacak kadar yakınlaşmıştı. Öyleyse sorun neydi? Duyguları konusunda yanılmış olabilir miydi?

Mehmet hâlâ Emine'nin kollarında titreyen kadına doğru eğildi.

"Yoksa, Hasan Hoca'yı istemiyor musun?" Fatma, başını artık daha da hızlı sallıyordu. Hayran olduğu adamı istediği apaçık ortadaydı. Geriye bir tek neden kalıyordu. "Baban yüzünden mi? Rızasını alamayacağından mı? Eğer öyleyse, bunu çözebiliriz..."

Fatma elini kaldırıp Mehmet'i susturdu. Dudakları çığlık atacakmış gibi aralıktı ama ağzından ses çıkmadı. Çığlıkları nefes borusundan değil, gözlerinden dökülüyordu. Hareketlerini hüzün verici, ancak nedense acıma duygusu uyandırmayan bir yorgunluk ele geçirmişti. Çok geçmeden bu garip yorgunluk onda kız kardeşine bağımlılık duygusuna değil, öfke nöbetine yol açtı. Ani bir kararla, birden Emine'yi sert bir şekilde itti. Karar vermişti: Kendi başına ağlayacak, öfkesini, gözyaşlarını tüketerek kurutacak, yüreğinden atacaktı. Öyle de yaptı. Bir süre –kâh bir barok keman gibi içli ama tekdüze, kâh allegro kemanın trajik hamlelerini hatırlatan– iniltilerle ağlamasını sürdürdü. Enişteşinin, nefret ettiği adamın önünde ağladığını unutmuştu. Çok geçmeden hıçkırıkları dindi, gözyaşları ku-

4 Terk etmek fiilinden (Arapça).

rudu ve rolleri değişerek çocuğuna dönüştüğü kardeşinin kulağına eğildi. Anlaşılan, itirafı sessiz olacaktı. Mehmet şaşkınlık, merak ve öfkeyle birbirine hiç benzemeyen iki kadını süzdü. Fatma, Hasan Hoca'yı geri çevirmek için nasıl bir bahane bulmuş olabilirdi?

"Ne!" Mehmet, Emine'nin çığlığıyla yerinden sıçradı. "Rabbim, sen acı bize..." Mehmet, felaket önsezisiyle birlikte ayağa kalkıp tekrar ablasına sarılmaya çalışan karısının yanına yürüdüğünde çığlık, duaya dönüşüyordu. "Yarabbim sen bizim sığınağımız ve korunağımızsın... Kudretini rahmetinle..."

"Ne oldu? Ne var?"

Emine duaya ara vererek başını kaldırdı. Gözleri gözyaşlarıyla ıslanmıştı. Ablasının iniltisini andıran ince bir çığlıkla cevap verdi:

"Göğsünde kitle varmış... Ameliyat, demişler."

Kanser! Sözcük kulaklarında yankılanarak sönerken Mehmet, Fatma'ya ölümcül hastalara duyulan o içgüdüsel güvensizlikle baktı. Tanrı sanki onu, ders alınmayacak talihsizlikler için yaratmıştı. Birden ona dokunmayacağı için gizli bir mutluluk duydu. Emine hıçkırıklarıyla bölünen haberin ayrıntılarını tamamlamaya koyuldu. Fatma'ysa kardeşinin aksine, kendini toplamış, gözlerini siliyordu. Mehmet karşısındaki yorgun kadının yüzünü, ellerini ıslatan gözyaşlarının ardında ölüm korkusu olmadığını hissetti. Fatma'nın derin, onulmaz hüznünün nedeni, evlenmek istediği adama bedensel bir eksikle, kadınlığının en belirgin uzvunu yitirerek varacak olmasıydı. O zaman anladı. Fatma da –benzemeyi reddetse de– bir kadındı; hem de âşık bir kadın.

Mehmet yutkunarak, felaketi daha da derinleştirecek soruyu mırıldandı:

"Yayılmış mı?"

Emine de ablasına dönmüştü. Fatma cevabı Mehmet'e değil, ona verdi:

"Baktırınadım."

"Ama ablacığım..."

Mehmet eliyle omzuna dokunarak, yine ağlamaya hazırlanan Emine'yi susturdu.

"Neden?"

"Takdiri ilahi..."

"Takdiri ilahi falan değil; senin yaptığın budalalık!"

Mehmet kızgınlığına yenilmiş, bağırmıştı. Fatma tokat yemiş gibi geriledi. Ardından oturuşunu düzeltti. Hastaydı ama yine de elinde dev bir mızrak tutan savaşçı gibi, meydan okuyan bir tavırla tehditler savurarak bakıyordu. Soğuluk, iradesi gibi bedeni de güçlendiriyor olmalıydı. Mehmet, ayağa kalkmaya hazırlanan kadını zorla durdurmayı düşündü: Karşısında hasta değil, çelikleşmiş birini görüyordu. Yine de dikkatlice bakınca yıllarca önce dağlarda ağır yaralanan askerlerin gözlerinde karşılaştığı –canlılığının tükenmekte olduğunu ele veren– o bakışı, Fatma'nın gözlerinde görür gibi oldu.

Baldızı kalkmaktan vazgeçmişti, Mehmet de geriye çekildi. Duyguları ikircikliydi. Fatma'ya acımasına acıyordu, ancak mutsuzluğunun nedeni olduğuna inandığı kadına yönelik bu acımanın, yürekten olmadığının, kibarlığının bir sonucu olduğunun da farkındaydı.

"İnsan, beyni kadar bedeninin de aklını dinlemeli..." Mehmet'in aklına, söyleyecek bundan daha iyi bir şey gelmiyordu. Onunla işim bitti diye düşündü. Emine'ye döndü. "İstersen ablanı Beykoz'a götür, gece orada kal, sabah birlikte buraya gelin; istersen bu gece o burada kalsın; her iki durumda da yarın sabah kahvaltıda bu konuyu tekrar konuşacağız."

Hepsi bu kadar, diye düşündü. Söyleyecekleri bitmişti. Merdivene yürüdü. Emine'nin sesi ilk adımında onu durdurdu. Sorusu ablasıyla ilgili değildi.

"Nereye gidiyorsun?"

Mehmet, "Nahide bana bir tepsi hazırlasın," dedi karısına bakmadan. "Yemeği çatı katında yiyeceğim."

Merdivenlerden çıkarken Fatma'nın asla bedeninin sesini dinlemeyeceğini biliyordu. Sorunu sadece Hasan Hoca çözebilirdi. Ona telefon etmeli diye düşündü. Eğer Fatma'nın yüreğini göğsünden daha çok önemsiyorsa, evlenmek istediği kadını ikna etmek ona düşüyordu.

Hücresine vardığında karşısına çıkan üçgen pencerenin karanlığında beyaz kelebekler dans ediyordu. Kar başlamıştı. Dolaptan kalın bir kazak çıkarıp üstüne geçirdi. Isınmak için bir kadeh içsem... Kışkırtıcı düşüncenin ardına düşerek dolaba yürüdü, ancak yarı yolda bu fikirden vazgeçti. Yemek yiyip unuttuğu o filmi seyretmeliydi.

Telefon, DVD'yi nereye koyduğunu düşünürken çaldı. Karşısında kimi bulacağını bilerek tuşa bastı.

"Seni uyarmıştım. Hatır..."

Mehmet tehditlerin uzamasını engellemek için Simin'in sözlerini kesti.

"Henüz bir karara varamadık."

Açıklama Simin'i susturmadı.

"Ne alınmaz, ne varılmaz bir kararmış bu? Neyse, ben tek taraflı harekete geçiyorum. Sizi beklemek zorunda değilim."

Zorundaydı. Olduğunu, o da biliyordu. Mehmet sözlerinin onu kızdıracağını bilerek,

"Zorundasın," diye cevap verdi kadına.

"Neden zorundaymışım?"

"Çünkü paran yok," dedi. "Yani, Cenk'in hisselerini, değerinin altında alman gerekiyor; bunun için de bizim satışa katılmayacağımızdan emin olmalısın."

Bu kez telefonun öteki ucundan bir süre ses gelmedi. Neden sonra, hesap kitap yapmış alçak bir mırıltı duyuldu:

"Neden sattığınız hisseleri geri almaya kalkışasınız ki?"

Sorusundaki kuşkuya karşın Simin'in sesi tedirgindi. Çünkü neden alabileceklerini biliyordu.

Mehmet, "Eğer yarı fiyatına olacaksa, neden almayalım?" dedi. Sessizliği uzatmadan nedeninin ikinci yarısını da söyledi: "Cenk'in hisselerini bizim size sattığımız fiyattan alacak kadar paran yok. Uzun lafın kısası, önereceğin fiyatın biraz üstüne çıktık mı, hisselerin hepsini alabiliriz."

"Blöf yapıyorsun."

Mehmet, "Belki de yapmıyorum," dedi. "Ve sen de blöf yapıp yapmadığımı bilmiyorsun."

"Böyle davranmanın bir nedeni var mı?"

Vardı; Mehmet, "Cenk," dedi. "Hayatını kurtarmaya çalışıyorum desem?"

Simin keskin bir kahkaha attı; sinirlendiğinde böyle yapıyordu.

"Kocamı bu kadar sevdiğini bilmiyordum." Alacağı karşılıktan emin bir tavırla sordu: "Aslında ondan nefret ediyorsun, değil mi? Peki, seni vurmak istediğini biliyor musun? Bana, 'onu tıpkı bir hayvan gibi avlamayı düşündüm' dedi." Mehmet cevap vermedi. Gözleri kapanıyordu. Benliği oraya, on dört yıl öteye, adını unuttuğu kaçan çocuk çobanı kovaladığı yaylaya dönüyordu. "O böyle derken, sen neden bunu yapıyorsun?"

Neden yapıyordu? Koşarken geriye dönüp baktı. Cenk'in doğrulttuğu tüfeği görebiliyordu. Namlunun ucunda kim vardı? Çocuk mu, yoksa ona doğru koşan asteğmen mi? O anda, sırtından vurulacağını düşündüğünde, yüreği ağzına tırmanırken aklından geçenler on dört yıl sonra dudaklarını araladı.

"Seyirci olmamak için. Cenk'den farklıyım ben."

Simin'in tiz, isterik sesi, koşuyu sona erdirdi. Mehmet gözlerini araladı. Tehditlerle çınlayan hücreye geri dönmüştü. Simin öfkesini kusuyordu:

"Beni hafife alma. Yemin ederim, bu yaptığını sana ödeteceğim..."

Mehmet onu uyaran içtepiyle geriye çekildi. Simin'in bir intikam yeminini andıran öfkeli çığlığı, suratına savrulan bir tokattı sanki.

Telefonu tekrar cebine koymadan Hasan Hoca'yı aradı. Fatma'nın durumunu ona anlatmalıydı.

...Gölgelerle kaplı bir göletin kıyısındaki bankta oturuyor. Tepesinde sessizliği delip geçen tiz sesli şehvetli bir kuş, ayaklarının dibindeyse beş kaz var. Kazlardan iri olanı önce tıslıyor, ardından arkasından hava boşaltır gibi bir ses çıkararak ona göletten uzaklaşmasını ihtar ediyor. Tehdide aldırmadan yerine dönüyor. Gözlerini onunkilerden kaçırmaktan daha fazlasını yapamayacak. Yan tarafta, yorgun bakışlı, cılız, yassı suratlı bir pelikan, onu ve kavgacı kazı seyrediyor. Kanatlarını açıp

ayaklarına yapıştırmış, gagası kınından çıkmış bıçak. O haliyle toprağa saplanmış bir uçağa benziyor. Oysa niyeti, sadece kanatlarını kurutmak...

Mehmet göğsüne batan gaganın acısıyla gözlerini aralayarak yerinden fırladı. Korkusu boştu: Karşısında bıçağını çekmiş pelikan değil, Emine duruyordu. Rüya, diye düşündü. Yemekten sonra uzandığı sedirde uyuyakalmış olmalıydı.

"Üşümüş gibiydin."

Emine sözlerinin sonunu zorlukla getirdi. Sesi, derin bir kuyunun içinde uzaklaşan yankıya benziyordu. Suçüstü yakalanmış gibi utangaçtı. Elinde, üzerine sermeye hazırlandığı battaniye vardı.

Mehmet bakışlarını karısının gözlerinden kaçırdı.

"Uyuyakalmışım," dedi.

Dışarıda kar devam ediyordu. Dağda olsaydı, uyku ona ölüm getirirdi. Emine, düşüncelerinin arasına girdi. Sesi, 'üşümüşsün' dediğindeki kadar sıcak değildi.

"Ablam kalmaya karar verdi. Onu yatırdım."

Mehmet sehpanın üzerindeki paketi aldı. Bilgi alışverişi! Buraya bunun için mi gelmişti? Öyleyse Emine'ye uyacaktı.

"Hasan Hoca, yarın sabah onu bekliyor," dedi. "Hastalığını anlattım."

Emine elinde tuttuğu battaniyeyi nereye koyacağına karar veremeden bekledi. Onu beceriksizleştiren kararsızlığını, konuşarak gizlemeye çalışıyordu.

"Ablam, açıkça evet demedi ama Hasan Hoca'yla evlenmek istiyor."

Mehmet, "İyi öyleyse," dedi. "Tabii önce, işi, Allah'a havale etmekten vazgeçip tedavi olması gerekiyor."

Daha fazlasını –Fatma'nın namaz kaçırmamasına, oruç tutmasına rağmen uğursuzluğun yakasını bırakmadığını da– söylemek isterdi ama sustu. Sigarayı yaktı. Duman, soğuktan olacak, burnundan çıkar çıkmaz sise dönüştü, aralarına girdi. Camı aralamalıydı. Pencereye doğru adım atacakken birkaç metre ötede suyun üzerinde göç eden kelebekler gibi uçuşan karı hatırlayıp durdu.

Emine hâlâ battaniyeyi koyacak yer bulamamıştı.

"Öğlen seni aradım."

İşte, yine aynı konu! Mehmet'in içi ılık dumanla birlikte sıkıntıyla doldu.

"Evet, aramışsın," dedi. Açılış cümlesinin ardından sorular gelecekti: Neden cevap vermedin? Neredeydin? Sonra üçüncüsü: Kiminleydin? Soruların ilkine, Emine sormadan cevap verdi. "Duymamışım." Sıra ikinci cevaptaydı: "Yemekteydim," dedi. Üçüncüyü de bekletmedi. "Bir kadınla..."

Mehmet, 'kadınla' dedikten sonra sigarasını tablaya bırakmıştı: Seyretmek için. Belki mutsuzluk, belki öfke, belki de ikisi el ele, karşısındaki alımlı yüzü değiştirmeye koyulmuştu. Tahmin etmeye kalksa, hangisini seçerdi. Göz göze gelince, seçimini yaptı. Karısının makyözü, öfkeydi.

Mehmet keşfinin kabarışını izlemeye koyuldu. Evet, Emine, tıpkı ikizi gibi, öfkeye karşı şehvetimsi bir çekim duyuyordu.

"Kimmiş bu kadın?"

Bu! Alçaltıcı hüküm verilip kanıtsız suç yüklenen, küçümsemenin aracı kılınan, zavallı küçük sıfat! Mehmet merakla kımıldadı; Emine'nin o öfkeli yüzünü ellerinin arasına alsa, merakının uzandığı alanın ötesini, o kadının en mahrem yerini gördüm dese!

Düşünce, daha alnındaki titreşim sönmeden, anında, önleyemediği kaygan kahkahaya dönüştü, sonra bir nara olup soluk borusundan fışkırdı. Ses ürkütücüydü. Emine tokat yemiş gibi geriye çekildi. Sersemlemişti. Ancak öfkesinin eli çabuktu; şaşkınlığını hemen savuşturdu.

"Utanmadan bir de... Kim, dedim?"

Mehmet, Emine'nin az önce küçülttüğü sıfata vurgu yaptı.

"Bu kadının adı Zeynep Bilmez." Devam ederken ilk sözcüğü yine vurguladı. "Şu tek bacağı ve saçları olmayan kadın." Emine'nin genetik öfkesi bu kez işe yaramayacaktı. Sormasına kalmadan sözlerini bitirdi. "Ama yere sağlam basıyor. Galiba ayakta dururken, yürürken, yüreğini baston yapıyor."

"Peki..."

Emine soruları tükenmiş gibi battaniyeyi katlamaya koyul-

du. Merakının yatışması, kuşkusunun giderilmesi filizlenmeyen utancını bastırmıştı. Mehmet mırıldandı.

"Benden ne istiyorsun? Daha doğrusu ne yapmamı istiyorsun?" Emine cevabını bilmediği bir soruyla karşılaşmış gibi durakladı. Dudakları kıpırdadı ama konuşmadı. Olduğu anın içine sıkışmış gibiydi. Mehmet bunun üzerine, belki de çok önce sorması gereken o soruyu sordu. "Boşanmak ister misin?"

Emine önce ne dediğini anlamamış gibi durakladı. Ardından inleyerek yatağa çöktü. Elleri göğsündeydi. Pelikan rüyasından çıkıp gelmiş, sanki onu bıçaklamıştı. Ancak acısı uzun ömürlü olmadı. Battaniyeyi bırakarak doğruldu. Gizli bir el tutuşturmuş olmalıydı: Gözleri alev alevdi.

"Boşanmak mı istiyorsun?"

Mehmet içmediği sigarayı tablada söndürdü. İstiyor muydu? İstemediği daha önemliydi.

"Böyle yaşamak istemiyorum," dedi.

"Yaşantının nesi var? Neyin eksik?"

Mehmet dili zenginin diline çalmaya başlayan karısının sözlerini sert bir sesle böldü.

"Yatağa birlikte gireceğim bir kadın. Eksik olan bu." Emine cevap vermedi; bakışları öfkeli, ancak kararsızdı. Mehmet devam etti: "Şimdi, şu andan itibaren ablanın sana uygun gördüğü bir koca olmaya kalksam; namaz kılıp oruç tutsam, Ömer'e, onu beğenmiyorsan ikiz kardeşine benzesem." Emine itiraz edecekti. "Ona çok kızsan, davranışlarını beğenmesen de, o da namaz kılıp oruç tutuyor, değil mi? Ne dersin? O zaman sorunlar biter mi?" Emine itiraz etmekten vazgeçmişti ama inadından vazgeçmemişti. Sürdürmeye kararlı olduğunu ele veren bir sessizliğin içine çekilmişti. "Onlar gibi olmamı istemezdin! Hadi kabul et, sen de Ömer gibi, Muti gibi yaptın: Ablanın diktiği elbiseyi giyecek bir koca yerine, başı açık bir erkek istedin."

Emine –sabrının ve sessizliğin sonuna gelmişti– boğuluyormuş gibi atıldı.

"İsterim, değişmeni isterim..."

"Bundan emin misin?" Emine'nin dili olmasa da aşağı yuka-

rı salladığı başı emindi. "Peki ya ikinci bir kadınla nikâh kıymak istersem?"

"Ne! Tabii ki hayır! Sen ne..."

Mehmet bir adım atıp onu susturdu.

"Demek, dinin kurallarına uy ama verdiği haklardan yararlanma! Böyle mi diyorsun?"

"Kadın, kadın, kadın! Aklında başka şey yok mu senin?"

Mehmet bu kez cevap vermedi. Sanki bakarsa sorunu ortadan kaldırabilirmiş gibi uzun uzun karısını süzdü. Ondaki her erdem, her duygu, her durum zıttıyla birlikte var oluyor ve sık sık yer değiştiriyordu. Kendisiyle Muti; masumiyetiyle kadınsılık, alçak gönüllülükle arsız, açgözlü sahiplenme duygusu ve mutluluğuna eşlik eden –haftalardır inatla sergilediği – koyu mutsuzluğu... Mehmet cılız bir umutla bekledi. Mutsuz kışı, mutluluk baharı izleyecek miydi? Karısının yıkıcı mutsuzluğuna, mutlulukla oluşturacağını umduğu çifteliğe inanarak, bel bağlayabilir miydi? Bu çok zayıf bir umuttu. Mehmet, yine mutsuzluk ülkesine göç edecek gibi bakan çekici kadını bırakıp sehpaya yürüdü. İçki içmeyecekse az önce vazgeçtiği sigaradan medet umabilirdi. İçinden bağırmak geliyordu: 'Sabit fikrin yüzünden bütün mutluluğunu feda ediyorsun.' Geriye döndü ama dudakları kımıldamadı. Öfke ona da bulaşıyordu. Bu aşksa, kendini zorbalıkla gösteriyordu. Olanlardan kaçınabiliriz... Ama Mehmet'in düşüncesi uzun ömürlü olmadı. Aşk, bir sürü kaçınılabilir saçmalıktan oluşan kaçınılmaz yıkımdı; bunu şimdi kavrıyordu.

"Bunu unut! Anladın mı?"

Mehmet bakışlarını Emine'ye çevirdi. Neyi unutması gerektiğini hatırlamıyordu; unutmuştu.

"Neyi unutacağım?"

"Asla başka bir kadın olmayacak."

Başka kadın! Mehmet eziyet ettiğini bilerek sordu.

"Beni nasıl engelleyeceksin? Yoksa boşanır mısın? Ama boşanmak sandığın kadar kolay değil. Ablanı hatırlasana!"

"Ben ablam değilim!" Emine ayağa kalkmış, öfkenin yeni tatlarını keşfetmiş gibi, avaz avaz bağırıyordu. "Ben farklıyım!"

Mehmet, "Haklısın," dedi. "Farklısınız... O inandığını yaşayan biri. Oysa sen, tıpkı ikizin gibi, ikiyüzlünün tekisin. Ablana benzemek istemiyor ama onun kendine yakıştırdığı, biçip şekillendirdiği bir adam istiyorsun. Onu hem küçümsüyor, hem de kılavuz diye peşine takılıyorsun." Mehmet, tokat yüzünü dağlayınca durakladı. Karşısındaki ikiyüzlü zorba yanılıyordu. Susmayacaktı. Karısını kolundan tutup sert bir hareketle kendine çekti. "İtiraf et, onun gibi yaşamaktansa kendini öldürürsün, değil mi?" Emine kurtulmak için silkindi ama faydasızdı. "Dur, daha bitmedi... Yazın bile geceleri neden üstümü örttüğümü merak ederdin hep. Hatırladın mı? Şimdi neden üşüdüğümü söyleyeyim. Buradan çok uzakta Towe adında bir dağ var. Çok soğuk bir dağ. O dağın zirvesinde eksi 27 derecede, aç, üç gün, üç gece geçirdim... O zamandan beri geceleri üşüyorum..." Kolunu bırakıp karısını geriye itti. "Geceleri beni ısıtacak birine ihtiyacım var. Anladın mı?"

Emine eliyle cevap vermeyi seçti. Savurduğu ikinci tokat, boyu yetişemediğinden, kocasının çenesine geldi. Mehmet sıktığı kolu bırakıp onu geriye itti.

Beş dakika sonra pencereden dışarıdaki kan izlerken midesi ağrıyordu. Gerçekte ikiyüzlü davranan kendisiydi. Dine, Tanrı yoktur kabulüyle bakmak onu baştan reddetmekken, din üzerinden tartışmak! İkiyüzlülük bu değil miydi?

- 2 -

Mehmet ertesi sabah, önceki gün söz verdiği halde kahvaltıya inmedi. Sabahın ilk ışıkları pencereden içeriye vurduğunda akşam Emine'den bulaşan, uykusuzluk ve –gece boyunca yağan– kar soğuğunun daha da yoğunlaştırdığı o kıvamlı öfke yatışmamış damarlarında dolaşmaya devam ediyordu. İki kız kardeşi Fatih'e Balina götürdü. Kar günün ilk ışıklarıyla durmuştu. Mehmet ziyaretle ilgili haberleri öğleye doğru Hasan Hoca'dan aldı. Fatma önce hastaneye yatıp tepeden tırnağa muayene olacak, sonra kendini ilahi gücün takdirine bırakacaktı. Evliliğin bahsi açılma-

mış, konu tedavi sonrasına bırakılmıştı. Mehmet, sesinden üzüldüğü anlaşılan adama bir ara Fatma'nın hapisteki kocasını nasıl ikna ettiklerini sormayı düşündü, sonra sorunun yakışıksızlığını fark ederek vazgeçti. Adama yardımı için teşekkür ederek telefonu kapattı. Hasan Hoca'nın hapishaneye kadar uzanan –manevi ya da fiziki– gücü sandığından daha da etkili olmalıydı.

Mehmet öğle yemeğini Ömer'le yedi. Ona hâlâ Abdullah Bey'in sağ kolu demek doğru muydu, bilmiyordu; genç adam gazete için ayrılan bütçenin yarıya indirilmesinden dolayı velinimetine hâlâ öfke duyuyordu. Bu, açıkça belirttiği ve sözleriyle dile getirdiği bir öfke değildi tabii. Üstü, hayal kırıklığı ve belki de gerçek bir saygıyla örtülü gizli öfkesini, holdingin gelecek planlarından söz ederken durmadan "eğer bir gazetemiz olsaydı, daha rahat gerçekleştirirdik" türünden hayıflanmaların arkasına gizliyordu. Mehmet, bedenine uymayan bir iştahla yemek yiyen adamı dinlerken yine aynı soruyla duraklamıştı: Gazeteyi bu denli çok istemesinin ardında bilmedikleri bir neden mi vardı? Emine yemeğin ortasında aradı. Beykoz'a döndüklerini, ablasının hafta sonunda hastaneye yatacağını, durumu babalarına anlatacaklarını haber veriyordu. Konuşma her zamanki soruyla sonuçlandı:

"Neredesin?"

Simin –Mehmet daha erken bekliyordu– öğleden sonra aradı. Tavrı, ses tonu ve üslûbu tamamen değişmişti. Barış öneriyordu. Mehmet yumuşak, akıcı bir sesle, sanki bir gün önce tehditler savuran o değilmiş gibi konuşan kara kraliçenin – ısırdığı avını parçalamadan asla bırakmayan timsah gibi– peşine düştüğünü elde etmeden ısrardan vazgeçmeyeceğini bilerek, söylediklerini ihtiyatla dinledi.

"Yemek yiyelim, beni dinle; niyetimi anla. Cenk'e bir şey olmasını ben de istemem..."

Simin konuşma boyunca kaba tehditlerden uzak durmayı becerdi. Mehmet, Cuma akşamki yemek davetini ancak öğlen olursa gelebileceğini söyleyerek geri çevirdi. Karşılıklı mazeret bildiriminin ardında sonunda orta yol bulundu. Öğleyle akşamın arasında, Cuma akşamüstü bir şeyler içmek için Bebek'teki otelde buluşulacaktı.

Emine hafta boyunca hastane, yalı ve Beykoz arasında mekik dokudu. Fatma'nın tetkikleri sırasında yapılan taramalarda göğsündeki kitleden başka bir kitleye rastlanmadı. Bu iyi haberdi. Ancak doktorlar göğsündeki kitle hakkında pek iyimser değillerdi; bir an önce alınması konusunda ısrarlıydılar. Sonunda ameliyatın Pazartesi yapılmasına karar verildi. Fatma, Cumartesi günü hastaneye yatacak, Emine ablasına refakatçi olarak eşlik edecekti.

Fatma'nın hastalık haberi hem Abdullah Bey'i hem de –bu şaşırtıcıydı– Muti'yi çok sarstı. Kayınpederi haberi ilk duyduğunda neredeyse bayılıyordu. Muti'yse bir çocuk gibi ağlamaya başlamıştı. Mehmet, birbirinden bencil bu iki adamın, varlığı silikleşmiş bir aile üyesinin hastalığına karşı gösterdikleri tepkiyi şaşırtıcı buldu. Acaba baba oğulun beklenmeyen davranışları Kadıoğulları'nın göz ardı ettiği duyarlılığın bir işareti miydi? Bu iyimser düşüncesinin ömrü pek uzun olmadı. İçli hayıflanma çığlıkları, iki adamın üzüntüsünün zavallı kadınla ilgili olmadığını çok geçmeden gözler önüne serdi. Aile ve sığınma duygusu iç içeydi. Kadıoğulları'nın erkekleri sığınacakları – bencil isteklerinin tartışmadan kabullenildiği– bir limanı yitirme korkusuyla, kendileri için ağlayıp sızlıyorlardı.

Bu keşif, Mehmet'in başka bir gerçeği kavramasına yol açtı. Kadıoğulları birbirlerini sevmeseler de hep bir aile olarak, birbirlerine destek verip alarak yaşamışlardı. Oysa kendisi için aile, despot bir anne, ezik bir baba ve çıkarcı bir kardeşten ibaret olan, öfkeler, acımalar, sıkıntılar ve yokluklar yumağıydı. Yansız olarak baktığında annesinin Abdullah Bey'den, Ayşe'ninse Muti'den daha kötü, daha katlanılmaz olduğunu söyleyemezdi. Yine de Kadıoğulları'nı bir arada tutan aile bağlılığından onlarda bir iz yoktu. Mehmet, ben Yakup'a benziyorum, diye düşündü: geçmişini toprakta bırakmış, tek başına, köksüz bir bitki... Ailesiyle ilgili hiç iyi, hatırlamaktan mutlu olduğu bir anı yoktu belleğinde. Bellek ruhun yüreğiyse, yüreğinin bomboş olması, bir tek anısını bile canlı tutamamış oluşu silik, kuru bir aile yaşamının kanıtı değil miydi?

Mehmet Cuma günü Bebek'te, otelin önünde arabadan indi-

ğinde saat dörttü. Telefonu da tam o sırada çaldı. Simin biraz gecikeceğini, kendi adına masa ayırttığını haber vermek için aramıştı. İçeriye girer girmez yüzünü hatırladığı şef garson gülümseyerek yaklaştı. Anlaşılan Simin onu da aramıştı. Mehmet paltosunu çıkarıp adama verdi.

Masa, barın –geçen gelişinde Haydar'la oturduğu tarafın karşısında– kapıdan görülmeyen köşesindeydi. Mehmet içki söyledikten sonra sigara yakarak arkasına yaslandı. Ortalık şaşılacak kadar tenhaydı. Boğaz'ın üstüne yığılmış bulutlar geceyi erken getireceğe benziyordu.

Mehmet kadını, –ona doğru yaklaşıyordu– köşelerden yükselen yumuşak müziğin barın tenhalığını azalttığını, mekânı doldurduğunu düşündüğü sırada fark etti. Son derece biçimli bir bedeni vardı. Dikkati çeken bir şekilde, adeta yere basmadan –su üstünde kayar gibi– sekerek yürüyordu. Anılarla irkilerek bakışlarını kaldırdı ve yüzü seçer seçmez tek sözcüklü o çığlık içini, ciğerlerini, soluk borusunu, ağzını, burun deliklerini, kulaklarını, kafatasını hatta gözlerini doldurdu: Aslı! Aslı! Aslı!

Sırtı, belinden ensesine, ince bir çizgi boyunca dağlanmış gibi yandı. Geçmişten kopup gelen bu pusu uyarısını hatırlıyordu. Evet, tuzağa düşürülmüştü. Cevaplarını bilmediği, bulamayacağı, şaşkınlığının doğurduğu sorular birbiri izledi. Simin'i nereden tanıyordu? Birbirlerini nasıl bulmuşlardı? Amacı neydi? Mehmet ellerini kaldırmamak için bacaklarına bastırdı. Şakakları kabarmış, birer yürek gibi atıyordu. Sallanmamaya çalışarak ayağa kalktı.

Aslı ondan önce konuştu. Kayarak çabucak önüne gelmişti.

"Merhaba! Ne tesadüf!"

Demek kurdukları tuzağın adı bu olacaktı: tesadüf. Mehmet, Aslı'nın daha fazla yaklaşmasını önlemek, için elini uzattı, sonra –dünyanın en zor işiydi, başarıp başaramayacağını bilmeden– gülümsemeye çalıştı.

"Merhaba!"

Aslı aralarına bir çit gibi giren eli görünce durakladı. Karşısındakinin kuşkularını gidermeye niyetli bakışlarını üzerine çevirmişti.

"Ne o, beni kardeş evine gelen bir dost gibi mi karşılayacaksın?"

Mehmet'in hatırladığından çok daha çekiciydi. Paltosu kolundaydı; bedenindeki kıvrımlar iyice belirginleşmişti sanki. Paltosunu koltuğa bırakıp itiraz etmesine fırsat vermeden, elini hafifçe itip sarılarak onu öptü. Promesse! Hâlâ ona aldığı kokuyu mu kullanıyordu? Yoksa kurduğu tuzağı kusursuz kılmak için başvurduğu bir hile miydi bu?

Mehmet yanağına konan öpücüğe karşılık vermedi. Bir aptal gibi görünüyor olmalıydı. Bir şeyler söylemeliyim, diye düşündü. Ne? Ne olursa...

"Demek karşılaşmamız sadece tesadüf, öyle mi?"

Aslı, "Evet," dedi. Bakışlarından doğru söyleyip, söylemediği belli olmuyordu. "Simin Plevneli'yle randevum vardı." Sonra karşısındakinin yüzünü rahatça görebileceği koltuk yerine, Mehmet'e yakın olanı seçerek yürüdü. "İzmir'de bir mağaza açmayı düşünüyorlarmış. İşbirliği yapacağız... Tanrı aşkına birbirimizi görmeyeli neredeyse iki yıl oldu, sen neler soruyorsun."

Aslı paltosunu buruşmaması için düzeltti, sonra karşısında büyük bir ayna varmış, kendini görüyormuş gibi elleriyle saçlarını düzeltti. Hareketleri prova edilmiş gibi yavaştı ve bu yavaşlık ona hak edilmemiş bir asalet veriyordu. Otururken gülümsedi. Mehmet o gülümsemeyi görür görmez, tehlike önsezisiyle irkildi: Karşısında, tensel hazlara hazırmış gibi bakan kadının gülümseyişi itiraf edemeyeceği şeylerle doluydu. Gözlerini ondan kaçırarak mırıldandı.

"Simin insanları kullanmakta ustadır. Bunu unutma."

"Demek onu iyi tanıyorsun?" Aslı, Mehmet'in cevap vermesine fırsat vermeden ekledi. "Ne kadar?"

"Yeterince."

"Demek onunla yattın?" Aslı bunun onu ilgilendirmediğini belirterek omuzlarını kaldırdı. "Bir erkek bir kadın hakkında bu denli kesin konuşuyorsa, bunun bir tek açıklaması vardır."

"Erkekler hakkında çok şey bilen birisinin görüşleri mi bunlar?" Aslı kısa bir kararsızlığın ardından başını sallayınca, Meh-

met devam etti: "Erkekler hakkında her şeyi bilebilirsin ama bir erkek konusunda hiçbir şey bilmiyor da olabilirsin."

Aslı kastettiğini anlamıştı; bunu belirtmek ister gibi başını salladı.

"Değiştim, senin bildiğin kişi değilim mi, demek istiyorsun?"

Mehmet, "Değişmekten söz ediyorsan şunu söyleyeceğim," dedi. "Yaptığımız son telefon konuşmasından bu yana hiçbir şey değişmedi." Sesinin cılızlaştığını, titrediğini hissediyordu. Bu onu öfkelendirdi. "Bu tesadüf işe yaramayacak, boşuna zahmet ettin."

Aslı cevap vermeden gülümsedi. Gülümsemesi gözlerinden başlıyor ve eskisi gibi bütün yüzünü çekiciliğini, güzelliğini büyüten bir mercek gibi kaplıyordu. Mehmet şaşkınlıkla kalakaldı. Nasıl olmuştu da bu denli güzel bir kadını unutabilmişti? Kirpiklerini kapatsa her şey tekrar gözlerinin önüne gelivererecekti. Hatırlıyordu: Aslı bir yere girince orada bulunanlar hep ikinci ya da üçüncü rolleri yüklenirlerdi; bazen sesini değiştirir, insan o zamanlarda onu dinlerken okşanma hazzıyla ürperirdi...

"Seni görmek hiçbir zaman zahmet olmadı benim için." Sevişirken hafifçe ısırılmasından hoşlandığı etli dudakları; buğulu, serin sesi; görmekten ötesine muktedir, tutan, kavrayan ellere benzeyen gözleri... Mehmet –belleğinin mahremiyetinin olmadığını kavradığında– durakladı. Şimdi onun hâlâ ne denli güzel ve çekici olduğunu düşünüp Emine'yle kıyaslarken, aralarındaki farkı da anlıyordu. Aslı'nın saldırgan güzelliğinde insansı boyut eksikti. Bu sıra dışı güzellik, duygu değil, sadece tutku uyandırıyordu. Üstad onu görse, "bu kadının en iyi dostu yataktır," diyeceğine emindi. Düşüncelerini Aslı'nın serin sesi kesti. "Şimdi bana da bir sigara ver ve..." O sırada garsonun masaya bıraktığı kadehi işaret etti. "İçki de ısmarla. Seninkinden olabilir."

Mehmet onun dediklerini yaptı. Beş dakika sonra Aslı sanki gizlice buluştukları Alsancak'taki o gözlerden uzak kafede oturuyorlarmış gibi bedenini öne doğru eğmiş, birbirlerini görmeden geçirdikleri üç günü anlatmaya hazırlandığı o sabırsız ta-

vırla ona bakıyordu. Konuşma hep aynı soruyla başlardı: 'Beni özledin mi?' Sevildiğine inanma ihtiyacı! Aynı erkeği üç kez deneyip üçünde de beğenmeyerek terk etmesine rağmen, onu tekrar istemesinin nedeni açık değil miydi? Kendisini, o zavallıdan daha çok sevecek birini bulamaması.

Mehmet midesinin bulandığını hissetti. Resmi hiç bu kadar açık görmemişti. Karşısındaki kadın, onu en çok seven, en çok özleyen kölesini geri almaya gelmişti. Değiştim, diye mırıldandı. Sonra meydan okur gibi,

"Seni hiç özlemedim," dedi birden.

Aslı geriye çekildi. Mehmet'in savurduğu tokatı hissetmiş ama yenilmiş ya da vazgeçmiş değildi. Kölesini tekrar zincirlemeye niyetli bakışlarını üzerine salmaya hazırdı. O da açık sözlü olmayı seçti.

"Beni, birlikte yaşadıklarımızı, o sevişmeleri unutmuş olamazsın." Mehmet inatla başını salladı. "Ayrıldığımız sevgiliden mutlaka bir parça kalır geriye. Hem biz..."

"Tam senden uzakta yaşamayı öğrenmişken neden geldin?" Aslı, onun duyduğu öfkeyi anlıyormuş gibi elini uzatınca Mehmet ateşe değecekmiş gibi geriye çekildi. Her şeyi itiraf edecekti. "Biliyor musun, senin yanında bütün zamanımı kusurlarımı, zayıflıklarımı gizleme çabasıyla geçirirdim. Öyle yorucuydu ki!" Duraklamadan ekledi. "Küçültücüydü de. Bunları unutamam."

"Öpücüğün dudaklarının verdiği bir armağan, demiştin. Ben de o sözünü hiç unutmadım."

Mehmet, ondan üstü örtük bir çağrı beklerken duyduğu içten sözlerle irkildi. Aslı'nın sözcüklerinin içine yerleştirdiği o gizemli ara sesini hâlâ duyabilmesi ne garipti. Aslı –garson içkisini getirdikten sonra– bir kadını ancak kendisinin hakkıyla övebileceğini bilerek, kendini ve Mehmet'i varlığının en değerli parçası olduğuna inandırmaya çalıştığı aşkı anlatmaya koyuldu...

Monolog uzayınca Mehmet elini kaldırıp onu susturdu.

"Neden ben?"

Aslında nedeni biliyordu ama Aslı'nın cevabı şaşırtıcıydı.

"Seni çok iyi tanıyorum. Ve... ve kimse beni senin kadar mutsuz etmedi."

Onu mutsuz etmişim! Mehmet gözlerini kapadı: Eğer hayatın en güzel ânı diye bir şey varsa, bu şu ân, şimdi hissettikleri olmalıydı. Varlığını ele geçiren mutluluk uzun ömürlü olmadı. Söyledikleri doğru olamazdı. Karşısındaki kadın sadece kendisi için en kolay çözümü arıyordu. Ona baktı: Aslı'nın kibirli, yatışmak bilmeyen küskünlüğünün onu nasıl delirttiğini nasıl unutabilirdi.

"Başkasını bulmalısın," dedi.

"Başkası mı? Yeniden birisini tanımak! Buna kalkışmak mı?"

Mehmet, Aslı hayır der gibi başını sallamaya başlayınca onu ikna etmeye çalıştığını gizleyerek, mırıldandı.

"Evlilik sana her zaman yaradı. Bence tekrar evlenmelisin."

Aslı sitemkâr bir sessizliğe sığınmışken, tavrının sahteliğini ortaya çıkaran isterik bir kahkaha attı.

"Birinden üç kez daha akıllıyken onun isteklerine uymak mı?" diye sordu. "Evlilik bir kadın için en çok bu yüzden katlanılmaz.." Kölesini arayan bakışlarını tekrar Mehmet'e çevirdi. "Şimdi ben ne yapacağım?"

Mehmet umutla, "Beni bir dost olarak kabullenmekle başlayabilirsin," dedi.

Aslı –dost sözcüğü midesini bulandırmıştı– şiddetle karşı koydu.

"Hayır, bizim ilişkimiz dostluğu içermez. Bu umut, aşkı tutkusuz yaşamak kadar aptalca..." Aklına yeni gelen bir fikirmiş gibi heyecanla atıldı. "Tekrar birlikte olabiliriz."

Aslı'nın ona yaklaşacağını hissedince, Mehmet korkuyla geriledi. Görebiliyordu: Budalalıkla kötülük arasındaki en büyük fark, inançtı. Budalalar söylediklerine inanıyorlardı, kötülerse inanmış görünüyorlardı. Aslı hangisiydi? Hiç şüphe yok ki kötü olandı.

"Yapamam. Evli olduğumu unutuyorsun."

Aslı güldü; bu kez öfke vardı gülümsemesinde.

"Ben de evliydim. Bu seni durdurmadı." Sonra kışkırtıcı, şevklendirici bir sesle çağırdı: "Hadiii! Günah ne kadar büyükse, haz

da o kadar büyük olmaz mı? Bunu bana kim öğretti? Sen!" Mehmet merakla onu süzdü. Aslı tenselliği hiçbir zaman hor görmemişti. Bu açıdan Simin'e benziyordu. Arzu yüzünde bir yanık izi gibi belirgindi. Daha dikkatle bakınca, başka şey de fark etti. Annelik bile ona sevecenlik katmamıştı. Aslı devam ediyordu: "İffetiyle barışık bir kadından daha sıkıcı ne olabilir? Bana evlilikten memnun olduğunu söylemeye kalkışma. Bu iş bize göre değil. Evliliklerde uzaktan bakıldığında imrenilen mutluluğun, yakınlaştıkça rahat bir tekdüzelik olduğunu biliyorum..."

Mehmet bakışlarını onunkilerden kaçırdı. Aslı'yı şimdi –talihin bir sadaka gibi avcuna koyduğu mutluluk uçup giderken– daha iyi anlıyordu. O, hem iffeti hem de şeytanıyla barışıktı. Mehtap, güzelliği için nasıl iki zıtlığa, karanlık geceye ve uzakta görünmeyen bir yerde parıldayan güneşe ihtiyaç duyuyorsa, Aslı'nın çekiciliği de hem iyiliğe hem de kötülüğe muhtaçtı. Sevdiğini söylediği erkeği mahveden kararsızlığının nedeni de buydu. Mehmet başını salladı. Her şeyi bütün berraklığıyla görebiliyordu. Kavgayla sona eren bir aşkta en tehlikeli şey, barışmaktı ve o, bu budalalığı tam üç kez yapmıştı. Yanında sıcaklığını hissettiği kadına üç kez neden 'hayır' diyemediğini, her seferinde ona geri döndüğünü şimdi başkasına aşıkken anlıyordu Mehmet. Aslı ona sadece aşktan söz etmiş, aşkı, hava su yerine yerleştirmişti. Peki, neden her seferinde öfkelenmemiş, deli gibi sinirlenmemişti? Cevap basitti. Karşısındaki kadın acımasızlığını o denli mükemmelleştirmiş, o denli inceltmişti ki, adeta doğallaştırmıştı.

Mehmet yanlış anlaşılacağına aldırmadan gülümsedi. Her şey açıktı: Aslı'ya her seferinde o kadar hızlı koşmuştu ki, öfke, pişmanlık, mantık peşinden yetişememişti. Ama artık yardımını isteyebileceği biri vardı: Emine.

Aslı'nın sorusu düşüncelerini böldü. O da Emine'yi merak ediyordu.

"Mutlu musun?" Mehmet, mutluyum, demeden başını salladı. Aslı bu kez geri çekmesine fırsat vermeden uzanıp, elini tuttu. "Bana bir gece, sadece bir gece ver, sana yanıldığını kanıtlayayım."

Hareketleri etkili olsa da, ne denli bildik, ne denli yapmacıktı. Mehmet, Aslı'nın parmaklardan bedenine akan sıcaklığa rağmen tekrar başını salladı. Kolayına kaçıyordu; bundan vazgeçmeli, artık başka bir köle aramalı... Bunu ona söylemedi. Emine doğal olan her şeye ilgi gösterirdi. Oysa karşısındaki kadın yapmacık olanı güzelleştirmekte ustaydı.

Yirmi dakika sonra Aslı masadan kalktığında Mehmet olup biten her şeyi bir daha ortaya çıkmayacak kadar derine gömecek o derin soluğu ciğerlerine çekti. Garipti, Simin'le işbirliği yaptığı, tuzağa düşürmeye kalkıştığı halde Aslı'ya öfke duymuyor, hatta ona borçlu olduğunu hissediyordu. Yan yana geçirdikleri kırk dakikanın kendini daha iyi anlamasına, yıllarca bir mazeret olarak arkasına sığındığı hayıflanmayı sona erdireceğinin farkındaydı. İnsan, hayatı boyunca –bazen aynısını tekrarlayarak– bir sürü budalalık yapıp biriktiriyor, sonra da buna kader diyordu. Aslı gözden kaybolduğunda gülümsedi. Onunla aynı kaderi paylaşmayacaktı.

Dışarıda karanlık koyulaşmış, geceyi kentin üzerine bir örtü gibi sermişti. Mehmet arabayı beklerken Simin'i aradı. Garipti ama ona da öfke duymuyordu. Az önce hayatının bir türlü kapatamadığı bir sayfasını sonunda çevirdiğini hissettiğindendi belki de. Telefon çaldı ama açılmadı.

Neden açılmadığını anlaması uzun sürmedi.

"Beni mi arıyordun?"

Kara cadı tam arkasındaydı. Mehmet yüz yüze geldiklerinde –gözlerdeki yeşilin parıltısı ele veriyordu– Aslı'yla konuşurken Simin'in onları gözetlediğini anladı. Amacına ulaşamadığını, onu geçmişiyle baştan çıkaramadığını görmüştü o zaman. Lafı uzatmamaya kararlıydı.

"Ne yapsan boşuna," dedi kadına. "Cenk'in elindekileri alamayacaksın. O hisseler ya bizim olacak, ya da Kevoş'la Ekrem'in."

"Kendinden bu kadar emin olma Mehmet Esen! Yarın neler getirecek, bilemezsin!"

Mehmet arabaya binerken durakladı. Cehennem kraliçesi nasıl kendinden bu kadar emin olabiliyordu? Saate baktı. Emine kaç kez aramıştı? Telefonunu cebinden çıkardı. Aramamış-

tı. Arkasına yaslandı. Terlediğini o zaman fark etti ama az sonra bedenini saran garip, kaygan şeyin ter olmadığını keşfetti. Utançla irkildi. Bir gece, onunla bir gece... Tenini kaplayan Aslı'nın davetiydi. Gözleri kapandı. Beni özledin mi ile başlayıp çığlıklarıyla sona eren o sevişmeler; her seferinde daha keskin haz alamayacağını düşündüğü hayvansı birleşmeler...

Gözlerini araladı. İçindeki erkek, kadın istiyordu. Emine, diye mırıldandı, istediğim o...

Küfretti. Balina ne dediğini anlamak için geri dönünce onu azarlayıp acele etmesini söyledi. Emine'yle sevişmeyeli kaç hafta olmuştu? Haftaları parmağıyla bükmeye koyuldu: bir, iki, üç... Sonra öfkelenerek saymaktan vazgeçti. Balina bu kez geriye dönmedi. Mehmet art arda derin nefes aldı. Aslı'yı ve anılarını yeterince derine gömememişti. Bu onu daha da öfkelendirdi. Emine'nin inadı yüzünden... Gözlerini tekrar kapadı.

Yalıya gelinceye kadar da açmadı. Balina'ya sabah Emine'yi Beykoz'a götüreceğini söyleyerek erken gelmesini tembihleyip arabadan indi. Öfke ve istek, ter gibi sırtından aşağıya süzülüyordu.

Emine salonda değildi. Nahide onun yukarıda olduğunu söyleyince Mehmet koşar adım merdivenlerden yukarıya çıktı. Karısı tahmin ettiği gibi yatak odasındaydı; hafta boyunca hastanede ablasına refakat edeceği için bavulunu hazırlıyordu. Mehmet'i kapıda görünce doğruldu. Gözleri merak ve tedirginlikle kısılmıştı.

"Bir şey mi oldu?" Mehmet cevap vermeden kapıyı kapattı. Odanın kokusunu içine çekti. Emine bavulu bırakmıştı. Soruyu tekrarladı. "Bir şey mi oldu?"

Mehmet ona doğru yürüdü.

"Hiçbir şey olmadı. Sadece..."

"Sadece ne? Burada ne..."

Bir başka Emine olarak bakıyordu ona. Her şeyi kaybetmenin eşiğinde durarak. Haksızlık ediyordu; en çok da kendisine. Ah, bunu bir anlayabilseydi. Mehmet, ona izin vermemeliyim, diye düşündü. Aklından geçen son şey bu oldu. Sonra elini uzatıp karısını ince belinden kavradı ve kolayca kendine çe-

kerek dudaklarını zorla dudaklarına bastırdı. Emine önce şaşkınlıkla, sonra istekle kendini bıraktı. Öfkesi kısa ömürlü, kontrol edemediği isteğinin ardından geldi. Ellerini kocasının göğsüne dayayarak kendini geriye itmeye çalıştı. Çabası boşunaydı. Mehmet'in içindeki erkeğin kaba gücüne karşı koyacak kadar kuvvetli değildi.

Mehmet onu bir çiçek demeti gibi yatağın üzerine savurup üzerine eğildi. Haftalardır öpülmemiş dudakları çığlık atacakmış gibi aralanmıştı. Ağzını tekrar karısının ağzına bastırdı. Altında ezilen narin bedeni örten elbiseyi çıkarıp atması zor olmadı. Emine önce karşı koymaya çalıştı ama birkaç dakika sonra iki erkeğin gücüyle baş edemeyeceğini anlamış gibi direnmekten vazgeçti. Mehmet, istediğim gece burada diye düşünerek kendini içindeki adama teslim etti. Kollarının arasındaki çıplak vücut anılarla doluydu. Yumuşak, dalgalı saçları, beyaz, çiçek kokulu boynu, yuvarlak omuz başları, dikleşmiş göğüsleri, kollarının omzuyla birleşirken oluşturduğu kıvrım, nemli dudakları...

Mehmet, Emine'nin sevişmeye ne zaman katıldığını fark etmedi. Ancak bir süre sonra karısının bedeninin hareketlerine karşılık verdiğini, onu iten kolların üzerindeki erkeği kendine çektiğini, soluklarının hıçkırıklarına değil, haz çığlıklarına eşlik ettiğini hissetti. Dünya yeniden kuruluyordu. Ve Mehmet bu kuruluşu, onu en çok öfkelendiren kadının alevlendirdiği şehvetine borçluydu. Haz, dalgalar halinde kasıklardan beynine ulaştıkça, Mehmet bedeninin güçlülüğünü hissederek kendini bu kadar uzun bir süre bundan mahrum ettiği için budala olduğunu düşündü. Her şeyi sona erdiren o çılgınlık anı geldiğinde karısına sarılıp mutlulukla haykırdı.

Et parçası diye küçümsenen beden becerikli, adeta sihirbazdı. Yüreklerinin, akıllarının gerçekleştiremediği barışmayı onlara rağmen başarmıştı. Mehmet'in gözleri kapandı. Derin bir uykuya daldı.

Uyandığında gecenin üçüydü. Soluna döndü. Emine'yi yanında, onu seyrederken buldu. Gözlerinde ne öfke ne de yakınlık vardı. Değişmiş, diye düşündü. Birkaç saniye sonra soluğu-

nu yüzünde hissettiği kadının karısı olmadığını fark etti. O da iki kişiydi: Emine'ye değil, içindeki kadına bakıyordu. Uzanıp o kadını kendisine çekti.

Önce birbirlerini ürkütmeden usul usul, sonra tutkuyla seviştiler. Mehmet tekrar uykuya dönerken sabaha içlerindeki kadınla erkekten kurtularak birbirleriyle buluşup bulaşamayacaklarını düşünüyordu.

- 3 -

Mehmet sabah uyandığında yatakta yalnızdı. Saate baktı; sekizi on geçiyordu. Emine, aşağıda olmalı... Giyinip salona indi. Nahide, Emine'nin yarım saat önce Balina'yla Beykoz'a gittiğini söyleyince kahvaltı masasına hayal kırıklığıyla oturdu. Neden bu kadar erken? Sessiz soruyu yine sessizce cevapladı: Kaçtı; geceyi terk ederek gitti; saklanacak!..

Mehmet'in düşüncesi, on dakika sonra Emine'yi aradığında kapalı telefonla karşılaşınca doğrulandı. Gece iki kez seviştiği adamla sabah yüz yüze gelmekten çekinmişti. Öfke tekrar damarlarına yayıldı. Demek gece karısının teninden içeriye sızamamış, yüreğine ulaşamamıştı. Çay içerken aklına geldi: Balina'yı arayabilir, telefonu Emine'ye vermesini isteyebilirdi. Telefona uzandı, sonra vazgeçti. Belki ona kendini dinlemesi için biraz zaman tanımalıydı.

Kahve içerken Ömer'i aradı. Adama pazartesi sabahı Simin'e telefon etmesini, Cenk Plevneli'nin L&M hisseleri satışa çıkarılırsa, şirket ana sözleşmesinin kendilerine verdiği hakkı kullanarak alıcı olarak fiyat vereceklerini bildirmesini söyledi. Sonra itiraz etmesine fırsat vermeden,

"Sadece söyle," diyerek telefonu kapattı.

Emine ancak öğleden sonra aradı. Ablasını hastaneye yatırmışlardı. Ameliyat saati de belli olmuştu: Pazartesi sabah saat onda; Nahide Bacı'ya bir haftalık yemek listesi verdiğini, isterse değişiklik yapabileceğini ekledi. Sesi ne soğuk ne de sevecendi. Gece olanları unutmaya karar vermiş gibiydi; tonu bunu haber

veriyordu. Mehmet hayal kırıklığını kısa cevapların ardına gizleyerek telefonu kapattı ve sigara yakarak öfkesini yatıştırmaya çalıştı ama başaramadı. Emine'nin böyle davranmasının nedeni neydi? Gece olanları tekrar gözlerini önüne getirdi. İki sevişmeye de tutkuyla katılmış, hatta yatıştıktan sonra –hep yaptığı gibi– kocasının dudaklarına teşekkür edercesine art arda küçük öpücükler kondurmuştu.

Mehmet öfkesini yatıştırmasını umduğu sigarayı söndürdü. Kendini oyalayacak bir şeyler bulmalıydı. Eğer bir hafta boyunca yalnız kalacaksam, fırsattan yararlanarak neden istediklerimi yapamıyorum? Tekrar telefona uzandı. Altan'ın Adana'ya gideceğini Hasan Hoca söylemişti ama günlerdir davetini geri çevirdiği eski dostun gönlünü alıp onunla yemek yiyebilirdi. Prof, yemek sözcüğünü duyar duymaz, "Benim de anlatmak istediklerim var," diyerek daveti hemen kabul etti. Saat yedide, Yeniköy'de, o sevdiğini söylediği balık lokantasının önünde olabilirdi.

Mehmet saat yedide Prof'u lokantanın kapısında karşıladı. Elini uzatırken yorgun yüzlü adamın aralanan dudakları ona hata ettiğini haber veriyordu. Bütün akşam dostunun gevezeliğini dinleyecekti.

Felaket insanları dilsiz, aşksa geveze yapar... Prof, bu gerçeğin canlı kanıtıydı. Masaya oturur oturmaz konuşmaya gutu olduğunu, et yememesinin gerektiğini bildiğini ama balığın et sayılmayacağını söyleyerek başladı ve hemen mevsimsiz aşkından, üst dudağından dolayı şaşırmış gibi görünen genç asistanından söz etmeye koyuldu.

İlk kadehi mezesiz, su gibi çabucak bitirdi.

"Şiir, sözcük tasarrufuyla resim çizebilmek, müzik besteleyebilmektir. Ses, zarif bir biçimde gürültüden uzaklaşır, müziğe dönüşür. Aşk da şiir gibi, her şeyi dönüştürüyor: Çalıyı çiçeğe..." Aşk bilincini ve dilini keskinleştirmiş, belleğini billurlaştırmıştı. Sanki aşkla ilgili her şeyi, her sözcüğü hatırlıyordu: "Marguerite Yourcenar, der ki: 'Aşkta kölelik kalkmaz; adı değişir.' Evet kesinlikle böyle bu. Birbirimizin kölesiyiz..."

Durmadan konuşmasının ardında ona coşku veren aşkla il-

gili şikayetleri vardı. Mehmet, çok geçmeden Gökçe'nin –annesiyle kızını terk etmesine karşın utanmadan her konuya burnunu sokan– babasının, evliliklerine karşı çıktığını, bu konuda eski karısına da baskı yaptığını öğrendi.

"Biliyor musun dostum, despotların, meşruiyeti sorgulanan baskıcı hükümdarların toplumu ikna yöntemleri, akılları, tıpkı babalarımızınkine benzer. Bu yüzden binlerce yıldır içimize işleyen baba korkusu, anne sevgisinden güçlüdür." İkinci kadehin sonunu bulduğunda kendini savunmaya başlamıştı: "Kimse bana bu kadar genç bir kadına, üstelik de asistanınken aşık olmanın etik dışılığından, ahlaksızlığından söz etmeye kalkışmasın. Ahlâk, insanın kendisinin keşfettiği, gönüllü olarak kabullendiği bir şey değildir. Toplumun mirasıdır bize." Elini masaya vurdu. "İşte bu yüzden reddi miras hakkımız vardır... Öyle değil mi?"

Mehmet onun sözcüğüyle soruyu cevapladı.

"Öyle."

"Ya şu budalaya ne dersin?" Prof, budalayı hemen açıkladı: "Bizim bölüm başkanı, duygulardan söz ederken, 'sizi aşık olmayı bilen, aşkın değerini verebilecek birisine benzetmekte güçlük çekiyorum' demez mi..." Mehmet, sözlerinin burasında Prof'u ikinci kez masayı yumruklamaktan zorlukla vazgeçirdi. "Kardeşim, insan iki kez aşık oldu mu, bin kez de olabilir. Çünkü aşık olma deneyimi duygularımızı inceltir, onlara beceri ve en önemlisi deneyim katar..." Açıklamanın ardından tekrar bölüm başkanına döndü. "Adam öyle birisi ki, hakkında her şeyi bildiği tek şey, hiçlik..." Kendi sözlerine güldü. "Lafı birisinden aşırdım ama duruma çok uygun."

Mehmet gülümsemeye karşılık verdi, sonra sordu.

"Yani, aşık olma mı diyorlar sana?"

Prof soruyu duyunca şaşkınlıkla duraksadı. Ardından başını salladı. Anlaşılan bu soruya cevap aramamıştı.

"Sanırım garipsedikleri evlilik fikri," dedi sonunda.

Yanlış beraberliğin doğru evlilik getirmediğini söylese! Mehmet hiçbir şey söylemedi, sadece sormakla yetindi.

"Demek evlenmek istiyorsunuz?"

Prof garsonların mezeleri masaya dizmesini bekledikten sonra cevap verdi:

"İsteyen benim; Gökçe bu konuda kararsız."

"Belki beklemek iyi bir fikirdir."

Prof kararlı bir biçimde karşılık verdi:

"Tolstoy'u sever misin?" Mehmet'in cevabını beklemeden devam etti: "Ben o kadar sevmem. Öncelikle sıkıcıdır. Başyapıt denilen eserlerinin üçte birini çıkarıp atsan, romanlar değerinden bir şey yitirmez. Altı çizilecek cümlelere de pek sık rastlamayız..." Öne doğru eğildi. "Ama *Anna Karenina*'daki bir sözünü, okuduğumdan beri hiç aklımdan çıkarmadım. Kadınların, erkeklerin başarısı önünde engel olduğunu söylüyordu. Galiba şöyleydi: 'Erkek için, bir kadını zarara uğramadan sevmenin bir tek yolu vardır: onunla evlenmek.' Ben rahmetli Tolstoy'un nasihatini tutuyorum."

Bu sözler Mehmet'i güldürdü. Prof, dostunun kahkahasını teşvik edici bir işaret olarak alıp konuşmasını sürdürdü. Yalnızlık! Haftalardır kimseyle konuşmamış, boşalmamış olmalıydı. Mehmet bir ara telefonuna baktı. Emine aramamıştı. Acaba onun aramasını mı bekliyordu?

Prof, bölüm başkanı ve müstakbel kayınpederinden sonra şimdi de sevgilisini çekiştiriyordu. Çekiciliğindeki eksikliği keşfetmiş gibiydi.

"Gökçe tatlı bir kız ama naz yapmayı bilmiyor... Bunun öneminin farkında değil. Düz ve açık..." Üçüncü kadehte söz dolaşıp Altan'a geldi. Prof'un dilinden o da nasibini alacaktı. "O, dünyanın en akılsız adamı; çünkü dünyanın gerçeğine inanmak istemiyor..."

Prof'un Altan'a yönelttiği eleştirisinde gizli bir hayranlık olduğunun farkındaydı Mehmet. Kendisinin Hasan Hoca'ya duyduğu o garip saygıya benzeyen bir imrenme. Kaçıncı olduğunu unuttuğu sigaradan bir tane daha yaktı. Prof biraz yorulmuş gibiydi. Mutsuzluktan olacak, hareketlerine kırsal kesimden gelenlere özgü, budalalığı çağrıştıran bir yavaşlık, hatta kabalık sinmişti. Ellerini ne yapacağını bilmiyormuş gibi bir masanın üstüne koyuyor, sonra hemen geri, kucağına çekiyor-

du. İçkisini de unutmuştu. Mehmet, sarhoş oldu, diye düşündüğü sırada dostu onu yalanlamak ister gibi canlı bir sesle keyifle konuşmaya koyuldu. Gökçe konusunda onu aşık olamayacak kadar yaşlı bulan bölüm başkanından nasıl öç aldığını anlatıyordu.

"Mizahla dostum, mizahla. Bu şekilde canına okudum. Mizah, kibre karşı koymak için icat edilmiş en zekice silahtır. Aslında toplantı boyunca çalışmalarını övdüm. Görünüşte yaptığım buydu. İyi eleştirmen, överken yermeyi becerebilendir dostum. Düşünebiliyor musun, budala herif, ben onu itin kıçına sokup çıkarıyorum, o durmadan bana teşekkür ediyor..."

Kahkahasını telefon sesi böldü. Arayan Gökçe'ydi. Mehmet fırsattan yararlanarak kısa süreliğine kapının önüne çıktı. Telefonuna baktı. Emine hâlâ aramamıştı. Parmaklarını titreten öfkeyle arama tuşuna bastı. Telefonu kapalıydı. Şimdi geri dönüp tekrar Prof'un aşk hikâyesini dinlemeye devam edecekti. Sıkıntıyla elini cebine götürdü. Damağına yapışan nikotin tadını hatırlayınca vazgeçti. Balina'ya telefon edip lokantanın kapısında beklemesini söyledikten sonra tekrar içeriye girdi. Prof, sevgilisinin sesiyle canlanmış, onu bekliyordu

Aşık adam saat ona doğru nihayet sustu. Yorulmuş, gevşemiş ve boşalmıştı. Yine de kalkmasına yakın tekrar Gökçe konusuna geri döndü.

"Şeytan diyor ki, her şeyi bırak, çekil bir köşeye, kitap yaz. Kitaplar, en önemli iki uzvumuzun ürünüdür: beynimizin ve yüreğimizin. Bu iki değerli uzvu neden aşkla yorayım?" Sorusuna verecek cevabı yokmuş gibi bekledi. Ona bakınca, Mehmet de omuzlarını kaldırdı. "Belki de gidip kendime iyi bir uyku çekmeliyim. Ne demişler? En iyi doktor uykudur... Gökçe, erken yatma alışkanlığı edinmelisin diyor. O, geceleri saat on birde uyumuş olurmuş. Şimdi ben de saat on birde yatakta olma alışkanlığı edinmeye çalışıyorum." Gülerek anlatırken, tatlısını yere düşüren çocuk gibi aniden yüzünü buruşturdu. Söylediklerinden pişman mı olmuştu? Hayır, takacak bir kulp bulmuştu. "Sıradanlık, alışkanlıklar edinmekle başlar."

Dışarıya çıktıklarında Balina kapının önüne getirdiği araba-

nın kapısında hazırolda bekliyordu. Prof, eski onbaşıyı selamlayıp Mehmet'e döndü.

"Bir keresinde Cenk seni gösterip bana bu adam hiç yalan söylemiyor demişti." Şaşılacak bir durumdu. Yanındaki adam yorulmuş, uykusu gelmişti. Hatta sarhoş bile sayılırdı. Yine de konuşma isteği hâlâ tükenmemişti. Sıra şimdi de askerlik anılarına gelmişti. "Neden hiç yalan söylemediğini düşündün mü?"

Hiç yalan söylememek! Saçma sapan bir laftı bu... Mehmet, söylemem demedi.

"Hiç yalan söylemediğimi de nereden çıkarmış?" diye sordu.

Prof, "Bilmem," diye karşılık verdi. "Herhalde seni uzun bir süre gözetleyip incelemiş olacak. Onca ay yan yana değil miydiniz?" Ardından kahkaha attı. "Belki seni av sandı; vuracaktı."

Doğru, vuracaktı dese? Demedi, Prof'u yeni bir konu bulmasına izin vermeden çabucak arabaya bindirip yolcu etti. Derin bir soluk alabilirdi. Araba, boşalmış caddede bir kavis çizerek geri dönerken saatine baktı: Prof, Gökçe'nin ona salık verdiği gibi on birde yatağında olacaktı. Mehmet alaycı bir tavırla gülümsedi. Eski dostu sıradanlık konusunda sandığından daha çok yol almıştı. Sonra bir insanın nasıl olup da bu kadar uzun süre, hiç ara vermeden konuşabildiğine şaşarak, gecenin soğuğunu soluya soluya yalıya doğru yürüdü. Kadınlar Prof'un hayatında suç ortağı olmamıştılar, çünkü hiç birlikte suç işlememişlerdi.

Mehmet yirmi dakika sonra çatı katındaydı. Soyunmaya üşenip kendini elbiseleriyle yatağa bıraktı. Işığı açmamıştı; yakından geçen bir şilep boğuk boğuk düdüğünü art arda öttürünceye kadar dışardan tavana vuran ışıkları seyretti. Aklı Cenk'in söylediklerindeydi. Köşedeki karanlığın içinden birisi cevap verecekmiş gibi yüksek sesle sordu:

"Gerçekten yalan söylemiyor muyum?"

Bir süre, gidebildiği kadar geriye giderek, en son ne zaman yalan söylediğini hatırlamaya çalıştı. Araştırma sonuç vermedi. Düşündükçe, hatırlamaya çabaladıkça yalan söylememeyi, ya da söyleyememeyi nedense bir eksiklik olarak algılıyordu. Bir tek mantıklı açıklama vardı: Beceriksizliği; kendini aldatmayı

öğrenememişti. Koşarken hep elimde kronometre vardı; başarımı saat ölçerdi diye mırıldandı karanlığın içinde gizlenen hayalete. Sonra bunun aptalca bir açıklama olduğunu düşünerek yataktan doğruldu. Aşağıya inecek, Emine'nin kokusunu duyabileceği bir yerde uyuyacaktı.

- 4 -

Mehmet, Emine'yi Fatma'nın ameliyattan çıktığı Pazartesi sabahı, hastanede gördü. Yorgundu ama ameliyatın iyi geçmesinden dolayı rahatlamıştı. Kısa bir açıklamayı andıran konuşması boyunca bakışlarını Mehmet'in gözlerinden kaçırarak, sık sık Allah'a şükretmeyi unutmadan, ablasının kısa sürede sağlığına kavuşma umudunu dile getirdi. Uzak ve anısız sesi, iki gece önceki sevişmenin utancını taşır gibi, içine kapanık ve tınısızdı. Anlaşılan bedenini yine o geçit vermez siperin –kuşkularının– ardına çekmiş, gizlemişti. Birkaç gün önce sabit fikri çağrıştıran o zorba merakını tamamen yitirmişe benziyordu; kocasına Cumartesi Pazar neler yaptığını sormadı. Belki de öğrenmişti; Mehmet, Nahide'ye karısının onu hafta sonunda arayıp aramadığını sormalıyım, diye düşündü Emine babasına döndüğünde.

Abdullah Bey, hastanın iyi gözükmesine, haberlerin –özellikle de kanserin lenf bezlerine sıçramadığı müjdesinin– umut verici olmasına rağmen sanki kızı ölmüş gibi iki gözü iki çeşme, ağlıyordu. Mehmet, karısının kayınpederini teselli eden açıklamalarını dinlerken bu dışavurumcu gösteriye rağmen, adamın kölesini yitiren bir efendinin yeisini andıran bu üzüntüsünün, kızının durumundan çok, kendisiyle ilgili olduğunu düşünmeden edemedi. Kayınpederine haksızlık ettiğini de düşündü; mesela zamansız ölmüş karısını hatırlamış olabilirdi. Ancak Abdullah Kadıoğulları'nın birkaç hafta öncesine kadar karısına hiç benzemeyen bir kadın için yaptıklarını hatırlayınca, bulduğu bu olasılık ona pek inandırıcı gelmedi.

Ailenin üçüncü üyesi Muti, hayaleti andırıyordu. Varlığı belirsizdi. Bir çocuk gibi hep canı sıkılıyordu sanki. Ziyaretçile-

rin alındığı özel odada bulundukları süre boyunca ağzını hemen hemen hiç açmadı. Birkaç kez cebinden çıkardığı telefona bakıp sonra orada konuşmasının yakışıksızlığını hatırlamış olacak, tekrar cebine koydu ancak bulduğu ilk fırsatta kendini dışarıya attı. Ziyaretçi bölümünden –öteki aile fertlerinin aksine– ablasının yattığı odaya geçmemişti. Kanseri bulaşıcı hastalık sanıyor olmalıydı.

Dışarıya çıkınca Mehmet de onu izledi. Gitmeden önce yapması gereken bir şey kalmıştı. Ameliyatın nasıl geçtiğini anlatmak için Hasan Hoca'yı aradı. Adam, sözlerini kesmeden açıklamasını sonuna kadar dinledi. Oysa haberleri almıştı: Hem doktor, hem de Emine onu ameliyat biter bitmez aramışlardı. Demek Fatma'yla aralarında ortak bir gelecek tasarlayanlara özgü bir bağ kurulmuştu. Mehmet gülümsedi. Abdullah Kadıoğulları öteki kızının da istemediği, komünist dediği bir adamla evleneceğini duyunca acaba ne yapacaktı?

Hastaneden ayrılırken, kapıda Ömer'le karşılaştı. Gülizar da onunla birlikteydi. Ömer laf arasında Simin Plevneli'yi aradığını ama ona ulaşamadığını söyledi. Ömer sözlüsünün yanından uzaklaşmasını bekledikten sonra gizli bir haber verircesine alçak sesle mırıldandı: Geçen hafta Rafet Sağlam'la farklı bir konu nedeniyle konuşmuş, adam ona, medya projesi için verilen bütçenin içinde kalarak, işleri aksatmadan yürütmek için bazı önerileri olduğunu söylemişti. Abdullah Bey'e aktarmadan önce o dinlemek ister miydi? Ömer'in gazete hevesi devam ediyordu. Çok sık ışıldamayan gözleri veriyordu haberi. Tekrar başını sallayarak,

Mehmet, "Peki," dedi.

Salı sabahı telefon çalınca –henüz uyanmıştı, daha yataktaydı– Emine'yi duyma umuduyla açtığı telefonda karşısında Ayşe'yi buldu. Kardeşi, abisinin sert ve aksi sesinden cesareti kırılmadan anlatmaya koyuldu: Emine'ye ulaşamamış, o nedenle aramıştı. Emine, devir işlemleri bittiğinde, Seferihisar'a gelip arsaya bir daha alıcı gözüyle bakmak istediğini söylemiş, o da bu sözü hatırlatmak için aramıştı. Kardeşi, aile ilişkilerine verdiği önemi tekrarlayarak Emine'yi övmeye başlayınca Mehmet, homurdanarak telefonu kapattı.

Emine'den gün boyunca ses çıkmadı. Aradığında saat yediyi geçmişti. Yine anısız, yerine getirmek zorunda olduğu görev için aradığını gizlemeyen, kuru, inkâr eden bir sesle ablasının haberlerini, Nahide'ye yemekle ilgili olarak verdiği talimatları tekrarladı. İki gün daha hastanede kalacaklardı; doktor, hafta sonuna doğru eve çıkabileceklerini söylemişti. Eğer taburcu olurlarsa, o da ablasıyla birlikte Beykoz'a geçmeyi ve birkaç gün daha onunla kalmayı düşünüyordu. Gelecek Pazartesi kontrolden sonra yalıya dönmeyi planladığını söyleyerek sözlerini bitirdi.

İzin mi istiyordu? Bu pek belirgin değildi. Mehmet cevap vermeden telefonu kapattı. Gece tekrar çalıncaya kadar da çatı katında oyalandı. Arayan Altan'dı, Adana'dan dönmüştü, Mehmet ilk fırsatta görüşelim, deyince ertesi gün Hasan Hoca'yla buluşacağını söyledi. Sen de gel mi, demek istiyordu? Mehmet, o davet etmeden Fatma'yı hastanede ziyaret edeceğini söyleyerek daveti geri çevirdi. Kimseyi görmek istemiyordu. Tanrı öcünü alıyordu: Hükmettiği büyük zenginliği dolduracak kadar geniş bir yalnızlığın içindeydi artık.

Ertesi gün hastaneye gitmedi. Perşembe, Çarşamba'yı andırıyordu; Cuma da Perşembe'yi. Emine günde bir kez arıyor, konuşmaları bir dakikayı geçmiyordu. Karanlığı korkan, geceyi yalnız olan anlar... Zamanın ağır akışı, aşık olanın ve bekleyenin payına düşüyordu. Mehmet artık kendini öyle yalnız hissediyordu ki, varlığı, eni, boyu ve derinliği olmayan küçücük bir noktaya dönüşmüştü.

Cuma günü Ömer, Simin'e ulaşmış, ona, fiyat uygunsa, Kadıoğulları'nın Cenk'in hisseleriyle ilgileneceğini iletmişti. Simin'in ona telefonda küfrettiğini utanarak ekledi. Rafet Bey'le yapılacak toplantı için Salı günü uygun muydu?

Mehmet, Pazartesi konuşalım diyerek yalnızlığına geri döndü. Hafta sonu, kahvaltı ve yemekler için aşağıya inmenin dışında zamanının çatı katında –gazete, kitap okuyarak ve televizyon seyrederek– geçirdi. Hava iyi olsaydı dışarıya çıkabilirdi ama inatçı kış bahçeyi terk etmemişti. Bahar, yağmurla işbirliği yapan soğuk tarafından her sabah dışarıya püskürtülüyordu.

Emine, Pazartesi günü hastanede yapılan tetkikler sonucunda ablasının durumunun iyi olduğunun anlaşılmasına rağmen, o akşam yalıya dönmedi. Beykoz'daki işleri düzene koyup Çarşamba günü geleceğim, dedi telefon ettiğinde. Mehmet, Ömer'in toplantı isteğini tekrar geri çevirdi; adamın gazete konusundaki ısrarı giderek sinir bozucu bir biçim alıyordu.

Salı gününün görünürde öteki günlerden farkı yoktu; en azından ofisteki odasına girinceye kadar. Aslında sürprizin ipuçları yok değildi: Balina'nın kaçak gözleri; binanın kapısındaki az rastlanır adından dolayı hatırladığı güvenlikçi Vahap'ın mahçup bakışları; asansöre bindiğindeki sessizlik... Mehmet odasına girdiğinde peşinden paltosunu almaya gelen Şule'nin yüzündeki ifadeyi görünce durakladı. Evet, yanılmıyordu, ortada bir gariplik vardı. Masasına oturmadan sordu:

"Ne oldu?"

Soru hızlı adımlarla, odadan kaçarcasına yürüyen kadını kapıda yakaladı. Şule geri döndü, çaresi kalmamıştı, sakladığını anlatacaktı. Utangaç bir tavırla mırıldandı:

"Gazeteleri görmediniz mi efendim?"

Mehmet, "Arabada göz attım?" dedi.

"Magazin sayfalarına..."

Mehmet neyle karşılaşacağını bilmemesine rağmen bunun kendisiyle ilgili olduğunu hissetti. Ardından beyninde bir adı olan o çığlık düştü: Simin...

İki dakika sonra üç büyük gazetenin magazin bölümünde yer alan fotoğraflarına bakıyordu. Aslı'nın uzanıp elini tuttuğunda, ayakta kucaklaşırken, Aslı'nın kahkaha atarken çekilen, ilk bakışta iki aşığı andırdıkları samimi pozlara. Mehmet kendini midesini delen bıçağın üzerine bırakarak oturduğu yerde öne doğru eğildi. Tek suçlu kendisiydi. O gün barda Aslı'yı görür görmez tuzağa düşürüldüğünü hissettiği halde kurtulmayı denememişti. Tuzak, düşündüğünden de ustaca kurulmuştu: Oturduğu köşe, fotoğrafçı ve garson ayarlanmış, sonra da fotoğraflar aynı elden bütün gazetelere gönderilmişti. Utanarak doğruldu, manşetlere baktı. 'Kadıoğulları'nın damadı başı açık bir güzelle Bebek gecelerinde... Müslüman laik evliliği ça-

tırdıyor mu? Eski atletin yeni yarış pisti: Bebek... Kimliği meçhul güzel kadın kim?'

Emine! Gazeteleri görmüş müydü? Mehmet aceleyle cep telefonuna atıldı. Karısının telefonu kapalıydı. Aynı anda ekranı aydınlandı. Aslı! Tuzağın yemi... Mehmet tuşa basarak aramayı geri çevirdi. O sırada kapı çalındı. Şule, Rafet Sağlam'ın geldiğini haber veriyordu.

Adam izin beklemeden ellerini iki yana açarak içeriye girdi.

"Tatsız durum," dedi, anlamsız sözler etmek yerine.

Konu basınla ilgili olduğu için mi duruma müdahale etmeye karar vermişti?

Mehmet, "Öyle," dedi.

"Eğer mahzuru yoksa bana bunun ne anlama geldiğini anlatabilir misiniz?" Anlatabilir miydi? Daha doğrusu anlatmak istiyor muydu? Hayır, istemiyordu. Rafet Sağlam'a o gün nasıl bir budala gibi tuzağa düşürüldüğünü birkaç cümleyle, kısaca özetledi. Sözlerini bitirince, adam söylediklerinin doğruluğundan kuşku duymayan bir ses tonuyla tekrar sordu: "Fotoğraftaki kadına güvenebilir miyiz?"

Mehmet, "Onu iki yıldır görmemiştim," dedi. "O gün de reddettiğimi düşünürsek; bilmiyorum."

"Olayı, en azından fotoğrafların altında yazılanları yalanlasak, o hanımefendi söylediklerimizi teyit eder mi?"

Mehmet telefonunu adama doğru uzattı.

"Bunu da bilmiyorum. Art arda dört kez aradığına bakılırsa, o da durumdan memnun olmasa gerek."

Rafet Sağlam telefona bakarak mırıldandı.

"Benim o ha..."

Devam etmeden bekleyince,

Mehmet, "Aslı," dedi.

"Aslı Hanım'ı aramamda bir sakınca var mı?"

Mehmet, elini salladı. "Deneyebilirsiniz ama ben konuşmayacağım."

Adam bir süre durdu. Sonra gösterişsiz, umutsuz öfkesiyle mırıldandı:

"Pekâla, şimdi izninizle."

Rafet Sağlam odadan çıktıktan sonra Mehmet tekrar Emine'yi aradı. Karısının telefonu hâlâ kapalıydı. Beş dakika sonra Simin aradı. Mehmet telefonu açmadı. Ona elde ettiği zaferden daha fazla tat alma fırsatı vermeyecekti.

Bir saat sonra Rafet Sağlam geri geldi. Gazetelerdeki tanıdıklarıyla konuşmuştu; fotoğraflar üç servise de Haydar Koyuncu adındaki bir yazar vasıtasıyla gönderilmişti. Aslı Hanım'la da konuşmuş, eğer ona ulaşan gazeteci olursa, yarın yapacakları açıklamaya paralel konuşma sözü almıştı. Sonra hazırladığı basın açıklamasını uzattı.

Mehmet, adamın verdiği kâğıdı okuyup başını sallayarak onay verdi. Rafet Sağlam kapıdan çıkarken geri döndü. Söyleyecek bir şeyi daha vardı.

"Aslı Hanım çok üzgündü..." Adam, tanımadığı kadının üzüntüsünden eminmiş gibi sesini alçattı. "Bana sorarsanız samimiydi derim; ağlıyordu. Söylediklerinizi teyit etti. Simin Hanım'ın sizi tuzağa düşürmesine vesile olduğunu fotoğrafları görür görmez anlamış." Devam edip etmemek konusunda kararsızdı, sonra elini salladı, edecekti. "Sizden çok özür diliyor... Onu ararsanız..."

Sözlerini burada bırakarak kapıya yürüdü. Aramayacağını, aramasının anlamsız olacağını anlamıştı. Mehmet geriye yaslandı. Demek oyuna Haydar da dahildi! Listeye eklenecek bir isim daha... Öğleye doğru Emine'yi üçüncü kez aradı. Telefon yine kapalıydı.

Mehmet saat beş gibi yalıya doğru yola çıktı. Öğleden sonra arayanlara –bunlara Prof'la Altan da dahildi– cevap vermemişti. Sabahki –lekelenenlere özgü– o utancı geçmiş, öfkesiyse yatışmıştı. Bu iki duygu saatler geçtikçe giderek zayıflamış, içine çekildiği yalnızlığın derinliklerine sızamayacak kadar güçsüzleşmişti. Bahçeye girerken saat beş buçuktu. Kapının önünde bir sürpriz onu karşıladı: Muti'nin arabası.

Emine ve Muti salonda onu bekliyorlardı. Emine, başı türbanlıydı, hesap soracağı zaman seçtiği kolçaklı, yüksek sandalyeye yüzü kapıya dönük olarak oturmuştu; sırtını Boğaz'a veren Muti yanında –caydırıcılığı olmayan– bir muhafız gibi du-

ruyordu. Mehmet, ikisinden sonra işaretleri de gördü. Sağ tarafta üç büyük bavul yan yana sıralanmıştı. Demek Emine gazeteleri okumuş ve yalıdan baba evine dönmeye karar vermişti.

Mehmet paltosunu girişte ifadesiz yüzüyle bekleyen Nahide'ye verip, kendilerinden daha güçlü olan yırtıcının karşısında birbirinden cesaret almaya çalışan iki sürü hayvanını andıran kardeşleri süzdü, ardından kararsız bir adım attı. Aslında yukarıya, çatı katına, yalnızlığıyla baş başa kalacağı sığınağına çıkmayı tercih ederdi. Emine'yi ikna etmek! Bunun olanaksız olduğunun farkındaydı. Üstelik sabır ve sükünet gerektiren böylesi bir çabaya girişmek istediğinden de emin değildi. Sessiz sığınağına sığınabilmek: Karşılarında durduğu anda istediği tek şey buydu.

Muti, Mehmet salonun ortasına geldiğinde daha fazla yaklaşmamasını ihtar eden titrek bir sesle bağırdı:

"Biz gidiyoruz Mehmet Bey!"

Mehmet gülümsemekten kendini alamadı. Adı, Muti'nin ağzında bir küfrü andırıyordu. Bakışlarını ona çevirdi. Genç sersemin dudaklarındaki garip bükülme budalalığının mı, yoksa korkusunun mu işaretiydi, belirsizdi. Bir süre bekledikten sonra kıpırdamadan ve konuşmadan onu süzen karısına döndü. Söyleyecek bir şeyi yok muydu? Budala ya da korkak, hangisiyse, yandan, aynı ses tonuyla araya girdi.

"Emine, rezaletinden sonra seninle olmayacak artık. Buradan taşınıyor. Bizimle işin bitti. Vekâletnameyi de unut. Yarın seni azledeceğiz..."

Muti ihtarnameye benzeyen konuşmasını biraz daha sürdürdü. Aslında çoğul ekiyle ikizinin yerine değil, babasının adına konuşuyordu. Lafları onun ağzından alınmıştı. Bu haliyle beceriksiz bir çapkından çok, yaşamını din sandığı maço, ataerkil geleneğine yaslamış, bu geleneğin el kitabına dönüştürmüş babasının kopyası gibiydi.

Muti konuşurken Mehmet düşündü: Emine'nin gün boyu süren sessizliğinin nedeni açığa çıkıyordu. Abdullah Bey gazetelerdeki fotoğrafları kullanarak vekâletname engelinden kurtulmaya karar vermiş, kızını da ikna etmişti: Kararı tebliğ etme

göreviniyse oğluna devretmişti. Mehmet, ancak binlerce gladyatörün ölüm emrini vermiş bir imparatora yakışacak umursamaz tavırla ona bakan Muti'ye aldırmadan iki adım atıp Emine'ye yaklaştı. O ne diyordu?

Baktığı gözlerde cevaplar yerine bildiği o öfkeyle karşılaştı ama bu öfke vedalaştığının farkında değildi; hayır, emindi; terk edeceği erkeğe son kez baktığını bilmiyordu. Mehmet bir şey düşünmeden, sadece ne olacaksa, bir an evvel olup bitmesini dileyerek, bekledi. Bekleyişi boyunca Emine oturduğu yerde kımıldamadı. Sessizliğini sürdürdü; sanki dudakları öfkenin ateşiyle erimiş, birbirine yapışarak mühürlenmişti. Mehmet ona hak vermiyor değildi. Kendisi de karısı gibi donmuş, kurumuştu. İçinde hiçbir şey, cılız bir sezgi bile kıpırdamıyordu. Sıkıntı ve zihninde ortaya çıkan şu berraklık! Günün sonunda elinde bunlar vardı. Yorucu ve bıktırıcı bir sıkıntı; evlilik buydu: kavgalar silsilesi. Her şey daha anlaşılır geliyordu şimdi. Kıskanç aşıklar ve eşler için en uygun yer hayat değil, edebiyattı. Sonra Emine'yle durumlarının farklı olduğunu düşündü. Kıskanç kocaları edebiyat da sevimlileştiremezdi. Göğsündeki basıncın kahkahaya dönüşeceğini fark edince durakladı. Saçmalıyordu; kafasındaki berraklık onu anlamsız düşüncelerin peşine takıyordu. Bu saçmalığı sonlandırmalıydı.

Omuzlarını silkerek Muti'ye döndü.

"Pekâlâ. Dediğin gibi olsun!"

Sonra geriye dönüp merdivenlere yürüdü. Garipti ama haksızlığa uğrayanların duyduğu –incinmiş benlikleri onaran– o tamirci öfkeyi duymuyor, ne Simin'e ne de Abdullah Kadıoğulları'na kızıyordu. Sorun kendi beceriksizliğinden, Aslı'ya yeterince hızlı ve kararlı hayır diyememesinden kaynaklanmıştı. İkinci kata vardığında Seferihisar'ı hatırladı. O berraklığın üstündeki örtüyü kaldırıp serbest bıraktığı bir anı! Hayır, alnındaki bu titreşim anı değil, başkaldıran bir özlemdi. Neden olmasın, diye düşündü. Nisan'da, havalar ısınınca... Sonra hayal kırıklığıyla ürperdi. Seferihisar'a da orayı terk etmek için gitmeyecek miydi?

"Dur!"

Mehmet rüyadan uyanır gibi silkinerek geriye döndü. Emine tam arkasındaydı; onu çatı katına çıkan koridorda, yatak odasının kapısında yakalamıştı. Nasıl olmuştu da peşindeki ayak seslerini duymamıştı?

"Fotoğraftaki kadın Aslı, değil mi?" Kıskanç merakı dudaklarındaki mührü sökmüştü. Bir zamanlar öpmek için neden aramadığı biçimli kıvrımlarında şimdi hem öfkesi hem de soruları vardı. Mehmet şaşkınlığını atlatınca başını salladı. Emine, kocasının sessiz cevabının ardından tekrar bağırdı. Artık öfkesi hükmediyordu dudaklarına. "Onunla yattın mı?"

Mehmet, masumiyetinin verdiği sükünetle,

"Hayır," dedi.

Tokat, çığlıkla birlikte yüzüne çarptı. Mehmet dudaklarına yayılan acıyla geriye çekildi. Emine vurmadan sakinleşemiyordu. Karısını erkeksi kızgınlığıyla baş başa bırakıp yatak odasına girdi. Keşke onu yatıştıracak, eninde sonunda fışkırdığı kaynağa, kendisine dönecek o yıkıcı öfkesini buharlaştıracak sözcükler bulabilseydi.

"Yalancı, yalancı!" Emine arkasından odaya girmiş, pencerenin önüne kadar ilerlemişti ama hemen çıkacakmış gibi ileriye bir iki adım atıyor, sonra tekrar geri dönüyordu. Ne yapacağını bilmiyordu. "Aynı gün ikimizle de..."

Cümlesini çizeceği resmi bitirmeden yarın bıraktı; sesi sözel anlamını yitirip çabucak çığlıklara dönüştü. Bedeni dikliğini yitirmiş, elleri, ruhu gibi yere doğru eğilmişti. Mehmet, karşısındaki kadını çaresiz bakışlarla seyrederken kederin bile onu güzelleştirdiğini fark etti. Acısını yontan, onu bir heykele dönüştüren keskin çığlıklarında sadece acı değil, yıkılan hayallerinin kopardığı şangırtı da vardı. Mehmet şaşkınlıkla durakladı: Garipti, attığı bu dayanılmaz çığlıklara karşın Emine hem sağır hem de dilsizi andırıyordu. Birden ona sonsuz bir acıma duydu. Sevdiği erkeğe her şeyi –belki Allah'ı da– terk edip gelmiş ve sonunda yapayalnız kalmıştı. Evlendiklerinden bu yana sevgilisi de, dostu da, her şeyi kocası olmuştu. Mehmet aklına gelen düşünceyi seslendirdi.

"Şimdi düşmanı da benim..."

Düşünce korkutucuydu. Gerçekten –Muti'nin gördüğü gibi– Emine onu düşman olarak mı görüyordu? Sorusuna cevap almak için merakla mutsuzluk eğitiminden geçen karısına baktı. Emine –kendini yüzükoyun yatağa bırakmıştı–,

"Ah ne budalayım, ne budalayım," diye inlerken sanki aşkın kendini incitmekten haz alma sanatı olduğunu kanıtlıyordu. Sesi giderek dayanılmayacak bir kırbaç sesine dönüştü. Sanki tek dua biliyordu: "Allahım, bana sabır ver. Sabır ver..."

Birkaç dakika sonra çığlıkları boğuklaştı ve limandan çıkan gemilerin veda düdüklerini andıran boğuk bir sese dönüştü. Sanki çalkantılı sularda yalpalamaktan yorulmuş, yalnızlığının limanına geri dönmeye karar vermişti.

Mehmet işte o zaman, alçak, yatıştırıcı bir sesle, Bebek'teki barda nasıl tuzağa düşürüldüğünü anlattı. Amacı af dilemek ya da olanları tamir etmek değildi. Kendini korumak içinden gelmiyordu. Hayal kırıklığı o denli derin, o denli uyuşturucuydu. Bir tek amacı vardı: Emine'nin çektiği –ve çeken kadar seyredeni de kahreden– acıyı dindirmek, dindiremezse hafifletmek. Böyle düşünse de bunun, ne denli zor olduğunun farkındaydı. Çünkü az ötede, çığlıklarıyla Allah'tan yardım dileyen kadının yaratılışının karanlık temeli, asla seyrelmeyen kuşkuydu. Emine'nin kendini –o kuşkuyu sulayıp büyüten– kıskançlığın pençesinden kurtararak aşık bir kadın olmayı başarması, uzak, erişilmez bir olasılık olarak görünüyordu. Üstelik onu ikizine dönüştüren öfkesinin sanki sesten öte fiziki bir varlığı daha vardı: Felaket kokuyordu.

Mehmet sözlerini tamamlayınca yapacak bir şeyi kalmamış gibi beklemeye koyuldu. Olanları olduğu gibi anlatmasının bir faydası olmadığı ortadaydı: Az ötede ağlayan kadına bakan biri, aşkla nefretin ne denli yakın akraba olduğunu hemen anlardı ve anlaşılan kimsenin bu akrabalığı bozmaya gücü yetmeyecekti.

Emine bir süre sonra sustu; beş ya da on dakika sonra başını kaldırdı. Baktığı yere gözlerindeki yangını bulaştırıyordu. Bir süre konuşmadı. Tavırları garipleşmişti: Tebessümü gizli, görünmeyen bir silahmış gibi sık sık gülümsüyordu...

Mehmet bakışlarını karısının gözlerindeki ateşten kaçırdı. Söyleyecek tek şey kalmıştı.

"Bavullarını boşalt. Ben giderim."

Giderim! Emine'yi sıçrayarak ayağa kaldıran sözcük buydu.

"Nereye gideceksin?" İkinci soruyu kuşkusu sordu. "Ona mı?"

Mehmet gülmeyi düşündü ama başaramadı. Yanak kasları da donmuştu. Emine'ye bakmakla yetindi. Mantık onu tamamıyla terk etmişti.

"Önce Hakkâri'ye," dedi. "Sonra belki Seferihisar'a."

Emine neden Hakkâri'ye diye sormadı.

"Kaçıyorsun, çünkü suçlusun!" Ardından tekrar çığlık atarak sordu. "Neden bir şey yapmıyorsun?"

Mehmet umutsuzlukla gözlerini kaçırdı. Yine de kısa bir süre, ne yapabileceğini düşündü. Masumken af dilemek, ona sarılmak, yalan söylemek, yalvarmak... Hayır; bedeni değil, ruhu acıyla yüklü olanı ikna etmek, yatıştırmak mümkün değildi. Kuşku gibi, görünmeyen, inatçı bir düşmana karşı hiç şansım yok diye düşündü. Karısının hayal gücü, kuşkusunu inkâr edilmez bir suça dönüştürmüştü. Artık Emine'ye bakmak iç sıkıntısının boşalmasını beklemek gibiydi.

Cebindeki paketi çıkardı. Artık birlikte uyumayacaklarına göre yatak odasında da sigara içebilirdi. Emine'ye, dumanı içine çektikten sonra cevap verdi:

"Ne yapmamı istiyorsun?"

"Bilmiyorum, bilmiyorum..."

Bu kez Mehmet pencereye yürüdü. Suya doğuda saklanan karanlığın gölgesi vurmuştu. Aşağıdan Muti'nin kardeşini çağıran endişeli sesi yükselince Emine'ye döndü.

"Bavullarını benimle konuşmadan toplamışsın. Ailece bir karar almadınız mı?" Bir an ona babasının nasıl bir sahtekâr olduğunu söylemeyi düşündü, ancak bu fikirden hemen vazgeçti. Bu onun sadece acısını arttırırdı. Kestirip atmalıydı. "Yapacağım bir şey yok."

"Olmalı, bir şeyler olmalı..."

Ne demek istiyordu? 'Beni bırakma! Birlikte olmamız için bir yol bul! Söylediği bu!'

Mehmet şaşkınlıkla sigarayı dudaklarından çekti. Haftalardır

ortalıkta görünmeyen iç sesi kulağının ardında ortaya çıkmıştı. Emine'nin dediğini yapmak, ayrılmamak için bir yol bulmak, karısının çoktan bir kişilik kusuruna dönüşen kuşkularına, hoyrat öfkesine hayatı boyunca köle olmak demekti. Mustafa Bey ol, diyor... Mehmet, babamın kaderini paylaşmayacağım, diye düşündü. Eğer Emine birlikte olmak istiyorsa, o bir şeyler yapmalıydı. Öncelikle değişmeli, bölünmüş benliğini birleştirmeli, yüreğini kuşkusunun despotluğundan kurtarmalıydı.

Karısına cevap verdi:

"Benim değil, senin yapabileceğin bir şey var." Ara vermeden sesini yükseltti. "İnanmak! Bana, seni sevdiğime inanmalı, kuşkularını bir yana bırakmalısın. Başka çaren yok."

Emine onu yardım isteyen bakışlarıyla süzdü. Kuşkusundan kurtulmak istiyor ama bir türlü başaramıyordu. Tutkunun insana bahşettiği acı çekme yeteneği, sevme yeteneğinden daha derin, daha genişti. Onu ne inandırırdı? Emine, Mehmet'in sorusunu cevapladı.

"Ah Allahım, acı, yol göster bana. Bir işaret ver... Allahım, Allahım, Allahım..."

Yatağın başucundaki komodinin üstünde duran telefon o sırada çaldı; Emine tam dördüncü kez Allahım diye inlediğinde.

Mehmet kısa süren kararsızlığın ardından telefona eğildi. Hasan Hoca hem onu, hem de Emine'yi cep telefonundan aradıklarını ama ulaşamadıklarını söyledikten sonra tek sözcüğe indirgediği haberi verdi:

"Yakup..."

Mehmet telefonu yerine bıraktı. Allah, Emine'nin çağrısına cevap mı vermişti?

Cenaze görkemli ve çok kalabalıktı. Akrabalar; politikacılar; iş adamları; Ramazan boyunca katıldıkları iftarlardan hatırladığı vakıf temsilcileri; çok sayıda Kayserili; Türkiye'nin her yerinden gelen Kadıoğullan Holding'in mensupları; askeri temsilciler; başını Altan'ın çektiği baretli işçiler ve Hasan Hoca'nın etrafında toplanan müritlerle aile mensupları.

Mehmet, Yakup'un ölüm haberini aldıktan sonra, cenazenin toprağa verilmesine kadar geçen üç gün boyunca Kadıo-

ğulları'ndan uzakta durmaya çalışarak, zamanının çoğunu Hasan Hoca ve Altan'la geçirdi. Hasan Hoca, sağlığında babasını reddetmesine, hatta yok saymasına karşın, Abdullah Bey'in Yakup'un cenazesine el koymasına, töreni istediği gibi düzenlemesine karşı çıkmadı. Ancak güneşli güne damgasını vuran Abdullah Kadıoğulları değil, o oldu. Cenaze namazının ardından tabut musalla taşından alınır alınmaz sayıları bini geçen müritleriyle birlikte, tüyleri ürperten ilahiler eşliğinde adeta töreni devraldı ve Yakup toprağa verilinceye kadar da geriye çekilmedi. Böylelikle son kürek atıldığında mezarlığa kadar gelenler, toprağa verilen yarım bedenin gerçek sahiplerini tanımış oldu.

Cenaze töreni boyunca metin görünen Abdullah Bey'in aslında oldukça üzgün olduğu anlaşılıyordu. Yüzü kararmış, sanki birkaç gün içinde bir on yaş daha ihtiyarlamıştı. Muti'nin üzüntüsüyse yüzeyseldi. Yakup'un ölümüyle ailenin tek erkek çocuğu olma ayrıcalığını yakaladığının farkındaydı. Bundan böyle –iki kız kardeşinin kötü kaderleri de göz önüne alındığında– babasının tek umudu olacaktı. Acaba Emine'nin hisselerini kontrol edecek vekâletnamenin ona verileceğini mi düşünüyordu? Böyle düşünüyorsa, babasını tanımıyor olmalıydı.

Gerçek acı Emine'yle Fatma'nın payına düşmüştü. İkisi de birbirlerine dayanarak bu görevlerini yerine getirdiler. Mehmet tören boyunca herkesten uzakta durmaya çalıştı; özellikle de Emine'nin aralarındaki kuşkunun ördüğü o duvarların üstünden aşıp gelen bakışlarından... Telefonu yerine koyup Hasan Hoca'nın verdiği haberi tekrarladığında Emine ona doğru atılmış ve sarılmıştı. Ama kontrolünü kaybettiği o anın dışında üç gündür ne yan yana gelmişler ne de konuşmuşlardı.

Mehmet'in duyguları karışıktı. Hayatının bir çılgınlık anında, az ötede toprağa verilen adamın yarısını kurtarmış olan deliliği ona tanımsız mutluluk ve mutsuzlukla dolu iki benzersiz yıl vermişti. Yapılan açıklama ve Yakup'un ölümü, magazin sayfalarında doğan skandalı büyümeden yok etti. Simin belki istediğini elde edememişti ama sözünü tutmuş, ona ağır bir fatura ödetmişti.

Mehmet cenaze töreninin sonunda Hasan Hoca, Altan ve Prof'la vedalaşarak o gece, İstanbul'a bir gelecek edinme düşüncesiyle ayak basmasından yaklaşık yirmi ay sonra İzmir'e geri döndü. Bir yarışı daha kaybetmişti; hem de hayatının en büyük yarışını...

Son Bölüm

- 1 -

Bir, iki, üç... Bu dördüncü gündü. Mehmet kolundaki saatine baktı. Sekiz buçuk: Kahvaltıda yine o tuzlu, acı keçi peynirini yiyeceğim, diye düşündü. Kupanis... Garsonun "u" değil, "o" deyişini hatırlayınca dudaklarındaki ürpertici lezzetin adını düzeltti: kopanisti.[1]

Nihayet dün gece birkaç saat uyuyabilmişti. Yine yorgundu, bu kez yorgunluğunun nedeni baş ağrısına dönüşen o kronik uykusuzluk değil, gece boyunca uyumak için gösterdiği çabaydı. Gözlerini tekrar kapatıp kollarını katılaşan adalelerini esnetmek amacıyla iki yana açtı. Gerinişini tokat sesini andıran bir gürültü böldü. Merakla yana döndü: Eli, yatağın yanındaki komodinin üstünde duran kitabı yere düşürmüştü. Gece –uyumaktan umudunu kestiğinde– bir ara okumayı düşündüğü, sonra vazgeçtiği kitabı yerden aldı. Odada ondan önce kalan biri, çıkarken kapaklarını ilkokul çocuklarının yaptığı gibi renkli kâğıtla kaplayarak, on kadar roman bırakmıştı. Bunu resepsiyondaki adam söylemişti. Kitaba bakıp gülümsedi.

1 Karaburun Yarımadası'nda genellikle keçi sütünden yapılan sert kokulu, acı ve tuzlu –balıkçılar tarafından yem olarak da kullanılan– bir peynir.

En ince olanı seçmişti. Gece çevirmediği ilk sayfayı açtı. *Üçüncü Adam*...[2] Yine akşam yaptığı gibi, kitabı yana bıraktı. Roman okumak nedense ona savaşmamış, insan öldürmemiş ve aşık olmamış insanlara uygun bir davranış olarak geliyordu. Savaşmış, öldürmüş ve aşık olup terk edilmiş olanların her şeyi yeniden hatırlamasına ne gerek var, diye düşündü.

Mehmet, beş gün önce yola Seferihisar diyerek başlamıştı, ancak İzmir'e varır varmaz bunun o kadar da iyi bir fikir olmadığını, aksine kötü bir seçim olduğunu anlamıştı. Anılardan uzak, yeni bir yer... Kendime böyle bir sığınak bulmalıyım diye düşünüyordu garajda unuttuğu nemli havayı solurken. Yarım saat sonra Çeşme minibüslerinin toplandığı meydana vardığında kararını vermişti. Ildırı: Annesinin dedesiyle kavga ettiği, bu yüzden Seferihisar'a gidemedikleri o yaz, babasının Ayşe'yle onu Şerife Hanım'ın öfkesinden kaçırdığı, Çeşme'nin gölgesinde kalmış, gözlerden uzak sevimli kasaba!

Adı öyle olsa da otelden çok pansiyonu andıran bu sevimli yerde sadece iki kişi kalıyordu. Civar köylerin birisinden olan, henüz askere gitmemiş garson, 'balık çiftliklerini gammazlayacakmış, mor mu, yeşil mi, birisi' diye tanıtmıştı sessiz delikanlıyı. Mehmet, çevreci oda komşusunun sessiz, kimseyle ilişki kurmayan birisi olmasından memnundu. Uzunca bir süre herhangi birisiyle konuşmak niyetinde değildi: Ne yüz yüze, ne de telefonla. Bu yüzden İstanbul'dan ayrılırken kapattığı cep telefonunu bir daha açmamıştı.

Garson, adı Şevki'ydi, eğer Mehmet öğlen yemeğe gelecekse, aşçının bir fazla enginar dolması yapacağını söyledi.

Mehmet, "Babam, enginar dolmasını çok severdi," diye cevap verdi çocuğa.

Delikanlı mutfağa doğru uzaklaşırken Mehmet saatine baktı. Dokuz olmuştu. Buraya gelirken bindiği minibüste yanında oturan adamın merak ve şaşkınlıkla kolundaki ışıltılı saatini süzdüğünü hatırladı. Bu pahalı şeyden kurtulmalıydı. Satabilirim, diye düşündü. Çok geçmeden paraya ihtiyacı olacaktı... Zenginliği, Emine'yi hatırlattığı için, sözcük olarak bile ak-

2 İngiliz yazarı Graham Greene'in romanı.

lına getirmemeye çalışıyordu. Sevdiği birisini düşüncelerinden uzak tutmak! Bu aptalca bir çaba olsa da gündüzleri, birkaç saatliğine bile olsa, bunu başarmalıydı. Sigarasını yaktıktan sonra başını kaldırıp havaya baktı. Görünürde gökyüzünde hiç bulut yoktu. Şifne'ye doğru biraz yürüyebilirim diye düşündü. Geveze bir kuş, düşüncelerine karşılık verir gibi kahvaltı salonunun girişindeki iğde ağacında şakıyordu.

O gün başlayan gezintiler –mesafeyi her defasında artırarak– hafta boyunca sürdü. Mehmet yürüyüşler sırasında yürekli bir inci avcısı gibi bilincinin içine dalıyor, soluğu ve sabrı yettikçe kendini anlamaya çalışıyordu. Garipti; yürümek onu, kendi hakkında düşünmeye itiyordu. Oysa koşarken sadece var olmaya –tabii bir de o ikinci olma korkusunu geride bırakmaya– çalışırdı. Belki de asıl yarıştığı o korkuydu.

Altıncı günün sabahı, yıllar sonra ilk kez sigarayı bırakıp tekrar koşmayı düşünmeye başlamıştı. Sürgünün kendine özgü –oturacak, gezecek köşeler bulmak, yeni tanıdıklar ve uzun sürmeyecek dostluklar edinmek gibi– kuralları işliyordu. Her sabah güne Şevki'nin güler yüzüyle başlıyor, otelden çıkınca mutlaka büfeci ve o sırada denizden dönmüş, ağlarını sermekte olan yaşlı balıkçıyla selamlaşıp birkaç cümlelik –çoğu eskiden balığın ne denli bol oluşuyla ilgili– sohbetler yapıyordu. Batı ufkunda, kuzeyden güneye uzanan deniz, sessiz ve gemisiz oluyor, ıssız bir gölü andırıyordu. Yerdeki otlar henüz sararmamıştı ve ortalıkta hiç çekirge görünmüyordu.

Geceler! Geçmeyen ve baş edemediği saatler karanlıkla başlıyordu. Mehmet ilk ikisinde dirense de üçüncü gece kabullenmişti: Emine'yle edindiği anıları, ona duyduğu –çocuğun annesine, köpeğin sahibine duyduğunu andıran– özlemi aşındırması mümkün değildi. Bir kâbusa dönüşen düşünce onu yataktan kaldırınca mırıldanıyordu: "O nasıl dayandıysa ben de öyle dayanacağım..." Aslında karısını suçlamanın anlamsızlığının farkındaydı. Sorun onda değil, aralarına giren Allah korkusundaydı.

Böyle anlarda içki içmemek için zor tutuyordu kendini. Oysa sarhoşluğu seçse, her şey ne kadar kolay olacaktı. Anısız boş-

luk, zamanının esnediği, sürekliliğini kaybettiği saatler; yuvası karanlık olan anılar... Garip bir zıtlığın tutsağı olmuştu. Bu acıdan alkolle kurtulabilirdi: Ama bir kez içmeye başlarsa, durmayacağını, duramayacağını ve Emine'yi alkol buharında sonsuza kadar yitireceğini biliyordu. Ne zaman, sabah ilk işim iki şişe içki almak olacak diye düşünse, aklına bu geliyordu. Garip ama gerçekti; hayatta edindiği en değerli şey, gözlerinden uykuyu alıp kaçıran, ona geceleri bir cehennem zebanisi gibi işkence eden acısıydı. Kendi zehrine mecbur kalmak! Durum kısaca buydu. Öte yandan duyduğu özlem, Emine'yi kusurlarından soyup kurtarıyor, evliliklerinin bu şekilde çıkmaza girmesindeki bütün suçu kendi omuzlarına yüklüyordu. İki gün içinde acı çekmek varlık nedeni olmuştu. Acı, hem en değerli anısını canlı tutuyor, hem de onu değersizleştiriyordu.

Çıkmaz! Evliliklerini ilk kez bu sözlerle tanımladığında Reisdere'ye doğru uzanan yol üstünde, yazın, akşamüstleri, güneşin batışını izlemek için uygun bir tepeciğe yerleştirilmiş olan – mevsim gelmediğinden daha açılmamıştı– kafenin önündeydi. Evet, durumu özetleyen sözcük buydu. Evlilikleri bir yere varamamıştı, varacağı da yoktu. Boşanmak zorundayız... Boşanmak! Bu ikinci irkiltici sözcük, 'çıkmaz'dan daha dehşet vericiydi. Şaşkınlıktan adeta aptallaşmıştı. Bir an durdu. Nedense o ana kadar –bir kere Emine'ye teklif etmiş olsa da– boşanacaklarını hiç düşünmemişti. Oysa şimdi önündeki boş kafeye, ıssız denize bakarken başka hiçbir mantıklı çözüm yolunun kalmadığını fark ediyordu. Aralarına önce günah kuşkusu, sonra uğursuzluk sabit fikri girmişti. Allah korkusunun yarattığı bu engelleri aşabilse, bu kez de Emine'nin kişiliğinin zayıf noktasıyla, kıskançlığıyla yüz yüze gelecekti.

Mehmet otele döndüğünde teslim olmuş, boşanmanın kaçınılmaz olduğunu kabullenmişti. Canını daha da sıkacak ayrıntılar akşam yemeğinde aklına geldi. Emine boşanmak için mahkemeye başvurabilirdi, iyi de ya dini boşanma nasıl gerçekleşecekti? Epeyce düşündü ama bunu mümkün kılacak bir yol bulamadı. Fatma'nın hapishanedeki kocasının nasıl ayak sürüdüğünü, kadını yıllarca tutsak gibi elinde tuttuğunu hatırlayın-

ca yüzü utançla kızardı. O rezil adamdan ne farkı vardı? Fatma'nın paragözü hapishanede saklanmıştı; kendisiyse ortadan kaybolmayı seçmişti. İki kardeşin içine düştüğü durumun birbirinden farkı yok, diye mırıldandı. Emine onu bulamazsa boşanamayacak, kendini ablasının yakalandığı tuzağın içinde bulacaktı. Ya kendisi? Zengin kadının asalak kocası... Acıyla kasıldı. Kendini böyle bir duruma nasıl düşürmüştü? Yemeğin sonunu zor getirdi. Kişiliğinin gizli köşelerindeki yeni, daha önce tatmadığı öfkeyi keşfediyordu. Hor görülmeye dayanamazdı. Masadan kalktığında tir tir titriyordu.

Odaya dönüp günlerden sonra cep telefonunu açtı. Kimse ama en önemlisi Emine, boşanmayı zorlaştırmak için kaçtığını düşünmemeliydi.

Hasan Hoca, telefonunu açtığında Mehmet daha ilk sözcükte ahizeden yayılan sıcaklığı hissetti. Adam –gergin ve öfkeli olsa da– onun sesini duymaktan mutlu olmuş gibiydi. Meraklı değildi, sadece nasıl olduğunu sormakla yetindi, sonra sustu. Mehmet lafı dolaştırmadan onu neden aradığını anlattı. Bir solukta, boşanmak için Emine'nin istediği bir avukata vekâletname vermeye hazır olduğunu, hiçbir konuda zorluk çıkarmayacağını, dini boşanma için sessizce onu dinleyen adamın tavsiye edeceği her şeyi yerine getireceğini söyledi. Sustuğunda hâlâ titriyordu.

Hasan Hoca boşanma kararıyla ilgili hiçbir şey söylemedi. O da evliliğinin yürümeyeceğini düşünüyor olmalıydı. Mehmet evrakların gönderilmesi için adama otelin adresini verip kimlerin aradığına bakmadan telefonu tekrar kapattı.

Saat on olmuştu. Öfke hâlâ damarlarında kan gibi akıyor, hücrelerine yayılıyor, yayıldığı yeri de kavuruyordu. Yatağa uzandı ama bunun bir yararı olmadı; yatarak yatışmayacaktı. Ani bir kararla komodinin üstündeki romanı aldı. Ancak daha ikinci sayfada daha önce yaptığı gibi okumaktan vazgeçti. Düşünceleri bir kez daha doğrulanmıştı: Romanlar, hayatın yeknesaklığını hissedenler için ilginçti. Kitabı aldığı yere bırakıp gözlerini kapattı. Bir süre Emine'nin Hasan Hoca'dan haberi aldığında nasıl rahatlayacağını hayal etti. Mehmet'in gözleri-

nin önünde beliren resim acı verici olsa da yatıştırıcıydı. Ancak hissettiği sükünet Abdullah Kadıoğulları'nı hatırlayınca sona erdi. Kontrol etmeye çalıştı ama başaramadı, sadece kendisinin duyduğu o iç sesiyle güldü. Kim ne derse desin, Tanrı, Kayserili adamdan yanaydı. Yargısının doğruluğunu ortadaki hesap gösteriyordu. Abdullah Bey bir gecede hem oğlundan hem de damadından kurtulmuş, şirketinin kontrolünü tekrar ele geçirmişti. Karısının... –Mehmet, düşüncelerini düzeltti; artık karısı dememeliydi– Emine'nin sözlerini hatırladı. Kavga ettikleri, son kez birlikte oldukları o akşamüstü, ondan ayrılmamak için bir işaret vermesini dileyerek Allah'a dua etmiş, Allah da isteğine Yakup'un canını alarak cevap vermişti.

Mehmet, "Ya bana?" diye düşündü. Allah ona da bir işaret gönderecek miydi?

Sabah uyandığında zindeydi. Gece nasıl olduğunu anlamadan uyuyakalmıştı. Tembelce gerindi. Günlerdir gözlerinden uzak duran, köşe bucak saklanan uykuyu, boşanma fikri mi geri getirmişti?

Mehmet sonraki iki gün boyunca, kırık bir yürek ama onarılmış bir özsaygıyla yürüdü. Nasıl başaracağı hakkında bir fikri olmasa da hissettiği acıyı öğütmenin bir yolunu bulması gerektiğini biliyordu. Arada, kendisinin bile duymakta zorlandığı bir fısıltıyla kendine, tekrar Avustralya mı diye soruyordu! Duysa, Altan'ın "yine kaçıyorsun" diyeceğine emindi.

Perşembe günü kıyı boyunca uzanan asfaltta yaptığı yürüyüşten geri dönerken, otele birkaç kilometre kala, doğudaki boz tepelere doğru sapan tozlu bir yolla karşılaştı. Daha önce bu noktadan en az beş kez geçmiş olmasına karşın nedense fark etmediği kaplamasız yolun görünürde hiçbir özelliği yoktu. Dikkatsizliğine şaşarak merakla durakladı. Ancak bir traktörün geçebileceği –sanki gece, karanlıkta biri tarafından çarçabuk açılmışa benzeyen– toprak iz, yüz metre kadar ötedeki tepeye tırmanıp yükseltinin üzerindeki otların arkasında kayboluyordu. Tepenin ardında ne vardı? Yol nereye uzanıyordu? Bir an dar, tozlu yola sapmayı, izin nereye kadar gittiğini keşfetmeyi düşündü ama daha ilk adımda bundan vazgeçti. Me-

rak ediyor, yine de –en fazla on dakikasını alacak– kısa yürüyüşe bir türlü başlamıyordu. Neden hareket etmiyordu? Birden kavşakta, mıcırların üstünde kımıldamadan bekleyenin bedeni değil, hayatı olduğunu hissetti. Gerçekti, hayatı da yol gibi, bir ayrıma gelmişti. Rastlantı onu gülümsetti. Arkasından bir araba geçti. Geleceği –birkaç dakika ötesinde bile olsa– düşünme, planlama alışkanlığı yoktu. Duruma uygun bir tanım gerekiyordu. Gelecek kayıtsızlığı! Bunun, Emine'yle aralarındaki en belirgin farklılıklardan birisi olduğunu şimdi anlıyordu. Neden sonra kımıldadı ve tekrar asfalta çıktı.

Yolun kalan kısmı dost ve tanıdıktı. Otelden önceki son viraja gelince, yüz metre kadar ilerideki kapının önünde duran iki arabayı fark ederek, nedenini bilmeden yavaşladı. Hareketleri yine garip, kaynağı belirsiz bir tedirginlikle ağırlaşmıştı. Adımları, yirmi dakika önce, o sapakta tepeye tırmanmayı düşündüğü andakine benzer bir kararsızlıkla, sanki görünmeyen bir güç tarafından geriye çekiliyordu.

Bu anlamsız duygunun bir nedeni var mı? Sessiz sorusuna cevap gelmedi. Sürgün edilmeden sığındığım yalnızlığım sona mı eriyor? Durdu. İkinci soru da cevapsız kaldı. Aslında ortalıkta kuşku uyandıracak hiçbir şey yoktu, yine de içindeki o garip duygu büyüyor, dışarıya çıkıyor, sonra da onu bir el gibi geriye çekiyor, ilerlemesine engel oluyordu.

Mehmet ancak bir dakika sonra arabadan uzun boylu bir kadının inip ona el salladığını fark edince kımıldadı. Kuşku yoktu, kadın onu çağırıyordu. Önce çağrıya cevap verir gibi ileriye doğru birkaç adım attı, ancak sonra haykırarak tekrar durdu. Aslı! Evet, el sallayan kadın oydu. İkinci tuzak!

Beni nasıl buldu? Omuzları gerildi. Bir an geriye dönüp koşarak oradan uzaklaşmayı düşündü ama şaşkınlık bacaklarını birbirine zincirlemişti. Aslı el sallamaya devam ederken kımıldamadan bekledi. Sonra daha da şaşırtıcı bir şey oldu. Aslı'nın yanında başka biri daha belirdi. Mehmet gözlerini kısınca, kısa boylu adamın Balina olduğunu fark etti. O gelmişse...

Koşar adım otele doğru yürümeye koyuldu. Aklından geçenleri seslendirmekten, boşuna umuda kapılmaktan korkuyordu.

Son bir saattir damarlarında, bacaklarında hissettiği garipliğin, tedirginliğin böyle bir olayla sonuçlanmasının bir anlamı olmalıydı. Tanrı, diye düşündü ama bundan hemen vazgeçti.

Onu yarı yolda Aslı karşıladı. Gözlerinde derin bir şefkat, dudaklarında dua gibi bir yakarış vardı:

"Beni affet... O affetti, sen de affet..."

O affetti! Her şey rüyada olup bitiyor gibiydi. Aslı'nın o dediği Emine'den başka kim olabilirdi? Peki, o neredeydi? Aslı'yla Emine nasıl bir araya gelmişti? Ya Ayşe!

"Komutanım, biz geldik."

Mehmet, Aslı'ya cevap vermeden yanlarına gelen Balina'ya döndü. Gücü tükeniyor, olanları algılamak giderek daha da zorlaşıyordu. Sarhoşluğu andıran bir sersemlik haline teslim olmuştu.

Sadece, "Siz?" diye sorabildi.

Balina komut almış gibi hazırola geçti.

"Yengem... Bütün gece yoldaydık. Odada yatıyor..."

Emine! Demek ona gelmişti. Bunu anlayabilmişti. Mehmet, Aslı'ya döndü. Açıklamanın yarısı da ondan geldi.

"Emine'ye anlattım. Senin hiçbir suçun olmadığını... Seni..."

Aslı'nın sözleri Mehmet'in kulaklarındaki uğultunun içinde kayboldu. Sonra o düşünce, buyurucu, enerjik bir sese dönüştü: 'O burada...' Koşarak odaya yöneldi. Kapı açıktı. Mutsuzluk eğitimi bitti... Yatağa yol kıyafetiyle uzanmış Emine'yi gördüğünde aklından ilk geçen düşünce bu oldu.

"Geldin!"

Emine onu duyar duymaz gözlerini açtı. Önce gülümsedi, ardından cevap verdi.

"Geldik." Mehmet karısını –birkaç gece önceki öfkesinin, utancının buharlaştığını, içini yine o bahar sıcaklığının doldurduğunu hissederek– istekle kucakladı. Emine kollarını onun boynuna dolamış, çocuksu sevinciyle devam ediyordu: "İkimiz geldik. Ben ve Yakup..." Geriye çekilip haberi verdi. "Hamileyim." Ardından ekledi: "Rabbim, abimin öldüğü gün hayat verdi ona." Demek geri dönüşte aşkın değil, Allah'ın parmağı vardı. Mehmet hamilelik haberini üçüncü kez veren karısına ba-

karken felaket önsezisiyle ürperdi. Ona ne diyebilirdi. Emine sanki endişelerinden haberdarmış, yatıştırmak istiyormuş gibi konuşmasına noktayı koydu. "Merak etme, bu kez her şey Allah'ın izniyle yolunda gidecek..."

Allah'ın izni mi, işareti miydi olanlar? Üç gece önce hor görüleceğini düşünerek öfkelenmiş, öfke onu Hasan Hoca'ya, oradan da Emine'ye ulaştırmıştı.

- 2 -

Mehmet iki gün sonra, günün ışıklarının yuvasına çekildiği o büyülü saatlerde, salondaki büyük pencereden dışarısını seyrediyor, son on günde iki kez yön değiştiren evliliğinin vardığı noktayı düşünüyordu. Aslında olup bitenlerin anlatmaya değer olan kısmı Emine'yle ilgili olanlardı. Bunda şaşılacak bir taraf da yoktu. Çünkü seçim yapan ve kararlarıyla olaylara yön veren, birlikte olup olmamaya, boşanıp boşanmamaya, mutlu ya da mutsuz olmaya karar veren hep oydu.

Her şeyi –evliliğin devamını, şu anda saatin altı olmasına rağmen şafak öncesinin buğusuyla nemlenmişe benzeyen Boğaz'ı seyredebilmesini– karısının o garip rüyasına borçlu, ya da borçluydular. Rüya: Bir eksikliği gidermenin aldatıcı, en renkli yolu değil miydi bu? Emine o olağanüstü rüyayı ilk kez Yakup'un toprağa verildiği akşam gördüğünü söylüyordu. Mehmet kendisinin de rol aldığı sahnenin nerede kurulduğunu çözememişti. Sadece beyazlık; hatırladığı buydu. Ortalık sis içindeydi; sanki bulutların üzerindeymişler gibi, demişti anlatırken. Abisini asteğmen üniformasıyla, elinde bir sepetle yanında başka bir subay varken, o sisler arasında seçmişti. İki asteğmen dumanı andıran bulutları yararak ona yaklaşıyor ve abisi sanki müjde verir gibi gülümseyerek, sepeti ona uzatıyordu. Sepette ne mi vardı? Yeni doğmuş, gülümsemekte olan bir oğlan çocuğu... Abisinin yanındaki asteğmen ona sevgiyle bakıyor, sanki bebekle ilişkisini gözleriyle ona anlatmak istiyordu.

Her şey o kadar gerçekti ki: Abisinin gençliği, mis gibi kokan bebek ve kim olduğunu hemen anladığı o asteğmen... Emine o gece, sabaha karşı gördüklerinin etkisiyle uyanmış ve sabahı zor etmişti. O gün aklında başka hiçbir şey olmamasına rağmen rüyadan kimseye bahsetmemişti. Ertesi gece aynı rüyayı aynı biçimde tekrar görünce bunun bir anlamı olduğunu düşünerek ablasına anlatmaya karar vermişti. Ortada Fatma'nın da reddedemeyeceği bir işaret vardı. Abisi ona cennetten müjde veriyordu. Çocuğu, hem de erkek bir çocuğu olacaktı. O zaman anlamıştı; hamileydi. Hemen test yapmış ve rüyadaki müjdenin doğruluğu kanıtlanmıştı. Garip değil miydi? Haftalar sonra sadece bir gece birlikte olmuşlar ve o gece hamile kalmıştı. Bu inanılmaz bir durum, adeta mucizeydi. Ancak Emine'nin sevinci uzun sürmemişti. Nahide o sabah Beykoz'a telefon etmiş, beyefendinin önceki akşam yalıya kısa bir süre için uğrayıp yukarı çatıya çıktığını, sonra bir bavulla ayrıldığını, gece de gelmediğini haber vermişti.

Emine sonraki iki günü karışık duygularla –hem mutluluk hem de çaresizlikle– geçirmişti. Bir yandan ortadan kaybolan kocasına erişmeye çalışıyor, ancak her arayışında kapalı telefonuyla karşılaşıyordu: Balina nereye gittiğini bilmiyordu; Ayşe'nin de ondan haberi yoktu. Öte yandan da babası bir an önce yeni vekâletnameyi çıkartmasını söylüyor, peşine taktığı Muti başından ayrılmıyordu. Yardımına Fatma koşmuştu; Muti ne zaman babasının ısrarını hatırlatarak ona vekâletname konusunu açsa, ablası, "Fenayım, iyi değilim," diyerek onun dışarıya çıkmasına izin vermiyordu.

Abisi, kocası ve yeni doğmuş bebek! Emine üçüncü gece de aynı rüyayı görünce, ertesi gün kararını vermişti. Rabbi ona kesinlikle gideceği yolunu göstermişti. Hemen yalıya dönmüş, peşinden gelen Muti'ye açık açık, vekâletnameyi değiştirmeyi düşünmediğini söylemişti. Bu arada işaretler durmamıştı. Aslı o gece birdenbire ortaya çıkıvermişti. Telefonunu Ayşe'den aldığını, onu mutlaka görmek istediğini söylüyordu. Emine önce Aslı'yla konuşmak istememiş ancak daha sonra ısrarlarına dayanamayarak onu yalıya davet etmişti. Hem gerçeği öğren-

mek, hem de iki yıldır onu kıskançlıktan çıldırtan kadını görmek için önüne geçilmez bir istek duyduğunu saklamayacaktı.

Aslı yalıda, salonda karşı karşıya oturur oturmaz fotoğrafların çekildiği gün Bebek Oteli'nin barında olanları anlatmıştı ona. Hem de hiçbir şeyi gizlemeden: Oraya gittiğinde niyetinin ne olduğunu yüzü kızarsa da itiraf etmişti ama nasıl reddedildiğini de eklemişti sözlerine... Emine delice kıskandığı rakibesini affetmişti; hem de hemen. Mucize de tam o sırada, onu affettiğini Aslı'ya söylediğinde –bir telefonla– ortaya çıkmıştı: Saat on gibi, henüz konuşmayı bitirdiklerinde. Arayan Hasan Hoca'ydı; kocasının Ildırı'da olduğunu haber vermek için aramıştı. Gerisi uzun, yorucu ama umut dolu bir yolculuktu. Balina onu Ildırı'ya, sevdiğinin yanına uçurmuştu. Aslı da yolu göstermek için onlara eşlik etmişti.

Mehmet bir ara sigara içmeyi düşündü ama Emine'nin az sonra aşağıya ineceğini hatırlayınca bundan vazgeçti. İtiraf etmeliydi, tekrar kurulmuş görünen oynak denge, iki gündür hissettiği tatlı mutluluk, adı şimdiden konmuş ceninin Emine'nin rahminde ne kadar kalacağına bağlıydı. Her an değişebilecek olan durumun farkındaydı. Mutluluğun zirvesindeydi ama tepede olmak, düşme tehlikesini de beraberinde getiriyordu. Zirvede etrafınız hep uçurumla kaplıdır. İşte bu yüzden, mutluluğun sarhoşluğundan kurtulduğu zamanlarda umutsuzluğa kapılmıyor değildi. Evet, Emine'nin davranışları bu kez farklıydı; bunu kabul ediyordu. Karısı, öncelikle endişeli değildi; kocasını da rüyasında abisiyle birlikte görmek ona güç ve emniyet duygusu vermişti. O garip, sofuca kuşkulardan da kurtulmuşa benziyordu. Mehmet yine de diken üzerindeydi. Bu mucizevi değişikliğin ardında, Emine'nin geçmişteki kuşkularına ve bağnazlığına kaynaklık eden o batıl inancının olduğunu unutmuyordu. Emine'nin davranışlarının ardından kişiliğinde de değişiklikler ortaya çıkmıştı. Muti'ye karşı koymak kolaydı ancak şimdiye kadar babasına hiç hayır dememişti. Ama İzmir'den dönerken, yolda Abdullah Bey'le öyle bir tonda konuşmuştu ki, adam vekâletname konusunu o zamandan beri bir daha dile getirmemişti. Kesin olan şuydu: Evlilik ve ço-

cuk, Emine için var olmanın en vazgeçilmez koşulu bunlardı.

Mehmet kısa süreceğini düşünse de tekrar mutluydu. Gece yatağında, sevdiği kadına sarılarak yatmak, onun öpücükleriyle uyanmak, yalının yeniden yaşanan bir yere dönüşmesi ve o soğuk yalnızlığın sona erişi...

Yarın, neredeyse on günün ardından, ofise tekrar dönecekti. Geriye dönüp küçük çınlamaların yükseldiği masaya baktı. Nahide akşam yemeği için son hazırlıkları yapıyordu. Sehpanın üzerindeki gazetede, birkaç hafta öncesine kadar Zeynep Bilmez'in çalıştığı derginin açıkladığı darbe günlükleriyle ilgili manşet vardı. Mehmet ilgiyle gazeteyi aldı. Zeynep'in sözünü ettiği dosya bu olmalıydı. Bir süre yazıya göz gezdirdi. Emine'yi o sırada duydu.

"Geldim hayatım."

Mehmet merdivenlerden gelen sese döndü. Emine gülen yüzüyle –büyük, coşkun ırmakların cılız pınarlardan doğmadığını kanıtlarcasına– son basamakta ona bakıyordu. Yüreği bir hazine sandığı gibi yeniden açılıvermişti. Üzerinde ışıltılı, güzelliğini daha da büyüten mutluluk elbisesi vardı. Yaklaşıp Nahide'ye aldırmadan kocasına sarıldı.

Mehmet karısının kucaklayışına karşılık verirken kulağına fısıldadı.

"Hoş geldin."

Mutluluğunu cömertçe çevresine saçan genç kadını biraz geriye iterek yüzüne baktı. Her şey evliliklerinin ilk günlerindeki düzene, o ılık bahar havasına geri dönmüşe benziyordu.

"Ne oldu? Neden baktın?"

Mehmet, "Dinlenmişsin," dedi. "İyi görünüyorsun."

Emine onu elinden tutarak masaya götürdü.

"Sana gayet iyiyim dedim. Bana inan. Her şey iyi olacak..." Kısa bir kararsızlığın ardından, kısık bir sesle, özür dilercesine ekledi: "Rabbimin izniyle."

Emine masaya oturduktan sonra yemek boyunca hiç susmadan konuştu. Gelecek planları: Anlattıklarını böyle özetlemek mümkündü. Yakup Abisi için okutacağı mevlit; ilk doktor randevusu; yatak odasının yanındaki odayı çocuk odasına çevirme

tasarısı; iyileşen Fatma'nın Hasan Hoca'yla evlilik planları nasıl gerçekleşir; Nahide'yi Beykoz'a yollayıp daha genç birisiyle değiştirme düşüncesi; Ayşe ve çocuklar 23 Nisan'da ziyarete gelmek istiyorlar...

Emine'nin cömertliği gece, yatakta da devam etti. Mehmet'in yanına uzanır uzanmaz,

"Hamilelik boyunca sevişmek zararlı değildir," dedi; evet, bunu araştırmıştı; hiçbir sakınca yoktu.

Mehmet eski bir defterin yapraklarını çevirir gibi, aldığı hazları tek tek hatırlayarak, karısını tepeden tırnağa usul usul öptü: Dudaklarını, boynunu, boynunun omzuna bağlanırken oluşturduğu küçük çukuru, kulak memelerini, gür saçlarını, saçlarının bittiği yerdeki ince, renksiz tüylerini, göğüslerini, yuvarlak omuzlarını, bel çukurunu... Emine'nin kısık çığlıklarına karşılık veren kasıklarındaki gerilim boşalmak üzereyken düşündü: Arzunun amacı tatmin olmak mı, yoksa süreyi uzatmak mıydı? Cevap vermesine kalmadı. Emine ondan önce davrandı; ilk kez orgazm anında bir erkek gibi saldırganlaşmıştı. Mehmet karısını izleyerek, kontrol edemediği bir haykırışla birlikte gözlerini kapatarak, kendini bedenlerini ele geçiren hoyrat hazza bıraktı. Hayat birden çok tatlanmıştı. Biraz dinlenince duyduğu arzuyu hiç kaybetmeden sanki ilkmiş gibi tekrar sevişti.

Yine de o gece uyumadan önce, belki de durumu bütün açıklığıyla gördüğünden, tedirginlikle ürperiyordu: Karısı onu kendine katmıştı. Kabul etmeliydi; Emine'nin ruh halinin oyuncağıydı. Artık o da karısı gibi, aşkın dilinin çoğul olduğunu kanıtlar gibi, hep 'biz' diye konuşuyordu. Teselli edici olan tek şey, ibrenin şimdilik mutluluk yönüne dönük olmasıydı.

Mehmet sabah hafiflemiş bir halde, neşe içinde uyandı. İçi, başını döndüren bir enerjiyle doluydu. Hayata benzemeyen, deli dolu bir rüyaya borçluydu bunu.

Ofiste Şule onu gülümseyen bir yüz ve memnuniyetini saklamayan dost bakışlarla karşıladı. Saat onda her şey eski düzenine dönmüştü. İmzalar, telefonlar, raporlar... Öğleye doğru Rafet Sağlam ziyaretine geldi. Kolayı seçmiş, olup bitenlerden ha-

beri yokmuş gibi davranmaya karar vermişti. Politik haberler, özellikle de cumhurbaşkanlığı seçimleriyle ilgili olanlar, iç karartıcıydı. O da dergide sözü edilen darbe söylentilerini merakla izliyordu.

Evet, sorunlar rahatsız ediciydi.

"Ama sorunlar aynı zamanda geleceğin habercisidir, öyle demezler mi?" dedi umutlu bir sesle.

Sözlerine bir yıla varmadan çok şeyin değişeceğini düşündüğünü eklemeyi unutmadı. Bunun kimin yararına olacağını kestiremiyordu. Evvelsi gece bir davette eski patronuyla karşılaşmış, adam herkesin içinde ona komplekslisin diye bağırmıştı.

"Sanılanın aksine, erkekler yalanı kadınlardan daha çok severler..."

Böyle dese de ardından omuzlarını silkti. Saklamayacaktı. Evet, kompleksleri vardı. Zaten hiç inkâr etmemiş, onlardan kurtulmayı da hiç düşünmemişti.

"Kurtulmaya kalksam, hiçbir şeyimin kalmayacağını, yoksullaşacağımı biliyorum..." Şefkatini yitiren birisine benziyordu. Sohbet bu kısa dedikodudan sonra işler hakkında bilgi vermeye dönüştü. Medya projesi yürüyordu ama gazetenin çıkışını Ömer'in arzuladığı gibi erkene çekmek pek mümkün görünmüyordu. Onu görmekten mutlu olduğunu saklamayan adam, konuşmasını ve ziyaretini, "İlk nüshayı ele almaya şimdilik aylar var," diyerek noktaladı.

Ömer öğleden sonra ortaya çıktı. Meraklıydı ama hiç soru sormadı. İçgüdüleri ona Yakup'un hisselerinin kontrolünün umut ettikleri gibi Muti'ye geçmeyeceğini haber vermiş olmalıydı. Nezaket cümlelerinin ardından haftanın raporlarını özetleyip Mehmet'e bir emrinin olup olmadığını sordu. Emir! Mehmet, Ildırı'daki yürüyüşler boyunca aklından geçen öç alma fikrini o zaman hatırladı. Bu geri dönüşünü daha da eğlenceli kılabilirdi. O sırada fark etti; tekrar emir vermekten mutlu olacaktı.

"Defterdarlıkta tanıdığımız, nazımızın geçtiği birisi var mı?"

Ömer soruya başını sallayarak olumlu karşılık verince, Mehmet, merakla ne istediğini kestirmeye çalışan adama, defterdarlıktaki o dosta, Haydar'ın şirketinde yapılacak bir mali deneti-

min Kadıoğulları'nı mutlu edeceğini çıtlatmasını söyledi. Ömer önce anlamamış gibi boş gözlerle onu süzdü ama hemen sonra istediğini yapacağını belirten bir gülümsemeyle gözlerini yumup açtı. Mesajı kavramıştı. Evet, Haydar'ı tabii hatırlıyordu; ondaki dosyasını dosta verecekti. Kalkmaya hazırlanırken, Mehmet ikinci emri de dillendirdi:

"Cenk Plevneli'ye, hisselerine, Emine Esen'in kişisel olarak talip olduğunu bir ihtarnameyle bildirelim."

Ömer bu kez iyice şaşırmıştı; Mehmet herhangi bir açıklama yapmadı, yerinden kalkmadan onu yolcu etti. Öneriden haberi olduğunda Simin'in yüzü ne hal alacaktı? Felç geçirmiş gibi katılaşan siyah, korkutucu maskeye dönüşmüş bir surat, ya da acı çeken Şeytan. Mehmet mutlulukla gülümsedi. İki resmi de memnuniyetle seyredebilirdi.

Yapması gereken son bir şey daha kalmıştı. Mehmet cep telefonunu çıkarıp unutmak için ne denli çabaladığını hatırladığı numarayı hiç duraklamadan çevirdi. Evvelsi akşam Ildırı'da, oteldeki odadan Emine'yle birlikte çıktıklarında, arabada Balina'yı yalnız bulmuşlardı. Aydın, Aslı'nın bir taksiyle Çeşme'ye geçtiğini söylemişti. Ona teşekkür etmeye fırsat bulamamıştı; belki bu fırsattan yararlanarak uzun geçmişi kavgasız bir şekilde, aynı şeyi dileyerek noktalayabilirlerdi. Aslı'yı ilk kez terk edilmiş, aldatılmış bir aşığın öfkesinden uzak ruh haliyle, bir dostluğun minnetiyle arayacaktı.

Aslı'nın sesini duyunca beklediğinin aksine hiç heyecanlanmadı. Neredeyse bütün yetişkin dönemine damgasını vurmuş, kişiliğini biçimlendirmiş ve on yedi yılına hükmetmiş kadın da sona vardıklarını kabullenmişti. Söylenecek çok şey yoktu. İki genç, neredeyse iki çocuk olarak çıktıkları yolculuğun sonundaki durakta, çoktan yapmaları gerekeni, geç kalmış bir vedalaşmayı tamamlıyorlardı; konuşmaları utangaç sessizlikler, yarıda kesilen cümleler ve karşılıklı dileklerin aksine bir daha hiç görüşmeyeceklerini bilmenin sıkıntısıyla çabucak bitti.

Mehmet telefonu cebine koyarken kendini birbiriyle çelişen iki duygunun arasında buldu: rahatlama ve hüzün... Rahatlamıştı, çünkü zayıf kişiliğinin bütün sırlarını bilen ve zaaflarını

işine geldiği biçimde kullanmaktan kaçınmayan kadın tarafından artık bir daha baştan çıkarılmayacaktı. Hüznünün kaynağıysa, öfke ve acının dağıldığı şu anda yaşamının çok uzun bir bölümünü boşa harcadığını bütün açıklığıyla görebilmesiydi. Her şey ne denli berraklaşmıştı.

Akşamüstü yalıya geçmeden önce Fatih'e, Hasan Hoca'ya uğradığında sohbet toplantısı bitmek üzereydi. Sessizce alt salondaki kalabalığa karıştı. Dinleyicilerin bir kısmı sakallı, bir kısmıysa parkalıydı. Müslümanlar ve solcu sendikacılar! Hasan Hoca'nın konuşması da bu konuyla ilgiliydi.

"Bana sorarsanız bir Müslüman, sosyalist olabilir ama kapitalist olamaz derim kardeşlerim. Bunu asla unutmayın. Müslümanlık aslında kamuculuğa yakındır. Ferdiyetçilik, ferdin gelişmesinin önündeki en büyük engeldir... Bir farklılığa da işaret etmek isterim. Muhafazakârla Müslüman, muhafazakârlıkla İslam katiyen aynı şeyler değildir. Muhafazakârlara lafım yok ama İslamcılar lüks içinde yaşayamazlar. Bugün başımızda dünyalığını yapan bir iktidar ve yandaşları var..." Konuşmanın burasında yan tarafta oturan birkaç kişi rahatsızlıkla kımıldadı. Hasan Hoca onlara aldırmadan devam etti. Yüzündeki ifade yardım vadetmiyordu. Güçlü sesi –Mehmet'in lisedeki müzik hocasının Beethoven'ın müziğini tarif ederken kullandığı sözcüklerle– 'açık seçik bir kudret ve saldırganlık' içeriyordu: "Biz onlara 'kenz' ekibi diyoruz. Kenz, biriktirmek, yığmak, değer ifade eden herhangi bir şeyi kişisel servet amacıyla biriktirme, stoklama, istif manasına gelir. Kur'an şahsi zenginliğe izin vermiyor. Orta karar yaşayacaksınız, diyor. Yani, fabrikalarınız olabilir ama malınız olmayacak. Tesislerinizi de ortaklaşacı üretim ve paylaşım düzeni içinde işleteceksiniz. İşçinin ücretini kendi koyduğunuz asgari ücrete göre değil; açlık, hatta yoksulluk sınırına göre vereceksiniz ve üründen elde edilen kârın en az yarısı emekçinin olacak. Biz buna emek-sermaye ortaklığı diyoruz. Bir ileri aşaması ise değerin kaynağının yalnızca emeğe ait olmasıdır..."

Hasan Hoca'nın sözlerini ön taraftaki bir adam atılarak kesti.

"Hem zengin olup hem de işçileri, yoksulları gözetmek mümkün değil mi Hocam?"

Hasan Hoca kararlı bir hareketle cevabı başını sallayarak verdi. Mümkün görmüyordu.

"İşyerine mescit açmayı, iftar ve sahur yemeği çıkarmayı sosyal politika alternatifi sanıyorlar. Halbuki az önce söylediğim umdeleri gözetmeden, yani, ortaklaşacı üretim paylaşım düzeni, ücret politikası, üründe emekçinin payı, artı-değerin kime gittiği ve emeğin hakkı üzerinde kafa yormadan, fabrikaya mescit açıp iftar ve sahur yemeği çıkarmakla yetinirseniz, hele de 'İslam'da grev yoktur, sendika caiz değildir' diye broşür dağıtırsanız, olsanız olsanız, abdestli kapitalist olursunuz. Ne yapmamız gerektiği açık. Ben diyorum ki, Peygamberimizin mülk ile ilgili tutumunu esas alalım. Efendimiz, ölürken yedi dirheminin bile yoksullara verilmesini isteyerek öldü. Tekrar söylüyorum: İslamcılar lüks içinde yaşayamazlar. Peygamberimiz lüks ve pahalı tabloların asılı olduğu evlere girmezdi. Neden? Resim olduğu için değil, lüks ve şatafat gösterisi olduğu için. Resülullah altını ve ipeği yasaklamıştı, çünkü bunlar lüks ve şatafat ehlinin yaşam tarzını yansıtıyordu. Fakat ondan sonra altınla ipeği erkeklere haram, kadınlara serbest yaptılar. Adam kendisi altın yüzük takmıyor ama karısının kollarını şangır şungur altınlarla dolduruyor. Yolda yürürken örtüsünün altından altın, bilezik şakırtıları geliyor. Burnunu göstermekten çekiniyor, öte yandan altın bilezik şakırtılarından hiç rahatsız olmuyor. Neymiş, kadınlara caizmiş, hayır! Müslümanım diyen hiç kimse böyle zenginlik budalası olamaz."[3]

Altan'ın neden bu adamı ciddiye aldığı ortadaydı. Konuşma bittikten sonra dinleyiciler salonu hemen boşaltmadılar. Nuran ortalıkta görünmüyordu. Görüşlerini tartışmak isteyenler, Hasan Hoca'yı soru yağmuruna tuttular, öyle ki, Mehmet, Hasan Hoca'yla yalnız kalmak için yirmi dakika beklemek zorunda kaldı. Adam son misafiri de yolcu ettikten sonra gözlerinde her şeyi bildiğini ele veren bir ışıltıyla ona sarıldı. Kucaklaşma! Bunu ilk defa yapıyordu. Mehmet güçlü kolları omuzlarında hissedince, garip bir duyguyla irkildi. İçi, insandan farklı, yüce bir varlığa dokunmanın kaygı ve mutluluğuyla dolmuştu.

3 İhsan Eliaçık.

"Hoş geldin kardeşim, hoş geldin. Seni özlemiştik..."

Mehmet adama aynı sözlerle cevap verdi. Buraya neden gelmişti? Döndüğünü, Yakup'un ölümünden sonra da eski düzenin devam edeceğini, sözünde duracağını bildirmek, göstermek için mi? Hayır, nedenler bunlar değildi; Emine'nin Allah'a ihtiyacı olduğu gibi, onun da karşısındaki adamın dostluğuna ihtiyacı vardı. Çay içerlerken Hasan Hoca haberleri verdi: Nuran, artık Yakup olmadığı için evine dönmüştü. Sınavlara kadar haftada bir kez onları ziyaret edecekti. Vakfın kuruluşu için formaliteler tamamdı, izin çıkmak üzereydi.

"Yönetim kuruluna Fatma da girmeli..."

Hasan Hoca bunları söyledikten sonra sözlerine ara verip Mehmet'e düşüncesini sorar gibi baktı.

Mehmet, Fatma'nın bir zamanlar Hasan Hoca'yı komünist diye, küfreder gibi andığını hatırlayınca gülümsemekten kendini alamadı. Zayıf, göründüğünden çok daha güçlü bu kadın ne çok yol almıştı; Fatma'yı bu denli değiştiren neydi? Ermişi andıran esmer adama duyduğu hayranlık mı, yoksa –bedeninde izlerini yok ettiği– kadınlığını hatırlayan yüreği mi? Mehmet bir an için Emine'nin yüreğinin ablasınınki kadar cesur, onunki gibi atak olmadığını hatırlasa da hayal kırıklığından kaynaklanan bu düşünceden çabucak vazgeçti. Emine onunla evlenerek bambaşka bir dünyada yaşamayı göze almamış mıydı?

Hasan Hoca'nın sesi, onu cevapsız sorulardan kurtardı. Fatma yönetim kuruluyla ilgili öneriyi duyunca önce itiraz etmiş, bir süre sonra evet, demişti. Mehmet bir ara Hasan Hoca'ya evlenmek konusunda kendisinden yardım isteyip istemediğini sordu. Hasan Hoca'nın kararsız sessizliği yeterince açık bir karşılıktı. Mehmet eğer araya girmezse Fatma'nın evlilik için babasının rızasını asla alamayacağını biliyordu. Kayınpederiyle bir daha pazarlık yapacaktı.

Bir saat sonra, yalıya yaklaşırken Fatma'yla Hasan Hoca'yı düşünüyordu: Bir insanı olduğu gibi sevmek ve kabullenmek, o insanın daha iyi birisi olmasını istememek, bu olasılığı göz ardı etmekle eş anlamlıydı. Hasan Hoca, Fatma'yı değiştirmişti. Ya o? Emine'yi değiştirebilmiş miydi? Soruyla birlikte öteki olası-

lığı da düşündü. Belki de Emine onu değiştirmişti?

Araba bahçe kapısının önünde durduğunda bir türlü açılmayan kapıyla uğraşan Balina'ya baktı. Onunla neredeyse hiç konuşmuyordu. Oysa yıllarca önce o yüksek dağlarda, her tepenin ardında pusuda bekleyen tehlike onları kardeş kılmamış mıydı? Mehmet arabadan inerken suçluluk duygusuyla, operasyonlardan döndüklerinde dinlenmeye gitmeden önce, bir emri olup olmadığını sorduğunda yaptığı gibi, eski habercisinin omzunu sevgiyle okşadı. Balina omzundaki eli hisseder hissetmez, gülümseyerek hazırola geçti. Sanki omzuna dokunanın patronu değil, komutanı olduğunu fark etmişti.

Mehmet o gece, gün boyu yaptıklarını anlattıktan sonra Emine'nin sormadığı ama cevabını merak ettiğini bildiği soruyu cevapladı.

"Aslı'yı aradım, sana eşlik ettiği için teşekkür ettim."

Bir ara, aslında vedalaştık, demeyi düşündü ama bundan vazgeçti. Emine neyi haber verdiğini anlamıştı. Yatağa girerlerken, Mehmet Hasan Hoca'yla yaptığı konuşmayı da karısına aktardı. Emine onunla aynı fikirde değildi. Hasan Hoca'ya asıl karşı çıkanın babası değil, Ömer olduğunu söyleyerek onu şaşırttı. İyi de bu kanıya nasıl varmıştı?

Emine soruyu duraksamadan cevapladı.

"Fatma Ablam öyle düşünüyor."

Belki haklıydı. Fatma'nın daha önce de Ömer'le ilgili söyledikleri doğru çıkmamış mıydı? Mehmet birden Fatma'nın haber kaynağının Gülizar olabileceğini düşündü. Karısının yanına uzandı. Fatma'yla o suratsız kızın ilişkilerinin sandığından daha yakın olduğunu akılda tutmalıydı. Emine uykuya dalmadan önce onu tekrar şaşırttı.

"Arkadaşlarını, Altanlarla o profesörü, eşleriyle birlikte yemeğe çağıralım mı? Onlar Yakup Abimin de arkadaşları."

"Prof, evli değil," dedi Mehmet kendi tarafındaki ışığı kapatırken. "Ama bir sevgilisi var."

"O zaman sevgilisiyle gelir..." Mehmet aklına gelen düşünceyle dirseğinin üzerinde doğruldu. Emine hareketini fark etmişti. Merakla sordu. "Ne oldu?"

"Aydınları da davet etmeye ne dersin? O da..."

Mehmet, Balina'ya ne diyeceğini bilemediği için sustu. Arkadaş, dost, yazgı yoldaşı! Emine'nin cevabı sevecen bir elle birlikte geldi. Öneriye itirazı yoktu, aksine memnun olmuştu.

"Anlaştık. Haftaya, muayeneden sonra."

Doktorla randevu salı günüydü. Mehmet o sabah Emine'ye eşlik edeceğinden işe gitmedi. Emine kahvaltıda da, daha sonra hastaneye giderken yolda da gayet rahattı. Saat onda E5'in üstündeki temiz ve modern yapının pek kalabalık olmayan koridorlarını hızlı adımlarla kat edip, kadın doğum bölümüne vardıklarında tıpkı atlıkarıncaya binmeye hazırlanan bir çocuk gibi heyecanlı ama mutluydu. Onu muayene edecek olan doktor –ilk hamilelikte gördükleri türbanlı kadındı– onları gülen bir yüzle karşıladı ancak elini Mehmet'e uzatmadı. Dikkatliydi; Emine'yi sabırla dinledikten sonra muayene etmek için onu yan odaya aldı. Mehmet kapı kapanınca ayağa kalkıp, pencereye yürüdü. Nedense tedirgin olmuştu; içinde büyüyen garip sıkıntıyı adlandırmaya çalıştı. Muayene süresince düşüncelerle baş başa kalmak! Bu kötü diye düşündü. Eli cebine gitti. Sigara içebilmek için neler vermezdi. Bir iki adım atarak yerini değiştirdi. Nemi andıran yapışkan sessizlik sinirlerini geriyordu. Durum tersine dönmüştü: Sanki Emine'yle rolleri değişmişler, endişelenmek –ki, birbirinden garip sorular doğuruyordu– bu kez onun payına düşmüştü. Aynı şeyleri mi yaşayacağız? Ya yine düşük yaparsa? Mehmet'in zihninde bunlara benzer sorular uçuştuğunda ona cesaret veren tek şey, Emine'nin kararlı süküneti ve –her şeyin yolunda gideceğine ilişkin o garip– özgüveni oluyordu. Sonu yıkımla biten son iki hamilelikten farklı olan neydi? Sadece Emine'nin çok mana atfettiği bir rüya... Derin derin soludu; dibi felaketlerle dolu bir uçurumun başında sallanıyordu. Bıçak sırtındaydı. Dengemi yitirmemeliyim diye düşündü.

Kapı tahmininden önce açıldı. Mehmet telaşlı adımlarla sandalyesine geri döndü. Odadan ilk çıkan doktordu. Yüzü gülmüyor! Mehmet endişeyle yutkunarak, açıklama için yalvaran bir çift el gibi uzanan bakışlarını kadına çevirdi. Ama dok-

tor ona bakmıyordu; Emine giyinip yanlarına gelinceye kadar sessizliğini koruyarak önündeki dosyaya notlarını aktardı. Türbanından dolayı olduğundan daha da küçük görünen aydınlık yüzündeki o gülümseme kaybolmuştu. Emine sandalyesine oturunca kadın başını önündeki dosyadan kaldırdı. Asık yüzünü mühürleyen dudakları sonunda aralanmıştı.

"Sizi bir de kardiyolojinin görmesini istiyorum Emine Hanım."

Kardiyoloji! Mehmet bir felaket çığlığını andıran sözcük kadının ağzından dökülür dökülmez karısına döndü. Emine o ürkütücü haberi duymamış gibi, atlıkarıncanın üstündeki o küçük kızın mutlu, gülümseyen yüzüyle doktora bakıyordu. Her üçünde de; yüzünde de; gözlerinde de; sesinde de herhangi bir endişenin izi yoktu.

"Bir şey mi var?"

Doktor, Mehmet'in karısını beklemeden, telaşını beceriksizce saklamaya çalışarak sorduğu soruyu,

"Sadece bir tedbir," diye cevapladı. "Şimdilik merak edecek bir durum yok. Ancak hiçbir şeyi atlamamalıyız."

Emine, başını –çocuğunun saçlarını okşayan bir el gibi yatıştırıcı bir biçimde– sallayarak Mehmet'in koluna dokundu. Sonra kadına döndü.

"Peki, ne zaman muayene olacağım?"

"Şimdi. Sizi orada bekleyecekler."

Emine'nin içine çekildiği o güven veren, çevresine de yayılan sükûnet Mehmet'i rahatlatacağına, kardiyoloji sözcüğünü duyduğunda başlayan tedirginliğini daha da arttırdı. Birkaç dakika sonra koridorda yürürlerken yan gözle karısını süzdü. Birden geçirdiği o hafif baygınlıkları hatırladı: Muti onu hırpaladığında, L&M'in kokteylinin olduğu akşam... Sevdiği kadına tekrar baktı. Hayır, bu denli genç, bu denli enerjik, günde beş kez üç kat merdiven çıkan birisinin kalbinde bir sorun olması hiç inandırıcı değildi.

Mehmet'in kendini olmadığına inandırmaya çalıştığı sorun, hastanedeki bölümleri ziyaret ettikçe yavaş yavaş ortaya çıktı. Her yeni koridor, bu koridorlardaki yürüyüşler, her yeni dok-

tor, her yeni tetkik onları adım adım kaçınılmaz olan gerçeğe götürüyordu. Hastanedeki ikinci saatin sonunda tablo az çok belirginleşmişti. Kalp! Emine'nin o sevecen yüreğinde bir sorun vardı. Yemeğin ardından saat iki buçukta başladıkları yere, hastanedeki ilk durağa, kadın doğum uzmanının odasına geri dönmüşlerdi. Kadın konuşmaya başlamadan önce birkaç kez kekeledi; doğru sözcükleri seçmekte zorlanıyor gibiydi. Sonunda haberi olduğunca açık ve kısa bir şekilde vermeyi seçti.

"Emine Hanım'ın kalbinde bir sorun var sanıyoruz..." Bu kez Emine'ye değil, sanki kararı o verecekmiş gibi Mehmet'e bakıyordu. Açıklamaya devam ederken önündeki dosyayı işaret etti. "Burada tetkikler, filmler, çekilen EKG var. Bütün veriler, sorunun varlığını işaret ediyor. Bence bundan sonrası, yani karınızın hamileliği konusunda bir karara varılabilmesi için teşhisin bir kez daha doğrulanmasında fayda görüyorum. Bu yüzden şimdi konunun uzmanı olan çok değerli bir meslektaşımdan size randevu alacağım. Prof..."

Emine elini kaldırarak kadının sözlerini böldü. Sesi telaşlı değildi; ama meraklanmıştı.

"Hamilelik konusunda bir karara varmak derken neyi kastediyordunuz?" Cevabı, kaçırdığı bakışlarından alınca kadının konuşmasını beklemeden ayağa kalktı. "Hayır, benim kalbimde doğum yapmamı engelleyecek bir şey yok. O çocuğu Allah'ın izniyle doğuracağım."

Doktor da onu izleyerek ayağa kalktı. Telaşlanmıştı; artık endişesini saklamaktan vazgeçmişti.

"Emine Hanım, doğum yapmanız çok riskli olabilir. Hem sizin, hem de bebeğinizin sağlığı iç..."

Emine, onu durdurmaya çalışan kadını dinlemeyeceğini anlatan kararlı bir tavırla kocasına döndü.

"Gel, çıkalım. Burada işimiz bitti."

Mehmet elini uzatıp onu çağıran karısına baktı. İçini, göremese de renginin kara olduğunu bildiği, acı veren, bir duygu kaplıyordu; adını haykırabilirdi: felaket duygusu. Bir an doktorun uzattığı dosyayı almayı düşündüyse de sonra onu çekiştiren Emine'nin peşine düştü.

Koridorları konuşmadan, hızlı adımlarla geçtiler. Emine ancak hastanenin otoparkına geldiklerinde durdu. Boyun eğmeyen, inatçı bakışları duyduğu inançla koyulmuştu. Buna karşın yüzü aydınlıktı; kuşku duymadığı gelecek umuduyla parıldıyordu. Mehmet şaşkınlıkla bir süre konuşmadan karşısındaki kadını süzdü. İnancı onu hem güzelleştiriyor, hem de güç veriyordu. Oysa o –karısının anlaşılmaz rahatlığının aksine– uzun bir koşuyu bitirmiş gibi bitkindi. Derin derin soluyarak etraftakilere aldırmadan Emine'ye sarıldı. Doktorun odasından çıktıklarından beri yüreğini avuçlarının arasına alan kaygı dudaklarına tırmandığında mırıldandı:

"Eğer doktorun dedikleri doğruysa, bu..." Uygun sözcük bulamıyordu, "Doğurmak," diye devam etti: "Tehlikeli olabilir. Hiçbir şey senin sağlığın kadar..."

Emine, Mehmet'in kollarından sıyrılıp kendini geriye attı. Hareketlerine ara vermeden sağ elini kaldırıp kocasının dudaklarını kapattı. Sözlerini tamamlamasına izin vermeyecekti. Gözlerindeki ışık bükülmüştü; hayal kırıklığına uğramış, hatta küsmüş gibi bakıyordu.

"Hayır, hayır..." diye başladığı konuşmasını heyecanla sürdürdü. "Rabbim beni, bizi bağışladı. Affetti, biliyorum. Sevgimizi bağışladı..." Vereceği sırrın duyulmaması için ayaklarının ucuna kalkarak, dudaklarını kocasının kulağına yaklaştırdı. "Bağışladı; Rabbim bizi birbirimizin kıldı. Göreceksin, bana da, Yakup'a da hiçbir şey olmayacak..." Sonra cümlesini kararlı bir sesle tamamladı. "Yakup'u doğuracağım..."

Mehmet, Emine'nin inancının kaynağını kavrayınca korkuyla ürperdi. Onu uyarmalıydı. Ama uyarmadan umutsuzlukla sustu. Yakup'lardan birincisine mayın tarlasında, ikincisineyse Emine'nin rahminde can vermişti, buna rağmen Emine'nin ona inanmayacağını biliyordu. İki kulu arasındaki aşka bile kulak kabartan bir Tanrı'ya nasıl güvenilirdi? Allah'ın adını ağzından düşürmeyen karısına baktı. Zavallı, Tanrı'nın uzak akrabaya benzediğini, tesellisinin geç, sesinin de uzaktan geldiğini bilmiyordu.. Allah, aşkın kendinden daha büyük olmasına asla razı olmaz... Bunu ona nasıl söyleyecekti?

Mehmet bir şey söylemeden, daha doğrusu söyleyemeden sustu. Kollarının arasındaki kadını ayakta tutan tek şeyin, onun kutsal inancını sorgulamanın yararsızlığının, boşunalığının farkındaydı. Şu anda tek istediği geri dönmek, Emine'ye sıkı sıkıya sarılacağı yalıya sığınmaktı; başka bir şey istemiyordu.

- 3 -

Sonraki hafta her şeyin kontrolü –hastaneden yalıya döndüklerinde, salondaki o büyülü pencereye doğru yürürken Emine'nin birden durup trajik bir ses tonuyla, "kürtaj olmaktansa, ölürüm," demesinin ardından– tamamen karısının eline geçmişti. Allah'ın izniyle ve onun gözetimi altında, Emine ve –adı şimdiden konmuş olsa da– henüz insana dönüşmemiş ceninin arasında, Mehmet'in içine giremediği, dışında bırakıldığı kutsal ve mahrem bir dünya yaratılmıştı. Sanki Emine'nin karnındaki çocuk kocasının spermlerinden değil, art arda tekrarlanan –Emine bunun Allah'tan gelen bir işaret, mesaj olduğuna emindi– garip bir rüyadan can bulmuştu. Mehmet –bu düşünce, pencereden Boğaz'ı seyrettiği bir sabah, bir an için suyun değil, yalının hareket ettiğini sandığı o aldatıcı yanılsama anında aklına gelmişti– kendini şapkası olan ama gemisinin dümenini başkasına kaptıran acemi kaptana benzetmişti. Emine artık bütün kararları kendi başına veriyordu. Bir çocukta bile tahammül edilmeyecek ısrarcılığı insanı çıldırtıyordu. Hiç vakit kaybetmemiş, iki gün içinde doktorunu değiştirmiş, kalbindeki sorunu doğuma engel olarak görmeyen bu yeni doktora muayene olmuş, ardından da gündelik hayata dönüvermişti.

Mehmet, Altanları, Profları ve Aydınları davet edecekleri yemek verme fikrinden zorlukla vazgeçirmişti Emine'yi. Sonra rolleri değişmişlerdi. Emine ne kadar canlı, enerjik ve neşeliyse, Mehmet de o denli endişeli, karamsar ve ürkekti. Emine'nin ilk hamileliği süresince kapıldığı o garip, hastalıklı ruh haline bu kez o tutsak olmuştu. Gündüzleri işte zaman geçse de, gecelere kâbuslar egemendi. Artık yatak odasından çıkmak isteme-

yen, az konuşan ve karısını gözleyen Mehmet'ti. Öylesine kaygılanıyordu ki, geceleri gözlerini kırpmıyor, neredeyse sabaha kadar yanında mışıl mışıl uyuyan Emine'yi seyrediyor, düzenli olup olmadığına dikkat ederek, nefes alışını dinliyor, daldığındaysa çok geçmeden bir boğulma hissiyle sıçrayarak gözlerini açıyordu. İşte, kâbuslarından yanında yatan karısının ılık, rahatlatıcı varlığını hissettiği geceye geri döndüğü böyle anlarda Emine'ye gıpta etmekten kendini alamıyordu. Ah keşke o da Emine'nin inancının, sükûnetinin, hiç olmazsa bir kısmına sahip olabilseydi. Annesi genç yaşta, nasıl ölmüştü? Ölüm nedeni kalp miydi? Mehmet çok merak etmesine rağmen Emine'yi telaşlandırmamak için soramıyordu.

"İnsanın ölüme alışabildiği ortadayken, umuda alışmasını neden garipseyelim ki?"

Hasan Hoca, Mehmet durumu ona anlattığında Emine'ye hak verircesine, böyle demişti. Mehmet, Hasan Hoca'nın ardından son üç ayında Yakup'la ilgilenen doktoru bulmuştu. Hipertrofik kardiyomiyapati her beş yüz kadından birisinin başına gelen bir durumdu ve bu sorunla karşılaşan kadınların yarısı, her türlü riski göze alarak doğum yapıyordu. Hasan Hoca'nın dediği gibi, umuda bel bağlamak! İki hafta sonra Mehmet bir seçimle yüz yüze gelmişti: Ya –ne yaparsa yapsın, karısının kararını değiştiremeyeceğini bile bile– kaygı ve kâbuslarıyla yaşayacak ya da o da Emine'nin iyimserliğini paylaşarak onun aldatıcı mutluluğuna karışacaktı.

Mehmet –neyi kabullenmek, kime teslim olmak üzere olduğunu hatırladıkça "başka ne yapabilirim?" diye mırıldansa da– mutluluğa katılmayı, o yatıştırıcı büyüye karışmayı seçti. Kim bilir, belki de yabancısı olduğu inanç ve bu inancın yarattığı güven duygusu, endişe ve kaygıyla seyrettiği kadına hiçbir ilacın vermeyeceği gücü veriyor, onu hastalıktan ve tehlikelerden koruyordu. Yine de Emine'ye bazı yasaklar getirdi. Hamile olduğunu unutmayacak, aklına geldikçe üçüncü kata çıkmayacak, yemeğine ve kilosuna dikkat edecek, sinirlenmekten kaçınacaktı. Mehmet, dışarıya yalnız çıkmasına da izin vermeyeceğini söyledi karısına.

Ancak parçası olmaya karar vererek karıştığı bu mutluluk, kesintisiz ve berrak değildi. Mehmet bazen gecenin bir yarısında sıçrayarak uyanıyor, hemen yana dönerek Emine'ye bakıyor, onun nefes alarak yattığını görünce, inanmadığına inandığı Tanrı'ya şükretmeye koyuluyordu. Uyku Emine'yi –tıpkı karnındaki bebeği gibi– büyütüp güzelleştiriyordu. Gözleri hiç olmadığı kadar parlaktı şimdi. Yanakları yuvarlaklaşarak hafifçe kızarmış, renklenmişti. Bedeni henüz yüzü gibi yuvarlaklaşmamıştı; Emine'yi ne zaman aynada gizlice karnını seyrederken görse, Mehmet'in içi öfkeyle kabarıyordu. Çocuğu bir türlü benimseyememişti. Adı bile konmuş çocuk şimdilik sadece Emine'nindi. Bir süre sonra itiraf etti: Yeni durum, kişiliklerinin üzerindeki örtüleri de kaldırmış, karısının güçlülüğünü, kendisininse zayıflığını bütün çıplaklığıyla ortaya çıkarmıştı. Ah, keşke o da Emine gibi umut edebilse! Umuda nasıl ulaşacaktı? Umutlu olmasını ne sağlayabilirdi?

Tabii ki, kendine sorular soruyordu; ama sadece cevaplayabileceklerini... Aslında bu soruların mistik niteliği onu uyandırabilirdi ama Mehmet uzun bir süre saptığı yeni yolun onu nereye yönelttiğini fark etmedi. Fark etmediği –belki de bilinçsizce inkâr etmeye çalıştığı– cevabı iki hafta sonra, Gökçe'yle aralarında ortaya çıkan beklenmedik sorunlarını anlatmak, dertleşmek için onu bulan Prof veriverdi.

"Umut etmeyi de sevmem. Çünkü umut, insanı her zaman aynı kişiye götürür: Tanrı'ya." Prof, Gökçe'yle barışma umudundan söz ediyordu, o nedenle sözlerinin Mehmet'teki yansımasından habersizdi, devam etti: "Umut, temiz ve soylu..." Aklına gelen her neyse, birden başını sallamaya başladı. "Ama adı insan olan bir varlıkla uğraşıp ona hükmedip temiz kalmak mümkün mü?" Tanrı'nın saflığı konusunda giderilmez kuşkuları varmış gibi bakıyordu. Sonra konuyla ilgisiz olsa da, heyecanla sordu: "Tanrı bizden tensel hazları, dünyevi zevkleri çalmak zorunda mıdır?"

Kendisi için mi, yoksa tüm insanlar için mi hayıflanıyordu, belirsizdi. Mehmet zihninde yanıp sönen soruya cevap vermedi. Zaten akıl yürütecek durumda da değildi. Gözlerini kapa-

mamak için büyük güç sarf ediyordu. Emine'yi izleyerek peşine takıldığı umudun onu nereye götürdüğü şimdi tüm açıklığıyla ortaya çıkmıştı. Dakikalar sonra, Prof yakınmalarını bitirip nihayet onu şaşkınlığıyla bırakıp gittiğinde heykel gibi hareketsizdi. 1993'teki savaşın daha başlarında, Balkaya'daki ilk çatışmada –kaburgaları ortaya çıkmış insan cesedinin yanında ölü annelerini emmeye çalışan iki ayı yavrusunu gülerek seyreden Cenk'i gördüğünde– yitirdiği inancını, onca yılın ardından Emine'yle el ele, yeniden mi buluyordu? Umut ve Tanrı... Düşüncelerini Allah diye düzeltti; bu iki kavramın arasındaki uzaklığın neresinde duruyordu?

Bu zor bir soruydu, bu yüzden cevaplamadı. Ama Emine'yi dua ederken, namaz kılarken seyrettiğinde, onun dudaklarının kımıldayışını merak ve istekle izlemeye başladığında karısının inancına yaklaştığını, adımlarının onu sandığından daha uzak bir konağa taşımış olduğunu kavradı.

Hamileliğin –nazar değmesin diye– saklanan bir sır olmaktan çıkışı Mart'ın sonunda oldu. Emine ablasını ziyarete gittiği bir gün, babası ve kardeşini de evde bulunca fırsattan yararlanarak haberi açıklayıverdi. Emine'nin ona anlattıklarından Mehmet hamileliği Fatma'nın sevinçle, babasının ihtiyatla, kardeşininse kıskançlıkla karşıladığını çıkardı. Muti, ikizinin onun becermediği bir işi daha başardığı için öfkelenmiş olmalıydı. Düşünce Mehmet'i uzun uzun güldürdü.

Mehmet, ayılara gülen avcının ölüm haberini 5 Nisan sabahı, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, basında yayınlanan ve emekli bir kuvvet komutanına ait olduğu iddia edilen günlükten anlatımlar içeren haberlere ilişkin inceleme başlattığı açıklamasını okurken, çalan telefonla aldı. Arayan Rafet Sağlam'dı. Her zaman alaycı olan sesi koyulmuştu.

"Kötü bir haber! Ayrıntıları öğrenemedik, ajanslara şimdi düştü. Bilmek isteyeceğinizi düşündüm. Ortağınız ve silah arkadaşınız, Cenk Plevneli dün gece ölmüş. Üzülmüşsünüzdür..."

Mehmet ahizeyi yerine koyarken ona savaşı en çok hatırlatan şeyi, Cenk'i unutmak istediği için aslında bu iyi bir haber sayılır diye düşündü. Üzülmemiş ama sıkılmıştı. Bir süre ne yap-

ması gerektiğini düşündü. Kararsızdı; Simin'i aramak! Hayır, yapmayacaktı. Sıkıntıyla sırtını dikleştirdi. Birkaç dakika sonra Şule'ye Ömer'i bulmasını istedi. İlan, taziye telefonları, cenaze hazırlıkları... Bunları ona bırakacaktı. Rahatlamıştı, arkaya yaslandı. İnsan ya da hayvan, gördüğü her ölüye gülerek bakan birisini ebediyen unutacaktı. İçinde, gizli bir yerde, daha sonra büyüyeceğini ve sonunda öç çığlıklarına dönüşeceğini bildiği cılız bir sevincin tutuştuğunu hissediyordu. Simin, L&M'i elinde tutamayacaktı. Şule, Ömer'i bağlarken, Mehmet düşüncenin verdiği mutlulukla gülümsüyordu. Simin'in Kevoş diyerek küçümsediği kayınvalidesi oğlunun nikâhına gelmemişti ama mirası paylaşmak için cenazeye koşacağına emindi.

Durumu Ömer'e çabucak özetledi; sonra neler yapılmasını istediğini ekledi, ardından gazeteye geri döndü. Askerler öfkelenmiş olmalıydılar. Bakırköy Savcılığı Zeynep'in de peşine düşecekti. Yarım saat sonra bu kez Altan telefon etti. Cenk'in ölümünü o da duymuştu.

"O faşistin cenazesine gitmek içimden gelmiyor ama Prof, ayıp olur, diyor."

Mehmet, "Prof, haklı," deyince Altan, telefonu, "Camide buluşmak üzere," diyerek kapattı. Mezarlığa gelmeyecekti.

Mehmet ertesi gün öğlen Şişli Camii'nin avlusuna girer girmez Kevser Hanım ve yeni kocasını gördü. Kevoş yanında, kulağından tutar gibi kolunu kavradığı Ekrem'le birlikte cenazenin gerçek sahibi olduğunu belirten tavırlarla –sağa sola başıyla selamlar dağıtarak, arada oğluna ve kocasına kısa emirler vererek, törenin her ayrıntısıyla ilgilendiğini belli eden hareketlerle– taziyeleri kabul ediyordu.

Tabutun başında kimsenin ummadığı bir kalabalık vardı. Tanıdığı insanların azlığından ve hareket eden başların yöneldiği tarafa bakarak Mehmet gelenlerin çoğunun Kevser Hanım'ın tanıdıkları olduğunu tahmin etti. Ortalıkta görülmeyen Simin, rolünü kayınvalidesine kaptırmışa benziyordu. Yaslı ama kraliçe rolünü severek oynayan kadın, onu görünce sanki o ünlü Eylül balosundaymış gibi gülümseyerek elini uzattı ve Mehmet'in baş sağlığı dilemesine fırsat vermeden onu kendine çe-

kerek, L&M konusunda konuşmak istediğini, bu nedenle yakında kendisinin çok anısı olan binaya, ziyaretine geleceğini kulağına fısıldadı. Nasılsa bu kez adının Mehmet olduğunu hatırlamıştı. Simin'in endişesinde haklı olduğu anlaşılıyordu; anlaşılan Kevoş, Cenk'in L&M'deki hissesinden payına düşeni kimseye kaptırmayacaktı. Mehmet gizlemeye gerek görmediği mutlulukla gülümsedi ve kadına ne zaman isterse ziyaretine gelebileceğini söyledi. Ölmeden gömülen Simin'in tabutuna bir çivi de o çakacaktı.

Mehmet, Altan'la Prof'u epey aradıktan sonra görebildi. Kalabalığa karışmadan duvarın dibinde beklemeyi yeğlemişlerdi. İnsan kümelerini yararak ikisinin bulunduğu tarafa doğru ilerledi. Öğle namazının bitmesini onlarla birlikte bekleyecekti. Altan gelmeyeceğini söylemişti, ya Prof? O mezarlığa gidecek miydi? Yolu yarılamıştı ki, yürüyüşünü önüne bariyer gibi uzanan bir kol engelledi. Haydar! Demek telefonla bir türlü elde edemediği konuşma fırsatını burada yakalamayı planlıyordu.

Aşağılık herif! Mehmet göğsüne değen kolu yakalayıp geriye itti. Düşüncesini kafasında bırakmayacaktı.

"Önümden çekil aşağılık herif! Yoksa kolunu kırarım."

Haydar şaşkınlıkla geriledi.

"Yanlış anlama oldu... Ben sizi üzecek bir tertibin içinde olamam. Ben..."

Mehmet, adamın sözlerini tamamlamasını beklemeden yürüyerek kalabalığın içinden çıktı. Onlara yaklaşınca Altan elini kaldırdı. Mehmet önce Prof'un, sonra onun elini sıktı.

"Bahçeye girdiğin anda seni gördük. E, insanın sırık gibi boyu olursa."

"Oysa ben sizi zor buldum," dedi Mehmet.

"İteklediğin adam kimdi?"

Mehmet cevabı Prof'a bakarak verdi.

"Magazin sayfalarına resim servis eden aşağılığın teki," dedi. Sonra Prof'u yokladı. "Mezarlığa gideceksen benim arabayla gidebiliriz."

Prof, "Henüz bilmiyorum," dedi.

Mehmet'in üstelemesine fırsat vermeden Altan araya girdi.

"Aslında yaptığımız ikiyüzlülük. Buraya bile gelmemeliydim. Kendi payıma ben Cenk'ten nefret ederdim..." Kınar gibi baktığını fark edince gerilemeyeceğini haber veren sesle Prof'a sordu. "Ne o, gerçeği söyledim diye ayıp mı etmiş oldum?"

"Nefret de sevgi gibi insan tanımanın son evresidir."

Tam felsefeciye göre bir laf... Mehmet böyle diyecekken Altan başını sallayarak atıldı. "Üstelik de onu hiç tanımazdım..."

Mehmet bu kez fırsatı kaçırmadı.

"Ama onu faşist diye tanımlamayı biliyorsun."

"Bak birader, birinin faşist olup olmadığını on dakikada anlarım ben. Tam dört ay herifle birlikte savaştım." Altan öfkeli açıklamasının ardından tekrar Prof'a döndü. Anıları canlanmıştı. "Ne öykülerimiz var, değil mi hocam? Hep düşünürüm, bizim Prof neden yaşadıklarımızı yazmaz diye."

Prof'un yüzü birden ciddileşti. Demek yazmayı düşünmüştü.

"Yazarım da, kim okur acaba?" Devam etmeden önce elini sakallarına götürdü. Ne zaman böyle yapsa, ağzından felsefi laflar dökülüyordu. "Okumak, hayat hakkında öyküler dinlemektir aslında. Zaman zaman okumaktan sıkılmamızın nedeniyse, karşılaştığımız hayatın kendine has bir lezzeti, gizi ve trajedisinin olmamasıdır..."

Mehmet merakla Altan'a döndü. Prof ne demek istiyordu? Altan omuzlarını silkti. Yazmak konusuna duyduğu ilgiyi yitirmişti.

"Nasıl öldüğünü bilen var mı?"

Mehmet, "Hayır," dediğinde birden Cenk'in ölümünün gizemli bir tarafı olabileceğini düşündü. İntihar etmiş olabilir miydi? "Gazetelerde bir ayrıntı yok. Sadece, uzun zamandır hastaydı, öldü deniyor."

Altan, "Ben de okudum," dedi. "Ondan söz ederken savaş, onur kahramanlık sözcüklerini kullanıyor, vatanı için savaştığını yazıyorlar." Yere tükürecekmiş gibi başını öne eğdi. "Külahıma anlatsınlar. Onun gibi adamların tek vatanı, kendileridir."

Bu Prof'un ağzına yakışacak kadar akıllı bir tespitti. Kimsenin tepki göstermesine fırsat kalmadan az ötedeki kalabalık

şiddetle dalgalandı. Başlar oraya döndü. Cenaze namazı başlıyordu.

Altan hareketlenmeyi bekliyormuş gibiydi.

"Benden bu kadar beyler," dedi. "Namaza kalmadan gidiyorum." Mehmet'in omzuna vurdu. "Yeğen büyüyor mu?"

Ama büyüyüp büyümediğini öğrenmeden geri dönüp adeta kaçarcasına uzaklaştı. Böyle törenin ortasında gidecekti de, neden gelmişti? Ya Prof? Mehmet umutla ona döndü. Cevabı suçlu gözleri veriyordu: O da gelmeyecekti. Tek başına kalmıştı.

Simin mezarlıkta ortaya çıktı; yağmurla birlikte. Kalabalık erimiş, çukurun etrafında bir avuç insan kalmıştı. Kevser Hanım, belki seyircileri son perdeyi izlemekten vazgeçip gösteriyi terk ettiğinden, belki de ayakkabılarının, giysilerinin çamurlanacağından korktuğundan, arabada kalmayı seçmişti. Cenk'in üzeri toprakla örtülünceye kadar yerinden kımıldamadı. Son kürekten sonra arka koltuğa, yanına oturan Ekrem'le birlikte oradan ayrıldı.

Haydar da mezarlıkta kalan son yirmi otuz kişinin arasındaydı. Mehmet bakışlarından sezdi: Bir iki kez aklından geçirse de tekrar yanına gelmeye kalkışmadı. Ortalıktaki gerçekten üzgün, her şeye yakın akraba gibi koşan tek kişi, Balina'ydı. Mehmet onun imamla birlikte dua edişini izlerken Emine'yi hatırladı. Karısının düşüncesi serin bir ferahlık gibi bedenini ruhunu sardı. Akşama onunla olacağı, ona sarılacağı, büyümüş mü diye sorduğunda karnına dokunup evet diye cevap vereceği düşüncesi insanı şaşırtacak kadar mutluluk vericiydi.

"Merhaba Mehmet!"

Mehmet kimi göreceğini bilerek yana döndü. Şebnem, –üzerinde pardösü yoktu– baharı kutlar gibi açık renk giysiler içinde, hâlâ topluca ama yine alımlı, ona bakıyordu. Görünüşündeki tek şaşırtıcılık giyinişi değildi; hiç ıslanmamıştı da.

Mehmet, "Merhaba Şebnem," dedi. "Ben iyiyim. Sen nasılsın?"

Kadın, sanki karşısındaki adamın konuşmayı bildiğinden emin olamadığı için duyduklarıyla mutlu olmuşçasına gülerek cevap verdi.

"Simin çok üzgün tabii."

Şebnem kendi varlığı olmadığından sahibinden söz ediyordu. Mehmet ona –aslında Simin'e– hak veriyormuş gibi başını salladı. Belki Altan'ın merak ettiği şeyi ona sorabilirdi.

"Cenk nasıl öldü Şebnem?"

Kadın sır verecekmiş gibi iki yana baktıktan sonra yaklaştı.

"Çok zor oldu Mehmet."

Neden konuştuğu kişinin adını sürekli tekrarlıyordu? Unutmamak için olabilir miydi? Karşısındaki kadının beyni, aldığı ilaçlar yüzünden gerçekten buharlaşıp küçülmüştü. Bir adım atıp geriye çekildi.

"Ne zor oldu Şebnem?"

"Boğulması." Cinayet! Ya da intihar. Mehmet dudaklarını araladı. Ama sormasına kalmadan Şebnem Cenk'in neden boğulduğunu açıkladı. "Serum ciğerlerinde ödem yapmış... O yüzden boğuldu."

"Serum mu?"

"Evet, Mehmet, serum."

Durum daha da garipleşmişti. Art arda sorularını kadının dikkatini dağıtmaktan korkarak yumuşak bir sesle sordu.

"Cenk'e neden serum veriyordunuz?"

"Ölmesin diye Mehmet. Haftalardır hiçbir şey yemiyordu."

Demek açlık grevi yapıyordu! Mehmet önce kısık bir kahkaha attı, ardından fısıldadı.

"Budala."

Cenk'in 1993'te, Şemdinli'deki tabur kantininde, hapishanelerde açlık grevi yapan solcu mahkûmları savunduğu için herkesin içinde Altan'ın suratına budalalar diye bağırdığını hatırlamıştı. Tanrı, varlığını böyle kanıtlıyor olmalıydı: burun sürterek.

"Ne oldu Mehmet?"

Mehmet kahkahasının nedenini merak eden Şebnem'e cevap vermedi. Dikkati, tıpkı tehlikeyi sezmiş bir av gibi, onlara doğru yaklaşan Simin'deydi. Yağmur şiddetini arttırmış, Balina da arabadan şemsiyeyi getirmişti.

Mehmet şemsiyeyi aldığında siyah cadı yanına gelmişti.

"Demek düşmanının gömüldüğünü gözlerinle görüp emin olmak istedin?"

Mehmet düşünmeden kolunu yukarıya kaldırdı. Önce Şebnem, ardından Simin ona dokunacak kadar yakınına sokuldular. Yağmur şimdi bardaktan boşanırcasına yağıyordu. Şebnem sanki dünyanın en doğal haliymiş gibi Simin'e sarılıverdi. Şemsiyenin altında üç kişi! Garip bir manzara olmalıydı. Mehmet keskin bir kokuyla irkildi. İkisinden birisinin nefesi içki kokuyordu.

"Cenk düşmanım değildi," dedi, gözlerini karşısındaki yeşilliğin derinliklerine salarak. "Eğer birisine düşmanım diyecek olsaydım, seni seçerdim."

"Oysa her şey ne kadar farklı olabilirdi... Sen, ben ve..." Simin sözlerini yarım bırakarak sanki onun tamamlamasını istiyormuş gibi Şebnem'e gülümsedi. "Değil mi canım?"

"Evet, Simin."

Yağmur o denli hızlanmıştı ki, üçünün de ayakları dizlerine kadar ıslanmış, çamur içinde kalmıştı. Simin alaycı bir sesle sordu.

"Sence Tanrı kocamın ölümüne mi ağlıyor?"

Mehmet, onun ölümüne sadece şeytan ağlar, diye düşündü. Burada, böyle sarılmış gibi, daha fazla durmayacaktı. Karşımdaki sarhoş cadıyı bir daha görmeyeceğim, diye düşündü. Ama ayrılmadan önce yapması gereken son bir şey kalmıştı: Simin'in tabutunu çivilemek.

"Kayınvaliden benimle konuşmak için randevu istedi," dedi gülümseyerek. "Sanırım Cenk'in hisselerine talip olduğumuzu duymuş."

Simin aldırmaz bir tavırla omzunu kaldırdı.

"Kevoş da sen de avcunuzu yalayacaksınız. Çünkü..." Şebnem'e döndü, ondan sözlerini onaylamasını istiyordu. "Hamileyim. Öyle değil mi bebeğim..."

Şebnem hemen cevap verdi:

"Evet, Mehmet, Simin hamile."

"Hisseleri elde tutmanın tek yolunun çocuk olduğunu bana sen söylemiştin, hatırladın mı? Arnavutköy'de."

Mehmet şimdi daha da yakına gelen kokudan kurtulmak için geriledi. Bu arada şemsiyeyi yana eğmişti. Sicime dönüşen ke-

sintisiz yağmur damlaları kırbaç gibi suratına çarpınca tekrar kolunu yukarıya kaldırdı.

"Bu yalan, ya da mucize..."

"Yalan mı? Hamile olduğum bir gerçek ve bunu kanıtlayabilirim. Unutma Mehmet Esen, yalan, asla gerçek kadar sığ değildir."

Doğru mu söylüyordu? Mehmet hâlâ soluklarını hissedebildiği iki kadına baktı. Belki de birlikte... Sonra düşüncelerinin çizdiği resimlere bakmaktan vazgeçerek yeniden konuşmaya hazırlanan Simin'i susturdu.

"Neyin peşindesin, bilmiyorum. Durum ne olursa olsun, seninle işim bitti. Çocuğunu bana değil, kayınvalidene kabul ettirmek zorundasın."

Tam o sırada Şebnem keskin bir çığlık attı. Mehmet, Simin'le birlikte şemsiyenin altından fırlayarak, çıldırmış gibi ellerini sallayan kadının işaret ettiği yöne döndü. Cenk'in mezarı, artan yağmurun şiddetiyle çökmüş, kapağı açık tabutun içindeki kefen ortaya çıkmıştı. Dua okuyan imam dehşet içindeydi.

Mehmet korkuyla irkildi. Toprak Cenk'i kusuyordu. Anlaşılan ona cehennemde bile yer yoktu. İki kadın mezara doğru koşarken o, uzun, acele adımlarla arabaya yürüdü.

O gece Emine'ye daha sıkı sarıldı. Onun yanında hiçbir yerde bulamadığı huzurla kucaklaşıyor, her şeyi unutuyordu. Gerçek sevgi dedikleri bu muydu? Ne zaman –genç bir kadına yakıştırdığı– bu soruyu aklından geçirse, hep aynı kaygıyla ürperiyordu: Ya doğumda ona bir şey olursa? Artık düşük olasılığını aklına bile getirmiyordu. Emine'nin bu kez hamileliğini sonuna kadar götüreceğine o da inanıyordu. Yine namaz kılarken onu seyrediyor, o dua ederken içinden karısına katılıyordu. Bir tek dua biliyordu: "Allah'ım, ne olur ona bir şey olmasın... Ona bir şey olmasın..." Ve bu kısa duayı durmadan tekrarlıyordu.

- 4 -

Artık her sabah güne aynı şekilde başlıyorlardı. Emine –namaza kalktıktan sonra kuş uykusuna yattığından ilk uyanan genellikle o oluyordu–, Mehmet gözlerini açınca gülümseyip bedenini ona yaklaştırarak kocasının elini tutuyor ve karnına götürüyordu. Birkaç dakika merakla Yakup'un ilk tekmesini bekliyorlardı. Gece uyumadan önce ayin tekrarlanıyordu. Mehmet, anne karnındaki bebeğin ancak dördüncü ayda hareketleneceğini bilmesine rağmen karısını mutlu eden bu oyunu, her gün aynı istek ve merakla sürdürüyordu. Emine'nin yumuşak ama saldırgan iyiliği bütün yalıyı –Mehmet'in varlığı da dahildi bu ganimete– ele geçirmişti.

Mehmet, hamileliğin ikinci ayında artık mümkün olduğunca yalıda kalıyor, ofise gün aşırı gidiyor, Emine'yle daha önce hiç olmadığı kadar çok birlikte vakit geçiriyordu. Emine hoşsohbet sayılmazdı, hiçbir zaman yeni konular bulan, yönlendiren birisi olmamıştı ama hamilelik onu nedense birden konuşkan birisi yapıp çıkmıştı. Öyle ki, Mehmet, bazen –böyle anlarda alaycı bakışlarını gizlemeye özen gösteriyordu– onu süzerken, konuşkanlık bir yana, geveze olduğunu düşünmeden edemiyordu. Sohbet etmek Emine'yi mutlu ediyor ve bu mutluluk ona bir takı gibi yakışıyordu. Genellikle kendinden söz ediyordu. Mehmet –kendinden içtenlikle bahseden birisinin çoğu kez sıradan sıfatını hak ettiğini aklına getirmeden– ilgiyle onu dinliyordu. Romanlar, filmler ve yolculuk... *Romeo ve Jülyet*'i okumuş ama sevmemişti: Çünkü sonunda aşıklar ölüyordu. O mutlu sonlardan yanaydı. "Sonu iyi bitmeli. Yoksa aşkın ne değeri kalır?" Mehmet, Emine'yi dinlerken, içi kıyılarak düşünmeden edememişti: "Acaba böyle derken hamileliğinin sonundaki tehlikeyi mi hatırlıyor?" Bir keresinde de, "Ben İtalyan filmlerini severim..." demişti. Bunu söylediğinde film seyretmiyorlar, gazete okuyorlardı. Mehmet, "Neden?" diye sorunca, Emine, "Daha doğrusu Roma'da geçen İtalyan filmlerini," diye düzeltmişti sözlerini. Durum az son-

ra ortaya çıkmıştı. Aslında sevdiği Roma'ydı. İtalya'ya hiç gitmemişti, inşallah birlikte gittiklerinde seveceğine emindi. Viyana'dayken bir ara kimseye haber vermeden bir hafta sonunda Roma'ya kaçıp gitmeyi düşünmüşler ama Gülizar maceraya atılmaktan son anda vazgeçmişti. Emine'yi ilgilendiren bir konu da burçlardı. Ablası küçükken onu burçlara bakarken yakalayınca kızmış, gayba[4] ait bilgileri sadece Allah'ın bildiğini, burçlardan bilgi edinmenin haram olduğunu söylemişti. Emine yine de ne zaman gazete okusa, burçlara baktığını anlatmıştı. Aslında merak, hayır, endişe ettiği, Yakup'un bir akrep olup olmayacağıydı. Doktora göre doğum Kasım'ın ikinci yarısında olacaktı. Eğer Yakup 23 Kasım'a kadar doğmazsa o zaman yay burcundan olacaktı... akrep burcunu neden mi sevmiyordu? İstemeye istemeye itiraf etmişti. Üç yıl önce internette tanışıp üç ay boyunca konuştuğu mühendis –sonradan adamın yalancının ve dolandırıcının teki olduğu ortaya çıkmış, ortaokulu bile bitirmediği anlaşılmıştı– Akrep burcundandı da ondan... Doğum günlerine inanmayan, daha doğrusu uğursuzluğuna inandığı için kutlamayan birisinin burçlara inanması şaşırtıcıydı. Mehmet, yine de, "Peki yay olsun," diyerek onu mutlu etmeye çalıştı.

Günler hep aynı mutlu tekdüzelikle geçip giderken, bir pazar günü, Emine ablasıyla yaptığı telefon konuşmasının ardından yüzü asılmış bir halde yanına geldiğinde Mehmet, karısının davranışlarında bir tuhaflık hissetti. Böyle durumlarda sıkıntısını kendisinin açıklamasını beklemenin daha doğru olduğunu öğrendiğinden, onu üzen şeyin ne olduğunu sormadı. Belki iki haftadır onu yoran bulantılardan bıkmıştı yine. Emine on dakika sonra birden ona sarılıp ağlamaya başladı. Yatışması kolay olmadı. Sorunun ne olduğu dakikalar sonra gözyaşları dindiğinde ortaya çıktı. Fatma Ablası artık iyi sayılırdı ama çok mutsuzdu. Kendisi, ölse söylemezdi, ancak Emine ablasının artık sabredemeyeceğinin, o evden kurtulamazsa, kahrından öleceğinin farkındaydı. Durumu bu sözlerle özetledi. Mehmet, ka-

4 Gayb, İslam inanışına göre görünmez, anlaşılmaz, yani beş duyuyla algılanamaz alem.

dınlar kadar sabırlı başka canlının olmadığını bile bile karısıyla aynı fikirdeymiş gibi başıyla onu onayladı.

Birkaç dakika sonra Mehmet karısını rahatlatacak sözü vermişti. Abdullah Kadıoğulları'yla ikinci kızı için de pazarlık yapacaktı. Mehmet olayı daha da acil hale getiren haberi o haftanın ortasında, Emine'nin hamileliği boyunca giderek ağırlaşacağını, merdivenleri çıkmakta zorlanacağını düşünerek, dokuz ay önce yalıdaki tadilatı yürüten mimarlarla spiral merdiven boşluğuna bir asansör yapılması konusunda toplantı halindelerken aldı: Hasan Hoca sorgulanmak üzere emniyet müdürlüğüne götürülmüştü. Telefon eden Hoca'nın asistanı Hayrullah'tı. Mehmet telefonu kapatır kapatmaz Ömer'i arayıp durumu özetleyerek, gözaltının nedenini öğrenmesini istedi, sonra toplantıyı bitirdi.

Ömer yarım saat sonra Mehmet'i, Emniyet Müdürlüğü'nün önünde, arabadan inerken aradı. Yargısız sesi, polisin Hasan Hoca'yı adam yaralamaktan dolayı sorguladığını haber veriyordu. Hasan Hoca ve adam yaralama! Bu saçma, hatta aptalca bir iddiaydı. Mehmet, Hayrullah ve tanımadığı üç kişiye beklemelerini söyleyerek içeriye girdi. Bilgi alabileceği şube müdürüne ulaşması zor olmadı. Kayınpederinin ve holdingin adı maymuncuk gibiydi, her kapıyı kolayca açıyordu. Yuvarlak yüzlü, açık tenli birisi olan ve polisten çok babacan bir öğretmeni andıran başkomiser, "Hoca'yı bir ihbar nedeniyle ifadesini almak için buraya davet ettik," diyerek durumu açıklamaya koyuldu. Yaralanan kişi, Hoca'yı, aralarında eski bir husumet olduğunu söyleyerek onu yaralamak isteyenler arasında ilk sıraya koymuştu. Hasan Hoca'nın avukatları yanındaydı, başkomiser durumu en kısa zamanda açığa kavuşturacaklarını söyleyerek teminat verdi.

Yine de Emniyet Müdürlüğü önündeki bekleyiş altı saati buldu. Durum, Hasan Hoca akşam saat sekizde avukatlarının arasında binadan çıkışında açıklığa kavuştu. Hoca'yı suçlayan adam, iki ay kadar önce onu evinde bıçakla yaralayan o mezuptu. Bu şaşırtıcı değil, kuşku veren bir rastlantıydı.

Hayrullah, "Gözdağı veriyorlar," dedi. Komployu organize edenlerin belli iş adamları olduğuna yemin ederdi.

Hasan Hoca sakin görünüyordu. Hayrullah'ı yatıştırdı. Sonra rahatsızlık verip işlerinden alıkoyduğu için herkesten ayrı ayrı özür diledi. Mehmet adama sarılırken onu zengin Müslümanlardan korumanın bir yolunu bulmalı, diye düşündü. Abdullah Kadıoğulları'nın damadı! Bu durum belki onu bir süre düşmanlarından korurdu. Polisler, yaralama şikayetinin yanı sıra ona Altan'la yaptığı güç birliği konusunda da sorular sormuşlar ve Hoca'ya o sendikacının tescilli bir rejim düşmanı olduğunu çıtlatmışlardı.

Mehmet o gece olaydan Emine'ye söz etmedi. Geç kalmasının nedenini iş, diye geçiştirdi.

Mehmet iki gün sonra aradığında kayınpederi, buluşma önerisini garipsemiş gibi davranmadı, ne konuşmak istediğini de sormadı. Oysa aralarındaki gerginlik nedeniyle bir süredir yüz yüze gelmekten kaçınıyor, düşüncelerini Ömer vasıtasıyla birbirlerine aktararak, kararları böyle alıyorlardı. Abdullah Bey'in bir mazeret bularak onu başından savmamasının bir tek nedeni olabilirdi; onun da istediği bir şey vardı.

Mehmet, Çarşamba günü öğleye doğru Balina arabayı Kadıoğulları Holding'in girişinde durdurduğunda, bunları düşünüyordu. Ömer, onu karşılamak için kapıya kadar gelmişti. Mehmet bu nazik davranışın nedeninin saygıdan çok, kendisinin bulunmayacağı toplantıda neler konuşulacağını merak etmesinden kaynaklandığını biliyordu. Kıvranıp duran adamı asansöre kadar beklettikten sonra –bunun yeterli olmayacağını, Ömer'in konuşmanın içeriğini öğreninceye kadar kendini yiyeceğini bilerek– "aile meselesi" deyip onu yatıştırmaya çalıştı.

Abdullah Bey damadını inandırıcı olmayan bir içtenlikle karşıladı. O da meraklanmış görünüyordu. Kızını ve müstakbel torununun sağlık durumunu sorduktan sonra hemen Kevser Hanım'ın –soyadını hatırlamıyordu– şu Cenk'in annesi hanımefendinin, onu aradığını ve bazı şeyler zırvaladığını söyledi; konu bu muydu? Mehmet başını sallayınca, ara vermeden aklına gelen parlak fikirleri, Kayserili hemşehrileri tarafından bir plaketle nasıl onurlandırıldığını anlatmaya koyuldu. Dışişleri Ba-

kanı da dahil, üç bakan, ondan fazla milletvekili onu arayıp Kayseri'ye yaptığı hizmetler için ayrıca teşekkür etmişti.

Mehmet adamın yorgun yüzüne baktı. Onu görmediği süre boyunca yaşlanmışa benziyordu. Oysa karşısında bir genç gibi övünüyordu. Prof olsa, "Yaşlılıkta bir tek şey önemli olur: Zaman," derdi. Haklıydı; hiçbir zenginin biriktiremeyeceği tek hazine, zamandı. Zaman zengini yoktu. Kayserili adamı seyrederken aklına gelen bu düşünceler Mehmet'i gülümsetti.

Abdullah Bey damadının gülümsediğini görünce konudan hoşlandığını sanarak, aldığı beratı duvardan indirip getirdi. Sıra törende çekilen fotoğraflara geldiğinde Mehmet hafifçe öksürdü. Abdullah Bey mesajı almıştı, konuşmayı birden kesti.

"Pekâlâ damat. Ziyaretinin nedeni hayır mıdır?"

Mehmet, "Evet," dedi. "Hayırlı bir iş için buradayım."

Sonra adamın tekrar sormasına fırsat vermeden Fatma'yı Hasan Hoca'ya istemeye geldiğini, bu işte Fatma'nın da rızası olduğunu söyledi.

Abdullah Bey, Mehmet daha sözlerini bitirmeden yerinden fırlamıştı bile.

"Ne, hangi cüretle kızımı ister? Benim gibi saygıdeğer bir adamın, o komüniste verilecek kızı..."

Mehmet adamın kof hiddetine aldırmadı. Cevap vermeden geriye yaslanmakla yetindi. Saygıdeğer kayınpederi etrafındaki saygıyı kişiliğinin değil, parasının gördüğünü acaba hiç aklına getirmiş miydi? Sabredip pazarlığın başlamasını beklemesi gerektiğini düşündü. Geçen Mayıs'ta Emine'yle evlenmek istediğini söylediğinde az ötede hâlâ bar bar bağıran yaşlı adamın sık sık kullandığı gösterişli öfkesi, Kadıoğulları'nın yarı hissesi karşılığında sönüvermemiş miydi? Aslında onu anlıyordu. Bütün hayatı boyunca çocuklarının hayatlarını yağmalamaya alışmış birisi bu alışkanlığından kolay kolay vazgeçemezdi. Yakup evden kaçmış, sonra da ölmüştü, Emine'nin evlenmesine engel olamamıştı, geride Fatma ve Muttalip kalmıştı.

Abdullah Bey iki dakika sonra birden susup aklına o sırada gelmiş gibi şaşkın bir sesle mırıldandı:

"Muttalip söylemişti; o herifin Fatma'yı isteyeceğini söyle-

mişti. O zaman, gülmüştüm. Oysa bildi..." Muti bunu nasıl bilmişti? Gerçekten bildiyse, bu, Tanrı'nın ahmaklara bahşettiği bir yetenek sayesinde olmalı diye düşündü Mehmet. Abdullah Bey tekrar konuşmaya başladığında sesini yükseltmişti. Konuyu kapatmak istiyordu. "Elçiye zeval olmaz damat ama bu iş de olmaz."

Mehmet derin bir soluk alarak teklifi yaptı:

"Hasan Hoca, rızanız karşılığında Fatma'nın mirasının..."; tamamından diyecekti, pazarlık payı bırakarak sözlerini, "yarısından vazgeçmeye hazır," diye bitirdi.

Kadıoğulları'nın kontrolünün aile içinde kalması! Öneri onun ölümünden sonrasıyla ilgili olsa da Abdullah Bey'in öfkesini durdurmaya yetti. Yorgun adamın gözleri canlanmış, bakışları parlamıştı. Adeta yeniden gençleşiyordu. Merakının büyüttüğü sorusu gecikmedi.

"Kimin lehine vazgeçecek?"

İşte başlamışlardı: Mehmet, Emine'ninkinden yaklaşık bir yıl sonra, aynı pazarlığı bu kez Fatma için yapacaktı. Anlaşma –Abdullah Bey'in şartlarını çok direnmeden kabul ettiğinden– on beş dakikada sağlandı. Fatma, Abdullah Bey'in mirasından payına düşecek Kadıoğulları hisselerinin ve taşınmazlarla, nakit paranın yüzde doksanını Muttalip'e devredeceğini –hazırlanacak protokolü imzalayarak– garanti edecekti. Kayınpederi bununla da yetinmemişti: Hasan Hoca da Kuran üstüne yemin ederek, Fatma'nın bu protokole uyacağına söz verecekti.

Mehmet, her şey sona erip Abdullah Bey, "Eğer kendisinin de rızası varsa, Allah'ın izniyle Fatma'yı verdim," dediğinde elini karnına bastırdı. Aslında pazarlık yapmamış, mide bulandıran bir gerçeği, ahlâkı inkar etmekle, para hırsının aynı gerçeğin iki yüzü olduğunu keşfetmişti. Tek tesellisi, bittiğinde bu işe Hasan Hoca'yı karıştırmaması olacaktı.

Abdullah Bey onu uğurlamak için kapıya kadar geldi ve Mehmet tam odadan çıkarken, Hasan Hoca'nın camiada –biz zenginler arasında demek istiyordu– çok tepki çektiğini, bu yüzden nişan ve düğünün aile arasında yapılmasını istediğini söyledi.

Mehmet dönüş yolunda gözlerini kapamış, göğsünü sıkıştıran –birbiriyle zıt– duyguları yatıştırmaya çalışıyordu. Bir tarafı karısını mutlu edeceği için memnundu, öteki tarafı, geçen yıl İstinye Vapur İskelesi'nin yanındaki o kahvede ilk kez karşılaştıklarında ona düşmanca davranan, hamileliklerinde, namaz kılınmayan evin uğursuz olduğu fikrini Emine'nin aklına sokarak, evliliklerinin yarısını kâbusa çeviren, enişte sine kâfir, zındık diyen kadının –eğer olabilecekse– mutluluğunu ona borçlu olacağı düşüncesiyle öfkelenmiyor değildi. O odada elde ettiklerinin bir tek tesellisi vardı: Hasan Hoca'ya yardımının dokunduğu düşüncesi... Biliyordu, mirasın yüzde onunu kurtardığı için kimse ona teşekkür etmeyecekti. Ne Hasan Hoca'nın ne de Fatma'nın parayla bir alışverişi yoktu. O birkaç milyon doları sırf Muti'nin elinden almak için pazarlığı uzatmıştı.

Mehmet köprüye vardıklarında, bir süre gözlerini Karadeniz'e doğru ilerleyen şilepten alamadı. Sonra Emine'ye, ardından Hasan Hoca'ya telefon ederek haberi verdi. Emine'nin tepkisi tahmin ettiği gibi oldu: Mutluluk çığlıkları; Hasan Hoca'ysa, "Allah razı olsun," demekle yetindi. Adamın bu üç sözcüklü dileği güçlü bir dua gibi Mehmet'i sarstı. Allah! Evet, karısının peşinde, her gün bir adım daha atarak yaklaştığı o yüce umut. Köprüden çıkarken mırıldanıyordu. "Allahım, ne olur onu koru... Ne olur..." Duası şaşırtıcıydı. Savaşırken, kendi canı için yardımına çağırmadığı Allah'tan, Emine için yardım istiyordu.

Akşam yalıya vardığında Emine'yi ışıldarken buldu. Sanki her gün –değişik bir biçimde, güzelliğinin bir başka yönünü sergileyerek– yeniden açan bir çiçeği andırıyordu. Mutlu karısı kollarına atılırken, bütün gece o çiçeği koklayacağım diye düşündü. Emine heyecanla, Fatma'nın nişan ve düğünü için yaptığı planlarını anlatmaya koyuldu. Mehmet bir ara babasının tören istemediğini söylemeyi düşündü. Ama haberi ertesi sabaha bırakmaya karar verdi. Çiçeği küstürmemeliydi.

Ertesi hafta, Genel Kurmay Başkanı Rafet Sağlam'ın aylardır çıkacağını söylediği krizi tetikleyen demeciyle, cumhurbaşkanlığı seçimine bizzat dahil oldu. General –Mehmet, Rafet Sağ-

lam'ın uyarısıyla televizyonu açmıştı– sadece cumhurbaşkanının tanımıyla yetinmeyip adeta bağırarak ve üst üste vurgulayarak Kuzey Irak'a operasyon yapılmasını da istedi.

Gelişmeler Abdullah Bey'i tedirgin etmiş, Ömer'iyse öfkelendirmişti. O akşamüstü medya projesiyle ilgili olarak yapılan toplantıda, ailenin Sağ Kolu militanca laflar etmeye başlayınca, hamisi tarafından azarlanarak susturuldu. Yıllardır birlikte çalışmış, aynı kaptan su içmiş, sevgililerini bile kardeşlerden seçen baba oğulun arasına kara kedi girmiş görünüyordu.

Fatma haftalar sonra nihayet evden çıkmış, bu arada yalıya teşekkür etmek için uğramıştı. Mehmet baldızının utangaç, kısık sesle, elini uzatarak ettiği teşekkürüne –bunun edebileceği en içten teşekkür olduğunu bilerek– aynı şekilde karşılık verdi. Karşısında duran ve ilk bakışta bir kadını andırmayan baldızı muhtemelen beceriksiz bir mutluluk yaşayacaktı. Ama babasından ebediyen kurtulmuş olacak, diye düşündü Mehmet. Ona öfkelenmiş olsa da Fatma'nın geçirdiği değişime, parayı bir an için bile kararsızlık göstermeden elinin tersiyle itişine saygı duyması gerektiğinin farkındaydı. O, Emine ve Muti'den çok, Yakup'un ablasıydı. Yıllarca gözünü kör eden komünizm düşmanlığına rağmen zenginliğe değil, değerli olana, Hasan Hoca'ya yönelmişti. Hiç kuşku yok ki, kardeşler arasında asıl dindar olan, inancına göre yaşamak isteyen de oydu. İlk evliliğinin ardındaki budalalığın nedeni de eylemci kişiliğinde gizli değil miydi?

Olaylar, Nisan sonunda daha da hızlandı. 27 Nisan akşamı yapılan açıklama,[5] 1 Mayıs'ta Anayasa Mahkemesi'nin verdiği karar[6] ve 3 Mayıs'ta alınan erken seçim kararı bütün hesapları altüst etti. Abdullah Bey'in tadı kaçmıştı. Söz açıldığında, "İstikrar," diye bağırıyordu. Dostunun devletin en yüce ma-

5 Genelkurmay Başkanlığı 27 Nisan 2007'de geceyarısında internet sitesine koyduğu yazıyla cumhurbaşkanlığı seçimine doğrudan müdahale etmiş ve bu olay daha sonra e-muhtıra olarak adlandırılmıştır.

6 1 Mayıs 2007'de Anayasa Mahkemesi, Meclis'te cumhurbaşkanlığı seçimi için oturum açma sayısının 367 milletvekili olduğu yönünde, sonradan Anayasa'ya, teamüllere ve mahkemenin görevlerine aykırı olduğu kabul edilen tartışmalı bir karar almıştır.

kamına aday olmasına görünürde destek veriyordu ama Mehmet, kayınpederinin, konu keşke askerlerle anlaşılarak halledilse diye düşündüğünden emindi. Militanca davranan iki kişi daha vardı. Altan ve Hasan Hoca. Özellikle Hasan Hoca evindeki toplantılarda askerlere ve Anayasa Mahkemesi'nin aldığı kararı destekleyenlere ağzına geleni söylüyordu.

Ama en şaşırtıcı tepki Ömer'den geldi. Son zamanlarda sık sık Abdullah Bey'le fikir ayrılığına düşen CEO, erken seçim kararının alınmasını izleyen gün, ofisin kapısında belirdi. Mehmet, Şule'ye saat ondaki toplantıyı ertelemesini söyleyerek, yaklaşık bir saattir onu bekleyen Ömer'i her zamanki oturduğu koltuğa davet etti. Ömer daveti geri çevirdi.

"Hayır, Mehmet Bey. Söyleyeceklerimi ayakta söylemek istiyorum."

Kararlı olduğunu mu göstermek istiyordu? Bu kez hep yaptığı gibi, 'efendim' de dememişti. Tavrının meydan okuma, hatta küstahlık koktuğu tartışılmazdı. Mehmet, ona istediği gibi davranabileceğini işaret ederek kendi koltuğuna oturdu.

"Seni dinliyorum."

"Önemli bir karar verdim." Sonra sanki Mehmet onun kararını değiştirmek isteyecekmiş gibi, "Ve kararımda ısrar edeceğim," diye devam etti. Ömer oturmamış, konuşurken arkasını dönerek –bunu eşit olmadıklarını göstermek için Abdullah Bey de sık sık yapardı– odada gezinmeye başlamıştı. "Erken seçimde milletvekili adayı olmaya karar verdim. Nasipse, adaylık başvurusunda bulunacağım."

Milletvekili olmak istiyor. Demek gazete konusunda aylardır sürdürdüğü ısrarının nedeni buydu. Karşısındaki adamın tavırlarına öfkelense de hafifçe gülümsedi Mehmet.

"Demek böyle. Hayırlı olsun..." Belki biraz keyfini kaçırabilirdi. "Umarım hesabını doğru yapmışsındır."

Ömer atıldı. "Yaptım. İki yıldır bunun için çalışıyor, temellerini atıyordum." Heyecanlanmıştı. "Camiada itibarım var. Birçok kişiden destek sözü aldım."

Mehmet, Ömer'in onu neden görmeye geldiğinden habersizmiş gibi,

"Memnun oldum," diyerek onun sözlerini kesti. "Demek veda etmeye geldin."

Sözleri odanın içinde –ona yakışmayan, üzerinde eğreti duran– bir kurumla dolaşan adamın yüzünde tokat gibi patladı. Ömer adeta bağırarak cevap verdi.

"Hayır! Hayır! Veda etmeye gelmedim." Telaşlanmıştı. Mehmet sigarasını yakarken onun yavaş adımlarla her zaman oturduğu koltuğa yaklaşmasını izledi. Şu kibirli tavrından vazgeçinceye kadar bekleyecekti. "Yani sadece veda değil. Kararımı açıklamaya geldim." Yelkenleri suya indirmesine az kalmıştı. "Aslında rızanızı almaya geldim de denebilir."

İşte olmuştu. Mehmet, Ömer'in masanın karşısındaki koltuğa oturmasını bekledi.

"Rıza mı? Bu senin kararın. Vatandaş Mehmet, Ömer'in anayasal hakkı konusunda ne diyebilir ki?"

Karşısındaki adam acaba yüzündeki gülümsemenin nedenini çözebilecek miydi? Ömer hemen atıldı.

"Vatandaş Mehmet mi, estağfurullah."

Mehmet bu kez açıkça kahkaha attı.

"Doğru. Ben Kadıoğulları'nın ortağını temsil ediyorum, sen de bizim CEO'muzsun."

Yani, bizsiz, bir hiçsin. Bunu demek istediğini anlamış mıydı?

Ömer, "Haklısınız efendim," dedi; o da gülüyordu.

Anlamıştı: Ve çabucak Mehmet Bey'den efendime dönüvermişti. Mehmet iyi bir politikacı olacak, diye düşündü. Sıra en önemli soruya gelmişti:

"Peki, kayınpederin rızası ve desteğini aldın mı?"

Ömer kararsız bir tavırla durakladı.

"Hayır, ona daha açıklamadım. Önce sizin fikrinizi almak istedim..." Mehmet içinden, yalancı herif diye sessizce mırıldandı. Az önce, 'kararımda ısrar edeceğim,' diyen o değil miydi? Ömer'in kibirli sesi iyice aşınmıştı. "Biliyorsunuz, geçmişte birçok kararı birlikte oluşturmuş, Abdullah Bey'e öyle sunmuştuk. Bu metot işe yarıyor."

Kayınpederini, benim yerime sen ikna et! Ömer'in söylemek istediği buydu ve sabahın bu saatinde onu görmek isteme-

sinin ardındaki neden buydu. Kadıoğulları'nın adayı gibi algılanmazsa, listelerde asla seçilecek bir yere konmayacağını gayet iyi biliyordu.

"Ben ikna etmezsem, velinimetinin seni asla bırakmayacağını, ömür boyu elinin altında tutacağını biliyorsun, değil mi?"

Ömer, yüzü Mehmet'in sözlerinin arasına gizlenmiş küçümsemeyle gölgelense de, aynı fikirde olduğunu başıyla belirtti.

"Haklısınız efendim... Sağ olsun Abdullah Bey bensiz..."

Mehmet karşısındaki fırsatçıyı bir daha küçümseme fırsatını bulamayacağını bilerek, elini kaldırıp sözlerini kesti.

"Neyse. Birbirimizi iyi anlıyoruz." Mehmet beklemeden devam etti: "Adaylığını sağlamam karşılığında bana bazı sözler vermelisin." Ömer merak ve umutla bakıyor ama konuşmuyordu. "Dediğimi anladın mı?"

Ömer uykudan uyanır gibi sıçradı.

"Anladım..." Sonra ekledi: "Efendim."

"Bir: Yerine Ali Hüdavendigâr geçmeli. Adaylığın konusu halledildiğinde Abdullah Bey'e en uygun kişinin o olduğunu söyleyeceksin." Ömer sessiz bir şekilde, yerinde kımıldamadan ikinci koşulu da bekliyordu. "Yönetim Kurulu'nda olduğun o dernekteki dostlarına Hasan Hoca'yı rahat bırakmalarını tembihleyeceksin. Hoca'nın başına bela sarmaya çalıştığınızı biliyorum."

Ömer ikinci koşulu yerine getirmek zormuş, ya da bu konuda söz veremezmiş gibi bir süre sustu. Sonra, baştan savarcasına, yavaşça mırıldandı.

"Peki... Çalışırım."

Mehmet o küçümseyici gülümsemeyi dudaklarından düşürmeden ayağa kalktı. Konuşmayı bitirmenin zamanı gelmişti.

"O zaman tekrar hayırlı olsun diyorum," deyince, Ömer sevinçle doğruldu. Gözleri Mehmet'in daha önce görmediği garip bir ateşle parıldıyordu. Eğer seçilirse, başa dert olacağı kesin... Mehmet düşüncelerini saklayarak elini adama uzattı. "Kayınpeder yarın akşam bize gelecek. Konuyu o zaman açarım."

Ömer odadan çıktığında Mehmet düşünüyordu: Eğer Abdullah Bey'i ikna edebilirse, Hasan Hoca –ve Altan– için vakfa fon

aktarılmasında Ali vasıtasıyla Kadıoğulları Holding'de önemli bir mevzii kazanmış olacaktı. Bu düşünce dakikalardır duyduğu sıkıntıyı biraz olsun azalttı.

Abdullah Bey, hâlâ baş belası bir komünist olarak gördüğü müstakbel damadı Hasan Hoca'yı evinde ağırlamak istemediğinden, tarafların tanışmasını sağlayacak ve söz kesilecek ziyaretin –Emine'nin bulduğu formülle– Fatma'nın henüz iyileşmediği ileriye sürülerek, yalıda yapılmasına karar verilmişti. Bu yüzden ertesi gün kayınpederi, yanında oğlu ve sözlenecek kızı olduğu halde, akşam yemeğinden önce, saat beşte geldi. Kadıoğulları arasında –sevmese de– denizden ürkmeyen tek kişi o olduğu için Mehmet onu ön terasa çıkardı. Abdullah Bey Rıza Efendi'nin getirdiği çayı yudumlarken gergin görünüyordu. Bir süre sonra ne zaman Rafet Sağlam'la görüşse asabının bozulduğunu, karamsarlığının arttığını söyleyince, Mehmet, zamanı geldiğini düşünerek, Ömer'in milletvekili olmasının holding için yararlı olacağını söyledi.

"Bizim Ömer mi?"

Mehmet kayınpederinin küçümsemeyle yüklü sorusuna başını eğerek karşılık verip önerisinin nedenlerini açıkladı.

"Holding hakkındaki algıları değiştirmeliyiz."

Abdullah Bey'i ikna etmenin yolunun onu korkutmaktan geçtiğini biliyordu. Bu yüzden, Kadıoğulları'nın son zamanlarda hükümeti yeteri kadar desteklemediği, gazete projesini bu nedenle ertelediği laflarının ortalıkta dolaştığını, buna bir de kızını neredeyse bütün cemaatlerin ortak can düşmanı saydıkları bir hareketin liderine verdiğinin ortaya çıkmasıyla bu tepkilerin daha da artacağını söyleyince, Abdullah Bey beklediği gibi kıpkırmızı kesildi. Hava sıcak değildi ama Mehmet kayınpederinin şakaklarındaki terleri görebiliyordu. Adamın paniğe kapılmasını engellemek için önerisini çabucak tamamladı.

"Bana sorarsanız, bu durumda eleştirilerin önünü kesmek için yapabileceğimiz en iyi hamle, Fatma'yla Hasan Hoca'nın nişanlarını seçimlerden sonraya ertelemek ve hükümete verilecek desteği belirtmek için holdingin en üst yöneticisinin adaylığını desteklemek. Tabii bu konuda Ömer'i de ikna etmeliyiz..."

Abdullah Bey bir süre cevap vermeden bekledi. Durumu ölçüp biçiyor, karar vermeye çalışıyordu. Sonunda yüzü aydınlandı. Bütün hayatı boyunca ona bir pusula gibi yol göstermiş olan o yanılmaz içgüdüsü çıkarının yönünü işaret etmişti. On dakika sonra Ömer'in milletvekili olmasının şart olduğuna inanmakla kalmamış, Mehmet'in düşünemeyeceği, kimsenin aklına gelmeyecek nedenler bularak, böyle bir kararın ne kadar çok işlerine yaracağını anlatmaya koyulmuştu.

Hatta bir ara, "Belki bakan bile olur," diyecek kadar coştu. "Bu dönem olmazsa, gelecek sefere kesin... Hem genç, hem de en yükseğine kadar okudu; ben onu yurt dışındaki mekteplere gönderip okutturdum... Kimseden eksiği yok. Şimdi aklıma geldi de, Kadıoğulları'nın yarısı etmez firmalar, çocuklarını milletvekili yapmaya çalışıyorlar... Ah şu salak Muttalip adam olsaydı..."

Abdullah Bey, yarım saat sonra içeriye girmeden önce manevi oğlunu telefonla arayıp ona sabah erkenden odasında olmasını, onunla hayırlı bir görev tevdii konusunda konuşacağını söyledi. Telefonu kapattığında aklı karışmış gibiydi. Ömer'in meraklanmamasına şaşırmıştı ama üzerinde pek durmadı. Şimdi önünde sıkıntıyla atlatacağı iki saat vardı. Kapıda Mehmet'in kolunu tuttu.

"Damat, sen de yardımcı ol da bu işi uzatmayalım. Şimdi söz kesmiş olalım, seçimden sonra da nişan. İki bayram arasında nikâh olmayacağından, Kurban'dan sonra evlenirler." Başını sallayıp mırıldandı. "Kız da kırkına geldi, yaşına başına bakmadan, evleneceğim diye tutturuyor. Tövbe yarabbi, tövbe. Ne günlere kaldık..."

Hasan Hoca salonda hafifçe şaşkın ama kendinden emin, onları bekliyordu. İki adamın karşılaşması Mehmet'in beklediği kadar gergin geçmedi. Hasan Hoca yemekten önce, her şeyin Ramazan Bayramı'ndan önce tamamlanmasını düşündüğünü söyleyince, Abdullah Bey kuşkulu bakışlarını damadına döndürdü. Mehmet, Kurban Bayramı'nı beklerlerse, araya doğum telaşı gireceğinden evlilik hazırlıklarının zor olacağını, nikâhın Eylül başında yapılırsa, Emine'nin de ablasına yardım edebileceğini belirterek, Hoca'nın önerisini destekledi.

Abdullah Bey itiraz etmedi. Derdi bu evlilik kararını seçimlere, en azından Ömer'in milletvekilliği adaylığının kesinleşmesinden sonraya atmaktı; bunu elde etmişti.

Akşam, herkes istediğini elde ettiğinden, uzun sürmedi. Bir ara Hasan Hoca'yla Abdullah Bey Kuran'ın üzerine yemin etme meselesini konuşmak üzere bir kenara çekildiler. Mehmet bir süre Hasan Hoca'nın ciddi, esmer yüzünü seyretti. Zavallı, ne kadar sıkılmıştı.

Gece yatağa girince Emine ablasıyla neler konuştuklarını anlatmaya koyulduğunda Mehmet, Ömer'i düşünüyordu. Karar, Sağ Kol'un hayatını değiştirecekti.

Ertesi gün öğlen Ömer aradı. Yarım ağızla teşekkür ettikten sonra Abdullah Bey'in önerisini kabul ettiğini ve yerine bir süreliğine Ali Hüdavendigâr'ın vekâlet etmesini önerdiğini ekledi. Eğer seçilirse böylelikle Ali'nin göreve devam edebilme şansı yüksek olacaktı. Kapatırken son haberi de verdi. Gülizar'la en kısa zamanda evlenmeye karar vermişti. Evli bir adayın, bekar adaydan daha çok şansı olduğunu düşünmüştü. Düğün dernek seçimden sonra kurulabilirdi. Mehmet, iyi düşünmüşsün deyip telefonu kapattı. Yarım saat sonra bu kez de Rafet Sağlam aradı. Kadıoğulları'nın iki numarasının Ömer'in kararından haberi olup olmadığını merak etmiş, daha doğrusu ağzını yoklamak istemişti. Mehmet adama, karardan haberi olduğunu ve Ömer'in adaylığını desteklediklerini söyledi. Rafet Sağlam kısa bir kararsızlığın ardından aramasının asıl nedenini açıkladı. Ömer ona seçim dönemi süresince basın danışmanlığını yapmasını önerdiğini ama kendisinin bu teklifi reddettiğini söyledi. Ona enerjisine inandığı, ilerde gazetede iş vermeyi düşündüğü birisini önermişti. Telefonu kapatırken,

"Bu sıkıcı işler gençler için," diye homurdanmayı da ihmal etmedi.

Ertesi hafta ortalık, gazetelerde yer alan bir skandal haberiyle sarsıldı. Simin Plevneli, kayınvalidesi ve kayınbiraderinin veraset ilamı alma girişimi sırasında hamile olduğunu ileriye sürerek Kevser Hanım'ın ve Ekrem'in Cenk'in mirasçısı olamayacağını –Simin mahkemeye hamile olduğuna ilişkin doktor rapo-

ru da sunmuştu– ileriye sürmüştü. Haberin skandal tarafı, gelin kaynana anlaşmazlığının ötesinde, aylardır yatakta kımıldamadan yatan felçli bir adamın karısını nasıl hamile bıraktığı konusunda toplanıyordu. Olay magazin sayfalarında üç gün boyunca yer aldı ve Simin'le Kevser Hanım'ın boy boy fotoğrafları yayınlandı. Kevser Hanım da boş durmamıştı. Onun sızdırdığı belli olan dedikodulara göre Simin'in bebeğinin babası Haydar'dı ve gelini oğlunu aç bırakarak öldürmüştü. Konu Cenk'le ilgili olmasına rağmen haberlerde neredeyse Cenk'in adı hiç anılmıyordu. Olay artık birbirine zıt iki kadının arasındaki miras anlaşmazlığı olarak nitelendirilmeye başlanmıştı. Mehmet, önündeki gazetede neredeyse yarım sayfalık bir fotoğrafı olan Simin'in hastalıklı sayılabilecek kadar ince bedenini süzdü. Eğer yalan söylüyor ve hamile değilse bunu ne zamana kadar sürdürebilecekti? Tanrı, Simin'den öcünü aynı yoldan, magazinle almıştı.

Mehmet hemen Şule'yi çağırıp eğer Kevser... yeni soyadını hatırlamıyordu, o yüzden eskisini tekrarladı, Plevneli ararsa, kadını atlatmasını tembih etti.

Mehmet için artık günlerin –hatta hayatın– tek amacı, tek meşguliyeti kalmıştı: Emine. Mayıs'ın yirmisinde üçüncü kata kadar çıkan asansör tamamlandı ve deneme açılışını karı koca birlikte yaptılar. Asansöre en çok sevinenler arasında –Emine'nin Beykoz'a geri göndereceğim, deyip de bir türlü gönderemediği– Nahide vardı. Artık katlar arasında yorulmadan istediği gibi gezinebiliyor, kızının yaptığı temizliği kontrol edebiliyordu.

Eğer 22 Mayıs'ta, Ankara'da Anafartalar Çarşı'sında meydana gelen, çok sayıda kişinin ölümüne ve yaralanmasına neden olan büyük patlama olmasaydı Mehmet dış dünyayı tamamen unutacak, karısının umutlu bekleyişine eşlik etmek için sürekli onun yanında kalacaktı. Ayın yirmi beşinde Zeynep'ten bir mesaj aldı. Ondan yardım –yani para– istiyordu.

Mehmet önce iki olay arasında bir bağlantı kurmadı. Zeynep'le son karşılaşmalarında birbirlerini bir daha görmeyecek, birbirlerinden bir daha haber almayacakmış gibi vedalaşmışlar-

dı. Dolayısıyla Zeynep'in dolambaçlı yollardan para istemesine şaşırdı. Ama iki gün sonra İstinye Vapur İskelesi'nde parayı ondan almaya gelen kızı görünce birden kuşkulandı. Zeynep'in patlamayla bir ilgisi olabilir miydi? Ardında o korkutucu soru düşüncelerinden ayrılıp diline yuvarlandı. Kendimi tehlikeye mi atıyorum? Ya polis bu kızı izliyorsa? Çok geçmeden kuryeyi tanıdı. Ekrem'in sevgilisi, sinemacı kız!

Mehmet hiç soru sormadan paketi kıza uzatıp oradan kaçarcasına uzaklaştı.

Haziran'da sabahları Emine'yi sarsan mide bulantıları iyice azaldı ve sonunda bitti. 15 Haziran'da Emine sabaha karşı Mehmet'i sarsarak uyandırdı. Mehmet sıçrayarak gözlerini açtığında Emine'nin artık yuvarlaklaşmış, mutlu yüzüyle karşılaştı. Bebek... Yakup ilk kez tekme atmıştı. Mehmet elini Emine'nin karnına götürdü ama tembel oğlan, annesinin teşvik edici sözlerine rağmen sonraki iki saat boyunca bir daha kımıldamadı.

Ömer milletvekili seçimi için belirlenen aday listesinde kendine seçilebilecek bir yer buldu. Abdullah Bey her ne kadar başarının ardında kendi adının ve holdingin yer aldığını söylese de Ömer gün be gün bir vesileyle ortaya çıkan davranışlarıyla artık ona eskisi gibi muamele edilemeyeceğini kanıtlamaya koyuldu. Abdullah Bey'le ilişkileri değişmişti, eskisi gibi değildi. Kayınpederi işleri, holdingin CEO'luğuna Ali'nin vekâlet etmesine rağmen onunla değil, yine eskisi gibi Ömer'le yürütmeye çalışıyor, ancak eski sağ koluna her istediğinde ulaşamıyor, ulaştığında da Ömer onu seçim çalışmalarını ileriye sürerek, başından savıyordu. Bu Abdullah Bey'i öfkeden kudurtuyordu. Ömer'in yeni adı, 'Sağ Kol'dan 'nanköre' dönüşmüştü. Kayınpederinin öfkesi bir ara o kadar büyüdü ki, Mehmet'e nikâhında Ömer'in şahidi olmayacağını söyledi.

Neyse ki, öfkesi henüz kök salmamıştı; Mehmet kayınpederini kolayca ikna etti ve 20 Haziran'da Ömer'le Gülizar –düğünü seçim sonrasına bırakarak– basında da yer alan bir törenle evlendiler. Böylelikle nankör, ona yöneltilebilecek bir eleştiriyi daha bertaraf etmiş oldu. Arada bir telefon ediyor, askerlere ve muhalefete veryansın ediyordu. Politik tavrı, taşralı öfke

ve dürtüleriyle belirleniyordu: anti-komünist ve İslami muhafazakâr. Kendini böyle tanımlıyor ve seçim propagandasını bu iki konu etrafında oluşturuyordu. Ekonomik konulardan –oysa asıl uzmanlığı bunlardı– söz etmemesi şaşırtıcıydı. Rafet Sağlam, Ömer'in taktik seçiminin bilinçli bir tercih olduğunu ve adaylık bölgesinin yapısıyla ilintisini işaret ediyordu.

Emine tam beş kilo almış, karnı ortaya çıkmıştı. Artık geceleri sevişmekten çok konuşuyor, gelecek için planlar yapıyorlardı. Düzenli olarak doktora gidiyor, Mehmet de bu randevuların hepsinde karısına eşlik ederek, haberleri birinci elden alıyordu. Doktoruna göre durumu gayet normaldi. Her şey yolundaydı. Mehmet'e bir türlü güven aşılamayan doktorun söyledikleri doğru gibiydi. Mehmet'in geceleri bir bebek gibi kolları arasında tuttuğu kadın, hiç kuşku yok ki, hayatının en mutlu dönemini yaşıyordu. Evliliği, kocası, bebeği, ablası... İkizinden vazgeçmişti. Nedense Muti'nin sözünü bile ağzına almıyordu. Bu arada hoş bir alışveriş çılgınlığına kapılmıştı. Çocuk odası, kendisi için seçeceği hamile elbiseleri... Alışveriş merkezlerine düzenlediği bu seferlere Fatma bir mazeret bulup katılmıyordu. Hasan Hoca onu boşuna eş diye seçmemişti.

Ama Emine'nin bu mutluluğuna karşın Mehmet'in içinde her gün giderek büyüyen bir endişe boy atıyordu: Doğumda ona bir şey olacak! Bu, garipsese de önüne geçemediği, bastıramadığı, zaman zaman onu paniğe sürükleyen sinsi bir duyguydu. İç boşluğu, sürekli düşüş hali, yüreğinin burkulması... Hatırlıyordu; buna benzer bir hali, o mağarada, ikinci gün yaşamıştı. Ama o zaman ağır yaralıydı... Şimdi içini zehirli sarmaşık gibi saran kaygının nedeni sevgi miydi? Birini bu denli –tutkudan arınmış bir biçimde– sevmek! Böyle bir yeteneği olduğu için mutlu oldu.

Seçimlerden bir gün önce, 21 Temmuz'da gazetelerde Mehmet'i derinden etkileyen iki haber vardı. Zeynep Bilmez İstanbul'daki evinde ölü bulunmuştu. Polis bir süredir Ankara Anafartalar Çarşısı'ndaki patlamayla ilgili olarak aradığı parti meclisi üyesinin ölümünün intihar olduğunu ileriye sürerken, partililer bu zamansız ve anlamsız ölümün siyasi cinayet, yargısız

infaz olduğu konusunda ısrarlıydılar. Mehmet haberi okumaktan vazgeçerek bir süre Zeynep'in gazetedeki fotoğrafına baktı. Ne o mağaradakine ne de yıllar sonra İstanbul'da yeniden tanıdığı kadına benzeyen birisi vardı karşısında. Yok olan, hayatını kurtarmış olan kadın, bu üçünden hangisiydi? Sonra korkuyla ürperdi: Acaba polis ona yardım ettiğimi öğrenmiş olabilir mi? Korkunun üzüntüden baskın olması utanç vericiydi.

Mehmet ikinci haberle, Zeynep'in henüz ölümü aklına getirmediği bir dönemde, umutlu bakışlarla güldüğü sırada çekilmiş gençlik fotoğrafından kaçmak için gazetenin ikinci sayfasını açtığında karşılaştı. Hayvanat Bahçesi'ne Pakistan'dan 1954 yılında getirilen İzmir'in ünlü fili Pak Bahadır, eklemleri ve ayaklarındaki enfeksiyonu temizlemek için, anestezi altında ameliyat edilirken ölmüştü. Filin buruşuk hortumuna doğru elma attığı gün gözlerinin önüne geldi. Babasının elini sımsıkı tutmuştu. Uzun süre babasının onunla olmaktan hoşlandığı için sık sık hayvanat bahçesine gittiklerini sanmıştı. Ama gerçek başkaydı. Asıl nedenin baba sevgisi olmadığını çok sonra anlamıştı Mehmet. Zavallı adam, onu hayvanat bahçesine götürme mazeretiyle Karşıyaka'dan, karısının öfkesinden kaçıyordu.

Emine yanına geldiğinde Mehmet ağlamak üzereydi. Karısı onu daha önce böyle görmediğinden, sorduğunda, Mehmet, çocukluğunun en büyük eğlencesi olan, devasa varlığın ölümüyle ilgili haberi gösterdi. Emine, "İzmir'e gittiğimizde keşke görseydik," deyince, Mehmet Aslı'yı ilk kez o filin önünde öptüğünü hatırlayarak, karısının tombullaşan kolunu okşayıp, "Keşke," diye cevap verdi.

Ertesi gün –Mehmet ve Emine'nin oy vermediği– seçimin sonunda Ömer milletvekili oldu. Abdullah Bey de mutluluktan uçuyordu. Artık gazete konusuna eğilebiliriz dedi; gece geç vakit telefonla seçim sonuçlarını konuşurken. Hemşehrisi sonunda Cumhurbaşkanı olacaktı. Mehmet, adama istediği cevabı vererek yatağa, Emine'nin yanına döndü. Havalar iyice ısınmıştı. Bir klima daha taktırmalıyım, diye düşündü. Emine'nin odası sabahları çok sıcak oluyor, bu yüzden zaman zaman kendini iyi hissetmediğinden namazı sandalyede kılıyordu.

Hasan Hoca ve Fatma, Ağustos başında, planlandığı gibi Hoca'nın Fatih'teki evinde sade bir törenle nikâhlandılar. Abdullah Bey tören biter bitmez, topu topu bir saat kaldığı yerden kaçarcasına –cebinde bir protokol ve Hasan Hoca'nın yeminiyle– ayrıldı. Onun için kârlı bir gündü. Sıkıntılı bir saatin karşılığında, soyadını sürdürecek budala oğlunun ileride holdingin yüzde otuz üçünü kontrol etmesini garanti altına alacak hisseleri elde etmişti.

Ağustos ve Eylül sıcaklarla geçti. Ekim, Mehmet'in göğüs boşluğuyla midesinin arasına yerleşip fiziki bir varlık edinen o zehirli kaygıyı daha da arttıran bir olayla başladı. Emine bir akşamüstü, alt salonda –hava son derece latifti– oturduğu koltuğunda baygınlık geçirdi. Dramatik olan, durumu yanı başında oturmasına rağmen Mehmet'in değil, o sırada Emine'nin istediği soğuk suyu getiren Nahide'nin fark etmesiydi. Mehmet onun çığlığıyla ayıldı. Emine koltukta yana kaymış, ağzı garip bir biçimde açılmıştı. Mehmet atılıp parmaklarını şah damarına bastırdı. Nabzı vardı ama yavaşlamıştı.

Emine beş dakika sonra ayıldı. Görünürde iyiydi. Bayıldığını –fark etmediğinden– kabul etmiyor, uyuduğunu söylüyordu. Mehmet onun rahatlığının aksine, endişe ve telaştan çıldırmış gibiydi. İtirazlarına kulaklarını kapatıp onu adeta kucaklayarak hastaneye sürükledi. Yarım saat sonra açıklamaları dinleyen ve aylardır endişe edilecek bir şey yok deyip duran doktor da ayrıntıları öğrendikçe –ilk kez oluyordu bu– yavaş yavaş telaşlandı. Hâlâ sakin olan tek kişi Emine'ydi. Ayıldığından beri tuttuğu elini sıkıp gülümseyerek Mehmet'i yatıştırmaya çalışıyordu.

"Yemek ağır geldi, çok kilo aldım; bir şeyim yok, merak etme..."

Yapılan tetkiklerde Emine'nin –dediği gibi– kontrol edilen her bulgusu normal çıktı. Yalıya dönerken, yol boyunca,

"Ben demedim mi?" deyip durdu; Balina'yla bir olup kocasının telaşıyla alay etti.

Evet, görünürde bir şeyi yoktu ama Mehmet, kollarının arasında sıkı sıkı tuttuğu bedeni kimin yokladığının farkındaydı.

- 5 -

İkinci baygınlıktan bir rastlantı sonucunda, Nahide'nin ağzından kaçırmasıyla haberi oldu Mehmet'in. Emine doktorun bebeğin cinsiyetini ona söylemesini istememiş, adeta yasaklamıştı. Zaten buna gerek de yoktu, çünkü çocuğunun erkek olacağını aylar önce rüyasında görmemiş miydi? Kasım başında, Yakup, akrep mi, yay mı burcundan olacak diye fal bakmaya başladıklarında, Mehmet'in ofiste olduğu bir sırada –Mehmet, artık ofise sadece sabahları iki saatliğine gidiyor, öğle yemeğine mutlaka yalıya dönmüş oluyordu– Emine odasında yine kendinden geçmişti. Emine, "Sadece bir an için gözüm karardı, yatağın kenarında oturuyordum, oradan kaydım," diyordu ama Nahide'nin onu buluncaya kadar kaç dakika yerde yattığı, düşmeden önce ayakta olup olmadığı belirsizdi. Bu kez hastaneye gitmeyi de reddetti. Sanki o inatçı, öfkeli kadın geri gelmişti. "Hastaneye ancak doğum için giderim," diye bağırınca Mehmet ısrardan vazgeçti.

Ömer artık Ankara'daydı, hafta sonlarında İstanbul'a geldiğinde, nezaketen de olsa, kısa da sürse aramayı ihmal etmiyor, Mehmet sorduğunda, kaşarlanmış bir politikacı gibi, "Allah'ın izniyle milletimize hizmet etmeye çalışıyoruz," diyerek aynı cevabı veriyordu. Abdullah Bey ondan umudunu kesmişti, artık işleri, "Mevzuatı Ömer'den daha iyi biliyor; özel teşebbüs mensubu olduğunu hatırlayıp devletçi kafasından kurtulmalı," dediği Ali'yle yürütüyordu.

Fatma –Emine'nin aktardığına göre– hayatından memnundu. Hasan Hoca'ya tapıyor, bir yıl önce adını küfür gibi andığı kocasını, "Peygamber'e layık bir ilim adamı," gibi cömert iltifatlarla niteliyor, vicdanını öve öve bitiremiyordu. Komünistlere küfretmekten vazgeçmiş, hatta Altan'ı merhametinden dolayı çoğu Müslümandan daha çok takdir ettiğini laf arasında kız kardeşine söylemişti.

Kurulması için bütün formaliteler tamammış gibi görünürken çıkan bir sorun, vakfın hayata geçirilmesini engelleyin-

ce Hasan Hoca'nın keyfi kaçmıştı. Hayrullah asılsız ihbarı yapanların Ömer'in derneği olduğuna emindi ama bunu kanıtlayamıyordu. Mehmet konuyu Ömer'e açınca, milletvekili kesin bir dille suçlamayı reddetmişti ama hali ve sözleri ikna edici olmaktan uzaktı.

Simin ve Kevser Hanım arasındaki kan davası, çocuğun DNA'sının tespiti gerektiğinden doğum sonrasına ertelenmişti. Savcılık, Cenk'in öldürüldüğü iddiasına aldırış etmemişti. Zeynep Bilmez'in ölümüyse hâlâ esrar perdesini koruyordu. Basın, –politik kimliğinin yanı sıra edebiyatçı kimliğini de unuttuğu– bu ilginç kadının yargısız infaza kurban gittiği iddialarına artık yer vermez olmuştu. Prof, sağlıklı yaşam biçimini seçmesine, saat dokuzdan sonra bir şey yememesine, mutlaka saat on birden önce yatmasına, sevgilisinin sözünden çıkmamasına rağmen hâlâ Gökçe ve ailesini evliliğe ikna edememişti. Arada bir yakınmak ve "erken bir akşam yemeği ayarlayalım," demek için arıyor ama Mehmet her seferinde Emine'nin hamileliğini ileriye sürerek onu atlatıyordu.

Nuran beklentilerin ötesinde bir başarı göstererek Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'ni –ve onu tanıyan herkesin takdirini– kazanmıştı. Her hafta Hasan Hoca'yla Fatma'yı ziyaret ediyor, on beş günde bir de yalıya gelip bütün gün –zamanının çoğunu bebek odasında geçirerek– Emine'yle dostluk ediyordu. Emine sık sık onu bir kardeş gibi sevdiğini tekrarlıyordu. Nuran cerrah olmayı düşündüğünü söyledikçe Emine onu çocuk doktoru olması için kandırmaya çalışıyordu. İki genç kadın tatlı tatlı konuşuyorlardı.

Görünürde herkesin keyfi yerindeydi; ortalık da olabildiğince sakindi. Tedirgin olan, geceleri uykuları bölünen, uyuyabildiğindeyse kâbuslar gören Mehmet'ti. Artık ne zaman göz göze gelseler, karısının yüzünde gizemli bir veda bakışıyla karşılaşıyor, korkuyla haykırmamak için dilini ısırıyordu. Emine'yi ebediyen yitirebileceği kaygısı, ona gece gündüz işkence eden bir sabit fikre dönüşmüştü. Oysa Emine kör ve sağır bir huzurun tutsağıydı. Mehmet, Kasım'ın ikinci haftasının sonunda, geceleri uyumadan önce kendini bilmediği bir dilde, mırıltı-

ya bile dönüşmeyen, cansız, utangaç düşüncelerle, gizlice dua ederken buldu. Utanmadı; şaşırmadı da: Durum açıktı, yolun sonuna varmış, Emine için Allah'a teslim olmuştu. Uyumayı umarak gözlerini kapatırken bundan daha yararlı tutsaklık olmayacağını düşünüyordu.

Bu duygu Mehmet'i bir süreliğine sakinleştirdi. Ama uzun zamandır ailenin bir ferdi haline gelen kaygı yalıyı terk etmemiş, sadece beden değiştirmişti: Sıra Emine'deydi. Ayın yirmisinden sonra Emine'nin tavırlarına belirgin bir gerginlik hakim oldu. Her ne kadar gizlemeye çalışsa da durumu –aylarca aynı labirentlerde dolaşmış olan– kocasından saklaması olanaksızdı. Mehmet, onu endişelendirmemeye çalışarak sorduğunda, "Akrebin yaya dönüşeceği günü, ayın yirmi üçünü bekliyorum da ondan," diyordu ama tedirginliğinin böylesine saçma bir nedenden ileriye geldiğine inanmak budalalık olurdu. Yine de ayın yirmi üçünü neşeyle karşıladı Emine. Yakup, akrep yerine yay burcundan olacaktı.

Emine, 25 Kasım Pazar günü, akşam yemeğinin ardından, her zaman yaptığı gibi yukarıya çıkmadan önce Mehmet'le birlikte oturmayı adet haline getirdikleri pencerenin önündeki koltuklara doğru yürürken koluna girdiği kocasına dönerek, birden, "Vakit geldi," dediğinde, saat sekize geliyordu. Mehmet onu hemen koltuğa oturttu. Şaşkınlıkla açılmış bir çift iri göz; hafifçe ısırdığı dudakları, soluk bir ten. Emine buluşma yerine önce gelmiş bir sevgili gibi kaygılıydı. Ama çarpıcı olan bakışlarıydı: İçinde karşı gelinmez bir yazgının resmi vardı. Yemekte oturduğu sandalye ıslanmıştı. Mehmet korkuyla ürpererek geriledi. Ama ikinci adımı atmadan kendini topladı. Abartıyor ve saçmalıyordu.

"Bacı'ya söyle; yukarıdan bavulu alıp gelsin! Hadi, durma!"

Mehmet ancak o kesin emri, 'durma'yı duyunca hareket edebildi. Az sonra bavulla birlikte bahçeye çıkmışlardı. Dışarısı serin ve esintiliydi. Rüzgârın saklamadığı, gürültüyle açığa vurduğu kötü niyeti vardı. Mehmet bir süre bilinmeyen bir dünyanın eşiğindeymiş gibi etrafı süzdü. Güneş çoktan işini bitirmiş, karanlığın içine sığınmıştı. Gecenin karanlık gözü her şeyi yutmaya hazırlanıyordu. Gün, felaket önsezisiyle kararmıştı.

Beş dakika sonra –her an hazır olmak için yirmi gündür girişteki kulübede kalan– Balina'nın kullandığı arabayla hastaneye doğru yol alıyorlardı. Mehmet, sırasıyla doktoru, Fatma'ya haber vermesi için Hasan Hoca'yı ve Abdullah Bey'i aradı. "Vakit geldi," dediğinden beri Emine'nin elini bırakmamıştı ama önünde bir uçurum gibi açılan dehşet duygusunun içine yuvarlanma korkusundan bir süredir onu unutmuştu. Merakla yana döndü. Emine'nin gergin, kırmızı yüzü hafifçe solmuştu; gözleri kasılmış, dümdüz ileriye bakıyordu. Acaba neler düşünüyor? Mehmet sessiz sorusuna cevap alma umuduyla yavaşça mırıldandı.

"Emine!"

Emine sanki adını ilk kez duymuş gibi şaşkın bir sesle cevap verdi.

"Burdayım, merak etme..."

Bir çocuk, bir sevgili, bir anne... Sesinde üçü de vardı. Hastaneye kadar bir daha konuşmadı. Gözleri, önlerine bir engel çıkacakmış gibi sürekli yoldaydı. Mehmet yarım saat sonra onu acil kapısında hazır bekleyen hemşire grubuna teslim etti. Dramın birinci perdesi tamamlanmış, oyuncular –aslında tek oyuncu vardı, Mehmet kendini olup bitecekleri etkileme gücü olmayan bir seyirci gibi hissediyordu– sahnede yerlerini almışlardı. 'Oyunun adı ne?' Mehmet geriye döndü. Seslenen kimse yoktu. Aylardır mezarında uyuklayan iç sesi tekrar uyanmıştı.

Mehmet durup, umutsuz bir mırıltıyla cevap verdi:

"Adı, aşk mı büyük, Alla..." Ama cümlesini tamamlamadan sustu. Koşup sedyeyi iten hemşirelerin arasından uzanarak, tekrar Emine'nin elini tuttu. "Her şey yolunda gidecek. Sakın korkma..."

Emine'nin gülümsediğini görünce devam etti. Neler söylediğinin farkında değildi. Kendi sesini bile duymuyordu. Farkında olduğu tek şey vardı: Sözcükler onun yerine yalan söylüyordu.

Mehmet yalan söyleye söyleye, elini sıkı sıkı tutan kadından çok kendi korkularını yatıştırmaya çalışarak, bir süre koridorlarda hızla ilerleyen sedyenin peşinden yürüdü. Onu kadın do-

ğum bölümünün girişinde, iki yana açılan bir kapının önünde durdurdular. Artık yalnız başınaydı.

Fatma, bir saat sonra, bekleme salonunda boy gösterdi. İrileşmiş, boy atmıştı. Sanki –yıllardır ertelenmiş– ergenlik serpilmesini yeni yaşıyor gibiydi. Mehmet hızlı adımlarla ona doğru ilerlerken birkaç adım gerideki Muti'yi fark etti. Hasan Hoca gelmemişti! Adını koyamadığı bir duyguyla durakladı. Sonra hatırladı: İhanete uğramıştı. Bir an öfkelendi ama Fatma yanına geldiğinde, adamın doğumhanenin kapısında saatlerce beklemesinin saçmalığını kabul etmişti; kontrol edemediği bu duygu onu utandırdı. Utancı Fatma'nın doğumhaneye girmesinden on dakika sonra, Hasan Hoca'nın telefonuyla daha da arttı. Savaşırken sınırlarının genişliğini gördüğünde dehşete düştüğü insan bencilliğinin yeni bir kanıtıyla yüz yüzeydi. Hasan Hoca'yı Emine için değil, kendisi için yanında istediği açık değil miydi?

"Allah kurtarsın!" Mehmet, Hasan Hoca'nın son sözleri kulaklarında sönmeden,

"Evet," diye mırıldandı; "Artık her şey onun elinde..."

Abdullah Bey, Hasan Hoca'dan sonra ortaya çıktı. Telefondaki sesi telaşlı, gizleyemediği bir korkuyla titriyordu.

"Kalbim dayanmaz..."

Hastaneye gelmeyecek, evde haber bekleyecekti. O da kızı için değil, kendisi için korkuyordu.

Mehmet, Muti'nin sigara içeceğini söyleyerek dışarıya çıkmasının ardından kendini geniş salonda yalnız buldu. Anlaşılan başka doğum yoktu. Kimse yay burcundan olmak istemiyor diye düşünerek gezinmeye koyuldu. Adım attıkça ayak sesleri duvara çarparak, yankılanıyor, çoğalıyor, yalnızlığını seyreltiyordu. Salonun uzun tarafını beş altı kez geçip geri geldikten sonra yürümekten vaz geçerek kapıya yakın bir koltuğa oturdu. Bir süre duvarlardaki –hiç resim, yoktu– dini mekânların fotoğraflarını, hat yazılarını seyretti. Bekleme salonu hastaneden çok camiyi hatırlatıyordu. Çevresini kuşatan, onu bir zar gibi saran şeyin ne olduğunu biliyordu: yalnızlık. Bu duygu onu geriye, gerçek anlamda tek başına olduğu zamana götürdü.

Şu an içinde bulunduğu, soluk aldığı bu salon –aydınlık, sıcak ve konforlu olmasına rağmen– on dört yıl önce yazgısının yeniden çatıldığı o mağaraya benziyordu. Orada kimse ölmemişti; öyleyse! Burada da ölmeyecek...

Düşüncelerini bırakıp sanki birisi varmış gibi yana döndü ve yıllar sonra aynı soruyu ikinci kez sordu:

"Burada ne kadar bekleyeceğim?"

Bu aptalca bir soruydu. Mehmet tam altı saat, mağaraya benzemeyen mağarada –bu kez Zeynep yoktu; onun hayaletiyle– tek başına bekledi. Karanlık ve bekleyiş: korkunun ve yaratıcılığın hamuru. Gece üçe doğru Fatma yanına gelip Emine'nin sancılarının sıklaştığını söylediğinde Mehmet –çocukluğundan sonra ilk kez– dua etmeye koyuldu. Her şey şafakta bitmiş olacak mıydı?

Sorusuna cevap bu kez iki saat sonra, telaşla açılan kapıyla geldi. Önde, daha önce görmediği bir doktor, arkasında –garip, sanki ezilerek yassılmış, şekilsiz bir yüzle– Fatma'yı andıran bir kadın ona bakıyordu. Mehmet doktor konuşmaya hazırlanırken atıldı.

"Bir şey mi oldu?"

Mehmet her şeyin ondan uzakta olup bittiğinin, yazgısının yeniden çatıldığının farkına hemen varamadı. Oysa Fatma'nın ıslak gözleri, parçalanıp sağa sola dağılmış yüzü çok şey anlatıyordu. Beyaz önlüklü doktordan önce baldızına benzeyen kadın kımıldadı; küçük bedeninden umulmayacak çevik bir hareketle –daha önce hiç yapmadığı bir şeyi yaparak– sarılır gibi Mehmet'in kolunu kavradı. Narinliğinle uyuşmayan sert, güçlü parmakları vardı.

"Ah kardeşim!"

Fatma, Emine'den mi söz ediyordu, yoksa ona mı böyle seslenmişti? Eğer o sırada doktor konuşmaya başlamasa Fatma'ya soracaktı.

"Çocuğu kurtarmaya çalışıyoruz. Arkadaşlar şimdi alıyorlar."

Mehmet derin bir soluk aldı. Gerçeğe de düşe de benzemeyen, algılarının zayıfladığı, kavrayışının sislendiği, şaşırtıcı, içinde yaşamadan seyrettiği bir dünyada soluk alıyordu sanki.

İçinde ölüm ve Emine sözcüğü geçmemesine rağmen yine de, bunun Emine'nin ölüm haberi olduğunu hemen anladı. Sormasına gerek de kalmadı. Fatma'nın yavrusunu yitiren bir hayvanın ulumasını andıran o garip, tarif edilemez çığlığı kalan soruları da cevaplıyordu. Emine'ye yıllarca annelik eden kadın, kendini daha fazla tutamamıştı.

Aşk yeterince büyük değil... Rabbi onu bağışlamamış... Mehmet aklından bu düşünceler geçerken koltuğa yığıldı. Önce sesler sustu, sonra tavanda o güçlü, beyaz ışık belirdi ve yavaş yavaş o mağaraya geri döndü... Yanılmıştı; bu kez birisi ölmüştü.

Etrafında olup bitenleri tekrar kavradığında bekleme salonunun kalabalıklaştığını fark etti. Tam karşısında, öne doğru eğilerek onunla konuşan adam, Hasan Hoca'ydı. Kulaklarını kabarttı; hayır, onu duymuyordu. Abdullah Bey sağındaki çift kişilik koltukta Muti'ye sarılmış, bağıra bağıra ağlıyordu. Kayınpederini de duymuyor ama hareketlerinden çok ses çıkardığını anlıyordu. Fatma'ysa kapının yanında, yeri iyi seçilmeden konmuş bir heykel gibi kımıldamadan duruyordu. Acaba ona gidip dediği gibi uğursuz olduğunu, Emine'nin ölümüne sebep olduğunu itiraf mı etseydi?

"Ah komutanım!"

Mehmet sesin geldiği tarafa dönünce Balina'yı gördü. Onu duymuştu; yanında oturuyordu. Elinde ikram eder gibi tuttuğu yarım su şişesi vardı. Suyu ben mi içtim? Mehmet soruyu sorduktan sonra doktoru fark etti. Balina'nın başını okşayarak ayağa kalktı. Hasan Hoca'nın sözleri o sırada canlandı.

"Acın büyük kardeşim. Ne desek tesellisi olmaz. Ama Allah'tan..."

Mehmet, söz Allah'a gelince elini kaldırıp adamı susturdu.

"Onu görmek istiyorum."

Hasan Hoca'yı geride bırakarak karşı köşeye yürüdü. Doktor bir süre onu süzdü, sonra kendisine doğru geldiğini anlayınca sanki müjde verecekmiş gibi heyecanla onu yarı yolda karşıladı. Neredeyse gülecekti.

"Bir oğlunuz oldu. Durumu..."

Mehmet adamı da Hasan Hoca gibi susturdu.

Sonra sağmış gibi, "Karımı görmek istiyorum," dedi.

Doktor isteğini duyunca durakladı, bir süre ne cevap vereceğini düşündü. Neden şaşırıyordu ki? Ardından kekeleyerek,

"Tabii, tabii," diye mırıldandı.

Tatsız bir haber almış gibi neşesi yok oluvermişti. Nedense yüzünün bu yeni hali Mehmet'i rahatlattı. Fatma'nın yanından geçerken heykel canlanıp kolunu tuttu.

"Anneme benzerdi. O yüzden de ayrıca severdim onu."

Mehmet, kadına –nasıl karşılık vereceğini bilmediğinden– omzuna dokunarak cevap verdi.

Yine morgdaydı. Aslında yine sözcüğünü kullanması yersizdi. Çünkü hayatı boyunca topu topu iki kez morga girmişti. Birincisi Şemdinli'de, Tabur'unkine, Saldıray'ın kollarının yerine dikilip dikilmediğini kontrol etmeye, şimdi de karısıyla vedalaşmaya. Temiz bir mavi önlük giymiş görevlinin kiralık kasalara benzeyen çekmeli dolaptan Emine'yi çıkarmasını bekledi. Kulaklarında alt kata inerken doktorun asansörde anlattıkları yankılanıyordu... "Daha doğumun ilk anında kalbi durunca, bebeği almak için en fazla üç dakikamız kaldı. Bebeği sağ kurtarmak için en fazla bu kadar vakit vardı. Allaha şükür, cerrah arkadaşlar bu kritik operasyonu tam zamanında, başarıyla tamamladılar..." Sesi, yarış kazanmış gibi sevinçliydi. Mehmet o aptalca gülümsemenin tekrar yüzüne yerleşmiş olabileceğini düşünerek adama bakmadan, gözlerini ayaklarına dikmiş, "bir daha Allah derse, onu döveceğim" diye düşünmüştü.

Doktorlar yarışı kazanmışlardı ama Emine hayatıyla oynadığı kumarı kaybetmişti. Rüyası ve inancı el ele verip onu aldatmıştı. Pervasız bir öfke onu parçalayıp paramparça edeceğine, Mehmet seslerin donduğunu, damarlarına buzun yayıldığını hissetti. Acı çölünde daha ilk adımında uyuşmuştu. Kısa kısa soludu. Havada garip bir yosun kokusu vardı. Adam örtüye uzanınca,

Mehmet, "Sadece yüzünü görmek istiyorum," diye mırıldandı.

Adam sanki daha önce morgda konuşan birisini görmemiş gibi şaşkınlıkla ona döndü. Örtüyü kaldırırken –sanki cesedi

alıp kaçacakmış gibi– kuşkulu gözleri Mehmet'in üzerindeydi. İşini bitirince omuzlarını silkip dışarıya çıktı. Mehmet etrafı dinledi. Ortalıktaki sessizlik ölümün değil, uykunun sessizliğiydi. Acısının üstünü örten, boşalmasını engelleyen merakla Emine'ye yaklaştı. İçi donmuştu; bağırmıyor, ağlamıyor, sadece merak ediyordu. Acaba en son anda ne düşünmüştü? Dua ediyor olmalıydı. O sevecen, çocuksu ruhu dudaklarından, gözlerinden veda etmeden uçup gitmişti. Yaşlılığı hiçbir zaman onu bekliyor olmayacaktı. Hayatını sonsuz bir gençliğin içinde tamamlamıştı.

Öfke seli, o soruyla birlikte Mehmet'in dudaklarına yükseldi: Tanrı, saf güzellikten yanaysa neden onun canını almıştı? Ölümün gözünün keskin olduğunu söyleyenler budalalardı. İşte, yine yanlış kişiyi seçmiş, felaket, yönünü, sahnesini karıştırmıştı. Evet, tabii ki biliyordu, sanat eserinde öyküyü ileriye taşıyan kötülüktü; ama bunun için aşık kadının ölümünü seçmek, hayata değil, edebiyata yakışan bir trajediydi.

Mehmet –onu karısından ayıran tek şey buydu– soluk aldı. Evin dışında ilk kez türbansız görüyordu onu. Elini uzatıp önce gür, parlaklığını yitirmemiş saçlarını okşadı, sonra daha on iki saat önce canlı bir kırmızıya çalan yanağına dokundu. Teni buz gibiydi. Yüzü şimdiden mermer bir büste dönüşmüştü. Demek bekleme salonunda, baygınlıkla ayıklık arasında gidip gelerek geçirdiği bilinçsizlik, sandığından daha uzun sürmüştü. Şimdi olanları daha iyi anlıyordu. Ölümün her türlüsü dehşet vericiydi ama tek başına ölüm, dehşetten de kötüydü. Bunu yıllar önce o mağarada Azrail'i beklerken hissetmemiş miydi? Parmaklarını mermer yüzün biçimli, katılaşan dudaklarına götürdü. O tatlı yumuşaklığı, meyvemsi tadı bir daha hissetmeyecekti. Yine de eğilip dudaklarını karısının soğuk dudaklarına dokundurdu.

Doğrulduğunda bir kere daha emin olmuştu Mehmet: İnsan yaşamında önceden çizilmiş yollar yoktu. Duvarımda fotoğrafı asılı olan, yakışıklı, kahraman asteğmenle evleneceğim; dünyalar arasında köprüler kuracağım; çocuk doğuracağım; mutlu olacak, onunla yaşlanacağım... Zavallı kız! Tasarladığı yolun

daha başında önüne Azrail çıkmıştı. Aşkı çok büyük sanmıştı. Hayır, Tanrı, aşktan daha büyüktü.

Onunla nasıl vedalaşacaktı? Böyle, düşüncelerle mi? İki yılı beş dakikaya sığdırarak; hepsi bu muydu? Sorusuna bir süre cevap aradı ama bulamadı. İçindeki buz daha da katılaşmıştı.

Mehmet dışarıya çıkar çıkmaz görevli içeride eksik bir şeyin olup olmadığını kontrol edecekmiş gibi hızla açtığı kapıdan içeriye daldı. Ona morga kadar eşlik eden doktor, salona geri dönmemiş, beklemişti. Asansöre bindiklerinde tekrar konuşmaya başladı.

"İsterseniz önce bebeği görelim."

Bebek! Mehmet şaşkınlıkla adama baktı. Onu unutmuştu. Emine'nin uğrunda ölümü göze aldığı yaratık. Mehmet –Emine'nin bütün çabasına rağmen– aylardır bir türlü kendine ait hissetmediği masum katili görmek için doktorun peşine takıldı. Adam hızlanmıştı. Bebekler ona neşe gibi, enerji de veriyor olmalıydı. Mehmet adamı izlerken ne kadar yorgun olduğunun farkına vardı. Üstelik görüntüler de titremeye, akmaya başlamıştı.

Doktor nihayet koridorun sonunda durdu. Mehmet, adam gibi vitrini andıran pencereye yaklaştı. Camın arkasındaki odada dört bebek vardı. Doktor gülümseyerek parmağıyla arka sıradaki bebeklerden sağdakini işaret etti. Her şeyde sevinecek bir şey buluyordu.

"İşte..." Kararsızlığı kısa sürdü. "Adı henüz konmamış... Sizin oğlan bu."

Mehmet, "Yakup," diyerek adamın sözünü kesti. Sesinin sertleşmesine engel olamamıştı. "Karım, hamileliğinin ilk gününde koydu adını."

Doktor özür dileyen bir tonla,

"Anladım," dedi. Cebinden çıkardığı mendili uzatmıştı. Neden yapmıştı bunu? Adam, "Gözleriniz için," diye açıkladı.

Demek ağlıyorum! Mehmet adamın uzattığı mendili alıp geriye döndü. Buradaki işi bitmişti. Yarın saat sonra Balina onu yalıya geri götürürken kent alacakaranlıkta canlanıyordu: Kalabalık meydanlardan taşmış, çatlaklardan sızan su gibi cadde-

lerden sonra dar sokakları, ince geçitleri doldurmuştu. Mehmet kentin gece –karısınınki gibi– duran kalbinin tekrar çalışmaya başladığını, atan nabzının duyulur olduğunu fark etti. Uyanır gibi gerindi. Garip renkli gökyüzü; bu renk karmaşasını delen, bozan, ona şekiller veren, bazı katları ışıklı, bazıları karanlık binalar, soyut bir resmi andırıyordu.

Yalı, kimseyi çağırmadığı halde kalabalıktı. Altan, Prof, Nuran, Şule, Ömer, Gülizar, Rafet Sağlam, Ali Hüdâvendigar, Hayrullah ve tanımadığı bazı uzak akrabalar, holding yöneticileri... Ev sahipliğini Fatma ve Nuran yapıyordu. Mehmet sonraki bir saat boyunca onu öpenleri öptü, elini sıkanların elini sıktı, sarılanlara sarıldı; sorulara kısa, sonradan hatırlamadığı cevaplar verdi. Bilinçli olarak yaptığı şey, Şule'den Ayşe'nin İzmir'den getirilmesini istemek oldu.

Öğleye doğru Nuran, Mehmet'in uyumayı bahane ederek sığındığı çatıya yemek getirdi. Gözleri ağlamaktan iki kırmızı çukura dönüşmüştü. Mehmet kızın konuşmasına izin vermedi. Verseydi, o da uluyarak ağlayacaktı.

Aslı öğleden sonra telefon etti. Sesinin, üzüntü ve gelecek umudundan oluşan, melez bir tonu vardı. "Cenazeye belki gelirim," dedi, Mehmet, gel demeyince baş sağlığı dileğini uzatmadan konuşmayı bitirdi. Mehmet saat dört gibi aşağıya indi. Kalabalık azalmamış, kabuk değiştirmişti. İçeridekilerin bir kısmını ilk kez görüyordu. Taziyeleri kabul ettikten sonra iki yıllık serüveni başlatan o büyük, büyülü pencerenin önüne yürüdü. Eğer zengin olmayı, bu harika manzaralı pencereye sahip olmayı düşlemese, Emine'yle evlenmeye kalkışır mıydı?

Düşüncelerini bir çığlık kesti. Mehmet de salondakilerle birlikte sesin geldiği yöne döndü. Çığlığın sahibi Fatma'ydı. Felaket haberi almış gibi dehşet içinde kocasının eline sarılmıştı. Mehmet şaşkın bir öfkeyle irkildi. Emine'nin yasını hangi acı haber bölebilir, hangi felaket bastırabilirdi? Cevabı bir dakika sonra ona yaklaşan Hasan Hoca verdi: Yakup bebek, tıpkı annesi gibi, kalp sorunu nedeniyle az önce ölmüştü...

'O zaman neden doğdu?' Mehmet, soruya cevap aradığı süre boyunca yerinden kımıldamadı. Üzüntü belirtisi de göstere-

di, çünkü üzülmemişti. Bedenini, düşüncelerini sarıp ele geçiren –sıvımsı, yapışkan– duygu, ne acı ne de şaşkınlıktı. Öfke; evet, sadece öfke duyuyordu. Ve sorular: Eğer Allah kaderimize hükmediyorsa, Yakup'a Emine'yi öldürmek için mi can vermişti? Amacı buysa, yine de ortada garip bir durum vardı: Allah annesini öldürüp görevini yerine getirdikten sonra, neden Yakup'un da canını almıştı? Eğer topu topu on sekiz saat yaşayacaksa, Yakup neden doğmuştu?

'Senin için, seni her şeyin sahibi kılmak için...' Mehmet kulağının ardındaki –sorularını bastıran, onları dağıtan– sesi duyunca geriledi. Neredeyse çığlık atacaktı. Nasıl anlamamıştı; Kadıoğulları Holding'in yarısı dün Emine'den ona ve Yakup'a, az önce de Yakup'tan ona geçmişti. Her şey ortada; küçük katil bunun için doğdu. Kadıoğulları'nı ona vermek için...

Bağırmaya, gerçeği haykırarak ilan etmeye çalıştı ama beceremedi. Garip bir duyguyla ürperiyordu. Şu anda karun kadar zengindi. Hem de kimseyle paylaşmak zorunda olmadığı bir zenginlikti bu. Emanetçiliği sona ermişti. Kulağının ardındaki ses bağırıyordu: 'Kentin en zengin adamlarından birisin. En zengin adamlarından birisin... İstediğini yapabilirsin...'

İstediğim! İstediğim ne? Mehmet birden titremeye başladı. Soru onu elektrik akımına tutulmuş gibi titretiyordu. Titremesine engel olmak istiyor ama bir türlü başaramıyordu. Bacakları, elleri, dişleri hatta gözleri: Her şeyi titriyordu.

O ince çizgiyi o sırada gördü. Işıklı, elini uzatsa tutacağı kadar yakınında bir çizgiydi bu...

Mehmet omzuna dokunan elle kendine geldi. Hareketlerine anlam veremeyen Hasan Hoca telaşlanmış, ne söylediğini anlamak için ona eğilmişti.

Mehmet başını salladı, sonra mırıldandı:

"Allah'ın niyeti ödüllendirmekse, ben o kadar değerli değilim.." Sesini yükselterek tekrarladı: "O kadar değerli değilim..."

Ardından, son aylarda Emine'nin oturmayı adet haline getirdiği koltuğu kavrayıp herkesin şaşkın bakışları altında pencereye doğru savurdu. Güzelliğe değil, aldatıcı, ait olmadığı bir dünyaya açılan kapıyı sonunda parçalamıştı.

Cenazeler ne kadar kalabalık olursa olsun, aslında tek kişilikti. Mehmet, Ayşe'yle Prof'un arasında caminin avlusunda toplanan kalabalığı izlerken böyle düşünüyordu. Gözlerini, dakikalardır bakmamaya çalıştığı musalla taşına çevirdi: Tabut, hem ölüm duygusunu somutlaştırıyor hem de canlı olanları ölümün dehşetinden koruyor, uzak tutuyordu. Bir süre sonra bakışları küçük sandukaya kaydı. Adı kulağına fısıldanmayan, kimsenin öpüp koklamadığı, bir kelebekten bile kısa yaşayan bebek, onun genlerini taşısa da bir yabancıydı: Hiçbir şey hissetmiyor, bundan da suçluluk duyuyordu. Acı çekme yetisini Emine'yle tüketmişti. Durumda teselli edici olan tek şey, Emine'nin görmediği, uğruna öldüğü Yakup'u mezarında koynuna alacak olmasıydı.

Mehmet zaman zaman olup bitenleri kavramakta zorlansa da cenaze namazı süresince gücünü korudu. Ayşe birkaç kez onunla konuşmaya kalkıştı ama cevap vermediğini görünce vazgeçti. Zavallı kayınpederi –ona ilk kez acıyordu– bir gecede ertesi gün ölecek kadar ihtiyarlamıştı. Ayakta duramadığından, töreni bir sandalyenin üstünde Muti'nin yardımıyla izliyor, her baş sağlığı dileği ardından hıçkırarak oğlunun eline sarılıyordu. Abdullah Bey, Fatma ve Nuran'dan sonra en çok ağlayan Balina'ydı. Öyle ki, bir ara Mehmet onu yanına çağırıp kendini toplamasını söylemek zorunda kaldı.

Cenaze namazını Hasan Hoca kıldırdı. Mezarlıktaki defin işlerini de o yönetti. Hava, önceki günün aksine –sadece hafif bir rüzgâr vardı– şaşılacak kadar ılık ve açıktı. İlahiler ve dualardan sonra kalabalık yavaş yavaş dağıldı ve Mehmet sonunda dünya üzerindeki varlıkları kabarık bir toprağa dönüşen iki ölü ve az önce Ayşe'nin –bütün hayatı boyunca sorduğu en anlamlı– soruyla baş başa kaldı.

"Şimdi ne yapacaksın?"

Ne yapacağım? Mehmet dakikalardır bu soruya vereceği karşılığı arıyordu. Birden mırıldanmaya başladı. Sözcükler dudaklarından kendi bildiğine göre dökülüyordu:

"Ya geçmişi bir avuç kül gibi şu rüzgâra savuracak, ya da acıdan ölüp gideceğim..."

Devam etmedi; sesi onu ürkütmüştü. Sustu. Acaba herkes gibi yaşama alışkanlığına teslim mi olacaktı? Kuzey Irak'ta, adını unuttuğu o tepedeki mağarada çürüyüp gitmekten kurtulup on dört yıl boyunca ölümden çalınmış bir hayatı yaşadıktan sonra, şimdi emaneti geri verme sırası gelmemiş miydi? İyi de nasıl yapacaktı bunu? 'Ölüm, bizi kendi bildiği bir yerde sabırla beklermiş...' Bunu söyleyenin karısı ölmemiş olmalıydı. Emine, Mayıs'ta –bir çocuk saflığıyla dilediği gibi– sözünü tutmuş, işte, ondan evvel ölmüştü. Zavallıyı hem Allah hem de kocası aldatmıştı. Öleceği odaya giderken elini tutup, "Korkma, her şey yolunda gidecek," dememiş miydi karısına? Oysa Emine'yi değil, kendini aldatmış, hayatta onu değerli kılan tek varlıkla vedalaşma fırsatını kaçırmıştı.

Mehmet, on dakika sonra, kendini uçurumdan aşağıya atmaktan daha çok cesaret isteyen bir tavırla geriye dönerek mezarın başından ayrıldı. Umuttan, Tanrı'dan ve hayatı boyunca gerçek anlamda sevdiği tek kadından uzaklaşmak, onu hiçliğin boşluğuna terk etmek için yürümeye koyuldu. Ancak birkaç saniye sonra şaşkınlıkla yere baktı. Ayakları hareketsizdi. Oysa kendini yürüyor sanıyordu. O zaman fark etti: Yürüyüşü zihinseldi. İki yılın sonunda başladığı yere geri dönmüştü: yalnızlığına. Ama bu kez ardında büyük, hiç hak etmediği bir servet de vardı.

Mehmet tam o sırada, az ötede Hasan Hoca'yla Altan'ı yana yana, omuz omuza gördüğünde, sarsılarak uzun bir adım atmayı becerdi. Her şey –sanki bir bilinç sıçramasıyla– iki adamın görüntüsüyle birlikte birden anlaşılır olmuştu. Şimdi olayların ardındaki nedeni, Allah'ın Yakup'a can verişindeki amacını anlıyordu. Oğlunun ölüm haberini aldığında gördüğü o ince, ışıklı çizginin anlamını da çözmüştü. Bitiş ipiydi o. Olanlar, başından beri inkâr ettiği, saçma dediği, ancak şimdi kavrayabildiği o büyük şey içindi.

Arkasında bir ses duyunca geri döndü. Rafet Sağlam! Mehmet elini gazeteciye doğru uzattı. Dudaklarını adamın kulağına yaklaştırdı.

Üç ay kadar sonra Rafet Sağlam, *Hakikat Gazetesi*'nin önüne konan ilk provasındaki yazıyı okuduktan sonra gülümsedi.

İş dünyası, geçen hafta ortaya çıkan bir haberle sarsıldı.

Son yılların en hızlı büyüyen şirketlerinden birisi olan Kadıoğulları Holding'in yüzde elli hissesi el değiştirdi... Bilindiği gibi Holding'in yüzde ellisine sahip olan ve birkaç ay evvel doğum sırasında ölen, şirketin Kayserili kurucularından Abdullah Kadıoğulları'nın kızı Emine Esen'in hisselerinin, geçen hafta, kocası Mehmet Esen tarafından, yönetiminde zenginliği reddeden Müslümanların, solcu sendikacıların ve bazı bilim adamlarının bulunduğu, faaliyetleri iş alemi ve dini cemaatler tarafından eleştirilen, liderliğini Kızıl Hoca lâkaplı emekli Prof. Hasan Akyol'un yaptığı bir vakfa devredildiği öğrenildi. Muhabirimizin konu hakkında bilgi almak için holdingin başkanı Abdullah Kadıoğulları'yla konuşma yapma talebi geri çevrilmiştir. Büyük bir serveti, yönetiminde yer almadığı bir vakfa, bedelsiz olarak devrederek herkesi şaşırtan Mehmet Esen'inse nerede olduğu konusunda bilgi alınamamıştır. Konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan İstanbul milletvekili ve .... Derneği yönetim kurulu üyesi Ömer Üstün, uzun yıllar yöneticiliğini yaptığı Kadıoğulları Holding'in yönetiminin profesyonel olmayan, modası geçmiş ideoloji ve sapkın inanç sahiplerinin eline geçmesini sert bir dille kınamış, iktidarlarının bu tür maceralara müsamaha etmeyeceğini söylemiştir ...

Rafet Sağlam hiç yayımlanmayacak, bir anlamda kendisi için hazırlanan haberi masasına bırakıp arkasına yaslandı. O uzun boylu, sessiz adam hakkında yanılmamıştı. Mehmet Esen'i mezarlıktaki ürkütücü karşılaşmadan sonra, bir daha görmemişti: Ayakta, dünyanın en garip manzarasını seyreder gibi hareketsiz bir tavırla ileriye bakan, uzun boylu bir heykel... Baş sağlığı dilemek için yaklaştığında, genç adam –yaş yerine kan dökmüş– kırmızı gözlerini arkasındaki bir noktaya dikip,

"İpi göğüsledim, paradan daha hızlı koştum, geçtim. Film de seyredeceğim; hemen bu gece," demiş, sonra onu omzundan kavrayarak, tutkulu bir sesle, Hasan Akyol'u işaret ederek, duayı çağrıştıran bir şeyler mırıldanmıştı.

Sahi! Neler demişti?

"Hangi iş vardır ki..."

Galiba, bir de aşırılık gibi bir şey de eklemişti... Belki de saçmalıyordu. Çünkü ayakta kâbus gören birine benziyordu.

Rafet Sağlam tam o sırada kendisini de şaşırtan bir zihin berraklığıyla, Mehmet Esen'in ona bir sır gibi fısıldadığı cümleyi bir solukta tekrarladı:

"Hangi büyük iş vardır ki, başlangıçta aşırı sayılmasın..."

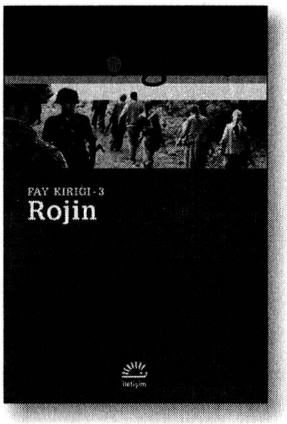
Güzel laf, diye düşündü. Ama ne işe yarardı ki böyle sözler?

13 Temmuz 2011, Karaburun

İletişim'den

MEHMET EROĞLU
Fay Kırığı - 3
Rojin

494 sayfa

Mehmet eğer buradan kurtulabilirse bu savaşı unutabilecek miydi? Ruhunu zalim bir efendinin buyruğuna vermek, kölesi olmak: Savaşmak buydu. Ama savaşı unutmak! Bundan emin değildi.

Doksanlı yılların Güneydoğusu... Biri Rojin diğeri Mehmet olan ve birbirlerine karşı savaşan iki asker... Benzer hassasiyetlerle büyümüş iki düşmanın, bir erkekle bir kadının gözünden cepheler...

Sarp ve yüksek dağlar, sarımtırak çalılar, çıplak yamaçlar, çorak düzlükler. "Hâkimde kal, mahkûma düşme" uyarıları, mayın tarlaları. Konvoylar, devreler, nöbetler, subaylar, "Hayrola Heval Önderlik ne diyor?". Şehitler ve leşler... Kurtaranlar ve ölümü özleyenler...

Savaşta her şey tekdüzedir, ölürsün ya da öldürürsün...Gerisi nedir ki...Kitapları kim hatırlar? Mevzide uyuyan ölür. "Ben Kürdüm, asıl senin burada ne işin var?"

Mehmet Eroğlu, Fay Kırığı Üçlemesi'ni *Rojin*'le tamamlıyor. Geriye, hikâyenin başladığı yere dönüyor. *Rojin*, insan kalmanın romanı. Eğer savaşı unutabiliyorsa, insan her şeyi unutabilir...

İletişim'den

MEHMET EROĞLU

9,75 Santimetrekare

283 sayfa

Rüzgârın uğultusu, son köpeğin telaşlı adımları, kuzeyde kırık bir şimşeğin sessiz resmi, uykusu bölünmüş bir tarla faresinin kuşkuyla çevresini koklayışı, uçamayan bir kuşun ötüşü, buzlaşmış karın hışırtısı ve az ötede ince, öfkeli bir ses; çocuk sesi: "...Ba-bam tö-rö-ist be-nim. Ba-bam öldö-recek seni..."

İstanbul öksürüyor, Taksim'de barikatlar... Cümle isteyen GV, dağınık yatak, eksik defter, Leyla Sayar afişi, Marilyn kapıya gelmiş, Ahmet Abi Zinar'la konuşuyor. Serap sorular soruyor. Cihangir'de bir apartman, Basmahane'de bir tren, roman içinde roman...

2013 Haziranı'nda insanlar iyimserken, umutluyken, devran başka türlü dönerken...

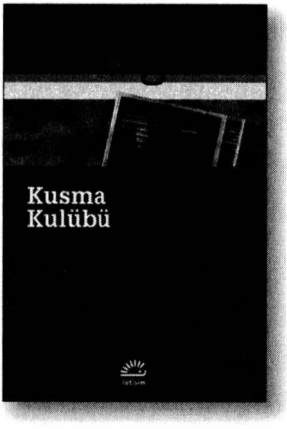
Yaralı bir adamı anlatıyor Mehmet Eroğlu. Sokaktan gelen çocuğu, ruhu bereli olanı, Isa'nın Meryem'i öldürdüğünü gören bebeği, unutmaya ve arınmaya çalışan bir yazarı. "Sağlığına Cyrano."

9,75 Santimetrekare, Mehmet Eroğlu dünyasının sıcak ve yaralı yüzü.

İletişim'den

MEHMET EROĞLU
Kusma Kulübü

327 sayfa

Hayat mutlu olmak içinmiş! Benimki mutsuzluğuma alışmaktan ibaret. Eğer hayat ölümümüze doğru akan, uzunluğu belirsiz bir ırmaksa, bana ait olana hiçbir kolun bağlanmadığını da söylemeliyim.

Yakın, çok yakın bir zamanda, İstanbul'dan bir yozlaşma manzarası. Zenginlerden nefret edenlerin kurduğu tuhaf bir kulüp... Babasına benzemek istemeyen Umut... Geride, derinlerde Vahit ve Hayalet! Acı çeken ve acıyı görmeyen kadınlar, erkekler ve diğer mahluklar... Geçmiş denen büyük yenilgiler, gelecek denen belirsizlikler ve dik bir mezarlıkta yatan karnı aç ölüler... Zenginler, zenginleri becermiyor, onlarla evleniyorlar işte... Kim kime acıyor bu hayatta? İnsan, nasıl insan kalıyor?

Mehmet Eroğlu, büyük roman evreninde bu defa duyarsızlığın bir başka merhalesini, başkalaşan medyayı, magazini, büyük yeryüzü yalanlarını anlatıyor. Acıma duygusunun olmadığı bir dünyaya lanetler yağdırıyor. Tiksinme, bulantı, öğürme, terleme, tükürük, istifra... En iyisi kusmaktır. Her şeyi temizler...

MEHMET EROĞLU

Issızlığın Ortası

310 sayfa

Dünyayı değiştirecektik, ama değiştirmeye çalıştığımız dünyanın ne denli değiştiğini kavrayamadık. Artık kimsenin kahramanlara aldırdığı yok. Kahramanların sonu geldi, soyları tükendi. Belkemiğine bir sopa ve işin bitik.

Devrimciler, âşıklar, soylular, alçaklar, bütün yolların kapalı olduğu zamanlar... Uzun mektuplar, eski arkadaşlar, dönüp duran hatıralar, itiraflar, pişmanlıklar... Ense kökünde bir yara, beyninde bir iblis...

Ayhan geçmişinden kurtulmalı; Violet'i, Papaz'ı, Doktor'u, kelebekleri, kumsalı silmeli aklından... Bir şeyleri de unutmamalı... Hep hatırlamalı...

Arada kalan, kaybolan, kayıplarını arayan, savaşı sorgulayan, nefes almaya çalışan ve ölümün eşiğinde yaşayan bir kahraman... Bir 68' romanı... Tempolu, nefes nefese, Türkçe edebiyatta eşine az rastlanır bir kurgu...

Issızlığın Ortası, usta yazar Mehmet Eroğlu'nun yayımlanan ilk romanı. Şaşırtan, edebiyata tazelik getiren, sakıncalı bulunan, bol ödüllü... Cesur ve yeni...